

Odniesienie do uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych do projektu Ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (nr projektu: UD 168)

31.03.2025

Zestawienie uwag w ramach konsultacji publicznych

Zgłaszane uwagi i propozycje zmian do projektów Ustawy, Uzasadnienia lub Oceny Skutków Regulacji (OSR):

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPIPS
1.	Uw aga ogó lna		Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p rzy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnict wem Porozumieni a AUTYZM- POLSKA	Projekt nie uwzględnia sytuacji dorosłych osób z głębokim autyzmem i/lub niepełnospraw nością intelektualną w zapisach dotyczących trybu ustalania prawa do asystencji, ustalania warunków, wyboru asystenta i oceny jego pracy. Zapisy ustawy powinny zawierać rozwiązania	<p>Według wielu zapisów ustawy dorosła osoba może występować jedynie sama, a w przypadku osoby ubezwłasnowolnionej reprezentuje ją opiekun prawny. Ustawa nie przewiduje, poza prawem do złożenia wniosku, niemal żadnych innych uprawnień dla osoby stale wspierającej osobę z niepełnosprawnością.</p> <p>Skutkiem projektowanych zapisów byłby albo brak dostępu do dobrej jakości usług dla osób nie będących w stanie aktywnie podjąć szeregu czynności przewidzianych ustawą np. ustalić warunków umowy trójstronnej, albo zmuszanie do ubezwłasnowolnienia osoby z głębokim autyzmem czy NI w celu realizacji prawa do asystencji osobistej.</p> <p>Jest to niezgodne z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych.</p> <p>Przepisy dotyczące rozwiązań alternatywnych dla ubezwłasnowolnienia są w fazie wstępnych projektów i minie wiele czasu, zanim osoby z niepełnosprawnością będą miały zapewnione formalne wsparcie w tym zakresie.</p> <p>Ustawa o asystencji osobistej, skierowanej do osób wymagających największego wsparcia musi przewidywać procedury, w ramach których w przypadku osób niezdolnych do podejmowania aktywnie czynności przewidzianych w ustawie, prawo do tych czynności może realizować osoba stale udzielająca wsparcia.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Osoba stale wspierająca może wspomóc osobę z niepełnosprawnością na każdym etapie wnioskowania o asystencję osobistą, jak również w instruktażu przeprowadzanym dla asystenta osobistego.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>zapewniające dostosowanie trybu uzyskania i realizacji usług do potrzeb dorosłych osób z głębokim autyzmem i lub NI, które nie zostały ubezwłasnowolnione, a które nie są w stanie samodzielnie podejmować aktywnie czynności zastrzeżonych dla nich w projektowanej ustawie.</p> <p>Rozwiązania te powinny przewidywać możliwości dokonywania wszelkich czynności przez osoby stale wspierające. Szczegółowe</p>	<p>Zapisy przewidujące konieczność występowania użytkownika we własnym imieniu nie gwarantują praw osobom, które nie są w stanie porozumieć się skutecznie z otoczeniem.</p> <p>Jest wprost przeciwnie.</p> <p>Osoby nie będące w stanie przekazać w sposób zrozumiały dla otoczenia swoich decyzji, wyborów, doświadczeń i emocji, byłyby pozbawione głosu, możliwości korzystania z praw przyznanych użytkownikom przez ustawę i w wielu przypadkach zdane na decyzje urzędników.</p> <p>Dlatego, jeśli to konieczne, w ich imieniu powinny mieć prawo występowania osoby stale je wspierające. Nie dlatego, żeby mówić zamiast nich, ale żeby ich decyzje, zrozumiałe dla osób stale je wspierających i bronić ich interesów.</p> <p>Ta ustawa, odnosząca się do osób wymagających największego wsparcia powinna uwzględniać realia życia osób z głęboką niepełnosprawnością w zakresie umiejętności poznawczych i komunikacji społecznej.</p> <p>Paradoksem, oględnie rzecz ujmując, jest w tej sytuacji nakładanie na osobę z autyzmem czy NI obowiązku składania oświadczenia o świadomości odpowiedzialności karnej oraz zagrożenie jej odpowiedzialnością karną za nieprawdziwe dane.</p> <p>Uprawnienie osoby wspierającej do składania oświadczeń może określać Zespół jako inne szczególne potrzeby użytkownika (art. 8 ust 7 pkt 5).</p>	

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>zapisy wskazane są w dalszej części uwag.</p> <p>Dodatkowo niezbędne są precyzyjne zapisy gwarantujące osobom z niepełnosprawnością lub osobom udzielającym im stałego wsparcia przewidzianych w ustawie, nie potrafiących korzystać z narzędzi cyfrowych pomoc lub alternatywne sposoby działania na każdym etapie uzyskiwania i korzystania z usług asystencji osobistej.</p> <p>Dla zapewnienia</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				dostępności asysty osobistej dla osób z różnymi niepełnospraw nościami, konieczne jest prześledzenie całego trybu postępowania przy założeniu, że o usługi asystenckie ubiegać się będzie np. 45- letnia osoba z głębokim autyzmem i /lub NI, nie ubezwłasnowo lniona, którą stałe wspiera 75 – letni rodzic, nie posługujący się aktywnie Internetem.		
2.						
3.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Cierpię na mózgowe porażenie dziecięce mieszkam i mam taką sugestię że <i>asystent osoby niepełnosprawnej powinni mieć osoby które mieszkają same i to bez żadnego trybu ja nie mam rodziny</i>	Uwaga częściowo uwzględniona. Sytuacja społeczna osób z niepełnosprawnością będzie brana pod uwagę w procesie ustalania prawa do asystencji osobistej, jednakże samo

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						ustalanie prawa do asystencji osobistej jest niezbędne.
4.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		<p>Ustawa o asystencji osobistej osób niepełnosprawnych, jest w niezgodności prawnej Prawa Międzynarodowego i innych aktów prawnych osób niepełnosprawnych.</p> <p>Niezależność z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, art.19 KPON.</p> <p>Niezgodność z Europejską Konwencją Praw Człowieka. Niezgodność z art 47 Konwencji Praw Człowieka, Traktatu o Unii Europejskiej.</p> <p>Niezgodność z Kartą Praw Podstawowych,</p> <p>Niezgodność z Europejską Strategią Osób Niepełnosprawnych,</p> <p>Niezgodność z Unią Europejską-zaleceniami Komitetu Praw Człowieka ONZ ds. Praw Osób niepełnosprawnych.</p> <p>Brak uregulowania Ochrony Praw Osób Niepełnosprawnych w całym obszarze prawa polskiego państwa polskiego. Niekonstytucyjność</p>	Brak propozycji uwagi oraz zgłoszonych dokładnych ewentualnych niezgodności z prawem polskim i międzynarodowym.
5.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		<p>Stanowisko Pełnomocnika Razem Wałbrzych ds. Osób z Niepełnosprawnościami uważa, że rozpoczęte konsultacje społeczne nad projektem ustawy o asystencji osobistej osób niepełnosprawnych naruszają ustawę o dostępności Osób ze Szczególnymi Potrzebami w dostępności do internetu i samoobsłudze.</p> <p>W Polsce korzysta z komputera 20 - 30 procent osób z niepełnosprawnościami, co według danych PFRON odnosi się do 5,5 miliona osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Dane PFRON, nie obejmują osoby niepełnosprawne niesamodzielne, niezdolne do samodzielnej egzystencji oraz osób niepełnosprawnych w Domach Pomocy Społecznej i placówkach opiekuńczych oraz, i niezdolnymi obsługi komputera, telefonu, tabletu.</p> <p>60 procent osób niepełnosprawnych nie jest w stanie obsługiwać urządzeń teleinformatycznych z różnych przyczyn i schorzeń, niepełnosprawności</p>	<p>Brak propozycji uwagi w zakresie Ustawy.</p> <p>Ponadto należy nadmienić, że konsultacje publiczne odbywały się również w formule umożliwiającej osobiste uczestniczenie</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>Stanowisko Pełnomocnika Razem Wałbrzych ds. Osób z Niepełnosprawnościami zauważa, że forma konsultacji społecznych nad projektem ustawy o asystencji osobistej osób niepełnosprawnych wyklucza tą grupę społeczną, która została pominięta, co jest w niezgodności z prawami Osób Niepełnosprawnych.</p> <p>Ponadto, ustawa o asystencji osobistej osób niepełnosprawnych, jest w niezgodności prawnej Prawa Międzynarodowego i innych aktów prawnych dotyczących osób niepełnosprawnych.</p> <p>W państwie polskim nie uregulowane są kwestie prawne w zakresie ochrony praw osób niepełnosprawnych, które są elementami Prawa Międzynarodowego dotyczącego osób niepełnosprawnych</p>	
6.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna	Bardzo proszę w ustawie uwzględnić przyznanie asystenta osobom z niepełnosprawnością w pierwszej kolejności, których opiekunem jest jeden rodzic w wieku senioralnym.	<p>Mam 63 lata, opiekuję się synem z niepełnosprawnością od 38 lat, od 20 lat samotnie. Nigdy nie pobierałam świadczenia pielęgnacyjnego, większość programów jest tak konstruowana, iż nie możemy w nich uczestniczyć. Jestem w wieku emerytalnym, po wielu operacjach. Bardzo proszę o branie pod uwagę takich osób jak ja.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Sytuacja społeczna osób z niepełnosprawnością będzie brana pod uwagę w procesie ustalania prawa do asystencji osobistej.</p>
7.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		<p>Pierwszej kolejności powinny być dawane asystet osobę z dużą Punktacją świadczenia wspierającego osoby same zamieszkujące i osoby których rodzina pracuje . Dzieci mają szkołę obowiązkowo więc powinna być Mniej godzin . nie powinna być rodzina jako asystent osoby niepełnosprawnej . Asystentura na 24 na dobę - Niektórzy potrzebują pomocy w nocy. Cały etat na asystenta .</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Sytuacja społeczna osób z niepełnosprawnością będzie brana pod uwagę w procesie ustalania prawa do asystencji osobistej, również jeśli chodzi o wysokość stawki w wypadku szczególnie</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					Dodatki za ciężkie przypadki np. tlen , karmienie dojelitowe, Ostry autyzm, agresywne osoby, Szkolenie asystentów !!! .	trudnych czynności pielęgnacyjnych czy zachowań trudnych użytkownika asystencji.
8.	Uw ag ogó lna		Osoba prywatna	Osoby, które ubiegały się o świadczenie wspierające, mające minimum 70 punktów w skali ICF, nie muszą być ponowne poddawane weryfikacji.	Osoby, które ubiegały się o świadczenie wspierające, mające minimum 70 punktów w skali ICF, nie muszą być ponowne poddawane weryfikacji.	Uwaga nieuwzględniona. Skala potrzeby wsparcia (nie ICF) nie określa dokładnych potrzeb (w tym godzinowych) w zakresie korzystania z asystencji.
9.	Art. 2	Ust. 3	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p rzy Fundacji SYNOPSIS z pełnomocnictwem Porozumienia AUTYZM-POLSKA	Aktualny przepis: 3) formularz samooceny – narzędzie pozwalające osobie z niepełnosprawnością na określenie własnych potrzeb w zakresie asystencji osobistej; Proponowany przepis: 3) formularz oceny osobistej - narzędzie	Projektowany zapis jest analogiczny, jak w przepisach dotyczących ustalania poziomu wsparcia i dotknięty tymi samymi wadami oraz podobnie dyskryminuje osoby z autyzmem i NI. Osoba z autyzmem i/lub NI ze orzeczoną wysoką potrzebą wsparcia, która może ubiegać się o asystę osobistą, nie jest w stanie wypełnić tego formularza, co uniemożliwia przekazanie Zespołowi szeregu istotnych informacji. Istotnych już na poziomie ustalania składu zespołu. Są to informacje kluczowe, jak przyczyny niepełnosprawności. Przepisy nie przewidują podania tych informacji we wniosku, a wiele orzeczeń o niepełnosprawności zwłaszcza tych na czas nieokreślony sprzed wielu lat, nie podaje wszystkich przyczyn niepełnosprawności. Dodatkowo np. osoby z autyzmem przez dziesiątki lat otrzymywały różne kody (U, P, N), bo kodu CZR nie było. Nie ma też gwarancji, że decyzja ustalająca poziom wsparcia będzie zawierała wszystkie przyczyny niepełnosprawności a także dodatkowe schorzenia.	Uwaga uwzględniona. Osoba stale wspierająca ogółem może wspomóc osobę z niepełnosprawnością na każdym etapie wnioskowania o asystencję osobistą, jak również w instruktażu Umożliwiono w praktyce aktywny udział osoby stale wspierającej w procedurach związanych z realizacją ustawy.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				pozwalające osobie z niepełnosprawnością lub – jeśli jest to uzasadnione – osoby stale ją wspierającej , na określenie jego potrzeb w zakresie asystencji osobistej	Osoby z autyzmem czy NI nie mogłyby także przekazać dodatkowych informacji dla wymiaru asysty, wykraczających poza wywiad Zespołu (np. częstotliwość i przebieg ataków epilepsji, niemożliwość rozpoznania niebezpieczeństwa lub powodowania zagrożeń dla życia czy zdrowia, jak wypicie żrących substancji chemicznych, skłonność do połykania wszelkich dostępnych tabletek, skłonność do ucieczek, agresja, autoagresja). Wszystkie te informacje powinny znaleźć się w formularzu oceny osobistej, który powinna móc wypełnić osoba stale wspierająca. Proponujemy też zmianę nazwy formularza na formularz oceny osobistej, aby uniknąć wątpliwości, że formularz nie oznacza wyłącznie samooceny i nie jest zastrzeżony dla OzN.	
10.	Art. 3	Pkt 3	Osoba prywatna	Wykreślić cudzoziemców . Wykreślić przedział wieku do 65 lat. Uprawnić do asystencji osobistej w 1. roku jej stosowania osoby niepełnosprawne mające znaczny stopień niepełnosprawności i ustalony poziom wsparcia od	Ustawa powinna zaspokoić interesy niepełnosprawnych Polaków. Ograniczyć osoby niepełnosprawne do osób mających znaczny stopień niepełnosprawności i są niezdolne do samodzielnego poruszania się i ustalony poziom wsparcia na 85 pkt. Zlikwidować przedział wieku (do 65 lat który to zapis narusza Konstytucję RP i wprowadza dyskryminację jej obywateli. W następnym roku wprowadzić kolejną grupę osób niepełnosprawnych i niesamodzielną. Cudzoziemców wprowadzić po 3 letniej ocenie skutków ustawy.	Uwaga nieuwzględniona. Trwają prace nad komplementarnym do asystencji osobistej wsparciem dla osób starszych, uwzględniającym potrzeby wynikające z wieku w formie bonu senioralnego. Ze względu na jasne potrzeby osób z niepełnosprawnościami oraz zasadę niedyskryminacji nie zamierzamy wprowadzać węższego zakresu osób z niepełnosprawnościami. Ustawa jednak obejmie osoby z niepełnosprawnościami stopniowo, od najwyższych potrzeb wsparcia zaczynając.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				85 pkt do 100 pkt. W następnych latach rozszerzać kryteria ,		
11.	Art. 4 i art. 63		Osoba prywatna		<p>Art. 4 i Art. 63 ustawy- zapisy projektu ustawy nie uwzględniają w ogóle osób z niepełnosprawnością, które obecnie przed jej wejściem są w wieku 65+. Projekt ustawy przewiduje korzystanie z asystencji dla on. Które już nabyły prawa do tej asystencji. Skąd zatem ta jawna dyskryminacja osób z niepełnosprawnościami, które nie miały wpływu na datę swoich urodzin, jak również nie mają wpływu na datę uchwalenia tej ustawy. Biorąc pod uwagę przedział wieku osób z niepełnosprawnością uprawnionych o staranie się o asystencje art.4 ust. 1 między 18, a 65 rokiem życia, należy sądzić, że Pan Minister miał na względzie tak zwany wiek produkcyjny.</p> <p>Pragnę zauważyć, że</p> <p>1.Wiek emerytalny w Polsce nie posiada górnej granicy wieku i może przekroczyć 65 rok życia.</p> <p>2. Jak należało by w tym przypadku traktować osoby z niepełnosprawnością całkowicie niezdolne do pracy? Nadmieniam, że asystencja osobista osób z niepełnosprawnością nie jest jednoznaczna z asystencją zawodową osób niepełnosprawnych. Zapis pozbawiający osoby 65+ prawa do asystencji jest sprzeczny z zapisami art. 19 Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych ONZ. Zapis projektu ustawy o asystencji w wyraźny sposób zobowiązuje</p> <p>osoby z niepełnosprawnościami 65+ do zamieszkania w szczególnych warunkach (głównie domy pomocy społecznej), a nie na równi z innymi osobami. Projekt ustawy niesie bardzo wysokie ryzyko totalnego wykluczenia z życia społecznego osób 65+ i jest w stanie spowodować kompletną segregację społeczną tych osób, co stoi w całkowitej sprzeczności z postanowieniami Konstytucji RP art. 69 jak również Konwencji Praw Osób Niepełnosprawnych ONZ</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W ocenie projektodawcy zróżnicowania dotyczące wieku uprawnionych do asystencji osobistej, jak i zakresu przesłanek warunkujących uzyskanie prawa do asystencji osobistej w grupie wiekowej od 13. do 18., są zasadne.</p> <p>Szczegółowe wyjaśnienia w tym zakresie zostaną przedstawione w uzasadnieniu.</p> <p>Należy zauważyć, że asystencja osobista nie jest jedynym narzędziem i usługą wspomagającą niezależne życie osoby z niepełnosprawnością bądź osoby, której ograniczenie sprawności wynika ze starzenia się organizmu. Osoby do 13. roku życia mogą zostać objęte asystencją w ramach programu finansowanego z Funduszu Solidarnościowego, a objęcie wsparciem osób w wieku nastoletnim jest dla projektodawcy, ze względu na rozwój psychospołeczny w tym wieku, priorytetowy. Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki, do których uczęszczają osoby z niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Z kolei osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>art. 19. Czy do asystencji nie mają prawa on. , których poziom wsparcia został oceniony powyżej 80 punktów.</p> <p>Panie Ministrze osoby z niepełnosprawnością z poziomem wsparcia niższym niż 80 punktów mają przyznane świadczenie wspierające na mocy ustawy o świadczeniu wspierającym. Nie można wykluczać praw do pomocy asystenta osób z niepełnosprawnością, u których jest stwierdzone wyższe funkcjonowanie społeczne, a ich naruszenie sprawności psychofizycznej jest na tyle złe, że mają orzeczonego znaczny stopień niepełnosprawności. W przypadku osób wyżej funkcjonujących poziom ich funkcjonowania może być wynikiem bardzo długotrwałej prowadzonej rehabilitacji społecznej, co jest zgodne z zapisami ustawowymi Prawa Polskiego.</p> <p>Jak ma wyglądać pomoc asystenta dla on. Mającej czekać aż do roku 2027.</p> <p>Niepokoi fakt, że do asystencji nie mają prawa dzieci do 13 roku życia. Zachodzi pytanie o prawa do asystencji małoletnich osób niepełnosprawnych, skoro nie mogą mieć określonego poziomu wsparcia potrzeb bowiem nie są oni beneficjentami ustawy o świadczeniu wspierającym. Zwracam się z postulatem o wzięcie pod uwagę potrzeb i praw do życia wszystkich osób z niepełnosprawnością, nie tylko ze stopniem znacznym. Bowiem wszystkie grupy osób z niepełnosprawnością są równe wobec prawa i Konstytucji RP, a osoby najbardziej poszkodowane zostały już wsparte dodatkiem uzupełniającym stanowiącym element ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej z dnia 27 września 2024 oraz świadczeniu wspierającym. Panie Ministrze niepokoi również stanowisko zawarte w art.8 ust 12. Dotyczący braku możliwości odwołania się od decyzji komisji. Z uwagi na omyłność człowieka bardzo bym prosiła o zmianę tego przepisu prawa. Ufam mocno, że Pan Minister weźmie pod uwagę zgłaszane przeze mnie postulaty w celu równouprawnienia wszystkich osób z niepełnosprawnościami, które posiada Pan pod swoją pieczęcią Konstytucyjną.</p>	Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
12.	Art. 4		Stowarzysze nie Manko – Głos Seniora		<p>Jednocześnie jako Stowarzyszenie MANKO i Głos Seniora zwracamy się z gorącym apelem o objęcie zakresem tej ustawy także osób po 65 roku życia one też doświadczają różnych form niepełnosprawności. Nasz apel to oficjalny głos wielu środowisk w trwającym procesie konsultowania projektu wspomnianej ustawy. Środowiska te działają na rzecz osób starszych. dlatego szczególnie zależy im na dobru polskich seniorów.</p> <p>Bardzo często właśnie w takim okresie seniorzy uzyskują orzeczenie o niepełnosprawności i dla zachowania niezależności. samodzielności i aktywności adekwatnej do wieku i stopnia niepełnosprawności wymagają wsparcia w formie asystencji. a niekoniecznie usług opiekuńczych. które są skierowane do innej grupy seniorów. Chcemy podkreślić. że granica wieku nie powinna być wyznacznikiem otrzymywania lub braku dostępu do pomocy.</p> <p>Zgodnie z danymi statystycznymi nasze społeczeństwo się starzeje. a w niedługim czasie udział osób starszych w Polsce wzrośnie do 40%. W praktyce oznacza to. że jeszcze większa grupa obywateli będzie mierzyć się z problemami w codziennym funkcjonowaniu — zarówno w przestrzeni publicznej, jak i w życiu prywatnym. Osoby 65+ z ograniczeniami zdrowotnymi czy ruchowymi wymagają takiego samego zindywidualizowanego wsparcia. jakie przewidywane jest dla młodszych osób z niepełnosprawnościami. Co ważne. włączenie seniorów w ustawę o asystencji osób z niepełnosprawnościami:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zapewni ciągłość wsparcia. 2. zapobiegnie wykluczeniu społecznemu. 3. poprawi jakość życia. 4. odciąży przeciążony system opieki długoterminowej. <p>Jako organizacja działająca na rzecz osób starszych nie możemy pominąć głosów naszych czytelników. którzy stanowczo sprzeciwiają się wykluczeniu ich z tak ważnej inicjatywy. jaką jest Ustawa o asystencji osób z niepełnosprawnościami. Seniorzy to filar polskiego społeczeństwa i przyszłość. o którą należy zadbać.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W ocenie projektodawcy zróżnicowania dotyczące wieku uprawnionych do asystencji osobistej, jak i zakresu przesłanek warunkujących uzyskanie prawa do asystencji osobistej w grupie wiekowej od 13. do 18., są zasadne.</p> <p>Szczegółowe wyjaśnienia w tym zakresie zostaną przedstawione w uzasadnieniu.</p> <p>Należy zauważyć, że asystencja osobista nie jest jedynym narzędziem i usługą wspomagającą niezależne życie osoby z niepełnosprawnością bądź osoby, której ograniczenie sprawności wynika ze starzenia się organizmu. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
13.	4	Ust. 1	specjalista ds. dostępności edukacji w Fundacji Instytut Rozwoju Regionalnego z siedzibą w Krakowie.	<p>Art. 4. 1</p> <p>. O prawo do asystencji osobistej mogą ubiegać się osoby, o których mowa w art. 3:</p> <p>1)które ukończyły 18 rok życia i które posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności</p> <p>2)które ukończyły 13 rok życia do ukończenia 18. roku życia, i które posiadają orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności</p>	<p>jako prawnik z wykształcenia (UJ), chorujący na dziecięce porażenie mózgowie od urodzenia i od lat regularnie stający przed koniecznością wykazywania przed ZUS oraz Powiatowym Zespołem Orzekania o Niepełnosprawności, że moja choroba i wynikające z niej ograniczenia są niezmienne (mimo że MPD, zgodnie z definicją zawartą nawet w Wikipedii, jest schorzeniem trwałym i nieuleczalnym), mam pełną świadomość problemów, jakie generują obecne regulacje dotyczące orzekania o niepełnosprawności. Na komisjach często dochodzi do absurdalnych sytuacji. Ostatnio nagle po 19 latach musiałem np. bronić symbolu 05-R, mimo że moja niepełnosprawność ruchowa jest widoczna i byłem wielokrotnie operowany (sic!).</p> <p>Art. 4 w proponowanym przez Państwa brzmieniu wprowadza dodatkowe kryteria (np. wymóg uzyskania co najmniej 80 punktów w ocenie potrzeby wsparcia), które w praktyce znacząco ograniczą krąg osób uprawnionych do korzystania z asystencji osobistej. Takie rozwiązanie jest dyskryminujące i może wykluczyć tysiące osób posiadających znaczny stopień niepełnosprawności, które pomimo zawartego w orzeczeniu wskazania o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością do samodzielnej egzystencji nie spełniają tych arbitralnych wymogów.</p> <p>W szczególności należy podkreślić:</p> <ol style="list-style-type: none"> Dyskryminację osób powyżej 65. roku życia – ograniczenie wiekowe jest niezgodne z art. 32 Konstytucji RP, który gwarantuje równość obywateli wobec prawa i zakazuje dyskryminacji z jakiegokolwiek przyczyny. Do momentu wprowadzenia dedykowanych rozwiązań prawnych dla tej grupy osób, wykluczenie ich z prawa do asystencji osobistej jest nieakceptowalne. Niejasność i arbitralność kryterium 80 punktów – brak jasnego uzasadnienia dla tak wysokiego progu punktowego rodzi wątpliwości co do jego racjonalności. W praktyce osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności, posiadająca wskazanie o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością do samodzielnej egzystencji, może zostać 	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W ocenie projektodawcy różnicowania dotyczące wieku uprawnionych do asystencji osobistej, jak i zakresu przesłanek warunkujących uzyskanie prawa do asystencji osobistej w grupie wiekowej od 13. do 18., są zasadne.</p> <p>Szczegółowe wyjaśnienia w tym zakresie zostaną przedstawione w uzasadnieniu.</p> <p>Należy zauważyć, że asystencja osobista nie jest jedynym narzędziem i usługą wspomagającą niezależne życie osoby z niepełnosprawnością bądź osoby, której ograniczenie sprawności wynika ze starzenia się organizmu. Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki, do których uczęszczają osoby z niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Z kolei osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.</p> <p>W naszej ocenie granica 80 punktów jest adekwatna jako graniczna uprawniającą do ustawowej asystencji osobistej, a osoby mające powyżej tej liczby punktów na skali potrzeby wsparcia w sposób szczególny powinny mieć gwarantowane prawo do asystencji osobistej odbywającej się w sposób ciągły, nie zaś projektowy. Dla osób</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>pozbawiona wsparcia tylko dlatego, że uzyska np. 75 punktów. Dlaczego akurat 80 punktów?</p> <p>3. Różnicowanie sytuacji osób w wieku 13–18 lat – obecny przepis wprowadza co najmniej dziwne kryteria dla tej grupy wiekowej, co może prowadzić do absurdów (osoba w wieku 13-16 lat jest traktowana bardziej rygorystycznie niż ta w wieku 17-18 lat). Moja propozycja upraszcza te zasady i zapewnia równy dostęp do wsparcia.</p> <p>Przykład praktyczny: Wyobraźmy sobie osobę ze znacznym stopniem niepełnosprawności (orzeczenie wydane na stałe), która od lat posiada w orzeczeniu wskazanie o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością do samodzielnej egzystencji. Względy zdrowotne uniemożliwiają jej samodzielne przemieszczanie się czy zrobienie prawa jazdy (nawet z samochodem z dostosowaniami), a tym samym pomoc innych staje się niezbędna. Dotychczas mogła korzystać z asystencji osobistej. Po wejściu w życie obecnego przepisu staje na komisji i uzyskuje 75 punktów. Co teraz? Z jakiej formy wsparcia ma skorzystać, by móc wieść namiastkę niezależnego życia?</p> <p>Proponowany art. 4 w obecnym brzmieniu, różnicując sytuację osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, narusza art. 32 Konstytucji RP oraz zasadę proporcjonalności wynikającą z art. 2 Konstytucji. Wprowadza on niedopuszczalne ograniczenia w dostępie do kluczowej formy wsparcia, jaką jest asystencja osobista.</p> <p>Konkluzja: Proponuję zmianę art. 4 na prostsze i bardziej sprawiedliwe brzmienie, które gwarantuje dostęp do asystencji osobistej wszystkim osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz osobom w wieku 13–18 lat posiadającym odpowiednie orzeczenia. Takie rozwiązanie będzie zgodne z Konstytucją i zasadą równości wobec prawa</p> <p>Jeżeli zapoznali się Państwo z przepisami wykonawczymi do ustawy oraz treścią pytań zawartych w KWESTIONARIUSZU SAMOOCENY TRUDNOŚCI W ZAKRESIE WYKONYWANIA CZYNNOŚCI</p>	poniżej tego progu innymi instrumentami wsparcia niezależnego życia (art. 19 Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych) będą asystencja osobista w wymiarze projektowym, likwidacja barier architektonicznych, wsparcie na rynku pracy oraz wsparcie finansowe w procesie leczenia, rehabilitacji i zakupu niezbędnego sprzętu ułatwiającego codzienne funkcjonowanie, realizowane m.in. poprzez świadczenie wspierające, program Dostępność + i działania PFRON.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					ZWIĄZANYCH Z FUNKCJONOWANIEM, z pewnością wiecie, że osiągnięcie tak wysokiego pułapu punktowego jest niezwykle trudne. Warto również zauważyć, że sam kwestionariusz zawiera już na wczesnym etapie istotną sprzeczność logiczną – osoba, która nie jest w stanie samodzielnie go wypełnić, ma jednocześnie sama wymienić przyczyny tej niemożności. Dodatkowo, język tego dokumentu daleki jest od standardów prostoty i przejrzystości, co dodatkowo utrudnia jego zrozumienie i poprawne uzupełnienie np. przez osoby starsze.	
14.	Art. 4	Ust. 1 pkt 1	(Autorka profilu fb „Mikołów Bez Barrier”)	O prawo do asystencji osobistej mogą ubiegać się osoby, o których mowa w art. 3: 1) które ukończyły 18 rok życia i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych uzyskały	Przepis w obecnym brzmieniu jest głęboko dyskryminujący wobec osób starszych i stoi w sprzeczności z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa. Wiele osób w wiek senioralny wkracza z niepełnosprawnością. Dochodzą różne schorzenia będące naturalną konsekwencją starzenia się, które sytuację dodatkowo komplikują. Według różnych raportów, co trzeci senior mieszka samotnie. Ten odsetek może być znacznie wyższy wśród tych, którzy są niepełnosprawni od dzieciństwa, gdyż wielu spośród nich nigdy nie zdołało założyć rodziny. W obliczu narastających z wiekiem problemów zdrowotnych, często jedynym wyjściem jest zamieszkanie w domu pomocy społecznej. Tymczasem, dzięki wsparciu asystenta osobistego, jego pomocy przy różnych czynnościach dnia codziennego oraz w docieraniu w różne miejsca, wiele z tych osób mogłoby się cieszyć mieszkaniem w swym domu, a jednocześnie aktywnie uczestniczyć w życiu kulturalnym i społecznym. W nieco innej sytuacji znajdują się nie pełnosprawni seniorzy posiadający rodzinę. Ich podstawowe potrzeby są często zaspokojone lecz sami czują się ciężarem dla najbliższych. Domy wielopokoleniowe, w których zawsze znajdzie się ktoś mogący stale opiekować się osobą w potrzebie są dziś wielką rzadkością. Częstsze są sytuacje, gdy osobą starszą opiekuje się jedno dziecko, mieszkające oddzielnie i robi to kosztem własnych dzieci i rodziny oraz swego czasu wolnego. Nieraz musi zwalniać się z pracy, by zawieźć rodzica do lekarza, czy na rehabilitację. W skrajnych sytuacjach zdarza się, że w ogóle musi zrezygnować ze swej kariery zawodowej, by móc sprawować opiekę nad rodzicem, co z kolei	Uwaga nieuwzględniona. Trwają prace nad komplementarnym do asystencji osobistej wsparciem dla osób powyżej 65 roku życia, uwzględniającym potrzeby wynikające z wieku w formie bonu senioralnego. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				co najmniej 80 punktów	<p>proceeds to the poverty of whole families. In such situations, as above, the role of the assistant would be lifesaving for the whole family. An adult child of a person with disabilities could devote more time to their own children, take care of themselves and not resign from work. Senior would then enjoy the company of a person fulfilling the role of an assistant, they would have guaranteed help in situations, in which their own child is busy or they do not want to additionally burden it, they would turn to him for help. To then put it on their conscience is a psychological burden.</p> <p>Wsparcie asystenta w przypadku osób z niepełnosprawnościami, które ukończyły 65 r. życia jest konieczne!</p>	
15.	Art. 4	Ust. 1 pkt 2	Osoba prywatna	<p>Aktualna treść: „Osoby, kt. ukończyły 13 rok życia do ukończenia 18 roku”.</p> <p>Proponowana treść: „Oraz osoby niepełnosprawne intelektualnie bez względu na wiek, które posiadają: a/orzeczenie o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w zw.ze znacznie ograniczoną możliwością</p>	<p>Chodzi tu mi o dorosłe osoby niepełnosprawne ubezwłasnowolnione z powodu upośledzenia umysłowego</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Granica 80 punktów jest adekwatna jako graniczna uprawniająca do ustawowej asystencji osobistej, a osoby mające powyżej tej liczby punktów na skali potrzeby wsparcia w sposób szczególny powinny mieć gwarantowane prawo do asystencji osobistej odbywającej się w sposób ciągły, nie zaś projektowy. Dla osób poniżej tego progu innymi instrumentami wsparcia niezależnego życia (art. 19 Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych) będą asystencja osobista w wymiarze projektowym, likwidacja barier architektonicznych, wsparcie na rynku pracy oraz wsparcie finansowe w procesie leczenia, rehabilitacji i zakupu niezbędnego sprzętu ułatwiającego codzienne funkcjonowanie, realizowane m.in. poprzez świadczenie wspierające, program Dostępność + i działania PFRON.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				samodzielnej egzystencji b/orzeczenie o znacznym stopniu niepełnospraw ności na stałe lub trwale całkowicie niezdolny do pracy i samodzielnej egzystencji na trwale”		
16.	art. 4		Osoba prywatna	Art. 4. 1. O prawo do asystencji osobistej mogą ubiegać się osoby, o których mowa w art. 3: 1)które ukończyły 18 rok życia i które posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnospraw ności 2)które ukończyły 13 rok życia do ukończenia	Jako prawnik z wykształcenia (UJ), chorujący na dziecięce porażenie mózgowe od urodzenia i od lat regularnie stający przed koniecznością wykazywania przed ZUS oraz Powiatowym Zespołem Orzekania o Niepełnosprawności, że moja choroba i wynikające z niej ograniczenia są niezmiennie (mimo że MPD, zgodnie z definicją zawartą nawet w Wikipedii, jest schorzeniem trwałym i nieuleczalnym), mam pełną świadomość problemów, jakie generują obecne regulacje dotyczące orzekania o niepełnosprawności. Na komisjach często dochodzi do absurdalnych sytuacji. Ostatnio nagle po 19 latach musiałem np. bronić symbolu 05-R, mimo że moja niepełnosprawność ruchowa jest widoczna i byłem wielokrotnie operowany (sic!). Art. 4 w proponowanym przez Państwa brzmieniu wprowadza dodatkowe kryteria (np. wymóg uzyskania co najmniej 80 punktów w ocenie potrzeby wsparcia), które w praktyce znacząco ograniczą krąg osób uprawnionych do korzystania z asystencji osobistej. Takie rozwiązanie jest dyskryminujące i może wykluczyć tysiące osób posiadających znaczny stopień niepełnosprawności, które pomimo zawartego w orzeczeniu wskazania o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością do samodzielnej egzystencji nie spełniają tych arbitralnych wymogów.	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy zróżnicowania dotyczące wieku uprawnionych do asystencji osobistej, jak i zakresu przesłanek warunkujących uzyskanie prawa do asystencji osobistej w grupie wiekowej od 13. do 18., są zasadne. Szczegółowe wyjaśnienia w tym zakresie zostaną przedstawione w uzasadnieniu. Należy zauważyć, że asystencja osobista nie jest jedynym narzędziem i usługą wspomagającą niezależne życie osoby z niepełnosprawnością bądź osoby, której ograniczenie sprawności wynika ze starzenia się organizmu. Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki, do których uczęszczają osoby z niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Z kolei osoby starsze będą

			18. roku życia, i które posiadają orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności	<p>W szczególności należy podkreślić:</p> <p>4. Dyskryminację osób powyżej 65. roku życia – ograniczenie wiekowe jest niezgodne z art. 32 Konstytucji RP, który gwarantuje równość obywateli wobec prawa i zakazuje dyskryminacji z jakiegokolwiek przyczyny. Do momentu wprowadzenia dedykowanych rozwiązań prawnych dla tej grupy osób, wykluczenie ich z prawa do asystencji osobistej jest nieakceptowalne.</p> <p>5. Niejasność i arbitralność kryterium 80 punktów – brak jasnego uzasadnienia dla tak wysokiego progu punktowego rodzi wątpliwości co do jego racjonalności. W praktyce osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności, posiadająca wskazanie o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością do samodzielnej egzystencji, może zostać pozbawiona wsparcia tylko dlatego, że uzyska np. 75 punktów. Dlaczego akurat 80 punktów?</p> <p>6. Różnicowanie sytuacji osób w wieku 13–18 lat – obecny przepis wprowadza co najmniej dziwne kryteria dla tej grupy wiekowej, co może prowadzić do absurdów (osoba w wieku 13-16 lat jest traktowana bardziej rygorystycznie niż ta w wieku 17-18 lat). Moja propozycja upraszcza te zasady i zapewnia równy dostęp do wsparcia.</p> <p>Przykład praktyczny: Wyobraźmy sobie osobę ze znacznym stopniem niepełnosprawności (orzeczenie wydane na stałe), która od lat posiada w orzeczeniu wskazanie o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością do samodzielnej egzystencji. Względy zdrowotne uniemożliwiają jej samodzielne przemieszczanie się czy zrobienie prawa jazdy (nawet z samochodem z dostosowaniami), a tym samym pomoc innych staje się niezbędna. Dotychczas mogła korzystać z asystencji osobistej. Po wejściu w życie obecnego przepisu staje na komisji i uzyskuje 75 punktów. Co teraz? Z jakiej formy wsparcia ma skorzystać, by móc wieść namiastkę niezależnego życia?</p> <p>Proponowany art. 4 w obecnym brzmieniu, różnicując sytuację osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, narusza art. 32 Konstytucji RP oraz zasadę proporcjonalności wynikającą z art. 2 Konstytucji. Wprowadza on niedopuszczalne ograniczenia w dostępie do kluczowej formy wsparcia, jaką jest asystencja osobista.</p>	<p>korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.</p> <p>W naszej ocenie granica 80 punktów jest adekwatna jako graniczna uprawniająca do ustawowej asystencji osobistej, a osoby mające powyżej tej liczby punktów na skali potrzeby wsparcia w sposób szczególny powinny mieć gwarantowane prawo do asystencji osobistej odbywającej się w sposób ciągły, nie zaś projektowy. Dla osób poniżej tego progu innymi instrumentami wsparcia niezależnego życia (art. 19 Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych) będą asystencja osobista w wymiarze projektowym, likwidacja barier architektonicznych, wsparcie na rynku pracy oraz wsparcie finansowe w procesie leczenia, rehabilitacji i zakupu niezbędnego sprzętu ułatwiającego codzienne funkcjonowanie, realizowane m.in. poprzez świadczenie wspierające, program Dostępność + i działania PFRON.</p>
--	--	--	--	--	--

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					Konkluzja: Proponuję zmianę art. 4 na prostsze i bardziej sprawiedliwe brzmienie, które gwarantuje dostęp do asystencji osobistej wszystkim osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz osobom w wieku 13–18 lat posiadającym odpowiednie orzeczenia. Takie rozwiązanie będzie zgodne z Konstytucją i zasadą równości wobec prawa.	
17.	Art. 4	Ust. 2	Osoba prywatna		Wykreślić. decyzja powinna być wydana do ukończenia 65 roku życia i powinna obowiązywać do ukończenia 65 r. ż. , a nie jak to zapisano do upływu 4 letniego okresu jej obowiązywania, co jest sprzeczne z art. 3.3. ustawy,	Uwaga nieuwzględniona. Decyzja wydana na określony termin winna obowiązywać przez cały ten termin, dopiero później należy wdrażać komplementarny system Bonu Senioralnego.
18.	Art. 4	Ust. 2	Autorka profilu fb „Mikołów Bez Barrier”	Uchylić w całości	Po ukończeniu 65. roku życia niepełnosprawność, a co za tym idzie, potrzeba wsparcia nie znikną. Przeciwnie. Z uwagi na dodatkowe schorzenia będące naturalną konsekwencją starzenia się organizmu, a także często postęp choroby zasadniczej, potrzeba ta będzie wzrastać. Dzięki pomocy asystenta osoba niepełnosprawna w wieku senioralnym będzie mogła wieść godne, niezależne życie w miejscu zamieszkania.	Uwaga nieuwzględniona. Trwają prace nad komplementarnym do asystencji osobistej wsparciem dla osób powyżej 65 roku życia, uwzględniającym potrzeby wynikające z wieku w formie bonu senioralnego. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
19.	Art. 5		Osoba prywatna		godziny niewykorzystane nie powinny przechodzić na okres następny. Skoro nie zostały wykorzystane, to użytkownik był zaopiekowany w instytucji zapewniającej całodobową opiekę np. szpital, rehabilitacja szpitalna, itp.	Uwaga nieuwzględniona. Przechodzenie niewykorzystanych godzin jest niezbędne dla elastycznego korzystania z usługi asystencji osobistej, niezbędnego dla jej stworzenia zgodnie z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych.
20.	Art. 6	Ust. 1 pkt 2	Osoba prywatna	maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji	orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby wskazuje/jest bezsprzecznym faktem wysokiej potrzeby wsparcia.Niepełnosprawność trwa 24h/dobę 365 dni w roku!	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na uwarunkowania budżetowe aktualnie nie jest możliwe podniesienie maksymalnej liczby godzin wsparcia.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osobistej wynosi 300. (zamiast aktualnych 240)		
21.	Art. 6	Ust. 3 pkt 3	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p rzy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnict wem Porozumieni a AUTYZM- POLSKA	Aktualny przepis: „3) wywiadu bezpośrednieg o” Proponowany przepis: 3) wywiadu bezpośrednieg o z osobą z niepełnospra wnością lub – jeśli jest to uzasadnione – osoby stale ją wspierającej ,”	Osoba z autyzmem i/lub NI ze orzeczoną wysoką poziomem niezbędnego wsparcia, która może ubiegać się o asystę osobistą, nie jest w stanie odpowiadać na pytania lub odpowiadać w sposób wiarygodny, co uniemożliwia przekazanie Zespołowi prawdziwych informacji dla wymiaru asysty (nie mówi lub stosuje echolalie lub na każde pytanie odpowiada twierdząco, lub nie używa mowy do celów komunikacji). W efekcie taki wywiad nie może i nie powinien być podstawą do wydania decyzji.	Uwaga częściowo uwzględniona. Osoba stale wspierająca może wspomóc osobę z niepełnosprawnością na każdym etapie wnioskowania o asystencję osobistą, jak również w instruktażu przeprowadzanym dla asystenta osobistego. Umożliwiono w praktyce aktywny udział osoby stale wspierającej w procedurach związanych z realizacją ustawy.
22.	Art. 6	Ust. 3 pkt 4	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p rzy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnict wem Porozumieni a AUTYZM- POLSKA	4) formularza oceny osobistej	Brak zapisu o formularzu, uregulowanym we wcześniejszych przepisach, stanowiącym wg art. 7 załącznik do wniosku i stanowiącym, według uzasadnienia do ustawy podstawę wydania decyzji. Uzasadniona jest nazwa formularza omówiona szczegółowo w uwadze nr 2 dotyczącej nazwy i definicji formularza	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na charakter formularza, proponujemy pozostanie przy aktualnej nazwie.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
23.	Art. 7			Prawo do asystencji osobistej Osobom z punktacją określającą poziom potrzeby wsparcia na poziomie minimum 95 punktów maksymalna ilość godzin usług asystenckich przysługuje z urzędu	Osoby z tak wysoką punktacją bezsprzecznie potrzebują wsparcia we wszystkim, a zatem maksymalnej ilości godzin asystencji. Osoby z niepełnosprawnością bardzo często zamieszkują z rodzicami/seniorami, którzy z racji wieku, chorób nie są już w stanie sprostać wszystkim potrzebom osób z niepełnosprawnościami.	Uwaga nieuwzględniona. Potrzeby w zakresie asystencji osobistej nie są tożsame z potrzebą wsparcia.
24.	art. 7	Ust. 4 pkt 8	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem przy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnictwem Porozumienia AUTYZM-POLSKA	Nie ma – propozycja dodania punktu nr 8 lub zmiana numeracji. wniosek o powołanie do składu, o którym mowa w art.8 ust. 3, osoby stale wspierającej osobę z niepełnospra	Jak podano szczegółowo w uzasadnieniu do uwagi nr 10, ustawa powinna przyznawać osobie składającej wniosek prawo do żądania, aby w składzie orzekającym była osoba stale wspierająca osobę z niepełnosprawnością jak najbardziej zbliżoną do rodzaju niepełnosprawności osoby z niepełnosprawnością, której dotyczy wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej. Dla osób z głębokim autyzmem, czy niepełnosprawnościami sprzężonymi np. autyzm, NI oraz epilepsja – osobą mającą praktyczną wiedzę i umiejętności oceny potrzeb w zakresie asysty jest jedynie osoba stale wspierająca osobę z takimi niepełnosprawnościami. Proponowana tu zmiana jest konsekwencją proponowanego rozwiązania.	Uwaga częściowo uwzględniona. Ze względu na problemy natury praktycznej, szczególnie newralgiczne w pierwszych dwóch latach funkcjonowania ustawy, wymóg powołania osoby o zbliżonej niepełnosprawności do wnioskodawcy został zamieniony na możliwość powołania takiej osoby do składu orzekającego o prawie do asystencji. Jednocześnie, Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych będzie zalecał taką praktykę wojewódzkim zespołom ds. orzekania o niepełnosprawności jako szczególnie pożądaną z perspektywy adekwatnej oceny potrzeb użytkownika asystencji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				wnością jak najbardziej zbliżoną do rodzaju niepełnosprawności osoby z niepełnosprawnością, której dotyczy wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej.		
25.	Art. 7	Ust. 6	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem przy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnictwem Porozumienia AUTYZM-POLSKA	6. Do wniosku dołącza się formularz oceny osobistej potrzeb w zakresie asystencji osobistej, odnoszący się do obszarów wskazanych w art. 15 ust.1 oraz zawierający inne istotne informacje dotyczące sytuacji wnioskodawcy	Uzasadnienie w uwadze nr 2, dotyczącej nazwy i definicji formularza	Uwaga częściowo uwzględniona. Osoba stale wspierająca może wspomóc osobę z niepełnosprawnością na każdym etapie wnioskowania o asystencję osobistą, jak również w instruktażu przeprowadzanym dla asystenta osobistego. Umożliwiono w praktyce aktywny udział osoby stale wspierającej w procedurach związanych z realizacją ustawy.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
26.	art. 7	Ust. 10	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p rzy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnict wem Porozumieni a AUTYZM- POLSKA	W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na pisemny lub ustny wniosek osoby, o której mowa w ust. 1, lub osoby stale ją wspierającej , powiat właściwy ze względu na miejsce pobytu tej osoby zapewnia pomoc w poprawnym złożeniu wniosku i załączników osobie z niepełnospraw nością lub osobie stale ją wspierającej , w miejscu pobytu osoby, o której mowa w ust.1. W razie potrzeby powiat	. Uzasadnienie prawa do złożenia wniosku przez osoby stale wspierające oraz w konsekwencji objęcia ich wsparciem w tym zakresie jest w uwadze nr 1	Uwaga częściowo uwzględniona. Osoba stale wspierająca może wspomóc osobę z niepełnosprawnością na każdym etapie wnioskowania o asystencję osobistą, jak również w instruktażu przeprowadzanym dla asystenta osobistego. Umożliwiono w praktyce aktywny udział osoby stale wspierającej w procedurach związanych z realizacją ustawy.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				właściwy ze względu na miejsce pobytu tej osoby zapewnia osobie z niepełnospraw nością lub osobie stale ją wspierającej dostęp do środków technicznych umożliwiający ch złożenie wniosku i załączników.		
27.	Art. 7	Ust. 11	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p rzy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnict wem Porozumieni a AUTYZM- POLSKA	wzór wniosku o ustalenie prawa do asystencji osobistej wraz z wzorem formularza oceny osobistej potrzeb w zakresie asystencji osobistej,	Uzasadnienie w uwadze nr 2, dotyczącej nazwy i definicji formularza	Uwaga częściowo uwzględniona. Osoba stale wspierająca może wspomóc osobę z niepełnosprawnością na każdym etapie wnioskowania o asystencję osobistą, jak również w instruktażu przeprowadzanym dla asystenta osobistego. Umożliwiono w praktyce aktywny udział osoby stale wspierającej w procedurach związanych z realizacją ustawy.
28.	Art. 8		Osoba prywatna	Na wniosek osoby z niepełnospraw	W celu usprawnienia, przyśpieszenia przyznawania ilości godzin asystencji osobistej należy odstąpić od wywiadu/obserwacji przez zespół. Cały proces przyznawania usług asystenckich jest zbyt długi!	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				nością na zasadzie kontraktu trójstronnego Powiat/Realizator usługi ustalają z osobą z niepełnosprawnością, asystentem zakres obowiązków/p raw każdej ze stron.		Zasadność proponowanego zakresu asystencji osobistej powinna zostać oceniona przez zespół dedykowany asystencji osobistej.
29.	Art. 8		Osoba prywatna		powołanie Zespołu oceniającego do ustalenia poziomu potrzeby wsparcia – czynność ta będzie dublowana z ustaleniami zawartymi w ustawie o świadczeniu wspierającym, i podwyższa koszty wprowadzenia nin. Ustawy. Należy przejąć ustalenia dot. Potrzeby wsparcia z ustawy o świadczeniu wspierającym.	Uwaga nieuwzględniona. Ustalenie prawa do asystencji osobistej zawiera inny zakres oceny niż decyzja o ustaleniu poziomu potrzeby wsparcia.
30.	Art. 8	Ust. 1	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem przy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnictwem Porozumienia AUTYZM-POLSKA	Prawo do asystencji osobistej ustala się na podstawie oceny funkcjonowania osoby ubiegającej się o prawo do asystencji, w oparciu o obserwację, wywiad bezpośredni oraz	Uzasadnienie jak w uzasadnieniu do uwagi nr 2. Podkreślić należy, że przez wywiad bezpośredni należy rozumieć wywiad wg. definicji zaproponowanej w uwadze nr 3.	Uwaga częściowo uwzględniona. Osoba stale wspierająca może wspomóc osobę z niepełnosprawnością na każdym etapie wnioskowania o asystencję osobistą, jak również w instruktażu przeprowadzanym dla asystenta osobistego. Umożliwiono w praktyce aktywny udział osoby stale wspierającej w procedurach związanych z realizacją ustawy.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				informacje wskazane w formularzu oceny osobistej , przy zastosowaniu formularza oceny potrzeb w zakresie asystencji osobistej.		
31.	art. 8	4	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem przy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnictwem Porozumienia AUTYZM-POLSKA	4. Do składu, o którym mowa w ust. 3, należy osoba z niepełnosprawnością jak najbardziej zbliżoną do rodzaju niepełnosprawności osoby z niepełnosprawnością, której dotyczy wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej. W przypadku, gdy wniosek dotyczy osoby z do składu	Zapis w ustawie nie wskazuje, jakie rodzaje niepełnosprawności uniemożliwiają pełnienie funkcji członka składu. W tej sytuacji konieczne jest doprecyzowanie tego zapisu w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 16. Natomiast już ustawa powinna przyznawać osobie składającej wniosek prawo do żądania, aby w składzie orzekającym była osoba stale wspierająca osobę z niepełnosprawnością jak najbardziej zbliżoną do rodzaju niepełnosprawności osoby z niepełnosprawnością, której dotyczy wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej. Dla osób z głębokim autyzmem, czy niepełnosprawnościami sprzężonymi np. autyzm, NI oraz epilepsja – osobą mającą praktyczną wiedzę i umiejętności oceny potrzeb w zakresie asysty jest jedynie osoba stale wspierająca osobę z takimi niepełnosprawnościami.	Uwaga nieuwzględniona. Pomimo zmiany udziału osoby z niepełnosprawnością lub osoby stale jej wspierającej w składzie zespołu na fakultatywny to Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych będzie zalecał taką praktykę wojewódzkim zespołom ds. orzekania o niepełnosprawności jako szczególnie pożądaną z perspektywy adekwatnej oceny potrzeb użytkownika asystencji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>wchodzi osoba stale wspierająca osobę z niepełnosprawnością jak najbardziej zbliżoną do rodzaju niepełnosprawności osoby z niepełnosprawnością, której dotyczy wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej.</p> <p>We wniosku o ustalenie prawa do asystencji osobistej, osoba składająca wniosek ma prawo zawrzeć wniosek o powołanie do składu, o którym mowa w ust 3 oraz 11, osoby stale wspierającej</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osobę z niepełnosprawnością jak najbardziej zbliżoną do rodzaju niepełnosprawności osoby z niepełnosprawnością, której dotyczy wnioszek o ustalenie prawa do asystencji osobistej.		
32.	Art. 8	Ust. 8	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem przy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnictwem Porozumienia AUTYZM-POLSKA	inne szczególne potrzeby użytkownika związane z asystencją osobistą, w tym uprawnienie osoby stale wspierającej do podejmowania czynności i składania oświadczeń w sprawach dotyczących przyznania i	<p>Szereg zasad ogólnych ustalonych w ustawie jest co do zasady zrozumiałe i zasadny.</p> <p>Są to m.in. zakaz świadczenia usług asystenckich przez osoby bliskie czy zakaz świadczenia usług w określonych w ustawie sytuacjach.</p> <p>W odniesieniu do osób ze specyficznymi deficytami, w tym osób z głębokim autyzmem czy niepełnosprawnościami sprzężonymi może to jednak powodować niedostępność usługi dla tych osób.</p> <p>Ustawa powinna więc dawać możliwość odstępstw od tych reguł w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Wydaje się, że rozpoznanie tych przypadków oraz wydanie decyzji w tym zakresie powinno należeć do składu i być zawarte w decyzji ustalającej prawo do asystencji.</p>	Uwaga nieuwzględniona. Ministerstwo dostrzega poruszoną kwestię, jednakże jednocześnie nadanie podobnie szerokich uprawnień zespołowi w zakresie określania możliwej reprezentacji danej osoby z niepełnosprawnością może być w praktyce problematyczne.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				korzystania z usług określonych w niniejszej ustawie, oraz prawa określone w art. 11 ust.10, pkt 11, art. 16 ust.2 pkt 12 i art. 23 ust.2 pkt 12.		
33.	Art. 8	Ust. 10	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem przy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnictwem Porozumienia AUTYZM-POLSKA	Od decyzji przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 30 dni od daty jej doręczenia. Wniosek mogą złożyć osoby wymienione w ust 1 i 2. Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy składa się do Zespołu, który wydał decyzję.	Zapis w proponowanym kształcie będzie jednoznaczny i jasny dla OzN i osób stale je wspierających. Będzie też, w sposób niebudzący wątpliwości, legitymował osoby stale wspierające do złożenia wniosku i reprezentowania OzN w procedurze odwoławczej. Pozwoli tym samym uniknąć wątpliwości, czy wniosek lub skargę do WSA złożyła osoba do tego uprawniona.	Uwaga uwzględniona. Wskazana kwestia została całościowo doprecyzowana.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
34.	art. 8	Ust. 16	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p rzy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnict wem Porozumieni a AUTYZM- POLSKA	szczegółowy sposób postępowania przy wydawaniu decyzji ustalających prawo do asystencji osobistej, kwalifikacje oraz sposób powoływania i odwoływania członków wojewódzkich zespołów ustalających prawo do asystencji osobistej, w tym podstawy uwzględnien ia wniosków, o których mowa w ust 4 zdanie 3, a także sposób działania tych składów,	Przepisy powinny regulować podstawy uwzględnienia wniosku określonego w ust 4 zdanie 3 i jest potrzeba zapisania tego w ustawie	Uwaga nieuwzględniona. Wzmiankowany w uwadze przepis nie został wprowadzony do treści ustawy.
35.	art. 10	Ust. 1	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p rzy Fundacji	Użytkownik, lub – jeśli jest to uzasadnione	Uzasadnienie analogiczne jak w uzasadnieniu pkt 1	Uwaga uwzględniona. Wskazana kwestia została całościowo doprecyzowana.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			SYNAPSIS z pełnomocnictwem Porozumienia AUTYZM-POLSKA	– osoba stale go wspierająca , dokonuje wyboru realizatora albo wybiera tryb wskazany w art. 11, za pomocą systemu, o którym mowa w art. 34.		
36.	Art. 1	Ust. 3	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem przy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnictwem Porozumienia AUTYZM-POLSKA	3. Użytkownik lub – jeśli jest to uzasadnione – osoba stale go wspierająca może dokonać zmiany realizatora po upływie miesiąca od dnia złożenia: 1) wypowiedzenia kontraktu trójstronnego, o którym mowa w art. 12	Uzasadnienie analogiczne jak w uzasadnieniu pkt 1	Uwaga uwzględniona. Wskazana kwestia została całościowo doprecyzowana.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				ust. 1, albo 2) wypow iedzenia umowy o świadcze nie asystenc ji osobistej , o której mowa w art. 14 ust. 6 —liczonego od ostatniego dnia miesiąca, w którym złożył wypowiedzeni e.		
37.	art. 10	Ust. 4	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p rzy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnict wem Porozumieni a AUTYZM- POLSKA	4. Przed zawarciem kontraktu trójstronnego, o którym mowa w art. 12, użytkownik lub – jeśli jest to uzasadnione – osoba stale	Uzasadnienie analogiczne jak w uzasadnieniu pkt 1	Uwaga uwzględniona. Wskazana kwestia została całościowo doprecyzowana.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				go wspierająca może zmienić realizatora lub wybrać tryb wskazany w art. 11 przed upływem okresu wypowiedzenia.		
38.	Art. 11		Osoba prywatna		Po przeczytaniu projektu ustawy i odniesieniu zawartych w niej rozwiązań do realiów życia mojej córki chciałabym zgłosić uwagi, Mianowicie w mojej ocenie ustawa powinna zapewniać możliwość świadczenia usług u tej samej osoby przez dwóch asystentów (oczywiście w ramach limitu przyznanych godzin). Pozwoliłoby to na sprawniejsze zapewnienie zastępstwa w przypadku jakiś nagłych zdarzeń np.choroby asystenta (osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności w tym upośledzeniem często trudniej akceptuje nowe osoby} Ponadto kontakt z dwoma osobami (asystentami) szczególnie w przypadku dużej liczby godzin stanowił będzie dla użytkownika urozmaicenie w życiu, bo każdy człowiek wnosi w te spotkania co innego. Proszę o pozytywne rozważenie mojej propozycji.	Uwaga uwzględniona. Użytkownik będzie mógł korzystać ze wsparcia więcej niż jednego asystenta osobistego w ramach limitu godzin.
39.	art. 11	Ust. 4	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem przy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnictwem Porozumienia	Użytkownik może wybrać asystenta osobistego spośród kandydatów wskazanych przez realizatora.	Zapis w proponowanym kształcie gwarantuje prawo wyboru asystenta przez Uczestnika, a jednocześnie prawo do wsparcia w przekazaniu decyzji o wyborze dla tych osób, które nie są w stanie przekazać swojej decyzji w sposób powszechnie zrozumiały. Prawo do wyboru asystenta jest niezmiernie ważne, szczególnie w odniesieniu do osób z zaburzeniami kontaktu, jak osoby z głębokim autyzmem. Osoby te potrafią dokonać wyboru, potrzebują do tego	Uwaga uwzględniona. Wskazana kwestia została całościowo doprecyzowana.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			AUTYZM- POLSKA	Jeśli jest to uzasadnione, oświadczenie o wyborze użytkownika może przekazać osoba stale go wspierająca.	<p>jednak wsparcia i w zakresie organizacyjnym i w zakresie oznajmienia swojej woli otoczeniu.</p> <p>Zapisy, zwłaszcza ust 5 w obecnym brzmieniu niejako wymuszają ubezwłasnowolnienie osoby bezradnej, mając na uwadze, że prace nad formalnym wsparciem osoby bezradnej trwają od kilkunastu lat i nie wiadomo, kiedy wejdą w życie.</p>	
40.	art. 11	Ust. 7	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p rzy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnict wem Porozumieni a AUTYZM- POLSKA	W przypadku gdy użytkownik przebywa w podmiocie, o którym mowa w art. 21 ust. 2 lub korzysta z usług wskazanych art. 22 ust. 2, asystentem osobistym nie może być osoba zatrudniona w ramach stosunku pracy lub w ramach umowy cywilnoprawne j w tym podmiocie z uwzględnien iem ust.10	Uzasadnienie podane w uzasadnieniu do uwagi nr 19.	Uwaga nieuwzględniona. Wzmiankowany w uwadze przepis (ust. 10) nie został wprowadzony do treści ustawy.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPIPS
41.	11	Ust. 9	Osoba prywatna		Korzystanie z dwóch asystentów jednocześnie, to przy ograniczonych środkach finansowych BP jakiś absurd. Bezwzględnie należy wykreślić.	Uwaga nieuwzględniona. Korzystanie ze wsparcia dwóch asystentów jednocześnie w ramach przyznanych limitów nie uszczupla środków budżetowych.
42.	11	Ust. 10	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem przy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnictwem Porozumienia AUTYZM-POLSKA	Aktualnie brak przepisów. Propozycja: W szczególności uzasadnionych przypadkach, wynikających ze szczególnych potrzeb użytkownika, w szczególności i wobec osób o znacznych barierach w komunikacji, zespół w decyzji ustalającej prawo do asystencji osobistej, może przyznać tej osobie prawo do świadczenia	Rekomendujemy wprowadzenie zmiany, która umożliwi – w szczególnie uzasadnionych przypadkach, wynikających ze szczególnych potrzeb użytkownika – świadczenie usług asystencji osobistej przez osoby wskazane w ust. 7. Będzie to szczególnie pożądane np. w przypadku osób z zaburzeniami mowy lub jej brakiem, osób przejawiających silne zachowania agresywne, mieszkających w bardzo małych miejscowościach wykluczonych komunikacyjnie. W przeciwnym wypadku usługi asystenckie dobrej jakości będą dla tych osób niedostępne. Osoby z barierami w komunikacji z otoczeniem z trudem nawiązują więzi, współpracują z innymi osobami. Takie więzi tworzone są często przez lata i dotyczą osób znanych użytkownikom. Nie zastępują ich szkolenia czy doświadczenie w pracy z osobami z innymi rodzajami niepełnosprawności. Takie osoby, to najczęściej osoby zatrudnione w taki czy inny sposób w placówce lub organizacji, świadczącej usługi na rzecz użytkownika. Formalne wykluczenie ich z grona potencjalnych asystentów osób znanych i lubianych przez użytkowników odbiera tym użytkownikom dostęp do najlepszej usługi. Podobne wykluczenie dla użytkowników może mieć miejsce w przypadku miejscowości, w których jedyni profesjonaliści zajmujący się wsparciem dla osób z daną niepełnosprawnością są skupieni w jednej placówce czy organizacji. Projektowany zapis odbierałby użytkownikom możliwość skorzystania z usług profesjonalistów.	Uwaga nieuwzględniona. Wyłączenie bliskich użytkownika z grona osób mogących świadczyć usługę asystencji osobistej jest związane z charakterem tej usługi, mającej na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami niezależnego życia. Należy wskazać, że świadczenie usługi asystencji osobistej związane jest z wykonywaniem poleceń osoby z niepełnosprawnością, co często będzie stawiało asystenta w konflikcie interesów pomiędzy np. dobrymi stosunkami rodzinnymi a wolą osoby z niepełnosprawnością. Tymczasem istotą tej usługi jest prymat niezależności użytkownika asystencji, który ciężko byłoby uzyskać w wypadku dopuszczenia bliskich osoby z niepełnosprawnością ze względu na szczególny status matek, ojców czy ogółem więzów rodzinnych w polskiej kulturze. Tego typu intuicję potwierdza również raport Europejskiej Sieci Niezależnego Życia (European Network of Independent Living) "Personal assistance in Slovenia and the problem of understanding Independent Living" dostępny pod adresem https://enil.eu/personal-assistance-in-slovenia-and-the-problem-of-understanding-independent-living/ .

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>na jego rzecz usług asystenckich przez osoby określone w ust 7, pod warunkiem, że osoba ta zostanie wybrana przez użytkownika</p>	<p>Byłoby to szczególnie dyskryminujące dla osób z autyzmem i/lub NI, które ze względu na swoje ograniczenia nie są w stanie skorzystać z możliwości stworzonej w art.14 ustawy i samodzielnego zatrudniania asystenta. Asystent takiego użytkownika (poza osobami ubezpieczonymi) musi być zatrudniony przez inny podmiot.</p> <p>Podkreślić też należy, że proponowany zapis stoi w sprzeczności z Konwencją</p> <p>ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, która wyraźnie podkreśla prawa osób z niepełnosprawnością do wyboru osób, świadczących bezpośrednio usługi na ich rzecz.</p> <p>Sama ustawa podkreśla to prawo wielokrotnie, ale jednocześnie stawia bariery, uniemożliwiające w praktyce dokonania takiego wyboru.</p> <p>Poszanowanie prawa do wyboru dla OzN w praktyce, jako wyjątek od sztywnych reguł znalazło odzwierciedlenie w szeregu przepisów m.in. w Wytycznych kwalifikowalności wydatków ze środków europejskich na lata 2021-2027, gdzie zgodnie z sekcją 3.2.1. pkt j zasady konkurencyjności nie stosuje się do zamówień, których przedmiotem są m.in. usługi opiekuńcze i usługi asystenckie świadczone osobiście przez osoby wskazane lub zaakceptowane przez uczestnika projektu.</p> <p>Rozumiejac przyczyny wprowadzenia tego zapisu, postulujemy jednak o uznanie nadrzędnego znaczenia prawa OzN do wyboru, zwłaszcza jeżeli użytkownikiem jest osoba wymagająca szczególnego dostosowania świadczonych usług.</p> <p>Kontrola prawidłowości wykonania tych usług należy do realizatora, użytkownika i w razie potrzeby osoby stale ją wspierającej.</p>	<p>Istotna pozostaje również nieostrość zaproponowanego sformułowania o „szczególnych przypadkach”. Tak ujęty katalog otwiera furtkę, by na rodzinę osoby z niepełnosprawnością przerzucać odpowiedzialność za asystencję osobistą, co stoi wprost w sprzeczności z celami niniejszej regulacji.</p> <p>Ważnym argumentem za takim wyłączeniem jest również umożliwienie niezależnego życia osobom, które dziś w rodzinie podejmują opiekę nad osobą z niepełnosprawnością. Zgodne z doświadczeniami innych krajów jest to, że realizator w wypadku trudności ze znalezieniem kandydatów na asystenta dla danej osoby z niepełnosprawnością, proponuje to członkom rodziny, zamiast poszerzyć poszukiwania.</p>
43.	12	Ust. 1	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p	Po dokonaniu wyboru asystenta		<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ministerstwo dostrzega poruszoną kwestię i będzie ona analizowana pod kątem</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			rzy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnictwem Porozumienia AUTYZM-POLSKA	osobistego w trybie określonym w art. 11, w celu rozpoczęcia korzystania z asystencji osobistej użytkownik lub – jeśli jest to uzasadnione – osoba stale go wspierająca , realizator oraz asystent osobisty, który te usługi będzie wykonywać zawierają kontrakt trójstronny.	Uzasadnienie analogiczne jak w uzasadnieniu pkt 1	możliwości wdrożenia odpowiedniego, całościowego rozwiązania.
44.	13	Ust. 2	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem przy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnictwem Porozumienia AUTYZM-POLSKA	2. Prawo do asystencji osobistej jest realizowane po rejestracji użytkownika w systemie teleinformatycznym asystencji osobistej, o	Proponowany zapis jest jak się wydaje zgodny z intencją ustawodawcy, a jedynie bardziej jednoznaczny.	Uwaga uwzględniona. Przepis uległ adekwatnej redakcji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>którym mowa w art. 34.</p> <p>W przypadku osób niepełnoletnich i ubezwłasnowolnionych obowiązków ich rejestracji dokonuje opiekun prawny lub osoba stale wspierająca, osoba pełniąca funkcję rodziny zastępczej wobec niepełnoletniego, osoba prowadząca rodzinny dom dziecka, w którym niepełnoletni przebywa lub dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, w której niepełnoletni</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				przebywa, a w przypadku osób pełnoletnich nieubezwłas nowolnionyc h, jeśli jest to uzasadnione – osoba stale wspierająca.		
45.	14	ust. 3	Skok.pl	art. 14 ust. 3 wyrazy „rachunek bankowy” należy zastąpić wyrazami „rachunek płatniczy”,	Uzasadnienie: Celem projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami jest systemowe uregulowanie dostępu do tej formy wsparcia, jaką jest asystencja osobista. Projekt zawiera m. in. regulacje dot. wynagrodzenia asystenta osobistego za świadczenie asystencji osobistej i trybu jego przekazywania (projektowany art. 14 ust. 3 oraz art. 36 ust. 1 pkt 8), przekazywania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych środków na asystencję osobistą uzyskanych w ramach dotacji z budżetu państwa realizatorowi, użytkownikowi albo asystentowi osobistemu (projektowany art. 33 pkt 2 oraz art. 48 ust. 4). Zauważyć jednak należy, iż katalog podmiotów uprawnionych do uzyskania wynagrodzenia czy dotacji (asystent osobisty, realizator, użytkownik) obejmuje także potencjalnych członków spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, do których zaliczają się m. in. osoby fizyczne oraz organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2023 r. poz. 571). Celem kas jest natomiast m.in. gromadzenie środków pieniężnych wyłącznie swoich członków i przeprowadzanie na ich zlecenie rozliczeń finansowych (art. 3 ust. 1 ustawy o skok). Zgodnie z art. 2 pkt 1, 5 i 7 projektu ustawy użyte w ustawie określenia i skróty oznaczają: 1) asystent osobisty - osobę udzielającą wsparcia użytkownikowi na zasadach określonych w ustawie; 5) realizator – realizatora asystencji osobistej, o którym mowa w art. 26 ust. 1; 7) użytkownik – osobę z niepełnosprawnością wspieraną przez asystenta osobistego na zasadach określonych w	Uwaga nieuwzględniona. Pozostawienie rachunku bankowego wydaje się adekwatnie zabezpieczać interesy użytkownika – rachunek powinien mieć w tym przypadku charakter osobisty.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					ustawie; Realizatorem asystencji osobistej, zgodnie z projektowanym art. 26 ust. 1 pkt 2, może być podmiot wpisany do Rejestru Realizatorów Asystencji Osobistej, prowadzonego przez właściwego miejscowo wojewodę. Wpis do przedmiotowego rejestru może uzyskać organizacja pozarządowa, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 i 1761), z wyjątkiem partii politycznych, europejskich partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych, fundacji utworzonych przez partie polityczne i europejskich fundacji politycznych, lub spółdzielnia socjalna, po spełnieniu określonych w projekcie ustawy warunków. Tym samym, zasadnym wydaje się uzupełnienie projektowanej regulacji dotyczącej rachunków, o rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową. Zaproponowane pojęcie rachunku płatniczego obejmuje zarówno rachunek bankowy, jak i rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej. Zgodnie bowiem z definicją tego rachunku zawartą w art. 2 pkt 25 ustawy o usługach płatniczych (tj. z dnia 7 grudnia 2023 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 30)) pod pojęciem rachunku płatniczego rozumieć należy rachunek prowadzony dla jednego lub większej liczby użytkowników służący do wykonywania transakcji płatniczych, przy czym przez rachunek płatniczy rozumie się także rachunek bankowy oraz rachunek członka spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, jeżeli rachunki te służą do wykonywania transakcji płatniczych.	
46.	15	Ust. 1 pkt 7	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p rzy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnict wem Porozumieni a AUTYZM- POLSKA	Aktualnie brak przepisów. Propozycja: 7) Organizacji wolnego czasu	Dodanie proponowanego punktu jest potrzebne w celu doprecyzowania przepisu. Dla wielu osób z dużą potrzebą wsparcia, w tym z autyzmem i niepełnosprawnościami sprzężonymi, brak umiejętności i możliwości organizacji wolnego czasu stanowi wyjątkową barierę w możliwie samodzielnym życiu. Jednocześnie brak tego zapisu może wpływać negatywnie na dostępność do usług asystenckich dla osób z autyzmem czy niepełnosprawnościami sprzężonymi, jeśli ich aktywność w wymienionych w projekcie sferach jest ograniczona.	Uwaga częściowo uwzględniona. Wskazana kwestia została całościowo uwzględniona w ramach wskazanego ustępu w treści ustawy.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
47.	Art. 15	Ust. 2	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p rzy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnict wem Porozumieni a AUTYZM- POLSKA	Asystent osobisty może, po odpowiednim przeszkoleniu i za pisemną zgoda swoją oraz użytkownika lub jego przedstawiciel a ustawowego, lub jeśli jest to uzasadnione – osoby stale go wspierającej bądź osoby pełniącej funkcję rodziny zastępczej wobec użytkownika, osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka, w którym użytkownik przebywa albo dyrektora placówki opiekuńczo-	Uzasadnienie analogiczne jak w uzasadnieniu pkt 1.	Uwaga nieuwzględniona. Zgoda osoby stale wspierającej na czynności pielęgnacyjno-medyczne jest zbyt daleko idącą ingerencją w model świadomej zgody. Jednocześnie rozumiemy poruszony problem dotyczący osób niewerbalnych czy ze znaczną niepełnosprawnością utrudniającą komunikację. Ze względu na użytą argumentację problem zostanie poddany dalszej analizie tak, aby zabezpieczając prawa obywatelskie osób z niepełnosprawnościami, nie pozbawić ich możliwości korzystania z asystencji osobistej i nie naruszyć ich bezpieczeństwa.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				wychowawczej typu rodzinnego, w której użytkownik przebywa wykonywać wobec użytkownika czynności medyczno- pielęgnacyjne, które na co dzień wykonuje lub mogłaby wykonywać osoba stale wspierająca.		
48.	Art. 16	Ust. 2 pkt 9	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p rzy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnict wem Porozumieni a AUTYZM- POLSKA	nie jest wstępnym oraz zstępnym, krewnym w linii bocznej do trzeciego stopnia, małżonkiem, wstępnym oraz zstępnym małżonka, krewnym w linii bocznej małżonka do trzeciego stopnia, zięciem,	Uzasadnienie podane w uzasadnieniu do uwagi nr 26	Uwaga nieuwzględniona. Wyłączenie bliskich użytkownika z grona osób mogących świadczyć usługę asystencji osobistej jest związane z charakterem tej usługi, mającej na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami niezależnego życia. Należy wskazać, że świadczenie usługi asystencji osobistej związane jest z wykonywaniem poleceń osoby z niepełnosprawnością, co często będzie stawiało asystenta w konflikcie interesów pomiędzy np. dobrymi stosunkami rodzinnymi a wolą osoby z niepełnosprawnością. Tymczasem istotą tej usługi jest prymat niezależności użytkownika asystencji, który ciężko byłoby uzyskać w wypadku dopuszczenia bliskich osoby z niepełnosprawnością ze względu na

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPIPS
				synową, macochą lub ojczymem użytkownika, ani osobą wspólnie gospodarującą z użytkownikiem lub pozostającą z nim w faktycznym pożyciu, a także osobą pozostającą w stosunku przysposobienia z użytkownikiem z uwzględnieniem ust 12		szczególny status matek, ojców czy ogółem wielów rodzinnych w polskiej kulturze. Tego typu intuicję potwierdza również raport Europejskiej Sieci Niezależnego Życia (European Network of Independent Living) "Personal assistance in Slovenia and the problem of understanding Independent Living" dostępny pod adresem https://enil.eu/personal-assistance-in-slovenia-and-the-problem-of-understanding-independent-living/ Ważnym argumentem za takim wyłączeniem jest również umożliwienie niezależnego życia osobom, które dziś w rodzinie podejmują opiekę nad osobą z niepełnosprawnością. Zgodne z doświadczeniami innych krajów jest to, że realizator w wypadku trudności ze znalezieniem kandydatów na asystenta dla danej osoby z niepełnosprawnością, zaproponuje to członkom rodziny, zamiast poszerzyć poszukiwania.
49.	Art. 16	Ust. 2 pkt 12	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p rzy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnictwem Porozumienia a AUTYZM- POLSKA	Dodanie przepisu: 12. W wyjątkowo uzasadnionych przypadkach , wynikających ze szczególnych potrzeb użytkownika , w	Rekomendujemy wprowadzenie zmiany, która umożliwi – w szczególnie uzasadnionych przypadkach, wynikających ze szczególnych potrzeb użytkownika – świadczenie usług asystencji osobistej przez osoby wskazane w ust. 9. Będzie to szczególnie pożądane np. w przypadku osób z zaburzeniami mowy lub jej brakiem, osób przejawiających silne zachowania agresywne, mieszkających w bardzo małych miejscowościach wykluczonych komunikacyjnie. Z drugiej strony osoby o dużym potencjale intelektualnym nie są go w stanie wykorzystać, jeżeli nie otrzymują dostosowanego do ich potrzeb wsparcia. Już teraz osoby te często nie korzystają z usług asystencji osobistej, gdyż jedyną osobą, która usługi te może świadczyć jest <i>de facto</i>	Uwaga nieuwzględniona. Wyłączenie bliskich użytkownika z grona osób mogących świadczyć usługę asystencji osobistej jest związane z charakterem tej usługi, mającej na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami niezależnego życia. Należy wskazać, że świadczenie usługi asystencji osobistej związane jest z wykonywaniem poleceń osoby z niepełnosprawnością, co często będzie stawiało asystenta w konflikcie interesów pomiędzy np. dobrymi

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>szczegółność i wobec osób o znacznych barierach w komunikacji, zespół w decyzji o przyznaniu prawa do asystencji osobistej może przyznać tej osobie prawo do asystencji osobistej świadczonej przez osoby określone w ust 9 pod warunkiem, że osoba będąca asystentem osobistym nie pobiera żadnego świadczenia z tytułu sprawowani a opieki nad członkiem rodziny</p>	<p>członek rodziny, który zna potrzeby, ograniczenia danej osoby, wie jak na nie szybko, bezpiecznie i adekwatnie odpowiedzieć, potrafi się z nią skomunikować.</p> <p>Wieloletniego doświadczenia nie zastąpi w takim przypadku najlepsze szkolenie czy doradztwo wzajemne.</p> <p>Wyłączenie osób stale wspierających z grona asystentów osobistych utrwali jedynie obecną sytuację, kiedy usługi te świadczą np. rodzice i nie jest to ich wyborem, ale koniecznością. Wprowadzenie regulacji ustawowych w projektowanym kształcie w przypadku tych osób nie zmieni nic. Proponujemy wprowadzenie tego rozwiązania nie jako reguły, ale wyjątku, wskazując, że odnosi się ono do szczególnych sytuacji, kiedy jest to podyktowane szczególnymi potrzebami użytkownika.</p> <p>Wskazujemy również, iż rozwiązanie to nie jest sprzeczne z Konwencją ONZ, mało tego – praktykowane w innych krajach tj. Szwecja, Słowenia, Szkocja, Czechy.</p> <p>Dodatkowo zauważamy, iż przyznanie prawa do świadczenia usług asystencji osobistej przez członka rodziny OzN nie wiązałoby się z kumulacją świadczeń – w szczególności zbiegiem prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.</p>	<p>stosunkami rodzinnymi a wolą osoby z niepełnosprawnością. Tymczasem istotą tej usługi jest prymat niezależności użytkownika asystencji, który ciężko byłoby uzyskać w wypadku dopuszczenia bliskich osoby z niepełnosprawnością ze względu na szczególny status matek, ojców czy ogółem więzów rodzinnych w polskiej kulturze. Tego typu intuicję potwierdza również raport Europejskiej Sieci Niezależnego Życia (European Network of Independent Living) "Personal assistance in Slovenia and the problem of understanding Independent Living" dostępny pod adresem https://enil.eu/personal-assistance-in-slovenia-and-the-problem-of-understanding-independent-living/</p> <p>Ważnym argumentem za takim wyłączeniem jest również umożliwienie niezależnego życia osobom, które dziś w rodzinie podejmują opiekę nad osobą z niepełnosprawnością. Zgodne z doświadczeniami innych krajów jest to, że realizator w wypadku trudności ze znalezieniem kandydatów na asystenta dla danej osoby z niepełnosprawnością, proponuje to członkom rodziny, zamiast poszerzyć poszukiwania.</p>
50.	Art. 16	Ust. 3 pkt 2	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p	zawarcie z danym użytkownikiem	Uzasadnienie analogiczne jak w uzasadnieniu pkt 1	Uwaga nieuwzględniona. Rozumiemy poruszony problem dotyczący osób nie komunikujących się w sposób

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			rzy Fundacji SYNOPSIS z pełnomocnictwem Porozumienia AUTYZM-POLSKA	m lub jeśli jest to uzasadnione – z osobą stale go wspierającą kontraktu trójstronnego, o którym mowa w art. 12 ust. 1, lub umowy o świadczenie asystencji osobistej, o której mowa w art. 14 ust. 6,		werbalny lub ze znaczną lub głęboką niepełnosprawnością intelektualną istotnie utrudniającą komunikację. Ze względu na użytą argumentację problem jest poddawany dalszej analizie tak, aby zabezpieczyć prawa obywatelskie osób z różnymi niepełnosprawnościami i jednocześnie nie pozbawić ich możliwości korzystania z asystencji osobistej oraz nie naruszyć ich bezpieczeństwa.
51.	16	Ust. 6	Osoba prywatna	Uzupełnić, czy obciążenie składkami ZUS stawki godzinowej jest po stronie użytkownika , czy płatnika i w jakich częściach	Istnieje konieczność zapisu co do obciążenia ZUSem.	Uwaga uwzględniona. Przepis został uzupełniony we wzmiarkowanym zakresie.
52.	18	Ust. 1	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem przy Fundacji SYNOPSIS z pełnomocnictwem	Użytkownikowi lub jeśli jest to uzasadnione – osobie stale go wspierającej przysługuje	Uzasadnienie analogiczne jak w uzasadnieniu pkt 1	Uwaga uwzględniona. Przepis został uzupełniony we wzmiarkowanym zakresie.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Porozumieni a AUTYZM- POLSKA	nie więcej niż 4 godziny doradztwa wzajemnego w roku kalendarzowy m.		
53.	18	Ust. 2 pkt 1	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p rzy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnict wem Porozumieni a AUTYZM- POLSKA	posiada co najmniej dwuletnie udokumentow ane doświadczenie korzystania z asystencji osobistej przez siebie lub osobę, której udziela stałego wsparcia, w wymiarze co najmniej 30 godzin miesięcznie	Uzasadnienie analogiczne jak w uzasadnieniu pkt 1	Uwaga uwzględniona. Przepis został całościowo uzupełniony i doprecyzowany.
54.	20	Ust. 1 pkt 1	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p rzy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnict wem Porozumieni a	Asystent osobisty świadczy wsparcie pod kierunkiem użytkownika lub jeśli jest to uzasadnione	Uzasadnienie analogiczne jak w uzasadnieniu pkt 1	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy, mimo wagi przedstawionej argumentacji, jest to zbyt daleko idąca ingerencja w proces asystencji osobistej.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			AUTYZM- POLSKA	– osoby stale go wspierającej .		
55.	21	Ust. 2	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p rzy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnict wem Porozumieni a AUTYZM- POLSKA	2. Asyst encja osobista nie jest realizowana na terenie: 1) szpitala psychiatr ycznego lub innej jednostki typu zamknięt ego, 2) domu pomocy społecz nej, 3) rodzin nego domu pomocy, o którym mowa w art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy	Proponowane uzupełnienie ma na celu doprecyzowanie przepisu. Przepis w proponowanej formie pozostawia wątpliwości, które mogą być interpretowane w kierunku ograniczenia prawa użytkownika do usług asystencji osobistej. Pojęcie placówki czy opieki nie jest jednoznaczne. Istnieje szereg zorganizowanych form wsparcia, jak mieszkania wspierane, treningowe i inne formy mieszkalnictwa wspomaganego zapewniające wsparcie, ale w niepełnym zakresie. W tych formach udział asystencji osobistej ma odgrywać bardzo ważną rolę we wspierani OzN i precyzyjne zapisy w ustawie w tym zakresie są bardzo potrzebne.	Uwaga nieuwzględniona. Ministerstwo dostrzega poruszoną kwestię i będzie ona analizowana pod kątem możliwości wdrożenia odpowiedniego, całościowego rozwiązania.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>społeczn ej (Dz. U. z 2024 r. poz.128 3 i 1572),</p> <p>4) zakładu opiekuńc zo- lecznicze go,</p> <p>5) zakładu pielęgna cyjno- opiekuńc zego,</p> <p>6) hospicj um stacjona rnego,</p> <p>7) placówki opiekuńc zo- wychowa wczej, regional nej placówki opiekuńc zo- terapeut ycznej, interwen cyjnego ośrodka</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>preadopcyjnego,</p> <p>8) innej niż wymienione w pkt 1-7 placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom z niepełnosprawnościami, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku</p> <p>– o ile podmiot wymieniony w pkt. 1-8 jest zobowiązany do zapewnienia pełnej opieki całodobowej użytkownikowi .</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
56.	23	Ust. 2	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p rzy Fundacji SYNAPSIS z pełnomocnict wem Porozumieni a AUTYZM- POLSKA	2. W wyjątkowo uzasadniony ch przypadkach , wynikającyc h ze szczególnych potrzeb użytkownika , w szczegółność i wobec osób o znacznych barierach w komunikacji, zespół w decyzji przyznającej prawo do asystencji osobistej może przyznać tej osobie prawo do korzystania z usług asystencji osobistej w tym samym czasie, co usługi określone w ust. 1 pkt 3, 5, 6 i 7.	<p>Proponowane zapisy wykluczają możliwość realizowania usług asystencji osobistej w przypadku korzystania z określonych w ustawie przypadkach, jeżeli czynności są wykonywane w tym samym czasie i obejmują te same czynności.</p> <p>Zapis ten ma na celu zapobieganie podwójnemu finansowaniu, a zakaz tożsamyh czynności wydaje się umożliwiać korzystanie z usług asystenta osobistego, kiedy oferta usług czy placówki jakiejś czynności nie obejmuje.</p> <p>Niestety w przypadku osób z autyzmem czy NI taki zapis w praktyce może wykluczyć te osoby z bardzo potrzebnego wsparcia. Ma to szczególne znaczenie w placówkach dziennego wsparcia takich jak WTZ, ZAZ czy ŚDS.</p> <p>O ile łatwo jest odróżnić z katalogu czynności przewidzianych dla asystenta osobistego czynności medyczne czy przemieszczania się, które nie wchodzą w zakres czynności takich placówek, o tyle większość czynności wykonywanych przez asystentów osobistych osób z autyzmem i/lub NI mieści się teoretycznie w czynnościach z zakresu integracji społecznej i zawodowej i może być uznane za czynności tożsame z czynnościami wykonywanymi w placówkach.</p> <p>W przypadku osób z autyzmem i/lub niepełnosprawnością intelektualną, borykających się z problemami zaburzeń mowy lub jej brakiem, wsparcie asystenta na terenie wskazanych placówek jest natomiast nieodzowne.</p> <p>Pojawia się konieczność skomunikowania OzN z personelem, adekwatnego i bezpiecznego reagowania np. na zachowania trudne, ataki paniki, które mogą się pojawić w związku ze zmianą strukturalizacji otoczenia, rytmu dobowego OzN.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na zasadę unikania podwójnego finansowania projektodawca nie znalazł dobrego rozwiązania kompromisowego. Jednocześnie projektodawca dostrzega poruszony problem i będzie starał się go rozwiązać w ramach dalszego ciągu procesu legislacyjnego</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>Tak jak nauczyciel wspomagający wykonuje na rzecz ucznia z autyzmem te same czynności w tym samym czasie, co nauczyciel wiodący, ale jest uczniowi konieczny dla skorzystania z edukacji.</p> <p>Realizowany kilka lat temu projekt PFRON obejmujący wsparcie osób z autyzmem przez asystentów w placówkach takich jak WTZ< ZAZ czy ŚDS pozwolił wielu dorosłym osobom z autyzmem po raz pierwszy móc skorzystać ze wsparcia w tych placówkach.</p> <p>Proponujemy stworzyć dla osób ze szczególnymi barierami możliwość korzystania z usług asystencji osobistej, szczególnie w placówkach które na poziomie wsparcia innych osób nie są dostosowane do potrzeb osób z autyzmem i/lub NI.</p> <p>Takim miejscem jest WTZ i ZAZ, w których finansowanie, a co za tym idzie skala wsparcia jest identyczna dla osób dotkniętych bardzo różnymi niepełnosprawnościami.</p> <p>Należy zauważyć, iż w przypadku osób korzystających z ww. miejsc, usługi asystenckie mogą stanowić kluczowe wsparcie we włączeniu osoby z niepełnosprawnością w społeczność lokalną. Bez tego rodzaju wsparcia, osoby przebywające w nich nadal będą skazane na izolację społeczną.</p> <p>Zakłady Aktywności Zawodowej, Warsztaty terapii zajęciowej i wciąż jeszcze środowiskowe domy samopomocy często odmawiają przyjęcia np. osób w spektrum autyzmu, gdyż brakuje kadry, w tym asystenta dla osoby, która wymaga większego wsparcia indywidualnego</p> <p>i z tego też względu bardzo mało osób z autyzmem korzysta z aktywizacji społecznej</p> <p>i zawodowej w ŚDS i WTZ (powyższe potwierdza Informacja o wynikach kontroli NIK z 2019 r.: „WSPARCIE OSÓB Z AUTYZMEM I ZESPOŁEM ASPERGERA W PRZYGOTOWANIU DO SAMODZIELNEGO FUNKCJONOWANIA).</p>	
57.	24	1	Rzecznik Praw Osób z Autyzmem p	W ostatnim miesiącu obowiązujący	Uzasadnienie analogiczne jak w uzasadnieniu pkt 1	Uwaga uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			rzy Fundacji SYNOPSIS z pełnomocnictwem Porozumienia AUTYZM-POLSKA	a kontraktu trójstronnego, koordynator asystencji osobistej dokonuje ewaluacji świadczenia asystencji osobistej. W ewaluacji bierze udział użytkownik lub jeśli jest to uzasadnione – osoba stale go wspierająca i jego asystent osobisty. W ewaluacji osoby niepełnoletniej lub o ograniczonej zdolności do czynności prawnych bierze udział jej przedstawiciel ustawowy. Na wniosek użytkownika w ewaluacji może		Rola osoby stale wspierającej została uwzględniona również w ramach prowadzenia ewaluacji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				uczestniczyć doradca wzajemny, o którym mowa art. 18 ust. 2.		
58.	33	Pkt 2	Skok.pl	- art. 33 pkt 2 dwukrotnie użyte wyrazy „rachunek bankowy” należy zastąpić wyrazami „rachunek płatniczy”,	Zgodnie z definicją rachunku zawartą w art. 2 pkt 25 ustawy o usługach płatniczych (tj. z dnia 7 grudnia 2023 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 30)) pod pojęciem rachunku płatniczego rozumieć należy rachunek prowadzony dla jednego lub większej liczby użytkowników służący do wykonywania transakcji płatniczych, przy czym przez rachunek płatniczy rozumie się także rachunek bankowy oraz rachunek członka spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, jeżeli rachunki te służą do wykonywania transakcji płatniczych.	Uwaga nieuwzględniona Pozostawienie rachunku bankowego wydaje się adekwatnie zabezpieczać interesy użytkownika – rachunek powinien mieć w tym przypadku charakter osobisty.
59.	36	Ust. 1 pkt 8	Skok.pl	art. 36 ust. 1 pkt 8 wyrazy „rachunku bankowego” należy zastąpić wyrazami „rachunku płatniczego”,	Zgodnie z definicją rachunku zawartą w art. 2 pkt 25 ustawy o usługach płatniczych (tj. z dnia 7 grudnia 2023 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 30)) pod pojęciem rachunku płatniczego rozumieć należy rachunek prowadzony dla jednego lub większej liczby użytkowników służący do wykonywania transakcji płatniczych, przy czym przez rachunek płatniczy rozumie się także rachunek bankowy oraz rachunek członka spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, jeżeli rachunki te służą do wykonywania transakcji płatniczych.	Uwaga nieuwzględniona. Pozostawienie rachunku bankowego wydaje się adekwatnie zabezpieczać interesy użytkownika – rachunek powinien mieć w tym przypadku charakter osobisty.
60.	48	Ust. 4	Skok.pl	art. 48 ust. 4 dwukrotnie użyte wyrazy „rachunek bankowy” należy zastąpić wyrazami „rachunek płatniczy”;	Zgodnie z definicją rachunku zawartą w art. 2 pkt 25 ustawy o usługach płatniczych (tj. z dnia 7 grudnia 2023 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 30)) pod pojęciem rachunku płatniczego rozumieć należy rachunek prowadzony dla jednego lub większej liczby użytkowników służący do wykonywania transakcji płatniczych, przy czym przez rachunek płatniczy rozumie się także rachunek bankowy oraz rachunek członka spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, jeżeli rachunki te służą do wykonywania transakcji płatniczych.	Uwaga nieuwzględniona. Pozostawienie rachunku bankowego wydaje się adekwatnie zabezpieczać interesy użytkownika – rachunek powinien mieć w tym przypadku charakter osobisty.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
61.	OS R		Osoba prywatna		Dzień dobry, Jakie przyjęto założenia w liczeniu OSR do ustawy o asystencji osobistej? Jak policzono poszczególne pozycje w Ocenie Skutków Regulacji, w której uwzględniono środki dla BON/MRPiPS? Dlaczego zmieniono projekt ustawy na późniejszy względem OSR do ustawy? Dlaczego nie zamieszczono aktualnego OSR do ustawy tylko poprzednia wersję (jeszcze z listopada a nie z 9 dnia grudnia)? Czy taka „podmiana” plików nie skutkuje nieważnością projektu? Jeżeli nie to dlaczego projekt ustawy zawiera nieaktualne wyliczenia? Z poważaniem, Paweł Tertelis	Uwaga zawiera pytania do projektu. Wersja OSR przedstawiona do konsultacji publicznych była wersją właściwą. Założenia w zakresie wyliczeń w ramach OSR zostały zawarte w odpowiednich jej częściach oraz dodatkowo uzupełnione.
62.	OS R		Osoba prywatna		ustawa jeszcze nie jest przekazana do Sejmu, a w kosztach jej wprowadzenia rząd przyjął na 2025r ponad 2miliardy kosztów, nieco za wcześniej takie obciążenie.???	Uwaga zawiera pytania do projektu. Data wejścia w życie ustawy została zaktualizowana jak również jej OSR. Założone koszty w roku 2025 są minimalnymi Wzmiankowane wydatki w roku 2025 dotyczą niezbędnych prac przygotowawczych m.in. związanych z opracowaniem systemów teleinformatycznych.
63.	Art. 4	Ust. 1	Fundacja na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Tacy Sami"	Punktacja dotycząca poziomu wsparcia nie powinna określać tego czy się asystencja, należy czy nie	Punktacja dotycząca poziomu wsparcia nie powinna określać tego czy się asystencja, należy czy nie, bo ja mogę być na tyle osobą sprawną zawodowo czy społecznie na aktywną, ale właśnie wymagającą asystencji, a nie opiekuna.	Uwaga częściowo uwzględniona. Poziom potrzeby wsparcia nie decyduje o tym czy ustawowa asystencja osobista się należy czy nie, a jedynie o tym, czy można o nią wnioskować.
64.	Art. 16	Ust. 6	Osoba prywatna		jeżeli chodzi o samych asystentów to mam taką obawę, że ta rozpiętość stawki, tak bodajże jest tam od najniższej do 65 zł, spowoduje bardzo duże różnice płacowe między asystentami i spowoduje to tak jak w przypadku dodatków dla chociażby	Uwaga uwzględniona. Stawki dla asystentów osobistych zostały rozpisane w ustawie na nowo, w klarowniejszy sposób.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					pracowników socjalnych duże konflikty między kadrą i obawiam się, że niestety tutaj mieliśmy o te kadry dbać i je rozwijać i profesjonalizować. Natomiast jeżeli będzie tak w ten sposób to realizowane, to znów ci asystenci będą pracować na śmieciówkach.	
65.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		My w gminie realizujemy asystencje niemal od początku z programu i bardzo smuci mnie fakt, że wykluczono samorządy gminne z tej ustawy	Uwaga uwzględniona. Uzupełniono ustawę o możliwość realizacji ustawowej asystencji osobistej przez gminy poprzez porozumienie z powiatem.
66.	Art. 6	Ust. 1 pkt. 2	Osoba prywatna	spróbować zwiększyć tą ilość godzin maksymalnym do 12 godzin dziennie pomocy,	Wtedy te osoby z niepełnosprawnością miałyby większą mobilność. te 8 godzin będzie jeszcze dla osób, które i tak wymagają 24 godzin tej pomocy będzie jeszcze bardziej ograniczona, wtedy i tak to niezależne życie nie będzie możliwe w ich przypadku	Uwaga nieuwzględniona. Zwiększenie godzin w podobnym zakresie nie wydaje się możliwe w ramach aktualnych możliwości budżetowych państwa.
67.	Art. 4	Ust. 1	Polski Związek niewidomych , opolskie		Osoby niewidome bardzo, nieadekwatnie, że tak powiem do swojej niepełnosprawności są oceniane na tych komisjach, mamy naprawdę przypadki, które znam też osobiście. Tak. Osoby ze znacznym stopniem, które są niewidome od urodzenia albo od wczesnych lat młodości dostają po 60 po 70 punktów. Uzasadnienie jest takie, no że zrobi sobie sam kanapkę, porusza się po mieszkaniu. Tak, no proszę państwa, ktoś żyje bez wzroku kilkadziesiąt lat to nie trudno, żeby leżał w łóżku, więc on jest w jakiś sposób sprawny, ale ciągle będzie potrzebował tego asystenta. Te osoby niewidome zupełnie zostaną bez asystentów, bo mają mniej niż te 80% potrzeby wsparcia.	Uwaga nie zawiera propozycji zmian.
68.	Art. 16	Ust. 3 pkt. 3	PSONI Biskupiec		Podobnie na przykład tutaj była informacja o tym, jakie kryteria powinien spełniać asystent. Ten artykuł szesnasty w projekcie ustawy, on wskazuje bardzo twarde kryteria takie, włącznie z tym zarejestrowaniem się w systemie, czyli takim przygotowaniem asystenta, który bardzo świadomie. Jest po prostu realizować. Przejdzie 3 szkolenia, wtedy dopiero może	Uwaga uwzględniona. Wymagania w zakresie szkoleń zostały dookreślone w treści ustawy i uzasadnieniu.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>stać się asystentem.</p> <p>I te szkolenia, i te wszystkie inne rzeczy. Są one są ważne. Tylko proszę zobaczyć, że tam nie ma takiej alternatywy, że faktycznie ten psycholog na przykład może być asystentem, bo ustawa wskazuje zgodnie z tym artykułem szesnastym, w tym projektem ustawy, że ten psycholog czy wieloletni pedagog specjalny będzie musiał na przykład również przejść szkolenia i tak dalej i tak dalej, żebym się zarejestrować, co również pewnie patrząc z perspektywy czasu, jest to bardzo ważne i potrzebne. Ja też jestem za tym, żeby tak zrobić, tylko że to może spowodować czkawkę, bo bądźmy tutaj szczerze. No jednak na te szkolenia nie będą dostępne aż tak chyba bardzo żeby żeby szybko je realizować.</p>	
69.	Art. 11	Ust. 3	PSONI Biskupiec		<p>Kiedy fundusze alternatywne ją finansują (asystencję), jest to okolicach 40-60 osób wspieranych rocznie, którzy no dostają asystencję głównie na terenach wiejskich. To jest akurat taka specyficzna asystencja i działamy na prowincji, więc dostępność asystentów jest ograniczona. Trudno się realizuje też te działania i tutaj nawet takie zapisy, które mówią obligatoryjnie o to, że realizator nawet musi wskazać 2 kandydatów dla osoby, która nie przyjdzie z własnym asystentem. Jest zrozumiałe, że ten wybór jest bardzo ważny, ale z drugiej strony, jeżeli będzie on obligatoryjny i nie będzie można jakoś warunkowo tego od tego odejść, to będzie to bardzo trudne.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Istotą tego zapisu jest zapewnienie adekwatnego bodźca dla realizatora, aby zrobił adekwatne rozeznanie rynku. Jest jednak jasne, że jeśli mimo starań zapis nie zostanie dotrzymany, nie będzie kar z tego tytułu. "</p>
70.	Art. 28	Ust. 3	PSONI Biskupiec		<p>Uwaga dotyczy wymagania dla koordynatorów.</p> <p>Asystencji również uważam, że powinny być one jak najbardziej wysokie, te wymagania, ale no. Oprócz tego, że wskazano, że jest to osoba z wykształceniem minimalnie średnim, wskazywałoby to, że wiele osób się może kwalifikować. Tak jednak nie jest, ponieważ tak wysokie wymagania dotyczące tego połączenia doświadczenia bezpośredniej pracy z osobą niepełnosprawną i dodatkowo jeszcze wymagania dotyczące umiejętności zarządzania grupą osób przynajmniej 5 osób powodują, że takich kryteriów nie mają nawet kierownicy. Czyli no znalezienie koordynatora później również będzie problematyczne, to to akurat co do tego Jestem przekonany i pewnie a to może po prostu opóźnić również wdrażanie, więc te niektóre standardy, które są na pewno docelowe i bardzo ważne jeżeli stały</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Kryteria dla koordynatorów asystencji osobistej zostały zmienione.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					się takim kryterium.	
71.	Uw aga ogó lna		Fundacja dla Gigantów		Po pierwsze jesteśmy przerażeni rosnącą biurokracją i to jest głos bardzo wielu forów w Izbie, w których ostatnio uczestniczę, opiekunów, którzy mówią, słuchajcie, my marnujemy godziny asystencji na obsługę urzędników, przepisywanie formularzy, wypełnianie osobiste, bieganie z dokumentami i tak dalej. Cieszę mnie pana, państwa zapewnienia o upraszczaniu formularzy natomiast w dalszym ciągu, znając inwencję urzędników, to jest po prostu droga przez mękę. Przykład wczorajszy, Warszawa muszę przepisać ręcznie 5 stron formularza dokładnie takiego samego jak w zeszłym roku, ponieważ cytuję, ten ma tytuł 2025 i ja muszę poświęcić na to swój czas jako opiekun, żeby przepisać. Urzędnik nie może tego przepisać, bo cytuję, nie jesteśmy waszymi służącymi. Koniec cytatu. Powoduje to ogromną frustrację.	Uwaga nie zawiera propozycji zmian. Projektodawca uwzględnia w ramach swoich prac dodatkowe możliwe uproszczenie biurokracji.
72.	Art. 16	Ust. 2 pkt. 9	Fundacja dla Gigantów		I przez organizację przez osoby prywatne i widzimy tutaj kolejne zagrożenie. Rozumiemy ograniczenie dotyczące członków rodziny, szczególnie na przykład konieczność taką, żeby osoba, która się cały czas opiekuje osobą z niepełnosprawnością nie była kolejną, jeszcze nie brała na siebie funkcji asystenta. Jest to jak najbardziej zrozumiałe. Natomiast biorąc pod uwagę brak asystentów i brak jakiegokolwiek programu kształcenia, pozyskiwania i zatrudniania asystentów. Co do potrzeb, a jednocześnie trudności w znalezieniu asystentów dla osób właśnie z zaburzeniami psychicznymi, niewerbalnych autystycznych, z agresją my naprawdę zostaniemy znowu w takim paragrafie 22, który już teraz jest przy asystencji, przysłoniło i przy opiece wytchnieniowej, czyli formalnie osoba z niepełnosprawnością czy opiekun. W zależności od programu ma przyznane godziny i są nierealizowane ze względu na brak osoby, która może je realizować. To naprawdę jest naszym zdaniem błąd systemowy, tym bardziej że te rozumiemy na przykład rodziców, że wyłącza się z tego. Natomiast wyłączanie członków rodziny, osób spokrewnionych jest błędem biorąc pod uwagę dziurę, systemową brak dostępnych osób już teraz widoczną przy obecnym projektowym podejściu, jest to	Uwaga nieuwzględniona. Wyłączenie bliskich użytkownika z grona osób mogących świadczyć usługę asystencji osobistej jest związane z charakterem tej usługi, mającej na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami niezależnego życia. Należy wskazać, że świadczenie usługi asystencji osobistej związane jest z wykonywaniem poleceń osoby z niepełnosprawnością, co często będzie stawiało asystenta w konflikcie interesów pomiędzy np. dobrymi stosunkami rodzinnymi a wolą osoby z niepełnosprawnością. Tymczasem istotą tej usługi jest prymat niezależności użytkownika asystencji, który ciężko byłoby uzyskać w wypadku dopuszczenia bliskich osoby z niepełnosprawnością ze względu na szczególny status matek, ojców czy ogółem

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					bardzo poważny problem. Po prostu wiele, wiele osób rezygnuje nawet z aplikowania.	<p>więzów rodzinnych w polskiej kulturze. Tego typu intuicję potwierdza również raport Europejskiej Sieci Niezależnego Życia (European Network of Independent Living) "Personal assistance in Slovenia and the problem of understanding Independent Living" dostępny pod adresem https://enil.eu/personal-assistance-in-slovenia-and-the-problem-of-understanding-independent-living/.</p> <p>Ważnym argumentem za takim wyłączeniem jest również umożliwienie niezależnego życia osobom, które dziś w rodzinie podejmują opiekę nad osobą z niepełnosprawnością. Zgodne z doświadczeniami innych krajów jest to, że realizator w wypadku trudności ze znalezieniem kandydatów na asystenta dla danej osoby z niepełnosprawnością, zaproponuje to członkom rodziny, zamiast poszerzyć poszukiwania.</p>
73.	Art. 4	Ust. 1	Fundacja dla Gigantów		<p>Kwestia wieku 65 plus i tak dalej, mamy takie wrażenie i to jest też sygnał z mopsów, które mówią, że ze względu chociażby na tendencje demograficzne, a osoby senioralne są w stanie skosztować każdą ilość godzin asystenckich, bo jesteśmy starzejącym się społeczeństwem, z jednej strony są to bardzo potrzebne.</p> <p>I nie negujemy tego usługi, ale z drugiej strony różna jest sytuacja osoby, na przykład zespołem Downa czy z innym upośledzeniem, czy z zespołem genetycznym, osoby z autyzmem i upośledzeniem umysłowym, która nigdy nie podjęła pracy zawodowej, nigdy nie była w stanie założyć rodziny, nigdy nie była w stanie zdobyć majątku jak jakiegokolwiek i ta osoba wchodzi w wiek 65 plus. Jest beneficjentem różnego rodzaju usług i wymaga opieki utrzymywania i tak dalej od osoby, która pracowała, nabyła prawa do emerytury nawet jeżeli ma pewien stopień niepełnosprawności i w wieku 60 70</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Osoby w wieku starszym będą miały zapewnione komplementarne dla asystencji osobistej wsparcie w ramach projektowanego bonu senioralnego. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					lat staje się osobą z niepełnosprawnością ze względu na dolegliwości związane z wiekiem czy inne dolegliwości, które pojawiają się. Taka to jest zupełnie inna sytuacja. Natomiast przy tendencjach demograficznych znanych wszystkim w naszym kraju, brak rozdzielania tych 2 budżetów będzie powodował fikcyjne, taki obraz, że mamy tak dużo dla osób z niepełnosprawnością, a de facto będzie to program senioralny. W program senioralny jest potrzebny, ale nie okłamujemy się i miejmy osobno program senioralny i osobno program dla osób z niepełnosprawnością, bo wtedy nie będziemy mieli takiej fatamorgany pod tytułem miliony na wsparcie osób z niepełnosprawnością i asystencje, a tak naprawdę będziemy mieli program wspierania obywateli, którzy po prostu starzeją się	
74.	Uw aga ogó lna		Gdyńska Fundacja Dom Marzeń	Rodzina potrzebuje wsparcia i często też wystarczyłoby, żeby wymagały po prostu asystencji i wsparcia we własnym miejscu zamieszkania.	My prowadzimy i mieszkalnictwo, i bardzo często zdarza nam się, że w naszym mieszkaniach bywają osoby z nienacka których rodzina potrzebuje wsparcia i często też wystarczyłoby, żeby wymagały po prostu asystencji i wsparcia we własnym miejscu zamieszkania. Jeżeli na ten moment realizując projekt, mamy taką możliwość, natomiast wydaje mi się, że jest istotna taka kwestia uregulowania też tego w ustawie, bo sądzę, że to też mogłoby bardzo pomóc. Jednak nie wszyscy zgłaszają się do asystencji i nie jest to tak powszechne, jak być powinno, a są to wypadki, które bardzo tego potrzebują.	Uwaga uwzględniona. Usługa asystencji osobistej zostanie zapewniona na miejscu zamieszkania.
75.	Art. 21	Ust. 2 pkt. 1 i 2	Gdyńska Fundacja Dom Marzeń		Kolejną rzeczą jest, o której chciałabym wspomnieć. Dla mnie jest też to, niewyobrażalne że zamykamy możliwość asystencji w DSach, szpitalach. Ok rozumiem, że nie chcemy dublować usług, natomiast chciałabym bardzo, żeby wybrzmiała kwestia osób ze złożonymi potrzebami komunikacji. Nie wyobrażamy sobie tego, że przebywa w szpitalu psychiatrycznym osoba, która się nie komunikuje i nie ma możliwości takiego asystenta i tutaj wracam znowu do takiego rzetelnego określenia potrzeb danej osoby, bo wydaje mi się, że to nie musi być wielki worek realizacji usług. Tak naprawdę będą to konkretne bardzo osoby, które takiego wsparcia wymagają, które w	Uwaga nieuwzględniona. Jest możliwość skorzystania z asystencji osobistej w podanych miejscach w zakresie np. przygotowania się do wyjścia.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					tych szpitalach przebywają i na pewno nie są to osoby pojedyncze, ale myślę, że nie jest ich aż tak strasznie dużo, żebyśmy nie mogli sobie na to pozwolić.	
76.	Uw aga ogó lna		Gdyńska Fundacja Dom Marzeń	Bardzo bym chciała, żeby w ustawie o asystencji wybrzmiała też kwestia projektów, żeby niedopuszczalne było ogłaszanie, rozstrzyganie projektów, w grudniu, a otrzymywanie środków w marcu.	Natomiast to, co bardzo, bardzo mnie boli jako organizację, to jest ten nieszczęsny system refundacyjny, do którego się odwołałam. My żeby nie stracić świetnych ludzi, którzy są asystentami, gdzie w każdej prawie wypowiedzi wybrzmiewa to jak trudno jest znaleźć asystenta. My tych ludzi praktycznie powinniśmy tracić z grudniem i pozyskiwać w marcu, kiedy do nas trafiają pieniądze na asystencję. To jest jeden aspekt, tak, a drugi aspekt to są osoby, które wymagają ciągłego wsparcia. Czasami to są 2 godziny dziennie, czasami jest tych godzin więcej, ale one te potrzeby trwają cały rok. Od stycznia do marca to jest po prostu dramat, który przeżywamy każdego roku.	Uwaga nieuwzględniona. Ministerstwo dostrzega poruszoną kwestię i będzie ona analizowana pod kątem możliwości wdrożenia odpowiedniego, całościowego rozwiązania.
77.	Uw aga ogó lna i art. 4	Ust. 1 pkt. 1	EwaEwa ?	Wojewódzkie komisje przygotować na to, żeby oni, adekwatnie do potrzeb, ocenili potrzebę wsparcia dla osoby niewidomej.	Rzeczywiście osoby niewidome dostają bardzo mało punktów. Jeśli osoba niewidoma jest w stanie zrobić sobie kanapkę czy nie? Wiem chociażby wstać z łóżka i tak dalej, no to ona jest już jakby eliminowana. Natomiast też jest bardzo duża rozbieżność punktowa, ponieważ jedne osoby otrzymują 60, 50 punktów i nie otrzymują 96. Rozumiem, że potrzeba wsparcia może się różnić, ale czy na pewno może się różnić 36 czy 40 punktami?	Uwaga uwzględniona. Komisje wojewódzkie zostaną adekwatnie przygotowane.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
78.	Art. 8	Ust. 7	Osoba prywatna	Można by było wydać to (decyzję) na okres dłuższy pod warunkiem na przykład konieczności informowania.	Konieczności właśnie odwiedzenia każdego w domu, co uważam za bardzo potrzebne, bo właśnie sytuacja mieszkaniowa, życiowa. Warszawa w kontraście z jakąś małą wsią bez komunikacji to znaczenie ma olbrzymie. No to dlaczego to są tylko te 4 lata czasu obowiązywania decyzji?	Uwaga nieuwzględniona. Konieczność czasowego ustalania prawa do asystencji osobistej wynika z charakteru usługi.
79.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Jeżeli ten system oceny potrzeb wsparcia ma być podobny jak w przeświadczeniu wspierającym, no to tam już na pierwszy rzut oka widać błędy.	Uwaga nie zawiera propozycji zmian.
80.	Art. 5 i 6 Art. 26		Stowarzysze nie na rzecz dzieci w dysfunkcjami rozwojowymi	Ja myślę, że należałoby do doprecyzować, jednak czy szkoły, które być może zapewniają też asystenta czy tak jak masz ośrodki rewalidacyjno- wychowawczy są tymi placówkami, które wykluczają z tego pełnego, wykazu pełnej ilości godzin asystenta.	Niektóre z dzieci mają zajęcia indywidualne i niektórzy z rodziców nie dostawali usług asystenta, ze względu na to, że ten przepis, który też mówi, że jeżeli gdzieś tam w jakiejś placówce jest udzielane wsparcie dzienne, no to wtedy ten system nie przysługuje.	Uwaga uwzględniona. Wskazana kwestia została uzupełniona i doprecyzowana w treści ustawy.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				Mówię o tych ustawowych godzinach.		
81.	Art. 8	Ust. 7	Stowarzysze nie na rzecz dzieci w dysfunkcjami rozwojowymi		Pytanie dlaczego, maksymalnie na 4 lata będzie przydzielone asystent w ramach ustawy. Wiemy, że te 4 lata to właściwie taki okres ograniczony, nie sprawdziły się. Nasze dzieciaki generalnie mają tę niepełnosprawność do końca życia będą ją miały, mają orzeczenie. Co 4 lata tak naprawdę będziemy musieli znowu się starać, tylko papierologię przygotowywać, żeby zapewnić ciągu	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na specyfikę usługi i decyzji o prawie do asystencji, która dotyczy nie tylko stanu zdrowia czy schorzenia, ale również otoczenia społecznego, pozostawiono 4-letni okres orzeczenia.
82.	Art. 11		Stowarzysze nie na rzecz dzieci w dysfunkcjami rozwojowymi	Sugerowałaby m, żeby były wymagania (dot. asystentów). Na przykład, żeby, rodzina mogła zobaczyć, jak ten asystent, którego sobie wybierze spośród zaproponowanych albo znajdzie z innego źródła, jak sprawuje się w domu.	Jak się okazało na któryś dzień, asystentka nie umiała obsłużyć podnośnika pomimo że jej to kilka razy pokazywano szczęście byłam w pokoju.	Uwaga uwzględniona. Przewidziano konieczność adekwatnych szkoleń oraz wymagań w wypadku proponowania kandydata na asystenta przez realizatora.
83.	Uw aga ogó lna		Stowarzysze nie na rzecz dzieci w dysfunkcjami rozwojowymi	Czy może należałoby, jak zobligować realizatora takiego programu, do tego, żeby	Przewidziane są kary dla gmin, które nie będą skutecznie gdzieś tam realizowały tego projektu. Myślę, że niewielkie kary, bo było powiedziane, że te kary będą niewielkie. Natomiast gmina nie ma żadnego obowiązku, żeby tego asystenta mi przedstawić w określonym terminie. Jeżeli nie będzie jakiś takich terminów, które o które będą zobligowani realizatorzy, żeby, żeby ich otrzymać, no to w przypadku takich osób jak moje dziecko, jak nasi	Uwaga uwzględniona. Dodano termin we wskazanym zakresie

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				przedstawił asystenta w określonym czasie?	podopieczni z głębokimi niepełnosprawnościami sprzężonymi, będziemy wykluczeni.	
84.	Art. 49		Osoba prywatna	Oczywiście kara jak najbardziej, ale trzeba pomyśleć, taka, która będzie bardziej dotkliwsza i będzie bardziej pływała na osoby zarządzające, żeby bardziej chciały realizować takie zadania	Oczywiście jakby nałożenie kary w wysokości jednomiesięcznego czy trzymiesięcznego wynagrodzenia jest powiedzmy karą dotkliwą, tylko żeby nie było sytuacji takiej, że po prostu sobie realizatorzy będą to wrzucali w tak zwane koszty prowadzenia swoich, prac tak, no bo tak może wyglądać. Jeżeli będą mieli ograniczone możliwości do zrealizowania takiej asystencji na przykład nie mając możliwości czy asystentów, żeby jej wykonać, więc będzie łatwiej zapłacić karę niż się zrealizować.	Uwaga nie zawiera propozycji zmian.
85.	Art. 26	Ust. 2	Osoba prywatna	W wyniku dyskusji z udziałem Pana Łukasza Moskwy – poprawić brzmienie drugiego ustępu aby nie wprowadzał w błąd, że tylko organizacja pożytku publicznego	Jeżeli macie państwo w projekcie ustawy zaznaczone szereg rzeczy, które musi spełniać organizacja, która ma takich asystentów organizować, zaczynając od tego, że ma być w statucie pomoc osobom niepełnosprawnym, no i później ma oczywiście bardzo mocno weryfikować działania asystentów, których będzie zatrudniał. To po co jest wskazanie na przykład fundacji z pożytkiem publicznym? Jaki to ma sens? jeżeli jest duży problem ze znalezieniem asystentów, po co ograniczanie grona osób, które będą mogły zatrudniać asystentów i ograniczać możliwości, a może znajdą się na przykład instytucje czy fundacje, które nie mają, powiedzmy, pożytku publicznego, ale na przykład będą chciały bardzo dobrze zrealizować asystencję, tak, żeby wszystkie osoby niepełnosprawne były zadowolone, które będą	Uwaga uwzględniona. Przepis został adekwatnie przeredagowany.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				może uzyskać wpis do rejestru.	pod ich opieką, więc nie rozumiem, po co ten pożytek publiczny, biorąc pod uwagę, że jeszcze ograniczacie szereg.	
86.	Art. 26	Ust. 2 pkt. 2	Osoba prywatna	Zaproponowali państwo w tym projekcie, że środki będą z roku na rok zwiększane dla fundacji, żeby patrzeć i weryfikować, czy dana Fundacja spełnia takie kryteria. Więc Dlaczego nie można otworzyć drogi dla małych fundacji, którym można przeznaczać i niskie środki po to tylko, żeby oni się zweryfikowali chociażby?	Państwo chcą, żeby ustawa miała 12 miesięcy poprzedzających działań na rzecz osób niepełnosprawnych. A co z fundacjami czy organizacjami, które by chciały zacząć działać i pomagać osobom niepełnosprawnym w asystencji? Dlaczego im się zamyka drogę. Mam gorącą prośbę o to, żebyście zweryfikowali i nie zamykali drogi dla wszystkich, dlatego, że będziecie tworzyć patologię obecnie funkcjonujących fundacji, a w dzisiejszych czasach widzimy, że niektóre fundacje to są po prostu instytucje i korporacje, które nie są nastawione na pomoc osób niepełnosprawnych.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na potrzeby związane z adekwatnym zabezpieczeniem procesu asystencji niezbędne jest, aby fundacje miały określone doświadczenie w realizacji tego typu projektów.
87.	Art. 15	Ust. 2 i 3	Osoba prywatna		Powiedzieli państwo o szkoleniach, głównie szkoleniach online i teraz moje zastanowienie jest jako praktyka. Czy są państwo przekonani, że osoba po 2 dniach szkolenia online albo nawet praktycznego jest w stanie wspierać osobę z niepełnosprawnością i naprawdę specjalistycznymi potrzebami, naprawdę na granicach	Uwaga uwzględniona. Zakresy i forma szkoleń specjalistycznych dla asystentów osobistych zostanie określona przez Ministerstwo Rodziny, Pracy

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					paramedycznych, gdzie mamy kwalifikacje zawodowe dla opiekunów medycznych asystentów osoby niepełnosprawnej. Jak taka osoba ma sobie poradzić? Też osoba jako asystent zostaje w większości 1 na 1 z osobą niepełnosprawną. Czy ktoś te umiejętności jej będzie weryfikował i w ogóle ma szansę zweryfikować?	i Polityki Społecznej w drodze rozporządzenia, uwzględniając konieczność zapewnienia jednolitości, rzetelności, efektywności, jak również podmiotowego traktowania osoby z niepełnosprawnością, różnorodnego sposobu korzystania z asystencji osobistej oraz wysoką jakość jej świadczenia.
88.	Uw aga ogólna/ Roz dział 6		Osoba prywatna		Jeżeli chcemy utrzymać osobę asystenta w zawodzie, a nie tylko przez najbliższy, rok/dwa jako studenta dorabiającego sobie gdzieś do studiów, musimy myśleć o kwestiach wynagrodzenia, awansu, ścieżki kariery, perspektywa w perspektywie nawet świadczenia emerytalne. I ja tu tego nie widzę dalej. Co z sytuacją, kiedy do wsparcia osoby niepełnosprawnej potrzeba będzie równolegle więcej niż jednego asystenta, na przykład z uwagi na wagę klienta, jakichś szczególnych potrzeb.	Uwaga uwzględniona. Określone zostały stawki bazowe wraz ze sposobem ich corocznej waloryzacji oraz szkolenia asystentów osobistych.
89.	Uw aga ogólna		Osoba prywatna		Moje zastanowienie, z uwagi wyższości popytu nad podażą, zwyczajnie w świecie. Co z sytuacją, kiedy osoba zakwalifikuje się do usług, spełnia wymogi i tak dalej, ale nie, nie dostanie asystenta z jakiegoś z jakiegoś powodu. Może opcja skarbową analogicznie do tej o dostępności.	Uwaga nie zawiera propozycji zmian.
90.	Uw aga ogólna		Osoba prywatna	Uzależnić kwestię wynagrodzenia od stopnia trudności, z jakimi spotyka się asystent.	Kwestie asystentów i kwestie bardzo różnych potrzeb. To jest naprawdę szeroki wózek a propos osób z niepełnosprawnościami i teraz mówimy o wynagrodzeniu stałym dla każdego asystenta tyle samo maksimum też 65 zł.	Uwaga uwzględniona. Zaproponowano 3 wysokości stawki bazowej.
91.	Art. 16	Ust. 2 pkt. 9	Osoba prywatna	Powinni to zmienić by osoba niepełnosprawna mogła		Uwaga uwzględniona. Osoba z niepełnosprawnością sama może wskazać swojego asystenta (zarówno w wypadku działania ze wsparciem realizatora, jak i samorealizacji).

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				sama wskazać taka osobę		
92.	Art. 6	Ust. 3 pkt 2	Sandomiersk ie Stowarzysze nie Rodzin i Przyjaciół Zdrowia Psychicznego "Nadzieja"	Obserwacji i wywiadu z osobą z najbliższego środowiska;		Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
93.	Art. 7	Ust. 1	Sandomiersk ie Stowarzysze nie Rodzin i Przyjaciół Zdrowia Psychicznego "Nadzieja"	Proponujemy, aby wspomniany Zespół składał się z koordynatora, przyznającego asystenta, osoby z niepełnospraw nością jak najbardziej zbliżoną...(czy li dalej, jak w zapisie)	Wydaje nam się również, że nie trzeba w tym celu specjalnych szkoleń a wyraźnie napisany okólnik ze wskazaniem celu asystencji i właściwej (jednej dla wszystkich Zespołów) interpretacji Ustawy, rozesłany do koordynatorów, których można zobowiązać do poinstruowania Zespołu.	Uwaga częściowo uwzględniona. Osoba z niepełnosprawnością zbliżoną do ubiegającego się o asystencję osobistą jest wskazana jako jedna z mogących uczestniczyć w pracy zespołu decydującego o prawie do asystencji osobistej.
94.	Art. 7	Ust. 8, pkt 2	Sandomiersk ie Stowarzysze nie Rodzin i Przyjaciół Zdrowia Psychicznego "Nadzieja"	Może oszczędniej byłoby wykorzystać drogie systemy PFRON (np. SOW) lub zintegrować systemy	Czy zasadne jest tworzenie nowego systemu?	Uwaga częściowo uwzględniona. System wnioskowania o asystencję osobistą zostanie stworzony na bazie już istniejącej platformy Emp@tia, podobnie ZUS zamierza wykorzystywać infrastrukturę PUE.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				EWUŚ czy ZUS?		
95.	Uw aga ogó lna		Sandomiersk ie Stowarzysze nie Rodzin i Przyjaciół Zdrowia Psychicznego "Nadzieja"	Ponadto wydaje nam się zasadne określenie górných pułapów wynagrodzeń nie tylko dla asystentów ale też dla wszystkich Zespołów i obsługi administracyjn ej oraz informatyczne j.		Uwaga nieuwzględniona. Wynagrodzenia te będą przedmiotem osobnych umów. .
96.	Art. 16	Ust. 1 pkt 9	Osoba prywatna	Szanowni ministrowie zmienie zapis by przywrócić możliwość asystencji przez osoby krewne w lini bocznej, nie zamieszkujące z ON	Wykluczanie rodziny, jest nie zrozumieniem potrzeb, Polska wychodzi przed szereg, żaden kraj nie wyklucza rodziny: samo się reguluje jeśli asystencja działa wydajnie, przykład Szwecji. Przez ten zapis powstanie szara strefa (wiec Polska nigdy nie będzie miała rzetelnych danych o tym czy asystentami jest rodzina czy nie), a przy kontekście malej liczby godzin asystencji nadal rodzina będzie świadczyc wsparcie tyle że darmowo i bo taka mała liczba godzina jest na podratowanie zdrowia i rodzinny i osób wspieranych a nie samodzielnie niezależne życie.	Uwaga nieuwzględniona. Wyłączenie bliskich użytkownika z grona osób mogących świadczyć usługę asystencji osobistej jest związane z charakterem tej usługi, mającej na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami niezależnego życia. Należy wskazać, że świadczenie usługi asystencji osobistej związane jest z wykonywaniem poleceń osoby z niepełnosprawnością, co często będzie stawiało asystenta w konflikcie interesów pomiędzy np. dobrymi stosunkami rodzinnymi a wolą osoby z niepełnosprawnością. Tymczasem istotą tej usługi jest prymat niezależności użytkownika asystencji, który ciężko byłoby

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						<p>uzyskać w wypadku dopuszczenia bliskich osoby z niepełnosprawnością ze względu na szczególny status matek, ojców czy ogółem więzów rodzinnych w polskiej kulturze. Tego typu intuicję potwierdza również raport Europejskiej Sieci Niezależnego Życia (European Network of Independent Living) "Personal assistance in Slovenia and the problem of understanding Independent Living" dostępny pod adresem https://enil.eu/personal-assistance-in-slovenia-and-the-problem-of-understanding-independent-living/.</p> <p>Ważnym argumentem za takim wyłączeniem jest również umożliwienie niezależnego życia osobom, które dziś w rodzinie podejmują opiekę nad osobą z niepełnosprawnością. Zgodne z doświadczeniami innych krajów jest to, że realizator w wypadku trudności ze znalezieniem kandydatów na asystenta dla danej osoby z niepełnosprawnością, proponuje to członkom rodziny, zamiast poszerzyć poszukiwania.</p>
97.	Uw aga ogó lna		Nieznany użytkownik	Prosimy o zapisanie w ustawie warunków realizacji asystencji projektowej, tak, aby zdecydowanie wyznaczyć terminy ogłaszania	. Nie może być tak, że ogłaszanie konkursów jest opóźniane co powoduje brak ciągłości oraz niestabilność zatrudnienia asystentów	Uwaga uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				konkursów gwarantujące ciągłość asystencji projektowej.		
98.	Art. 4	Ust. 1 pkt 1	Fundacja #MocSłabości		A co z asystencją dla osób które potrzebują wsparcia w przemieszczaniu się, w chodzeniu i posiadają stopień niepełnosprawności umiarkowany. Potrzebują wsparcia aby żyć aktywnie, czy pracować/ Czy przewidziana jest asystencja dla nich? Czy punktacja potrzeb wsparcia będzie jakoś do nich dostosowana?	Uwaga uwzględniona. Oparcie możliwości wnioskowania o asystencję osobistą o poziom potrzeby wsparcia zamiast o stopień niepełnosprawności pozwoli na namierzenie osób, które realnie tego wsparcia potrzebują.
99.	Art. 6	Ust. 1, pkt 2	Fundacja na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Tacy Sami"	.	Czy sprawiedliwe i prawidłowe jest że mieszkańcy DPS i innych zakładów zamkniętych mający wokół siebie personel danego obiektu mają znacznie więcej niż zero godzin asystencji. Skąd Pan Minister, na podstawie czego wyliczył maksymalną liczbę godzin do 270 miesięcznie Asystencja Osobista ma prowadzić do deintytucjonalizacji. 8 godz. dziennie dla części osób z najwyższymi potrzebami nie pozwoli do tego doprowadzić.	Uwaga nie zawiera propozycji zmian.
100.	Art. 6	Ust. 1, pkt 2	Osoba prywatna	Obecnie maksymalna ilość godzin w projekcie wynosi 240. Chciałbym zgłosić potrzebę zwiększenia tego limitu.		Uwaga nieuwzględniona. Aktualne perspektywy budżetowe nie wydają się umożliwiać realizację wskazanej propozycji.
101.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	Polski Związek	Rozważyć obniżenie	Naszym zdaniem, przyznanie prawa do asystencji osobom, które uzyskały co najmniej 80 punktów jest krzywdzące dla osób z	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			niewidomych , opolskie	punktacji w ramach potrzeby wsparcia do 70 punktów.	niepełnosprawnością wzroku. Niestety, wiele osób z niepełnosprawnością wzroku i to w stopniu znacznym, otrzymuje 60-79 punktów. Nie będą zatem mieli prawa do asystencji. Dysfunkcja wzorku, jako niepełnosprawność sensoryczna, powodują wiele problemów z funkcjonowaniem. Jak wynika z badań, ponad 80 procent bodźców zewnętrznych odbieramy przez wzrok. Osoby niewidome i ze szczątkowym wzrokiem (stopień znaczny) nawet najbardziej zrehabilitowane zawsze będą potrzebować pomocy asystenta. Rozumiemy, że powiązanie asystencji z punktacją potrzeby wsparcia jest podyktowane przyczynami finansowanymi.	Ze względu na ograniczone środki budżetowe, projektodawca zdecydował się wprowadzić ustawowo regulowane prawo do asystencji osobistej dla osób potrzebujących najbardziej intensywnego wsparcia. Osoby poniżej progu 70 punktów mogą ubiegać się o asystencję w ramach projektów finansowanych z Funduszu Solidarnościowego.
102.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	Fundacja na Rzecz Osób Niepełnospra wnych "Tacy Sami"	Liczba punktów poziomu wsparcia w żadnym razie nie powinna determinować decyzji o przyznaniu asystencji. Co najwyżej może określać liczbę godzin.	Prawo do asystencji jak i wszelkich form wsparcia określa orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności punkt 7. I nie ma obecnie żadnych regulacji prawnych wykluczających powyższe prawo i zamiennie wprowadzającą jakąkolwiek punktację. Doświadczenie jednej osoby ze zbliżoną niepełnosprawnością może być zupełnie inne od faktycznych potrzeb innej osoby . Tu trzeba oceny funkcjonalnej ICF, która jest najbardziej obiektywnym narzędziem. Na jakiej podstawie ta osoba będzie oceniać nie mając kompetencji i merytorycznej wiedzy?	Uwaga częściowo uwzględniona. Poziom potrzeby wsparcia nie decyduje o tym czy ustawowa asystencja osobista się należy czy nie, a jedynie o tym, czy można o nią wnioskować.
103.	Art. 16	Ust. 2, pkt 9	Nieznany użytkownik		Dlaczego nie będzie mogła świadczyć takich usług rodzina, nawet ta dalszą i osoba, która zamieszkuje z osobą niepełnosprawną nie prowadząc jednocześnie wspólnego gospodarstwa domowego. Taka osoba najlepiej wie jakie potrzeby ma osoba niepełnosprawna oraz ma ogromne doświadczenie, aby świadczyć takie usługi. Chodzi o niezależność zarówno osoby z niepełnosprawnością jak i opiekuna	Uwaga nieuwzględniona. Wyłączenie bliskich użytkownika z grona osób mogących świadczyć usługę asystencji osobistej jest związane z charakterem tej usługi, mającej na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami niezależnego życia. Należy wskazać, że świadczenie usługi asystencji osobistej związane jest z wykonywaniem poleceń

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						<p>osoby z niepełnosprawnością, co często będzie stawiało asystenta w konflikcie interesów pomiędzy np. dobrymi stosunkami rodzinnymi a wolą osoby z niepełnosprawnością. Tymczasem istotą tej usługi jest prymat niezależności użytkownika asystencji, który ciężko byłoby uzyskać w wypadku dopuszczenia bliskich osoby z niepełnosprawnością ze względu na szczególny status matek, ojców czy ogółem więzów rodzinnych w polskiej kulturze. Tego typu intuicję potwierdza również raport Europejskiej Sieci Niezależnego Życia (European Network of Independent Living) "Personal assistance in Slovenia and the problem of understanding Independent Living" dostępny pod adresem https://enil.eu/personal-assistance-in-slovenia-and-the-problem-of-understanding-independent-living/.</p> <p>Ważnym argumentem za takim wyłączeniem jest również umożliwienie niezależnego życia osobom, które dziś w rodzinie podejmują opiekę nad osobą z niepełnosprawnością. Zgodne z doświadczeniami innych krajów jest to, że realizator w wypadku trudności ze znalezieniem kandydatów na asystenta dla danej osoby z niepełnosprawnością, proponuje to członkom rodziny, zamiast poszerzyć poszukiwania.</p>
104.	Art. 6	Ust 1	Osoba prywatna	Uważam że w kolejnych latach 2029 i kolejnych limit godzin	Dla osób wymagających 24h wsparcia maksymalna ilość godzin od 2028 roku to zaledwie 8 godzin dziennie (240 godzin miesięcznie).	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				powinien być wciąż podwyższany minimum do 320 godzin czyli dwóch pełnych etatów. Wydaje mi się to niezbędne minimum żeby zapewnić osobą całkowicie zdanym na pomoc osób trzecich niezależnego życia.		możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
105.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna	Proponuje również rejestr superwizorów (nie widziałam w projekcie) dla asystentów z kwalifikacji szczególnie w przypadku zachowań agresywnych.	Aby asystenci mogli też sami szukać superwizorów kontekście użytkowników, których wspierają.	Uwaga nieuwzględniona. Nie powstanie rejestr superwizorów.
106.	Art. 16	Ust. 2, pkt 6	Osoba prywatna	Bez sensu są jakieś szkolenia. Szkoda na to		Uwaga częściowo uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				środków publicznych. Niech każdy niepełnosprawny sam we własnym zakresie przeszkoli asystenta bo do każdego niepełnosprawnego trzeba podejść indywidualnie.		Choć szkolenia z niektórych zakresów pozostaną obowiązkowe, aby wyposażyć asystentów w odpowiednią fachową wiedzę, przewidziano również czas instruktazu indywidualnego prowadzonego przez osobę z niepełnosprawnością bądź osobę stale wspierającą.
107.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna	Łączenie wsparcia uzyskanego na mocy ustawy ze wsparciem w ramach Programu AOOzN nie powinno być możliwe, albo powinno być przynajmniej ograniczone	Z uwagi na to, że Program AOOzN umożliwia korzystanie z usług asystenta osobom z niepełnosprawnością, które nie uzyskają odpowiedniej ilości punktów, a tym samym nie załapią się na wsparcie ustawowe. Dodatkowo system teleinformatyczny i możliwość systemowa weryfikacji godzin uzyskanego wsparcia powinna być też umożliwiona w ramach Programu AOOzN	Uwaga uwzględniona.
108.	Uw aga ogó lna		Nieznany użytkownik	Na pewno skala ICF będzie bardziej obiektywna niż ocena innej osoby niepełnosprawnej		Uwaga częściowo uwzględniona. Do ustalenia wymiaru prawa do asystencji osobistej będzie używana skala i formularze oparte o filozofię stojącą za ICF.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
109.	Uw aga ogólna		Osoba prywatna		Proszę o zwrócenie uwagi na dostępność przestrzeni publicznych jak szkoły (każda) dla OzN. Niepełnosprawność może nabyć każdy nawet rodzic. Muszą być dostępne aule dla wózków. Drugi aspekt proszę o zwrócenie uwagi na dostępność na NFZ rehabilitacji metodą Vojty. Jest to kluczowe (vide badania z Niemiec i Czech) dla usprawniania osób z Mózgowym Porażeniem Dziecięcym od 1 dnia życia + wczesna diagnoza. Oraz Vojta dorosłych- polecam do kontaktu pan mgr prezes związku fizjoterapeutów Grzegorz Serkies, guru tej metody.	Uwaga nie dotyczy przedmiotowej ustawy.
110.	Uw aga Ogólna		Osoba prywatna		Co z osobami przejawiającymi tak trudne zachowania, że nie będzie możliwości znaleźć dla nich AO? Czy wtedy nie powinno być opcji, która przewiduje prawo OzN do wyboru rodzica na AO? Inaczej osoby te będą najpewniej wykluczone z tej formy wsparcia. Chyba że rzeczywiście szkolenie AO obejmie pracę z OzN i np. zaburzeniami psychicznymi i zapewni tym AO odpowiednie wynagrodzenie (bez tego może nie być chętnych) Zachowania trudne wymagają też opisanie i rozpowszechnienia procedur postępowania na wypadek zdarzeń zagrażających zdrowiu i życiu. Czy ustawa bierze to pod uwagę?	Uwaga częściowo uwzględniona. Ustawa zakłada wyższe stawki asystencji osobistej we wskazanych sytuacjach.
111.	Uw aga ogólna		Osoba prywatna		Zwracam się z serdeczną prośbą, petycją do Pana Pełnomocnika o możliwość rozważenia zaangażowania podległych legislatorów, bądź prawników do wpisania do projektu ustawy o asystencji osób z niepełnosprawnościami, wprost stwierdzenia iż asystent może wspomagać osobę z niepełnosprawnościami w pracy, w tym w pracy w administracji publicznej.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
112.	Uw aga ogólna		Osoba prywatna		W obecnym kształcie projekt ustawy może pozbawić wsparcia asystenckiego tysiące osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.	Uwaga wyjaśniona. Utrzymane zostanie wsparcie w ramach programów asystencji osobistej.
113.	Art. 6	ust. 1 pkt 1	Stowarzyszenie Polski Instytut Praw Głuchych		minimalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 40;	Uwaga nieuwzględniona. Zasadne jest umożliwienie szerokiego zróżnicowania liczby godzin.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
114.	Art. 6	ust. 1pkt 2	Stowarzysze nie Polski Instytut Praw Głuchych	minimalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 40;	Należy zwiększyć minimalną miesięczną liczbę godzin asystencji osobistej z 30 godzin do 40 godzin, gdyż osoby z niepełnosprawnościami które ukończyły 13 rok życia do ukończenia 18. roku życia także wymagają większej minimalnej miesięcznej liczby godzin asystencji osobistej, zgodnie z ich zwiększonym poziomem potrzeby wsparcia.	Uwaga nieuwzględniona. Minimalna liczba godzin będzie wynosić 20 godzin. Jednocześnie osoby między 13 a 18 lat mogą otrzymać prawo do aż 80 h asystencji osobistej, jeśli zespół uzna taki wymiar wsparcia za zasadny.
115.	Art. 6	Ust. 2 pkt 2	Stowarzysze nie Polski Instytut Praw Głuchych	maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 100.	Należy zwiększyć maksymalną miesięczną liczbę godzin asystencji osobistej z 80 godzin do 100 godzin, gdyż osoby z niepełnosprawnościami które ukończyły 13 rok życia do ukończenia 18. roku życia także wymagają większej maksymalnej miesięcznej liczby godzin asystencji osobistej, zgodnie z ich zwiększonym poziomem potrzeby wsparcia.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
116.	Art. 11	Ust. 6 pkt 1	Stowarzysze nie Polski Instytut Praw Głuchych	posiadać kwalifikacje co najmniej w jednym z następujących kierunków lub zawodów: asystent osoby niepełnosprawnej, opiekun osoby starszej, opiekun medyczny, pedagog, psycholog, terapeuta zajęciowy, pracownik socjalny, pielęgniarka,	Kandydatem na asystenta osobistego osób z niepełnosprawnościami powinien być także tłumacz polskiego języka migowego, który świadczyłby usługi asystenckie osobom głuchym w różnych kontekstach. 1. Tłumaczenie i mediacja językowa poprzez zapewnienie tłumacza polskiego języka migowego codziennych sytuacjach takich jak: - wizyty u lekarza. - załatwianie spraw urzędowych. - spotkania zawodowe lub edukacyjne. 2. wsparcie w edukacji - ułatwianie dostępu do edukacji np. w szkołach lub uczelniach wyższych, poprzez tłumaczenia na język migowy. - asystent może wspierać w komunikacji między nauczycielami a uczniem/studentem. 3. Ułatwienie dostępu do kultury i życia społecznego - Asystenci pomagają w uczestnictwie w wydarzeniach kulturalnych czy aktywnościach rekreacyjnych. 4. Wsparcie w codziennych czynnościach - Asystent pomaga w rozumieniu otaczających informacji, np. komunikatów głosowych w środkach transportu publicznego.	Uwaga nieuwzględniona. Asystent osobisty nie musi znać obligatoryjnie języka migowego, jednakże jednocześnie założono wyższe stawki asystencji osobistej w przypadku takiej potrzeby ze strony użytkownika.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				fizjoterapeuta; tłumacz polskiego języka migowego.	- pomoc w załatwianiu codziennych spraw wymagających komunikacji z otoczeniem.	
117.	Art. 11	Ust. 6 pkt 2	Stowarzysze nie Polski Instytut Praw Głuchych	posiadać co najmniej 6- miesięczne, udokumentow ane doświadczenie w udzielaniu bezpośrednieg o wsparcia osobom niepełnospraw nym, w szczegółności doświadczenie zawodowe lub udzielanie wsparcia osobom niepełnospraw nym w formie wolontariatu. W przypadku tłumacza polskiego języka migowego musi on posiadać Certyfikat Tłumacza Polskiego Języka	Wymóg posiadania przez tłumacza polskiego języka migowego tj. Certyfikatu Tłumacza Polskiego Języka Migowego(PJM) powinien być obligatoryjny, aby móc ocenić jego kwalifikacje i umiejętności w zakresie tłumaczenia z języka fonicznego na polski język migowy(PJM).	Uwaga nieuwzględniona. Asystent osobisty nie musi znać obligatoryjnie języka migowego, jednakże jednocześnie założono wyższe stawki asystencji osobistej w przypadku takiej potrzeby ze strony użytkownika.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				Migowego(PJM).		
118.	Art. 16	Ust. 2 pkt 12	Stowarzysze nie Polski Instytut Praw Głuchych	2. Asystentem osobistym może być osoba, która: 12) jest tłumaczem polskiego języka migowego(PJ M) i posiada udokumentow any Certyfikat Tłumacza Polskiego Języka Migowego(PJM).	Ustawa o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami w zakresie określenia podmiotów które mogą być asystentami osobistymi musi być rozszerzona także o tłumacza polskiego języka migowego(PJM), gdyż osoby głuche zgodnie z nin. ustawą także wymagają zwiększonego poziomu potrzeby wsparcia w celu likwidacji barier w komunikowaniu się z otoczeniem.	Uwaga nieuwzględniona. Asystent osobisty nie musi znać obligatoryjnie języka migowego, jednakże jednocześnie założono wyższe stawki asystencji osobistej w przypadku takiej potrzeby ze strony użytkownika.
119.	Art. 4	Ust. 1	Fundacja #MocSłabośc i	Art. 4. 1. O prawo do asystencji osobistej mogą ubiegać się osoby, o których mowa w art. 3: 1) które ukończyły 18 rok życia do ukończenia 65. roku życia, kwalifikowane są za pomocą odpowiednieg	Osoby kwalifikujące się do tej pomocy często mają ograniczenia które nie pozwalają im w pełni funkcjonować w społeczeństwie ale przy wsparciu asystenta mogą uczestniczyć w wielu forach aktywności które nie były by dla nich dostępne bez tego wsparcia	Uwaga częściowo uwzględniona. Warunkiem wstępnym pozostaje minimum 80 punktów w ramach skali potrzeby wsparcia.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				o formularza udostępnionego o przez organ finansujący usługę.		
120.	Uw aga ogó lna		Fundacja #MocSłabość i	W ustawie należy uszczegółowić to w jaki sposób będą wyliczane tego jak opłacane jest korzystanie z samochodu podczas asystencji i koszt paliwa		Uwaga nieuwzględniona. Wskazane koszty nie są założone do refundacji.
121.	Art. 14	Ust. 4 pkt 1	Osoba prywatna	Czy wspomniany tam obowiązek prowadzenia na bieżąco ewidencji godzin świadczenia asystencji osobistej przez użytkownika dotyczyłby każdego użytkownika, czy tylko tego, który zatrudnia	Trudno bowiem wyobrazić sobie, by osoby z niepełnosprawnością intelektualną miały same, skutecznie i zgodnie ze stanem faktycznym, prowadzić w całości podobną dokumentację. Obecnie, jak i wcześniej do tej pory, ewidencjonowaniem godzin i wykonanych usług zajmuje się przecież sam asystent, który tym sposobem również w tej kwestii stanowi odciążenie dla użytkowników oraz ich środowisk domowych – użytkownik/pełnomocnik/opiekun prawny zaś jedynie potwierdza swoim podpisem ich wykonanie. Jeśli zaś chodzi o samo ewidencjonowanie godzin na bieżąco w systemie teleinformatycznym, powinna istnieć możliwość edycji prowadzonej ewidencji np. przez 24 godziny od momentu wprowadzenia do niej informacji z danego dnia. Osoby z niepełnosprawnościami miewają tendencję do szybkiego męczenia się, a praca samego asystenta wiąże się z dużą koncentracją na potrzebach i bezpieczeństwie użytkowników, co może powodować niezamierzone i niezauważone pomyłki podczas wprowadzania ewidencji z danego dnia.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				asystenta samodzielnie?		
122.	Art. 4		specjalista ds. dostępności edukacji w Fundacji Instytut Rozwoju Regionalnego z siedzibą w Krakowie.	Art. 4. 1. O prawo do asystencji osobistej mogą ubiegać się osoby, o których mowa w art. 3: 1) które ukończyły 18 rok życia i które posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, albo orzeczenia, o których mowa w art. 5 pkt. 1) i 1a) lub art. 62 ust. 2 pkt 1) ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób	<p>Szanowni Państwo,</p> <p>jako osoba z prawniczym wykształcenia (UJ), chorująca na dziecięce porażenie mózgowe od urodzenia i od lat regularnie stojąca przed koniecznością wykazywania przed ZUS oraz Powiatowym Zespołem Orzekania o Niepełnosprawności, że moja choroba i wynikające z niej ograniczenia są niezmiennie (mimo że MPD, zgodnie z definicją zawartą nawet w Wikipedii, jest schorzeniem trwałym i nieuleczalnym), mam pełną świadomość problemów, jakie generują obecne regulacje dotyczące orzekania o niepełnosprawności. Na komisjach często dochodzi do absurdalnych sytuacji. Ostatnio nagle po 19 latach musiałem np. bronić symbolu 05-R, mimo że moja niepełnosprawność ruchowa jest widoczna i byłem wielokrotnie operowany (sic!).</p> <p>Art. 4 w proponowanym przez Państwa brzmieniu wprowadza dodatkowe kryteria (np. wymóg uzyskania co najmniej 80 punktów w ocenie potrzeby wsparcia), które w praktyce znacząco ograniczą krąg osób uprawnionych do korzystania z asystencji osobistej. Takie rozwiązanie jest dyskryminujące i może wykluczyć tysiące osób posiadających znaczny stopień niepełnosprawności, które pomimo zawartego w orzeczeniu wskazania o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością do samodzielnej egzystencji nie spełniają tych arbitralnych wymogów.</p> <p>W szczególności należy podkreślić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dyskryminację osób powyżej 65. roku życia – ograniczenie wiekowe jest niezgodne z art. 32 Konstytucji RP, który gwarantuje równość obywateli wobec prawa i zakazuje dyskryminacji z jakiegokolwiek przyczyny. Do momentu wprowadzenia dedykowanych rozwiązań prawnych dla tej grupy osób, wykluczenie ich z prawa do asystencji osobistej jest nieakceptowalne. 2. Niejasność i arbitralność kryterium 80 punktów – brak jasnego uzasadnienia dla tak wysokiego progu punktowego rodzi wątpliwości co do jego racjonalności. W praktyce osoba ze znacznym 	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W ocenie projektodawcy zróżnicowania dotyczące wieku uprawnionych do asystencji osobistej, jak i zakresu przesłanek warunkujących uzyskanie prawa do asystencji osobistej w grupie wiekowej od 13. do 18., są zasadne.</p> <p>Szczegółowe wyjaśnienia w tym zakresie zostaną przedstawione w uzasadnieniu.</p> <p>Należy zauważyć, że asystencja osobista nie jest jedynym narzędziem i usługą wspomagającą niezależne życie osoby z niepełnosprawnością bądź osoby, której ograniczenie sprawności wynika ze starzenia się organizmu. Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki, do których uczęszczają osoby z niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Z kolei osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.</p> <p>W naszej ocenie granica 80 punktów jest adekwatna jako graniczna uprawniającą do ustawowej asystencji osobistej, a osoby mające powyżej tej liczby punktów na skali potrzeby wsparcia w sposób szczególny</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>niepełnosprawnych.</p> <p>2) które ukończyły 13 rok życia do ukończenia 18. roku życia, i które posiadają orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności</p>	<p>stopniem niepełnosprawności, posiadająca wskazanie o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością do samodzielnej egzystencji, może zostać pozbawiona wsparcia tylko dlatego, że uzyska np. 75 punktów. Dlaczego akurat 80 punktów?</p> <p>3. Różnicowanie sytuacji osób w wieku 13–18 lat – obecny przepis wprowadza co najmniej dziwne kryteria dla tej grupy wiekowej, co może prowadzić do absurdów (osoba w wieku 13-16 lat jest traktowana bardziej rygorystycznie niż ta w wieku 17-18 lat). Moja propozycja upraszcza te zasady i zapewnia równy dostęp do wsparcia.</p> <p>Przykład praktyczny:</p> <p>Wyobraźmy sobie osobę ze znacznym stopniem niepełnosprawności (orzeczenie wydane na stałe), która od lat posiada w orzeczeniu wskazanie o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością do samodzielnej egzystencji. Względy zdrowotne uniemożliwiają tej osobie przemieszczanie się czy zrobienie prawa jazdy (nawet z samochodem z dostosowaniami), a tym samym pomoc innych staje się niezbędna. Dotychczas mogła korzystać z asystencji osobistej. Po wejściu w życie obecnego przepisu staje na komisji i uzyskuje 75 punktów. Co teraz? Z jakiej formy wsparcia ma skorzystać, by móc wieść namiastkę niezależnego życia?</p> <p>Proponowany art. 4 w obecnym brzmieniu, różnicując sytuację nie tylko osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, ale także osób starszych. To z kolei bezpośrednio narusza m. in. art. 32 Konstytucji RP</p> <p>Konkluzja:</p> <p>Proponuję zmianę art. 4 na prostsze i bardziej sprawiedliwe brzmienie, które gwarantuje dostęp do asystencji osobistej wszystkim osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz osobom w wieku 13–18 lat posiadającym odpowiednie orzeczenia. Takie rozwiązanie będzie zgodne z Konstytucją i zasadą równości wobec prawa.</p>	<p>powinny mieć gwarantowane prawo do asystencji osobistej odbywającej się w sposób ciągły, nie zaś projektowy. Dla osób poniżej tego progu innymi instrumentami wsparcia niezależnego życia (art. 19 Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych) będą asystencja osobista w wymiarze projektowym, likwidacja barier architektonicznych, wsparcie na rynku pracy oraz wsparcie finansowe w procesie leczenia, rehabilitacji i zakupu niezbędnego sprzętu ułatwiającego codzienne funkcjonowanie, realizowane m.in. poprzez świadczenie wspierające, program Dostępność + i działania PFRON.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
123.	Art. 8	Ust. 7	specjalista ds. dostępności	Decyzję w sprawie ustalenia prawa do asystencji osobistej wydaje się na okres odpowiadający okresowi ważności orzeczenia, o którym mowa w art. 4 ust. 1. W przypadku posiadania przez wnioskodawcę więcej niż jednego orzeczenia z różnymi okresami ważności, decyzję wydaje się na okres dłuższy spośród wskazanych w tych orzeczeniach.	<p>Aby lepiej zobrazować konieczność wprowadzenia tej zmiany, posłużę się swoim przykładem:</p> <p>Mimo że moje schorzenie (MPD) jest powszechnie uważane za nieuleczalne, od 2005 roku stawałem nieprzerwanie przed komisjami w sprawie ustalenia stopnia niepełnosprawności. Każde kolejne orzeczenie o stopniu znacznym, z wyjątkiem ostatniego (październik 2024 r.), było okresowe, wydawane na 3-5 lat.</p> <p>Od 2007 roku pobieram także rentę socjalną. Decyzje ZUS, które potwierdzają moją całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji, również dotychczas miały zawsze okresowy charakter (3-5 lat). Skąd pewność, że należą mi się na stałe? Osoba uznana za niezdolną do samodzielnej egzystencji nie może zostać uznana za zdolną do pracy w warunkach ogólnych. Moje schorzenie jest trwałe i niepostępujące z definicji, więc w jaki sposób mój stan zdrowia ma się poprawić na tyle aby pozbawić mnie tych świadczeń?</p> <p>Podobnie osoba, która na co dzień korzysta w pracy z technologii wspomagających, a wśród zaleceń dotyczących zatrudnienia ma wpisany zakład pracy chronionej, również nie powinna zostać nigdy uznana za zdolną do pracy w warunkach ogólnych. Ma to związek z tym, że zarówno praca w zakładzie pracy chronionej, jak i na warunkach, o których mowa w art. 4 ust. 5 ustawy o rehabilitacji i zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (a w inny sposób mając porażenie 4 kończynowe pracować nie mogę), to wyjątki od pracy w warunkach ogólnych.</p> <p>Dlaczego nie odwołałem się zatem do sądu? Ponieważ takie postępowania trwają wiele miesięcy. W tym czasie świadczenia nie są wypłacane, a przecież trzeba za coś żyć między złożeniem wniosku a uzyskaniem ostatecznego wyroku sądu.</p> <p>Od 1 stycznia 2024 r. można również ubiegać się o tzw. świadczenie wspierające, przyznawane na okres nie dłuższy niż 7 lat.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W ocenie projektodawcy zróżnicowania dotyczące wieku uprawnionych do asystencji osobistej, jak i zakresu przesłanek warunkujących uzyskanie prawa do asystencji osobistej w grupie wiekowej od 13. do 18., są zasadne.</p> <p>Szczegółowe wyjaśnienia w tym zakresie zostaną przedstawione w uzasadnieniu.</p> <p>Należy zauważyć, że asystencja osobista nie jest jedynym narzędziem i usługą wspomagającą niezależne życie osoby z niepełnosprawnością bądź osoby, której ograniczenie sprawności wynika ze starzenia się organizmu. Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki, do których uczęszczają osoby z niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Z kolei osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.</p> <p>W naszej ocenie granica 80 punktów jest adekwatna jako graniczna uprawniająca do ustawowej asystencji osobistej, a osoby mające powyżej tej liczby punktów na skali potrzeby wsparcia w sposób szczególny powinny mieć gwarantowane prawo do asystencji osobistej odbywającej się w sposób ciągły, nie zaś projektowy. Dla osób</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>Ponieważ nie posiadam prawa jazdy i na co dzień mieszkam z rodzicami, którzy się mną opiekują, asystencja osobista stanowi oczywistą szansę na bardziej niezależne życie. Państwa propozycja oznacza dla mnie konieczność poddawania się kolejnym okresowym komisyjnym ocenom.</p> <p>Po 20 latach jestem zmęczony kontaktami z dwiema pierwszymi, a co dopiero mówić o 4. Zmiany w systemie orzekania i zagwarantowania określonych form wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami powinny istniejący system upraszczać, a nie dodatkowo go rozbudowywać i komplikować.</p>	poniżej tego progu innymi instrumentami wsparcia niezależnego życia (art. 19 Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych) będą asystencja osobista w wymiarze projektowym, likwidacja barier architektonicznych, wsparcie na rynku pracy oraz wsparcie finansowe w procesie leczenia, rehabilitacji i zakupu niezbędnego sprzętu ułatwiającego codzienne funkcjonowanie, realizowane m.in. poprzez świadczenie wspierające, program Dostępność + i działania PFRON.
124.	Art. 2	Pkt 7	specjalista ds. dostępności	uprawnionego – osobę z niepełnosprawnością wspieraną przez asystenta osobistego na zasadach określonych w ustawie;	Użytkownik to na gruncie prawa cywilnego strona, która uzyskuje prawo do korzystania z rzeczy oddanej w użytkowanie, zgodnie z warunkami umowy. Sugeruję użycie innego „wolnego terminu”.	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Użytkownik został adekwatnie zdefiniowany na potrzeby tej ustawy, jest to też zgodne z potocznym użyciem tego słowa.</p>
125.	Art. 9		specjalista ds. dostępności	Art. 9. 1. Kolejna decyzja ustalająca prawo do asystencji osobistej może zostać wydana na wniosek złożony nie	Usunięcie luki prawnej i zagwarantowanie ciągłości samej asysty.	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Przepis został adekwatnie przeredagowany zgodnie z proponowaną treścią.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>wcześniej niż 6 miesięcy przed upływem okresu, na który została wydana dotychczasowa decyzja, za wyjątkiem sytuacji, o której mowa w ust. 2.</p> <p>2. Uprawniony, albo, za zgodą osoby ubezwłasnowolnionej, jego opiekun prawny lub osoba stale wspierająca może wystąpić z wnioskiem o ponowne ustalenie prawa do asystencji osobistej w przypadku zmiany jego potrzeb.</p> <p>3. Jeżeli wniosek o wydanie kolejnej</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				decyzji ustalającej prawo do asystencji osobistej został złożony w okresie ważności poprzedniej decyzji , to zachowuje ona ważność do dnia wydania kolejnej ostatecznej decyzji.		
126.	Art. 14	Ust. 4	specjalista ds. dostępności	4. Pełnoletni Uprawniony	Obowiązki, o których mowa w tym przepisie nie mogą dotyczyć osób niepełnoletnich.	Uwaga uwzględniona. Osoby niepełnoletnie nie będą miały możliwości korzystać z samodzielnej realizacji usługi asystencji osobistej.
127.	Art. 16		specjalista ds. dostępności		Ust. 6 określa stałą, maksymalną stawkę (65 zł), co wydaje się niekompatybilne z mechanizmem corocznego wzrostu przewidzianym w ust. 7. Jeśli coroczny wzrost stawki (ust. 7) spowoduje przekroczenie 65 zł, przepisy te będą ze sobą sprzeczne. Z kolei Jeśli minimalna stawka godzinowa ustalona w obwieszczeniu ministra (ust. 8) zbliży się lub przekroczy 65 zł, pojawi się konflikt z ust. 6.	Uwaga uwzględniona. Ustanowiono trzy stawki bazowe podlegające waloryzacji.
128.	Art. 4	Ust. 1	Osoba prywatna		Z wiedzy jaką posiadam osoby niewidome lub bardzo słabowidzące podczas wyżej wymienionej komisji nie zawsze uzyskały poziom 80 pkt. Sama jestem jeszcze przed taką komisją i strasznie się tego	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>obawiam, że dostanę mniej niż 80pkt. Wydaje mi się, że byłoby to bardzo niesprawiedliwe, że ja jako osoba całkowicie niewidoma nie miałabym możliwości korzystania z takiej systemowej asystencji</p> <p>Jestem osobą, która dużo przebywa w przestrzeni publicznej i pomoc asystenta/przewodnika jest mi niezbędna</p> <p>W związku z czym nie wiem czy zasadne jest wyznaczanie tak wysokiego progu punktowego, a jeżeli tak to czy niektóre schorzenia z góry nie powinny mieć z góry narzuconego minimalnego poziomu wsparcia.</p> <p>I drugie narzucające się pytanie czy te komisje (asystencja i poziom wsparcia nie powinny być połączone, skoro orzekają w dużym stopniu na ten sam temat?</p>	<p>Osoby uzyskujące poniżej 80 pkt na skali poziomu potrzeby wsparcia mogą ubiegać się o wsparcie asystenckie w ramach programu finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego.</p> <p>W związku z zastosowaniem innej oceny potrzeb oraz braku oceny godzin asystencji podczas oceny poziomu potrzeby wsparcia na dzień dzisiejszy komisje dla świadczenia wspierającego i asystencji osobistej pozostaną rozdzielone.</p>
129.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		<p>Jeżeli przed ukończeniem 65. roku życia, jest uprawniona do korzystania z asystencji osobistej po ukończeniu 65. roku życia do upływu okresu, na który została wydana decyzja.</p> <p>Jeżeli osoba ta złożyła wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej w tym okresie, zachowuje ona prawo do dotychczas ustalonej miesięcznej liczby godzin asystencji osobistej do czasu prawomocnego rozpoznania tego wniosku.</p> <p>Zastanawia mnie, dlaczego wprowadza się takie ograniczenie?</p> <p>Dlaczego po ukończeniu 65 roku życia będę musiała wrócić do tego wadliwego systemu jaki jest obecnie. Dlaczego nie wystarczy wraz z zmniejszeniem aktywności osoby z niepełnosprawnością nie można ograniczyć jej tylko godzin asystencji a nie wywalać jej z systemu, co pewnie też będzie się wiązało ze zmianą nie tylko godzin, ale i ciągłości projektu oraz też ze zmianą asystenta, do którego miało się już zaufanie?</p> <p>Nie rozumiem, dlaczego istnieje takie ograniczenie przecież ograniczenie aktywności dla każdej osoby także niepełnosprawnej jest kwestią indywidualną, a nie kwestią ukończenia 65 roku życia.</p> <p>1. Jeżeli do składania wniosku ma być użyty system tyle-informatyczny ZUS należy zdecydowanie poprawić jego dostępność i przejrzystość dla czytelników ekranu</p> <p>2.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Na okres przyznanej asystencji osobistej osoba z niepełnosprawnością będzie miała nieprzerwaną możliwość korzystania z tej usługi, niezależnie od przekroczenia progu 65. lat.</p> <p>Trwają obecnie prace nad bonem senioralnym, który zapewni komplementarne wsparcie osobom, które ukończą 65. lat.</p> <p>ZUS został poinformowany o konieczności dostosowania systemu zarządzania asystencją osobistą do standardów dostępności cyfrowej.</p> <p>Dostępność asystentów nie będzie wpisywana w rejestrze asystentów, wciąż jednak zostanie możliwość przekazania informacji o swoich potrzebach godzinowych</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>Ważne, że uwzględniono w projekcie Możliwość korzystania z asystencji dwóch osób. Osoby te mogą posiadać różne kompetencje oraz godziny, kiedy są dostępne.</p> <p>Może warto by było się zastanowić nad bazą asystentów, gdzie wpisywaliby oni godziny swojej dostępności. Wiadomo, że asystenci często pracują na umowę zlecenie bądź mają kilku podopiecznych, a czasami może wyskoczyć jakaś sytuacja niezaplanowana i wtedy przydatna byłaby taka baza.</p> <p>3. Czy nie właściwe byłoby, że przy niepełnosprawnościach wynikających z trwałych i nie podlegających rehabilitacji dysfunkcjach przyznawać asystencje na stałe bądź na okres dłuższy niż 4 lata, Albo przedłużać ją bez potrzeby przybywania po raz kolejny na komisję tylko w sposób zdalny, jeżeli nic nie zniżenia się w sytuacji osoby z niepełnosprawnością</p> <p>4. Dlaczego osoby objęte kilku godzinną opieką instytucjonalną np. warsztaty bądź zatrudnianie wspomagane są pozbawiane asystencji, przecież poza tymi godzinami osoba z niepełnosprawnością też musi normalnie żyć: robić zakupy, chodzić do lekarza czy pójść na jakieś wydarzenia kulturalne.</p> <p>5. Czy ustawowo nie powinien być zapisany obowiązek publikowania danych o organizacjach realizujących program asystencji na terenie danego powiatu, czy chociaż województwa. I jeżeli zaistnieje taka sytuacja, gdzie można się poskarżyć, jeżeli w miejscu zamieszkania nie ma instytucji, która taki projekt realizuje</p>	<p>realizatorowi asystencji tak, aby spróbować dobrać adekwatnych kandydatów.</p> <p>Potrzeba asystencji zmienia się nie tylko w związku z postępem choroby, która jest przyczyną niepełnosprawności, ale też w związku z rozwojem technologii wspierających czy usuwaniem innych barier.</p> <p>Osoby objęte kilkugodzinną opieką nie będą pozbawiane asystencji. Projekt ustawy zmniejsza jedynie jej wymiar godzinowy w stosunku do decyzji zespołu o prawie do asystencji osobistej.</p> <p>Dane organizacji realizujących asystencję będą dostępne dla użytkowników asystencji w ramach systemu zarządzania asystencją osobistą.</p>
130.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		<p>.....jest ok., ale gubi jak i wiele innych aktów prawnych inne osoby z niepełnosprawnością np. głuche i niedosłyszące ,z problemami psychicznymi , autyści ,życie tych osób z punktu widzenia samoobsługi może nie jest trudna, ale Życie to też inne aspekty, wykluczanie ich z powodu braku środków finansowych jest barbarzyństwem. Może warto by było uwzględnić dla nich wsparcie asysty w urzędach, gabinecie lekarskim, u prawnika czy w biurze turystycznym.</p> <p>Pewnie dużo tych godzin by nie potrzebowali , a sama myśl o bezpieczeństwie komunikacyjnym w tych miejscach daje ulgę. Urzędnik naprawdę potrafi być” niepomocny” . Chodzi o to żeby stworzyć bazę asystentów o różnych umiejętnościach nie tylko</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Wsparcie opisywane we wzmiankowanej uwadze nie będzie rozwiązane niniejszą ustawą.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					pielęgniarzy. I uprawnić do korzystania z ich usług większe gremium .Bo na dziś w pierwszym punkcie ustawy należałoby napisać iż uprawnieni do korzystania z tego prawa są ON ze znacznym stopniem niepełnosprawności niezdolni do samodzielnej egzystencji	
131.	Art. 2	Ust. 6 pkt 1	POLSKIE TOWARZYST WO STWARDNIE NIA ROZSIANEG O ODDZIAŁ W SIERADZU- PEŁNOMOCN IK D/S PROJEKTÓW	będą organizować i realizować podmioty wpisane do Rejestru Realizatorów Asystencji Osobistej, prowadzonego przez właściwego miejscowo województwo.	Zmiana daje gwarancję realizowania przez organizacje pozarządowe, po wpisaniu do rejestru , asystencji osobistej	Uwaga częściowo uwzględniona. Wskazana kwestia została doprecyzowana.
132.	Art. 7	Ust. 11 pkt 2	POLSKIE TOWARZYST WO STWARDNIE NIA ROZSIANEG O ODDZIAŁ W SIERADZU- PEŁNOMOCN IK D/S PROJEKTÓW	sposób zapewniania przez właściwy powiat oraz realizatora(organizacje pozarządowe) pomocy w poprawnym złożeniu wniosku i załączników osobie z niepełnospraw nością w miejscu jej pobytu oraz dostępu do	Organizacje pozarządowe mają rejestr członków korzystających już z aoon w ramach programu aoon, znają swoich członków, dlatego również powinni pomóc złożyć wniosek swoim członkom	Uwaga nieuwzględniona. NGO będzie mogło wspomóc swoich dotychczasowych użytkowników, nie jest to zabronione.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				środków technicznych umożliwiający ch złożenie wniosku i załączników		
133.	Art. 32	Ust. 2	POLSKIE TOWARZYST WO STWARDNIE NIA ROZSIANEG O ODDZIAŁ W SIERADZU- PEŁNOMOCN IK D/S PROJEKTÓW	Realizację zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 1- 3, 7 - 9 Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnospraw nych może zlecić organizacjom pozarządowy m, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzącym działalność na	Brak określenia warunków i dokumentów na podstawie których Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych zleca realizację organizacjom pozarządowym i czy te organizacje muszą być wpisane do rejestru u Wojewody.	Uwaga nieuwzględniona. Wzmiankowana uwaga dotyczy trybu projektowego, który nie jest przedmiotem niniejszej ustawy.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				rzecz osób niepełnospraw nych, zapewniający m gwarancję wysokiej jakości realizacji zadań, na podstawie złożonego.....		
134.	Art. 5	Ust. 2	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną Koło w Biskupcu	Godziny asystencji osobistej sprawozdaje się za każdy miesiąc. Okresem rozliczeniowy m jest okres 12 miesięcy.	Zapis dotyczący rozliczenia jest nieprecyzyjny, nie jest jasne czy dotyczy rozliczenia finansowego pomiędzy realizatorem a instytucja finansującą (wtedy kwartalny okres rozliczeniowy jest zdecydowanie zbyt długi i w przypadku systemu refundacyjnego zablokuje ciągłość realizacji usług), czy dotyczy okresu rozliczeniowego przyznanych godzin asystencji. W drugim przypadku okres rozliczeniowy jest zbyt krótki. Oznaczałby, że osoba dla której przyznano np. 30h miesięcznie – jeśli w trzecim miesiącu realizacji nie wykorzysta godzin asystencji (np. z powodu hospitalizacji) nie będzie mogła po zamkniętym 3-miesięcznym okresie wykorzystać większej ilości asystencji w 4 miesiącu świadczenia usługi.	Uwaga uwzględniona. Zapisy przeredagowano. Wzmiankowany okres dotyczy rozliczenia godzin asystencji za dany miesiąc między realizatorem a asystentem z udziałem użytkownika asystencji osobistej. Wprowadzono również możliwość kumulowania w danym roku niewykorzystanych godzin asystencji osobistej.
135.	Art. 6	Ust. 3 pkt 2	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną Koło w Biskupcu	(usunięcie punktu); + usunięcie sformułowania „w oparciu o obserwację” w art. 8; ust. 1	Zapis zbędny. Formularz oceny oraz wywiad bezpośredni - powinny być wystarczającym źródłem danych do oceny zakresu niezbędnego wsparcia. Trudno sobie wyobrazić, żeby zespół dysponował odpowiednim czasem oraz infrastrukturą do przeprowadzenia obserwacji, które mogłyby wnieść dodatkowe dane poza formularzem i wywiadem.	Uwaga nieuwzględniona. Obserwacja pozostaje ważnym narzędziem do przeprowadzenia oceny potrzeb użytkownika dla zespołów przyznających uprawnienia do korzystania z asystencji osobistej.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
136.	Art. 7	Ust. 2	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Biskupcu	W przypadku wniosku o ustalenie prawa do asystencji osoby z niepełnosprawnością, która jest ubezwłasnowolniona, w proces wnioskowania oraz wybór asystenta powinna być włączona osoba z niepełnosprawnością.	Bardzo ważnym zagadnieniem podjętym przez ustawę jest sytuacja osób ubezwłasnowolnionych. Jednocześnie zaproponowany zapis wprowadza bałagan prawny, ponieważ dopuszcza sytuacje wykluczone innymi przepisami prawa. Projekt ustawy nie precyzuje czy wniosek może złożyć osoba ubezwłasnowolniona całkowicie czy częściowo. Mając na uwadze, że całkowitym ubezwłasnowolnieniem objęte są osoby trwale niezdolne do podejmowania jakichkolwiek decyzji dotyczących swojego życia, zdrowia lub majątku, niezrozumiale jest jak osoba bez zdolności do czynności prawnych może złożyć wniosek zwłaszcza, że nie określono czy tym samym stanie się pełnoprawnym „użytkownikiem”, który może np. zatrudnić asystenta itd.	Uwaga częściowo uwzględniona. Po konsultacjach prawnych, ze względu na specyfikę usługi, jaką jest asystencja osobista i odbywanie się jej pod kierownictwem użytkownika asystencji, projektodawca daje użytkownikowi prawo wnioskowania o asystencję.
137.	Art. 7	Ust. 9	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Biskupcu		Uwaga redakcyjna	Brak uwagi.
138.	Art. 7	Ust. 10	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną	W szczególnie uzasadnionych przypadkach (...) powiat, ośrodek pomocy społecznej lub potencjalny	Zbędne jest szczególne uzasadnienie powodów niemożności samodzielnego złożenia wniosku. Można wręcz założyć, że osoby wymagające asystenta będą w przeważającej większości miały problem z samodzielnym złożeniem wniosku za pomocą systemu teleinformatycznego. Wskazanie większej ilości podmiotów upoważnionych do wsparcia osoby z niepełnosprawnością do złożenia wniosku pozwoli na zwiększenie dostępności i sprawność przeprowadzenia procesu wnioskowania. Należy pamiętać, że osoby	Uwaga częściowo uwzględniona. Oprócz powiatu wsparciem osobie z niepełnosprawnością we wnioskowaniu o asystencję służyć będzie ZUS”

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Koło w Biskupcu	realizator właściwy ze względu na miejsce pobytu tej osoby zapewnia pomoc w poprawnym złożeniu wniosku.	zamieszkujące na terenach wiejskich daleko od miasta powiatowego mogą bardzo długo czekać na organizację przez powiat bezpośredniego wsparcia w miejscu zamieszkania.	
139.	Art. 10	Ust. 1	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Biskupcu	Użytkownik rejestruje wybór realizatora (...) za pomocą systemu, o którym mowa w art. 34	Zapis powinien być poprawiony, tak aby w nawiązaniu do art.7 ust.10 umożliwić wsparcie osobie z niepełnosprawnością na etapie wnioskowania i wyboru realizatora. Użytkownik powinien mieć możliwość zarejestrowania wyboru realizatora w systemie przy wsparciu powiatu, OPS lub potencjalnego realizatora.	Uwaga uwzględniona. Wsparcie dla użytkownika we wzmiankowanym zakresie zostanie zapewnione.
140.	Art. 11	Ust. 3	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Biskupcu	(...) realizator wskazuje co najmniej dwóch kandydatów (...) o ile w rejestrze o którym mowa w art. 36 są zarejestrowani asystenci mogący świadczyć usługę w miejscu zamieszkania użytkownika.	Umożliwienie podjęcia decyzji osobie z niepełnosprawnością co do wyboru asystenta jest bardzo ważne, ale jednocześnie określenie w ustawie (bez alternatywy) obowiązku wskazania dwóch kandydatów może spowodować, że jeśli będzie dostępny na danym obszarze jeden kandydat – realizator wskazując go nie spełni określonego w ustawie wymagania i powinien wstrzymać się z propozycją do znalezienia drugiego kandydata. Pamiętając o ogromnych niedoborach personelu pomocy społecznej, założenie że w każdej lokalizacji (szczególnie na terenach wiejskich) będzie dostępnych wielu asystentów jest błędne i w konsekwencji ograniczy dostępność do asystencji.	Uwaga nieuwzględniona. Zapewnienie asystencji osobistej jest obowiązkiem powiatu. Szczególne przypadki, związane np. Z niedoborem kandydatów na rynku mimo zrobionego dokładnego rozeznania i skonsultowania się z funkcjonującymi na terenie powiatu bądź w powiatach ościennych, będą traktowane z uwzględnieniem tej szczególnej sytuacji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPIPS
141.	Art. 11	Ust. 7	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelaktualną Koło w Biskupcu	(usunąć)	<p>Zapis może w ogromnym stopniu ograniczyć dostępność usługi zwłaszcza na terenach wiejskich i w małych miastach.</p> <p>Zapis jest ograniczeniem wykraczającym poza Kodeks Pracy, który reguluje na jakich zasadach może być zatrudniona osoba np. na umowę o prace i umowę zlecenie u jednego pracodawcy.</p> <p>Niezrozumiałe jest dlaczego np. terapeuta zajęciowy pracujący w WTZ nie może zostać asystentem osobistym osoby z niepełnosprawnością, która uczęszcza do WTZ. Zakres zadań realizowanych na umowę o prace (terapeuta) i umowę cywilnoprawną (asystent) są rozbieżne. W PSONI Koło w Biskupcu realizujemy ze środków Funduszu Solidarnościowego asystencję osobistą wyłącznie dzięki temu, że możemy wykorzystać personel placówek, który wspiera poza godzinami pracy w placówce osoby z niepełnosprawnością przy założeniu, że: asystent nie wspiera użytkownika z którym pracuje na co dzień w placówce, oraz asystent zatrudniony u realizatora może być asystentem wyłącznie dla jednej osoby z niepełnosprawnością. Dzięki temu nie stwarzamy zagrożenia przemęczenia personelu placówki oraz przekroczenia maksymalnych miesięcznych limitów godzin pracy oraz zwiększamy szanse na to, że asystent będzie bardziej dostępny i elastyczny w stosunku do potrzeb osoby z niepełnosprawnością.</p> <p>Dodatkowo zapis może ograniczyć dostępność usług asystenckich świadczonych dla użytkowników o specyficznych potrzebach np. ze sprzężeniami.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.</p>
142.	Art. 16	Ust. 2 pkt 9, 10, 11	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelaktualną Koło w Biskupcu	Uwaga redakcyjna: punkty powinny znaleźć się w Art. 16 ust. 3	Opisane w pkt 9, 10, 11 warunki dotyczą pracy z konkretnym użytkownikiem przez asystenta osobistego, a nie statusu asystenta opisanego w ust.2.	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.</p>
143.	Art. 16	Ust. 2	Polskie Stowarzysze nie na rzecz	Wprowadzenie zapisu: „Min. roczne	Należy pamiętać, że wdrożenie ustawy będzie zależało w dużej mierze od dostępności personelu. Praca asystenta ze względu na duże wymagania dotyczące elastyczności godzin pracy co wiąże się	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Osób z Niepełnospra wnością Intelktualną Koło w Biskupcu	doświadczenie na stanowisku asystenta osobistego (osoba świadczyła prace średniomiesięc znie min 30 godzin) jest równoważne z ukończeniem szkoleń o których mowa w ust.2 pkt 6 i 8”	brakiem stabilności w zatrudnieniu asystentów będzie ograniczała jej atrakcyjność. Ustalenie wysokich wymagań od personelu jest pożądane, ale nie jest zrozumiałe nie wykorzystanie doświadczenia asystentów aktualnie pracujących w jednostkach pomocy, w projektach ze środków PFRON czy FS. Etap szkolenia asystentów będzie długotrwały. Wprowadzenie proponowanego zapisu udrożni uruchomienie systemu usług.	Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
144.	Art. 26	Ust. 2 pkt 1	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelktualną Koło w Biskupcu	Statut organizacji wskazuje działalność na rzecz osób z niepełnospraw nością	Zapis nie precyzyjny, definiujący podmiot poprzez „zadania statutowe”, chociaż statut organizacji może nie wskazywać zadań statutowych a np. wyłącznie cele statutowe oraz obszary działania. Projekt ustawy dodatkowo bardzo wąsko określa obligatoryjny obszar zapisów statutowych do „ochrony praw” – jest to niezrozumiałe w kontekście przedmiotu ustawy. Należy wskazać, że ustawa o pożytku... w art. 4 ust. 1 definiuje sfery zadań publicznych ogólnie, w tym w obszarze „działalności na rzecz osób niepełnosprawnych”, i podobne zapisy (ogólne) pojawiają się w większości statutów podmiotów działających na rzecz osób z niepełnosprawnością.	Uwaga uwzględniona. Zapis został adekwatnie przeredagowany
145.	Art. 26	Ust. 2 pkt 2	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelktualną Koło w Biskupcu	Realizuje stale działania wspierające funkcjonowani e osób z niepełnospraw nością, w szczególności realizuje asystencję	Zapis nie precyzyjny. Czy podmiot prowadzący placówkę edukacyjną specjalną spełnia wskazane kryterium? Wystarczające wydaje się podkreślenie stałego, min rocznego doświadczenia w realizacji działań na rzecz osób z niepełnosprawnością. Zawężające kryterium niepotrzebnie ograniczy wdrażanie usługi.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osobistą osób z niepełnosprawnościami, przez okres co najmniej 12 miesięcy, licząc na dzień złożenia wniosku o wpis do rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2		
146.	Art. 28	Ust. 3	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną Koło w Biskupcu	Koordinator asystencji osobistej musi posiadać następujące kompetencje i kwalifikacje: 1) co najmniej trzyletnie udokumentowane doświadczenie przy wsparciu osób z niepełnosprawnością 2) co najmniej roczne udokumentowane doświadczenie	<p>Wymogi określone w ustawie są chaotyczne i nadmierne. Należy je przeformułować lub przynajmniej usunąć pkt 3.</p> <p>Wymagania są stosunkowo wysokie i trudne do wykazania, mając na uwadze jak mało podmiotów w kraju realizuje obecnie asystencje osobistą – tym samym jak trudne jest zdobycie doświadczenia rocznego w zarządzaniu asystencją osobistą.</p> <p>Ustawodawca wskazuje możliwość podjęcia obowiązków koordynatora przez osobę niepełnosprawną, ale zakres wymagań określony w ust. 3 jest zaskakujący i w praktyce niemożliwy do spełnienia, ponieważ osoba która „korzystała z asystencji osobistej, w wymiarze co najmniej 30 godzin miesięcznie przez co najmniej 1 rok” może być koordynatorem o ile jednocześnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posiada doświadczenie w zarządzaniu asystencją (czyli ajko odbiorca usługi pełniła już funkcje koordynatora) - jako osoba z niepełnosprawnością była jednocześnie asystentem osobistym innej osoby z niepełnosprawnością. <p>Przed wszystkim wymagania są nieproporcjonalne do wymagań określonych dla innych stanowisk z obszaru pomocy społecznej i spowoduje trudności na etapie wdrażania ustawy.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Warunki dla koordynatorów asystencji osobistej zostały zmienione.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				w koordynowani u pracy zawodowej lub wolontariackie j zespołów powyżej 5 osób;		
147.	Art. 1	Pkt 2	Osoba prywatna	doradztwo wzajemne - wykreślić	1. Asystencja osobista (A.O.) to ładna nazwa dla opieki. 2. Asystent osobisty (A.Os.), to opiekun. 3. Doradztwo wzajemne pomiędzy OzN , to naciąganie Budżetu Państwa na całkowicie zbędne wydatki.	Uwaga nieuwzględniona. Opieka i asystencja osobista to różne terminy, a doradztwo wzajemne jest istotnym instrumentem wsparcia.
148.	Art. 2	Pkt 5	Osoba prywatna	Realizator - wykreślić	Realizator, to całkowicie zbędny pośrednik w zatrudnieniu opiekunek/AOs. 2.Opiekunki potrafią same prowadzić działalność gospodarczą. 3.Realizatotor, to naciąganie Budżetu Państwa na całkowicie zbędne wydatki.	Uwaga nieuwzględniona. Asystent osobisty nie musi prowadzić działalności gospodarczej.
149.	Art. 2	Pkt 6	Osoba prywatna	Superwizja A.O. - wykreślić	superwizja A.O., to kolejna zbędna czynność na koszt Budżetu Państwa.	Uwaga nieuwzględniona. Superwizja jest niezbędna dla wysokiej jakości usługi asystenckiej.
150.	Art. 2	Pkt 7	Osoba prywatna	świadczeniobi orca	Nazwanie OzN , i to w ciężkim stanie, „użytkownikiem” jest skandaliczne i dyskwalifikuje ustawę	Uwaga nieuwzględniona. Asystencja jest usługą, z której się korzysta, a nie świadczeniem, w stosunku do którego przyjmowania jest się biernym.
151.	Art. 2	Pkt 9	Osoba prywatna	Powiat (gmina)	1. Definicja pojęcia „powiat” jest niezbędne do zrozumienia ustawy. 2. Dlaczego nie gmina, która jest bliżej OzN.	Uwaga częściowo uwzględniona. Wsparcie osób z niepełnosprawnością należy do zadań powiatu.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
152.	Art. 2		Osoba prywatna	<i>Rejestr Asystentów Osobistych</i>	Definicja pojęcia „ <i>Rejestr Asystentów Osobistych</i> ” jest niezbędne do zrozumienia ustawy	Uwaga częściowo uwzględniona. Temat rejestru asystentów osobistych został podjęty w słowniczku
153.	Art. 2		Osoba prywatna	<i>Godzina asystencji osobistej</i>	Proj. Ustawy nie określa jak liczyć „ <i>Godzina AO</i> ” : <i>czy jest to godzina z dojazdem do świadczeniobiorcy, czy jest to godzina liczona od wejścia/wyjścia z domu świadczeniobiorcy</i>	Uwaga nieuwzględniona. Czas asystencji osobistej jest czasem świadczenia usługi na rzecz użytkownika.
154.	Art. 2		Osoba prywatna	płatnik	Proj. ustawy nie określa w tym miejscu, kto jest płatnikiem za świadczenie A.O. W dalszej części ZUS okazuje się być płatnikiem	Uwaga uwzględniona.
155.	Art. 2		Osoba prywatna	bez względu na wiek	OzN powyżej 65 r.ż. pozbawione są pomocy! Ograniczenie wiekowe jest skandaliczne i dyskwalifikuje ustawę	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
156.	Art. 4	Ust. 1 pkt 1	Osoba prywatna	min 40 w skali Barthel	1.80 pkt. w skali wsparcia, to osoba bez kontaktu i możliwości samodzielnego poruszania się na wózku. 2.Czy chodzi o to by nie przyznawać A.O.? 3.Ten warunek, to skandal i dyskwalifikacja proj. ustawy.	Uwaga nieuwzględniona. Skala Barthel nie jest tożsama ze skalą potrzeby wsparcia.
157.	art. 4	Ust. 1 pkt 2	Osoba prywatna	wykreślić	Bez limitu wieku pkt nie ma racji bytu	Uwaga nieuwzględniona.
158.	Art. 4	Ust. 2 i 3	Osoba prywatna	wykreślić	Bez limitu wieku pkt nie ma racji bytu	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
159.	art. 6	Ust. 1	Osoba prywatna	<i>bez względu na wiek</i>		Uwaga nieuwzględniona
160.	Art. 6		Osoba prywatna	Minimalna miesięczna liczba godzin zmienić 30 na 88. Maksymalna zmienić z 240 na 176	1.Świadczeniobiorca o poziomie wsparcia ≥ 80 pkt. (lub ≥ 40 pkt. w skali Barthel) wymaga opieki min 4 godz. dziennie i to opieki rozbitej na 2 etapy dziennie. 2.Ten warunek, to skandal i dyskwalifikacja ustawy	Uwaga nieuwzględniona. Skala Barthel nie jest tożsama ze skalą potrzeby wsparcia.
161.	Art. 6	Ust. 2	Osoba prywatna	wykreślić		Uwaga nieuwzględniona.
162.	Art. 6	Ust. 3	Osoba prywatna	wykreślić	Zespół nie może i nie powinien ustalać liczby godz. dziennej opieki, różnej dla różnych świadczeniobiorców. Świadczeniobiorca powinien się zmieścić w limicie 60-176 godz miesięcznie, wybierając dla siebie najważniejsze momenty dnia i nocy.	Uwaga nieuwzględniona. Liczba godzin będzie zależna od określonych potrzeb użytkownika, co wymaga analizy zespołu.
163.	Art. 6		Osoba prywatna	2) obserwacji; 3) wywiadu bezpośredniego.	To jedna i ta sama czynność.	Uwaga nieuwzględniona. To nie ta sama czynność
164.	art. 6	Ust. 4	Osoba prywatna	wykreślić	1.Formularz „Oceny potrzeb” powinien stanowić załącznik do proj. Ustawy, a nie być dopiero ustalany. 2.Brak formularza w proj. ustawy dyskwalifikuje ustawę.	Uwaga nieuwzględniona. Formularz zostanie przedstawiony na dalszym etapie prac nad ustawą, przed pracami parlamentarnymi.
165.	Art. 7	Ust. 1	Osoba prywatna	wykreślić	<i>Wniosek o przyznanie AO powinna móc złożyć każda osoba posiadająca wiedzę o konieczności wsparcia OzN. Enumeratywne wymienianie osób uprawnionych do złożenia „Wniosku” świadczy o nieznanomości realiów życia OzN i dyskwalifikuje ustawę.</i>	Uwaga nieuwzględniona. Istotą asystencji osobistej jest wsparcie w realizowaniu niezależnego życia osoby z niepełnosprawnością.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
166.	Art. 7	Ust. 2	Osoba prywatna	wykreślić	1.Ten zapis nic nie wnosi do ustawy. 2.Jest to martwy zapis, co dyskwalifikuje ustawę. Wniosek taki może złożyć także opiekun prawny lub osoba stale wspierająca osobę ubezwłasnowolnioną. Od wniosku złożonego przez opiekuna prawnego lub osobę stale wspierającą osobie ubezwłasnowolnionej przysługuje sprzeciw. Co ten zapis zmienia? Każda OzN może nie chcieć mieć AO. Martwy zapis.	Uwaga uwzględniona. Tryb sprzeciwu został wykreślony z projektu ustawy.
167.	Art. 7	Ust. 3	Osoba prywatna		1.Aby móc złożyć „Wniosek o przyznanie asystencji osobistej” należy posiadać orzeczenie o poziomie wsparcia, wystawione przez ten sam Zespół. 2.OzN musi 2 krotnie stać w kolejce do tego samego Zespołu. 3.Aby Zespół mógł przyznać prawo do A.O., to musi najpierw dostać wytyczne i być przeszkolonym, to zajmuje czas. 4.To rozwiązanie dyskwalifikujący ustawę	Uwaga nieuwzględniona. Czas na wytyczne i szkolenie został uwzględniony w projektowanej ustawie (<i>vacatio legis</i> i przepisy przejściowe)
168.	Art. 7	Ust. 6	Osoba prywatna	wykreślić	Formularz samooceny powinien istnieć w momencie uchwalania ustawy oraz być dopisany do art. 7 ust. 4	Uwaga częściowo uwzględniona. Projekty rozporządzeń będą znane.
169.	Art. 7	Ust. 8	Osoba prywatna	zmienić	Ograniczenie możliwości złożenia „Wniosku” tylko i wyłącznie za pomocą internetu jest skandaliczne. Osoby, które nie mogą sobie przygotować posiłku mają obsługiwać komputer...	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
170.	Art. 7	Ust. 8 pkt 2	Osoba prywatna	wykreślić	1.Tworzenie nowego systemu informatycznego, dublującego system ZUS, tylko po to, by można było złożyć „Wniosek” elektronicznie jest całkowicie zbędne i jest nieszanowaniem publicznych pieniędzy. 2.Czy osoby, które nie mogą same wykonywać podstawowych czynności życiowych będą w stanie pozyskać i posługiwać się „profilem zaufanym”, „profilem osobistym”... itd.?	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
171.	Art. 7	Ust. 10	Osoba prywatna	zmienić	1.Gdzie konkretnie w tym mitycznym „powiecie” można poprosić o pomoc w złożeniu Wniosku? 2.Jakie to „szczególne uzasadnione przypadki” zmuszą mityczny „powiat” do pomocy przy składaniu Wniosku? 3. Utopia.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
172.	Art. 7	Ust. 11	Osoba prywatna	wykreślić	<p>1.Wzór „wniosku” mogę napisać w 10 min i to bez pomocy Ministerstwa Rodziny...</p> <p>2.Wzór Wniosku powinien być załącznikiem</p> <p>1.Organem samorządowym pomocowym OzN powinna być gmina a nie powiat.</p> <p>2.Z treści wynika, że pracownik „powiatu” powinien pojechać do OzN z comp + scanner i własnym ruterem. Tylko po co tyle zachodu. Płatnego zachodu.</p>	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
173.	Art. 8	Ust. 4	Osoba prywatna	wykreślić	<p>1.Aby OzN była członkiem Zespołu, to należy ją znaleźć, zatrudnić, przeszkolić.</p> <p>2.A jeżeli jest osobą leżącą, to co?</p> <p>3.Co OzN wniesie nowego do oceny potrzeby wsparcia, gdy zakres czynności AOs można z góry przewidzieć...</p> <p>1.W jaki sposób znaleźć taką osobę, sprawdzić jej kompetencje...</p> <p>2.Zapis wydaje się być sztuką dla sztuki...</p> <p>3.Respektowanie tego zapisu zdecydowanie opóźnia proces przyznania świadczenia...</p>	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
174.	Art. 8	Ust. 7	Osoba prywatna	wykreślić	Dlaczego?	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
175.	Art. 8	Ust. 8	Osoba prywatna	wykreślić	<p>1.Miesięczny wymiar godz świadczenia powinien wynikać z możliwości finansowych budżetu Państwa oraz zakresu, który przy wsparciu ≥ 80 pkt jest jednakowy dla wszystkich.</p> <p>2.OzN nie powinien znać stawki godzinowej, gdyż wpłynie to negatywnie na relacje pomiędzy OzN – opiekun.</p> <p>3.Zakres szkoleń i kompetencji AOs jest do przewidzenia w momencie pisania ustawy.</p> <p>4.Okres powinien wynikać z możliwości finansowych płatnika oraz liczny OzN, które należy wesprzeć. Winien być sprawiedliwy.</p>	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
176.	Art. 8	Ust. 9	Osoba prywatna	wykreślić	<p>1.A więc mamy 2 Zespoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 mobilny jeżdżący do OzN, - 2 stacjonarny, wydający decyzję zza biurka. <p>2. Wyjątkowa rozrzutność, lub nieznanomość realiów życia...</p>	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
177.	Art. 8	Ust. 12	Osoba prywatna	wykreślić	1.Zapis jest naruszeniem zasady 2-u instancyjności odwołań. 2.Skandal!	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
178.	Art. 8	Ust. 16 pkt 4	Osoba prywatna	wykreślić		Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
179.	Art. 9	Ust. 1-3	Osoba prywatna	wykreślić	Usuając art. 8 ust. 7 art. 9 przestaje mieć rację bytu	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
180.	Art. 10	Ust. 1-3	Osoba prywatna	wykreślić	1.Świadczeniobiorca ma prawo wyboru opiekuna z Rejestru Wykonujących Asystencję osobistą. 2.Wybór pośrednika nie jakiegokolwiek logicznego celu.	Uwaga nieuwzględniona. Wybór pośrednika związany jest z koniecznością rozliczania umowy
181.	Art. 11		Osoba prywatna	wykreślić	Nie ma pośrednika (realizatora), nie ma jego pośrednictwa.	Uwaga nieuwzględniona. Wybór realizatora związany jest z koniecznością rozliczania umowy
182.	Art. 11	Ust. 6	Osoba prywatna	wykreślić	Kwalifikacje A.Os. powinny być ujęte w art. 16.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
183.	Art. 11	Ust. 6 pkt 2	Osoba prywatna		Niebywałą nieznanomością realiów życia jest wpisanie przez autora proj. ustawy do llisty wymaganych kwalifikacji posiadanych opiekunek wykształconych na koszt państwa w zawodach: 1.pedagog, 2.psycholog, 3.terapeuta zajęciowy, 4.pracownik socjalny, 5.pielęgniarka, 6.fizjoterapeuta; Osób z takim wykształceniem jest brak na rynku pracy! 6-cio miesięczne doświadczenie jest dyskryminacją osób posiadających wielką empatią oraz wysokie kwalifikacje do zawodu opiekunki.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
184.	Art. 11	Ust. 8	Osoba prywatna	wykreślić	Ponieważ status realizatora został anulowany, to ust. ten nie ma racji bytu.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
185.	Art. 11	Ust. 9	Osoba prywatna	doprecyzować	W jakim przypadku OzN wymaga w tym samym czasie opieki kilku opiekunek?	Uwaga wyjaśniona. Może to dotyczyć osób wymagających intensywnego wsparcia, np. ze sprzężeniami.
186.	Art. 12	Ust. 1	Osoba prywatna	zmienić	1.Kontrakt jest wskazany ale pomiędzy OzN a A.Os. i tylko po to by było wiadomo KTO się OzN opiekuje. 2.Wzór kontraktu winien być załącznikiem do proj. ustawy.	Uwaga częściowo uwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
187.	Art. 12	Ust. 2	Osoba prywatna	zmienić	Kontrakt (umowa) powinna zawierać: 1.Dane stron. 2.Ilość godz miesięcznie. 3.Sposób rozliczeń godz poza godz. 8-18. 4.Zakres czynności. 5.Konieczność zapewnienia zastępstwa w sytuacjach nagłych ze strony A.Os.	Uwaga częściowo uwzględniona.
188.	art. 12	Ust. 4	Osoba prywatna	wykreślić	Wzór kontraktu winien być załącznikiem do proj. ustawy.	Uwaga częściowo uwzględniona.
189.	Art. 13		Osoba prywatna	zmienić	Usługa powinna być uruchomiona od dnia następnego od dnia zgłoszenia kontraktu/umowy płatnikowi.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
190.	Art. 13	Ust. 4	Osoba prywatna	zmienić	Świadczeniobiorca nie powinien zajmować się rozliczaniem świadczenia.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
191.	Art. 14	Ust. 1	Osoba prywatna	wykreślić	To nie OzN ma zatrudniać AOs.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
192.	Art. 14	Ust. 2	Osoba prywatna	wykreślić	To nie OzN ma zatrudniać AOs.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
193.	Art. 14	Ust. 3	Osoba prywatna	wykreślić	To nie OzN ma zatrudniać AOs.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
194.	Art. 14	Ust. 4	Osoba prywatna	wykreślić	OzN nie dająca sobie rady z podstawowymi czynnościami życiowymi ma prowadzić dokumentację czynności wykonanych przez AOs! SKANDAL !	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
195.	Art. 14	Ust. 5	Osoba prywatna	wykreślić	I jeszcze OzN ma przejść kurs obsługi ... SKANDAL goni SKANDAL...!!	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
196.	art. 14	Ust. 6- 8	Osoba prywatna	zmienić		Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
197.	Art. 14	Ust. 9	Osoba prywatna	wykreślić	Skandal !	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
198.	Art. 14	Ust. 10	Osoba prywatna	wykreślić	Kolejny SKANDAL !!! OzN ma zapewniać szkolenie swemu opiekunowi... Kto to napisał...?????	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
199.	Art. 14	Ust. 11-13	Osoba prywatna	wykreślić	Asystent sam płaci za siebie składki jako prowadzący działalność gospodarczą.	Uwaga nieuwzględniona. Asystent nie musi prowadzić działalności gospodarczej
200.	Art. 14	Ust. 15	Osoba prywatna	Minister właściwy do spraw zabezpieczeni a społecznego określi, w drodze rozporządzeni a: 1) sposób rozliczania i prowadzenia dokumentacji związanej z zatrudnieniem AOs, 2) wzór umowy o świadczenie AO, 3) szczegółowy		Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				program i zakres godzinowy szkoleń dla użytkowników samodzielnie rozliczających i prowadzących dokumentację związaną z zatrudnieniem AOs, a także minimalne kwalifikacje osób prowadzących te szkolenia – uwzględniając zrozumiałość treści, łatwość rozliczania i prowadzenia dokumentacji oraz konieczność efektywnego świadczenia AO.		
201.	Art. 15	Ust. 1	Osoba prywatna	AO obejmuje wsparcie we wszelkich czynnościach życia codziennego w obszarach:		Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				1) czynności samoobsługowych, w tym utrzymania higieny osobistej; 2) czynności zaleconych przez lekarza oraz wybranych czynności medyczno-pielęgnacyjnych; 3) prowadzenia gospodarstwa domowego i wypełniania ról w rodzinie; 4) przemieszczania się; 5) komunikowania się z otoczeniem; 6) podejmowania aktywności życiowej, w tym społecznej i zawodowej.		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
202.	Art. 15	Ust. 2 i 3	Osoba prywatna	wykreślić	Czynności medyczne może wykonywać tylko przedstawiciel zawodów medycznych, o czym autor proj. ustawy wiedzieć winien.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
203.	Art. 16	Ust. 2 pkt 2	Osoba prywatna	nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, rodzinie i opiece, czci i nietykalności cielesnej, wolności seksualnej lub obyczajności lub przeciwko mieniu na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 i 1228);		Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
204.	Art. 16	Ust. 2 pkt 3 i 4	Osoba prywatna	wykreślić		Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
205.	Art. 16	Ust. 2 pkt 9 - 11	Osoba prywatna	wykreślić	A dlaczego nie?	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
206.	Art. 16	Ust. 4	Osoba prywatna	wykreślić	Realizator jest zbędnym pośrednikiem. Ustęp nie ma racji bytu.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
207.	Art. 16	Ust. 5	Osoba prywatna	220	1.Asystent nie może pracować więcej niż 10 godz dziennie. 2.Powyżej tej normy nie będzie wypełniał swych powinności w sposób należyty.	Uwaga nieuwzględniona. Przepis nie dotyczy jednego asystenta, a maksymalnej liczby godzin asystencji dla danego użytkownika (jeden użytkownik może korzystać ze wsparcia więcej niż jednego asystenta).
208.	Art. 16	Ust. 6	Osoba prywatna	wykreślić	Stawka godzinowa nie powinna być wiedzą ogólnodostępną.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
209.	Art. 16	Ust. 8	Osoba prywatna	wykreślić		Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
210.	Art. 16	Ust. 9	Osoba prywatna	wykreślić	Asystent sam się ubezpiecza (działalność gospodarcza)	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
211.	Art. 16	Ust. 10 pkt 1 lit a-c	Osoba prywatna	wykreślić	Asystent czynności medycznych nie może wykonywać.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
212.	Art. 16	Ust. 10 pkt 2	Osoba prywatna	wykreślić	Asystent nie płaci za własne szkolenie.	Uwaga częściowo uwzględniona
213.	art. 16	Ust. 11	Osoba prywatna	wykreślić	Asystent sam się ubezpiecza (działalność gospodarcza)	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
214.	Art. 17		Osoba prywatna	wykreślić	Po co?	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
215.	Art. 18	Ust. 1 i 2	Osoba prywatna	wykreślić	Po co?	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
216.	Art. 19	Ust. 1	Osoba prywatna	wykreślić	Po co?	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
217.	Art. 20	Ust. 2 i 3	Osoba prywatna	wykreślić		Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
218.	Art. 21	Ust. 1	Osoba prywatna	wykreślić	Asystencja odbywa się w domu.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
219.	Art. 21	Ust. 2	Osoba prywatna	wykreślić	1. Wymienione podmioty lecznicze są zobowiązane do zapewnienia opieki z mocy prawa. 2. Ust. Jest kompletnie zbędny	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
220.	Art. 21	Ust. 3	Osoba prywatna	zmienić	W tym brzmieniu nie wiadomo czy świadczenie ma być lub nie ma być świadczone w placówce.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
221.	art. 21	Ust. 5	Osoba prywatna	wykreślić	Człowiek sparaliżowany ma powiadomić ZUS, że został umieszczony w areszcie, gdyż będąc sparaliżowanym uciekał przed policją...	Uwaga częściowo uwzględniona. Obowiązek został przeniesiony na dyrektora placówki.
222.	Art. 21	Ust. 6	Osoba prywatna	wykreślić	OzN nie mogąc się poruszać samodzielnie dokonuje przestępstwa.. napadu na bank i .. trafia do zakładu poprawczego.. Gratuluje wyobraźni i szerokiej wiedzy nt. możliwości fizycznych sparaliżowanego człowieka..	Uwaga częściowo uwzględniona Obowiązek został przeniesiony na dyrektora placówki.
223.	Art. 22- 24		Osoba prywatna	wykreślić	OzN z poziomem wsparcia 80 pkt. wymagają pomocy w przezwyciężaniu trudów życia codziennego i to powinno zapewnić Państwo w miejscu zamieszkania.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
224.	Art. 25		Osoba prywatna	wykreślić	Przy prawidłowym procesie przyznania AO nie ma możliwości należytego korzystania z AO.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
225.	Art. 26		Osoba prywatna	wykreślić	Realizator AO jest absolutnie zbędnym pośrednikiem pomiędzy świadczeniobiorcą a świadczeniodawcą.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
226.	art. 27		Osoba prywatna	wykreślić	Wojewoda powinien prowadzić Rejestr Wykonawców Asystencji AO i pilnować prawidłowych wpisów.	Uwaga częściowo uwzględniona Brak stosownej argumentacji.
227.	Art. 28 i 29		Osoba prywatna	wykreślić	Czynności przewidziane dla realizatora są niepotrzebne i sztuczne.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
228.	Art. 30		Osoba prywatna	wykreślić	Powiat jest zbędnym pośrednikiem pomiędzy świadczeniodawcą i świadczeniobiorcą.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					Świadczeniobiorca powinien mieć wgląd w Rejest Wykonawców AO w swojej gminie.	
229.	Art. 32	Ust. 1 pkt 1-3	Osoba prywatna	wykreślić	OzN przy ≥80 pkt wsparcia wymaga pomocy w przewyżnianiu trudów dnia codziennego a nie ogólnych szkoleń, szkoleń jak rozliczać AOs, wzajemnego doradztwa pomiędzy OzN.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
230.	Art. 32	Ust. 1 pkt 4	Osoba prywatna	wykreślić	„Realizator” i „powiat” są zbędnym balastem dla pomocy udzielanej przez budżet państwa Osobom z Głęboką Niezamieszkalnością.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
231.	Art. 32	Ust. 1 pkt 5	Osoba prywatna	wykreślić	Po co?	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
232.	Art. 32	Ust. 1 pkt 6	Osoba prywatna	wykreślić	Kontrolować można AO w zakresie wykonywanych przez nich usług.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
233.	Art. 32	Ust. 1 pkt 7	Osoba prywatna	wykreślić	Koordinator jest niepotrzebny.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
234.	Art. 32	Ust. 1 pkt 8	Osoba prywatna	wykreślić	„Superwizer” i „doradca wzajem nie mają logicznego uzasadnienia bytu.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
235.	Art. 32	Ust. 1 pkt 9	Osoba prywatna	wykreślić	Co tu ma się ewaluować? Czy OzN wyzdrowieje??	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
236.	Art. 32	Ust. 2-5	Osoba prywatna	wykreślić	Zadania wskazane w ust. 1 są zbędne, to i ten ust. jest zbędny.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
237.	Art. 33	Pkt 1	Osoba prywatna	zmienić	Gdyby dopuszczono formę pisemną nie byłoby konieczności udzielania pomocy.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
238.	Art. 33	Pkt 2	Osoba prywatna	wykreślić	Należność za usługę powinny iść na konto wykonawcy usługi.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
239.	Art. 33	Pkt 3	Osoba prywatna	wykreślić	Wykonujący usługę musi sam się ubezpieczyć	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
240.	Art. 33	Pkt 6	Osoba prywatna	wykreślić	Zapis bez logicznego uzasadnienia.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
241.	Art. 33	Pkt 7	Osoba prywatna	wykreślić	???	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
242.	Art. 34		Osoba prywatna	wykreślić	Ten system istnieje, o czym autor proj. ustawy powinien wiedzieć.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
243.	Art. 35		Osoba prywatna	wykreślić	Art., nic nie wnosi do ustawy i potwierdza rzeczy powszechnie znane.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
244.	Art. 36		Osoba prywatna	wykreślić	W Rejestrze Wykonujących Usługę Asystencji Osobistej z którego OzN wybiera sobie Asystenta Osobistego winni się znaleźć wykonawcy posiadający kwalifikacje Asystenta Osobistego.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
245.	Art. 37		Osoba prywatna	wykreślić	Art., nic nie wnosi do ustawy i potwierdza rzeczy powszechnie znane.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
246.	Art. 38- 39		Osoba prywatna	zmienić	Wojewoda nie może „ujawniać” danych „kandydata na AO” gdyż wiele z nich, to dane wrażliwe, o czym autor proj. ustawy powinien wiedzieć.	Uwaga uwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
247.	Art. 42	Ust. 3	Osoba prywatna	zmienić	Pozostaje imię i nazwisko, adres e-mail i o zgrozo – nr konta bankowego. A gdzie nr tel? A gdzie kwalifikacje?	Uwaga uwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
248.	Art. 46		Osoba prywatna	zmienić	?	Uwaga uwzględniona.
249.	Art. 48	Ust. 1 pkt 2, 4 – 6, 8 oraz ust. 4	Osoba prywatna	zmienić		Uwaga uwzględniona.
250.	Art. 48	Ust. 1 pkt 3	Osoba prywatna	wykreślić	Nie ma „realizatora” nie ma kosztów.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
251.	art. 48	Ust. 1 pkt 7	Osoba prywatna	wykreślić	Nie ma „powiatu” nie ma kosztu.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
252.	Art. 48	Ust. 1 pkt 9	Osoba prywatna	wykreślić	Zapotrzebowanie jest na tyle wstarczające, że szkoda pieniędzy podatnika.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
253.	Art. 49		Osoba prywatna	wykreślić	Ponieważ „powiat” nie odgrywa jakiegokolwiek uzasadnionej roli, to Art. nie ma racji bytu.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
254.	Art. 63	Pkt 1	Osoba prywatna	2025 zmienić		Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
255.	Art. 63	Pkt 2	Osoba prywatna	2026 zmienić		Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
256.	art. 64	Ust. 1 pkt 1 i 2	Osoba prywatna	176 zmienić		Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
257.	Art. 65		Osoba prywatna	2025 zmienić		Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
258.	art. 65	Pkt 1 i 2	Osoba prywatna	wykreślić		Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
259.	Art. 66	Pkt 1 i 2	Osoba prywatna	wykreślić	35.000 OzN Zespół [racujący 22 dni w miesiącu po 4 godz/dzień potrzebuje 2 lat a nie 90 dni... Takki to proj. ustawy..	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
260.	Art. 67- 70		Osoba prywatna	wykreślić	Wszystkie założenia przedstawione w proj. ustawy są nierealne i stanowią pobożne życzenia autora. W tym czasie na stole leży proj. ustawy „O pomocy osobom niesamodzielnym” z kosztem 1.000.000.000 zł rocznie z finansowaniem pozabudżetowym.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
261.	Art. 71		Osoba prywatna	1 lipca 2025		Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
262.	Art. 71	Pkt 1- 4	Osoba prywatna	wykreślić	SKANDAL ! Przyjmując proj. ustawy RZĄD się ośmieszy	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
263.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Bardzo się cieszę że natrafiłam na tę możliwość konsultacji.moze na wstępie trochę opiszę jak to wygląda na Śląsku w obecnej chwili.byłam zainteresowana załatwieniem asystencji dla męża ale pani przez telefon od razu mnie zniechęciła mówiąc że nawet jeśli złóżę prawidłowo wypełniony wniosek to i tak nie muszę pozytywnie załatwić sprawy bo jest 80 miejsc i liczą się różne rzeczy i zrezygnowałam to może lepiej by było dać 160 potrzebującym a po połowie czasu .bo ja potrzebuje tylko 2 dni po 8h,to samo jest z remontem łazienki likwidacja barier,w roku 2024 złożyłam taki wniosek został przyjęty dobry czas ilość zdobytych punktów też	Uwaga nie zawiera propozycji zmian. .

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>dobra wszystko ok ale niestety odmowa ,proszę starać się w przyszłym roku ,a korzystanie z wanny jest bardzo uciążliwe i niebezpieczne,i kolejna sprawa wyjazdów rehabilitacyjnych też kto pierwszy ten lepszy i ogólnie zniechęcająco.Mysle że jeśli chodzi o asystenta to ja chciałabym tak że np mam osobę która jest do dyspozycji np jeden raz w tygodniu albo dwa.i jest to nawet do załatwienia w połowie roku .a nie tak że ktoś ma przez cały rok a ktoś inny wcale nie może skorzystać.albo na początku roku jeśli tak musi być od razu określam że ja potrzebuję dwa razy w tygodniu po 8 godz i wtedy wiadomo .Myślę że to są duże utrudnienia i zniechęcenia,żeby nie ciągać już tych ludzi do lekarza po wypełnienie wniosku wystarczy decyzja.do sanatorium rehabilitacja też do lekarza trzeba iść ,myślę że niepotrzebnie i stresujące to jest.mam decyzję wypisuje wniosek o turnus np z opiekunem i szybko i sprawnie bez wizyty w przychodni po to żeby lekarz dał pieczętę</p>	
264.	Art. 16	Ust. 2 pkt 9	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelaktualną Koło w Gdańsku	„Asystentem osobistym może być osoba, która: nie jest wstępnym oraz zstępnym, krewnym w linii bocznej do drugiego stopnia, małżonkiem, wstępnym oraz zstępnym małżonka, krewnym w linii bocznej małżonka do drugiego stopnia, zięciem,	<p>Z uwagi na trudności ze znalezieniem osób mogących pełnić funkcję asystenta osobistego z jakimi spotykamy się na co dzień oraz dotychczasowe regulacje Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego, funkcję asystenta osobistego niejednokrotnie pełnią osoby z dalszej rodziny osoby z niepełnosprawnością, na przykład rodzeństwo rodziców użytkownika. W sytuacjach, w których w danej miejscowości nie ma osób zainteresowanych pełnieniem funkcji asystenta osobistego poszukuje się asystentów osobistych również wśród członków dalszej rodziny osób z niepełnosprawnością. Osoby z dalszej rodziny pełnią tę funkcję w celu wsparcia członka rodziny z niepełnosprawnością. Jednocześnie osobom z niepełnosprawnościami, a w szczególności z zaburzeniami umiejętności społecznych takich jak autyzm, czy zespół Aspergera łatwiej jest podjąć współpracować z osobami z ich otoczenia dalszego takimi jak członkowie dalszej rodziny. Częste zmiany osób pełniących funkcję asystentów osobistych, z którymi się spotykamy, negatywnie wpływają na osoby z zaburzeniami umiejętności społecznych. Członkowie dalszej rodziny podejmując się funkcji asystenta osoby z niepełnosprawnością na ogół pełnią tę funkcję na stałe. Łatwiej też osobom z niepełnosprawnościami jest</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				synową, macochą lub ojczymem użytkownika, ani osobą wspólnie gospodarującą z użytkownicie m lub pozostającą z nim w faktycznym pożyciu, a także osobą pozostającą w stosunku przysposobieni a z użytkownicie m.”	<p>zaakceptować obecność w swoich domach osób, którym mogą zaufać takich jak członkowie dalszej rodziny.</p> <p>Jednocześnie osoby z dalszej rodziny nie będąc domownikami osoby z niepełnosprawnością stanowią realne wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami i odciążają domowników osób z niepełnosprawnością.</p> <p>Wprowadzenie przepisu art. 16 ust. 2 pkt 9) ww. projektu ustawy w zaproponowanym brzemieniu, spowoduje, że część osób, które obecnie pełnią funkcję asystentów osobistych a są członkami dalszej rodziny osób z niepełnosprawnością będzie musiała zrezygnować z pełnionej funkcji, co spowoduje, że część osób z niepełnosprawnością utraci trwale wsparcie lub będzie musiała przechodzić trudne i częste procesy adaptacji (w przypadku osób z autyzmem lub zespołem Aspergera) do pracy z nowymi osobami pełniącymi funkcję asystenta osobistego.</p> <p>Mając powyższe na uwadze wnosimy o uwzględnienie naszej propozycji zmiany art. 16 ust. 2 pkt 9) ww. projektu ustawy.</p>	
265.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		<p>*Do Karty zgłoszenia do Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 należy dołączyć kserokopię aktualnego orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenia równoważnego do wyżej wymienionych lub w przypadku dzieci od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności - konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.</p> <p>Jasno wynika z niego, że krąg osób uprawnionych do asysty dzisiaj jest znacznie szerszy od tego, który chcecie wprowadzić w proponowanej przez siebie ustawie.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Osoby wymienione w opisie Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dalej będą uprawnione do korzystania z programu.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
266.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		<p>Postuluję za:</p> <p>Przekazaniem środków pieniężnych stanowiących równowartość liczby godzin na asystenta na konto osobiste uczestnika zadania miesiąc lub na rok. Osoba niesprawna samodzielnie dysponuje zasobami finansowymi w zaspokojeniu swoich potrzeb życiowych w dogodnym czasie ,korzystając z usług profesjonalistów/usługodawców.</p> <p>Kiedy mam konieczność skorzystania z pomocy w sprzątaniu domu wynajmuję pracownika firmy sprzątajacej, kiedy mam potrzebę pomocy przy elektronice udaje się do punktu usługowego i tak dalej</p> <p>Pieniądze przekazywane są na konto osobiste uczestnika zadania, natomiast po zakończeniu programu przedstawiam realizatorowi oświadczenie o właściwie wydatkowaniu środkami zgodnie z regulaminem.</p> <p>Przyznawanie liczby godzin powinno być ustalone w oparciu o wytyczne obowiązujące na terenie kraju i uzależnione od wysokości potrzeb wsparcia.</p> <p>W mojej ocenie jest to najprostszy sposób na profesjonalną a także realną pomoc wobec osób niesprawnych.</p> <p>Propozycja tego rozwiązania jest dla chętniej części ON.</p> <p>Postuluję też za możliwością okazywania na żądanie uczestnika świadectwa o niekaralności zatrudnianych, świadectwa o stanie zdrowia.</p> <p>Regulamin dla zachowania bezpieczeństwa osób z niewidzeniem powinien dawać możliwość prawnego rejestrowania obrazu i dźwięku w czasie świadczenia usługi .</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Możliwe jest samozarządzanie usługą asystencji.</p> <p>Od kandydatów na asystentów wymaga się bycia niekaranym za przestępstwa umyślne.</p>
267.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		<p>Świadczeniodawca usług asystencji osobistej.</p> <p>Propozycja zlecenia realizacji w/w usług jednostkom samorządowym spowoduje brak równego dostępu klientów do przedmiotowego wsparcia, zarówno pod względem obszaru występowania oferty asystenckiej, jak i poziomu jego realizacji. W mojej ocenie właściwym rozwiązaniem byłoby powołanie dedykowanej, wyspecjalizowanej instytucji centralnej jako podmiotu</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Powiaty będą miały obowiązek realizacji asystencji osobistej, a za nienależyte realizowanie będą karane.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					dysybuującego środki finansowe, wraz z delegaturami wojewódzkimi oraz lokalnymi punktami asystenckimi w gminach, powiatach i organizacjach pozarządowych. W lokalnych punktach asystenckich zaangażowani zostaliby specjaliści, którzy koordynowaliby wszelkie czynności z realizacją usług asystenckich, w tym nabór ciągły asystentów. Z kolei delegatury wojewódzkie odpowiedzialne byłyby za organizację szkoleń podnoszących kompetencje asystentów, opracowanie programu dobrych praktyk, bieżącą weryfikację jakości świadczonych usług oraz aktualizację bazy profesjonalnych asystentów osobistych. Z mojego doświadczenia jako współpracownika organizacji pozarządowych, wynika, iż przyjęcie tego typu modelu oraz zaangażowanie organizacji pozarządowych wyeliminuje problem braku wiedzy i kompetencji osób realizujących programy asystenckie.	
268.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Zapewnienie świadczenia usług asystencji w systemie 365/24/7. W godzinach mniejszego zapotrzebowania na usługi asystenckie (np. nocą, w święta) pełniony byłby dyżur przez wyznaczonych asystentów, którzy w razie potrzeby świadczyliby usługi. Przyjęcie proponowanego modelu zapewni dostęp do wsparcia asystenckiego osobom z niepełnosprawnościami, które z niezależnych przyczyn potrzebują pomocy w terminach i porach, w których nie mogą liczyć na pomoc przyznanego im asystenta.	Uwaga nieuwzględniona. W wypadku takiego typu wsparcia trudno mówić o usłudze asystencji – mowa tu bardziej o doraźnym wsparciu opiekuńczym.
269.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Weryfikacja kandydatów na asystentów i szkolenie personelu asystenckiego. Instytucja centralna mogłaby efektywniej prowadzić ujednolicone szkolenia i wypracowywać tzw. dobre praktyki w zakresie w/w usług.	Uwaga częściowo uwzględniona. Wprowadzono mechanizmy weryfikacji oraz szkoleń.
270.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Umożliwienie korzystania z różnych asystentów w zależności od miejsca pobytu. Rekomenduję wprowadzenie możliwości korzystania przez osobę z niepełnosprawnością z różnych asystentów w zależności od obszaru pobytu, np. w sytuacji wyjazdu klienta do innego miasta bądź na kilkudniowy wypoczynek możliwe byłoby uzyskanie wsparcia asystenta pracującego na obszarze, do którego udaje się osoba z niepełnosprawnością. Takie rozwiązanie obniżyłoby koszty usług – w tej sytuacji osoba z niepełnosprawnością w wielu przypadkach nie musiałaby zabierać ze sobą przypisanego jej asystenta osobistego.	Uwaga uwzględniona. Asystencja osobista może być realizowana również poza miejscem zamieszkania, np. na urlopie wypoczynkowym, w delegacji lub podczas turnusu rehabilitacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
271.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Wprowadzenie mechanizmów weryfikujących pracę asystentów. Weryfikacja następowałaby m.in. poprzez przeprowadzanie losowo ankiet z klientami programu.	Uwaga uwzględniona. Wprowadzono mechanizmy kontrolne
272.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Docieranie do potencjalnych klientów programu. Uruchomienie dedykowanej informacji (infolinia, strona www, kampania promocyjna) nt. usług asystenckich realizowanych na terenie całego kraju.	Uwaga uwzględniona. Wprowadzono obowiązek informacyjny.
273.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Cezura wiekowa oraz poziom wsparcia co najmniej 80 pkt. Ograniczanie realizacji usług asystenckich do osób w wieku produkcyjnym wraz z ustalonym poziomem wsparcia na co najmniej 80 pkt. nie znajduje uzasadnienia w założeniach programu. Zarówno osoby do 13 roku życia, jak i osoby po 65 roku życia z niższą potrzebą wsparcia (niż 80 pkt.) potrzebują pomocy asystenckiej na równi z pozostałymi klientami, bez względu na fakt pobierania nauki, zatrudnienia, czy pozostawania na emeryturze. Z mojego doświadczenia wynika, że dzieci oraz seniorzy, z uwagi na swoją sytuację pozostają istotną grupą odbiorców usług asystenckich.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby nie spełniające ustawowych przesłanek mogą liczyć na wsparcie asystenckie w ramach programu z Funduszu Solidarnościowego.
274.	Art. 4	Ust. 1 pkt 1	Osoba prywatna	które ukończyły 18 rok życia do ukończenia 65. roku życia, i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej	Postulat w oparciu o doświadczenia osób niewidomych w ministerstwie na koniec 2024 r. tak aby miały one większe szanse na uzyskanie wsparcia.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby nie spełniające ustawowych przesłanek mogą liczyć na wsparcie asystenckie w ramach programu z Funduszu Solidarnościowego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				oraz zatrudnianiu osób niepełnospraw nych uzyskały co najmniej 75 punktów.		
275.	art. 4	Ust. 2	Osoba prywatna	Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nabyła prawo do asystencji osobistej przed ukończeniem 65. roku życia, jest uprawniona do korzystania z asystencji osobistej po ukończeniu 65. roku życia jeżeli: 1) jest aktywna zawodowo i nie pobiera emerytury 2) nie korzysta z innych form wsparcia funkcjonowani a.	Zmiana ma na celu jak najszerze zagwarantowanie respektowania konstytucyjnej zasady praw nabytych, oraz ma na celu zachęcać do aktywności zawodowej i społecznej osoby starsze.	Uwaga częściowo uwzględniona. Osoby mogą korzystać z asystencji na okres wydanej decyzji niezależnie od ukończenia 65 lat. Osoby nie spełniające ustawowych przesłanek mogą liczyć na wsparcie asystenckie w ramach programu z Funduszu Solidarnościowego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
276.	Art. 8	Ust. 7	Osoba prywatna	Decyzję wydaje się maksymalnie na okres w jakim obowiązuje orzeczenie o niepełnospraw ności, a jeśli orzeczenie wydano na stałe na okres nie dłuższy niż okres ważności decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia.	Przepis ma na celu uspoźnienie przepisów i ujednolicenie terminów ważności dokumentów wydawanych osobom z niepełnosprawnością.	Uwaga nieuwzględniona. Decyzja o ustaleniu prawa do asystencji osobistej jest niezależna swoim zakresem od wspomnianych dokumentów.
277.	Art. 8	Ust. 10	Osoba prywatna	Od decyzji przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 30 dni od daty jej doręczenia, albo skarga do Wojewódzkieg o Sądu Administracyj nego. Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy składa	Zmiana ma charakter techniczny i ma na celu lepsze wyartykułowanie praw stron postępowania. Art. 52 paragraf 3 Ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 935 z późn. zm.). daje prawo stronie do złożenia skargi do sądu bez korzystania z wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				się do Zespołu, który wydał decyzję.		
278.	art. 11	Ust. 8 pkt 3	Osoba prywatna	jako osobę prowadzącą własną, jednoosobową działalność gospodarczą.	Zmiana ma na celu wyeliminować możliwość zatrudnienia asystentów mających spółki cywilne . Ma to związek z zasadami odpowiedzialności w tych spółkach. Obecne brzmienie przepisu każe zadać pytanie jak ma się jego stosowanie w przypadku odpowiedzialności cywilnej? Zgodnie z art. 864 Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 z późn. zm.). „Za zobowiązania spółki wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie.”. Spółkę cywilną może założyć każdy z każdym, np. 3 asystentów i teraz , czy wszyscy mają odpowiadać , gdy jeden z nich działając jako spółka popełni błąd ??? Bo do tego się sprowadza spółka cywilna w obecnym rozumieniu tego przepisu. Jeśli ustawodawca chce zachować możliwość zatrudnienia członków spółek cywilnych powinien zagwarantować wspólnikom spółki cywilnej brak odpowiedzialności za spowodowane przez innego wspólnika zobowiązania spółki, jeśli zobowiązania te spowodowane są w związku z wykonywaniem usług asystencji.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
279.	Art. 15	Ust. 1 pkt 1- 6	Osoba prywatna		Czy w tym katalogu znajdują się czynności o charakterze okołoseksualnym takie jak np. położenie do łóżka , żeby nie musiała tego robić partnerka, chyba że zechce i ma na to siłę? Pytam o to, bo charakter tej czynności jest jednak nieco specyficzny i odbiega od np. standardowego położenia do łóżka w celu pójścia spać.	Uwaga częściowo uwzględniona. Dokładny katalog czynności powinien zostać doprecyzowany w kontrakcie trójstronnym. Czynności związane z przeniesieniem osoby z niepełnosprawnością nie są czynnościami okołoseksualnymi w rozumieniu prawa, niezależnie od opisanego kontekstu. Jeśli użytkownik przewiduje, że może oczekiwać wsparcia w opisanej sytuacji, należy kontrakt doprecyzować tak, aby mieć pewność uzyskania wsparcia w podobnych okolicznościach. Projektowana ustawa takiego wsparcia nie wyklucza.
280.	Art. 16	Ust. 2 pkt 9	Osoba prywatna	Po artykule 16 ust 2 proponuje się	Poprawka ma na celu zwiększenie dostępności usług dla osób głęboko niepełnosprawnych intelektualną i jest realizacją postulatu ze spotkania, które odbyło się przed świętami.	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>dodać ust 2a w brzmieniu :</p> <p>Asystentem dla osoby z niepełnospraw nością intelektualną może być osoba, która nie spełnia wymogu, o którym mowa w art. 16 ust 2 pkt 9, jeśli asystenta spełniającego ten wymóg nie uda się znaleźć w przeciągu roku licząc od dnia nabycia uprawnień do asystencji osobistej.</p>		Nie jest jasne, dlaczego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną powinno funkcjonować takie wyłączenie.
281.	art. 18	Ust. 1	Osoba prywatna	Użytkownikowi przysługuje nie więcej niż 8 godzin doradztwa wzajemnego w roku kalendarzowy m.	Wydaje mi się , że dla osób, które nie korzystały z asystencji i dostaną asystenta nie znanego pomoc w budowaniu relacji w wymiarze 1 h na kwartał to bardzo mało – proponuję 2 h na kwartał	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Pomoc wzajemna jest uzupełnieniem konsultacyjnym wiedzy, która pozostanie dostępna w innych wymiarach.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
282.	Art. 21	Ust. 2 pkt 1- 8	Osoba prywatna	Po art. 21 ust 2 dodaje się ustęp 2a w brzmieniu : „2a Artykułu 21 ust 2 nie stosuje się jeśli obecność asystenta pozwoli na poprawę kontaktu personelu placówki z użytkownikie m .	Poprawka służy ochronie interesu OZN w tych miejscach w tym ich prawa do wyrażania woli	Uwaga nieuwzględniona. Przepis ma na celu przeciwdziałanie wtórnej instytucjonalizacji – jego zmiana w tym kierunku jest niewskazana.
283.	Art. 22	Ust. 1	Osoba prywatna	Liczbę przyznanych godzin asystencji osobistej zmniejsza się o 75%, w okresie przebywania użytkownika w placówkach wymienionych w art. 21 ust. 2. W przypadku o którym mowa w art. 21 ust 2a ograniczenia	Dostosowanie brzmienia przepisu do proponowanej zmiany nr.9. Zmiany te rozpatrywać należy łącznie.	Uwaga nieuwzględniona. Przepis ma na celu przeciwdziałanie wtórnej instytucjonalizacji – jego zmiana w tym kierunku jest niewskazana.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				nie stosuje się.		
284.	Art. 21	Ust. 5	Osoba prywatna	Dyrektor aresztu lub zakładu karnego lub kierownik Krajowego Ośrodka Zapobiegania Zachowaniom Dyssocjalnym jest zobowiązany poinformować Zakład Ubezpieczeń Społecznych, że tymczasowo aresztowany lub odbywający karę pozbawienia wolności lub umieszczony w Krajowym Ośrodku Zapobiegania Zachowaniom Dyssocjalnym jest użytkownikiem asystencji osobistej, niezwłocznie	Obecne brzmienie przepisu dubluje obowiązek informowania ZUS o fakcie tymczasowego aresztowania , odbywania kary pozbawienia wolności, albo o fakcie osadzenia w ośrodku zapobiegania zachowaniom dyssocjalnym poprzez nałożenie go na użytkownika i dyrektora placówki jednocześnie. Proponowane brzmienie przepisu nakłada ten obowiązek jedynie na dyrektora placówki eliminując istniejące zdublowanie obowiązku.	Uwaga uwzględniona. Przepis został przeredagowany w adekwatnym zakresie.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				od uzyskania tej informacji od użytkownika		
285.	art. 21	Ust. 6	Osoba prywatna	Dyrektor zakładu poprawczego lub schroniska dla nieletnich niezwłocznie po uzyskaniu informacji od użytkownika lub jej opiekuna prawnego lub opiekuna faktycznego powiadamia Zakład Ubezpieczeń Społecznych o tym, że osoba umieszczona w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich jest użytkownikiem asystencji osobistej.	Uzasadnienie j.w.	Uwaga uwzględniona. Przepis został przeredagowany w adekwatnym zakresie.
286.	OS R		Osoba prywatna	Ustawa o asystencji osobistej osób z niepełnospraw	Ustawa nie jest jedynie realizacją Konwencji ONZ. Nawet gdyby Rzeczpospolita nie była jej stroną ustawa miałaby ratio legis w postaci wspomnianych przepisów Konstytucji.	Uwaga uwzględniona. OSR oraz uzasadnienie zostało zredagowane w adekwatnym zakresie.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>nościami rozwiązuje problem braku systemowego dostępu do usługi asystencji osobistej, niezbędnej dla możliwości realizacji prawa do niezależnego życia osób wymagających intensywnego wsparcia (persons with high-support needs). Konieczność wprowadzenia tego rodzaju regulacji wynika m.in. z zobowiązań zawartych w ratyfikowanej przez Polskę w 2012 roku Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami, a szczególnie z</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>artykułu 19 tej Konwencji, który gwarantuje osobom z niepełnosprawnościami prawo do niezależnego życia i pełnego włączenia w społeczność lokalną.</p> <p>Niezależnie od zobowiązań międzynarodowych ustawa jest realizacją zobowiązań państwa płynących z art. 30 i 32 Konstytucji RP.</p> <p>Proponowana regulacja ma na celu wyrównanie szans osób z niepełnosprawnościami do pełnienia różnorodnych ról społecznych na równi z</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				innymi osobami i zapewnić im, życie, które można nazwać godnym pomimo ograniczeń.		
287.	Uzasadnienie Projektu Ustawy		Osoba prywatna	Istniejące do tej pory rozwiązania nie zapewniały trwałych i powszechnych warunków realizacji takiej usługi, ponieważ mają one charakter konkursowy lub tylko regionalny. Wprowadzenie tych rozwiązań wychodzi naprzeciw zapisom art. 19 Konwencji ONZ o Prawach Osób z Niepełnosprawnościami, którą Polska ratyfikowała w	Ustawa nie jest jedynie realizacją Konwencji ONZ. Nawet gdyby Rzeczpospolita nie była jej stroną ustawa miałaby ratio legis w postaci wspomnianych przepisów Konstytucji.	Uwaga uwzględniona. Przepis został preredagowany w adekwatnym zakresie.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>roku 2012, stanowiącym o prawie osób z niepełnosprawnościami do niezależnego życia i pełnego włączenia w społeczność lokalną.</p> <p>Niezależnie od zobowiązań wynikających z Konwencji, przedłożenie realizuje także obowiązki pozytywne państwa wynikające z art. 30 i 32 Konstytucji, które stoją na straży godności każdego człowieka i nakazują zapewnić każdemu człowiekowi dostęp do życia społecznego na równi z</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				innymi obywatelami.		
288.	Art. 6	Ust. 1	Osoba Prywatna		Limit minimalny powinien być 80h	Uwaga nieuwzględniona. Limit minimalny będzie oznaczał brak większych potrzeb użytkownika w ocenie zespołu.
289.	Art. 4	Ust. 1	Fundacja Moc słabości	Art. 4. 1. O prawo do asystencji osobistej mogą ubiegać się osoby, o których mowa w art. 3: 1) które ukończyły 18 rok życia do ukończenia 65. roku życia, kwalifikowane są za pomocą odpowiedniego formularza udostępnionego o przez organ finansujący usługę.	Osoby kwalifikujące się do tej pomocy często mają ograniczenia które nie pozwalają im w pełni funkcjonować w społeczeństwie ale przy wsparciu asystenta mogą uczestniczyć w wielu forach aktywności które nie były by dla nich dostępne bez tego wsparcia	Uwaga częściowo uwzględniona. Wciąż warunkiem wstępnym pozostaje 80 punktów na skali określenia potrzeby wsparcia. Osoby nie uzyskujące takiego wyniku mogą wnioskować o asystencję programową.
290.	Uw aga ogó lna		Fundacja Moc słabości		W ustawie należy uszczegółowić to w jaki sposób będą wyliczane tego jak opłacane jest korzystanie z samochodu podczas asystencji i koszt paliwa	Uwaga wyjaśniona. Wskazane koszty nie będą wliczane.
291.	Art. 4	Ust. 1 pkt 1	Grupa osób prywatnych	Rekomenduję obniżenie	Wysokie kryterium uzyskania 80 punktów w skali oceny potrzeb wsparcia wykluczy wiele osób z niepełnosprawnościami.	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				liczby wymaganych punktów.		W naszej ocenie granica 80 punktów jest adekwatna jako graniczna uprawniająca do ustawowej asystencji osobistej, a osoby mające powyżej tej liczby punktów na skali potrzeby wsparcia w sposób szczególny powinny mieć gwarantowane prawo do asystencji osobistej odbywającej się w sposób ciągły, nie zaś projektowy. Dla osób poniżej tego progu innymi instrumentami wsparcia niezależnego życia (art. 19 Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych) będą asystencja osobista w wymiarze projektowym, likwidacja barier architektonicznych, wsparcie na rynku pracy oraz wsparcie finansowe w procesie leczenia, rehabilitacji i zakupu niezbędnego sprzętu ułatwiającego codzienne funkcjonowanie, realizowane m.in. poprzez świadczenie wspierające, program Dostępność + i działania PFRON.
292.	Art. 6	Ust. 1 i 2	Grupa osób prywatnych	Rekomenduję zniesienie limitu lub w inny sposób uwzględnienie wsparcia dla osób potrzebujących stałej opieki.	Limit przysługujących godzin pracy asystentów jest zbyt niski (do 240 godzin miesięcznie) dla osób, które wymagają stałej, nawet całodobowej opieki lub intensywnego, specjalistycznego wsparcia. Należy zadbać o osoby, dla których stała opieka asystentów to kwestia życia lub śmierci.	Uwaga nieuwzględniona. Asystencja osobista nie jest usługą mającą na celu zapewnienie stałej opieki, a wsparcie niezależnego życia osoby z niepełnosprawnością.
293.	Art. 63	Pkt 1 i 2	Grupa osób prywatnych	Zarówno w art. 63 p. 1 jak i art. 63 p. 2 rekomenduję	Wysokie kryterium uzyskania odpowiednio 90 lub 85 punktów w skali oceny potrzeb wsparcia wykluczy wiele osób z niepełnosprawnościami.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na konieczność stopniowego wdrażania usługi, projektodawca

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				obniżenie liczby wymaganych punktów.		zdecydował o rozpoczęciu wdrożenia od osób o najwyższych potrzebach wsparcia.
294.	Art. 64	Ust. 1 pkt 1 i 2	Grupa osób prywatnych	Rekomenduję zniesienie limitu lub w inny sposób uwzględnienie wsparcia dla osób potrzebujących stałej opieki.	Limit przysługujących godzin pracy asystentów jest zbyt niski (do 240 godzin miesięcznie) dla osób, które wymagają stałej, nawet całodobowej opieki lub intensywnego, specjalistycznego wsparcia. Należy zadbać o osoby, dla których stała opieka asystentów to kwestia życia lub śmierci.	Uwaga nieuwzględniona. Asystencja osobista nie jest usługą mającą na celu zapewnienie stałej opieki, a wsparcie niezależnego życia osoby z niepełnosprawnością.
295.	Uw aga ogó lna		Grupa osób prywatnych	Jeżeli osoba nabyła prawo do asystencji osobistej i złożyła wniosek o kolejny okres, zachowuje ona prawo do dotychczas ustalonej miesięcznej liczby godzin asystencji osobistej do czasu prawomocnego rozpoznania tego wniosku.	Gwarancja ciągłości wsparcia (jeśli upłynie termin, na który przyznano asystencję, nie może pojawić się przerwa w przypadku długiego rozpatrywania kolejnego wniosku), ponieważ dla prawdziwej niezależności wymagana jest ciągłość wsparcia.	Uwaga częściowo uwzględniono. W ramach OSR zapewniono środki mające na celu wzmocnienie Zespołów orzekających o prawie do asystencji osobistej.
296.	Uw aga ogó lna		Grupa osób prywatnych	Niezbędny nowy punkt szybkiej ścieżki	Wsparcie asystenckie jest silnie przypisane do powiatu, brak rozwiązania w przypadku, gdy osoba będzie potrzebowała wsparcia w przypadkach nagłej potrzeby np. w trakcie pobytu osoby z niepełnosprawnością poza miejscowością zamieszkania czy	Uwaga częściowo uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				asystencji interwencyjnej .	powiatem. Dodatkowo brak procedury interwencyjnej w przypadkach, gdy jest potrzebne nagłe i ponadstandardowe wsparcie, np. w przypadku hospitalizacji opiekuna lub opiekunki osoby z niepełnosprawnością.	Usługa asystencji osobistej będzie mogła być świadczona również poza powiatem stałego pobytu użytkownika.
297.	Art. 7	Ust. 8	Fundacja Oczami Brata	Wniosek i załączniki do wniosku, o których mowa w ust. 1-7, składa się za pomocą systemu teleinformatycznego utworzonego (...)	Wykreślenie profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na rzecz jednego wyłącznego systemu związanego z obsługą systemu asystencji.	Uwaga częściowo uwzględniona. System zarządzania asystencją będzie jednym systemem.
298.	Art. 13	Ust. 2-4	Fundacja Oczami Brata		Obecna treść nie jest dostosowana do osób z niepełnosprawnością intelektualną i osób z zaburzeniami psychicznymi. Nie wszystkie ww. osoby, będą w stanie samodzielnie obsługiwać system, posługiwać się nim i aktualizować w nim dane.	Uwaga częściowo uwzględniona. Zapewniona zostanie dostępność, w tym ETR.
299.	art. 14	Ust. 3	Fundacja Oczami Brata		Trudno wyobrazić sobie taką sytuację, aby osoba z niepełnosprawnością intelektualną otrzymywała na swoje konto bankowe wynagrodzenie za pracę asystenta.	Uwaga uwzględniona. Będzie się tak działo jedynie w wypadku samozarządzania, które pozostaje jedynie możliwą opcją.
300.	art. 14	Ust. 3	Fundacja Oczami Brata		Prowadzenie przez użytkownika konta, zdaniem naszej organizacji jest daleko niemożliwe.	Uwaga uwzględniona. Będzie się tak działo jedynie w wypadku samozarządzania, które pozostaje jedynie możliwą opcją.
301.	art. 14	Ust. 6	Fundacja Oczami Brata		Jak wyżej. Osoba z niepełnosprawnością intelektualną czy z zaburzeniami psychicznymi, nie zawsze będzie w stanie samodzielnie przygotować umowy.	Uwaga uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						Będzie się tak działać jedynie w wypadku samodzielnego zarządzania, które pozostaje jedynie możliwą opcją.
302.	Art. 14	Ust. 9- 10	Fundacja Oczami Brata		Jak wyżej. Osoba z niepełnosprawnością intelektualną czy z zaburzeniami psychicznymi, nie zawsze będzie w stanie samodzielnie składać dane w systemie teleinformatycznym.	Uwaga uwzględniona. W wypadku niepełnosprawności intelektualnej lub wykluczenia cyfrowego, zapewniono wsparcie powiatu. Zapewniono również wsparcie w siedzibie powiatu oraz ZUS.
303.	art. 15	Ust. 1	Fundacja Oczami Brata		Uważamy, że otwarcie asystencji na czynności pielęgnacyjne, higieniczne zastępuje specjalistyczne usługi opiekuńcze zgodnie z ich definicją w ustawie o pomocy społecznej	Uwaga nieuwzględniona. Brak takiej możliwości oznaczałoby, że asystencja nie będzie w stanie wspierać osób w ich aktywności zawodowej czy aktywnościach poza miejscem zamieszkania.
304.	Art. 21	Ust. 2 pkt 3			Obecnie Fundacja Oczami Brata prowadzi rodzinny dom pomocy dla osób z niepełnosprawnością, przy czym zatrudnia 5 asystentów osobistych osób z niepełnosprawnością w ramach opieki i wsparcia na rzecz mieszkańców. W przypadku wprowadzenia ustawy, zatrudnienie tych osób, będzie niejasne i będzie wprowadzało konieczność wprowadzenia zmian.	Uwaga uwzględniona. Ustawa o asystencji osobistej nie wyklucza pozaustawowej możliwości zatrudnienia asystentów osobistych.
305.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Brakuje możliwości asystencji bliskiej osoby.. Często osoby z bliskiego kręgu, potrafią lepiej zaopiekować się niepełnosprawnym, niż obca osoba po kursach. Oczywiście trzeba byłoby to kontrolować, aby nie dochodziło do zaniedbań ze strony rodziny nad potrzebującym wsparcia czy opieki	Uwaga nieuwzględniona. Wyłączenie bliskich użytkownika z grona osób mogących świadczyć usługę asystencji osobistej jest związane z charakterem tej usługi, mającej na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami niezależnego życia. Należy wskazać, że świadczenie usługi asystencji osobistej związane jest z wykonywaniem poleceń

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPIPS
						<p>osoby z niepełnosprawnością, co często będzie stawiało asystenta w konflikcie interesów pomiędzy np. dobrymi stosunkami rodzinnymi a wolą osoby z niepełnosprawnością. Tymczasem istotą tej usługi jest prymat niezależności użytkownika asystencji, który ciężko byłoby uzyskać w wypadku dopuszczenia bliskich osoby z niepełnosprawnością ze względu na szczególnie status matek, ojców czy ogółem więzów rodzinnych w polskiej kulturze. Tego typu intuicję potwierdza również raport Europejskiej Sieci Niezależnego Życia (European Network of Independent Living) "Personal assistance in Slovenia and the problem of understanding Independent Living" dostępny pod adresem https://enil.eu/personal-assistance-in-slovenia-and-the-problem-of-understanding-independent-living/.</p> <p>Istotna pozostaje również nieostrość zaproponowanego sformułowania o „szczególnych przypadkach”. Tak ujęty katalog otwiera furtkę, by na rodzinę osoby z niepełnosprawnością przerzucać odpowiedzialność za asystencję osobistą, co stoi wprost w sprzeczności z celami niniejszej regulacji.</p> <p>Ważnym argumentem za takim wyłączeniem jest również umożliwienie niezależnego życia osobom, które dziś w rodzinie podejmują opiekę nad osobą z niepełnosprawnością. Zgodne z doświadczeniami innych krajów jest to, że realizator w wypadku trudności ze</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						znalezieniem kandydatów na asystenta dla danej osoby z niepełnosprawnością, zaproponuje to członkom rodziny, zamiast poszerzyć poszukiwania.
306.	15	Ust. 3	Osoba prywatna	Minister właściwy do spraw zdrowia określi, po zasięgnięciu opinii po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Lekarskiej, Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, Krajowej Rady Fizjoterapeutów w oraz Krajowej Rady Ratowników Medycznych, w drodze rozporządzenia, listę czynności, które mogą być wykonywane w ramach asystencji osobistej oraz przeszkolenia potrzebne dla	W kwestii czynności medycznych należałoby skonsultować się z reprezentacjami profesjonalistów medycznych, ponieważ to właśnie personel medyczny będzie odpowiadał za przeszkolenie, a następnie za współpracę z asystentem osobistym. Trudno wyobrazić sobie sytuację, kiedy głos środowiska w tak kluczowych sprawach dotyczących bezpieczeństwa pacjenta nie zostanie wzięty pod uwagę.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				bezpiecznego wykonywania wybranych czynności, uwzględniając szczególne potrzeby osób wymagających wsparcia w ramach asystencji osobistej, których zapewnienie jest konieczne dla urzeczywistnienia niezależnego życia użytkownika.		
307.	Po art. 57 dodać jako art. 58		Osoba prywatna	Art. 58. W ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 581) w art. 3 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:	Proponuje się dodanie osoby stale wspierającej jako jednej z osób mogących pełnić funkcję opiekuna faktycznego pacjenta dla podkreślenia jej roli, ale i rozwiania ewentualnych wątpliwości osób uczestniczących w procesie udzielania świadczeń zdrowotnych.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				„1) opiekun faktyczny – osobę sprawującą, bez obowiązku ustawowego, stałą opiekę nad pacjentem, który ze względu na wiek, niepełnosprawność, stan zdrowia albo stan psychiczny opieki takiej wymaga, w tym w szczególności osobę stale wspierającą w rozumieniu ustawy z dnia 2024 r. o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (Dz.U.)”		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
308.	Art. 16	Ust. 2, pkt 6,7,8	Osoba prywatna		Uważam za zbędne jakiekolwiek szkolenia dla Asystentów. To tylko strata środków publicznych i niepotrzebne przedłużenie czasu wdrożenia programu. Niech każdy niepełnosprawny sam we własnym zakresie przeszkoli asystenta bo każda osoba niepełnosprawna wie najlepiej jak się z nią obchodzić.	Uwaga częściowo uwzględniona. Dla bezpieczeństwa i wysokiej jakości usługi niezbędny jest pakiet szkoleń wymieniony w ustawie. Jednocześnie kluczowym elementem wdrożenia pozostaje szkolenie przeprowadzone przez użytkownika.
309.	Art. 21	Ust. 2	Osoba prywatna		Proszę by można było korzystać z Asystencji także w szpitalu. Każdy ktokolwiek chociaż raz był w szpitalu dobrze wie jak wygląda opieka i pielęgnacja w szpitalu gdzie jedna pielęgniarka przypada na 10 pacjentów	Uwaga częściowo uwzględniona. Asystencja jest również możliwa w szpitalu, natomiast nie może obejmować tych samych czynności, które są gwarantowane w szpitalu.
310.	Art. 11	Ust. 6 pkt 1 i 2	Osoba prywatna		Aby była możliwość wyboru Asystenta przez osobę niepełnosprawną by Asystent nie musiał mieć wykształcenia ani doświadczenia. Bardzo proszę o wzięcie tych uwag pod uwagę. Gdyż my jako osoby niepełnosprawne wiemy najlepiej jak ten program powinien wyglądać praktycznie.	Uwaga uwzględniona. Osoby z niepełnosprawnością mają prawo wskazać swojego kandydata na asystenta realizatorowi (lub w ramach samorealizacji). Asystent wskazany przez osobę z niepełnosprawnością nie musi spełniać powyższych wymagań.
311.	Art. 48		Towarzystwo Medyczne i Zdrowotne SANITAS, Stowarzyszenie „Natura i Ekologia”	Asystencja osobista jest finansowana z budżetu państwa. W celu zapewnienia finansowania wydatków przewidzianych w projekcie zwiększona zostanie	Projektowane rozwiązania, kluczowe dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami wiążą się z dużymi kosztami dla budżetu. Projekt nie przedstawia w jaki konkretny sposób planowane wydatki zostaną sfinansowane, co w obliczu rekordowo wysokiego deficytu budzi poważne obawy o źródło finansowania. W debacie publicznej w ostatnim czasie mocno wybrzmiewa (popierany również przez reprezentowaną przez nas koalicję organizacji pozarządowych) postulat podwyższenia akcyzy na piwo. Trunek ten, zgodnie z badaniami IBRIS w największym stopniu odpowiada za inicjację alkoholową. Polacy uważają również, że pijani kierowcy najczęściej jeżdżą pod wpływem piwa. Aprobatywnie o tym rozwiązaniu wypowiada się również Ministerstwo Zdrowia „Cena	Uwaga nieuwzględniona. Proponowane rozwiązanie nie leży w celach niniejszej ustawy, wymaga również szerszych konsultacji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				akcyza na piwo.	minimalna na alkohol. Rzeczywiście jest tak, że jeśli przeliczyć cenę grama alkoholu to akcyza zawarta w piwie jest niższa. Gdybyśmy to zamienili na cenę od grama alkoholu to piwo by podrożało. Oczywiście to się pewnie nie podoba branży piwarskiej, browarom, aczkolwiek uważamy, że z punktu widzenia zdrowia publicznego właściwie tak powinno być – powiedział w dn. 8 stycznia w Sejmie na połączonej Komisji Zdrowia oraz Gospodarki i Rozwoju Wojciech Konieczny, wiceminister Zdrowia, reprezentujący politycznie to samo ugrupowanie co Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.	
312.	OS R		Towarzystwo Medyczne i Zdrowotne SANITAS, Stowarzyszenie „Natura i Ekologia”	Budżet Państwa. W celu zapewnienia finansowania wydatków przewidzianych w projekcie zwiększona zostanie akcyza na piwo	<p>Projektowane rozwiązania, kluczowe dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami wiążą się z dużymi kosztami dla budżetu. Projekt nie przedstawia w jaki konkretny sposób planowane wydatki zostaną sfinansowane, co w obliczu rekordowo wysokiego deficytu budzi poważne obawy o źródło finansowania.</p> <p>W debacie publicznej w ostatnim czasie mocno wybrzmiewa (popierany również przez reprezentowaną przez nas koalicję organizacji pozarządowych) postulat podwyższenia akcyzy na piwo. Trunek ten, zgodnie z badaniami IBRIS w największym stopniu odpowiada za inicjację alkoholową. Polacy uważają również, że pijani kierowcy najczęściej jeżdżą pod wpływem piwa. Aprobatywnie o tym rozwiązaniu wypowiada się również Ministerstwo Zdrowia „Cena minimalna na alkohol. Rzeczywiście jest tak, że jeśli przeliczyć cenę grama alkoholu to akcyza zawarta w piwie jest niższa. Gdybyśmy to zamienili na cenę od grama alkoholu to piwo by podrożało. Oczywiście to się pewnie nie podoba branży piwarskiej, browarom, aczkolwiek uważamy, że z punktu widzenia zdrowia publicznego właściwie tak powinno być – powiedział w dn. 8 stycznia w Sejmie na połączonej Komisji Zdrowia oraz Gospodarki i Rozwoju Wojciech Konieczny, wiceminister Zdrowia, reprezentujący politycznie to samo ugrupowanie co Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Proponowane rozwiązanie nie leży w celach niniejszej ustawy, wymaga również szerszych konsultacji.</p>
313.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		W ustawie brakuje zabezpieczenia przed chęcią ograniczenia przez gminy i powiaty, ilości godzin dla osób, które dotąd otrzymywały pomoc w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Myślę, że powtórzy się kasus bonu przedszkolnego.	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					Zamiast wsparcia i wzmocnienia dotąd funkcjonującego systemu otrzymamy coś za coś	możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
314.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Ustawa zakłada wiele „bezpieczników” przed wyłudzeniami czy nadużyciami ze strony beneficjentów. Ale nie gwarantuje i nie zabezpiecza przed ułomnościami dotychczas funkcjonującego systemu administracyjnego.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
315.	Art. 7		Osoba prywatna		Wnioski osób z niepełnosprawnością ubiegających się o wsparcie asystenta osobistego będą musiały zostać zweryfikowane poprzez kolejną komisję lekarską. Tworzymy nowy twór i stawiamy przed nim obowiązki, które powielane są w innych komisjach (ZUS, KRUS, komisje miejskie, gminne, powiatowe, wojewódzkie) Forma pracy w terenie w dwuosobowym składzie w tym osoby o podobnej niepełnosprawności? To będzie trwało wieki i żadne dobre intencje ustawodawcy tego nie zmienia.	Uwaga częściowo uwzględniona. Żadna z wymienionych decyzji niestety nie dotyczy przyznania prawa do asystencji osobistej. W tej sytuacji niezbędna jest odrębna decyzja określająca niezbędny wymiar wsparcia. Jednocześnie zmieniono wymóg osoby ze zbliżoną niepełnosprawnością na fakultatywną dobrą praktykę, oraz wprowadzono wymóg czasowy dla podjęcia decyzji; zapewniono również środki na wsparcie wojewódzkich zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności w zakresie zatrudnienia nowych orzeczników oraz wsparcia administracyjnego.
316.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Ustawa nie jest całościową zmianą formy pomocy społecznej. Brakuje całościowej systemowej zmiany podejścia do pomocy społecznej. (W latach 90-tych przeprowadzono reformę ZUS-u scentralizowano system informatyczny, wydzielono centralny fundusz na działania statutowe i funkcjonowanie systemu i jednostek. Gdyby ZUS działał	Uwaga nieuwzględniona. Brak propozycji zmian.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					do dziś na zasadach z lat 90-tych 1/3 emerytur byłaby wypłacana z opóźnieniem a renciści czekali by na komisję lekarską miesiącami) A właśnie tak funkcjonuje system pomocy społecznej w naszym kraju! W oparciu o systemy i procedury jak z poprzedniej epoki. Nie byłoby ustawy „Kamilka” gdyby całłościowy system informacyjny dbał o zbieranie informacji a pracownicy socjalni zostali by uwolnieni od biurka i ruszyli w teren....	
317.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Należy jak najszybciej: 1. Stworzyć centralny system informacji i wsparcia dla realizujących działania jednostek oraz służb medycznych w terenie oraz dla klientów w celu składania wniosków, 2. Urealnić terminy ważności zaświadczeń lekarskich zautomatyzować przesyłanie i wypełnianie dokumentacji medycznej przez lekarzy. 3. Uporządkować kwestie dotyczące ubezwłasnowolnienia zastępując tą formę innymi - zgodnymi z prawem europejskim i aksjologicznymi potrzebami środowiska osób z niepełnosprawnością i ich rodzin a wreszcie i organów administracji – rodzajami wsparcia społecznego, które będzie dostosowane do realiów dzisiejszego świata i indywidualnych potrzeb. 4. Wydzielić i zagwarantować centralne środki budżetowe na ten cel. 5. Przenieść odpowiedzialność z samorządów do stworzonej jednostki centralnej. 6. Dotychczasowe MOPS-y, GOPS-y itp. Przekształcić w inspektoraty jako jednostki terenowe podległe w całości centrali ale kontrolowane i współorganizowane przez samorzady, które stały by się współodpowiedzialne za działania tych jednostek jednak nie były odpowiedzialne za ich finansowanie.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga nie dotyczy przedmiotowego projektu ustawy.
318.	Art. 4	Ust. 1 pkt 1	Osoba prywatna	Rekomenduję obniżenie liczby wymaganych punktów.	Wysokie kryterium uzyskania 80 punktów w skali oceny potrzeb wsparcia wykluczy wiele osób z niepełnosprawnościami.	Uwaga nieuwzględniona. Projektowana ustawa ma zapewnić usługę asystencji osobom o najwyższej potrzebie wsparcia.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
319.	Art. 6	Ust. 1 i 2	Osoba prywatna	Rekomenduję zniesienie limitu lub w inny sposób uwzględnienie wsparcia dla osób potrzebujących stałej opieki.	Limit przysługujących godzin pracy asystentów jest zbyt niski (do 240 godzin miesięcznie) dla osób, które wymagają stałej, nawet całodobowej opieki lub intensywnego, specjalistycznego wsparcia. Należy zadbać o osoby, dla których stała opieka asystentów to kwestia życia lub śmierci.	Uwaga nieuwzględniona. Asystencja osobista nie jest usługą mającą na celu zapewnienie stałej opieki, a wsparcie niezależnego życia osoby z niepełnosprawnością.
320.	Art. 63	Pkt 1 i 2	Osoba prywatna	Zarówno w art. 63 p. 1 jak i art. 63 p. 2 rekomenduję obniżenie liczby wymaganych punktów.	Wysokie kryterium uzyskania odpowiednio 90 lub 85 punktów w skali oceny potrzeb wsparcia wykluczy wiele osób z niepełnosprawnościami.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na potrzebę stopniowego wdrażania ustawowego rozwiązania, gwarantowana ustawowo asystencja zacznie się od osób o najwyższej ustalonej potrzebie wsparcia.
321.	Art. 64	Ust. 1, pkt 1 i 2	Osoba prywatna	Rekomenduję zniesienie limitu lub w inny sposób uwzględnienie wsparcia dla osób potrzebujących stałej opieki.	Limit przysługujących godzin pracy asystentów jest zbyt niski (do 240 godzin miesięcznie) dla osób, które wymagają stałej, nawet całodobowej opieki lub intensywnego, specjalistycznego wsparcia. Należy zadbać o osoby, dla których stała opieka asystentów to kwestia życia lub śmierci.	Uwaga nieuwzględniona. Asystencja osobista nie jest usługą mającą na celu zapewnienie stałej opieki, a wsparcie niezależnego życia osoby z niepełnosprawnością.
322.	Uwaga ogólna		Osoba prywatna	Nowy punkt do ustawy – brak uwzględnienia gwarancji ciągłości w przypadku długiego	Gwarancja ciągłości wsparcia (jeśli upłynie termin, na który przyznano asystencję, nie może pojawić się przerwa w przypadku długiego rozpatrywania kolejnego wniosku), ponieważ dla prawdziwej niezależności wymagana jest ciągłość wsparcia.	Uwaga częściowo uwzględniona. Dla wniosków przedłużających dotychczasowe wsparcie zapewniono wystarczający bufor czasowy (6 msc) na rozpatrzenie sprawy.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				rozpatrywania wniosków pomiędzy cyklami asystencji. Jeżeli osoba nabyła prawo do asystencji osobistej i złożyła wniosek o kolejny okres, zachowuje ona prawo do dotychczas ustalonej miesięcznej liczby godzin asystencji osobistej do czasu prawomocnego rozpoznania tego wniosku.		
323.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna	Nowy punkt do ustawy - Brak uwzględnienia asystencji "interwencyjnej" Niezbędny nowy punkt szybkiej ścieżki asystencji	Wsparcie asystenckie jest silnie przypisane do powiatu, brak rozwiązania w przypadku, gdy osoba będzie potrzebowała wsparcia w przypadkach nagłej potrzeby np. w trakcie pobytu osoby z niepełnosprawnością poza miejscowością zamieszkania czy powiatem. Dodatkowo brak procedury interwencyjnej w przypadkach, gdy jest potrzebne nagłe i ponadstandardowe wsparcie, np. w przypadku hospitalizacji opiekuna lub opiekunki osoby z niepełnosprawnością.	Uwaga częściowo uwzględniona. Usługa asystencji osobistej będzie mogła być świadczona również poza powiatem stałego pobytu użytkownika.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				interwencyjnej .		
324.	Uw aga ogó lna		Kujawsko- Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowy ch/	Opracowanie uproszczonego , jednolitego formularza zgłoszenioweg o, dostępnego zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej. Umożliwienie składania wniosków zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej przez określony okres przejściowy (np. 1-2 lata).	Propozycja opracowania uproszczonego, jednolitego formularza zgłoszeniowego, dostępnego zarówno w wersji papierowej, jak i elektronicznej, wynika z potrzeby zwiększenia dostępności i efektywności systemu przyjmowania zgłoszeń. Obecny system jest zbyt skomplikowany i nieintuicyjny, co może zniechęcać osoby potrzebujące wsparcia do podjęcia pierwszego kroku w procesie ubiegania się o pomoc. Wprowadzenie prostego i przejrzystego formularza pozwoli na znaczące skrócenie czasu niezbędnego do jego wypełnienia oraz wyeliminuje potencjalne trudności związane z jego zrozumieniem. Dzięki temu proces zgłaszania stanie się bardziej przyjazny dla użytkowników, co przełoży się na większą liczbę złożonych wniosków i skuteczniejsze docieranie do osób potrzebujących. Dodatkowo dostępność formularza w wersji elektronicznej umożliwi składanie zgłoszeń zdalnie, co szczególnie istotne w przypadku osób z ograniczoną mobilnością lub mieszkających w odległych miejscowościach. Wprowadzenie takiego rozwiązania przyczyni się do zmniejszenia barier dostępu do pomocy oraz usprawnienia działania całego systemu wsparcia.	Uwaga częściowo uwzględniona. Zapewniono wsparcie powiatu oraz ZUS w wypełnieniu wniosku.
325.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	Kujawsko- Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowy ch/	Usunięcie górnego limitu wieku w dostępie do usług asystenckich	Obecne ograniczenia wiekowe w dostępie do pomocy osobistej są dyskryminujące i pomijają potrzeby osób po 65 roku życia z niepełnosprawnościami. Wraz z wiekiem wzrasta ryzyko wystąpienia różnego rodzaju ograniczeń zdrowotnych, co sprawia, że pomoc asystencka staje się kluczowa dla zachowania niezależności, aktywności społecznej i godności osób starszych. Górny limit wieku narusza zasadę równego traktowania i wyklucza grupę społeczną, która często potrzebuje tej pomocy najbardziej. Zniesienie tego	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					ograniczenia pozwoli zapewnić seniorom równy dostęp do wsparcia, poprawi jakość ich życia i umożliwi dłuższe funkcjonowanie w środowisku domowym, co jednocześnie zmniejszy obciążenie systemu opieki instytucjonalnej. Każda osoba, niezależnie od wieku, powinna mieć prawo do korzystania z usług wspierających i prowadzenia godnego życia.	
326.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	Kujawsko- Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowy ch/	Zastąpienie sztywnego progu 80 punktów elastycznym systemem oceny potrzeb, uwzględniając ym decyzje zespołów oceniających.	Obecny system kwalifikowalności, oparty na sztywnym progu punktowym, może prowadzić do wykluczenia osób, które mimo istotnych potrzeb nie spełniają formalnych kryteriów. Taki mechanizm oceny nie uwzględnia złożoności sytuacji życiowych ani różnorodności problemów, z jakimi mierzą się osoby potrzebujące wsparcia. Wprowadzenie elastycznego podejścia, opartego na indywidualnej ocenie przeprowadzanej przez interdyscyplinarne zespoły, pozwoli na bardziej precyzyjne dopasowanie pomocy do rzeczywistych potrzeb. Dzięki temu system stanie się bardziej sprawiedliwy, efektywny i otwarty na osoby, które mogą być obecnie pomijane, a jednocześnie zapewni lepsze wykorzystanie dostępnych zasobów.	Uwaga nieuwzględniona. Skala oceny potrzeby wsparcia zdaniem projektodawcy adekwatnie spełnia rolę progu wejściowego.
327.	art. 48	Ust. 1, pkt 3	Kujawsko- Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowy ch/	Podniesienie limitu kosztów pośrednich z 7% do 15%.	Propozycja podniesienia limitu kosztów pośrednich z 7% do 15% wynika z potrzeby zapewnienia lepszego finansowania działań koordynacyjnych i administracyjnych, które są kluczowe dla efektywnej realizacji programu. Obecny limit jest zbyt niski, co może prowadzić do niedofinansowania tych obszarów, a w konsekwencji do przeciążenia organizacji realizujących program. Wyższy limit umożliwi zatrudnienie wystarczającej liczby koordynatorów i personelu administracyjnego, co przełoży się na sprawniejsze zarządzanie programem, lepszą jakość świadczonych usług oraz szybsze rozwiązywanie problemów organizacyjnych. Dodatkowo większa alokacja kosztów pośrednich pozwoli na inwestycje w narzędzia i systemy wspierające realizację programu, co zwiększy jego efektywność i zasięg. Takie rozwiązanie jest niezbędne, aby organizacje mogły działać w sposób zrównoważony i skutecznie realizować cele programu bez ryzyka wypalenia zasobów ludzkich i finansowych.	Uwaga nieuwzględniona. Kwota 7% jest wystarczająca do pokrycia kosztów administracyjnych i księgowych, co wynika z dotychczasowych doświadczeń z pilotażowego programu finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
328.	Art. 16	Ust. 6	Kujawsko- Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowy ch/	Podniesienie kwoty do 75,00 zł	Ponieważ pierwsze usługi mają ruszyć od lipca 2026 roku, a ustawa wejdzie w życie zapewne w części od 1 stycznia 2026 roku warto rozważyć już teraz podniesienie kwoty. To od pierwotnej wpisanej kwoty będzie prowadzona coroczna waloryzacja. Rozpiętość usług, w tym stopień ich skomplikowania jest różny. Warto wiedząc o tym umożliwić większą rozpiętość w stawce podnosząc jej maksymalną wysokość początkową, co nie oznacza automatycznie zwiększenia kosztów zadania, ponieważ to zespół będzie wskazywał stawkę w decyzji przyznającej asystenturę osobistą.	Uwaga częściowo uwzględniona. Wprowadzono trzy waloryzowane stawki bazowe.
329.	Uw aga ogó lna		Kujawsko- Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowy ch/	Wprowadzenie osobnej pozycji na pokrycie kosztów transportu i opłat związanych z wykonywaniem obowiązków asystenckich	Propozycja wprowadzenia osobnej pozycji na pokrycie kosztów transportu i opłat związanych z wykonywaniem obowiązków asystenckich, takich jak wejściówki do obiektów kulturalnych, wynika z potrzeby uwzględnienia dodatkowych obciążeń finansowych, które mogą wpływać na decyzję o podjęciu pracy przez asystentów. Dodatkowe koszty, takie jak transport, mogą być szczególnie uciążliwe w mniejszych ośrodkach, gdzie dostęp do transportu publicznego jest ograniczony, co powoduje, że asystenci muszą ponosić wyższe wydatki na dojazdy. Wprowadzenie takiej pozycji w budżecie pozwoli na zrekompensowanie tych kosztów, co zwiększy atrakcyjność pracy na tym stanowisku i pomoże przyciągnąć osoby chętne do podjęcia pracy, szczególnie w regionach, gdzie transport jest mniej dostępny. Dodatkowo, uwzględnienie takich kosztów w budżecie poprawi komfort pracy asystentów, umożliwiając im lepsze wykonywanie swoich obowiązków, np. w kontekście uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych czy innych aktywnościach związanych z realizacją programu.	Uwaga nieuwzględniona. Koszty te zostaną uwzględnione w decyzji administracyjnej o wysokości stawki.
330.	Art. 22	Ust. 2, pkt 5, 6	Kujawsko- Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowy ch/	Usunięcie zapisów dotyczących ograniczeń korzystania z wsparcia asystencji dla uczestników WTZ, ŚDS	Propozycja usunięcia zapisów dotyczących ograniczeń korzystania z wsparcia asystencji dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ) i Środowiskowych Domów Samopomocy (ŚDS) wynika z potrzeby zapewnienia równego dostępu do wsparcia dla wszystkich osób, które mogą go potrzebować, niezależnie od miejsca, w którym korzystają z pomocy. Ograniczenia te mogą stanowić barierę w pełnym wykorzystaniu dostępnych usług asystenckich, szczególnie w przypadku osób, które są aktywnie zaangażowane w programy rehabilitacyjne i społeczne, ale nie spełniają określonych kryteriów formalnych.	Uwaga nieuwzględniona. Niniejsze ograniczenie wynika z zasady niedublowania form wsparcia

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPIPS
331.	Art. 16	Ust. 2, pkt 9	Kujawsko- Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowy ch/	Wprowadzenie możliwości uzasadnionych wyjątków, np. w przypadku braku dostępności innych asystentów.	Propozycja wprowadzenia możliwości uzasadnionych wyjątków od ograniczeń dotyczących asystentów będących członkami rodziny, np. w przypadku braku dostępności innych asystentów, wynika z potrzeby elastyczności w dostosowywaniu systemu wsparcia do specyficznych potrzeb osób korzystających z pomocy. Ograniczenia dotyczące pokrewieństwa mogą w niektórych sytuacjach utrudniać dostęp do pomocy, zwłaszcza w mniejszych społecznościach, gdzie dostępność wykwalifikowanych asystentów jest ograniczona. W takich przypadkach, dopuszczenie wyjątków pozwoli na zapewnienie ciągłości wsparcia, nawet jeśli asystentem jest członek rodziny. Taki mechanizm umożliwi elastyczniejsze podejście do potrzeb osób wymagających pomocy, zapewniając im dostęp do wsparcia, kiedy inne opcje są niedostępne. Dzięki temu system wsparcia stanie się bardziej odporny na lokalne ograniczenia i lepiej dostosowany do rzeczywistych potrzeb użytkowników.	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Wyłączenie bliskich użytkownika z grona osób mogących świadczyć usługę asystencji osobistej jest związane z charakterem tej usługi, mającej na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami niezależnego życia. Należy wskazać, że świadczenie usługi asystencji osobistej związane jest z wykonywaniem poleceń osoby z niepełnosprawnością, co często będzie stawiało asystenta w konflikcie interesów pomiędzy np. dobrymi stosunkami rodzinnymi a wolą osoby z niepełnosprawnością. Tymczasem istotą tej usługi jest prymat niezależności użytkownika asystencji, który ciężko byłoby uzyskać w wypadku dopuszczenia bliskich osoby z niepełnosprawnością ze względu na szczególny status matek, ojców czy ogółem więzów rodzinnych w polskiej kulturze. Tego typu intuicję potwierdza również raport Europejskiej Sieci Niezależnego Życia (European Network of Independent Living) "Personal assistance in Slovenia and the problem of understanding Independent Living" dostępny pod adresem https://enil.eu/personal-assistance-in-slovenia-and-the-problem-of-understanding-independent-living/.</p> <p>Istotna pozostaje również nieostrość zaproponowanego sformułowania o „szczególnych przypadkach”. Tak ujęty katalog otwiera furtkę, by na rodzinę osoby</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPIPS
						<p>z niepełnosprawnością przerzucać odpowiedzialność za asystencję osobistą, co stoi wprost w sprzeczności z celami niniejszej regulacji.</p> <p>Ważnym argumentem za takim wyłączeniem jest również umożliwienie niezależnego życia osobom, które dziś w rodzinie podejmują opiekę nad osobą z niepełnosprawnością. Zgodne z doświadczeniami innych krajów jest to, że realizator w wypadku trudności ze znalezieniem kandydatów na asystenta dla danej osoby z niepełnosprawnością, proponuje to członkom rodziny, zamiast poszerzyć poszukiwania.</p>
332.	Art. 16	Ust. 2, pkt 9	Kujawsko-Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowych/		Uważamy , iż tak dalece idące ograniczenie zakazujące pokrewieństwa "w linii bocznej do trzeciego stopnia" jest niezasadne, proponujemy ograniczenie pokrewieństwa w linii bocznej do pierwszego stopnia.	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Wyłączenie bliskich użytkownika z grona osób mogących świadczyć usługę asystencji osobistej jest związane z charakterem tej usługi, mającej na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami niezależnego życia. Należy wskazać, że świadczenie usługi asystencji osobistej związane jest z wykonywaniem poleceń osoby z niepełnosprawnością, co często będzie stawiało asystenta w konflikcie interesów pomiędzy np. dobrymi stosunkami rodzinnymi a wolą osoby z niepełnosprawnością. Tymczasem istotą tej usługi jest prymat niezależności użytkownika asystencji, który ciężko byłoby uzyskać w wypadku dopuszczenia bliskich osoby z niepełnosprawnością ze względu na szczególny status matek, ojców czy ogółem</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						<p>wieźów rodzinnych w polskiej kulturze. Tego typu intuicję potwierdza również raport Europejskiej Sieci Niezależnego Życia (European Network of Independent Living) "Personal assistance in Slovenia and the problem of understanding Independent Living" dostępny pod adresem https://enil.eu/personal-assistance-in-slovenia-and-the-problem-of-understanding-independent-living/.</p> <p>Istotna pozostaje również nieostrość zaproponowanego sformułowania o „szczególnych przypadkach”. Tak ujęty katalog otwiera furtkę, by na rodzinę osoby z niepełnosprawnością przerzucać odpowiedzialność za asystencję osobistą, co stoi wprost w sprzeczności z celami niniejszej regulacji.</p> <p>Ważnym argumentem za takim wyłączeniem jest również umożliwienie niezależnego życia osobom, które dziś w rodzinie podejmują opiekę nad osobą z niepełnosprawnością. Zgodne z doświadczeniami innych krajów jest to, że realizator w wypadku trudności ze znalezieniem kandydatów na asystenta dla danej osoby z niepełnosprawnością, proponuje to członkom rodziny, zamiast poszerzyć poszukiwania.</p>
333.	Art. 26	Ust. 5	Kujawsko-Pomorska Federacja Organizacji	Zniesienie limitu 5x kwoty przychodów realizatora za	Propozycja zniesienia limitu przychodów wynoszącego pięciokrotność przychodów dla nowych dostawców usług, określonego w art. 26 ust. 5, wynika z potrzeby zwiększenia dostępności i różnorodności usług w tym obszarze. Obecny limit może zniechęcać potencjalnych dostawców do wejścia na rynek, szczególnie tych, którzy dysponują	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Zwiększono limit finansowania z myślą o nowych podmiotach.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Pozarządowy ch/	rok poprzedni dla dostawców usług asystencji osobistej	większymi zasobami i potencjałem do świadczenia wysokiej jakości usług. Ograniczenie to może również prowadzić do niedoboru usługodawców, zwłaszcza w regionach, gdzie zapotrzebowanie na usługi asystencji jest wysokie, a liczba dostępnych podmiotów jest niewystarczająca. Zniesienie tego limitu umożliwi większej liczbie dostawców wejście na rynek, co zwiększy konkurencję i podniesie jakość świadczonych usług. Ponadto, otwarcie rynku na nowych dostawców pozwoli na lepsze dostosowanie oferty do różnorodnych potrzeb osób wymagających wsparcia. W efekcie przyczyni się to do zwiększenia dostępności usług.	
334.	Art. 29	Ust. 3	Kujawsko-Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowy ch/	Usunięcie wymogu posiadania dyplomu pracy socjalnej dla superwizora	Wymóg posiadania dyplomu pracy socjalnej i trzyletniego doświadczenia jako asystent osobisty jest zbyt restrykcyjny i może ograniczać dostępność kandydatów na stanowisko superwizora. Jednocześnie ograniczy dostęp do superwizji. W wielu przypadkach osoby z doświadczeniem w zarządzaniu projektami, koordynowaniu działań w obszarze pomocy społecznej czy organizacjach pozarządowych, posiadają kompetencje do skutecznego udzielania wsparcia jako superwizor. Kompromisowym rozwiązaniem może być wskazanie , iż superwizorem może być osoba posiadająca uprawnienia superwizora honorowane i regulowane przez inne ustawy i po ukończeniu szkolenia uzupełniającego w zakresie asystencji osobistej.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
335.	Art. 14	Ust. 3	Kujawsko-Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowy ch/		W art.14 ust. 3 projektu ustawy czytamy, iż ZUS przekazuje wynagrodzenie na wyodrębniony rachunek bankowy asystenta osobistego. Skoro osoba z niepełnosprawnością zawiera z asystentem umowę zlecenia o świadczenie usług asystenckich to czy to nie ona jako zleceniodawca powinna być płatnikiem wynagrodzenia dla zleceniobiorcy? W art.14 ust.11 w/w projektu czytamy natomiast, iż za "asystenta osobistego samodzielnie zatrudnionego przez użytkownika składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe finansują użytkownik będący płatnikiem składek oraz asystent osobisty". Z zapisów projektu ustawy wynika zatem, iż wynagrodzenie dla asystenta płaci ZUS, a osoba zatrudniająca płaci za asystenta składki emerytalno-rentowe. Kto zatem odprowadza podatek od tej umowy zlecenia?	Uwaga uwzględniona. Wskazana kwestia została doprecyzowana i uspojóna.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
336.	Uw aga ogó lna		Kujawsko- Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowy ch/		Publikacja raportu/ów z programu pilotażowego, Wspominany podczas spotkań konsultacyjnych pilotaż rozwiązań proponowanych w ustawie powinien zostać upubliczniony. Propozycja opublikowania raportu z przeprowadzonego programu pilotażowego na stronach ministerstwa wynika z potrzeby zapewnienia transparentności procesu oraz umożliwienia wprowadzania zmian opartych na rzeczywistych danych. Publikacja raportu pozwoli na udostępnienie wyników i wniosków z programu szerokiemu kręgowi interesariuszy, w tym obywatelom, organizacjom pozarządowym oraz instytucjom publicznym. Dzięki temu proces realizacji programu stanie się bardziej przejrzysty, a zainteresowane strony będą miały dostęp do wiarygodnych informacji, które pozwolą na lepsze zrozumienie jego skutków i efektywności	Uwaga uwzględniona. Link do wskazanych dokumentów jest zawarty na końcu OSR projektu.
337.	Uw aga ogó lna		Kujawsko- Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowy ch/		Jaki wpływ wejście ustawy o asystencji osobistej będzie miało dla innych programów wspierających osoby z niepełnosprawnościami? Dotyczy to ograniczeń w dostępie, likwidacji np. aktualnych programów jednorocznych - "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" (dla JST oraz NGO), programów PFRON.	Uwaga wyjaśniona. Nie planujemy ograniczeń w dostępie do programów PFRON. Jedyne planowane zmiany dotyczą zmniejszenia budżetu programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” w związku z przejściem znaczącej części jego beneficjentów do asystencji gwarantowanej ustawowo.
338.	Uw aga ogó lna		Kujawsko- Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowy ch/	Stworzenie jednolitego systemu świadczeń, który będzie spójny i zrozumiały dla wszystkich użytkowników.	Propozycja stworzenia jednolitego systemu świadczeń wsparcia, który będzie spójny i zrozumiały dla wszystkich użytkowników, wynika z potrzeby uproszczenia i ujednolicenia istniejącego systemu. Obecne rozdrobnienie systemu, w którym świadczenia są często rozdzielone na różne kategorie i procedury, utrudnia skuteczne wdrażanie oraz zarządzanie pomocą. Taki stan rzeczy prowadzi do zamieszania i może zniechęcać osoby potrzebujące wsparcia, które nie zawsze potrafią odnaleźć się w skomplikowanej strukturze. Ujednolicenie systemu pozwoli na stworzenie jasnych, przejrzystych zasad, które będą łatwe do zrozumienia zarówno dla osób ubiegających się o pomoc, jak i dla pracowników administracyjnych	Uwaga nie dotyczy przedmiotowego projektu. Jednocześnie informujemy, że prace nad uporządkowaniem systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami w sposób przejrzysty dla użytkowników oraz administracji państwowej rozpoczęły się już w MRPiPS.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
339.	Art. 4	Ust. 1, pkt 2	Osoba prywatna		Dlaczego projekt ustawy nie uwzględnia dzieci w wieku od 2 do 16 lat tak jak w chwili obecnej zawierają programy Asystent osoby z niepełnosprawnością dla NJO i jednostek samorządu terytorialnego? Czy będzie w związku z tym dedykowany dla tej grupy osobny program, ustawa? Nie zgadzam się również z okresem karencji dla dzieci w wieku 13-18 lat, gdzie program obejmie ich dopiero do 2027 roku. Jeżeli ustawa pomija dzieci i wprowadza okres karencji dla nieletnich, jest ustawą dyskryminującą i pomijającą bardzo znaczną część społeczeństwa – tym samym nie zapewnia wyrównania szans oraz możliwości podjęcia pracy przez rodziców opiekującymi się nieletnimi niepełnosprawnymi.	Uwaga częściowo uwzględniona. Osoby poniżej 13 roku życia będą miały wciąż dostęp do asystencji programowej. Dostępność do asystencji ustawowej od 2027 roku związana jest z koniecznością stopniowego wdrażania usługi, poczynając od osób o najwyższych potrzebach wsparcia.
340.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1 i 2	prezes Mazowieckie go Stowarzysze nie Osób z Chorobą Parkinsona	O prawo do asystencji osobistej mogą ubiegać się osoby, o których mowa w art. 3: 1) które ukończyły 18 rok życia , i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o	Ustawowe wykluczenie osób powyżej 65 r. ż. z usług jest niezgodne z zapisami Konstytucji RP oraz Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych- Preambuła stanowi „c) potwierdzając powszechność, niepodzielność, współzależność i powiązanie ze sobą wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz potrzebę zagwarantowania osobom niepełnosprawnym pełnego z nich korzystania, bez dyskryminacji”, Artykuł 1 „Do osób niepełnosprawnych zalicza się te osoby, które mają długotrwale naruszoną sprawność fizyczną, umysłową, intelektualną lub w zakresie zmysłów co może, w oddziaływaniu z różnymi barierami, utrudniać im pełny i skuteczny udział w życiu społecznym, na zasadzie równości z innymi osobami”. Artykuł 3. Niniejsza konwencja opiera się na następujących zasadach: (a) poszanowanie przyrodzonej godności, autonomii osoby, w tym swobody dokonywania wyborów, a także poszanowanie niezależności osoby, (b) niedyskryminacja, (c) pełny i skuteczny udział w społeczeństwie i integracja społeczna, (d) poszanowanie odmienności i akceptacja osób niepełnosprawnych, będących częścią ludzkiej różnorodności oraz ludzkości, (e) równość szans,	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych uzyskały co najmniej 80 punktów;</p>	<p>(f) dostępność, (g) równość mężczyzn i kobiet, (h) poszanowanie rozwijających się zdolności niepełnosprawnych dzieci oraz poszanowanie prawa dzieci niepełnosprawnych do zachowania tożsamości.</p> <p>Artykuł 4. Obowiązki ogólne</p> <p>1. Państwa Strony zobowiązują się do zapewnienia i popierania pełnej realizacji wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności wszystkich osób niepełnosprawnych, bez jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność. W tym celu Państwa Strony zobowiązują się do:</p> <p>(a) przyjęcia wszelkich odpowiednich środków ustawodawczych, administracyjnych i innych w celu wdrożenia praw uznanych w niniejszej konwencji,</p> <p>(b) podjęcia wszelkich odpowiednich środków, w tym ustawodawczych, w celu zmiany lub uchylecia obowiązujących ustaw, przepisów wykonawczych, zwyczajów i praktyk, które dyskryminują osoby niepełnosprawne,</p> <p>Artykuł 12. w całości</p> <p>Artykuł 19. Prowadzenie życia samodzielnie i przy włączeniu w społeczeństwo</p> <p>Państwa Strony niniejszej konwencji uznają równe prawo wszystkich osób niepełnosprawnych do życia w społeczeństwie, wraz z prawem dokonywania takich samych wyborów, na równi z innymi osobami, oraz podejmą efektywne i odpowiednie środki w celu ułatwienia pełnego korzystania przez osoby niepełnosprawne z tego prawa oraz ich pełnej integracji i pełnego udziału w życiu społeczeństwa, w tym poprzez zapewnienie, że:</p> <p>(a) osoby niepełnosprawne będą miały możliwość wyboru miejsca zamieszkania i podjęcia decyzji co do tego, gdzie i z kim będą mieszkać, na zasadzie równości z innymi osobami, a także, że nie będą zobowiązane do mieszkania w szczególnych warunkach,</p> <p>(b) osoby niepełnosprawne będą miały dostęp do szerokiego zakresu usług świadczonych w domu, w miejscu zamieszkania i innych usług wsparcia świadczonych w ramach społeczności lokalnej, w tym do pomocy osobistej niezbędnej do życia w społeczności i integracji</p>	

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>społecznej, która także pozwoli na zapobieganie izolacji i <u>segregacji społecznej</u>,</p> <p>(c) świadczone w społeczności lokalnej usługi i urządzenia dla ogółu ludności będą dostępne dla osób niepełnosprawnych, na zasadzie równości z innymi osobami oraz będą odpowiadać ich potrzebom.</p> <p>Artykuł 12,</p> <p>Zapis zastosowany w projekcie nie uwzględnia prawa do wsparcia osób, u których choroba powoduje niepełnosprawność po 65 rokiem życia. Do tej grupy należy poza reprezentowane przez nasze stowarzyszenie osoby z neurodegeneracyjnymi chorobami mózgu, schyłkowe stany różnych schorzeń, które rozpoczęły się zarówno przed 65 jak i po 65 rokiem życia.</p> <p>Wydaje się, że doszło do pomylenia usług dla osób w wieku senioralnym z usługami dla osób z niepełnosprawnością.</p> <p>Osoby powyżej 65 r.ż. również mają prawo do życia społecznego. Np. w chorobie Parkinsona (Ch.P.) – początek choroby może przypaść na 3 dekadę życia a także 7 dekadę. Na Chorobę Parkinsona choruje w Polsce ok. 100 000 osób!!! Wsparcia asystenta wymagają osoby począwszy od 3 stadium w skali 5 stopniowej, które mogą się rozwinąć przed 65 rokiem życia, ale też i później.</p> <p>Nie tylko osoby z Ch.P. są pokrzywdzone. Podobnie osoby z cukrzycą wymagające amputacji kończyny czy trące wzrok. Zastanawia jakie grupy społeczne brały udział przy tworzeniu dokumentu</p>	
341.	Art. 4	Ust. 2	prezes Mazowieckiego Stowarzyszenia Osób z Chorobą Parkinsona	Usunięcie ustępu 2, pod warunkiem zastosowania proponowanej zmiany w punkcie		<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
342.	Art. 6	Ust. 2, pkt 2	prezes Mazowieckie go Stowarzysze nie Osób z Chorobą Parkinsona	2) maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 240.	Nie ma podstaw prawnych do ograniczenie wsparcia osobom po 65 r.ż. to kolejna dyskryminacja. To bardzo niesprawiedliwe, ponieważ osoby powyżej 65 r.ż. zazwyczaj pracowały przez cały czas aktywności zawodowej. Odprowadzały składki ZUS przyczyniając się do wspierania osób z niepełnosprawnością, a w momencie kiedy dotyka ich ciężka odbierająca samodzielność choroba zostają traktowane w sposób marginalny.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
343.	Art. 63		prezes Mazowieckie go Stowarzysze nie Osób z Chorobą Parkinsona		Ustawowe wykluczenie osób powyżej 65 r. ż. z usług jest niezgodne z zapisami Konstytucji RP oraz Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych- Preambuła stanowi „c) potwierdzając powszechność, niepodzielność, współzależność i powiązanie ze sobą wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz potrzebę zagwarantowania osobom niepełnosprawnym pełnego z nich korzystania, bez dyskryminacji”, Artykuł 1 „Do osób niepełnosprawnych zalicza się te osoby, które mają długotrwale naruszoną sprawność fizyczną, umysłową, intelektualną lub w zakresie zmysłów co może, w oddziaływaniu z różnymi barierami, utrudniać im pełny i skuteczny udział w życiu społecznym, na zasadzie równości z innymi osobami”. Artykuł 3. Niniejsza konwencja opiera się na następujących zasadach: (a) poszanowanie przyrodzonej godności, autonomii osoby, w tym swobody dokonywania wyborów, a także poszanowanie niezależności osoby, (b) niedyskryminacja, (c) pełny i skuteczny udział w społeczeństwie i integracja społeczna, (d) poszanowanie odmienności i akceptacja osób niepełnosprawnych, będących częścią ludzkiej różnorodności oraz ludzkości, (e) równość szans, (f) dostępność, (g) równość mężczyzn i kobiet, (h) poszanowanie rozwijających się zdolności niepełnosprawnych dzieci oraz poszanowanie prawa dzieci niepełnosprawnych do zachowania tożsamości.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>Artykuł 4. Obowiązki ogólne</p> <p>1. Państwa Strony zobowiązują się do zapewnienia i popierania pełnej realizacji wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności wszystkich osób niepełnosprawnych, bez jakiegokolwiek dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność. W tym celu Państwa Strony zobowiązują się do:</p> <p>(a) przyjęcia wszelkich odpowiednich środków ustawodawczych, administracyjnych i innych w celu wdrożenia praw uznanych w niniejszej konwencji,</p> <p>(b) podjęcia wszelkich odpowiednich środków, w tym ustawodawczych, w celu zmiany lub uchylecia obowiązujących ustaw, przepisów wykonawczych, zwyczajów i praktyk, które dyskryminują osoby niepełnosprawne,</p> <p>Artykuł 12. w całości</p> <p>Artykuł 19. Prowadzenie życia samodzielnie i przy włączeniu w społeczeństwo</p> <p>Państwa Strony niniejszej konwencji uznają równe prawo wszystkich osób niepełnosprawnych do życia w społeczeństwie, wraz z prawem dokonywania takich samych wyborów, na równi z innymi osobami, oraz podejmą efektywne i odpowiednie środki w celu ułatwienia pełnego korzystania przez osoby niepełnosprawne z tego prawa oraz ich pełnej integracji i pełnego udziału w życiu społeczeństwa, w tym poprzez zapewnienie, że:</p> <p>(a) osoby niepełnosprawne będą miały możliwość wyboru miejsca zamieszkania i podjęcia decyzji co do tego, gdzie i z kim będą mieszkać, na zasadzie równości z innymi osobami, a także, że nie będą zobowiązane do mieszkania w szczególnych warunkach,</p> <p>(b) osoby niepełnosprawne będą miały dostęp do szerokiego zakresu usług świadczonych w domu, w miejscu zamieszkania i innych usług wsparcia świadczonych w ramach społeczności lokalnej, w tym do pomocy osobistej niezbędnej do życia w społeczności i integracji społecznej, która także pozwoli na zapobieganie izolacji i <u>segregacji społecznej</u>,</p> <p>(c) świadczone w społeczności lokalnej usługi i urządzenia dla ogółu ludności będą dostępne dla osób niepełnosprawnych, na zasadzie równości z innymi osobami oraz będą odpowiadać ich potrzebom.</p>	

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>Artykuł 12,</p> <p>Zapis zastosowany w projekcie nie uwzględnia prawa do wsparcia osób, u których choroba powoduje niepełnosprawność po 65 rokiem życia. Do tej grupy należy poza reprezentowane przez nasze stowarzyszenie osoby z neurodegeneracyjnymi chorobami mózgu, schyłkowe stany różnych schorzeń, które rozpoczęły się zarówno przed 65 jak i po 65 rokiem życia.</p> <p>Wydaje się, że doszło do pomylenia usług dla osób w wieku senioralnym z usługami dla osób z niepełnosprawnością.</p> <p>Osoby powyżej 65 r.ż. również mają prawo do życia społecznego. Np. w chorobie Parkinsona (Ch.P.) – początek choroby może przypaść na 3 dekadę życia a także 7 dekadę. Na Chorobę Parkinsona choruje w Polsce ok. 100 000 osób!!! Wsparcia asystenta wymagają osoby począwszy od 3 stadium w skali 5 stopniowej, które mogą się rozwinąć przed 65 rokiem życia, ale też i później.</p> <p>Nie tylko osoby z Ch.P. są pokrzywdzone. Podobnie osoby z cukrzycą wymagające amputacji kończyny czy trące wzrok. Zastanawia jakie grupy społeczne brały udział przy tworzeniu dokumentu</p>	
344.	Art. 65		prezes Mazowieckie go Stowarzysze nie Osób z Chorobą Parkinsona		Dyskryminacja ze względu na wiek	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.</p>
345.	Art. 70		prezes Mazowieckie go Stowarzysze nie Osób z	Należy przygotować superwizorów zwłaszcza na początku wprowadzania ustawy -	<p>Od początku działania ustawy należy zadbać o wsparcie superwizora, osoba z 3letnim doświadczeniem może potem same pełnić rolę superwizora. Wdrożenie dobrych standardów pozwoli uniknąć nieprawidłowych zachowań.</p> <p>Superwizja powinna być prowadzona przez osoby znające zasoby osób z niepełnosprawnościami. Asystenci powinni mieć szansę na</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Wprowadzono różnorodne, rozłączne wymagania, które powinien spełniać superwizor.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Chorobą Parkinsona	potrzebne są przepisy przejściowe, czyli przez początkowe 3 lata wycofanie wymogu 3 letniego doświadczenia superwizora w sprawowaniu usług opiekuńczych.	szkolenia w zakresie konkretnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Powinni być poinformowani o objawach, które w konkretnej niepełnosprawności wymagają szybkiej interwencji lekarskiej tzw. „red flag” Należy zadbać o wsparcie AAC	
346.	Art. 64		Prezes Mazowieckiego Stowarzyszenia Osób z Chorobą Parkinsona	Tak powinna brzmieć ustawa przy usunięciu pkt 2 art. 4,1 dotyczącego maksymalnej ilości godzin wsparcia dla osób 65+ co byłoby zgodne z zasadami braku dyskryminacji.		Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
347.			Prezes Mazowieckiego Stowarzyszenia Osób z Chorobą Parkinsona			Brak uwagi

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
348.	Art. 65	Pkt 1 i 2	Prezes Mazowieckie go Stowarzysze nie Osób z Chorobą Parkinsona	Usunięcie	Dyskryminacja osób z niepełnosprawnościami powyżej 65 r. ż., - taki zapis powoduje opóźnienie o 8 miesięcy (realnie 10) prawa do usług asystenckich.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
349.	OS R		Prezes Mazowieckie go Stowarzysze nie Osób z Chorobą Parkinsona		Ustawa w takim kształcie dyskryminuje osoby chore z niepełnosprawnościami, jakby dotyczyła tylko osób poniżej 65 r.ż. To jest niezgodne z Konstytucją RP i Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Obecnie jest bardzo trudno o takie wsparcie, usankcjonowanie tego ustawą wykluczy wsparcie asystenckie wielu osobom, które mają do tego prawo	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
350.	OS R		Prezes Mazowieckie go Stowarzysze nie Osób z Chorobą Parkinsona		NALEŻY OPRACOWAĆ FORMULARZ W OPARCIU O SZEROKIE KONSULTACJE SPOŁECZNE. WYKLUCZENIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ POWYŻEJ 65 ROKU ŻYCIA JEST DOWODEM, ŻE NIE ZBADANO WSZYSTKICH GRUP OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ. W INNYM WYPADKU UZNANOBY ŻE NP. NIEWIDOMA Z POWODU POWIKŁAŃ CUKRZYCOWYCH OSOBA POWYŻEJ 65 ROKU ŻYCIA PORZEBUJE WSPARCIA- CHOĆBY PRZYNAJMNIEJ W USTAWIENIU PENA DAWKUJĄCEGO INSULINĘ DO KAŻDEGO POŚILKU. Stowarzyszenie osób z chorobą Parkinsona zrzesza osoby chore w tym kilka czynnych zawodowo powyżej 65 roku życia! Od 3 stadium (z 5 stadiów) choroby potrzebna jest choremu pomoc. Dotyczy to przede wszystkim osób samotnych i objętych leczeniem choroby w zaawansowanym stadium, w tym leczenie pompą infuzyjną lub PEGiem do dwunastniczym. Taka osoba z objawami widzenia podwójnego potrzebuje wsparcia przy obsłudze tych urządzeń. Od 3 stadium z powodu „zastygnięć” (niemożliwości	Uwaga wyjaśniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					wykonania ruchu) i częstych upadków brak pomocy naraża chorego na bezpośrednie zagrożenie życia. Osoba z ch. Parkinsona potrzebuje asysty przy poruszaniu się w domu i na zewnątrz. Od 4 stadium stale. Należy pamiętać, że osoby w wieku 65 r. ż częściej są wdowcami niż przed 65 r.ż.	
351.	OS R		Prezes Mazowieckie go Stowarzysze nie Osób z Chorobą Parkinsona		Przykład innych krajów przy zastosowaniu kryterium wieku nie sprawia, że ustawa będzie zgodna Konstytucją RP Rozdział II WOLNOŚCI, PRAWA I OBOWIĄZKI CZŁOWIEKA I OBYWATELA.	Uwaga wyjaśniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
352.	OS R		Prezes Mazowieckie go Stowarzysze nie Osób z Chorobą Parkinsona		Ile organizacji zrzeszających osoby powyżej 65 r.ż. brało udział w takich konsultacjach? Nie jest nam wiadome o tym, aby którekolwiek stowarzyszenie Osób z ch. Parkinsona zostało zaproszone, czy uczestniczyły organizacje zrzeszające osoby z otępieniem? Obie choroby zaczynają się zazwyczaj przed 65 r.ż., ale niepełnosprawność pojawia się po kilku lub kilkudziesięciu latach. To są choroby uwarunkowane genetycznie (ponad 20 mutacji dotyczy ch. Parkinsona, w otępieniu możliwe jest jedno ze 150 rozpoznań, z czego choroba Alzheimera jest najczęstsza ale w każdym przypadku pacjent wymaga różnicowania co do rodzaju schorzenia).	Uwaga wyjaśniona. Konsultacje społeczne były szeroko otwarte na uczestników z różnych środowisk
353.	Art. 4	Ust. 1, punkt 1	Fundacja Przekraczać Granice	które ukończyły 18 rok życia do ukończenia 66. roku życia, i które w zakresie poziomu potrzeby	Wydłużenie wieku do 66 lat umożliwi składanie wniosku, gdy osoba np. w dniu osiągnięcia 65 lat lub w jakiś czas potem dowie się o programie. Starsze osoby z niepełnosprawnością bardzo często nie mają dostępu do internetu lub ich schorzenie w znaczący sposób mogą uniemożliwić wypełnienia wniosku.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych uzyskały co najmniej 80 punktów;		
354.	Art. 4	Ust. 2	Fundacja Przekraczać Granice	Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nabyła prawo do asystencji osobistej przed ukończeniem 66. roku życia, jest uprawniona do korzystania z asystencji osobistej po ukończeniu 65. roku życia do upływu okresu, na który została wydana decyzja.	Wydłużenie wieku do 66 lat umożliwi składanie wniosku, gdy osoba np. w dniu osiągnięcia 65 lat lub w jakiś czas potem dowie się o programie. Starsze osoby z niepełnosprawnością bardzo często nie mają dostępu do internetu lub ich schorzenie w znaczący sposób mogą uniemożliwić wypełnienia wniosku.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
355.	Art. 8	Ust. 4	Fundacja Przekraczać Granice	Do składu, o którym mowa w ust. 3, należy osoba z niepełnosprawnością jak najbardziej zbliżoną do rodzaju niepełnosprawności osoby z niepełnosprawnością, której dotyczy wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej. W przypadku, gdy dany rodzaj niepełnosprawności uniemożliwia pełnienie funkcji członka składu, do składu wchodzi osoba stale wspierająca osobę z niepełnosprawnością jak	Możliwość takiego rozwiązania da zwłaszcza osobom z niepełnosprawnością poczucie społecznej sprawiedliwości, gdy za oferowane ze swojej strony wsparcie i doradztwo zostaną docenione na równi z wszystkimi innymi osobami pracującymi przy programie.	Uwaga uwzględniona. Wszystkie osoby wchodzące w skład Zespołu ustalającego prawo do asystencji osobistej będą otrzymywały wynagrodzenie.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				najbardziej zbliżoną do rodzaju niepełnosprawności osoby z niepełnosprawnością, której dotyczy wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej. Osoby zasiadające w składzie mogą otrzymać stosowne diety zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.		
356.	Art. 10	Ust. 2	Fundacja Przekraczać Granice	Użytkownik może korzystać z asystencji osobistej organizowanej i realizowanej przez maksymalnie dwóch realizatorów.	Użytkownicy potrzebujący wsparcia od więcej niż jednego asystenta osobistego i mieszkający w granicach dwóch, trzech powiatów powinni mieć możliwość skorzystania z kilku realizatorów, gdy nie mogą znaleźć odpowiednich asystentów w odpowiedniej ilości na terenie swojego powiatu.	Uwaga nieuwzględniona. Realizatorzy mają jednak dowolność w sięganiu po asystentów niezamieszkujących ich powiatu.
357.	Art. 16	Ust. 2, Pkt 9	Fundacja Przekraczać Granice	nie powinien być wstępnym oraz zstępnym,	W sytuacji, gdy użytkownik nie może znaleźć odpowiedniego asystenta osobistego, a zwłaszcza w momencie, gdy współpracujący dotychczas asystent nie wywiązywał się z obowiązków i nie ma szans by znaleźć kompetentnego, niespokrewnionego pozostającym z nim	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>krewnym w linii bocznej do trzeciego stopnia, małżonkiem, wstępnym oraz zstępnym małżonka, krewnym w linii bocznej małżonka do trzeciego stopnia, zięciem, synową, macochą lub ojczymem użytkownika, ani osobą wspólnie gospodarującą z użytkownikami lub pozostającą z nim w faktycznym pożyciu, a także osobą pozostającą w stosunku przysposobienia z użytkownikami. Jednak w sytuacji nadzwyczajnej</p>	<p>w faktycznym pożyciu na cito, a stan zdrowia uniemożliwia czekanie i Realizator nie zagwarantuje, że zapewni wsparcie użytkownikowi nie dłużej niż dwa dni, to należałoby takie awaryjne rozwiązanie zastosować. Trzeba się liczyć, że część rodziny, bliskich pracuje na co dzień i nie jest w stanie zapewnić opieki, gdy urlopu nie uzyska od swojego pracodawcy. W tak bardzo specyficznej sytuacji taka osoba mogłaby skorzystać z urlopu, w tym bezpłatnego i z możliwością powrotu do pracy na takich samych warunkach. Taka osoba mogłaby okazać się wyjściem, gdy nie można znaleźć nowego asystenta na czas.</p>	<p>Wyłączenie bliskich użytkownika z grona osób mogących świadczyć usługę asystencji osobistej jest związane z charakterem tej usługi, mającej na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami niezależnego życia. Należy wskazać, że świadczenie usługi asystencji osobistej związane jest z wykonywaniem poleceń osoby z niepełnosprawnością, co często będzie stawiało asystenta w konflikcie interesów pomiędzy np. dobrymi stosunkami rodzinnymi a wolą osoby z niepełnosprawnością. Tymczasem istotą tej usługi jest prymat niezależności użytkownika asystencji, który ciężko byłoby uzyskać w wypadku dopuszczenia bliskich osoby z niepełnosprawnością ze względu na szczególny status matek, ojców czy ogółem więzów rodzinnych w polskiej kulturze. Tego typu intuicję potwierdza również raport Europejskiej Sieci Niezależnego Życia (European Network of Independent Living) "Personal assistance in Slovenia and the problem of understanding Independent Living" dostępny pod adresem https://enil.eu/personal-assistance-in-slovenia-and-the-problem-of-understanding-independent-living/.</p> <p>Istotna pozostaje również nieostrość zaproponowanego sformułowania o „szczególnych przypadkach”. Tak ujęty katalog otwiera furtkę, by na rodzinę osoby z niepełnosprawnością przerzucać odpowiedzialność za asystencję osobistą, co stoi wprost w sprzeczności z celami niniejszej regulacji.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				, wstępni, zstępni, krewni w linii bocznej do trzeciego stopnia, tj. małżonka do trzeciego stopnia, zięcia, synowa, macocha lub ojczym użytkownika, osoba wspólnie gospodarującą z użytkownikie m lub pozostającą z nim powinni mieć możliwość świadczenia opieki jako asystent osobisty maksymalnie do trzech miesięcy na tych samych warunkach.		Ważnym argumentem za takim wyłączeniem jest również umożliwienie niezależnego życia osobom, które dziś w rodzinie podejmują opiekę nad osobą z niepełnosprawnością. Zgodne z doświadczeniami innych krajów jest to, że realizator w wypadku trudności ze znalezieniem kandydatów na asystenta dla danej osoby z niepełnosprawnością, zapropnuje to członkom rodziny, zamiast poszerzyć poszukiwania.
358.	Art. 21	Ust. 1,Pkt 4,5	Fundacja Przekraczać Granice	Wyjątkiem od tej reguły jest:	Wielu podopiecznych naszej Fundacji „Przekraczać Granice” oraz inne osoby z niepełnosprawnościami zgłaszały nam, iż na wsparcie nie może liczyć w pełni. Przykładem są turnusy rehabilitacyjne, gdzie	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				4) zakład opiekuńczo-leczniczy, 5) zakład pielęgnacyjno-opiekuńczego, gdzie powyższy zakład nie jest w stanie zapewnić opieki na każdym polu.	pielęgniarka tylko, ale nie zawsze pomaga podopiecznemu podczas wstawania, samego obiadu, załatwieniem potrzeb fizjologicznych. Użytkownik z głębszą niepełnosprawnością fizyczną, a także wzrokową często nie mają co liczyć na wspólny spacer po obiekcie lub jego najbliższej okolicy. Z kolei członkowie rodzin nie mają sił by zająć się swoim najbliższym w obcym miejscu, gdy często nie jest przystosowane pod przyjmowanie osób o szczególnych potrzebach. Można spotkać się również z tym, że właściciele za dotychczasowego asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej doliczają dodatkowe koszty, choć opieki nie zapewniają a jedynie świadcząc zabiegi rehabilitacyjne. A to już ma znamiona dyskryminacji i osoba potrzebująca rehabilitacji w obcym miejscu wobec osób głównie poruszających na wózkach inwalidzkich, tetryków, osób z mpd nie będzie możliwa bez wsparcia ze strony asystenta osobistego. W związku z tym również w artykule 22 nie powinno obniżać się godzin wsparcia realizowanego przez asystenta osobistego odnośnie opieki w zakładzie opiekuńczo-leczniczym i zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym.	Proponowana zmiana oznaczałaby dublowanie udzielanego wsparcia.
359.	Art. 49	Ust. 2	Fundacja Przekraczać Granice	W razie kolejnego uchybienia obowiązkowi, kara pieniężna może być powtórzona i podwojona kosztowo.	Biorąc pod uwagę przyczyny zaniechania przez członków zarządu powiatu, gdy zasiadając na stanowisku nie zawsze dostrzegają faktyczne problemy środowiska osób z niepełnosprawnościami i bagatelizując ich potrzeby, gdyby użytkownikom działa się krzywda i nikt na to nie reagował, to wówczas zasadnym byłoby by administracyjna kara pieniężna wyniosła podwójną wysokość, tj. od dwumiesięcznego do sześciomiesięcznego jej wynagrodzenia za pracę, i wyznacza odpowiedni termin, nie dłuższy niż 1 miesiąc, do wykonania zaniechanego obowiązku.	Uwaga nieuwzględniona. Jednakże katalog kar pieniężnych za konkretne uchybienia został zaktualizowany.
360.	Uw aga ogó lna		Stowarzysze nie Dłaczego NIE	Zobowiązanie Biura Osób Niepełnosprawnych/MPRIPS do ogłaszania konkursów z dużym wyprzedzeniem i		Uwaga nie dotyczy przedmiotowego projektu.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				sprecyzowany mi terminami		
361.	Art. 10, 29, 31		Stowarzysze nie Dłaczego NIE	Sprecyzowani e co oznacza szkolenie ogólne i kto je może prowadzić		Uwaga uwzględniona. Sprecyzowano w projekcie ustawy
362.	Art. 11	Ust. 6, pkt 2	Stowarzysze nie Dłaczego NIE	„Ilość godzin spędzonych z OzN” zamiast „Pół roku doświadczenia w pracy z OzN”		Uwaga nieuwzględniona. Wymóg został pozostawiony w niezmienionej formie.
363.	Art. 55		Stowarzysze nie Dłaczego NIE	Dla seniorów pierwszeństwo w przyznaniu usług opiekuńczych, asystencja jako uzupełnienie	Należy wyraźnie wyodrębnić te dwie instytucje	Uwaga częściowo uwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
364.	Art. 8	Ust. 4	Stowarzysze nie Dłaczego NIE		Doprecyzowanie " osoba z podobną niepełnosprawnością" w składzie orzekającym.	Uwaga częściowo uwzględniona. Wprowadzony został fakultatywny udział w zespole osoby ze zbliżoną niepełnosprawnością.
365.	Art. 11	Ust. 8	Stowarzysze nie Dłaczego NIE	Doprecyzowan ie na jaki czas powinna być zawarta umowa	Warunki umowy, w tym czas na jaki jest zawierana, określają odrębne przepisy. Nie jest to czytelne	Uwaga nieuwzględniona. Taki zapis godziłby w swobodę zawierania umów – to asystent razem z użytkownikiem usługi i realizatorem określą odpowiedni

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						czas, nie dłuższy niż ten, na który została wydana decyzja.
366.	Art. 8	Ust. 8	Stowarzysze nie Dlaczego NIE	Doprecyzowan ie na jaki czas powinna być zawarta umowa	Warunki umowy, w tym czas na jaki jest zawierana, określają odrębne przepisy. Nie jest to czytelne	Uwaga nieuwzględniona. Taki zapis godziłby w swobodę zawierania umów – to asystent razem z użytkownikiem usługi i realizatorem określa odpowiedni czas, nie dłuższy niż ten, na który została wydana decyzja.
367.	Uw aga ogó lna		Stowarzysze nie Dlaczego NIE	Zawarcie przepisów obligujących do ogłaszania bez zwłoki konkursów na AOON, gwarantującyc h ciągłość w projekcie, jak również nakładające się obowiązki nadzoru nad właściwą rekrutacją oraz realizacją zgodną z celami programu i wskazanymi grupami docelowymi.		Uwaga uwzględniona. Przepisy dotyczące zlecenia realizacji zadania przez powiat zostały dookreślone.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
368.	Uw aga ogó lna		Stowarzysze nie Dłaczego NIE	Ustawa powinna kłaść nacisk na samodzielność OzN, ich sprawczość. Niezależnie od przyczyny i stopnia niepełnospraw ności		Uwaga uwzględniona. Wprowadzenie ustawowej asystencji osobistej dla osób z niepełnosprawnościami ma na celu zwiększenie niezależności osób z niepełnosprawnością w codziennym życiu.
369.	Uw aga ogó lna		Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną		Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną wyraża zadowolenie z projektu ustawy, spełniającego standardy wynikające z Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami oraz Komentarza generalnego nr 5. W szczególności cieszy możliwość swobodnego wyboru przez osobę z niepełnosprawnością zarówno realizatora usługi, jak i asystenta osobistego, a także samodzielnego zatrudnienia asystenta. Z satysfakcją odnotowujemy również fakt podniesienia w art. 7 ust. 2 podmiotowości osób ubezwłasnowolnionych (piszemy to oczywiście w oczekiwaniu na ustawę o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji). Popieramy także oparcie realizowania usługi o osoby spoza kręgu rodziny poprzez wyłączenie najbliższych (art. 16 ust. 2 pkt 9), dzięki czemu usługa asystencji osobistej będzie faktycznie kierowana przez osobę z niepełnosprawnością, stanowi to także realne odciążenie rodziny.	Uwaga uwzględniona. Podane zapisy pozostają podtrzymane.
370.	Uw aga ogó lna		Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną		Projekt przewiduje, że podobnie jak przy świadczeniu wspierającym przy przyznawaniu prawa do asystencji osobistej wykorzystana będzie skala ustalania poziomu potrzeby wsparcia. Wykorzystanie tej bazującej na ocenie funkcjonalnej skali należy ocenić pozytywnie. Jednak konieczne jest podkreślenia dwóch kwestii. Po pierwsze, niezbędne jest poprawienie procesu wydawania decyzji o ustaleniu potrzeby wsparcia, w szczególności zapewnienie standaryzacji pracy zespołów ustalających poziom potrzeby wsparcia. Drugim bardzo istotnym aspektem jest zastosowanie przy	Uwaga częściowo uwzględniona. Trwa proces ewaluacji wydawania decyzji o ustaleniu potrzeby wsparcia. Jednocześnie próg 80 punktów jest niezbędny ze względu na ograniczone środki. Osoby poniżej tego progu będą wciąż mogły jednak skorzystać z asystencji osobistej poprzez program finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					drugiej formie wsparcia opartej na ww. skali ponownie bardzo wysokiego progu wejścia. Rozumiejąc specyfikę usługi asystencji osobistej jako skierowanej do niezbyt dużej liczby osób, PSONI zwraca uwagę, że w celu zapewnienia poczucia sprawiedliwości, a także pełnego wykorzystania skali poziomu potrzeby wsparcia należy w możliwie jak najszybszym czasie wprowadzić rozwiązania przyznające określone uprawnienia na podstawie uzyskania w ww. skali mniej niż 70 punktów. Oczywiście system powinien przyznać największy zakres wsparcia w postaci różnych form osobom z największą punktacją, jednak musi przewidywać też zakres wsparcia dla osób z niższą punktacją.	
371.	Uw aga ogó lna		Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną		W ustawie wymiennie stosowane są określenia „osoby niepełnosprawne”, „osoby z niepełnosprawnościami”, „osoby z niepełnosprawnościami”. Rekomendujemy uspoźnienie terminologii i konsekwentne jej stosowanie, traktując jako formę podstawową „osoby z niepełnosprawnościami”.	Uwaga uwzględniona. Przepisy uspoźniono.
372.	Art. 2	Ust. 2	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną	Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nabyła prawo do asystencji osobistej przed ukończeniem 65. roku życia, jest uprawniona do korzystania z asystencji osobistej po ukończeniu 65. roku życia	PSONI rozumiejąc intencję projektodawcy dotyczącą przedmiotowego ograniczenia wskazuje, że odebranie prawa do asystencji osobistej osobom, które wcześniej z niej korzystały, znacząco pogorszyłoby ich jakość życia, i byłoby dyskryminacyjne. Równocześnie w celu zapewnienia zgodności z Konstytucją konieczne jest stworzenia systemu wsparcia dla osób po 65. roku życia, których niepełnosprawność wystąpiła po ukończeniu 65. roku życia. PSONI w tym kontekście zwraca uwagę na projekt ustawy o bonie senioralnym zauważając konieczność jego poprawy w celu stworzenia rozwiązania komplementarnego z asystencją osobistą.	Uwaga nieuwzględniona. .

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
373.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną	Postulujemy zmianę projektu ustawy o bonie senioralnym, zgodnie z zapropnowan ymi przez PSONI brzmieniem, zgłoszonym w ramach konsultacji ww. ustawy – uwagi zostały załączone.		Uwaga nie dotyczy przedmiotowego projektu. Zauważamy potrzebę, aby bon senioralny stanowił komplementarną dla asystencji osobistej usługę.
374.	Art. 4	Ust. 1, pkt 2	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną	Usunięcie pkt 1 i 2 i nadanie ust. 1 brzmienia: które ukończyły 13. rok życia do ukończenia 65. roku życia, i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji	W celu zapewnienia spójności systemów i uniknięcia sytuacji utraty prawa do asystencji osobistej „automatycznie” po ukończeniu 18. roku życia, proponujemy rozszerzenie oceny poziomu potrzeby wsparcia na osoby w wieku 13-18 lat.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na powiązanie oceny poziomu potrzeby wsparcia ze świadczeniem wspierającym, przysługującym osobie z niepełnosprawnością (nie zaś opiekunowi), rozszerzenie na ten moment katalogu osób otrzymujących ocenę poziomu potrzeby wsparcia o młodzież między 13 a 18 rokiem życia spowoduje w aktualnej sytuacji powstanie problemów z dodatkowym orzecnictwem.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych uzyskały co najmniej 80 punktów; [równoległa zmiana w art. 4b ustawy o rehabilitacji w celu objęcia ustalaniem poziomu potrzeby wsparcia osób pomiędzy 13. a 18. rokiem życia]		
375.	Art. 6		Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną	Po pkt 1 dodanie pkt 1a o treści: 1a. W przypadku osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia	Zauważamy potrzebę zwiększenia wymiaru godzinowego asystencji osobistej dla osób wymagających najbardziej intensywnego wsparcia. Planowana obecnie docelowa liczba godzin nie zapewni im możliwości prowadzenia prawdziwie niezależnego życia.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na ograniczone środki budżetowe, nie jest możliwe zwiększenie docelowej liczby godzin dla tej grupy.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych uzyskały co najmniej 95 punktów: 1) minimalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 45; 2) maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 360.		
376.	Art. 7	Ust. 1 i 2	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną	Sugerujemy zmianę przepisów ust. 1 i 2 w celu ich uspoólnienia.	Zgodnie z ust. 1, opiekun prawny lub osoba stale wspierająca w każdym przypadku potrzebuje zgody osoby z niepełnosprawnością na złożenie wniosku, natomiast ust. 2 nie wymaga takiej zgody, lecz przewiduje możliwość złożenia sprzeciwu przez osobę ubezwłasnowolnioną. Sytuację złożenia wniosku przez inną osobę niż osoba z niepełnosprawnością powinien kompleksowo regulować ust. 2.	Uwaga uwzględniona. Przepisy adekwatnie zredagowano.
377.	Art. 7	Ust. 4	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z	Dodanie pkt 8 o treści: 8) środki niezbędne do	Wprowadzenie tego przepisu ułatwi zapewnienie dostępności całego procesu osobom z niepełnosprawnościami oraz zgodność z obowiązującymi przepisami dot. dostępności.	Uwaga uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Niepełnospra wnością Intelektualną	zapewnienia dostępności osobie z niepełnospraw nością w celu ustalenia prawa do asystencji osobistej.		
378.	Art. 9	Ust. 2	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną	2. W przypadku zmiany potrzeb użytkownika wniosek o ponowne ustalenie prawa do asystencji osobistej może zostać złożony bez zachowania terminu określonego w ust. 1.	Zmiana ma na celu zwiększenie przejrzystości i zrozumiałości przepisów oraz uspoźnienie art. 9 ust. 2 z art. 7.	Uwaga uwzględniona. Przepis został przeredagowany.
379.	Art. 11	Ust. 5	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną	5. W przypadku użytkownika niepełnoletnie go lub ubezwłasnowo lnionego, wyboru asystenta osobistego dokonuje	Propozycja zmierza do zagwarantowania możliwości korzystania z usługi asystenta osobistego osobom, które nie mogą samodzielnie wybrać asystenta.	Uwaga uwzględniona. Przepis został adekwatnie przeredagowany.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				użytkownik, za zgodą przedstawiciel a ustawowego, osoby pełniącej funkcję rodziny zastępczej wobec niepełnoletnie go, osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka, w którym niepełnoletni przebywa lub dyrektora placówki opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego, w której niepełnoletni przebywa. W przypadku niedokonania wyboru asystenta osobistego przez użytkownika niepełnoletnie go lub		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				ubezważniono Inionego wyboru asystenta dokonuje przedstawiciel ustawowy, osoba pełniąca funkcję rodziny zastępczej wobec niepełnoletnie go, osoba prowadząca rodzinny dom dziecka, w którym niepełnoletni przebywa lub dyrektor placówki opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego, w której niepełnoletni przebywa.		
380.	Art. 14	Ust. 3	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną	3. W przypadku deklaracji, o której mowa w ust. 2, Zakład Ubezpieczeń Społecznych	Niespójność z pozostałymi ustępami art. 14.	Uwaga uwzględniona. Przepis został adekwatnie przeredagowany.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				przekazuje wynagrodzeni e na wyodrębniony rachunek bankowy użytkownika asystencji osobistej.		
381.	Uw aga ogó lna		Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną	Połączenie rozdziałów 6 i 7 pod wspólnym tytułem „Świadczenie asystencji osobistej”	Obecny tytuł Rozdziału 6 sugeruje wspieranie asystenta osobistego, dodatkowo nie odpowiadając w pełni zakresowi przedmiotowemu.	Uwaga częściowo uwzględniona. Ustawa została gruntownie przeredagowana.
382.	art. 16	Ust. 6	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną	6. Stawka godzinowa asystenta osobistego wynosi nie mniej niż 50 złotych oraz nie więcej niż 65 złotych.	Obok stawki maksymalnej proponujemy uregulować również ustawowo stawkę minimalną w celu zapewnienia odpowiedniego wynagrodzenia asystentów osobistych i w ten sposób m.in. budowania prestiżu zawodu, przeciwdziałania tzw. selekcji negatywnej oraz dbania o odpowiednią liczbę kandydatów do wykonywania pracy asystenta osobistego. Zaproponowana stawka minimalna koresponduje ze stawkami funkcjonującymi w rządowych programach „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”.	Uwaga uwzględniona. Wprowadzono stawki bazowe, w tym stawkę minimalną.
383.	Art. 16	Ust. 10, pkt 3	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną		Wobec braku standardów ewakuacji osób z niepełnosprawnościami oraz dostępnych zasad ewakuacji jedynie dla niektórych miejsc/placówek, PSONI postuluje uwzględnienie specyfiki różnych niepełnosprawności w programie szkoleń.	Uwaga uwzględniona. Szczegóły odnośnie programu szkoleń zostaną zapisane w odpowiednim rozporządzeniu.
384.	Art. 17		Polskie Stowarzysze nie na rzecz	Dodanie ust. 2 o treści:	Superwizja powinna być również możliwa do zrealizowania na wniosek użytkownika, także ze względu na równowagę stron i	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną	2. Użytkownik asystencji osobistej może zawnioskować do realizatora do przeprowadze nie superwizji asystencji osobistej.	możliwość reakcji użytkownika na zaobserwowane trudności lub nieprawidłowości.	Superwizja pozostaje fakultatywnym elementem asystencji osobistej. Równowagę stron zapewnia instrument doradztwa wzajemnego.
385.	Art. 18	Ust. 2, pkt 1	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelktualną	posiada co najmniej dwuletnie udokumentow ane doświadczenie korzystania z asystencji osobistej lub, w przypadku osoby stale wspierającej osobę z niepełnospraw nością, posiada co najmniej dwuletnie udokumentow ane doświadczenie we wspieraniu osoby korzystającej z asystencji osobistej, w	Warunek korzystania z asystencji osobistej może być spełniony jedynie w stosunku do osoby z niepełnosprawnością, tymczasem zgodnie z definicją doradcą wzajemnym mogą być również osoby stale wspierające osobę z niepełnosprawnością. Dlatego należy uzupełnić przepis.	Uwaga uwzględniona. Przepis został adekwatnie przeredagowany.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				wymiarze co najmniej 30 godzin miesięcznie;		
386.	Art. 24		Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną		Warto rozważyć regularną ewaluację, która służyć będzie monitorowaniu i identyfikacji nieprawidłowości oraz poprawie jakości usługi asystencji osobistej, a nie tylko ewaluację dokonywaną pod koniec świadczenia usługi.	Uwaga uwzględniona.
387.	Art. 26	Ust. 2, pkt 1	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną	1) do działań statutowych należy działalność na rzecz osób z niepełnospraw nościami;	Rekomendujemy uspoźnienie przepisu z określeniem sfery zadań publicznych z art. 4 ust. 1 pkt 7 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1491).	Uwaga uwzględniona. Przepis został adekwatnie przeredagowany.
388.	Art. 26	Ust. 5	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną	realizuje superwizje dla zatrudnianych asystentów osobistych w wymiarze nie mniejszym niż 2 godziny na pół roku dla każdego asystenta osobistego;	Superwizja powinna być wsparciem obowiązkowym, niezależnym od wniosku asystenta lub użytkownika. Ma bowiem służyć zapewnieniu wysokiej jakości świadczonych usług.	Uwaga nieuwzględniona. Superwizja pozostaje wsparciem fakultatywnym, zależnym od chęci asystenta osobistego.
389.	Art. 29	Ust. 3, pkt 1	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra	Propozycja usunięcia pkt 1	Wymóg posiadania wykształcenia wyższego we wskazanych dziedzinach i jednocześnie 3-letniego doświadczenia w pracy jako asystent osobisty może stanowić barierę w znalezieniu osób chętnych do pełnienia roli superwizora.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			wnością Intelektualną			możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
390.	Art. 52	Pkt. 2	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną	2) w art. 2 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Do ulgi 95% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego oraz autobusowego , na podstawie biletów jednorazowyc h, jest uprawniony przewodnik lub osoba wspierająca w podróży osobę niewidomą albo osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji, a także asystent osobisty towarzyszący w podróży osobie z niepełnospraw nością.”.	Ponieważ przepis powiązany z ustawą o asystencji osobistej, proponowane jest dostosowanie przepisu do terminologii prawnocłowieczej, na której oparta jest ww. ustawa. Zmiana polega więc na zamianie określenia „opiekun” na „osoba wspierająca”.	Uwaga nieuwzględniona. Po konsultacjach międzyresortowych, ze względu na możliwe problemy interpretacyjne, projektodawca zrezygnował z postulowanej zmiany.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
391.	Art. 60		Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną	Art. 60. Minister właściwy do spraw zabezpieczeni a społecznego, po upływie 18 miesięcy oraz przed upływem 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, dokona przeglądu stosowania przepisów ustawy oraz przepisów wydanych na jej podstawie, w celu dokonania oceny systemu świadczenia asystencji osobistej oraz przedstawieni a rekomendacji Radzie Ministrów w kwestii ewentualnej konieczności podjęcia	Propozycja dookreślenia terminu przeglądu stosowania przepisów ustawy. Obecny termin wydaje się nieprecyzyjny	Uwaga nieuwzględniona. Przepis wskazuje już datę rozpoczęcia przeglądu, co wydaje się wystarczające. Jednocześnie określanie bardzo konkretnej daty zakończenia może wpłynąć negatywnie na jakość i poziom szczegółowości przeglądu.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				działań korygujących w systemie świadczenia asystencji osobistej.		
392.	Art. 61	Ust. 1	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną	Art. 61. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, po upływie trzech lat oraz przed upływem 4 lat od dnia wejścia w życie ustawy, dokona: (...)	Propozycja dookreślenia terminu. Obecny wydaje się nieprecyzyjny	Przepis został adekwatnie przeredagowany. Uwaga uwzględniona.
393.	Art. 15	Ust. 1, pkt 6	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną	6) podejmowanie aktywności życiowej, w tym osobistej, społecznej i zawodowej	Według PSONI zmiana proponowanego punktu jest potrzebna w celu doprecyzowania przepisu. Dla wielu osób z dużą potrzebą wsparcia, w tym z autyzmem i niepełnosprawnościami sprzężonymi, brak umiejętności i możliwości organizacji aktywności osobistej, wolnego czasu stanowi wyjątkową barierę w możliwie samodzielnym życiu. Jednocześnie brak tego zapisu może wpływać negatywnie na dostępność do usług asystenckich dla osób z autyzmem czy niepełnosprawnościami sprzężonymi, jeśli ich aktywność w wymienionych w projekcie sferach jest ograniczona.	Uwaga uwzględniona.
394.	Art. 46		Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną	Art. 46 1. Samorząd powiatowy organizuje usługi asystencji osobistej dla	Potrzeba wprowadzenia ustawowego standardu asystencji osobistej, która będzie nadal realizowana ze środków Funduszu Solidarnościowego. Doświadczenia wskazują, że obecnie zarówno samorządy, jak i organizacje pozarządowe mają zbyt daleko posuniętą swobodę w realizacji usługi. Skutkuje to brakiem standaryzacji usługi asystencji osobistej w różnych miejscach kraju, a w konsekwencji często daleką od Konwencji formą usługi.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>osób z niepełnosprawnościami niespełniających warunków określonych w art. 4 ustawy.</p> <p>2. Środki na organizację usług są przekazywane samorządowi powiatowemu z Funduszu Solidarnościowego na podstawie algorytmu określonego przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia.</p> <p>3. Algorytm, o którym mowa w ust. 2, powinien uwzględniać w szczególności liczbę mieszkańców powiatu.</p> <p>4. Rada Powiatu w drodze uchwały</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>określa zasady ubiegania się o asystencję osobistą, realizowanej na podstawie tego artykułu, i przyznawania jej osobom z niepełnosprawnościami.</p> <p>5. Minister właściwy do spraw zabezpieczeni a społecznego organizuje konkursy dla organizacji pozarządowyc h na realizację usług asystencji osobistej dla osób z niepełnosprawnościami niespełniający ch warunków art. 4 ustawy.</p> <p>6. Konkursy, o których mowa w ust. 5, mogą mieć charakter jednoroczny</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>lub wieloletnie.</p> <p>7. Konkursy, o których mowa w ust. 5, należy ogłaszać co najmniej na 3 miesiące przed końcem zadań realizowanych na podstawie poprzednich konkursów.</p> <p>8. Osoba z niepełnosprawnością nie może korzystać równocześnie z usług asystencji osobistej organizowanych na podstawie niniejszego artykułu przez powiat i organizację pozarządową.</p> <p>9. Do asystencji osobistej realizowanej na podstawie</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				tęgo artykułu stosuje się odpowiednio art. ...		
395.	Art. 7	Ust. 1	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną	Dodanie Art. 7 ust. 1 z indeksem 1 Osoba z niepełnospraw nością w trakcie ustalania prawa do asystencji osobistej i korzystania z niej może korzystać ze wsparcia osoby stale wspierającej.	Dorośle osoby z niepełnosprawnością intelektualną, osoby z autyzmem najczęściej potrzebują wsparcia podczas wszelkich czynności związanych z ustalaniem prawa do asystencji osobistej i korzystania z niej. Wynika to m.in. z ich problemów poznawczych i komunikacyjnych. Tęgo wsparcia może udzielić osoba stale wspierająca, która zna dobrze potrzeby osoby z niepełnosprawnością. Szczęgółnie istotne jest to przypadku osób pełnoletnich nieubezwłasnowolnionych z problemami poznawczymi i komunikacyjnymi.	Uwaga uwzględniona. Przepis został adekwatnie przeredagowany.
396.	Art. 11	Ust. 7	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną	W przypadku gdy użytkownik przebywa w podmiocie, o którym mowa w art. 21 ust. 2 lub korzysta z usług wskazanych art. 22 ust. 2, asystentem osobistym nie może być		Uwaga nieuwzględniona. Brak argumentacji

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osoba zatrudniona w ramach stosunku pracy lub w ramach umowy cywilnoprawne j w tym podmiocie z uwzględnien iem ust. 10		
397.	Art. 11	Ust. 10	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną	Dodanie ust. 10 do art. 11 o następującej treści: W uzasadnionych przypadkach, wynikających ze szczególnych potrzeb użytkownika, w szczególności wobec osób o złożonych potrzebach w komunikowani u się, zespół w decyzji ustalającej prawo do asystencji osobistej,	W uzasadnionych przypadkach, wynikających ze szczególnych potrzeb użytkownika, w szczególności wobec osób o złożonych potrzebach w komunikowaniu się, zespół w decyzji ustalającej prawo do asystencji osobistej, może przyznać tej osobie prawo do świadczenia na jego rzecz usług asystenckich przez osoby określone w ust 7, pod warunkiem, że osoba ta zostanie wybrana przez użytkownika. PSONI rekomenduje wprowadzenie zmiany, która umożliwi – w szczególnie uzasadnionych przypadkach, wynikających ze szczególnych potrzeb użytkownika – świadczenie usług asystencji osobistej przez osoby wskazane w ust. 7. Będzie to szczególnie pożądane np. w przypadku osób o złożonych potrzebach w komunikowaniu się, osób przejawiających silne zachowania agresywne, mieszkających w bardzo małych miejscowościach wykluczonych komunikacyjnie. W przeciwnym wypadku usługi asystencji osobistej dobrej jakości będą dla tych osób niedostępne. Osoby o złożonych potrzebach w komunikowaniu się mają trudności w nawiązywaniu relacji, więzi i współpracy z innymi osobami. Takie więzi tworzone są często przez lata i dotyczą osób znanych użytkownikom. Nie zastąpią ich szkolenia czy doświadczenie w pracy z osobami z innymi rodzajami niepełnosprawności. Takie osoby, to	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				może przyznać tej osobie prawo do świadczenia na jego rzecz usług asystenckich przez osoby określone w ust 7, pod warunkiem, że osoba ta zostanie wybrana przez użytkownika.	<p>najczęściej osoby zatrudnione w taki czy inny sposób w placówce lub organizacji, świadczącej usługi na rzecz użytkownika.</p> <p>Formalne wykluczenie ich z grona potencjalnych asystentów osób znanych i lubianych przez użytkowników odbiera tym użytkownikom dostęp do najlepszej usługi.</p> <p>Podobne wykluczenie dla użytkowników może mieć miejsce w przypadku miejscowości, w których jedyni profesjonaliści zajmujący się wsparciem dla osób z daną niepełnosprawnością są skupieni w jednej placówce czy organizacji. Projektowany zapis odbierałby użytkownikom możliwość skorzystania z usług profesjonalistów.</p>	
398.	Art. 22	Ust. 2, pkt 2	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną	Wykreślenie punktu 2 art. 22 ust. 2	Standardy w śds typu D są wyższe np. przelicznik kadry do liczby uczestników to 1:3, (w przypadku typu A, B, C 1:5) Typ D jest dla osób z autyzmem i niepełnosprawnościami sprzężonymi i najczęściej uczestnictwo tych osób wymaga indywidualnego wsparcia. Dla zapewnienia zindywidualizowanego wsparcia dla osób z ogromnymi potrzebami, konieczne jest umożliwienie realizacji w śds usług aoon i nie obniżanie tej ilości pomimo uczestnictwa w śds.	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.</p>
399.	Art. 11	Ust. 3	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną	(...) realizator wskazuje co najmniej dwóch kandydatów (...) o ile w rejestrze o którym mowa w art. 36 są zarejestrowani asystenci	Umożliwienie podjęcia decyzji osobie z niepełnosprawnością co do wyboru asystenta jest bardzo ważne, ale jednocześnie określenie w ustawie (bez alternatywy) obowiązku wskazania dwóch kandydatów może spowodować, że jeśli będzie dostępny na danym obszarze jeden kandydat – realizator wskazując go nie spełni określonego w ustawie wymagania i powinien wstrzymać się z propozycją do znalezienia drugiego kandydata. Pamiętając o ogromnych niedoborach personelu pomocy społecznej, założenie że w każdej lokalizacji (szczególnie na terenach wiejskich) będzie dostępnych wielu asystentów jest błędne i w konsekwencji ograniczy dostępność do asystencji	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				mogący świadczyć usługę w miejscu zamieszkania użytkownika.		
400.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	Stowarzysze nie OSTOJA na Rzecz Osób z Niepełnospra wnościami		Dlaczego wykluczamy z asystencji osoby powyżej 65 roku życia? Osoby powyżej tego wieku, to spora grupa osób obecnie korzystająca ze wsparcia asystenta osobistego. U wielu tych osób rozwijają się np. choroby neurodegeneracyjne mózgu dopiero po osiągnięciu 65 roku życia. Dodatkowo warunkujemy udział w asystencji ogromną ilością punktów – 80pkt co jest bardzo krzywdzące dla wielu osób.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym. Osoby mające poniżej 80 punktów w skali ustalenia potrzeby wsparcia mają szansę uzyskać asystencję w ramach programu finansowanego z Funduszu Solidarnościowego.
401.	Art. 4	Ust. 1, pkt 2	Stowarzysze nie OSTOJA na Rzecz Osób z Niepełnospra wnościami		Dlaczego wykluczamy osoby poniżej 13 roku życia? Grupa dzieci i młodzieży korzystających ze wsparcia asystenta osobistego nie jest duża ale istnieje. Wielu rodziców dzięki wsparciu asystentów jest w stanie wrócić do aktywności zawodowej podczas, gdy asystenci osobiści włączają społecznie ich dziecko. Dlaczego wykluczamy z udziału w asystencji osobistej młodzież z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności?	Uwaga nieuwzględniona. Osoby poniżej 13. roku życia mają szansę uzyskać asystencję w ramach programu finansowanego z Funduszu Solidarnościowego.
402.	Art. 6	Ust. 3, pkt 1,2,3	Stowarzysze nie OSTOJA na Rzecz Osób z Niepełnospra wnościami		W jaki sposób ZESPÓŁ chciałby zebrać rzetelne informacje od osób z niepełnosprawnością intelektualną? Wiele z tych osób nie jest ubezwłasnowolnionych więc muszą sami jak najlepiej zaprezentować się ZESPOŁOWI.	Uwaga częściowo uwzględniona. Osoba z niepełnosprawnością może korzystać ze wsparcia osoby stale wspierającej na etapie wnioskowania o asystencję osobistą
403.	Art. 8	Ust. 1	Stowarzysze nie OSTOJA na Rzecz		Formularz samooceny? Obserwacja? Większość OzN intelektualną nie poradzi sobie z formularzem samooceny. Dlaczego? Ponieważ wielu z nich nie potrafi czytać i pisać.	Uwaga częściowo uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Osób z Niepełnospra wnościami		Obserwacja? O jakiej obserwacji mowa? Co jest w stanie zaobserwować komisja?	Osoba z niepełnosprawnością może korzystać ze wsparcia osoby stale wspierającej na etapie wnioskowania o asystencję osobistą
404.	Art. 8	Ust. 7	Stowarzysze nie OSTOJA na Rzecz Osób z Niepełnospra wnościami		Czyli co 4 lata znów narażamy OzN na przerwę w korzystaniu z usług asystenta osobistego, ponieważ po raz kolejny będzie trzeba zmierzyć się z biurokracją Na komisję orzekającą stopień niepełnosprawności czeka się ponad trzy miesiące. A co w przypadku starania się o kolejną, nową decyzję?	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na zmianę potrzeby wsparcia i konieczność ewaluacji usługi, istotne jest ponawianie oceny zespołu ustalającego prawo do asystencji osobistej
405.	Art. 15	Ust.1, pkt 2	Stowarzysze nie OSTOJA na Rzecz Osób z Niepełnospra wnościami		Czy my w tym punkcie mówimy jeszcze o asystencji? Ten punkt to zapis usług opiekuńczych, którymi NIGDY nie powinien zajmować się asystent osobisty. Taki czynnościami zajmują się opiekunowie nie systenci.	Uwaga nieuwzględniona. W celu zapewnienia niezależnego życia, konieczne jest wsparcie asystenta osobistego również we wzmiankowanym zakresie.
406.	Art. 63	Ust. 1,2	Stowarzysze nie OSTOJA na Rzecz Osób z Niepełnospra wnościami		Ten zapis jest bardzo krzywdzący dla wszystkich OzN. Taką ilość punktów zazwyczaj otrzymują osoby, które są całkowicie niezdolne do samodzielnej egzystencji, nie komunikujące się. Są to osoby, które w większości przypadków wymagają opieki a nie asystencji. Dodatkowo ta liczba punktów całkowicie wyklucza osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.	Uwaga wyjaśniona. Osoby mające poniżej 80 punktów w skali ustalenia potrzeby wsparcia mają szansę uzyskać asystencję w ramach programu finansowanego z Funduszu Solidarnościowego.
407.	Art. 8	Pkt 1	Stowarzysze nie OSTOJA na Rzecz Osób z Niepełnospra wnościami		W jaki sposób będzie się ją prowadzić, kto obserwuje, jak długo, gdzie i jakie posiada kwalifikacje i kompetencje do prowadzenia obserwacji poniekąd diagnostycznej? Czy może pojawić się możliwość wystawienia opinii np. ze strony systemu wsparcia dziennego, z którego korzysta OzN na temat uczestnika (jako dokumentu uzupełniającego czy wręcz obligatoryjnego).	Uwaga uwzględniona. Dokładny zakres obserwacji i prac zespołu zostanie określony w rozporządzeniu.
408.	Art. 8	Pkt. 4	Stowarzysze nie OSTOJA na Rzecz		wyrażamy nadzieję, iż OzN zbliżoną do rodzaju niepełnosprawności- jej kwalifikacje, o których mowa w pkt.16, iż minister właściwy określi, zostaną sprecyzowane	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Osób z Niepełnosprawnościami		również co do konieczności posiadanych przez tę osobę kwalifikacji zawodowych (że nie tylko niepełnosprawność będzie jedyną przesłanką do zasiadania w zespole, tylko tak, jak określa to par. 21 wymogi kwalifikacyjne wobec członków powiatowego zespołu i wojewódzkiego zespołu- będzie to osoba z niepełnosprawnością, posiadająca wykształcenie wyższe).	Udział osoby z niepełnosprawnością bądź osoby stale wspierającej ma na celu rzetelną ocenę potrzeb użytkownika asystencji. Wobec takich członków zespołu wprowadzono wymóg wykształcenia co najmniej średniego.
409.	Art. 11	Pkt 8	Stowarzyszenie OSTOJA na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami		<p>W tym artykule określa się rodzaje umów, na podstawie których, asystent może świadczyć usługę. W późniejszych zapisach pojawia się wzmianka o maksymalnej stawce godzinowej asystenta określonej na nie więcej niż 65 zł. Pojawia się również zapis, iż stawka ta podlega corocznemu wzrostowi, co najmniej o wskaźnik wzrostu przeciętnego minimalnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej za rok ubiegły.</p> <p>Daje to przesłankę nieuregulowanej wysokości wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę, gdzie chociażby płaci się za należny urlop wypoczynkowy jak również chorobowe, w wysokości 80 proc. pensji (maks. do 33 dni). Być może przepisy powinny również uwzględniać tabele wynagrodzeń, w zależności od rodzaju umowy asystenta (o pracę, zlecenie, działalność). W rozdz. 6 art. 16 pkt 10 wymienione zostały jedynie „rozszerzone” potrzeby użytkownika, nie uwzględniono rodzaju umowy. Może to być dyskryminujące w stosunku do pozostałych pracowników sektora finansów publicznych, objętych poszczególnymi grupami zaszeregowania, w tym np. sytuacja określonych grup pracowników samorządowych.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Wprowadzono możliwe stawki bazowe oraz szczególny typ umowy-zlecenie dla asystencji osobistej.</p>
410.	art. 20	Pkt 1	Stowarzyszenie OSTOJA na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami		Asystent świadczy wsparcie pod kierunkiem użytkownika. W pkt. 3 wskazano, że przy wsparciu przedstawiciela ustawowego. Czyli pod jego „dyktando” w przypadku osób niedecyzyjnych, niekomunikatywnych, z wieloraką głęboką niepełnosprawnością (w tym intelektualną w stopniu głębokim), co w żaden sposób nie przekłada się na autonomię jednostki, jak również nosi znamiona	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					dyskryminacji osób wymagających w znacznej mierze zaspokojenia swoich potrzeb poprzez czynności opiekuńcze, świadczone na rzecz tej osoby; dyskryminujący w stosunku do tej grupy osób jak też w stosunku do osób 65+ jest fakt, iż usługa asystencka jest nieodpłatna a usługa opiekuńcza odpłatna, mimo tego iż katalog wykonywanych czynności może się nie różnić. Sytuacja ta budzi podejrzenie wykorzystania systemu i wyparcie usługi opiekuńczej na poczet nieodpłatnej asystencji.	
411.	Art. 28	Pkt 3	Stowarzysze nie OSTOJA na Rzecz Osób z Niepełnospra wnościami		Określa kompetencje i kwalifikacje koordynatora usługi, natomiast ustawodawca nie określa „wskaźnika zatrudnienia” ilości koordynatorów w stosunku do ilości beneficjentów-OzN, co może być przyczynkiem do obniżenia jakości usługi, rzetelności ewaluacji, stałości kontaktu, monitorowania sytuacji bieżącej. Przepisy dotyczące np. ustawy o pomocy społecznej zakładają wskaźniki zatrudnienia w danej gminie, w stosunku do ilości mieszkańców. Tu warto się nad tym pochylić, żeby określić wskaźnik ilości koordynatorów w stosunku do ilości użytkowników, co będzie profilaktyką obniżenia jakości usługi.	Uwaga uwzględniona.
412.	Art. 29	Pkt 3	Stowarzysze nie OSTOJA na Rzecz Osób z Niepełnospra wnościami	Określ a kompeten cje superwizor a wskazując na 3 letnie doświadcze nie zawodowe , jako asystent		Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osobisty. Warte rozważeni a jest dopisanie „i/lub koordynat ora usługi”.		
413.	Art. 2	Ust. 2	Fundacja Prowadnica	doradztwo wzajemne – doradztwo w zakresie praktycznego korzystania z asystencji osobistej, oparte o własne doświadczenie wynikające z korzystania z asystencji osobistej, świadczone na rzecz użytkownika lub – jeśli jest to uzasadnione – osoby stale go wspierającej, przez doradcę wzajemnego – osobę z niepełnospraw	W przypadku czynności medycznych i pielęgnacyjnych wskazówki od osoby z uprawnieniami pielęgniarскими lub medycznymi, która niekoniecznie zajmuje się asystowaniem osobom niepełnosprawnym, ale jednocześnie jest w stanie dać rady przydatne w takich czynnościach na podstawie swojego doświadczenia w opiece nad takimi osobami lub zdobytych wiadomości, mogą okazać się przydatne. W przypadku osób niepełnoletnich, do ukończenia osiemnastu lat, przydatna może się okazać także rada nauczyciela, pedagoga, psychologa lub innej osoby uprawnionej do nauczania lub aktywizacji młodzieży, która doradzi, jak postępować z użytkownikiem tak, by pomagać mu w codziennych czynnościach, nie zaburzając ani nie hamując całkowicie jego rozwoju i dążenia ku niezależności i samodzielności w życiu dorosłym. Doradztwo takie, np. prowadzone przez psychologa w kontekście postępowania w przypadku zachowań trudnych lub konfliktowych, może zapewnić swobodniejszą komunikację lub zminimalizować konflikty między Asystentem i Użytkownikiem, wpływając na wzajemne zrozumienie, np. poprzez wyjaśnienie Asystentowi schematu zachowań młodego człowieka w fazie rozwoju i poszukiwań własnej tożsamości. Dodatkowo, w przypadku osób z uprawnieniami pedagogicznymi, doradztwo może wpłynąć na zmianę źle utrwalonych, nawykowych zachowań Asystenta wobec Użytkownika, polegających na złym jego podejściu do czynności fizycznych, prowadzeniu go (w przypadku osób niewidomych) itp. Lub podpowiedzieć rozwiązania, o których Użytkownik i Asystent mogą nie wiedzieć. Asystent użytkownika pełnoletniego, jako posiadającego większe doświadczenie i samostanowiącego o swoich wyborach i decyzjach, nie musi polegać	Uwaga częściowo uwzględniona. Dookreślono rolę doradcy wzajemnego zarówno w treści ustawy jak i uzasadnieniu. Zakres m.in. szkoleń/przeszkoleń specjalistycznych, o których mowa w uwadze został doprecyzowany w ramach realizacji dla asystentów dedykowanych szkoleń specjalistycznych m.in. z zakresu tematów wskazanych w uwadze.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				nością jak najbardziej zbliżoną do niepełnosprawności użytkownika, osobę stale wspierającą taką osobę lub osobę o uprawnieniach odpowiednich dla czynności wykonywanych przez asystenta (pielęgniarka, ratownik medyczny itp. – w przypadku osób pełnoletnich, nauczyciel, pedagog, tyflopedagog itp. – w przypadku osób niepełnoletnich), w zależności od potrzeb wynikających ze sprawowanej funkcji	na pomocy pedagogicznej, chociaż w zależności od potrzeb może ona okazać się przydatna. O osobie, do której zwróci się Asystent, powinien decydować on sam w porozumieniu z Użytkownikiem, o ile jest ono możliwe.	

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
414.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	Fundacja Prowadnica	które ukończyły 18 rok życia do ukończenia 65. roku życia, i które legitymują się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydanym przez Powiatowy Zespół Ds. Orzekania O Niepełnosprawności	Należy zauważyć, że Asystent Osobisty nie ma pełnić (i nie pełni nawet w świetle obecnych standardów i przepisów) roli opiekuna i pielęgniarza Użytkownika. Zaproponowane w projekcie rozwiązanie znacznie ogranicza nie tylko potencjalną pulę Użytkowników, ale również definiuje czynności, które Asystent będzie mógł (lub których nie będzie mógł) wykonać. Osoby, które w świetle obecnych przepisów dostają mniej niż 80 punktów wsparcia na skali, także mogą potrzebować pomocy Asystentów, chociaż nie w takim wymiarze i nie w takiej formie, jak Użytkownicy powyżej wskazanego progu. Pomoc ta przybierać może bowiem charakter bardziej towarzyszący, wspierający, a narzuca się wręcz określenie, że asystujący, niż opiekuńczy. Wiele Osób Z Niepełnosprawnościami, w naszym przypadku – osób niewidomych, potrzebuje stałej, ale niewielkiej pomocy, np. w wypełnieniu trudnego formularza urzędowego, odczytaniu instrukcji obsługi i zapoznania Użytkownika z nowym urządzeniem elektronicznym czy AGD, przemieszczeniu się z punktu A do B, posegregowaniu przedmiotów, dokumentów lub produktów spożywczych itp. Jest to niewielki, ale znaczący wkład osób widzących w funkcjonowanie osób, które z punktu widzenia formalnego nie mieszczą się w „rubryczkach” potrzeb wsparcia. Mało jest osób z niepełnosprawnością, które naprawdę nie potrzebują pomocy Asystenta, chociażby była ona dorywcza. Powinna ona być dostosowana nie do tego, jak osoby te określił formularz, ale do ich indywidualnych potrzeb, do konkretnej trudności, ba – do dnia i samopoczucia, ponieważ te dwa ostatnie czynniki znacząco wpływać mogą na samodzielność, mobilność i niezależność (lub w tym wypadku – zależność) Użytkowników.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby legitymujące się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które w skali oceny potrzeby wsparcia uzyskały poniżej 80 pkt, dalej będą mogły uzyskać wsparcie asystenta osobistego w ramach Programu finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego.
415.	Art. 7	Ust. 1	Fundacja Prowadnica	Prawo do asystencji osobistej ustala Zespół, na wniosek osoby z niepełnosprawnością, albo, za zgodą osoby z	W całym procesie wsparcia asystenckiego, począwszy od procesu rekrutacji, należy przykładąć ogromną uwagę do udostępniania dogodnych dla osób z niepełnosprawnością form komunikacji z realizatorem usługi. Forma elektroniczna ogranicza konieczność przemieszczania się osoby niepełnosprawnej i przyspiesza komunikację z urzędem.	Uwaga nieuwzględniona. Niezbędne jest utrzymanie formuły elektronicznej.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				niepełnospraw nością, na wniosek jej opiekuna prawnego lub osoby stale wspierającej, osoby pełniącej funkcję rodziny zastępczej wobec osoby z niepełnospraw nością, prowadzącego rodzinny dom dziecka w którym osoba z niepełnospraw nością przebywa, dyrektora placówki opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego, w której osoba z niepełnospraw nością przebywa lub pełnomocnika ustanowioneg o przez Osobę Z		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				Niepełnospraw nością na formularzu ustanowionym przez Zespół, podpisanego przez nią w pełni dobrowolnie podpisem tradycyjnym lub elektroniczny m i dostarczonym Zespołowi wraz z wnioskiem w formie papierowej lub elektronicznej.		
416.	Art. 7	Ust. 4, pkt 2	Fundacja Prowadnica	Kserokopię orzeczenia o niepełnospraw ności wydanego przez Powiatowy Zespół Ds. Orzekania o niepełnospraw ności lub jego oryginał do wglądu, a w przypadku wniosków	Zmiana ta jest podyktowana wyjaśnieniami zamieszczonymi powyżej dot. Dyskryminującego dużą grupę odbiorców zawężenia ich puli do osób, które otrzymały powyżej 80 punktów na skali potrzeb wsparcia.	Uwaga częściowo uwzględniona. Poszerzono dla Zespołów dostęp do dokumentacji dot. OzN, w szczególności orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, jako ważnych źródeł informacji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				składanych elektronicznie – jego numer i datę ważności;		
417.	art. 8	Ust. 2	Fundacja Prowadnica	Ustalenia prawa do asystencji osobistej dokonuje się, za zgodą osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do asystencji osobistej w miejscu jej stałego pobytu, o którym mowa w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2024 r. poz. 736 i 854), na terenie Rzeczypospolit ej Polskiej, albo w siedzibie Zespołu albo w miejscu	Usprawnienie to zmniejszy kolejkę oczekujących na spotkanie w siedzibie Zespołu lub w miejscu zamieszkania wnioskującego. Proponowane usprawnienia w zakresie orzecznictwa mają na celu zmniejszenie kolejek osób oczekujących na decyzję wszelkiego rodzaju, ale dodatkowy zakres obsługiwanych spraw może zrównoważyć tę pozytywną zmianę. Rozumiemy chęć sprawdzenia wiarygodności proponowanych Użytkownikowi usług, ale przeniesienie części spraw do Internetu mogłoby nie tylko usprawnić ich przebieg, ale także przyczynić się do komfortu osób niepełnosprawnych. Mamy tu na myśli w szczególności Użytkowników zamieszkujących samodzielnie. Dla nich Asystent Osobisty jest, w wielu sytuacjach, tzw. „oknem na świat”. To dopiero po jego przyznaniu mogą wyjść z domu w celu załatwienia spraw urzędowych. Dla nich dotarcie do siedziby Zespołu może stanowić duży problem. Z drugiej strony dla urzędnika problemem może być ustalenie dogodnego terminu przyjazdu do Użytkownika. Dodatkowo wiele z usług asystenckich będzie oferowanych poza ścisłym miejscem zamieszkania (mieszkaniem lub domem), co oznacza, że wywiad w samym mieszkaniu lub domu traci część zamierzonego sensu.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				przez niego wyznaczonym, spełniającym warunki, o których mowa w art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411) lub, na wniosek Użytkownika i za zgodą Zespołu, drogą internetową, podczas rozmowy na żywo z użyciem przez wnioskującego mikrofonu i kamery w celu nawiązania kontaktu wzrokowo- słuchowego.		
418.	Art. 8	Ust. 4	Fundacja Prowadnica		Propozycja zakłada orzekanie o przyznaniu lub nie Asystenta Osobistego przez osoby o wielorakich niepełnosprawnościach jako członków ww. składu. W takiej sytuacji każdemu schorzeniu	Uwaga częściowo uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					neurologicznemu, ruchowemu, wzrokowemu, psychicznemu itp. Powinien przypadać inny członek składu, co jest bardzo trudne do realizacji. Stworzenie tak dużej ilości miejsc pracy, choć z punktu widzenia zwiększenia zatrudnienia – korzystne i pożądane z punktu widzenia wszystkich osób walczących o poprawę warunków bytowych osób z niepełnosprawnościami, będzie nie tylko obciążające dla systemu (w tym konkretnym wypadku), ale też nieefektywne. W przypadku niepełnosprawności wzroku podobieństwo w zakresie niepełnosprawności wykazują osoba niewidoma i słabowidząca, co w praktyce oznaczać będzie zatrudnienie tylko jednej z tych osób. W przypadku niepełnosprawności ruchowej sytuacja jest bardzo podobna. To wpływa na brak rzetelności oceny indywidualnych potrzeb każdej osoby. Sytuacja komplikuje się wraz ze zwiększeniem się liczby niepełnosprawności na orzeczeniu, gdzie jedna osoba może nie móc porozumiewać się i ruszać, ale wykazywać się inteligencją odpowiednią do wieku i używać specyficznych, zindywidualizowanych form komunikacji AAC. Konwencja ONZ wskazuje na indywidualizację potrzeb każdej osoby z niepełnosprawnością. Dwie osoby z tą samą niepełnosprawnością mogą różnić się pod względem stopnia zrehabilitowania, predyspozycji, potrzeb itp. Taka ocena może więc bezpośrednio, negatywnie wpłynąć na korzyść, jaką Użytkownik odniesie w procesie wnioskowania Asystenta i w trakcie trwania samej Usługi. Każda osoba z niepełnosprawnością powinna być traktowana indywidualnie i choć rozumiemy chęć porównania doświadczeń dwóch osób z podobnymi niepełnosprawnościami, takie rozwiązanie wydaje nam się niemożliwe do wprowadzenia i krzywdzące dla beneficjentów.	Wymóg osoby z niepełnosprawnością zbliżoną do potencjalnego użytkownika asystencji został zmieniony na fakultatywną możliwość i proponowaną dobrą praktykę.
419.	Art. 8	Ust. 7	Fundacja Prowadnica	Decyzję wydaje się na okres ważności orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, wydanego przez	Jak wspomniano wcześniej, ocena konieczności wsparcia asystenckiego oparta o skalę potrzeby wsparcia jest dyskryminująca dla dużej grupy osób niepełnosprawnych, którym jednak do bardziej niezależnego życia potrzebny jest Asystent. Gdyby asystencja obowiązywała na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności i indywidualnym planie działania, nie byłoby więc potrzeby wydawania decyzji na czas określony inny, niż zawarty w orzeczeniu. To znacząco skróciłoby, i tak już ogromne, kolejki do zespołów orzecznich, nad których skróceniem obecnie się intensywnie pracuje, a które znów wydłużyłyby się w takiej sytuacji. Dodatkowo	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na potrzebę ewaluacji decyzji oraz zmieniającymi się potrzebami wsparcia razem ze zmieniającymi się otoczeniem społecznym, technologiami czy stanem zdrowia użytkownika asystencji, niezbędne jest, aby decyzja była czasowa i ewaluowana.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				powiatowy zespół ds. orzekania o niepełnosprawności.	dokumentacja projektowa i formalizacja zmniejszyłaby się do niezbędnego minimum. Rozumiejąc potrzebę kontroli poprawnego wykorzystywania otrzymanego wsparcia, proponujemy rozwiązanie pośrednie – możliwą (choć niekonieczną) kontrolę usługi przez zespół orzekający w miejscu zamieszkania, online, korespondencyjnie (tylko kontrola dokumentacji) lub w siedzibie zespołu. Kontrola taka mogłaby odbywać się w interwale czasowym od 2 do 4 lat.	
420.	Art. 8	Ust. 8, pkt 3	Fundacja Prowadnica	zakres szkoleń specjalistycznych obowiązujących asystenta osobistego użytkownika, jeśli nie zostanie on z nich zwolniony za obopólną zgodą i na wniosek użytkownika i asystenta;	Asystenci osobiści powinni oczywiście przechodzić szkolenia wzmacniające kompetencje i przygotowujące ich do pracy, ale jeżeli użytkownik sam wybiera sobie asystenta lub dobrze go zna, asystent powinien mieć możliwość rezygnacji z tego obowiązku. Należy jednak skupić się na braku nadużywania tego zwolnienia, a tym samym – obniżania jakości usług. Odnosząc się do zmiany Art. 7, Ust. 4, treść niniejszego punktu jest bezzasadna. Dodatkowo stanowi ona dodatkowy argument za brakiem przyjęcia proponowanego powyżej rozwiązania, ponieważ każde odwołanie osoby z konkretną niepełnosprawnością od wydanej decyzji, a odwołań takich będzie dużo, zmusza zespół do zatrudnienia kolejnej osoby z tym samym (lub podobnym w definicji dokumentu) rodzajem niepełnosprawności, co podwaja ilość koniecznych stanowisk w liczbie niemożliwej do osiągnięcia nawet bez alternatywnego składu odwoławczego.	Uwaga częściowo uwzględniona. Ze względu na zagwarantowanie adekwatnej jakości usług podtrzymujemy potrzebę szkoleń dla asystentów osobistych. Jednakże niezbędne szkolenia specjalistyczne zostaną określone nie w decyzji, a w kontrakcie trójstronnym – dotyczą więc umowy między realizatorem, asystentem a użytkownikiem i są pozostawione ich rozeznaniu.
421.	Art. 8	Ust. 11	Fundacja Prowadnica		Odnosząc się do zmiany Art. 7, Ust. 4, treść niniejszego punktu jest bezzasadna. Dodatkowo stanowi ona dodatkowy argument za brakiem przyjęcia proponowanego powyżej rozwiązania, ponieważ każde odwołanie osoby z konkretną niepełnosprawnością od wydanej decyzji, a odwołań takich będzie dużo, zmusza zespół do zatrudnienia kolejnej osoby z tym samym (lub podobnym w definicji dokumentu) rodzajem niepełnosprawności, co podwaja ilość koniecznych stanowisk w liczbie niemożliwej do osiągnięcia nawet bez alternatywnego składu odwoławczego.	Uwaga częściowo uwzględniona. W skład zespołu osoba ze zbliżoną niepełnosprawnością wchodzi fakultatywnie.
422.	Art. 8	Ust. 15	Fundacja Prowadnica	Osobie, która uzyskała ostateczną decyzję o	System teleinformatyczny służyć ma uproszczeniu komunikacji pomiędzy realizatorem, asystentem i użytkownikiem niepełnosprawnym. Przekazanie danych dostępowych do niego w formie korespondencyjnej lub papierowej mija się więc z tą ideą.	Uwaga uwzględniona. Ze względu na zmianę sposobu organizacji systemu teleinformatycznego oraz

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				ustaleniu prawa do asystencji osobistej przekazuje się na adres (tradycyjny lub za pomocą poczty elektronicznej) wskazany w tej decyzji dane umożliwiające dostęp do systemu teleinformatyc znego asystencji osobistej, o którym mowa w art. 34.	Osoby, które nie są w stanie odczytać z papierowego dokumentu danych dostępowych, będą w tej sytuacji dyskryminowane, zwłaszcza w świetle wchodzącego w życie EAA. Dane te użytkownik powinien móc mieć możliwość otrzymać także elektronicznie.	argumenty związane z dostępnością systemu, zdecydowano o zmianie sposobu uzyskiwania dostępu do systemu zarządzania asystencją osobistą.
423.	Art. 9	Ust. 1	Fundacja Prowadnica	Kolejna decyzja ustalająca prawo do asystencji osobistej może zostać wydana na wniosek złożony nie później, niż 3 miesiące przed upływem okresu, na	Zmiana odnosi się do przeformułowania kryteriów otrzymania wsparcia asystenckiego w oparciu o stopień niepełnosprawności użytkownika, a nie - skalę potrzeby wsparcia.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby legitymujące się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które w skali oceny potrzeby wsparcia uzyskały poniżej 80 pkt, dalej będą mogły uzyskać wsparcie asystenta osobistego w ramach Programu finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				który została wydana dotychczasow a decyzja i nie wcześniej, niż wraz z datą zarejestrowani a wniosku o wydanie nowego orzeczenia o stopniu niepełnospraw ności. Decyzja ta staje się wykonalna bezpośrednio po upływie okresu, na który została wydana dotychczasow a decyzja.		
424.	Art. 10	Ust. 3	Fundacja Prowadnica	Użytkownik może dokonać zmiany realizatora w momencie potwierdzenia dostarczenia: 1) wypow iedzenia kontraktu trójstronnego, o którym	Wydłużanie terminu zmiany realizatora de facto wydłuża czas potrzebny na znalezienie nowego asystenta. Osoba, która korzysta z usług asystenckich, nie powinna doświadczyć braku ciągłości tej usługi.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały adekwatnie zredagowane zgodnie z przytoczoną argumentacją.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				mowa w art. 12 ust. 1, albo 2) wypow iedzenia umowy o świadczenie asystencji osobistej, o której mowa w art. 14 ust. 6 — liczonego od ostatniego dnia miesiąca, w którym złożył wypowiedzeni e.		
425.	Art. 11	Ust. 6, pkt 1	Fundacja Prowadnica	posiadać kwalifikacje (lub przedstawić dokument świadczący o procesie nabywania kwalifikacji) co najmniej w jednym z następujących kierunków: asystent osoby niepełnospraw nej, opiekun osoby	Niniejsza zmiana ma umożliwić podjęcie się roli asystenta przez studentów i kursantów nabywających kwalifikacje w danych dziedzinach. Oczywiście studenci lub kursanci mogą nie posiadać jeszcze wszystkich wymaganych kwalifikacji, dlatego należy dobierać ich do potrzeb użytkowników i ewentualnie przydzielać do użytkowników nie wymagających w pełni specjalistycznej opieki w danym zakresie. Należy jednak zauważyć, że dla studentów lub kursantów nabywających kwalifikacje praca asystenta osobistego może stanowić nie tylko dodatkowe źródło zarobku, ale także praktykę niezbędną do późniejszego, poprawnego wykonywania zawodu. Gdyby uczelnie współpracowały z realizatorami programu w zakresie praktyk studenckich, korzyść byłaby obopólna, o ile oczywiście praktyki trwałyby odpowiednio wiele godzin, by użytkownik mógł swobodnie skorzystać z pomocy asystenta. W przypadku osób niewidomych, student tyfłopedagogiki, który musi zdobyć niezbędną do poprawnego wykonywania zawodu praktykę, skorzystałby wiele na bezpośredniej pracy z użytkownikiem podobnym do osób, którym w pracy zawodowej miałby pomagać.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				starszej, opiekun medyczny, pedagog, pedagog specjalny, tyflopédagog, psycholog, terapeuta zajęciowy, pracownik socjalny, pielęgniarka, fizjoterapeuta;		
426.	Art. 12	Ust. 2, pkt 7		zakres szkoleń specjalistyczn ych koniecznych lub przysługujących h asystentowi osobistemu	Zapis jest nieprecyzyjny – nie odnosi się do tego, czy asystent ma generalnie obowiązek odbyć szkolenie, czy jedynie ma taką możliwość. Pomijając rozwiązane kompromisowe zawarte w propozycjach zmian powyżej, o ile nie będzie wdrożone, punkt należy pod tym względem uściślić.	Uwaga uwzględniona. Przepis został przeredagowany zgodnie z podaną argumentacją.
427.	Art. 14	Ust 7, pkt 8	Fundacja Prowadnica	zakres szkoleń specjalistyczn ych koniecznych lub przysługujących h asystentowi osobistemu;	Nieścisłość j.w.	Uwaga uwzględniona. Przepis został przeredagowany zgodnie z podaną argumentacją.
428.	Art. 14	Ust. 8	Fundacja Prowadnica		Podobny zapis powinien obowiązywać także dla kontraktu trójstronnego, jak również wszelkich umów, wniosków i innych potrzebnych w procesie dokumentów.	Uwaga uwzględniona. Przepis został przeredagowany zgodnie z podaną argumentacją.
429.	Art. 16	Ust. 1	Fundacja Prowadnica	Asystencja osobista jest świadczona	Wiele z usług, w których osoby niewidome potrzebują pomocy osób widzących, może być realizowanych online (za pomocą połączenia audio-wideo lub konwersacji na komunikatorze/za pomocą poczty	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				przez asystenta osobistego osobiście lub w formie zdalnej.	elektronicznej). Często chodzi bowiem o czynności takie jak rozpoznanie koloru lub stopnia zabrudzenia ubrania, poprawności formatowania dokumentu, opisy zawartości wizualnej niedostępnej dla użytkownika, pomoc w wypełnianiu formularza elektronicznego niedostępnego na dzień wykonywania usługi dla czytników ekranu itp. Niemal zawsze czynności te nie wymagają obecności asystenta osobistego w miejscu zamieszkania użytkownika lub bezpośredniego mu towarzyszenia. Chodzi bowiem raczej o sam czas, który asystenci poświęcają na wsparcie w danym temacie, a którego nie mogą w ten sposób wykorzystać na inne czynności. Aby ograniczyć nadużycia w tym zakresie, proponujemy ograniczenie procentowego udziału godzin zdalnych, jednak do liczby nie mniejszej, niż 50%. W celu kontroli poprawności wykorzystywanego wsparcia (np. w trakcie proponowanej kontroli okresowej) od użytkownika i asystenta można żądać zrzutów ekranu ze spotkania audio-wideo, o ile nie zawierają danych wrażliwych, dokładnego opisu przebiegu spotkania i wykonywanych podczas niego czynności, wsparcia niebezpośredniego, którego asystent udzielił użytkownikowi (np. w konwersacji tekstowej) itp. Należy jednak brać pod uwagę poufność przekazywanych w ten sposób danych, będących często danymi wrażliwymi.	Utrzymano konieczność osobistego świadczenia asystencji osobistej ze względu na ograniczenia nadużyć.
430.	Art. 16	Ust. 4	Fundacja Prowadnica		Wprowadza to do procesu wsparcia asystenckiego osobę trzecią, która pośrednio lub bezpośrednio może ingerować w pierwsze spotkanie asystenta z użytkownikiem. Szczególnie w przypadku, gdy to użytkownik wybiera sobie asystenta, taka kontrola nie jest potrzebna. Rozwiązaniem alternatywnym jest zawnioskowanie przez użytkownika o pomoc w instruktażu, gdyby czuł, że nie podoła temu zadaniu.	Uwaga uwzględniona. Użytkownik może zawnioskować do koordynatora asystencji osobistej o uczestnictwo w zindywidualizowanym instruktażu.
431.	Art. 17		Fundacja Prowadnica		Punkt ten, o ile w ogóle konieczny, powinien dotyczyć asystentów zaproponowanych użytkownikowi z puli przez realizatora, a nie – asystenta, którego użytkownik sam wybrał. O ile idea superwizji jest słuszna, to często użytkownik i jego asystent znają się na tyle dobrze i na tyle dobrze rozumieją swoje potrzeby, że odgórna kontrola lub wymuszona konieczność radzenia się kogoś w sprawach, w których asystent i użytkownik nie potrzebują porady, może być traktowana jako zwykła formalność, a jako taka jest, w praktyce,	Uwaga częściowo uwzględniona. Asystent osobisty jest uprawniony do korzystania z superwizji, nie ma jednak takiego obowiązku. Zostało to podtrzymane w projekcie po konsultacjach publicznych oraz po uzgodnieniach międzyresortowych.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					niepotrzebna. Asystent powinien mieć jednak w każdej chwili możliwość zawnioskowania o superwizję, np. w wyżej ustalonym wymiarze.	Jest to niezbędne uprawnienie bez dodatkowego wnioskowania, aby zapewnić komfort i prestiż pracy niezależnie od tego, kto zaproponował konkretnego asystenta osobistego.
432.	Art. 63		Fundacja Prowadnica	O prawo do asystencji osobistej, o którym mowa w art. 4 ust. 1 mogą ubiegać się w: 1) 2026 r. – osoby, które ukończyły 18 rok życia do ukończenia 65. roku życia, i które na dzień złożenia wniosku legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub na orzeczeniu których widnieją przynajmniej dwa symbole niepełnosprawności, w tym – przynajmniej	Zmiana wynika z przytoczonego wyżej uzasadnienia dla zmiany kryterium przyznawania asystencji na korzyść dużej grupy niepełnosprawnych.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby legitymujące się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które w skali oceny potrzeby wsparcia uzyskały poniżej 70 pkt, dalej będą mogły uzyskać wsparcie asystenta osobistego w ramach Programu finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				jeden w stopniu znacznym; 2) 2027 r. – osoby, które ukończyły 18 rok życia do ukończenia 65. roku życia, i które na dzień złożenia wniosku legitymują się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.		
433.	Art. 4	Ust.1, pkt1	Osoba prywatna		Jedyne zastrzeżenie które mógłbym wskazać dot. granicy wieku użytkowników. Wiek 65 lat sugeruje że z dobrodziejstwa ustawy mogą skorzystać jedynie osoby czynne zawodowo co sugeruje że starsi nie są traktowani w sposób sprawiedliwy. Czy osobom w wieku poprodukcyjnym nie należy zaoferować podobnej usługi zwłaszcza że takie osoby mają przed sobą jeszcze wiele lat życia i pomimo r różnych schorzeń mogą prawie samodzielnie choć z pomocą asystenta całkiem dobrze funkcjonować..	Uwaga częściowo uwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym. Prace nad bonem senioralnym prowadzi aktualnie Minister Polityki Senioralnej.
434.	Uw aga ogó lna		Gdyńska Fundacja „Dom Marzeń”		Jako kilkuletni realizator Programu asystencji osobistej dla osób z niepełnosprawnościami pragniemy podkreślić niektóre istotne kwestie znajdujące się w projekcie ustawy, która jest ogromną nadzieją naszego środowiska rodzin: Pkt. 1. Brakuje w ustawie umocowania i wzmocnienia przekazu o	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					współistniejącej równoległej „projektowej” asystencji, która będzie realizowana i umożliwi świadczenie tej usługi osobom z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności , po 65 roku życia itd.	
435.	Uw aga ogó lna		Gdyńska Fundacja „Dom Marzeń”		<p>Jako kilkuletni realizator Programu asystencji osobistej dla osób z niepełnosprawnościami pragniemy podkreślić niektóre istotne kwestie znajdujące się w projekcie ustawy, która jest ogromną nadzieją naszego środowiska rodzin:</p> <p>Pkt. 2. Wyłączenie rodziny osoby z niepełnosprawnością w procesie realizacji asystencji . Jest to warunek konieczny na drodze do niezależnego życia całej rodziny i umożliwia decyzyjność osobie z niepełnosprawnością,</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Warunek został podtrzymany.</p>
436.	Uw aga ogó lna		Gdyńska Fundacja „Dom Marzeń”		<p>Jako kilkuletni realizator Programu asystencji osobistej dla osób z niepełnosprawnościami pragniemy podkreślić niektóre istotne kwestie znajdujące się w projekcie ustawy, która jest ogromną nadzieją naszego środowiska rodzin:</p> <p>(...)</p> <p>Pkt. 3. Bardzo ważne, wręcz kluczowe jest określenie standardów pracy zespołów przyznających wysokości wsparcia i rzetelność jego oceny sytuacji osoby z niepełnosprawnością</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Szczegółowe rozwiązania dotyczące pracy zespołu i skali oceny w ustalaniu prawa do asystencji zostaną podane w rozporządzeniu.</p>
437.	Uw aga ogó lna		Gdyńska Fundacja „Dom Marzeń”		<p>Jako kilkuletni realizator Programu asystencji osobistej dla osób z niepełnosprawnościami pragniemy podkreślić niektóre istotne kwestie znajdujące się w projekcie ustawy, która jest ogromną nadzieją naszego środowiska rodzin:</p> <p>(...)</p> <p>Pkt. 4. Chcemy też zwrócić szczególną uwagę na możliwość realizacji asystencji przez osoby zatrudniane w podmiotach ! Zapis ustawy jest szczególnie krzywdzący w ten sposób użytkowników ustawy.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
438.	Uw aga ogó lna		Gdyńska Fundacja „Dom Marzeń”		Jako kilkuletni realizator Programu asystencji osobistej dla osób z niepełnosprawnościami pragniemy podkreślić niektóre istotne kwestie znajdujące się w projekcie ustawy, która jest ogromną nadzieją naszego środowiska rodzin: (...) Pkt. 5. Górny próg przyznanych godzin nie umożliwi niektórym osobom z niepełnosprawnościami uniknięcia DPS pomimo takiej możliwości przy większym wsparciu asystenckim	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na ograniczenia budżetowe nie jest możliwe zapewnienie użytkownikom asystencji większej liczby godzin.
439.	Uw aga ogó lna		Gdyńska Fundacja „Dom Marzeń”		Jako kilkuletni realizator Programu asystencji osobistej dla osób z niepełnosprawnościami pragniemy podkreślić niektóre istotne kwestie znajdujące się w projekcie ustawy, która jest ogromną nadzieją naszego środowiska rodzin: (...) Pkt. 6. Wprowadzenie „asystencji interwencyjnej”	Uwaga nieuwzględniona. W ramach niniejszej ustawy nie jest możliwe zapewnienie rozwiązań gwarantujących „asystencję interwencyjną”. Rozpoczęte prace koncepcyjne w zakresie tworzenia Centrów Niezależnego Życia mają szansę lepiej zaadresować wzmiankowaną potrzebę.
440.	Uw aga ogó lna		Gdyńska Fundacja „Dom Marzeń”		Jako kilkuletni realizator Programu asystencji osobistej dla osób z niepełnosprawnościami pragniemy podkreślić niektóre istotne kwestie znajdujące się w projekcie ustawy, która jest ogromną nadzieją naszego środowiska rodzin: (...) Pkt. 7. Kontrola ilości wykorzystanych godzin do wglądu przez realizatora i użytkownika	Uwaga częściowo uwzględniona. Kontrola wykorzystanych i możliwych do wykorzystania godzin będzie możliwa za pomocą systemu teleinformatycznego.
441.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	Gdyńska Fundacja „Dom Marzeń”		odebranie prawa do asystencji osobistej osobom, które wcześniej z niej korzystały, znacząco pogorszy ich jakość życia, i będzie dyskryminacyjne. Konieczne jest również stworzenia systemu wsparcia dla osób po 65. roku życia, których niepełnosprawność wystąpiła po ukończeniu 65. roku życia.	Uwaga częściowo uwzględniona. Wsparcie dla osób po 65. Roku życia będzie realizowane poprzez bon senioralny – prace nad projektem prowadzi minister polityki senioralnej.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
442.	Art. 6		Gdyńska Fundacja „Dom Marzeń”	Po pkt 1 dodanie pkt 1a o treści: 1a. W przypadku osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnospraw nych uzyskały co najmniej 95 punktów: 1) minimalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 45; 2) maksymalna miesięczna	Zauważamy potrzebę zwiększenia wymiaru godzinowego asystencji osobistej dla osób wymagających najbardziej intensywnego wsparcia. Planowana obecnie docelowa liczba godzin nie zapewni im możliwości prowadzenia prawdziwie niezależnego życia. Często nie pozwoli uniknąć DPS-u.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na ograniczenia budżetowe nie jest możliwe zapewnienie użytkownikom asystencji większej liczby godzin.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				liczba godzin asystencji osobistej wynosi 360.		
443.	Art. 7	Ust. 4	Gdyńska Fundacja „Dom Marzeń”	Dodanie pkt 8 o treści: 8) środki niezbędne do zapewnienia dostępności osobie z niepełnosprawnością w celu ustalenia prawa do asystencji osobistej.	Wprowadzenie tego przepisu ułatwi zapewnienie dostępności całego procesu osobom z niepełnosprawnościami oraz zgodność z obowiązującymi przepisami dot. dostępności.	Uwaga uwzględniona. Dostępność zostanie zapewniona w ramach całego procesu wnioskowania o asystencję.
444.	Art. 11	Ust. 3	Gdyńska Fundacja „Dom Marzeń”		Jest to dla nas zapis trudny do zaakceptowania. Obawiamy się, że często będziemy mieli trudność ze znalezieniem kolejnych kandydatów na asystenta. W naszej praktyce spotkaliśmy się z sytuacją, gdy asystenci nie chcieli pracować z osobą z niepełnosprawnością (było to uzasadnione niestety) i znalezienie dwóch kandydatów na asystentów granoczyło z cudem. W takiej sytuacji jeden kandydat jest czasami na wagę złota.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na prawo osoby z niepełnosprawnością do wyboru asystenta osobistego zapis pozostawiony w dotychczasowym brzmieniu.
445.	Art. 11	Ust. 6, pkt 2	Gdyńska Fundacja „Dom Marzeń”	2) posiad ać co najmniej 6-miesięczne, jednak nie mniej niż	Być może należało by uściślić doświadczenie w ilości przepracowanych godzin. np. jednak nie mniej niż..... Okres 6 miesięcy nie określa intensywności doświadczenia	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji.
446.	Art. 11	Ust. 7	Gdyńska Fundacja „Dom Marzeń”	Proponujemy dodanie zapisu: W uzasadnionych przypadkach,	Jest zapis absolutnie niekorzystny dla możliwości pozyskania najbardziej doświadczonych i OCZEKIWANYCH przez osoby korzystające z ustawy asystentów. Zwłaszcza w uzasadnionych przypadkach, wynikających z indywidualnych potrzeb użytkownika, w szczególności wobec osób o złożonych potrzebach w komunikowaniu się, Osoby pracujące w ośrodkach są znane osobom	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				wynikających ze szczególnych potrzeb użytkownika, w szczególności wobec osób o złożonych potrzebach w komunikowaniu się, zespół w decyzji ustalającej prawo do asystencji osobistej, może przyznać tej osobie prawo do świadczenia na jego rzecz usług asystenckich przez osoby określone w ust 7, pod warunkiem, że osoba ta zostanie wybrana przez użytkownika.	z niepełnosprawnościami i chętnie przez nie wybierane do aktywności poza ośrodkiem, weekendowo, wyjazdowo. Opiekunowie są również spokojniejsi, a jakość pracy asystenckiej jest wyższa. W ten sposób uniemożliwiamy osobom z niepełnosprawnościami wybór najbardziej przez nie pożądanym asystentów !!! Formalne wykluczenie ich z grona potencjalnych asystentów osób znanych i lubianych przez użytkowników odbiera tym użytkownikom dostęp do najlepszej możliwej usługi.	możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
447.	Art. 16	Ust. 6	Gdyńska Fundacja „Dom Marzeń”	Powinny być widełki np.: Nie mniej niż 50,00 i nie		Uwaga uwzględniona. Zapisano waloryzowane stawki bazowe.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				więcej niż 65,00 zł brutto/brutto		
448.	Art. 17		Gdyńska Fundacja „Dom Marzeń”		Superwizja powinna być również możliwa do zrealizowania na wniosek użytkownika, także ze względu na równowagę stron i możliwość reakcji użytkownika na zaobserwowane trudności lub nieprawidłowości.	Uwaga nieuwzględniona. Superwizja pozostanie fakultatywna, na wniosek asystenta. Równowagę stron w usłudze asystencji zapewnia doradztwo wzajemne.
449.	Art. 18	Ust. 2, pkt 1	Gdyńska Fundacja „Dom Marzeń”	posiada co najmniej dwuletnie udokumentow ane doświadczenie korzystania z asystencji osobistej lub, w przypadku osoby stale wspierającej osobę z niepełnospraw nością, posiada co najmniej dwuletnie udokumentow ane doświadczenie we wspieraniu osoby korzystającej z asystencji osobistej, w wymiarze co najmniej 30	Warunek korzystania z asystencji osobistej może być spełniony jedynie w stosunku do osoby z niepełnosprawnością, tymczasem zgodnie z definicją doradcą wzajemnym mogą być również osoby stale wspierające osobę z niepełnosprawnością. Dlatego należy uzupełnić przepis.	Uwaga uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				godzin miesięcznie		
450.	Art. 26	Ust. 2, pkt 1	Gdyńska Fundacja „Dom Marzeń”	1) do działań statutowych należy działalność na rzecz osób z niepełnospraw nościami;	Tak jak jest to zwykle zapisywane	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały adekwatnie zredagowane.
451.	Art. 26	Ust. 5	Gdyńska Fundacja „Dom Marzeń”	realizuje superwizje dla zatrudnianych asystentów osobistych w wymiarze nie mniejszym niż 2 godziny na pół roku dla każdego asystenta osobistego;	Superwizje uważamy za bardzo ważny element bezpieczne i wydajnej pracy na odpowiednim poziomie	Uwaga uwzględniona. Przepisy adekwatnie zredagowane w związku z podaną argumentacją
452.	Art. 29	Ust. 3, pkt 1	Gdyńska Fundacja „Dom Marzeń”	Usunięcie tego wymogu	Wymóg posiadania wykształcenia wyższego we wskazanych dziedzinach i jednocześnie 3-letniego doświadczenia w pracy jako asystent osobisty może stanowić barierę w znalezieniu osób chłonnych do pełnienia roli superwizora.	Uwaga częściowo uwzględniona. Wymagania zostały doprecyzowane.
453.	Art. 11	Ust. 6, pkt 1	Stowarzysze nie Jednym Tchem!	posiadać kwalifika cje co najmniej w jednym z następuj ących kierunkó w:	Dodanie kolejnych zawodów medycznych poszerzy krąg podmiotów mogących być asystentami OzN przy zapewnieniu wysokiej jakości tych usług. Zmiana ta nie wygeneruje dodatkowych kosztów a pozwoli osobom z ww. zawodów na zdobycie nowej pracy co jest istotne w obliczu zamykania oddziałów położniczych i nadmiaru położnych w niektórych regionach kraju.	

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				asystent osoby niepełno sprawnej , opiekun osoby starszej, opiekun medyczn y, pedagog , psycholo g, terapeut a zajęciow y, pracowni k socjalny, pielęgnia rka, fizjotera peuta, technik fizjotera pii, położna, ;		
454.	Art. 15	Ust. 1, pkt 2	Stowarzysze nie Jednym Tchem!	czynnościach wynikających z zaleceń i zleceń wydanych	Wydaje się konieczne poszerzenie katalogu osób mogących wskazywać czynności jakie mogą być wykonywane przez asystenta z jednoczesnym doprecyzowaniem zakresu tych czynności w postaci katalogu otwartego po to aby medycy nie obawiali się wydawać	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				przez osoby wykonujące zawód medyczny, np. takich jak: pielęgnacja różnego typu stomii, w tym trachestomii i gastronomii, odsysanie wydzieliny z drzewa oskrzelowego, zakładanie wąsów/masek z tlenem czy od respiratora itp.	określonych zleceń i zaleceń i aby nie doprowadziło to wykluczenia niektórych OzN z usług asystenckich.	możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
455.	Art. 4	Ust. 1	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku	Adresatami usługi są osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	Obecny program AOON zakłada pomoc dzieciom od ukończenia 2 roku życia. Ponadto nie ma wprowadzonej górnej granicy wieku. Wprowadzenie przesłanki wieku nie stanowi wystarczającego uzasadnienia dla ograniczenia wieku odbiorców.	Uwaga nieuwzględniona. W wypadku gwarantowanej ustawowo asystencji osobistej wprowadzenie dolnej granicy wieku ma związek z czasem szczególnie istotnym dla rozwoju niezależności życiowej, a górnej – w związku z komplementarnymi usługami projektowanymi dla osób starszych (bon senioralny_
456.	Art. 7	Ust. 10	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku	10. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na pisemny lub	Należałoby przewidzieć inną formę złożenia wniosku, tj. np. za pośrednictwem drogi telefonicznej – infolinia ZUS. Tak zebrane i wypełnione wnioski przez ZUS zostałyby udostępnione powiatowi,	Uwaga częściowo uwzględniona. Zapewniono pomoc ZUS i powiatu w wypadku trudności w bezpośrednim złożeniu wniosku.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				ustny wniosek osoby, o której mowa w ust. 1, Zakład Ubezpieczeń Społecznych zapewnia pomoc w poprawnym złożeniu wniosku i załączników osobie z niepełnosprawnością za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. W razie potrzeby powiat właściwy ze względu na miejsce pobytu tej osoby przyjmuje od osoby z niepełnosprawnością potwierdzenie zapoznania się	który mógłby odpowiadać za uzyskanie pisemnego potwierdzenia prawidłowości wypełnienia wniosku i złożonych w nim oświadczeń.	

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				z wnioskiem i prawidłowości ą wypełnionych w nim danych.		
457.	Uw aga ogó lna		POLSKI ZWIĄZEK GŁUCHYCH		Projekt ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami, nie uwzględnia potrzeb osób z niepełnosprawnością słuchu, mimo iż skierowany jest do wszystkich osób z niepełnosprawnościami. Uzasadnienie wprowadzenia ustawy wskazuje na niezależne życie osób z niepełnosprawnościami, co wskazuje na konieczność uwzględniania wszystkich grup, co nie zostało uczynione. Wsparcie asystenta osobistego jak wskazano w art. 15 ust.1 obejmuje obszar komunikowania się. W związku z tym, powinien zostać określony sposób wsparcia w tym obszarze, czego nie uczyniono.	Uwaga częściowo uwzględniona. Doprecyzowano przepisy we wskazanym zakresie.
458.	Uw aga ogó lna		POLSKI ZWIĄZEK GŁUCHYCH		Projekt ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami oparty jest na ustaleniu poziomu potrzeby wsparcia (art..4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych), który jest wprowadzony od niedawna w systemie i powinien zostać zweryfikowany, gdyż nie działa właściwie, jak można to zaobserwować przy innym instrumencie (ustawa o świadczeniu wspierającym), który jest oparty na tej samej ocenie.	Uwaga częściowo uwzględniona. Doprecyzowano przepisy we wskazanym zakresie.
459.	Art. 2		POLSKI ZWIĄZEK GŁUCHYCH	Dodanie definicji tłumacz polskiego języka migowego	Znajomość języka migowego jest unikalną kwalifikacją i nie ma konieczności, aby istniał obowiązek znajomości języka migowego przez asystenta osoby niepełnosprawnej. Niemniej jednak ustawa obejmuje wszystkie osoby z niepełnosprawnością, również osoby głuche, które we wsparciu będą potrzebowały zapewnienia komunikacji, stąd należy uwzględnić tłumacza języka migowego.	Uwaga częściowo uwzględniona. Kwestia języka migowego została ujęta m.in. w Ocenie Skutków Regulacji, w kontekście wyższych stawek asystencji osobistej w przypadku potrzeby znajomości PJM.
460.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	POLSKI ZWIĄZEK GŁUCHYCH	które ukończyły 18 rok życia do ukończenia 65. roku życia, i które	Dotychczas usługi asystencji osobistej są realizowane głównie w ramach Programu Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” finansowany z Funduszu Solidarnościowego. Mogą z niego korzystać zarówno osoby mające znaczny i umiarkowany stopień niepełnosprawności. Projekt ustawy zawęży grupę wsparcia, co sprawi wyeliminowanie osób faktycznie wymagających wsparcia	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na konieczność zapewnienia ustawowo gwarantowanej asystencji osobistej osobom o wysokich potrzebach

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych uzyskały co najmniej 70 punktów;	usług asystenckich. Zmniejszenie poziomu do 70 punktów jest spójne systemowo z obowiązującym instrumentem – świadczeniem wspierających (ustawa o świadczeniu wspierającym). Poziom potrzeby wsparcia określony na poziomie 70 jest już dość wysoki i uwzględnia osoby faktycznie wymagające zintensyfikowanego wsparcia, określonego w ocenie poziomu wsparcia. Określony w ustawie o świadczeniu wspierającym prób poziomu wsparcia wskazuje osoby, które wymagają zaspokojenia szczególnych potrzeb życiowych, co jest adekwatnym odniesieniem do proponowanego projektu ustawy. Zawężenie osób uprawnionych do usług asystenckich, doprowadzi do alienacji OzN, które faktycznie takiego wsparcia potrzebują i dotychczas miały, korzystając z programu Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej. Potrzeby komunikacyjne nie są uwzględniane w potrzebach wsparcia. Sugerujemy rozdzielenie potrzeb wsparcia na kryterium dla OZN i dla osób z trudnościami w komunikowaniu się. W przypadku osób z trudnościami w komunikowaniu się sugerujemy obniżenie progu wsparcia do 70 pkt wg skali potrzeb.	wsparcia, pozostajemy przy 80 punktach w skali poziomu potrzeby wsparcia.
461.	Art. 6	Ust. 3	POLSKI ZWIAZEK GŁUCHYCH	Zespół, ustala miesięczną liczbę godzin asystencji osobistej, oceniając rodzaj i intensywność potrzebnego wsparcia w wykonywaniu czynności, których osoba ta nie może wykonywać na równi z innymi osobami bez korzystania z	Wszystkie formy oceny powinny być dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. Wymaga, to podkreślenia w zapisach, aby nie było wątpliwości w tym zakresie. W szczególności dla osób z niepełnosprawnością słuchu wymagane jest zapewnienie (w zależności od formy oceny) tłumaczenia na polski język migowy, pętli indukcyjnej.	Uwaga uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>asystencji osobistej, na podstawie:</p> <p>1) formul arza oceny potrzeb w zakresie asystenc ji osobistej ;</p> <p>2) obser wacji;</p> <p>3) wywiadu bezpośre dniego. które spełniają wymagania określone w art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.</p>		
462.	Art. 7	Ust. 4	POLSKI ZWIĄZEK GŁUCHYCH	Wniosek spełnia wymagania określone w art. 6 ustawy	Wniosek powinien być dostępny dla osób z niepełnosprawnościami	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Dostępność zostanie zapewniona na każdym etapie wnioskowania o asystencję osobistą</p>

				<p>z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami i zawiera dane dotyczące osoby z niepełnosprawnością obejmujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) imię i nazwisko ; 2) datę wydania ostatecznej decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia , o której mowa w art. 6b³ ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz 		
--	--	--	--	--	--	--

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>zatrudni aniu osób niepełno sprawny ch, określeni e organu, który ustalił poziom potrzeby wsparcia oraz okres ważności tego ustalenia , w przypadk u osób posiadaj ących decyzję ustalając ą poziom potrzeby wsparcia ;</p> <p>3) adres miejsca zamieszka nia, a w przypadk u osób nieposia</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>dających miejsca zamieszka nia – adres pobytu;</p> <p>4) płeć;</p> <p>5) obywa telstwo;</p> <p>6) numer PESEL, a w przypadk u, gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokume ntu potwierd zającego tożsamo ść;</p> <p>7) dane kontakto we (numer telefonu, adres korespon dencyjny i, jeżeli posiada,</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				adres poczty elektroni cznej)). Wniosek powinien być dostępny dla osób z niepełnospraw nościami		
463.	Art. 15	Ust. 1	POLSKI ZWIĄZEK GŁUCHYCH	Asystencja osobista obejmuje wsparcie we wszelkich czynnościach życia codziennego w obszarach: 1) czynn ości samoo bsługo wych, w tym utrzy mania higien y osobis tej; 2) czynn ości zaleco nych przez lekarz	Wsparcie w zakresie komunikowania się z otoczeniem w przypadku osoby głuchej jest możliwe wyłącznie ze wsparciem tłumacz języka migowego, dlatego taki zapis powinien zostać uwzględniony w tej ustawie.	Uwaga nieuwzględniona. Kwestia została poruszona w Ocenie Skutków Regulacji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>a oraz wybra nych czynn ości medyc zno- pielę nacyjn ych;</p> <p>3)prowadzenia gospoda rstwa domowe go i wypełnia nia ról w rodzinie;</p> <p>4)przemieszcz ania się;</p> <p>5)komunikowa nia się z otoczeni em ze wsparcie m tłumacza polskieg o języka migoweg o, systemó w wspoma gających słyszenie ,</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>aplikacji komunikacyjnych lub tłumaczeń realizowanych w czasie rzeczywistym;</p> <p>6) podejmowania aktywności życiowej, w tym społecznej i zawodowej.</p>		
464.	Art. 20	Ust. 1	POLSKI ZWIĄZEK GŁUCHYCH	<p>1. Asystent osobisty świadczy wsparcie pod kierunkiem użytkownika.</p> <p>2. W przypadku, gdy użytkownikiem jest osoba niepełnoletnia świadczenie asystencji</p>	Świadczenie usług dla osoby głuchej jest możliwe, jeżeli asystent będzie mógł się poprawnie skomunikować z użytkownikiem, czyli osobą głuchą, która posługuje się polskim językiem migowym. W związku z tym ustawa powinna dać możliwość skorzystania asystentowi osobistemu z tłumacza języka migowego	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Kwestia poruszona w Ocenie Skutków Regulacji.</p> <p>.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osobistej odbywa się przy wsparciu jej przedstawiciel a ustawowego, osoby pełniącej funkcję rodziny zastępczej wobec użytkownika, osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka, w którym użytkownik przebywa lub dyrektora placówki opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego, w której użytkownik przebywa. 3. W przypadku gdy użytkownikiem jest osoba ubezwłasnowo lniona świadczanie		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				asystencji osobistej może odbywać się przy wspieraniu jej przedstawiciel a ustawowego. 4. W przypadku, gdy użytkownikiem jest osoba głucha, asystent osobisty może korzystać z tłumacza polskiego języka migowego		
465.	Art. 8	Ust. 4	POLSKI ZWIĄZEK GŁUCHYCH	Zespoły orzekające powinny uwzględniać udział tłumacza PJM w razie potrzeby. Ponadto wszystkie dokumenty i formularze zawarte w systemie teleinformatyc znym powinny	Bez zapewnienia dostępności w polskim języku migowym dla użytkowników głuchych będzie dla nich niedostępne	Uwaga uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				być dostępne w polskim języku migowym.		
466.	Uw aga ogó lna		POLSKI ZWIĄZEK GŁUCHYCH	Szkolenia użytkowników z zakresu wymagań prawno- księgowych tj. obsługi systemu teleinformatyc znego powinny być prowadzone z udziałem tłumacza PJM.	Osobami uprawnionymi do wsparcia asystenta będą m.in. osoby głuche ze znikomą znajomością języka polskiego. Bez materiałów przygotowanych w PJM, treści te będą dla tych osób niedostępne.	Uwaga uwzględniona.
467.	OS R		POLSKI ZWIĄZEK GŁUCHYCH	zróżnicowanie wysokości stawek dla asystenta osobistego z racji na szczególne potrzeby osoby z niepełnospraw nością, np. komunikacja wspomagająca i alternatywna (AAC), komunikacja w PJM, zachowania trudne lub	Propozycja dookreślenia o uzupełnienie zapisu w OSR o komunikację w PJM jest konieczne w celu zapewnienia asystentów ze znajomością PJM.	Uwaga częściowo uwzględniona. Kwestia PJM została poruszona w OSR.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				wykluczenie komunikacyjne/transportowe,		
468.	Art. 4	Ust. 1, pkt 2	Fundacja im. Helen Keller	Usunięcie pkt 1 i 2 i nadanie ust. 1 brzmienia: które ukończyły 16. rok życia do ukończenia 75. roku życia, i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych uzyskały co najmniej 80 punktów; [równoległa zmiana w art. 4b ustawy o	W celu zachowania spójności systemów i zapobieżenia przypadkom utraty prawa do asystencji osobistej w sposób „automatyczny” po ukończeniu 18. roku życia, sugerujemy objęcie oceną poziomu zapotrzebowania na wsparcie również osób w wieku od 16 do 18 lat.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na powiązanie oceny poziomu potrzeby wsparcia ze świadczeniem wspierającym, nie są planowane prace rozszerzające dostęp do świadczenia wspierającego dla osób młodszych niż 18 lat.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				rehabilitacji w celu objęcia ustalaniem poziomu potrzeby wsparcia osób pomiędzy 16. a 18. rokiem życia]		
469.	Art. 7	Ust. 1,2	Fundacja im. Helen Keller	Sugerujemy zmianę przepisów ust. 1 i 2 w celu ich uspołnienienia.	Zgodnie z ust. 1, opiekun prawny lub osoba stale wspierająca zawsze potrzebuje zgody osoby z niepełnosprawnością na złożenie wniosku, natomiast ust. 2 nie wymaga takiej zgody, ale przewiduje możliwość wniesienia sprzeciwu przez osobę ubezwłasnowolnioną. Kwestia składania wniosku przez inną osobę niż osoba z niepełnosprawnością powinna być w pełni uregulowana w ust. 2.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały uspołnione we wzmiarkowanym zakresie.
470.	Art. 11	Ust. 5	Fundacja im. Helen Keller	W przypadku użytkownika niepełnoletniego lub ubezwłasnowolnionego, wyboru asystenta osobistego dokonuje sam użytkownik, za zgodą przedstawiciela ustawowego, osoby pełniącej funkcję rodziny zastępczej, osoby prowadzącej	Propozycja zmierza do zagwarantowania możliwości korzystania z usługi asystenta osobistego osobom, które nie mogą samodzielnie wybrać asystenta.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały adekwatnie zreagowane

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				rodzinny dom dziecka, w którym przebywa niepełnoletni, lub dyrektora placówki opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego, w której niepełnoletni przebywa. W sytuacji, gdy użytkownik niepełnoletni lub ubezwłasnowo lniony nie dokona wyboru asystenta osobistego, decyzję w tym zakresie podejmuje przedstawiciel ustawowy, osoba pełniąca funkcję rodziny zastępczej, osoba prowadząca rodzinny dom dziecka lub		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				dyrektor placówki opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego, w której przebywa niepełnoletni.		
471.	Art. 14	Ust. 3	Fundacja im. Helen Keller	3. W przypadku deklaracji, o której mowa w ust. 2, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje wynagrodzeni e na wyodrębniony rachunek bankowy użytkownika asystencji osobistej.	Niespójność z pozostałymi ustępami art. 14.	Uwaga częściowo uwzględniona. W wypadku samozarządzania asystencją osobistą pieniądze zostaną wciąż przekazane na konto zarządzane przez osobę z niepełnosprawnością. Przepisy zostały jednak zredagowane tak, aby nie budzić dodatkowych wątpliwości.
472.	Uw aga ogó lna		Fundacja im. Helen Keller	Połączenie rozdziałów 6 i 7 pod wspólnym tytułem „Świadczenie asystencji osobistej”	Obecny tytuł Rozdziału 6 sugeruje wspieranie asystenta osobistego, dodatkowo nie odpowiadając w pełni zakresowi przedmiotowemu.	Uwaga uwzględniona. Ustawa została opracowana na nowo pod kątem redakcyjnym

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
473.	art. 17		Fundacja im. Helen Keller	Dodanie ust. 2 o treści: 2. Użytkownik asystencji osobistej może zawnioskować do realizatora do przeprowadze nie superwizji asystencji osobistej.	Superwizja powinna być również możliwa do zrealizowania na wniosek użytkownika, także ze względu na równowagę stron i możliwość reakcji użytkownika na zaobserwowane trudności lub nieprawidłowości.	Uwaga nieuwzględniona. Superwizja pozostaje fakultatywna na wniosek asystenta osobistego. Instrumentem zapewniającym równowagę stron jest w tym wypadku doradztwo wzajemne.
474.	Art. 26	Ust. 2, pkt 1	Fundacja im. Helen Keller	1) do działań statutowych należy działalność na rzecz osób z niepełnospraw nościami	Rekomendujemy uspoźnienie przepisu z określeniem sfery zadań publicznych z art. 4 ust. 1 pkt 7 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1491).	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały uwspólnione we wzmiankowanym zakresie.
475.	Art. 26	Ust. 5	Fundacja im. Helen Keller	realizuje superwizje dla zatrudnianych asystentów osobistych w wymiarze nie mniejszym niż 2 godziny na pół roku dla każdego asystenta osobistego;	Superwizja powinna być wsparciem obowiązkowym, niezależnym od wniosku asystenta lub użytkownika. Ma bowiem służyć zapewnieniu wysokiej jakości świadczonych usług.	Uwaga nieuwzględniona. Superwizja pozostaje fakultatywna.
476.	Art. 10	Ust. 2	Fundacja im. Helen Keller		Proponujemy wprowadzenie możliwości korzystania z usług wielu realizatorów. Na początku realizacji projektu może się zdarzyć, że	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					liczba dostępnych realizatorów będzie niewystarczająca i nie spełni wszystkich potrzeb uczestników.	Każdy użytkownik będzie mógł korzystać z usług jednego realizatora. Liczba podmiotów pozarządowych realizująca asystencję na terenie konkretnego powiatu jest nieograniczona, podobnie jak liczba organizacji pozarządowych, którym powiat może powierzyć realizowanie swojego zadania.
477.	Art. 14		Fundacja im. Helen Keller		Wnosimy o dodanie zapisu umożliwiającego zawieranie umów pomiędzy osobami fizycznymi, z opcją rozliczania się w ramach działalności nieewidencjonowanej. W sytuacjach, gdy użytkownik ma przyznaną niewielką liczbę godzin lub współpracuje z kilkoma asystentami, wynagrodzenie może mieścić się w ustawowych limitach działalności nieewidencjonowanej. Takie rozwiązanie jest bardziej przystępne i korzystne zarówno dla użytkownika, jak i asystenta, gdyż nie wymaga zakładania działalności gospodarczej i upraszcza formalności.	Uwaga częściowo uwzględniona. Samorealizacja usługi asystencji osobistej nie oznacza konieczności zakładania działalności gospodarczej, podobnie jak asystent osobisty nie musi prowadzić działalności gospodarczej.
478.	Art. 16	Ust. 1	Fundacja im. Helen Keller		Sugerujemy usunięcie zapisu o konieczności stałej obecności asystenta osobistego, ponieważ osoby z niepełnosprawnościami nie zawsze potrzebują fizycznego wsparcia. W wielu przypadkach kluczowe jest wsparcie zdalne, które pozwala na wykonywanie codziennych czynności, takich jak: <ol style="list-style-type: none"> 1. Zakupy internetowe – osoby niewidome często nie mają dostępu do stron niedostosowanych do czytników ekranu. Asystent zdalnie może pomóc w nawigacji, znalezieniu produktów czy wypełnieniu formularza zamówienia. 2. Wypełnianie dokumentów online – systemy administracyjne czy formularze wniosków bywają skomplikowane i niedostosowane. Asystent zdalnie może pomóc w ich uzupełnieniu, szczególnie osobom z trudnościami w obsłudze komputera. 3. Tłumaczenie rozmów w języku migowym – osoby niesłyszące mogą potrzebować zdalnego tłumacza podczas rozmów telefonicznych, wideokonferencji czy w kontaktach z urzędami. 	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na konieczność ograniczenia możliwych nadużyć, obowiązek świadczenia asystencji osobiście pozostaje podtrzymany.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>4. Pomoc techniczna – ustawienia telefonu, instalacja programów czy obsługa nowych aplikacji są wyzwaniem dla wielu osób z ograniczeniami motorycznymi lub poznawczymi. Taka pomoc często może być skuteczniej udzielona zdalnie.</p> <p>5. Wsparcie w pracy lub edukacji – pomoc w przygotowaniu prezentacji, korekcie tekstów czy dostosowaniu materiałów do indywidualnych potrzeb użytkownika.</p> <p>W ustawie zapisano, że asystencja ma pomagać osobom z niepełnosprawnościami w pełnieniu ról społecznych. Jednak bez możliwości wsparcia zdalnego realizacja tego celu jest utrudniona. Osoby z niepełnosprawnością intelektualną mogą potrzebować pomocy w planowaniu budżetu lub organizacji dnia. Osoby z autyzmem czy zaburzeniami lękowymi mogą unikać bezpośrednich kontaktów, ale chętnie korzystają z pomocy zdalnej. Dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi podróż do miejsca spotkania z asystentem to często bariera sama w sobie.</p> <p>W czasach, gdy technologia daje ogromne możliwości, zakaz świadczenia asystencji zdalnej jest nie tylko niepraktyczny, ale i krzywdzący. W rozwiniętym kraju, który kładzie nacisk na cyfryzację, takie ograniczenie wydaje się nieuzasadnione. Możliwość zdalnego wsparcia asystenta powinna być standardem, a nie wyjątkiem, bo to właśnie dzięki niej wiele osób z niepełnosprawnościami może funkcjonować samodzielnie i w pełni uczestniczyć w życiu społecznym.</p>	
479.	Art. 16	Ust. 10	Fundacja im. Helen Keller		<p>W związku z zapisami projektu rozporządzenia, który zakłada możliwość różnicowania stawki godzinowej asystenta osobistego ze względu na odległość między miejscem zamieszkania asystenta a miejscem świadczenia usług, uważamy, że lepszym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie jednolitej stawki godzinowej.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Równe szanse dla wszystkich beneficjentów Różnicowanie stawek może prowadzić do nierówności w dostępie do usług. 2. Asystenci osobowi mogą wybierać miejsca, gdzie obowiązuje wyższa stawka, co może skutkować ograniczeniem dostępności usług w innych lokalizacjach. Tymczasem 	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Ze względu na konieczność różnicowania stawek w związku ze stopniem skomplikowania asystencji osobistej czy czasem i skomplikowaniem dojazdu, stawki zostały zapisane jako stawki bazowe podlegające waloryzacji.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>jednolita stawka sprzyja równemu traktowaniu wszystkich osób potrzebujących wsparcia.</p> <p>3. Efektywniejsze wykorzystanie czasu pracy asystentów Zamiast jechać daleko, aby obsłużyć jedną osobę za wyższą stawkę, asystent mógłby skupić się na pracy w pobliżu miejsca zamieszkania, obsługując kilka osób w ciągu dnia. To zwiększa efektywność i umożliwia lepsze zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnej.</p> <p>4. Zapobieganie rotacji asystentów Zróżnicowane stawki mogą powodować migrację asystentów między regionami w poszukiwaniu lepszych warunków finansowych, co negatywnie wpływa na stabilność usług. Jednolita stawka pomaga w budowaniu długoterminowych relacji między asystentem a osobą wspieraną, co ma kluczowe znaczenie dla jakości wsparcia.</p> <p>5. Prostsze zarządzanie i rozliczanie Jednolita stawka zmniejsza skomplikowanie systemu rozliczeń i ułatwia planowanie budżetu na świadczenie usług asystenckich. Dodatkowe mechanizmy związane z rozliczaniem stawek różnicowanych mogłyby generować niepotrzebne koszty administracyjne.</p> <p>Uważamy, że jednolita stawka godzinowa, połączona z możliwością zwrotu kosztów dojazdu w uzasadnionych przypadkach, pozwoli na bardziej sprawiedliwe i efektywne funkcjonowanie systemu usług asystenckich, a także zaspokoi potrzeby zarówno osób korzystających z tych usług, jak i asystentów.</p>	
480.	art. 51		Fundacja im. Helen Keller		<p>Proponujemy usunięcie art. 51 dotyczącego uprawnień do ulgowych przejazdów. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, osoba towarzysząca osobie z niepełnosprawnością już teraz ma prawo do ulgowych przejazdów. Nie ma znaczenia, kim jest ta osoba – może to być przewodnik, asystent, opiekun czy znajomy. W związku z tym nie widzimy potrzeby wprowadzania dodatkowych zmian leksykalnych w ustawie o uprawnieniach do ulgowych przejazdów. Jednocześnie sugerujemy rozważenie zmiany przepisu w kierunku przyznania osobom towarzyszącym prawa do darmowych</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Ostatecznie nie zostanie wprowadzona zmiana leksykalna. Nie proponujemy również zmian w stawkach ulg.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					przejazdów. Byłoby to realne wsparcie zarówno dla osób z niepełnosprawnościami, jak i ich opiekunów, ułatwiając organizację codziennych aktywności oraz zwiększając dostępność usług asystenckich	
481.	Art. 64		Fundacja im. Helen Keller		Przyznanie prawa do korzystania z usług asystencji projektowej osobom, które już korzystają z asystencji ustawowej, może prowadzić do sytuacji, w której zabraknie godzin dla osób znajdujących się w trudniejszej sytuacji. Dotyczy to zwłaszcza tych, którzy uzyskali mniej niż 80 punktów w ocenie potrzeb, ale nadal wymagają wsparcia asystenckiego. Priorytetem powinno być zapewnienie usług osobom, które nie mają żadnej alternatywy, aby uniknąć wykluczenia i nierówności w dostępie do pomocy.	Uwaga częściowo uwzględniona.
482.	Art. 15	Ust. 2	Fundacja im. Helen Keller		<p>Szczegółne zastrzeżenia budzi zapis dotyczący możliwości wykonywania przez asystentów osobistych czynności medyczno-pielęgniacyjnych (art. 15 ust. 2). Wprowadzenie takiej odpowiedzialności budzi poważne wątpliwości z kilku powodów.</p> <p>Po pierwsze, brak precyzyjnej definicji, jakie czynności miałyby być uznawane za „medyczno-pielęgniacyjne,” otwiera pole do bardzo szerokiej interpretacji, co z kolei niesie ryzyko nadużyć. Czy mowa tu o prostych działaniach, takich jak podanie leków, czy może bardziej zaawansowanych procedurach, które wymagają fachowej wiedzy i umiejętności? Projekt ustawy nie precyzuje tych kwestii, co może prowadzić do niejasności zarówno wśród użytkowników, jak i samych asystentów.</p> <p>Po drugie, wymagania kwalifikacyjne wobec asystentów (art. 16) kładą główny nacisk na ich doświadczenie, a nie na formalne wykształcenie lub uprawnienia. Jeśli jednak asystenci mieliby wykonywać czynności medyczne, konieczne byłoby wprowadzenie konkretnych wymogów dotyczących ich kompetencji, takich jak ukończone kursy, certyfikaty czy przeszkolenie w zakresie podstawowej opieki medycznej. Bez takich zapisów trudno będzie zagwarantować bezpieczeństwo osób z niepełnosprawnościami korzystających z usług asystencji osobistej.</p> <p>Wreszcie, obciążanie asystentów odpowiedzialnością za czynności medyczne może skutkować odstraszeniem potencjalnych</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Katalog możliwych czynności medyczno-pielęgniacyjnych został doprecyzowany.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>kandydatów do tej roli, szczególnie jeśli w ustawie nie zostanie jasno określony zakres ich obowiązków ani odpowiednie wsparcie w realizacji tych zadań. To może wpłynąć na pogorszenie dostępności usług asystenckich.</p> <p>W związku z tym należy postawić pytanie: jakie czynności będą klasyfikowane jako medyczno-pielęgnacyjne? Czy osoby pełniące funkcję asystentów będą miały zapewnione odpowiednie szkolenia i wsparcie? Bez odpowiedzi na te kwestie wprowadzenie takiego rozwiązania jest ryzykowne i może przynieść więcej szkody niż pożytku. Zdecydowanie należy sprzeciwić się tej zmianie w obecnym kształcie, oczekując bardziej precyzyjnych i przemyślanych regulacji.</p>	
483.	Art. 26	Ust. 2	Fundacja Zwyczajni	2. Wpis do rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może uzyskać organizacja pozarządowa, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 i 1761), z wyjątkiem partii politycznych, europejskich partii	<p>W trosce o zapewnienie jak najszerszego dostępu do usług asystenckich oraz wspieranie różnorodnych organizacji działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami, postulujemy:</p> <p>Zniesienie wymogu uzyskania przez organizację pozarządową statusu organizacji pożytku publicznego (OPP)</p> <p>Wprowadzenie wymogu posiadania statusu OPP istotnie ogranicza możliwość realizacji usług asystenckich przez wiele lokalnych i specjalistycznych organizacji pozarządowych. Status OPP jest trudny do uzyskania dla mniejszych podmiotów, które często dysponują ograniczonymi zasobami administracyjnymi, ale posiadają wysokie kompetencje i doświadczenie w pracy z osobami z niepełnosprawnościami. Zniesienie tego wymogu pozwoliłoby na zwiększenie liczby podmiotów uprawnionych do świadczenia usług asystencji osobistej, co w efekcie przełoży się na lepszą dostępność tej formy wsparcia.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Wersja ustawy przekazania do konsultacji publicznych była zgodna ze wskazaną uwagą.</p> <p>Zgodnie z art. 26 ust. 2 nie jest wymagane posiadanie statusu organizacji pożytku publicznego (OPP).</p> <p>Przepis odwołuje się do Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ale jedynie w zakresie doprecyzowania określenia „organizacja pozarządowa”.</p> <p>Nie ma tam jednak żadnego odniesienia do statusu organizacji pożytku publicznego (OPP).</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych, fundacji utworzonych przez partie polityczne i europejskich fundacji politycznych, lub spółdzielnia socjalna, jeżeli spełnia następujące warunki lub organizacja pozarządowa, o której mowa w Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach.:		
484.	Art. 26	Ust. 2, pkt 2	Fundacja Zwyczajni	Likwidację obowiązku realizacji usług asystencji osobistej przez okres co najmniej 12 miesięcy	Obecny zapis artykułu 26 ogranicza elastyczność świadczenia usług i może wykluczać organizacje oraz podmioty, które chciałyby realizować krótsze, ale równie skuteczne projekty. Czasowy wymóg realizacji asystencji przez co najmniej rok nie uwzględnia specyfiki wielu lokalnych działań, projektów pilotażowych czy doraźnych inicjatyw skierowanych na zaspokojenie nagłych potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Usunięcie tego ograniczenia umożliwi lepsze dostosowanie czasu trwania usług do rzeczywistych potrzeb beneficjentów oraz zwiększy liczbę podmiotów gotowych podjąć się	Uwaga uwzględniona. W zamian wprowadzono obowiązek realizowania wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez co najmniej 12 miesięcy.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					realizacji usług asystencji. Przed obawą przeniesienia środków publicznych, okres 12 miesięcy można byłoby zastąpić dla nowych fundacji lub organizacji limitem wejścia w realizację ustawy o asystencji osobistej. Takie rozwiązanie mogłoby dać szansę nowym podmiotom na zaangażowanie się w projekt, a jednocześnie zabezpieczyć budżet państwa przed ewentualnymi nieprawidłowościami. Propozycja ta pozwoliłaby na weryfikację faktycznych intencji i zdolności danej organizacji po roku działalności, zanim uzyskałaby ona pełne prawa do uczestnictwa w systemie wsparcia asystencji osobistej.	
485.	Art. 49	Ust. 1	Fundacja Zwyczajni	Art. 49. 1. W razie stwierdzenia w wyniku kontroli, że zarząd powiatu nie realizuje zadania, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 1 Pracodawcy, o których mowa w ust. 2a i 2b Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnospraw nych, nieosiągający wskaźników	artykułu 49 dotyczącego kar administracyjnych za niewywiązywanie się z obowiązków wynikających z ustawy. W trosce o skuteczność realizacji jej postanowień oraz pełne wsparcie osób z niepełnosprawnościami, postulujemy wprowadzenie następujących zmian, postulujemy: Zaostrzenie kar administracyjnych dla jednostek samorządu terytorialnego nie realizujących zadań wynikających z ustawy Proponujemy: Powiązanie realizacji zadań ustawy z wysokością dotacji z budżetu państwa dla JST Uzasadnienie: Aby skutecznie motywować jednostki samorządu terytorialnego do realizacji zadań wynikających z ustawy, proponujemy mechanizm uzależniający wysokość dotacji z budżetu państwa od stopnia wypełniania obowiązków. Przykładowo, JST niespełniające wymogów ustawy mogłyby otrzymywać obniżone kwoty dotacji proporcjonalnie do poziomu realizacji zadań. Takie rozwiązanie nie tylko zwiększy skuteczność ustawy, ale również wpłynie na poprawę zarządzania środkami przeznaczonymi na wsparcie osób z niepełnosprawnościami. Obecnie przewidywane kary mogą okazać się niewystarczająco dotkliwe i w praktyce stać się jedynie dodatkowym kosztem operacyjnym, który nie wpłynie znacząco na mobilizację do realizacji założeń ustawy. W niektórych przypadkach jednostki samorządu terytorialnego mogą uznać zapłatę kary za mniej problematyczną niż podjęcie działań zgodnych z wymaganiami	Uwaga nieuwzględniona. Proponowane konsekwencje byłyby nieproporcjonalne do stopnia niewypełnienia obowiązku i mogłyby znacząco utrudnić realizację zobowiązań JST wobec innych obywateli.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				zatrudnienia osób niepełnosprawnych wymienionych w ust. 2a i 2b, dokonują wpłat na zasadach określonych w art. 49 zasady dokonywania wpłat na Fundusz.	ustawy. Taka sytuacja jest nie do zaakceptowania, zwłaszcza w kontekście kluczowej roli ustawy w zapewnianiu niezależności i wsparcia osobom z niepełnosprawnościami. Wprowadzenie wskaźnika oceniającego realizację zadań przez JST (np. procentowy poziom zadań wykonanych zgodnie z ustawą). Ustalanie proporcjonalnego ograniczenia dotacji dla JST, które nie spełniają określonych wskaźników (np. obniżenie dotacji o 5% za każdy procentowy punkt niewykonania zadań). Wierzimy, że wprowadzenie tych zmian zwiększy odpowiedzialność samorządów za realizację zadań wynikających z ustawy oraz zapewni osobom z niepełnosprawnościami dostęp do usług asystencji na najwyższym poziomie. Proponowane rozwiązania pozwolą na efektywne i przejrzyste wykorzystywanie środków publicznych, jednocześnie wzmacniając system wsparcia społecznego.	
486.	Uw aga ogó lna		Fundacja Zwyczajni		Z projektu wynika, że możliwość składania wniosków o ustalenie prawa do asystencji osobistej ma rozpocząć się 1 maja, podczas gdy faktyczna realizacja usług asystencji ma ruszyć już 1 lipca. Uważamy, że przewidziany czas jest zbyt krótki, aby skutecznie przeprowadzić proces przygotowawczy i zapewnić sprawną realizację ustawy. Na podstawie doświadczeń związanych z wprowadzaniem świadczenia wspierającego zauważamy, że przeprowadzanie komisji przyznających punktację niezbędną do określenia prawa do wsparcia jest niezwykle czasochłonne. Obecnie wiele osób z niepełnosprawnościami czeka nawet rok na wydanie decyzji o przyznaniu punktacji, co wyraźnie wskazuje na ograniczone możliwości administracyjne w tym zakresie. Krótki czas między składaniem wniosków a rozpoczęciem realizacji usług może prowadzić do poważnych opóźnień w zapewnieniu asystencji osobistej. Taka sytuacja szczególnie dotknie osoby najbardziej potrzebujące wsparcia, które mogą zostać pozbawione pomocy w krytycznym momencie. Postulujemy, aby możliwość składania wniosków została przesunięta na 1 stycznia 2026 roku. Takie rozwiązanie zapewni wystarczający czas na przeprowadzenie wszystkich procesów administracyjnych związanych z przyznawaniem decyzji, co pozwoli na:	Uwaga uwzględniona. Ze względu na konieczność stworzenia systemu teleinformatycznego oraz odpowiedniego przeszkolenia zespołów ustalających prawo do asystencji osobistej możliwość składania wniosków pozostaje w dniu 5 maja, niemniej faktyczna realizacja usług asystencji osobistej zostaje przesunięta na 1 września.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>1. Zapewnienie 6-miesięcznego okresu przygotowawczego przed realizacją ustawy</p> <p>Rozpoczęcie składania wniosków od 1 stycznia 2026 roku da odpowiedni margines czasowy do wdrożenia systemu, przeprowadzenia komisji orzekających oraz przygotowania infrastruktury niezbędnej do realizacji usług asystenckich od 1 lipca 2026 roku.</p> <p>2. Zmniejszenie ryzyka opóźnień w realizacji ustawy</p> <p>Obecnie zakładany krótki czas między składaniem wniosków a rozpoczęciem realizacji usług (od maja do lipca) niesie wysokie ryzyko opóźnień administracyjnych i organizacyjnych. Przesunięcie terminu pozwoli uniknąć sytuacji, w której osoby z niepełnosprawnościami będą musiały czekać na dostęp do wsparcia z powodu niewystarczającej liczby decyzji wydanych w odpowiednim czasie.</p> <p>3. Zwiększenie efektywności pracy komisji przyznających punktację</p> <p>Wydłużony okres przygotowawczy umożliwi bardziej efektywną pracę komisji, które obecnie borykają się z długimi kolejkami i opóźnieniami. Dzięki temu osoby z niepełnosprawnościami szybciej uzyskają decyzję, a sam proces przyznawania punktacji będzie przebiegał sprawniej i z większą dokładnością.</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Obecne problemy wynikające z funkcjonowania komisji przyznających punktację w innych świadczeniach, takich jak świadczenie wspierające, pokazują, że czas oczekiwania na decyzję może wynosić nawet rok. W związku z tym istnieje ryzyko, że w przypadku asystencji osobistej sytuacja się powtórzy, co skutkowałoby poważnymi opóźnieniami w realizacji wsparcia. Proponowane przesunięcie terminu składania wniosków na 1 stycznia 2026 roku pozwoli nie tylko lepiej przygotować system do wdrożenia ustawy, ale również zagwarantuje, że osoby z niepełnosprawnościami uzyskają dostęp do wsparcia w terminie, bez zbędnych trudności i opóźnień.</p>	
487.	Art. 16	Ust.2, pkt 9	Fundacja Zwyczajni	nie jest wstępnym	Zbyt szerokie ograniczenia, szczególnie na terenach wiejskich, mogą pozbawić członków rodziny możliwości wykonywania zawodu	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>oraz zstępnym, krotnym w linii bocznej do drugiego stopnia, małżonkiem, wstępnym oraz zstępnym małżonka, krotnym w linii bocznej małżonka do trzeciego stopnia, zięciem, synową, macochą lub ojczymem użytkownika.</p>	<p>asystenta. Takie restrykcje mogą negatywnie wpłynąć na realizację projektów w gminach o niskim zaludnieniu, gdzie często istnieje niewielka grupa osób związanych ze sobą w szerokim tego słowa znaczeniu.</p> <p>Proponuje się wykreślenie w artykule treści dotyczących zakazu pełnienia funkcji asystenta przez osoby wspólnie gospodarujące z użytkownikiem, pozostające z nim w faktycznym pożyciu, bądź w stosunku przysposobienia. W szczególności odnosi się to do osób wspólnie gospodarujących, ponieważ część osób z niepełnosprawnościami wymaga całodobowej opieki. Może się zdarzyć, że taka osoba będzie musiała podejmować tę opiekę przez całą dobę, mimo że obowiązujące przepisy tego nie uwzględniają...</p>	<p>Wyłączenie bliskich użytkownika z grona osób mogących świadczyć usługę asystencji osobistej jest związane z charakterem tej usługi, mającej na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami niezależnego życia. Należy wskazać, że świadczenie usługi asystencji osobistej związane jest z wykonywaniem poleceń osoby z niepełnosprawnością, co często będzie stawiało asystenta w konflikcie interesów pomiędzy np. dobrymi stosunkami rodzinnymi a wolą osoby z niepełnosprawnością. Tymczasem istotą tej usługi jest prymat niezależności użytkownika asystencji, który ciężko byłoby uzyskać w wypadku dopuszczenia bliskich osoby z niepełnosprawnością ze względu na szczególny status matek, ojców czy ogólnie więzów rodzinnych w polskiej kulturze. Tego typu intuicję potwierdza również raport Europejskiej Sieci Niezależnego Życia (European Network of Independent Living) "Personal assistance in Slovenia and the problem of understanding Independent Living" dostępny pod adresem https://enil.eu/personal-assistance-in-slovenia-and-the-problem-of-understanding-independent-living/.</p> <p>Istotna pozostaje również nieostrość zaproponowanego sformułowania o „szczególnych przypadkach”. Tak ujęty katalog otwiera furtkę, by na rodzinę osoby z niepełnosprawnością przerzucać odpowiedzialność za asystencję osobistą, co</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						<p>stoi wprost w sprzeczności z celami niniejszej regulacji.</p> <p>Ważnym argumentem za takim wyłączeniem jest również umożliwienie niezależnego życia osobom, które dziś w rodzinie podejmują opiekę nad osobą z niepełnosprawnością. Zgodne z doświadczeniami innych krajów jest to, że realizator w wypadku trudności ze znalezieniem kandydatów na asystenta dla danej osoby z niepełnosprawnością, proponuje to członkom rodziny, zamiast poszerzyć poszukiwania.</p>
488.	Uw aga ogó lna		Międzynarod owe Stowarzysze nie Pomocy „Słyszę Serce”		<p>Międzynarodowe Stowarzyszenie Pomocy „Słyszę Serce” przyjmuje z uznaniem projekt ustawy, spełniający standardy wynikające z Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami oraz Komentarza generalnego nr 5. Szczególnie istotna jest możliwość swobodnego wyboru przez osobę z niepełnosprawnością zarówno realizatora usługi, jak i asystenta osobistego, a także samodzielnego zatrudnienia asystenta.</p> <p>Z zadowoleniem zauważamy również zwiększenie w art. 7 ust. 2 podmiotowości osób ubezwłasnowolnionych (piszemy to oczywiście w oczekiwaniu na ustawę o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji). Wspieramy również koncepcję oparcia realizowania usługi o osoby spoza kręgu rodziny poprzez wyłączenie najbliższych (art. 16 ust. 2 pkt 9), co pozwoli, aby usługa asystencji osobistej była faktycznie kierowana przez osobę z niepełnosprawnością i jednocześnie zapewni realne odciążenie rodziny.</p> <p>Proponowane rozwiązania w pełni odpowiadają koncepcjom wynikającym z Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, zwłaszcza w zakresie podnoszenia samodzielności i samostanowienia osób z niepełnosprawnościami. Uważamy, że przyjęcie tych rozwiązań przyczyni się do realnego wzmocnienia ich pozycji w</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Celem ustawy pozostaje zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami o wysokiej potrzebie wsparcia adekwatnej usługi do celu osiągnięcia przez nie możliwie niezależnego życia.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					społeczeństwie oraz zapewni skuteczną i dostosowaną do indywidualnych potrzeb pomoc asystencką. Międzynarodowe Stowarzyszenie Pomocy „Słyszę Serce” zastrzega gotowość do dalszej współpracy i konsultacji w zakresie precyzowania szczegółowych rozwiązań w ustawie oraz w dokumentach towarzyszących.	
489.	Uw aga ogó lna		Międzynarod owe Stowarzysze nie Pomocy „Słyszę Serce”		Projekt przewiduje, że przy przyznawaniu prawa do asystencji osobistej wykorzystana będzie skala ustalania poziomu potrzeby wsparcia. Wykorzystanie tej bazującej na ocenie funkcjonalnej skali należy ocenić pozytywnie. Niemniej należy zwrócić uwagę na dwa kluczowe zagadnienia. Przede wszystkim konieczne jest usprawnienie procesu wydawania decyzji o ustaleniu poziomu potrzeby wsparcia, w szczególności zapewnienie standaryzacji pracy zespołów ustalających poziom potrzeby wsparcia. Kolejnym kluczowym zagadnieniem jest przy drugiej formie wsparcia opartej na ww. skali ponowne zastosowanie bardzo wysokiego progu wejścia. Konieczne jest niezwłoczne wdrożenie rozwiązań przyznających określone uprawnienia na podstawie uzyskania w ww. skali mniej niż 70 punktów. Oczywiście system powinien przyznać największy zakres wsparcia w postaci różnych form osobom z największą punktacją, ale powinien też uwzględniać potrzeby osób z niższą punktacją.	Uwaga częściowo uwzględniona. Trwa proces ewaluacji wydawania decyzji o ustaleniu potrzeby wsparcia. Jednocześnie próg 80 punktów jest niezbędny ze względu na ograniczone środki. Osoby poniżej tego progu będą wciąż mogły jednak skorzystać z asystencji osobistej poprzez program finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.
490.	Uw aga ogó lna		Międzynarod owe Stowarzysze nie Pomocy „Słyszę Serce”		W ustawie wymiennie stosowane są określenia „osoby niepełnosprawne”, „osoby z niepełnosprawnością”, „osoby z niepełnosprawnościami”. Rekomendujemy uspołnienie terminologii i konsekwentne jej stosowanie, traktując jako formę podstawową „osoby z niepełnosprawnościami”.	Uwaga uwzględniona. Słownictwo zostało uwspólnione.
491.	art. 6		Międzynarod owe Stowarzysze	Po pkt 1 dodanie pkt 1a o treści:	Zauważamy potrzebę zwiększenia wymiaru godzinowego asystencji osobistej dla osób wymagających najbardziej intensywnego	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			nie Pomocy „Słyszę Serce”	1a. W przypadku osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnospraw nych, uzyskały co najmniej 95 punktów: 1) minimalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 45; 2) maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji	wsparcia. Planowana obecnie docelowa liczba godzin nie zapewni im prowadzenia prawdziwie niezależnego życia.	Ze względu na ograniczenia budżetowe maksymalna liczba godzin wsparcia pozostaje bez zmian.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osobistej wynosi 360.		
492.	Art. 7	Ust. 1- 2	Międzynarod owe Stowarzysze nie Pomocy „Słyszę Serce”	Sugerujemy zmianę przepisów ust. 1 i 2 w celu ich uspójnienia.	Sytuację, w której wniosek składa podmiot inny niż sama osoba z niepełnosprawnością, należy w pełni uregulować w ust. 2	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały uspójnione.
493.	Art. 7	Ust. 4	Międzynarod owe Stowarzysze nie Pomocy „Słyszę Serce”	Dodanie pkt 8 o treści: 8) Niezbędne działania i narzędzia zapewniające dostępność osobie z niepełnospraw nością w procesie ustalania prawa do asystencji osobistej.	Wprowadzenie tego przepisu ułatwi zapewnienie dostępności całego procesu osobom z niepełnosprawnościami oraz zgodność z obowiązującymi przepisami dot. dostępności.	Uwaga uwzględniona. Kwestia zgodności z obowiązującymi przepisami dotyczącymi dostępności, w tym dostępności cyfrowej procesu ustalania prawa do asystencji osobistej, została uwzględniona.
494.	Art. 16	Ust. 6	Międzynarod owe Stowarzysze nie Pomocy „Słyszę Serce”	Stawka godzinowa asystenta osobistego wynosi nie mniej niż 65 złotych oraz nie więcej niż 100 złotych.	Zbyt niska stawka wynagrodzenia utrudnia pozyskiwanie i utrzymanie w zawodzie wysoko wykwalifikowanych osób, które posiadają umiejętności i doświadczenie niezbędne w pracy asystenta. Wyższe wynagrodzenie sprzyja ograniczeniu rotacji pracowników, dzięki czemu możliwe jest zapewnienie ciągłości i jakości świadczonego wsparcia.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na ograniczenia budżetowe oraz sytuację rynkową stawki bazowe nie ulegają znaczącemu wzrostowi w stosunku do pierwotnej propozycji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
495.	Art. 17		Międzynarod owe Stowarzysze nie Pomocy „Słyszę Serce”	Dodanie ust. 2 o treści: 2. Użytkownik asystencji osobistej może złożyć wniosek do realizatora o przeprowadze nie superwizji asystencji osobistej.	Superwizja powinna być również dostępna na wniosek użytkownika, by zapewnić równowagę stron i umożliwić reakcję na zaobserwowane trudności lub nieprawidłowości.	Uwaga nieuwzględniona. Superwizja pozostaje instrumentem fakultatywnym. Równowaga stron zostaje zapewniona przez doradztwo wzajemne.
496.	Art. 18	Ust. 2, pkt 1	Międzynarod owe Stowarzysze nie Pomocy „Słyszę Serce”	posiada co najmniej dwuletnie udokumentow ane doświadczenie korzystania z asystencji osobistej lub, w przypadku osoby stale wspierającej osobę z niepełnospraw nością, posiada co najmniej dwuletnie udokumentow ane doświadczenie we wspieraniu osoby korzystającej z asystencji	Warunek korzystania z asystencji osobistej może być spełniony jedynie w stosunku do osoby z niepełnosprawnością, tymczasem zgodnie z definicją doradcami wzajemnymi mogą być również osoby stale wspierające osobę z niepełnosprawnością. Dlatego należy uzupełnić przepis.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały adekwatnie zredagowane.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osobistej, w wymiarze co najmniej 30 godzin miesięcznie;		
497.	Art. 26	Ust. 3, pkt 5	Międzynarod owe Stowarzysze nie Pomocy „Słyszę Serce”	realizuje superwizje dla zatrudnianych asystentów osobistych w wymiarze nie mniejszym niż 2 godziny na miesiąc dla każdego asystenta osobistego;	Superwizja powinna być wsparciem obowiązkowym, realizowanym co najmniej raz w miesiącu, niezależnym od wniosku asystenta lub użytkownika. Ma bowiem służyć zapewnieniu wysokiej jakości świadczonych usług.	Uwaga nieuwzględniona. .
498.	Art. 29	Ust. 3, pkt 1	Międzynarod owe Stowarzysze nie Pomocy „Słyszę Serce”	Propozycja usunięcia pkt 1	Wymóg posiadania wyższego wykształcenia we wskazanych dziedzinach oraz jednocześnie trzyletniego doświadczenia w pracy jako asystent osobisty może znacząco ograniczyć liczbę osób zainteresowanych pełnieniem funkcji superwizora.	Uwaga częściowo uwzględniona. Przepis został doprecyzowany.
499.	Art. 4	Ust.1, pkt 1	Stowarzysze nie Osób Niewidomych „Z NAMI PONAD BARIERAMI”	które ukończyły 18 rok życia i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia	Asystencją powinni być objęci wszyscy bez względu na wiek, niezrozumiałe jest wykluczenie grupy osób w wieku powyżej 65 lat. Punktacja też budzi zastrzeżenia ponieważ nie jest spójna z zasadami wsparcia.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby uzyskujące poniżej 80 punktów na skali potrzeby wsparcia będą mogły uzyskać wsparcie asystenckie dzięki asystencji w ramach programów finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych uzyskały co najmniej 70 punktów;		korzystać z asystencji w trybie projektowym.
500.	Art. 8	Ust. 12	Stowarzyszenie Osób Niewidomych „Z NAMI PONAD BARIERAMI”	Od decyzji Zespołu wydanej w wyniku ponownego rozpatrzenia wniosku przysługuje odwołanie np. do WZOS , Sąd	Osoba z niepełnosprawnością powinna mieć możliwość odwołania się do jednostki wyższej rangą w celu wykorzystania pełnej ścieżki odwoławczej	Uwaga uwzględniona. Od każdej decyzji administracyjnej (a taką jest decyzja o ustaleniu prawa do asystencji osobistej) przysługuje możliwość odwołania do sądu.
501.	Art. 63	Ust. 1	Stowarzyszenie Osób Niewidomych „Z NAMI PONAD BARIERAMI”	2026 r. – osoby, które ukończyły 18 rok życia i które w skali potrzeby wsparcia, o której mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i	Dot. wieku j.w. w uzasadnieniu, osoby które otrzymały poniżej 90 punktów pozostaną bez asystencji w okresie przejściowym	Uwaga nieuwzględniona. Z uwagi na konieczność stopniowego wdrażania asystencji osobistej w pierwszej kolejności o ustalenie prawa do asystencji osobistej będą mogły się starać osoby o najwyższej potrzebie wsparcia.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				społecznej i o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44) uzyskały co najmniej 80 pkt;		
502.	Art. 63	Ust. 2	Stowarzyszenie Osób Niewidomych „Z NAMI PONAD BARIERAMI”	2027 r. – osoby, które ukończyły 18 rok życia i które w skali potrzeby wsparcia, o której mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej i o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44) uzyskały co najmniej 70 pkt.	Dot. wieku j.w. w uzasadnieniu, osoby które otrzymały poniżej 90 punktów pozostaną bez asystencji w okresie przejściowym	Uwaga nieuwzględniona. Osoby uzyskujące poniżej 80 punktów na skali potrzeby wsparcia będą mogły uzyskać wsparcie asystenckie dzięki asystencji w ramach programów finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego.
503.	Art. 3		STOWARZYSZENIE NA	1. O prawo	Ze względu na rozbieżności interpretacyjne w terminów związanych z miejscem aktualnego stałego, regularnego lub czasowego	Uwaga uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			RZECZ RÓWNEGO DOSTĘPU DO KSZTAŁCENI A TWOJE NOWE MOŻLIWOŚĆ I	do asyste ncji osobis tej, jeżeli umow y międz ynaro dowe nie stano wią inacze j, mogą ubiega ć się (...) – mający miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu i przebywający na terytorium Rzeczypospolit ej Polskiej. lub 2. O prawo do asyste ncji osobis tej,	zamieszkania (zob. m.in. https://www.gov.pl/web/ia/6-uporzadkowanie-zagadnienia-adresu-zamieszkania-i-adresu-zameldowania-oraz-faktycznego-pobytu-i-miejsca-zwyklego-pobytu) koniecznym jest doprecyzowanie pojęć „miejsce zamieszkania” lub „miejsce pobytu” użytych w tym projekcie. Zgodnie z art. 25 Kodeksu cywilnego „miejsce zamieszkania” to miejscowość, w której osoba fizyczna przebywa z zamiarem stałego pobytu. Miejsce zamieszkania można mieć tylko jedno. Przyjęcie wyłącznie terminu „miejsce zamieszkania” oznacza, że osoba, która uczy się lub studiuje poza miejscowością, gdzie na stałe mieszka nie będzie mogła starać się o asystencję osobistą w miejscu, w którym aktualnie jest aktywna edukacyjnie czy zawodowo, ponieważ przebywa tam regularnie, ale nie na stałe. Warto zauważyć, że pojęcie „miejsce pobytu” zostało użyte w art. 7 ust. 10.	Z uwagi na przedstawioną argumentację w ustawie ujednolicono terminologię: funkcjonuje pojęcie miejsca pobytu.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>jeżeli umow y międz ynaro dowe nie stano wią inacze j, mogą ubiega ć się (...)</p> <p>– mający miejsce zamieszkania i przebywający na terytorium Rzeczypospolit ej Polskiej. Przez miejsce zamieszkania należy rozumieć miejscowość, w której osoba fizyczna stale lub regularnie przebywa ze względu na powiązania osobiste lub zawodowe.</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
504.	Art. 7	Ust. 3	STOWARZYS ZENIE NA RZECZ RÓWNEGO DOSTĘPU DO KSZTAŁCENI A TWOJE NOWE MOŻLIWOŚĆ I	<p>Wniosek składa się do Zespołu właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby z niepełnosprawnością, której dotyczy wniosek.</p> <p>lub (w sytuacji przyjęcia rozwiązania 2. z uwagi nr 1)</p> <p>Wniosek składa się do Zespołu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby z niepełnosprawnością, której dotyczy wniosek. Przez miejsce zamieszkania należy rozumieć miejscowość, w której osoba fizyczna stale</p>	Uzasadnienie jak wyżej	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Z uwagi na przedstawioną argumentację w ustawie ujednolicono terminologię: funkcjonuje pojęcie miejsca pobytu.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				lub regularnie przebywa ze względu na powiązania osobiste lub zawodowe.		
505.	Art. 7	Ust. 10	STOWARZYSZENIE NA RZECZ RÓWNEGO DOSTĘPU DO KSZTAŁCENIA TWOJE NOWE MOŻLIWOŚCI		Uspójnić terminologię związaną z „miejscem zamieszkania” lub „miejscem pobytu”, „miejscem stałego pobytu” , „miejscem przebywania” w całym projekcie.	Uwaga uwzględniona. Z uwagi na przedstawioną argumentację w ustawie ujednolicono terminologię: funkcjonuje pojęcie miejsca pobytu.
506.	Art. 8	Ust. 2	STOWARZYSZENIE NA RZECZ RÓWNEGO DOSTĘPU DO KSZTAŁCENIA TWOJE NOWE MOŻLIWOŚCI		Uspójnić terminologię związaną z „miejscem zamieszkania” lub „miejscem pobytu”, „miejscem stałego pobytu” , „miejscem przebywania” w całym projekcie.	Uwaga uwzględniona. Z uwagi na przedstawioną argumentację w ustawie ujednolicono terminologię: funkcjonuje pojęcie miejsca pobytu.
507.	Art. 7	Ust. 4, pkt 4	STOWARZYSZENIE NA RZECZ RÓWNEGO DOSTĘPU	Proponujemy usunięcie kategorii „płeć”.	Kategoria „płci” nie ma znaczenia dla ustalania prawa do asystencji osobistej, a może być niemożliwa do określenia w sytuacji osób niebinarnych. W konsekwencji konieczność określenia płci będzie utrudniała niebinarnym osobom z niepełnosprawnością dostęp do asystencji osobistej.	Uwaga nieuwzględniona. Kategoria płci może mieć znaczenie w kontekście przyznawania adekwatnego asystenta osobistego – stąd potrzeba

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			DO KSZTAŁCENI A TWOJE NOWE MOŻLIWOŚC I			zadania pytania w tym zakresie. Niemniej jednak będzie możliwość niepodawania płci w formularzu.
508.	Art. 7	Ust. 10	STOWARZYS ZENIE NA RZECZ RÓWNEGO DOSTĘPU DO KSZTAŁCENI A TWOJE NOWE MOŻLIWOŚC I	Nr ustępu: 9 i 10	Błąd w numeracji ustępów, po 8. jest 10. W konsekwencji tego błędu ust. 11 powinien mieć numer 10.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały adekwatnie zredagowane.
509.	art. 11	Ust. 9	STOWARZYS ZENIE NA RZECZ RÓWNEGO DOSTĘPU DO KSZTAŁCENI A TWOJE NOWE MOŻLIWOŚC I	Użytkownik ma prawo korzystać ze wsparcia więcej niż jednego asystenta osobistego jednocześnie, w tym samym czasie i miejscu. Potrzeba korzystania z takiego wsparcia musi znajdować	Dla uniknięcia nadużywania tego prawa, potrzeba jednoczesnego korzystania z więcej niż jednego asystenta powinna być potwierdzona decyzją Zespołu i zapisana w formularzu oceny potrzeb w zakresie asystencji osobistej.	Uwaga częściowo uwzględniona. W celu uniknięcia nadużyć, zaproponowano zapis według którego godziny każdego z asystentów liczą się osobno w rozliczeniu godzin wsparcia.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				uzasadnienie w formularzu oceny potrzeb w zakresie asystencji osobistej.		
510.	Art. 16	Ust. 6	STOWARZYS ZENIE NA RZECZ RÓWNEGO DOSTĘPU DO KSZTAŁCENI A TWOJE NOWE MOŻLIWOŚC I	Stawka godzinowa asystenta osobistego wynosi nie niż 50 zł i więcej niż 65 złotych.	Określenie stawki minimalnej zapewni adekwatne wynagrodzenie asystentów osobistych oraz wysoką jakość świadczonej usługi. W dotychczasowej praktyce zdarzało się, że wynagrodzenia asystentów były znacznie zaniżane przez podmioty realizujące usługę. Adekwatne wynagrodzenie przeciwdziała odchodzeniu asystentów do innych zawodów, zachęca do dalszego rozwoju własnych umiejętności, a dla realizatorów potrzebną liczbę kandydatów do świadczenia asystencji osobistej.	Uwaga uwzględniona. Wprowadzono określone stawki bazowe.
511.	Art. 17		STOWARZYS ZENIE NA RZECZ RÓWNEGO DOSTĘPU DO KSZTAŁCENI A TWOJE NOWE MOŻLIWOŚC I	Asystent osobisty ma prawo korzystania z superwizji asystencji osobistej w wymiarze nie mniejszym niż 2 godziny na kwartał.	Superwizja pracy asystentów osobistych – jak w przypadku pracowników socjalnych – nie tylko wspiera asystenta w sytuacjach kryzysowych we współpracy z klientem, ale również jest narzędziem gwarantującym utrzymanie wysokiego poziomu świadczonych przez niego usług oraz rozwijaniu jego kompetencji zawodowych. Dotychczasowe doświadczenia z realizacji asystencji pokazują, że Realizatorzy tej usługi mogą ograniczać prawo asystentów do korzystania wyłącznie z minimalnego wymiaru superwizji. Zwiększenie wymiaru i częstotliwości superwizji przyczyni się do lepszej jakości świadczonych usług, co jest istotne szczególnie w pierwszym okresie ich realizacji.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na ograniczone środki budżetowe liczba godzin superwizji pozostaje bez zmian.
512.	Art. 24	Ust. 1	STOWARZYS ZENIE NA RZECZ RÓWNEGO DOSTĘPU DO	1. Monito rowani e i kontro la jakości	Od Realizatorów usługi należy wymagać stałego monitorowania jakości usług asystenckich, a nie tylko jej ewaluacji. Zresztą ten obowiązek został zapisany w art. 26 ust. 3 pkt. 10 i 11. Warto również w art. 245 uwzględnić konieczność monitorowania i kontrolowania realizacji usługi	Uwaga uwzględniona. Mechanizmy kontroli jakości zostały dodane.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			KSZTAŁCENI A TWOJE NOWE MOŻLIWOŚĆ I	usług asyste ncji osobis tej są prowa dzone na bieżąc o przez cały okres świadc zenia usługi. 2. W ostatni m miesią cu obowi ązywa nia kontra ktu trójstr onneg o, koordy nator asyste ncji osobis tej dokon uje		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				ewalu acji świadc zenia asyste ncji osobis tej (...)		
513.	art. 63	Pkt 1	STOWARZYS ZENIE NA RZECZ RÓWNEGO DOSTĘPU DO KSZTAŁCENI A TWOJE NOWE MOŻLIWOŚĆ I	O prawo do asystencji osobistej, o którym mowa w art. 4 ust. 1 mogą ubiegać się w: (...) 2) 2027 r. – osoby, które ukończyły 18 rok życia do ukończenia 65. roku życia, i które w skali potrzeby wsparcia, o której mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej i o zatrudnianiu osób niepełnospraw nych (Dz. U. z	Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 3 o asystencję mogą się starać osoby, które uzyskały co najmniej 80 punktów na skali potrzeby wsparcia. Nie ma zatem powodu, aby osoby, które uzyskały 80-84 pkt w tejże skali musiały czekać na możliwość wnioskowania o asystencję najwcześniej w roku 2028. Należy tej grupie zagwarantować taką możliwość od roku 2027. Widzimy przy tym konieczność jak najszybszego zagwarantowania wsparcia asystenckiego również dla osób, które uzyskają mniej niż 70 punktów na skali wsparcia.	Uwaga nieuwzględniona. Z uwagi na konieczność stopniowego wdrażania asystencji osobistej w pierwszej kolejności o ustalenie prawa do asystencji osobistej będą mogły się starać osoby o najwyższej potrzebie wsparcia.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				2024 r. poz. 44) uzyskały co najmniej 80 pkt.		
514.	Art. 2	Pkt 2	Fundacja Jestem Mamą	Osoba stale wspierająca - osobę, która długotrwale, systematyczni e i nieodpłatnie wspiera osobę z niepełnospraw nością w codziennym funkcjonowani u, tj. przez okres czasu co najmniej _____, codziennie i nie pobierając wynagrodzeni a (nie wliczając darów i świadczeń uzyskanych od osób i podmiotów trzecich).	Konieczne jest doprecyzowanie pojęcia „osoba stale wspierająca” aby wykluczyć ewentualne nieprawidłowości w podawaniu się za taką osobę, w szczególności jak i przez kogo będzie weryfikowane czy określona osoba faktycznie jest osobą stale wspierającą.	Uwaga częściowo uwzględniona. Termin został doprecyzowany, a wszelkie czynności dokonywane przez osobę stale wspierającą w zakresie asystencji osobistej muszą odbyć się za zgodą osoby z niepełnosprawnością.
515.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	Fundacja Jestem Mamą	które ukończyły 18 rok życia i które w zakresie	Uzależnianie przyznania pomocy asystenta od wieku osoby niepełnosprawnej stanowi w naszej ocenie działanie o charakterze dyskryminacyjnym i narusza art. 32 Konstytucji. Wnioskujemy więc o usunięcie ograniczenia wiekowego w dostępie do asystentów dla osób poniżej 13 roku życia oraz osób powyżej 65 roku życia.	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy zróżnicowania dotyczące wieku uprawnionych do

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPIPS
				poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnospraw nych		asystencji osobistej, jak i zakresu przesłanek warunkujących uzyskanie prawa do asystencji osobistej w grupie wiekowej od 13. do 18., są zasadne. Szczegółowe wyjaśnienia w tym zakresie zostaną przedstawione w uzasadnieniu. Należy zauważyć, że asystencja osobista nie jest jedynym narzędziem i usługą wspomagającą niezależne życie osoby z niepełnosprawnością bądź osoby, której ograniczenie sprawności wynika ze starzenia się organizmu. Osoby do 13. roku życia mogą zostać objęte asystencją w ramach programu finansowanego z Funduszu Solidarnościowego, a objęcie wsparciem osób w wieku nastoletnim jest dla projektodawcy, ze względu na rozwój psychospołeczny w tym wieku, priorytetowy. Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki, do których uczęszczają osoby z niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Z kolei Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
516.	Art. 4	Ust.1, pkt 2	Fundacja Jestem Mamą	do ukończenia 18. roku życia, i które posiadają: a) orzeczenie o	Uzależnianie przyznania pomocy asystenta od wieku osoby niepełnosprawnej stanowi w naszej ocenie działanie o charakterze dyskryminacyjnym i narusza art. 32 Konstytucji. Wnioskujemy więc o usunięcie ograniczenia wiekowego w dostępie do asystentów dla osób poniżej 13 roku życia oraz osób powyżej 65 roku życia.	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy zróżnicowania dotyczące wieku uprawnionych do asystencji osobistej, jak i zakresu

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo b) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.		<p>przesłanek warunkujących uzyskanie prawa do asystencji osobistej w grupie wiekowej od 13. do 18., są zasadne.</p> <p>Szczegółowe wyjaśnienia w tym zakresie zostaną przedstawione w uzasadnieniu.</p> <p>Należy zauważyć, że asystencja osobista nie jest jedynym narzędziem i usługą wspomagającą niezależne życie osoby z niepełnosprawnością bądź osoby, której ograniczenie sprawności wynika ze starzenia się organizmu. Osoby do 13. roku życia mogą zostać objęte asystencją w ramach programu finansowanego z Funduszu Solidarnościowego, a objęcie wsparciem osób w wieku nastoletnim jest dla projektodawcy, ze względu na rozwój psychospołeczny w tym wieku, priorytetowy. Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki, do których uczęszczają osoby z niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Z kolei Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.</p>
517.	art. 5	Ust. 2	Fundacja Jestem Mamą		Nie jest jasne czym różni się sprawozdanie od rozliczenia, dodatkowo w ust. 1 mowa jest o ustalaniu liczby godzin w wymiarze miesięcznym.	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Wskazana kwestia została doprecyzowana w treści ustawy oraz uzasadnieniu.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
518.	Art. 5	Ust. 3	Fundacja Jestem Mamą	Jeżeli użytkownik nie wykorzystał godzin asystencji w danym miesiącu, może on wykorzystać te godziny w kolejnych miesiącach. Realizator podejmuje decyzję o wykorzystaniu godzin zgodnie z potrzebami użytkownika.	Nie jest możliwe wprowadzenie ogólnych zasad wykorzystywania godzin asystencji – to będzie zależało od każdorazowych potrzeb użytkownika. Np. po pobycie w szpitalu takie niewykorzystane godziny mogą mu się bardzo przydać w kolejnym miesiącu.	Uwaga nieuwzględniona. Warunkowanie wykorzystywania godzin przez użytkownika w kolejnych miesiącach od decyzji Realizatora nie jest zasadne, bo ograniczałoby to samostanowienie użytkownika. Jednocześnie zastosowano limit maksymalny dla przenoszenia godzin, aby nie dochodziło do sytuacji ich nieograniczonego kumulowania się.
519.	Art. 6	Ust. 1	Fundacja Jestem Mamą	W przypadku osób, o których mowa w art. 4 ust. 1: 1) minimalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 30; 2) maksymalna miesięczna	Zmniejszenie maksymalnej liczby godzin asystencji przeznaczonych dla osób niepełnoletnich nie znajduje uzasadnienia. Co więcej w naszej ocenie posiada charakter dyskryminujący.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki, do których uczęszczają osoby z niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Asystencja osobista w wypadku osób objętych obowiązkiem szkolnym ma wesprzeć ich przede wszystkim w aktywnym, niezależnym życiu poza placówką.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				liczba godzin asystencji osobistej wynosi 240.		
520.	Art. 6	Ust. 2	Fundacja Jestem Mamą	Usunięcie zapisu		<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki, do których uczęszczają osoby z niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Asystencja osobista w wypadku osób objętych obowiązkiem szkolnym ma wesprzeć ich przede wszystkim w aktywnym, niezależnym życiu poza placówką.</p>
521.	Art. 6	Ust. 3	Fundacja Jestem Mamą	Realizator ustala miesięczną liczbę godzin asystencji osobistej, oceniając rodzaj i intensywność potrzebnego wsparcia w wykonywaniu czynności, których osoba ta nie może wykonywać na równi z innymi osobami bez	<p>To Realizator powinien decydować o liczbie godzin asystencji biorąc pod uwagę treść orzeczenia o niepełnosprawności – tak jak odbywa się to obecnie. Pozostawienie przedmiotowego zapisu wydłuży i utrudni cały proces dostępu do asystencji, bo będzie się składało z kilku etapów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wniosek o orzeczenie niepełnosprawności, - wniosek o przyznanie asystencji do Zespołu - wniosek do Realizatora o asystenta. <p>Poważnie utrudni to osobom niepełnosprawnym dostęp do asystencji osobistej.</p> <p>Rola Zespołu generuje niepotrzebne koszty i jest zbędna.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				korzystania z asystencji osobistej, na podstawie: 1) formularza oceny potrzeb w zakresie asystencji osobistej; 2) obserwacji; 3) wywiadu bezpośredniego, 4) orzeczenia o niepełnosprawności		
522.	Art. 7	Ust. 1	Fundacja Jestem Mamą	Prawo do asystencji osobistej ustala Powiatowy lub Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, właściwy do wydania decyzji o niepełnosprawności podczas wydawania orzeczenia o niepełnosprawności, na	Jak w punkcie 8. Przedmiotowy przepis przedłuża i utrudnia całą procedurę dostępu do asystencji. Prawo do asystencji powinno być nabywane automatycznie na mocy orzeczenia o niepełnosprawności, zaś Realizator ustalałby liczbę godzin asystencji, tak jak dotychczas. Oczywiście przy ustalaniu liczby godzin asystencji Realizator działałby w takiej samej procedurze jak Zespół. Proponowana treść przepisu wydłuża całą procedurę uzyskania asystenta, która składałby się aż z 3 etapów: wniosek o orzeczenie o niepełnosprawności, wniosek o asystencję do Zespołu, i wniosek o asystenta do Realizatora. Obecnie po uzyskaniu orzeczenia osoba niepełnosprawna może bezpośrednio zwrócić się do Realizatora o przyznanie asystenta.	Uwaga nieuwzględniona. W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				wniosek osoby z niepełnosprawnością albo, za zgodą osoby z niepełnosprawnością, na wniosek jej opiekuna prawnego lub osoby stale wspierającej, osoby pełniącej funkcję rodziny zastępczej wobec osoby z niepełnosprawnością, prowadzącego rodzinny dom dziecka w którym osoba z niepełnosprawnością przebywa lub dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, w której osoba z niepełnospraw		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				nością przebywa.		
523.	Art. 7	Ust. 3	Fundacja Jestem Mamą	Usunięcie zapisu	j.w.	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.</p>
524.	Art. 8	Ust. 3	Fundacja Jestem Mamą	Usunięcie zapisu	j.w.	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.</p>
525.	Art. 8	Ust. 4	Fundacja Jestem Mamą	Usunięcie zapisu	<p>j.w.</p> <p>Dodatkowo, znalezienie osoby z niepełnosprawnością jak najbardziej zbliżoną do niepełnosprawności, może znacząco przedłużyć postępowanie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						<p>zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.</p> <p>Wymóg został zmieniony jednak na proponowaną fakultatywnie dobrą praktykę mającą na celu trafne rozpoznanie potrzeb użytkownika.</p>
526.	Art. 8	Ust.5	Fundacja Jestem Mamą		Jak w punkcie 515	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.</p>
527.	Art. 8	Ust. 6	Fundacja Jestem Mamą		Jak w punkcie 515	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
528.	art. 8	Ust. 7	Fundacja Jestem Mamą		Jeśli prawo do asystencji nabywane byłoby automatycznie wraz z decyzją o orzeczeniu niepełnosprawności to okres przyznanej asystencji obowiązywałby tak długi jako samo orzeczenie.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na charakter usługi asystencji osobistej niezbędne jest dopasowywanie jej do potrzeb, a te w związku z możliwymi zmianami w otoczeniu społecznym czy też w stanie zdrowia (projektodawca ma tu na myśli zarówno regres, jak i progres) zmieniają się w czasie.
529.	art. 8	Ust. 9	Fundacja Jestem Mamą		Jak w punkcie 515	Uwaga nieuwzględniona. W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.
530.	art. 8	Ust. 10,11, 12,13, 144,1 5,16	Fundacja Jestem Mamą		Jak w punkcie 515	Uwaga nieuwzględniona. W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.
531.	Art. 11	Ust. 9	Fundacja Jestem Mamą	Użytkownik ma prawo korzystać ze wsparcia więcej niż jednego asystenta osobistego jednocześnie, w tym samym czasie i miejscu. Użytkownik ma prawo do wyboru więcej niż jednego asystenta również w przypadkach, gdy jeden asystent nie jest w stanie realizować asystencji dla użytkownika w pełnym wymiarze przyznanych mu godzin asystencji.	Konieczne jest doprecyzowanie, że osobie niepełnosprawnej przysługuje więcej niż jeden asystent w ogóle, a nie jedynie w tym samym czasie. Jeden asystent może nie być w stanie pokryć 240h opieki, może być chory, mieć inne osoby pod opieką itd. W ustawie powinien znaleźć się zapis, iż wszystkie przepisy dotyczące wyboru asystenta przez osobę niepełnosprawną, dotyczą również większej ilości asystentów.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały doprecyzowane we wzmiankowanym zakresie.
532.	Art. 9	Ust. 4	Fundacja Jestem Mamą Fundacja	Dodanie ust.4 o następującej treści:	Niezbędne jest dodanie przedmiotowego przepisu regulującego dostęp do asystencji w okresie przejściowym pomiędzy orzeczeniami, aby uniknąć sytuacji, w której użytkownik zostanie	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Jestem Mamą	„W przypadku wygaśnięcia orzeczenia o niepełnospraw ności prawo do asystencji osobistej ulega przedłużeniu do momentu uzyskania nowego orzeczenie o niepełnospraw ności. Warunkiem przedłużenia jest dostarczenie potwierdzenia złożenia wniosku o nowe orzeczenie w terminie 30 dni od wygaśnięcia pierwotnego orzeczenia o niepełnospraw ności.	nagle pozbawiony niezbędnej mu asystencji w momencie upływu ważności orzeczenia o niepełnosprawności.	Niemniej, przepisy mające zagwarantować ciągłość asystencji w ramach rozwiązania zaproponowanego przez projektodawcę zostały wrdzone.
533.	Art. 12	Ust. 2, pkt 1	Fundacja Jestem Mamą		Brak ustawowego uregulowania odpowiedzialności poszczególnych stron kontraktu trójstronnego doprowadzić może do ich dowolnego uregulowania przez strony w kontrakcie, co może skutkować niekorzystnymi dla osoby niepełnosprawnej zapisami umownymi przenoszącymi na nią odpowiedzialność za nienależyte wykonanie kontraktu. Dlatego też niezwykle istotne wydaje się doprecyzowanie	Uwaga uwzględniona. Procedury kontrolne oraz odpowiedzialność za poszczególne wykroczenia zostały dookreślone w adekwatnych przepisach.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					ustawowo, kto ponosi odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie kontraktu trójstronnego. Kto będzie odpowiedzialny za niewykonanie/nienależyte wykonanie kontraktu?	
534.	Art. 13	Ust. 1,2,3, 4	Fundacja Jestem Mamą		Obowiązek korzystania wyłącznie z systemu elektronicznego stanowić będzie barierę nie do przekroczenia dla części osób niepełnosprawnych oraz posiada charakter dyskryminacyjny względem osób cyfrowo wykluczonych (narusza art. 32 Konstytucji). Konieczne jest więc umożliwienie też innej formy rejestracji oraz możliwość rejestracji osoby niepełnosprawnej przez Realizatora. Kto i w jaki sposób będzie weryfikował zawarcie umowy z użytkownikiem? Kto i w jaki sposób będzie aktualizował dane?	Uwaga częściowo uwzględniona. W pozostałych wzmiankowanych zakresach przepisy zostały doprecyzowane.
535.	Art. 15	Ust. 1, pkt 1	Fundacja Jestem Mamą	Zmiana redakcyjna: „obszar” (bo może być geograficzny) na po prostu „zakres”		Uwaga nieuwzględniona. Obszar w wypadku tak podanego kontekstu ma jasne znaczenie.
536.	Art. 16	Ust. 9	Fundacja Jestem Mamą		W przepis tym brak jest istotnych informacji, w szczególności kto jest ubezpieczającym, czy jest to ubezpieczenie obowiązkowe, jaka jest minimalna kwota ubezpieczenia, kto pokrywa koszty ubezpieczenia i do jakiej kwoty? Niezbędne jest zatem doprecyzowanie wskazanego przepisu w powyższych kwestiach. Brak tych informacji doprowadzić może do sytuacji, iż asystent nie będzie posiadał żadnego ubezpieczenia.	Uwaga uwzględniona. Przepisy dotyczące ubezpieczenia asystentów zostały doprecyzowane w ustawie.
537.	Art. 17	Ust. 2	Fundacja Jestem Mamą		Wskazany przepis określa jedynie uprawnienie asystenta, ale nie wskazuje, że powinien to być również jego obowiązek. Zachowanie stosownej kondycji psychicznej przy wykonywaniu takiego zawodu wydaje się być niezwykle istotne zarówno dla asystenta jak i osoby niepełnosprawnej. Przepis nie wskazuje również kto taką superrewizję będzie przeprowadzał ani kto będzie ją finansował. Jako superwizja obowiązkowa finansowana powinna być ze środków publicznych. Mając powyższe na uwadze, doprecyzowanie przepisu w	Uwaga uwzględniona. Przepis został doprecyzowany we wzmiankowanym zakresie.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					powyższych tematach jest niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania systemu asystencji osobistej.	
538.	Art. 19	Ust. 1	Fundacja Jestem Mamą		Przepis nie reguluje kwestii ponoszenia kosztów towarzyszenia asystenta osobie niepełnosprawnej w obszarach życia codziennego, w szczególności kosztów wszelkich biletów, wejściówek itp. Co więcej przepis nie określa też czy rozciąga się to również na obszary leżące poza granicami RP (np. towarzyszenie w konferencji). Nadto przepis nie rozstrzyga, czy uprawnienia asystenta do towarzyszenia w czynnościach wskazanych przez użytkownika jest również jego obowiązkiem, np. w sytuacji kilkudniowego wyjazdu za granicę. Dla prawidłowego funkcjonowania systemu asystencji osobistej uregulowanie powyższych kwestii wydaje się być niezbędne.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały doprecyzowane we wzmiankowanym zakresie.
539.	Art. 22		Fundacja Jestem Mamą	Usunięcie zapisu	Kwestia niewykorzystanych godzin asystencji osobistej powinna zostać uregulowana w należyty sposób we wcześniejszych przepisach; dodatkowa regulacja w tej kwestii nie znajduje uzasadnienia, a jedynie skomplikuje kwestię rozliczania godzin asystencji.	Uwaga nieuwzględniona: Wzmiankowany przepis dotyczy ograniczania godzin z uzasadnionych przyczyn (uniknięcie wtórnej instytucjonalizacji, dublowanie wsparcia).
540.	Art. 25		Fundacja Jestem Mamą	Usunięcie zapisu	Wszystkie projekty finansowanych ze środków publicznych podlegają już kontroli ustawowej przez stosowne organy. Kolejna kontrola wydaje się być więc w tym zakresie bezcelowa i może jedynie utrudnić wykonywanie swoich obowiązków przez Realizatora.	Uwaga nieuwzględniona. Asystencja gwarantowana ustawowo zasadza się na innych przepisach, niż dotychczas funkcjonujące zasady projektowe.
541.	Art. 26	Ust. 2, pkt 1	Fundacja Jestem Mamą	do zadań statutowych należą działania na rzecz osób z niepełnospraw nością	Tak wąsko określony zakres zadań statutowych spowoduje wykluczenie znacznej liczby organizacji z możliwości starania się o wpis do Rejestru Realizatorów Asystencji Osobistej, a co za tym zmniejszenie dostępności asystencji i działań będzie na szkodę osób z niepełnosprawnością. Konieczne więc jest rozszerzenie zakresu zadań statutowych o wszelkie działania na rzecz osób niepełnosprawnych.	Uwaga uwzględniona. Przepis został adekwatnie przeredagowany
542.	Art. 26	Ust. 5	Fundacja Jestem Mamą	Usunięcie zapisu	Ograniczenie finansowe, o którym mowa w przepisie spowoduje zmniejszenie dostępności do asystencji osobistej poprzez mniejszą liczbę oferowanych godzin, w szczególności przez organizacje „młode” ze stosunkowo niskimi przychodami. Jest to działanie	Uwaga częściowo uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					dyskryminujące z uwagi na wielkość organizacji (wielkość przychodów).	Przepis został przeredagowany, a wzmiankowana kwota - zwiększona.
543.	Art. 27	Ust. 1	Fundacja Jestem Mamą	Wojewoda dokonuje wpisu podmiotu do rejestru, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2, na czas nieoznaczony, na wniosek podmiotu.	Nie znajdujemy uzasadnienia dla 4-letniego okresu wpisu do rejestru, skoro w ustawie uregulowane zostało również wykreślenie z przedmiotowego rejestru (ust. 9 tegoż artykułu). W innych funkcjonujących h rejestrach wpis jest bezterminowy, dlaczego więc tu miałoby być inaczej? Wpis do rejestru powinien posiadać okres nieoznaczony.	Uwaga nieuwzględniona. Z racji na potrzebę zapewnienia wysokiej jakości świadczenia wsparcia oraz bezpieczeństwa dla osób z niepełnosprawnościami oraz asystentów, zastosowanie czasowe wpisu wydaje się właściwe. Jednocześnie docelowy okres wpisu został wydłużony do 5 lat.
544.	Art. 21	Ust. 2, pkt 1	Fundacja Niebieski Szlak	Proponujemy usunięcie punktu 1).	Zapis jest dyskryminujący dla osób w spektrum autyzmu z niepełnosprawnością sprzężoną oraz ze złożonymi potrzebami w komunikowaniu się (ZPK). Ryzyko hospitalizacji psychiatrycznej u osób w tej grupie jest wysokie na przestrzeni lat. Według art. 15 Ustawy asystencja osobista obejmuje wsparcie m.in. w komunikowaniu się z otoczeniem. Personel szpitali psychiatrycznych może zapewnić pacjentom opiekę w zakresie czynności samoobsługowych lub przemieszczania się, jednak nie ma zasobów umożliwiających wsparcie komunikacyjne pacjenta z ZPK, jako że komunikacja alternatywna i wspomagająca (AAC) nie jest uwzględniona w kształceniu medycznym przed- i podyplomowym. Uniemożliwienie asystencji w szpitalu psychiatrycznym stanowi poważną barierę komunikacyjną dla osób ze wskazanej grupy i co za tym idzie, zwiększa u nich ryzyko trudnych zachowań wynikających z braku możliwości porozumienia się z otoczeniem. Taka sytuacja niesie duże ryzyko dla procesu leczenia oraz stanowi ogromne obciążenie zarówno dla pacjentów pozbawionych wsparcia w komunikacji, jak i personelu.	Uwaga częściowo uwzględniona. W wypadku hospitalizacji zmniejszenie godzin asystencji następuje dopiero po upływie 14 dni.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
545.	Art. 22	Ust. 2	Fundacja Niebieski Szlak	<p>Liczba przyznanych godzin asystencji osobistej może zostać zmniejszona do 50% w okresie korzystania przez danego użytkownika z usług realizowanych w:</p> <p>1) placówce oświatowej niezapewniającej całodobowej opieki;</p> <p>2) ośrodka wsparcia dla osób zaburzeniami psychicznymi, o którym mowa w art. 51 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024</p>	<p>Wymienione w pkt 1-6 placówki dziennego wsparcia zapewniają uczestnikom zróżnicowany poziom wsparcia oraz wymiar godzinowy zajęć. Tytułem przykładu: zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 22 ust. 2 liczba godzin asystencji zmniejszy się o tę samą wartość procentową tj. 50% zarówno u uczestnika warsztatów terapii zajęciowej korzystającego z 35h zajęć tygodniowo, jak i uczestnika klubu samopomocy (ośrodek wymieniony w art. 51 ustawy o pomocy społecznej) korzystającego z 10h zajęć tygodniowo. Zmniejszenie o tę samą wartość procentową tj. 50% wymiaru godzinowego asystencji u obu tych osób jest sprzeczne z zasadą sprawiedliwości. Ewentualne zmniejszenie przyznanych godzin asystencji powinno zatem zostać zindywidualizowane i w adekwatny sposób odpowiadać wsparciu otrzymywanym w danej placówce.</p> <p>Jednocześnie wśród ośrodków wymienionych w art. 22 ust. 2 pkt 1-6 znajdują się placówki, które z definicji nie zapewniają uczestnikom wsparcia 1:1, niezbędnego do podejmowania aktywności społecznej przez część osób w spektrum autyzmu, z niepełnosprawnością sprzężoną i złożonymi potrzebami w komunikowaniu się. Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 6 Ustawy asystencja obejmuje wsparcie we wszelkich czynnościach życia codziennego w obszarach m.in. aktywności społecznej i zawodowej. Dla osób z w/w grupy, uczestniczenie w zajęciach placówek dziennego wsparcia jest jedyną formą aktywności społecznej dostępną wyłącznie ze wsparciem asystenta 1:1, a zmniejszenie wymiaru godzin asystencji dyskryminuje tę grupę względem osób z niepełnosprawnościami podejmujących ze wsparciem asystenta pracę zawodową, u których Ustawa nie przewiduje zmniejszenia liczby godzin asystencji ze względu na podjęcie pracy.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.</p>

				<p>r. poz. 1283 i 1572);</p> <p>3) klubie integracji społecznej;</p> <p>4) centru m integracji społecznej;</p> <p>5) warsztacie terapii zajęciowej;</p> <p>6)innym niż wymienione w pkt 1-5 ośrodka wsparcia lub placówce, zapewniającym wsparcie codzienne</p> <p>Decyzję o utrzymaniu lub zmniejszeniu liczby godzin asystencji oraz zmianie miesięcznego wymiaru godzinowego podejmuje zespół, o którym mowa w art. 6 ust. 3 Ustawy, biorąc pod uwagę wymiar wsparcia udzielanego w</p>		
--	--	--	--	--	--	--

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				placówce wymienionej w pkt 1-5 oraz indywidualne potrzeby uczestnika.		
546.	Art. 11	Ust. 7	Fundacja Niebieski Szlak	Proponujemy usunięcie ust. 7	Wobec trudności ze znalezieniem kompetentnych asystentów osób w spektrum autyzmu, z niepełnosprawnością sprzężoną i złożonymi potrzebami w komunikowaniu się (sygnalizowanych przez beneficjentów i realizatorów dotychczasowych projektów asystencji osobistej), proponujemy usunięcie ww. ustępu Ustawy, jako że potencjalnie wyklucza on osoby dobrze przygotowane do udzielania wsparcia użytkownikom asystencji z w/w grupy. Tytułem przykładu: pedagog specjalny z doświadczeniem w AAC zatrudniony w niepełnym wymiarze czasu w pracy w placówce oświatowej (wymienionej w art. 22 ust. 2 pkt 1 Ustawy), zgodnie z obecnym brzmieniem art. 11 ust. 7 nie mógłby zostać asystentem ucznia tej placówki udzielając mu wsparcia poza placówką oświatową, pomimo posiadania odpowiednich do tego kompetencji. Takiego ograniczenia nie ma w zasadach obecnie realizowanych programów asystenckich, co umożliwia szerszą dostępność kadr.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
547.	Art. 17		Fundacja Niebieski Szlak	Art. 17. Asystent osobisty ma obowiązek: 1. korzystania z superwizji asystencji osobistej w wymiarze nie mniejszym niż 2 godziny na pół roku. Wymiar godzinowy superwizji	Ad. 1. Superwizja podnosi jakość usług asystenckich, dlatego osoby je świadczące powinny korzystać z superwizji obowiązkowo. Wymiar godzinowy superwizji powinien uwzględniać zróżnicowanie wymiaru czasu pracy asystentów. Ad. 2. W obecnym brzmieniu Ustawy ukończenie szkolenia z pierwszej pomocy wymagane jest jednorazowo jako warunek podjęcia pracy jako asystent, podczas gdy według Europejskiej Rady Resuscytacji certyfikat ukończenia szkolenia w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych oraz obsługi automatycznych defibrylatorów zewnętrznych (BLS/AED, podstawowe szkolenie dla osób nie wykonujących zawodów medycznych) jest ważny 3 lata, z zastrzeżeniem możliwości wydłużenia tego okresu do maksymalnie 5 lat przez krajowe rady resuscytacji (https://www.erc.edu/courses/basic-life-support).	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				powinien być dostosowany do wymiaru godzinowego asystencji świadczonej przez asystenta. 2. uczestniczenia w szkoleniu z pierwszej pomocy nie rzadziej niż raz na 5 lat		
548.	Art. 4	Ust. 2	Fundacja Niebieski Szlak	2. Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nabyła prawo do asystencji osobistej przed ukończeniem 65. roku życia, jest uprawniona do korzystania z asystencji osobistej po ukończeniu 65. roku życia, na zasadach jak przed	Zapis jest dyskryminujący dla osób z niepełnosprawnością powstałą przed 65. rokiem życia, w szczególności dla osób w spektrum autyzmu z niepełnosprawnością sprzężoną oraz ze złożonymi potrzebami w komunikowaniu się (ZPK). Personel świadczący systemowe usługi opiekuńcze dla seniorów może zapewnić osobom z niepełnosprawnościami w wieku po 65. roku życia opiekę w zakresie czynności samoobsługowych lub przemieszczania się, jednak nie ma zasobów umożliwiających wsparcie komunikacyjne seniora w spektrum autyzmu z niepełnosprawnością sprzężoną i ZPK, jako że komunikacja alternatywna i wspomagająca (AAC) nie jest uwzględniona w kształceniu takiego personelu.	Uwaga częściowo uwzględniona. Osoba, która uzyskała decyzję przed 65. rokiem życia, będzie mogła korzystać z asystencji osobistej niezależnie od wieku przez cały okres, na który została wydana decyzja. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				ukończeniem 65. roku życia		
549.	Art. 26	Ust. 3, pkt 4	Fundacja Niebieski Szlak	4) prowadzi szkolenia ogólne oraz organizuje szkolenia z pierwszej pomocy i ewakuacji osób z niepełnosprawnościami dla kandydatów na asystentów osobistych; w szkoleniach mogą brać udział kandydaci zatrudniani także przez innych realizatorów organizujących asystencję osobistą, o których mowa w ust. 1 pkt 2., lub przez inne organizacje pozarządowe oraz instytucje, które specjalizują	Proponujemy uzupełnienie zapisu o jednoznaczne wyjaśnienie dotyczące możliwości organizowania szkoleń zarówno dla kandydatów zatrudnianych przez danego realizatora, jak i przez innych realizatorów asystencji oraz inne podmioty. Ta możliwość pozwala kandydatom na elastyczność w wyborze szkolenia, co może mieć znaczenie w przypadku szczególnych potrzeb użytkowników asystencji. Tytułem przykładu: organizacja pozarządowa będąca realizatorem asystencji posiadająca duże doświadczenie we wspieraniu osób w spektrum autyzmu ze złożonymi potrzebami komunikacyjnymi i stosowaniu AAC, wykorzystuje te zasoby w szkoleniach dla kandydatów. Kandydat, który zatrudni się u innego realizatora może wybrać szkolenie u realizatora z doświadczeniem w AAC, planując świadczenie usług asystencji dla osób z takimi potrzebami u innego realizatora.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				się we wspieraniu osób z konkretnymi niepełnospraw nościami, których usługa asystencka ma dotyczyć		
550.	Art. 29	Ust. 1	Fundacja Niebieski Szlak	Art. 29. 1. Realizator zapewnia szkolenie ogólne dla asystentów osobistych, szkolenie z pierwszej pomocy oraz przeszkolenie z ewakuacji osób z niepełnospraw nościami dla asystentów osobistych. W szkoleniach mogą brać udział kandydaci zatrudniani także przez innych realizatorów organizujących asystencję osobistą, o	Proponujemy uzupełnienie zapisu o jednoznaczne wyjaśnienie dotyczące możliwości organizowania szkoleń zarówno dla asystentów zatrudnianych przez danego realizatora, jak i przez innych realizatorów usługi asystencji. Ta możliwość pozwala asystentom na elastyczność w wyborze szkolenia, co może mieć znaczenie w przypadku szczególnych potrzeb użytkowników asystencji. Tytułem przykładu: organizacja pozarządowa będąca realizatorem asystencji posiadająca duże doświadczenie we wspieraniu osób w spektrum autyzmu ze złożonymi potrzebami komunikacyjnymi i stosowaniu AAC, wykorzystuje te zasoby w szkoleniach dla kandydatów. Asystent, który jest zatrudniony u innego realizatora może wybrać szkolenie u realizatora z doświadczeniem w AAC, świadcząc usługi asystencji dla osób z takimi potrzebami u innego realizatora.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				których mowa w ust. 1 pkt 2.		
551.	Uw aga ogó lna		Fundacja Niebieski Szlak		Ustawa powinna uwzględniać możliwość interwencyjnego okresowego zwiększenia wymiaru godzin asystencji w szczególnych sytuacjach, związanych z nagłą lub życiowo konieczną utratą innego wsparcia użytkownika np. hospitalizacja rodzic osoby z niepełnosprawnością, wspierającego tę osobę na co dzień poza godzinami asystencji. Tryb okresowego zwiększenia wymiaru godzin asystencji powinien być inny niż opisany w art. 9 ust. 2 i uwzględniać pilny charakter sytuacji („asystencja interwencyjna”)	Uwaga nieuwzględniona. Ten tryb asystencji nie będzie przedmiotem niniejszej ustawy. Rozpoczęły się jednak prace koncepcyjne nad Centrami Niezależnego Życia, które uwzględniają tego typu potrzeby osób z niepełnosprawnościami.
552.	Art. 2	Pkt 4	Fundacja „La Fontaine”	Osoba stale wspierająca - osobę, która długotrwale, systematyczni e i nieodpłatnie wspiera osobę z niepełnospraw nością w codziennym funkcjonowani u, tj. przez okres czasu co najmniej _____, codziennie i nie pobierając wynagrodzeni a (nie	Konieczne jest doprecyzowanie pojęcia „osoba stale wspierająca” aby wykluczyć ewentualne nieprawidłowości w podawaniu się za taką osobę, w szczególności jak i przez kogo będzie weryfikowane czy określona osoba faktycznie jest osobą stale wspierającą.	Uwaga uwzględniona. Przepis został doprecyzowany, a osoba stale wspierająca nie może podjąć działania dotyczącego asystencji osobistej bez zgody i wiedzy przyszłego użytkownika.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				wliczając darów i świadczeń uzyskanych od osób i podmiotów trzecich).		
553.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	Fundacja „La Fontaine”	które ukończyły 18 rok życia i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnospraw nych	Uzależnianie przyznania pomocy asystenta od wieku osoby niepełnosprawnej stanowi w naszej ocenie działanie o charakterze dyskryminacyjnym i narusza art. 32 Konstytucji. Wnioskujemy więc o usunięcie ograniczenia wiekowego w dostępie do asystentów dla osób poniżej 13 roku życia oraz osób powyżej 65 roku życia.	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy zróżnicowania dotyczące wieku uprawnionych do asystencji osobistej, jak i zakresu przesłanek warunkujących uzyskanie prawa do asystencji osobistej w grupie wiekowej od 13. do 18., są zasadne. Szczegółowe wyjaśnienia w tym zakresie zostaną przedstawione w uzasadnieniu. Należy zauważyć, że asystencja osobista nie jest jedynym narzędziem i usługą wspomagającą niezależne życie osoby z niepełnosprawnością bądź osoby, której ograniczenie sprawności wynika ze starzenia się organizmu. Osoby do 13. roku życia mogą zostać objęte asystencją w ramach programu finansowanego z Funduszu Solidarnościowego, a objęcie wsparciem osób w wieku nastoletnim jest dla projektodawcy, ze względu na rozwój psychospołeczny w tym wieku, priorytetowy. Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki, do których uczęszczają osoby z niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Z kolei Osoby starsze będą

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
554.	Art. 4	Ust. 1, pkt 2	Fundacja „La Fontaine”	do ukończenia 18. roku życia, i które posiadają: a) orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna	Uzależnianie przyznania pomocy asystenta od wieku osoby niepełnosprawnej stanowi w naszej ocenie działanie o charakterze dyskryminacyjnym i narusza art. 32 Konstytucji. Wnioskujemy więc o usunięcie ograniczenia wiekowego w dostępie do asystentów dla osób poniżej 13 roku życia oraz osób powyżej 65 roku życia.	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy zróżnicowania dotyczące wieku uprawnionych do asystencji osobistej, jak i zakresu przesłanek warunkujących uzyskanie prawa do asystencji osobistej w grupie wiekowej od 13. do 18., są zasadne. Szczegółowe wyjaśnienia w tym zakresie zostaną przedstawione w uzasadnieniu. Należy zauważyć, że asystencja osobista nie jest jedynym narzędziem i usługą wspomagającą niezależne życie osoby z niepełnosprawnością bądź osoby, której ograniczenie sprawności wynika ze starzenia się organizmu. Osoby do 13. roku życia mogą zostać objęte asystencją w ramach programu finansowanego z Funduszu Solidarnościowego, a objęcie wsparciem osób w wieku nastoletnim jest dla projektodawcy, ze względu na rozwój psychospołeczny w tym wieku, priorytetowy. Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki, do których uczęszczają osoby z niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Z kolei Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo b) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.		Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
555.	Art. 5	Ust. 2	Fundacja „La Fontaine”		Nie jest jasne czym różni się sprawozdanie od rozliczenia, dodatkowo w ust. 1 mowa jest o ustalaniu liczby godzin w wymiarze miesięcznym.	Wskazana kwestia została doprecyzowana w treści ustawy oraz uzasadnieniu.
556.	Art. 5	Ust. 3	Fundacja „La Fontaine”	Jeżeli użytkownik nie wykorzystał godzin asystencji w danym miesiącu, może on wykorzystać te godziny w kolejnych miesiącach. Realizator podejmie decyzję o wykorzystaniu godzin zgodnie z potrzebami użytkownika.	Nie jest możliwe wprowadzenie ogólnych zasad wykorzystywania godzin asystencji – to będzie zależało od każdorazowych potrzeb użytkownika. Np. po pobycie w szpitalu takie niewykorzystane godziny mogą mu się bardzo przydać w kolejnym miesiącu.	Uwaga częściowo uwzględniona. Warunkowanie wykorzystywania godzin przez użytkownika w kolejnych miesiącach od decyzji Realizatora nie jest zasadne, bo ograniczałoby to samostanowienie użytkownika. Jednocześnie zastosowano limit maksymalny dla przenoszenia godzin, aby nie dochodziło do sytuacji ich nieograniczonego kumulowania się.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
557.	Art. 6	Ust. 1	Fundacja „La Fontaine”	W przypadku osób, o których mowa w art. 4 ust. 1: 1) minimalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 30; 2) maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 240.	Zmniejszenie maksymalnej liczby godzin asystencji przeznaczonych dla osób niepełnoletnich nie znajduje uzasadnienia. Co więcej w naszej ocenie posiada charakter dyskryminujący.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki, do których uczęszczają osoby z niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Asystencja osobista w wypadku osób objętych obowiązkiem szkolnym ma wesprzeć ich przede wszystkim w aktywnym, niezależnym życiu poza placówką.
558.	Art. 6	Ust. 2	Fundacja „La Fontaine”	Usunięcie zapisu		Uwaga nieuwzględniona. Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki, do których uczęszczają osoby z niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Asystencja osobista w wypadku osób objętych obowiązkiem szkolnym ma wesprzeć ich przede wszystkim w aktywnym, niezależnym życiu poza placówką.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
559.	Art. 6	Ust. 3	Fundacja „La Fontaine”	Realizator ustala miesięczną liczbę godzin asystencji osobistej, oceniając rodzaj i intensywność potrzebnego wsparcia w wykonywaniu czynności, których osoba ta nie może wykonywać na równi z innymi osobami bez korzystania z asystencji osobistej, na podstawie: 1) formularza oceny potrzeb w zakresie asystencji osobistej; 2) obserwacji; 3) wywiadu bezpośrednieg o, 4) orzeczenia o	To Realizator powinien decydować o liczbie godzin asystencji biorąc pod uwagę treść orzeczenia o niepełnosprawności – tak jak odbywa się to obecnie. Pozostawienie przedmiotowego zapisu wydłuży i utrudni cały proces dostępu do asystencji, bo będzie się składało z kilku etapów: - wniosek o orzeczenie niepełnosprawności, - wniosek o przyznanie asystencji do Zespołu - wniosek do Realizatora o asystenta. Poważnie utrudni to osobom niepełnosprawnym dostęp do asystencji osobistej. Rola Zespołu generuje niepotrzebne koszty i jest zbędna.	Uwaga nieuwzględniona. W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				niepełnospraw ności		
560.	Art. 7	Ust. 1	Fundacja „La Fontaine”	Prawo do asystencji osobistej ustala Powiatowy lub Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnospraw ności, właściwy do wydania decyzji o niepełnospraw ności podczas wydawania orzeczenia o niepełnospraw ności, na wniosek osoby z niepełnospraw nością albo, za zgoda osoby z niepełnospraw nością, na wniosek jej opiekuna prawnego lub osoby stale wspierającej, osoby	Jak w punkcie 8. Przedmiotowy przepis przedłuża i utrudnia całą procedurę dostępu do asystencji. Prawo do asystencji powinno być nabywane automatycznie na mocy orzeczenia o niepełnosprawności, zaś Realizator ustalałby liczbę godzin asystencji, tak jak dotychczas. Oczywiście przy ustalaniu liczby godzin asystencji Realizator działałby w takiej samej procedurze jak Zespół. Proponowana treść przepisu wydłuża całą procedurę uzyskania asystenta, która składałby się aż z 3 etapów: wniosek o orzeczenie o niepełnosprawności, wniosek o asystencję do Zespołu, i wniosek o asystenta do Realizatora. Obecnie po uzyskaniu orzeczenia osoba niepełnosprawna może bezpośrednio zwrócić się do Realizatora o przyznanie asystenta.	Uwaga nieuwzględniona. W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				pełniącej funkcję rodziny zastępczej wobec osoby z niepełnospraw nością, prowadzącego rodzinny dom dziecka w którym osoba z niepełnospraw nością przebywa lub dyrektora placówki opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego, w której osoba z niepełnospraw nością przebywa.		
561.	Art. 7	Ust. 3	Fundacja „La Fontaine”	Usunięcie zapisu	Jak w punkcie 553	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.
562.	Art. 8	Ust. 3	Fundacja „La Fontaine”	Usunięcie zapisu	Jak w punkcie 553	Uwaga nieuwzględniona. Niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnie z jego potrzebami i adekwatna weryfikacja przez państwo.
563.	art. 8	Ust. 4	Fundacja „La Fontaine”	Usunięcie zapisu	Jak w punkcie 553 Dodatkowo, znalezienie osoby z niepełnosprawnością jak najbardziej zbliżoną do niepełnosprawności, może znacząco przedłużyć postępowanie	Uwaga nieuwzględniona. W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu. Wymóg został zmieniony jednak na proponowaną fakultatywnie dobrą praktykę mającą na celu trafne rozpoznanie potrzeb użytkownika.
564.	art. 8	Ust. 5	Fundacja „La Fontaine”	Usunięcie zapisu	Jak w punkcie 553	Uwaga nieuwzględniona. W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.
565.	art. 8	Ust. 6	Fundacja „La Fontaine”	Usunięcie zapisu	Jak w punkcie 553	Uwaga nieuwzględniona. W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.
566.	art. 8	Ust. 7	Fundacja „La Fontaine”	Usunięcie zapisu	Jeśli prawo do asystencji nabywane byłoby automatycznie wraz z decyzją o orzeczeniu niepełnosprawności to okres przyznanej asystencji obowiązywałby tak długi jako samo orzeczenie.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na charakter usługi asystencji osobistej niezbędne jest dopasowywanie jej do potrzeb, a te w związku z możliwymi zmianami w otoczeniu społecznym czy też w stanie zdrowia (projektodawca ma tu na myśli zarówno regres, jak i progres) zmieniają się w czasie.
567.	art. 8	Ust. 9	Fundacja „La Fontaine”	Usunięcie zapisu	Jak w punkcie 553	Uwaga nieuwzględniona. W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.
568.	art. 8	Ust. 10,11, 12,13, 14,15, 16	Fundacja „La Fontaine”	Usunięcie zapisu	Jak w punkcie 553	Uwaga nieuwzględniona. W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.
569.	Art. 11	Ust. 9	Fundacja „La Fontaine”	Użytkownik ma prawo korzystać ze wsparcia więcej niż jednego asystenta osobistego jednocześnie, w tym samym czasie i miejscu. Użytkownik ma prawo do wyboru więcej niż	Konieczne jest doprecyzowanie, że osobie niepełnosprawnej przysługuje więcej niż jeden asystent w ogóle, a nie jedynie w tym samym czasie. Jeden asystent może nie być w stanie pokryć 240h opieki, może być chory, mieć inne osoby pod opieką itd. W ustawie powinien znaleźć się zapis, iż wszystkie przepisy dotyczące wyboru asystenta przez osobę niepełnosprawną, dotyczą również większej ilości asystentów.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały doprecyzowane we wzmiankowanym zakresie.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				jednego asystenta również w przypadkach, gdy jeden asystent nie jest w stanie realizować asystencji dla użytkownika w pełnym wymiarze przyznanych mu godzin asystencji.		
570.	Art. 9	Ust. 4	Fundacja „La Fontaine”	Dodanie ust.4 o następującej treści: „W przypadku wygaśnięcia orzeczenia o niepełnosprawności prawo do asystencji osobistej ulega przedłużeniu do momentu uzyskania nowego orzeczenie o niepełnosprawności.	Niezbędne jest dodanie przedmiotowego przepisu regulującego dostęp do asystencji w okresie przejściowym pomiędzy orzeczeniami, aby uniknąć sytuacji, w której użytkownik zostanie nagle pozbawiony niezbędnej mu asystencji w momencie upływu ważności orzeczenia o niepełnosprawności.	Uwaga nieuwzględniona. Niemniej, przepisy mające zagwarantować ciągłość asystencji w ramach rozwiązania zaproponowanego przez projektodawcę zostały wrdżone.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				Warunkiem przedłużenia jest dostarczenie potwierdzenia złożenia wniosku o nowe orzeczenie w terminie 30 dni od wygaśnięcia pierwotnego orzeczenia o niepełnosprawności.		
571.	Art. 12	Ust. 2, pkt 1	Fundacja „La Fontaine”		Brak ustawowego uregulowania odpowiedzialności poszczególnych stron kontraktu trójstronnego doprowadzić może do ich dowolnego uregulowania przez strony w kontrakcie, co może skutkować niekorzystnymi dla osoby niepełnosprawnej zapisami umownymi przenoszącymi na nią odpowiedzialność za nienależyte wykonanie kontraktu. Dlatego też niezwykle istotne wydaje się doprecyzowanie ustawowo, kto ponosi odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie kontraktu trójstronnego. Kto będzie odpowiedzialny za niewykonanie/nienależyte wykonanie kontraktu?	Uwaga uwzględniona. Procedury kontrolne oraz odpowiedzialność za poszczególne wykroczenia zostały dookreślone w adekwatnych przepisach.
572.	Art. 13	Ust. 1,2,3, 4	Fundacja „La Fontaine”		Obowiązek korzystania wyłącznie z systemu elektronicznego stanowić będzie barierę nie do przekroczenia dla części osób niepełnosprawnych oraz posiada charakter dyskryminacyjny względem osób cyfrowo wykluczonych (narusza art. 32 Konstytucji). Konieczne jest więc umożliwienie też innej formy rejestracji oraz możliwość rejestracji osoby niepełnosprawnej przez Realizatora. Kto i w jaki sposób będzie weryfikował zawarcie umowy z użytkownikiem? Kto i w jaki sposób będzie aktualizował dane?	Uwaga częściowo uwzględniona. W pozostałych wzmiankowanych zakresach przepisy zostały doprecyzowane.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
573.	Art. 15	Ust. 1, pkt 1	Fundacja „La Fontaine”		Zmiana redakcyjna: „obszar” (bo może być geograficzny) na po prostu „zakres”	Uwaga nieuwzględniona. Obszar w wypadku tak podanego kontekstu ma jasne znaczenie.
574.	Art. 16	Ust. 9	Fundacja „La Fontaine”		W przepis tym brak jest istotnych informacji, w szczególności kto jest ubezpieczającym, czy jest to ubezpieczenie obowiązkowe, jaka jest minimalna kwota ubezpieczenia, kto pokrywa koszty ubezpieczenia i do jakiej kwoty? Niezbędne jest zatem doprecyzowanie wskazanego przepisu w powyższych kwestiach. Brak tych informacji doprowadzić może do sytuacji, iż asystent nie będzie posiadał żadnego ubezpieczenia.	Uwaga uwzględniona. Przepisy dotyczące ubezpieczenia asystentów zostały doprecyzowane w ustawie.
575.	Art. 17	Ust. 2	Fundacja „La Fontaine”		Wskazany przepis określa jedynie uprawnienie asystenta, ale nie wskazuje, że powinien to być również jego obowiązek. Zachowanie stosownej kondycji psychicznej przy wykonywaniu takiego zawodu wydaje się być niezwykle istotne zarówno dla asystenta jak i osoby niepełnosprawnej. Przepis nie wskazuje również kto taką superrewizję będzie przeprowadzał ani kto będzie ją finansował. Jako superwizja obowiązkowa finansowana powinna być ze środków publicznych. Mając powyższe na uwadze, doprecyzowanie przepisu w powyższych tematach jest niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania systemu asystencji osobistej.	Uwaga uwzględniona. Przepis został doprecyzowany we wzmiankowanym zakresie.
576.	Art. 19	Ust. 1	Fundacja „La Fontaine”		Przepis nie reguluje kwestii ponoszenia kosztów towarzyszenia asystenta osobie niepełnosprawnej w obszarach życia codziennego, w szczególności kosztów wszelkich biletów, wejściówek itp. Co więcej przepis nie określa też czy rozciąga się to również na obszary leżące poza granicami RP (np. towarzyszenie w konferencji). Nadto przepis nie rozstrzyga, czy uprawnienia asystenta do towarzyszenia w czynnościach wskazanych przez użytkownika jest również jego obowiązkiem, np. w sytuacji kilkudniowego wyjazdu za granicę. Dla prawidłowego funkcjonowania systemu asystencji osobistej uregulowanie powyższych kwestii wydaje się być niezbędne.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały doprecyzowane we wzmiankowanym zakresie.
577.	Art. 22		Fundacja „La Fontaine”	Usunięcie zapisu	Kwestia niewykorzystanych godzin asystencji osobistej powinna zostać uregulowana w należyty sposób we wcześniejszych przepisach; dodatkowa regulacja w tej kwestii nie znajduje	Uwaga nieuwzględniona. Wzmiankowany przepis dotyczy ograniczania godzin z uzasadnionych

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					uzasadnienia, a jedynie skomplikuje kwestię rozliczania godzin asystencji.	przyczyn (uniknięcie wtórnej instytucjonalizacji, dublowanie wsparcia).
578.	Art. 25		Fundacja „La Fontaine”	Usunięcie zapisu	Wszystkie projekty finansowanych ze środków publicznych podlegają już kontroli ustawowej przez stosowne organy. Kolejna kontrola wydaje się być więc w tym zakresie bezcelowa i może jedynie utrudnić wykonywanie swoich obowiązków przez Realizatora.	Uwaga nieuwzględniona. Asystencja gwarantowana ustawowo zasadza się na innych przepisach, niż dotychczas funkcjonujące zasady projektowe.
579.	Art. 26	Ust. 2, pkt 1	Fundacja „La Fontaine”	do zadań statutowych należą działania na rzecz osób z niepełnospraw nością	Tak wąsko określony zakres zadań statutowych spowoduje wykluczenie znacznej liczby organizacji z możliwości starania się o wpis do Rejestru Realizatorów Asystencji Osobistej, a co za tym zmniejszenie dostępności asystencji i działań będzie na szkodę osób z niepełnosprawnościami. Konieczne więc jest rozszerzenie zakresu zadań statutowych o wszelkie działania na rzecz osób niepełnosprawnych.	Uwaga uwzględniona. Przepis został adekwatnie przeredagowany
580.	Art. 26	Ust. 5	Fundacja „La Fontaine”	Usunięcie zapisu	Ograniczenie finansowe, o którym mowa w przepisie spowoduje zmniejszenie dostępności do asystencji osobistej poprzez mniejszą liczbę oferowanych godzin, w szczególności przez organizacje „młode” ze stosunkowo niskimi przychodami. Jest to działanie dyskryminujące z uwagi na wielkość organizacji (wielkość przychodów).	Uwaga częściowo uwzględniona. Przepis został przeredagowany, a wzmiankowana kwota - zwiększona.
581.	Art. 27	Ust. 1	Fundacja „La Fontaine”	Wojewoda dokonuje wpisu podmiotu do rejestru, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2, na czas nieoznaczony, na	Nie znajdujemy uzasadnienia dla 4-letniego okresu wpisu do rejestru, skoro w ustawie uregulowane zostało również wykreślenie z przedmiotowego rejestru (ust. 9 tegoż artykułu). W innych funkcjonujących h rejestrach wpis jest bezterminowy, dlaczego więc tu miałoby być inaczej? Wpis do rejestru powinien posiadać okres nieoznaczony.	Uwaga nieuwzględniona. Z racji na potrzebę zapewnienia wysokiej jakości świadczenia wsparcia oraz bezpieczeństwa dla osób z niepełnosprawnościami oraz asystentów, zastosowanie czasowe wpisu wydaje się właściwe. Jednocześnie docelowy okres wpisu został wydłużony do 5 lat.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				wniosek podmiotu.		
582.	Art. 6	Ust. 3, pkt 2	Fundacja Prawo i Partnerstwo / zespół ekspertów Katedry Prawa Międzynarodowego Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku		Nie sprecyzowano, na czym polega, jak ma być zorganizowana i jak długo ma trwać obserwacja. Można to zrobić bezpośrednio w ustawie albo określić w drodze rozporządzenia, o którym mowa w ust. 4.	Uwaga częściowo uwzględniona. Przepisy zostały uzupełnione we wzmiankowanym zakresie.
583.	Art. 7	Ust. 8, pkt 1,2	Fundacja Prawo i Partnerstwo / zespół ekspertów Katedry Prawa Międzynarodowego Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku	Dodać pkt: 3) pisemnie za pośrednictwem starostwa powiatowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby z niepełnosprawnością, której dotyczy wniosek	brak możliwości złożenia wniosku pisemnie, np. za pośrednictwem starostwa powiatowego, organiczna potencjalną możliwość złożenia wniosku przez osobę nie mającą odpowiednich środków lub umiejętności technicznych; ograniczyłoby to liczbę spraw, jakie należy rozpatrywać w trybie art. 7 ust. 10	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na efektywność systemu, będzie możliwość złożenia wniosków jedynie poprzez system elektroniczny. Wsparcie osobom wykluczonym cyfrowo zapewnią powiat oraz – stacjonarnie w siedzibie – ZUS.
584.	Art. 13	Ust. 1-4	Fundacja Prawo i Partnerstwo / zespół		Założenie obsługi zarządzania asystencją osobistą w systemie teleinformatycznym asystencji osobistej wymagające rejestracji użytkownika i jego aktywnego udziału użytkownika, budzi zastrzeżenia związane z różnymi niepełnosprawnościami, jakie mogą	Uwaga częściowo uwzględniona. Założone są szczegółowe szkolenia dla użytkowników z zakresu wnioskowania o asystencję osobistą, jak również wsparcie

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			ekspertów Katedry Prawa Międzynarod owego Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku		dotyczyć użytkowników. Ponadto nie przewiduje się szkoleń dla użytkowników z obsługi tych systemów, ani też wsparcia przez powiaty w tym zakresie (jak przy składaniu wniosków). Ponadto nie zapewnia się dostępu do środków technicznych użytkownikom, które umożliwiłaby im możliwość korzystania z systemu teleinformatycznego w sytuacji, gdy sami nie dysponują takimi środkami.	podmiotów publicznych również w zakresie zarządzania asystencją osobistą.
585.	Art. 16	Ust. 2, pkt 9	Fundacja Prawo i Partnerstwo / zespół ekspertów Katedry Prawa Międzynarod owego Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku	Dodać: W wyjątkowych okolicznościach, uzasadnionych specyfiką niepełnospraw ności i sytuacją życiową użytkownika asystentami osobistymi mogą zostać członkowie rodziny np. stosowane zaświadczenia i wywiad środowiskowy potwierdzą uzasadniający to stan faktyczny.	Asystencja osobista weszła w życie w Szwecji, Słowenii, Szkocji, Czechach, Norwegii, w tych państwach członkowie rodzin bądź partnerzy mogą pełnić funkcję asystenta osobistego, wyjątek stanowi Norwegia i Słowenia, które zezwalają tylko na asystencję w okresie przejściowym. Stało się tak w trakcie wprowadzania w życie ustawy o asystencji.	Uwaga nieuwzględniona. Wyłączenie bliskich użytkownika z grona osób mogących świadczyć usługę asystencji osobistej jest związane z charakterem tej usługi, mającej na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami niezależnego życia. Należy wskazać, że świadczenie usługi asystencji osobistej związane jest z wykonywaniem poleceń osoby z niepełnosprawnością, co często będzie stawiało asystenta w konflikcie interesów pomiędzy np. dobrymi stosunkami rodzinnymi a wolą osoby z niepełnosprawnością. Tymczasem istotą tej usługi jest prymat niezależności użytkownika asystencji, który ciężko byłoby uzyskać w wypadku dopuszczenia bliskich osoby z niepełnosprawnością ze względu na szczególny status matek, ojców czy ogółem więzów rodzinnych w polskiej kulturze. Tego typu intuicję potwierdza również raport Europejskiej Sieci Niezależnego Życia (European Network of Independent Living) "Personal assistance in Slovenia and the problem of understanding Independent

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPIPS
						<p>Living” dostępny pod adresem https://enil.eu/personal-assistance-in-slovenia-and-the-problem-of-understanding-independent-living/.</p> <p>Istotna pozostaje również nieostrość zaproponowanego sformułowania o „szczególnych przypadkach”. Tak ujęty katalog otwiera furtkę, by na rodzinę osoby z niepełnosprawnością przerzucać odpowiedzialność za asystencję osobistą, co stoi wprost w sprzeczności z celami niniejszej regulacji.</p> <p>Ważnym argumentem za takim wyłączeniem jest również umożliwienie niezależnego życia osobom, które dziś w rodzinie podejmują opiekę nad osobą z niepełnosprawnością. Zgodne z doświadczeniami innych krajów jest to, że realizator w wypadku trudności ze znalezieniem kandydatów na asystenta dla danej osoby z niepełnosprawnością, proponuje to członkom rodziny, zamiast poszerzyć poszukiwania.</p>
586.	Art. 16	Ust. 6- 8	Fundacja Prawo i Partnerstwo / zespół ekspertów Katedry Prawa Międzynarod owego	Wprowadzenie mechanizmu różnicowania stawek w zależności od: złożoności potrzeb użytkownika, odległości	Równa stawka dla wszystkich przypadków nie uwzględnia różnorodności zadań asystentów, bowiem każda asystencja różni się od siebie i może ograniczać dostępność usług w trudniejszych warunkach.	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Projekt Ustawy w wersji przedstawionej do konsultacji publicznych zakłada zróżnicowanie stawek w zależności od zakresu potrzeb użytkownika. Stawki bazowe zostały doprecyzowane w ustawie</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku	miejsca świadczenia usługi od miejsca zamieszkania asystenta, specjalistyczn ych kwalifikacji wymaganych do pracy z Użytkownikie m.		
587.	Art. 18	Ust. 1	Fundacja Prawo i Partnerstwo / zespół ekspertów Katedry Prawa Międzynarod owego Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku	Zwiększenie limitu godzin doradztwa wzajemnego do co najmniej 10 godzin rocznie, z możliwością zwiększenia w uzasadnionych przypadkach.	Doradztwo wzajemne może znacząco poprawić efektywność korzystania z asystencji osobistej i wspierać osoby z niepełnosprawnością w rozwijaniu samodzielności.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na ograniczone środki budżetowe pozostaniemy przy aktualnym wymiarze 4 godzin doradztwa wzajemnego.
588.	Art. 21	Ust. 5- 6	Fundacja Prawo i Partnerstwo / zespół ekspertów Katedry Prawa Międzynarod owego	5. Dyrektor aresztu lub zakładu karnego lub kierownik Krajowego Ośrodka Zapobiegania Zachowaniom	Trudno zakładać, że użytkownik znajdujący się w tych okolicznościach powiadomi Zakład Ubezpieczeń Społecznych; racjonalne jest zaproponować mechanizmy umożliwiające weryfikację i zgłoszenie tego faktu przez administrację tych placówek.	Uwaga uwzględniona. Przepis został przeredagowany zgodnie z zaprezentowaną argumentacją.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku	Dyssocjalnym jest obowiązany niezwłocznie powiadomić Zakład Ubezpieczeń Społecznych o tymczasowym aresztowaniu lub o odbywaniu kary pozbawienia wolności lub o umieszczeniu w Krajowym Ośrodku Zapobiegania Zachowaniom Dyssocjalnym użytkownika. 6. Dyrektor zakładu poprawczego lub schroniska dla nieletnich jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić Zakład Ubezpieczeń Społecznych o umieszczeniu w zakładzie poprawczym i		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				schronisku dla nieletnich użytkownika.		
589.	Art. 22	Ust. 1	Fundacja Prawo i Partnerstwo / zespół ekspertów Katedry Prawa Międzynarod owego Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku		Trudno uzasadnić ten ustęp, gdyż przebywanie w placówkach wskazanych w art. 21 ust. 2 nie jest określone czasowo - można mieć więc do czynienia z sytuacją, w której w ogóle nie będzie potrzeby zapewnienia godzin asystencji (np. w sytuacji trwałego umieszczenia w hospicjum), albo też w sytuacji, gdy godziny będą niezbędne po szybkim opuszczeniu placówki (np. szpitala psychiatrycznego)	Uwaga częściowo uwzględniona. Ze względu na specyfikę krótkoterminowych pobyków w placówkach wprowadzono zasadę w myśl dopiero po 14 dniach ograniczana jest liczba godzin asystencji.
590.	Art. 23	Ust. 2	Fundacja Prawo i Partnerstwo / zespół ekspertów Katedry Prawa Międzynarod owego Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku	należy w art. 23 zlikwidować ustęp 2	Zatrudnienie wspomagane winno być finansowane z powyższego projektu, mówi o tym w rozdz. 6 art. 15. 1. pkt. 6. Asystencja osobista obejmuje wsparcie we wszystkich czynnościach życia codziennego w obszarach: pkt.6 :„podejmowanie aktywności życiowej, w tym społecznej i zawodowej”.	Uwaga nieuwzględniona. Zatrudnienie wspomagane będzie innym niż asystencja osobista instrumentem.
591.	Art. 25	Ust. 3	Fundacja Prawo i Partnerstwo	Od ustalonych przez Zespół kosztów	nie określono, od jakiego momentu są naliczane odsetki ustawowe za opóźnienie, np. czy są naliczane są od pierwszego dnia następującego po dniu wyznaczonym do zwrotu świadczenia	Uwaga częściowo uwzględniona. Wskazana kwestia została doprecyzowana.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			/ zespół ekspertów Katedry Prawa Międzynarodowego Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku	nienależnego korzystania z asystencji osobistej są naliczane odsetki ustawowe za opóźnienie od pierwszego dnia następującego po dniu wyznaczonym do zwrotu świadczenia.		
592.	Art. 29	Ust. 3- 4	Fundacja Prawo i Partnerstwo / zespół ekspertów Katedry Prawa Międzynarodowego Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku	Wykreślić obecny ust. 4.	Art. 29 ust. 4 stoi w sprzeczności z art. 29 ust. 3 pkt 1 i 2 - albo certyfikat (a więc ukończenie szkolenia) superwizora pracy socjalnej są potrzebne, albo nie. W obecnym brzmieniu są certyfikat (tożsamy z ukończeniem szkolenia) jest wymagany w każdej sytuacji.	Uwaga częściowo uwzględniona. Wskazana kwestia została doprecyzowana w treści Ustawy.
593.	Art. 29	Ust. 5- 6	Fundacja Prawo i Partnerstwo / zespół ekspertów Katedry Prawa		Ustęp 6 stanowi, że Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzór i sposób sporządzania rocznego raportu, o którym mowa w ust. 5, natomiast w ust. 5 mowa jest o raporcie kwartalnym	Uwaga uwzględniona. Zrezygnowano zarówno z rocznych jak i kwartalnych raportów na rzecz sprawozdawania się comiesięcznego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Międzynarod owego Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku			
594.	Art. 33	Pkt 1	Fundacja Prawo i Partnerstwo / zespół ekspertów Katedry Prawa Międzynarod owego Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku	Wykreślić obecny pkt 1 w art. 33	Nakładają się obowiązki wynikające z art. 33. pkt 1) (Zakład Ubezpieczeń Społecznych realizuje zadania określone w ustawie: 1) zapewnia osobom z niepełnosprawnościami pomoc, w tym dostęp do środków technicznych umożliwiających złożenie wniosku o ustalenie prawa do asystencji osobistej i załączników do tego wniosku) oraz z art. 7 ust. 10. (W razie potrzeby powiat właściwy ze względu na miejsce pobytu tej osoby zapewnia osobie z niepełnosprawnością dostęp do środków technicznych umożliwiających złożenie wniosku i załączników).	Uwaga nieuwzględniona. Zapewnienie wsparcia realizowanego przez dwa podmioty zwiększa dostęp do niego. Dookreślono jednocześnie zakresy tego wsparcia.
595.	Art. 2	Pkt 4	Fundacja IDYLLA	Osoba stale wspierająca - osobę, która długotrwale, systematyczni e i nieodpłatnie wspiera osobę z niepełnospraw nością w codziennym	Konieczne jest doprecyzowanie pojęcia „osoba stale wspierająca” aby wykluczyć ewentualne nieprawidłowości w podawaniu się za taką osobę, w szczególności jak i przez kogo będzie weryfikowane czy określona osoba faktycznie jest osobą stale wspierającą.	Przepis został doprecyzowany, a osoba stale wspierająca nie może podjąć działania dotyczącego asystencji osobistej bez zgody i wiedzy przyszłego użytkownika.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				funkcjonowani u, tj. przez okres czasu co najmniej _____, codziennie i nie pobierając wynagrodzeni a (nie wliczając darów i świadczeń uzyskanych od osób i podmiotów trzecich).		
596.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	Fundacja IDYLLA	które ukończyły 18 rok życia i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz	Uzależnianie przyznania pomocy asystenta od wieku osoby niepełnosprawnej stanowi w naszej ocenie działanie o charakterze dyskryminacyjnym i narusza art. 32 Konstytucji. Wnioskujemy więc o usunięcie ograniczenia wiekowego w dostępie do asystentów dla osób poniżej 13 roku życia oraz osób powyżej 65 roku życia.	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy zróżnicowania dotyczące wieku uprawnionych do asystencji osobistej, jak i zakresu przesłanek warunkujących uzyskanie prawa do asystencji osobistej w grupie wiekowej od 13. do 18., są zasadne. Szczegółowe wyjaśnienia w tym zakresie zostaną przedstawione w uzasadnieniu. Należy zauważyć, że asystencja osobista nie jest jedynym narzędziem i usługą wspomagającą niezależne życie osoby z niepełnosprawnością bądź osoby, której ograniczenie sprawności wynika ze starzenia się organizmu. Osoby do 13. roku życia mogą zostać objęte asystencją w ramach programu finansowanego z Funduszu Solidarnościowego, a objęcie wsparciem osób w wieku nastoletnim jest

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPIPS
				zatrudnianiu osób niepełnospraw nych		dla projektodawcy, ze względu na rozwój psychospołeczny w tym wieku, priorytetowy. Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki, do których uczęszczają osoby z niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
597.	Art. 4	Ust. 1, pkt 2	Fundacja IDYLLA	do ukończenia 18. roku życia, i które posiadają: a) orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością	Uzależnianie przyznania pomocy asystenta od wieku osoby niepełnosprawnej stanowi w naszej ocenie działanie o charakterze dyskryminacyjnym i narusza art. 32 Konstytucji. Wnioskujemy więc o usunięcie ograniczenia wiekowego w dostępie do asystentów dla osób poniżej 13 roku życia oraz osób powyżej 65 roku życia.	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy zróżnicowania dotyczące wieku uprawnionych do asystencji osobistej, jak i zakresu przesłanek warunkujących uzyskanie prawa do asystencji osobistej w grupie wiekowej od 13. do 18., są zasadne. Szczegółowe wyjaśnienia w tym zakresie zostaną przedstawione w uzasadnieniu. Należy zauważyć, że asystencja osobista nie jest jedynym narzędziem i usługą wspomagającą niezależne życie osoby z niepełnosprawnością bądź osoby, której ograniczenie sprawności wynika ze starzenia się organizmu. Osoby do 13. roku życia mogą zostać objęte asystencją w ramach programu finansowanego z Funduszu Solidarnościowego, a objęcie wsparciem osób w wieku nastoletnim jest dla projektodawcy, ze względu na rozwój

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo b) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.		psychospołeczny w tym wieku, priorytetowy. Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki, do których uczęszczają osoby z niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Z kolei Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
598.	Art. 5	Ust. 2	Fundacja IDYLLA		Nie jest jasne czym różni się sprawozdanie od rozliczenia, dodatkowo w ust. 1 mowa jest o ustalaniu liczby godzin w wymiarze miesięcznym.	Uwaga uwzględniona. Wskazana kwestia została doprecyzowana w treści ustawy oraz uzasadnieniu.
599.	Art. 5	Ust. 3	Fundacja IDYLLA	Jeżeli użytkownik nie wykorzystał godzin asystencji w danym miesiącu, może on wykorzystać	Nie jest możliwe wprowadzenie odgórnych zasad wykorzystywania godzin asystencji – to będzie zależało od każdorazowych potrzeb użytkownika. Np. po pobycie w szpitalu takie niewykorzystane godziny mogą mu się bardzo przydać w kolejnym miesiącu.	Uwaga nieuwzględniona. Warunkowanie wykorzystywania godzin przez użytkownika w kolejnych miesiącach od decyzji Realizatora nie jest zasadne, bo ograniczałoby to samostanowienie użytkownika. Jednocześnie zastosowano limit maksymalny dla przenoszenia godzin, aby

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				te godziny w kolejnych miesiącach. Realizator podejmie decyzję o wykorzystaniu godzin zgodnie z potrzebami użytkownika.		nie dochodziło do sytuacji ich nieograniczonego kumulowania się.
600.	Art. 6	Ust. 1	Fundacja IDYLLA	W przypadku osób, o których mowa w art. 4 ust. 1: 1) minimalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 30; 2) maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 240.	Zmniejszenie maksymalnej liczby godzin asystencji przeznaczonych dla osób niepełnoletnich nie znajduje uzasadnienia. Co więcej w naszej ocenie posiada charakter dyskryminujący.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki, do których uczęszczają osoby z niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Asystencja osobista w wypadku osób objętych obowiązkiem szkolnym ma wesprzeć ich przede wszystkim w aktywnym, niezależnym życiu poza placówką.
601.	Art. 6	Ust. 2	Fundacja IDYLLA	Usunięcie zapisu		Uwaga nieuwzględniona. Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki, do

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						których uczęszczają osoby z niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Asystencja osobista w wypadku osób objętych obowiązkiem szkolnym ma wesprzeć ich przede wszystkim w aktywnym, niezależnym życiu poza placówką.
602.	Art. 6	Ust. 3	Fundacja IDYLLA	Realizator ustala miesięczną liczbę godzin asystencji osobistej, oceniając rodzaj i intensywność potrzebnego wsparcia w wykonywaniu czynności, których osoba ta nie może wykonywać na równi z innymi osobami bez korzystania z asystencji osobistej, na podstawie: 1) formularza oceny potrzeb w zakresie	To Realizator powinien decydować o liczbie godzin asystencji biorąc pod uwagę treść orzeczenia o niepełnosprawności – tak jak odbywa się to obecnie. Pozostawienie przedmiotowego zapisu wydłuży i utrudni cały proces dostępu do asystencji, bo będzie się składało z kilku etapów: - wniosek o orzeczenie niepełnosprawności, - wniosek o przyznanie asystencji do Zespołu - wniosek do Realizatora o asystenta. Poważnie utrudni to osobom niepełnosprawnym dostęp do asystencji osobistej. Rola Zespołu generuje niepotrzebne koszty i jest zbędna.	Uwaga nieuwzględniona. W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				asystencji osobistej; 2) obserwacji; 3) wywiadu bezpośrednie go, 4) orzeczenia o niepełnospraw ności		
603.	Art. 7	Ust. 1	Fundacja IDYLLA	Prawo do asystencji osobistej ustala Powiatowy lub Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnospraw ności, właściwy do wydania decyzji o niepełnospraw ności podczas wydawania orzeczenia o niepełnospraw ności, na wniosek osoby z niepełnospraw nością albo, za zgoda	Jak w punkcie 8. Przedmiotowy przepis przedłuża i utrudnia całą procedurę dostępu do asystencji. Prawo do asystencji powinno być nabywane automatycznie na mocy orzeczenia o niepełnosprawności, zaś Realizator ustalałby liczbę godzin asystencji, tak jak dotychczas. Oczywiście przy ustalaniu liczby godzin asystencji Realizator działałby w takiej samej procedurze jak Zespół. Proponowana treść przepisu wydłuża całą procedurę uzyskania asystenta, która składałby się aż z 3 etapów: wniosek o orzeczenie o niepełnosprawności, wniosek o asystencję do Zespołu, i wniosek o asystenta do Realizatora. Obecnie po uzyskaniu orzeczenia osoba niepełnosprawna może bezpośrednio zwrócić się do Realizatora o przyznanie asystenta.	Uwaga nieuwzględniona. W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osoby z niepełnosprawnością, na wniosek jej opiekuna prawnego lub osoby stale wspierającej, osoby pełniącej funkcję rodziny zastępczej wobec osoby z niepełnosprawnością, prowadzącego rodzinny dom dziecka w którym osoba z niepełnosprawnością przebywa lub dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, w której osoba z niepełnosprawnością przebywa.		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
604.	Art. 7	Ust. 3	Fundacja IDYLLA	Usunięcie zapisu	Jak w punkcie 596	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.</p>
605.	Art. 8	Ust. 3	Fundacja IDYLLA	Usunięcie zapisu	Jak w punkcie 596	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.</p>
606.	art. 8	Ust. 4	Fundacja IDYLLA	Usunięcie zapisu	<p>Jak w punkcie 596</p> <p>Dodatkowo, znalezienie osoby z niepełnosprawnością jak najbardziej zbliżoną do niepełnosprawności, może znacząco przedłużyć postępowanie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu. Wymóg został zmieniony jednak na proponowaną fakultatywnie dobrą praktykę mającą na celu trafne rozpoznanie potrzeb użytkownika.
607.	art. 8	Ust. 5	Fundacja IDYLLA	Usunięcie zapisu	Jak w punkcie 596	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.</p>
608.	art. 8	Ust. 6	Fundacja IDYLLA	Usunięcie zapisu	Jak w punkcie 596	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.</p>
609.	art. 8	Ust. 7	Fundacja IDYLLA	Usunięcie zapisu	Jeśli prawo do asystencji nabywane byłoby automatycznie wraz z decyzją o orzeczeniu niepełnosprawności to okres przyznanej	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					asystencji obowiązywałby tak długi jako samo orzeczenie.	Ze względu na charakter usługi asystencji osobistej niezbędne jest dopasowywanie jej do potrzeb, a te w związku z możliwymi zmianami w otoczeniu społecznym czy też w stanie zdrowia (projektodawca ma tu na myśli zarówno regres, jak i progres) zmieniają się w czasie.
610.	art. 8	Ust. 9	Fundacja IDYLLA	Usunięcie zapisu	Jak w punkcie 596	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.</p>
611.	art. 8	Ust. 10,11, 12,13, 14,15, 16	Fundacja IDYLLA	Usunięcie zapisu	Jak w punkcie 596	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
612.	Art. 11	Ust. 9	Fundacja IDYLLA	Użytkownik ma prawo korzystać ze wsparcia więcej niż jednego asystenta osobistego jednocześnie, w tym samym czasie i miejscu. Użytkownik ma prawo do wyboru więcej niż jednego asystenta również w przypadkach, gdy jeden asystent nie jest w stanie realizować asystencji dla użytkownika w pełnym wymiarze przyznanych mu godzin asystencji.	Konieczne jest doprecyzowanie, że osobie niepełnosprawnej przysługuje więcej niż jeden asystent w ogóle, a nie jedynie w tym samym czasie. Jeden asystent może nie być w stanie pokryć 240h opieki, może być chory, mieć inne osoby pod opieką itd. W ustawie powinien znaleźć się zapis, iż wszystkie przepisy dotyczące wyboru asystenta przez osobę niepełnosprawną, dotyczą również większej ilości asystentów.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały doprecyzowane we wzmiankowanym zakresie.
613.	Art. 9	Ust. 4	Fundacja IDYLLA	Dodanie ust.4 o następującej treści:	Niezbędne jest dodanie przedmiotowego przepisu regulującego dostęp do asystencji w okresie przejściowym pomiędzy orzeczeniami, aby uniknąć sytuacji, w której użytkownik zostanie nagle pozbawiony niezbędnej mu	Uwaga nieuwzględniona. Niemniej, przepisy mające zagwarantować ciągłość asystencji w ramach rozwiązania

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				„W przypadku wygaśnięcia orzeczenia o niepełnospraw ności prawo do asystencji osobistej ulega przedłużeniu do momentu uzyskania nowego orzeczenie o niepełnospraw ności. Warunkiem przedłużenia jest dostarczenie potwierdzenia złożenia wniosku o nowe orzeczenie w terminie 30 dni od wygaśnięcia pierwotnego orzeczenia o niepełnospraw ności.	asystencji w momencie upływu ważności orzeczenia o niepełnosprawności.	zaproponowanego przez projektodawcę zostały wrdżone.
614.	Art. 12	Ust. 2, pkt 1	Fundacja IDYLLA		Brak ustawowego uregulowania odpowiedzialności poszczególnych stron kontraktu trójstronnego doprowadzić może do ich dowolnego uregulowania przez strony w kontrakcie, co może skutkować	Uwaga uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					niekorzystnymi dla osoby niepełnosprawnej zapisami umownymi przenoszącymi na nią odpowiedzialność za nienależyte wykonanie kontraktu. Dlatego też niezwykle istotne wydaje się doprecyzowanie ustawowo, kto ponosi odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie kontraktu trójstronnego. Kto będzie odpowiedzialny za niewykonanie/nienależyte wykonanie kontraktu?	Procedury kontrolne oraz odpowiedzialność za poszczególne wykroczenia zostały dookreślone w adekwatnych przepisach.
615.	Art. 13	Ust. 1,2,3, 4	Fundacja IDYLLA		Obowiązek korzystania wyłącznie z systemu elektronicznego stanowić będzie barierę nie do przekroczenia dla części osób niepełnosprawnych oraz posiada charakter dyskryminacyjny względem osób cyfrowo wykluczonych (narusza art. 32 Konstytucji). Konieczne jest więc umożliwienie też innej formy rejestracji oraz możliwość rejestracji osoby niepełnosprawnej przez Realizatora. Kto i w jaki sposób będzie weryfikował zawarcie umowy z użytkownikiem? Kto i w jaki sposób będzie aktualizował dane?	Uwaga częściowo uwzględniona. W pozostałych wzmiankowanych zakresach przepisy zostały doprecyzowane.
616.	Art. 15	Ust. 1, pkt 1	Fundacja IDYLLA		Zmiana redakcyjna: „obszar” (bo może być geograficzny) na po prostu „zakres”	Uwaga nieuwzględniona. Obszar w wypadku tak podanego kontekstu ma jasne znaczenie.
617.	Art. 16	Ust. 9	Fundacja IDYLLA		W przepis tym brak jest istotnych informacji, w szczególności kto jest ubezpieczającym, czy jest to ubezpieczenie obowiązkowe, jaka jest minimalna kwota ubezpieczenia, kto pokrywa koszty ubezpieczenia i do jakiej kwoty? Niezbędne jest zatem doprecyzowanie wskazanego przepisu w powyższych kwestiach. Brak tych informacji doprowadzić może do sytuacji, iż asystent nie będzie posiadał żadnego ubezpieczenia.	Uwaga uwzględniona. Przepisy dotyczące ubezpieczenia asystentów zostały doprecyzowane w ustawie.
618.	Art. 17	Ust. 2	Fundacja IDYLLA		Wskazany przepis określa jedynie uprawnienie asystenta, ale nie wskazuje, że powinien to być również jego obowiązek. Zachowanie stosownej kondycji psychicznej przy wykonywaniu takiego zawodu wydaje się być niezwykle istotne zarówno dla asystenta jak i osoby niepełnosprawnej. Przepis nie wskazuje również kto taką superrewizję będzie przeprowadzał ani kto będzie ją finansował. Jako superwizja obowiązkowa finansowana powinna być ze środków publicznych. Mając powyższe na uwadze, doprecyzowanie przepisu w	Uwaga nieuwzględniona. Superwizja pozostaje instrumentem fakultatywnym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					powyższych tematach jest niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania systemu asystencji osobistej.	
619.	Art. 19	Ust. 1	Fundacja IDYLLA		Przepis nie reguluje kwestii ponoszenia kosztów towarzyszenia asystenta osobie niepełnosprawnej w obszarach życia codziennego, w szczególności kosztów wszelkich biletów, wejściówek itp. Co więcej przepis nie określa też czy rozciąga się to również na obszary leżące poza granicami RP (np. towarzyszenie w konferencji). Nadto przepis nie rozstrzyga, czy uprawnienia asystenta do towarzyszenia w czynnościach wskazanych przez użytkownika jest również jego obowiązkiem, np. w sytuacji kilkudniowego wyjazdu za granicę. Dla prawidłowego funkcjonowania systemu asystencji osobistej uregulowanie powyższych kwestii wydaje się być niezbędne.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały doprecyzowane we wzmiankowanym zakresie.
620.	Art. 22		Fundacja IDYLLA	Usunięcie zapisu	Kwestia niewykorzystanych godzin asystencji osobistej powinna zostać uregulowana w należyty sposób we wcześniejszych przepisach; dodatkowa regulacja w tej kwestii nie znajduje uzasadnienia, a jedynie skomplikuje kwestię rozliczania godzin asystencji.	Uwaga nieuwzględniona. Wzmiankowany przepis dotyczy ograniczania godzin z uzasadnionych przyczyn (uniknięcie wtórnej instytucjonalizacji, dublowanie wsparcia).
621.	Art. 25		Fundacja IDYLLA	Usunięcie zapisu	Wszystkie projekty finansowanych ze środków publicznych podlegają już kontroli ustawowej przez stosowne organy. Kolejna kontrola wydaje się być więc w tym zakresie bezcelowa i może jedynie utrudnić wykonywanie swoich obowiązków przez Realizatora.	Uwaga nieuwzględniona. Asystencja gwarantowana ustawowo zasadza się na innych przepisach, niż dotychczas funkcjonujące zasady projektowe.
622.	Art. 26	Ust. 2, pkt 1	Fundacja IDYLLA	do zadań statutowych należą działania na rzecz osób z niepełnosprawnością	Tak wąsko określony zakres zadań statutowych spowoduje wykluczenie znacznej liczby organizacji z możliwości starania się o wpis do Rejestru Realizatorów Asystencji Osobistej, a co za tym zmniejszenie dostępności asystencji i działać będzie na szkodę osób z niepełnosprawnością. Konieczne więc jest rozszerzenie zakresu zadań statutowych o wszelkie działania na rzecz osób niepełnosprawnych.	Uwaga uwzględniona. Przepis został adekwatnie przeredagowany

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
623.	Art. 26	Ust. 5	Fundacja IDYLLA	Usunięcie zapisu	Ograniczenie finansowe, o którym mowa w przepisie spowoduje zmniejszenie dostępności do asystencji osobistej poprzez mniejszą liczbę oferowanych godzin, w szczególności przez organizacje „młode” ze stosunkowo niskimi przychodami. Jest to działanie dyskryminujące z uwagi na wielkość organizacji (wielkość przychodów).	Uwaga częściowo uwzględniona. Przepis został przeredagowany, a wzmiankowana kwota - zwiększona.
624.	Art. 27	Ust. 1	Fundacja IDYLLA	Wojewoda dokonuje wpisu podmiotu do rejestru, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2, na czas nieoznaczony, na wniosek podmiotu.	Nie znajdujemy uzasadnienia dla 4-letniego okresu wpisu do rejestru, skoro w ustawie uregulowane zostało również wykreślenie z przedmiotowego rejestru (ust. 9 tegoż artykułu). W innych funkcjonujących h rejestrach wpis jest bezterminowy, dlaczego więc tu miałoby być inaczej? Wpis do rejestru powinien posiadać okres nieoznaczony.	Uwaga nieuwzględniona. Z racji na potrzebę zapewnienia wysokiej jakości świadczenia wsparcia oraz bezpieczeństwa dla osób z niepełnosprawnościami oraz asystentów, zastosowanie czasowe wpisu wydaje się właściwe. Jednocześnie docelowy okres wpisu został wydłużony do 5 lat.
625.	Art. 2	Pkt 4	Stowarzysze nie Cool Eco Sport	Osoba stale wspierająca - osobę, która długotrwale, systematycznie i nieodpłatnie wspiera osobę z niepełnosprawnością w codziennym funkcjonowaniu, tj. przez okres czasu co najmniej _____,	Konieczne jest doprecyzowanie pojęcia „osoba stale wspierająca” aby wykluczyć ewentualne nieprawidłowości w podawaniu się za taką osobę, w szczególności jak i przez kogo będzie weryfikowane czy określona osoba faktycznie jest osobą stale wspierającą.	Uwaga częściowo uwzględniona. Termin został doprecyzowany, a wszelkie czynności dokonywane przez osobę stale wspierającą w zakresie asystencji osobistej muszą odbyć się za zgodą osoby z niepełnosprawnością.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				codziennie i nie pobierając wynagrodzenia (nie wliczając darów i świadczeń uzyskanych od osób i podmiotów trzecich).		
626.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	Stowarzyszenie Cool Eco Sport	które ukończyły 18 rok życia i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	Uzależnianie przyznania pomocy asystenta od wieku osoby niepełnosprawnej stanowi w naszej ocenie działanie o charakterze dyskryminacyjnym i narusza art. 32 Konstytucji. Wnioskujemy więc o usunięcie ograniczenia wiekowego w dostępie do asystentów dla osób poniżej 13 roku życia oraz osób powyżej 65 roku życia.	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy zróżnicowania dotyczące wieku uprawnionych do asystencji osobistej, jak i zakresu przesłanek warunkujących uzyskanie prawa do asystencji osobistej w grupie wiekowej od 13. do 18., są zasadne. Szczegółowe wyjaśnienia w tym zakresie zostaną przedstawione w uzasadnieniu. Należy zauważyć, że asystencja osobista nie jest jedynym narzędziem i usługą wspomagającą niezależne życie osoby z niepełnosprawnością bądź osoby, której ograniczenie sprawności wynika ze starzenia się organizmu. Osoby do 13. roku życia mogą zostać objęte asystencją w ramach programu finansowanego z Funduszu Solidarnościowego, a objęcie wsparciem osób w wieku nastoletnim jest dla projektodawcy, ze względu na rozwój psychospołeczny w tym wieku, priorytetowy. Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki,

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPIPS
						do których uczęszczają osoby z niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Z kolei Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
627.	Art. 4	Ust. 1, pkt 2	Stowarzysze nie Cool Eco Sport	do ukończenia 18. roku życia, i które posiadają: a) orzeczenie o niepełnospraw ności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego	Uzależnianie przyznania pomocy asystenta od wieku osoby niepełnosprawnej stanowi w naszej ocenie działanie o charakterze dyskryminacyjnym i narusza art. 32 Konstytucji. Wnioskujemy więc o usunięcie ograniczenia wiekowego w dostępie do asystentów dla osób poniżej 13 roku życia oraz osób powyżej 65 roku życia.	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy zróżnicowania dotyczące wieku uprawnionych do asystencji osobistej, jak i zakresu przesłanek warunkujących uzyskanie prawa do asystencji osobistej w grupie wiekowej od 13. do 18., są zasadne. Szczegółowe wyjaśnienia w tym zakresie zostaną przedstawione w uzasadnieniu. Należy zauważyć, że asystencja osobista nie jest jedynym narzędziem i usługą wspomagającą niezależne życie osoby z niepełnosprawnością bądź osoby, której ograniczenie sprawności wynika ze starzenia się organizmu. Osoby do 13. roku życia mogą zostać objęte asystencją w ramach programu finansowanego z Funduszu Solidarnościowego, a objęcie wsparciem osób w wieku nastoletnim jest dla projektodawcy, ze względu na rozwój psychospołeczny w tym wieku, priorytetowy. Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki, do których uczęszczają osoby z

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo b) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnospraw ności.		niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Z kolei Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
628.	Art. 5	Ust. 2	Stowarzysze nie Cool Eco Sport		Nie jest jasne czym różni się sprawozdanie od rozliczenia, dodatkowo w ust. 1 mowa jest o ustalaniu liczby godzin w wymiarze miesięcznym.	Uwaga uwzględniona. Zrezygnowano zarówno z rocznych jak i kwartalnych raportów na rzecz sprawozdawania się comiesięcznego, oraz doprecyzowano ich zakres.
629.	Art. 5	Ust. 3	Stowarzysze nie Cool Eco Sport	Jeżeli użytkownik nie wykorzystał godzin asystencji w danym miesiącu, może on wykorzystać te godziny w kolejnych miesiącach. Realizator	Nie jest możliwe wprowadzenie odgórnych zasad wykorzystywania godzin asystencji – to będzie zależało od każdorazowych potrzeb użytkownika. Np. po pobycie w szpitalu takie niewykorzystane godziny mogą mu się bardzo przydać w kolejnym miesiącu.	Uwaga nieuwzględniona. Warunkowanie wykorzystywania godzin przez użytkownika w kolejnych miesiącach od decyzji Realizatora nie jest zasadne, bo ograniczałoby to samostanowienie użytkownika. Jednocześnie zastosowano limit maksymalny dla przenoszenia godzin, aby nie dochodziło do sytuacji ich nieograniczonego kumulowania się.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				podejście decyzję o wykorzystaniu godzin zgodnie z potrzebami użytkownika.		
630.	Art. 6	Ust. 1	Stowarzysze nie Cool Eco Sport	W przypadku osób, o których mowa w art. 4 ust. 1: 1) minimalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 30; 2) maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 240.	Zmniejszenie maksymalnej liczby godzin asystencji przeznaczonych dla osób niepełnoletnich nie znajduje uzasadnienia. Co więcej w naszej ocenie posiada charakter dyskryminujący.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki, do których uczęszczają osoby z niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Asystencja osobista w wypadku osób objętych obowiązkiem szkolnym ma wesprzeć ich przede wszystkim w aktywnym, niezależnym życiu poza placówką.
631.	Art. 6	Ust. 2	Stowarzysze nie Cool Eco Sport	Usunięcie zapisu		Uwaga nieuwzględniona. Osoby do 18. roku życia są objęte obowiązkiem szkolnym, a placówki, do których uczęszczają osoby z niepełnosprawnością, otrzymują z tego tytułu powiększoną subwencję, która

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						również powinna zostać przeznaczona na wsparcie ucznia. Asystencja osobista w wypadku osób objętych obowiązkiem szkolnym ma wesprzeć ich przede wszystkim w aktywnym, niezależnym życiu poza placówką.
632.	Art. 6	Ust. 3	Stowarzysze nie Cool Eco Sport	Realizator ustala miesięczną liczbę godzin asystencji osobistej, oceniając rodzaj i intensywność potrzebnego wsparcia w wykonywaniu czynności, których osoba ta nie może wykonywać na równi z innymi osobami bez korzystania z asystencji osobistej, na podstawie: 1) formularza oceny potrzeb w zakresie asystencji osobistej;	To Realizator powinien decydować o liczbie godzin asystencji biorąc pod uwagę treść orzeczenia o niepełnosprawności – tak jak odbywa się to obecnie. Pozostawienie przedmiotowego zapisu wydłuży i utrudni cały proces dostępu do asystencji, bo będzie się składało z kilku etapów: - wniosek o orzeczenie niepełnosprawności, - wniosek o przyznanie asystencji do Zespołu - wniosek do Realizatora o asystenta. Poważnie utrudni to osobom niepełnosprawnym dostęp do asystencji osobistej. Rola Zespołu generuje niepotrzebne koszty i jest zbędna.	Uwaga nieuwzględniona. W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				2) obserwacji; 3) wywiadu bezpośredniego, 4) orzeczenia o niepełnosprawności		
633.	Art. 7	Ust. 1	Stowarzyszenie Cool Eco Sport	Prawo do asystencji osobistej ustala Powiatowy lub Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, właściwy do wydania decyzji o niepełnosprawności podczas wydawania orzeczenia o niepełnosprawności, na wniosek osoby z niepełnosprawnością albo, za zgodą osoby z niepełnosprawnością, na	Jak w punkcie 8. Przedmiotowy przepis przedłuża i utrudnia całą procedurę dostępu do asystencji. Prawo do asystencji powinno być nabywane automatycznie na mocy orzeczenia o niepełnosprawności, zaś Realizator ustalałby liczbę godzin asystencji, tak jak dotychczas. Oczywiście przy ustalaniu liczby godzin asystencji Realizator działałby w takiej samej procedurze jak Zespół. Proponowana treść przepisu wydłuża całą procedurę uzyskania asystenta, która składałby się aż z 3 etapów: wniosek o orzeczenie o niepełnosprawności, wniosek o asystencję do Zespołu, i wniosek o asystenta do Realizatora. Obecnie po uzyskaniu orzeczenia osoba niepełnosprawna może bezpośrednio zwrócić się do Realizatora o przyznanie asystenta.	Uwaga nieuwzględniona. W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				wniosek jej opiekuna prawnego lub osoby stale wspierającej, osoby pełniącej funkcję rodziny zastępczej wobec osoby z niepełnosprawnością, prowadzącego rodzinny dom dziecka w którym osoba z niepełnosprawnością przebywa lub dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, w której osoba z niepełnosprawnością przebywa.		
634.	Art. 7	Ust. 3	Stowarzysze nie Cool Eco Sport	Usunięcie zapisu	Jak w punkcie 626	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.
635.	Art. 8	Ust. 3	Stowarzysze nie Cool Eco Sport	Usunięcie zapisu	Jak w punkcie 626	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.</p>
636.	art. 8	Ust. 4	Stowarzysze nie Cool Eco Sport	Usunięcie zapisu	<p>Jak w punkcie 626</p> <p>Dodatkowo, znalezienie osoby z niepełnosprawnością jak najbardziej zbliżoną do niepełnosprawności, może znacząco przedłużyć postępowanie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						zespołu. Wymóg został zmieniony jednak na proponowaną fakultatywnie dobrą praktykę mającą na celu trafne rozpoznanie potrzeb użytkownika.
637.	art. 8	Ust. 5	Stowarzysze nie Cool Eco Sport	Usunięcie zapisu	Jak w punkcie 626	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.</p>
638.	art. 8	Ust. 6	Stowarzysze nie Cool Eco Sport	Usunięcie zapisu	Jak w punkcie 626	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.</p>
639.	art. 8	Ust. 7	Stowarzysze nie Cool Eco Sport	Usunięcie zapisu	Jeśli prawo do asystencji nabywane byłoby automatycznie wraz z decyzją o orzeczeniu niepełnosprawności to okres przyznanej asystencji obowiązywałby tak długi jako samo orzeczenie.	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na charakter usługi asystencji osobistej niezbędne jest dopasowywanie jej do potrzeb, a te w związku z możliwymi</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						zmianami w otoczeniu społecznym czy też w stanie zdrowia (projektodawca ma tu na myśli zarówno regres, jak i progres) zmieniają się w czasie.
640.	art. 8	Ust. 9	Stowarzysze nie Cool Eco Sport	Usunięcie zapisu	Jak w punkcie 626	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.</p>
641.	art. 8	Ust. 10,11, 12,13, 14,15, 16	Stowarzysze nie Cool Eco Sport	Usunięcie zapisu	Jak w punkcie 626	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W wypadku asystencji osobistej, usługi dopasowywanej do rzeczywistych potrzeb użytkownika i gwarantowanej ustawowo przez państwo niezbędne jest zagwarantowanie użytkownikowi godzin zgodnych z jego potrzebami i zweryfikowanie tego przez państwo – i do oceny tych potrzeb służy wniosek do o ustalenie prawa do asystencji i ocena zespołu.</p>
642.	Art. 11	Ust. 9	Stowarzysze nie Cool Eco Sport	Użytkownik ma prawo korzystać ze	Konieczne jest doprecyzowanie, że osobie niepełnosprawnej przysługuje więcej niż jeden asystent w ogóle, a nie jedynie w tym samym czasie. Jeden asystent może nie być w stanie pokryć 240h	Uwaga uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				wsparcia więcej niż jednego asystenta osobistego jednocześnie, w tym samym czasie i miejscu. Użytkownik ma prawo do wyboru więcej niż jednego asystenta również w przypadkach, gdy jeden asystent nie jest w stanie realizować asystencji dla użytkownika w pełnym wymiarze przyznanych mu godzin asystencji.	opieki, może być chory, mieć inne osoby pod opieką itd. W ustawie powinien znaleźć się zapis, iż wszystkie przepisy dotyczące wyboru asystenta przez osobę niepełnosprawną, dotyczą również większej ilości asystentów.	Przepisy zostały doprecyzowane we wzmiankowanym zakresie.
643.	Art. 9	Ust. 4	Stowarzysze nie Cool Eco Sport	Dodanie ust.4 o następującej treści: „W przypadku wygaśnięcia orzeczenia	Niezbędne jest dodanie przedmiotowego przepisu regulującego dostęp do asystencji w okresie przejściowym pomiędzy orzeczeniami, aby uniknąć sytuacji, w której użytkownik zostanie nagle pozbawiony niezbędnej mu asystencji w momencie upływu ważności orzeczenia o niepełnosprawności.	Uwaga nieuwzględniona. Niemniej, przepisy mające zagwarantować ciągłość asystencji w ramach rozwiązania zaproponowanego przez projektodawcę zostały wrdżone.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				o niepełnospraw ności prawo do asystencji osobistej ulega przedłużeniu do momentu uzyskania nowego orzeczenie o niepełnospraw ności. Warunkiem przedłużenia jest dostarczenie potwierdzenia złożenia wniosku o nowe orzeczenie w terminie 30 dni od wygaśnięcia pierwotnego orzeczenia o niepełnospraw ności.		
644.	Art. 12	Ust. 2, pkt 1	Stowarzysze nie Cool Eco Sport		Brak ustawowego uregulowania odpowiedzialności poszczególnych stron kontraktu trójstronnego doprowadzić może do ich dowolnego uregulowania przez strony w kontrakcie, co może skutkować niekorzystnymi dla osoby niepełnosprawnej zapisami umownymi przenoszącymi na nią odpowiedzialność za nienależyte wykonanie kontraktu. Dlatego też niezwykle istotne wydaje się doprecyzowanie	Uwaga uwzględniona. Procedury kontrolne oraz odpowiedzialność za poszczególne wykroczenia zostały dookreślone w adekwatnych przepisach.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					ustawowo, kto ponosi odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie kontraktu trójstronnego. Kto będzie odpowiedzialny za niewykonanie/nienależyte wykonanie kontraktu?	
645.	Art. 13	Ust. 1,2,3, 4	Stowarzysze nie Cool Eco Sport		Obowiązek korzystania wyłącznie z systemu elektronicznego stanowić będzie barierą nie do przekroczenia dla części osób niepełnosprawnych oraz posiada charakter dyskryminacyjny względem osób cyfrowo wykluczonych (narusza art. 32 Konstytucji). Konieczne jest więc umożliwienie też innej formy rejestracji oraz możliwość rejestracji osoby niepełnosprawnej przez Realizatora. Kto i w jaki sposób będzie weryfikował zawarcie umowy z użytkownikiem? Kto i w jaki sposób będzie aktualizował dane?	Uwaga częściowo uwzględniona. W pozostałych wzmiankowanych zakresach przepisy zostały doprecyzowane.
646.	Art. 15	Ust. 1, pkt 1	Stowarzysze nie Cool Eco Sport		Zmiana redakcyjna: „obszar” (bo może być geograficzny) na po prostu „zakres”	Uwaga nieuwzględniona. Obszar w wypadku tak podanego kontekstu ma jasne znaczenie.
647.	Art. 16	Ust. 9	Stowarzysze nie Cool Eco Sport		W przepis tym brak jest istotnych informacji, w szczególności kto jest ubezpieczającym, czy jest to ubezpieczenie obowiązkowe, jaka jest minimalna kwota ubezpieczenia, kto pokrywa koszty ubezpieczenia i do jakiej kwoty? Niezbędne jest zatem doprecyzowanie wskazanego przepisu w powyższych kwestiach. Brak tych informacji doprowadzić może do sytuacji, iż asystent nie będzie posiadał żadnego ubezpieczenia.	Uwaga uwzględniona. Przepisy dotyczące ubezpieczenia asystentów zostały doprecyzowane w ustawie.
648.	Art. 17	Ust. 2	Stowarzysze nie Cool Eco Sport		Wskazany przepis określa jedynie uprawnienie asystenta, ale nie wskazuje, że powinien to być również jego obowiązek. Zachowanie stosownej kondycji psychicznej przy wykonywaniu takiego zawodu wydaje się być niezwykle istotne zarówno dla asystenta jak i osoby niepełnosprawnej. Przepis nie wskazuje również kto taką superrewizję będzie przeprowadzał ani kto będzie ją finansował. Jako superwizja obowiązkowa finansowana powinna być ze środków publicznych. Mając powyższe na uwadze, doprecyzowanie przepisu w powyższych tematach jest niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania systemu asystencji osobistej.	Uwaga uwzględniona. Przepis został doprecyzowany we wzmiankowanym zakresie.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
649.	Art. 19	Ust. 1	Stowarzysze nie Cool Eco Sport		Przepis nie reguluje kwestii ponoszenia kosztów towarzyszenia asystenta osobie niepełnosprawnej w obszarach życia codziennego, w szczególności kosztów wszelkich biletów, wejściówek itp. Co więcej przepis nie określa też czy rozciąga się to również na obszary leżące poza granicami RP (np. towarzyszenie w konferencji). Nadto przepis nie rozstrzyga, czy uprawnienia asystenta do towarzyszenia w czynnościach wskazanych przez użytkownika jest również jego obowiązkiem, np. w sytuacji kilkudniowego wyjazdu za granicę. Dla prawidłowego funkcjonowania systemu asystencji osobistej uregulowanie powyższych kwestii wydaje się być niezbędne.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały doprecyzowane we wzmiankowanym zakresie.
650.	Art. 22		Stowarzysze nie Cool Eco Sport	Usunięcie zapisu	Kwestia niewykorzystanych godzin asystencji osobistej powinna zostać uregulowana w należyty sposób we wcześniejszych przepisach; dodatkowa regulacja w tej kwestii nie znajduje uzasadnienia, a jedynie skomplikuje kwestię rozliczania godzin asystencji.	Uwaga nieuwzględniona. Wzmiankowany przepis dotyczy ograniczania godzin z uzasadnionych przyczyn (uniknięcie wtórnej instytucjonalizacji, dublowanie wsparcia).
651.	Art. 25		Stowarzysze nie Cool Eco Sport	Usunięcie zapisu	Wszystkie projekty finansowanych ze środków publicznych podlegają już kontroli ustawowej przez stosowne organy. Kolejna kontrola wydaje się być więc w tym zakresie bezcelowa i może jedynie utrudnić wykonywanie swoich obowiązków przez Realizatora.	Uwaga nieuwzględniona. Asystencja gwarantowana ustawowo zasadza się na innych przepisach, niż dotychczas funkcjonujące zasady projektowe.
652.	Art. 26	Ust. 2, pkt 1	Stowarzysze nie Cool Eco Sport	do zadań statutowych należą działania na rzecz osób z niepełnospraw nością	Tak wąsko określony zakres zadań statutowych spowoduje wykluczenie znacznej liczby organizacji z możliwości starania się o wpis do Rejestru Realizatorów Asystencji Osobistej, a co za tym zmniejszenie dostępności asystencji i działań będzie na szkodę osób z niepełnosprawnością. Konieczne więc jest rozszerzenie zakresu zadań statutowych o wszelkie działania na rzecz osób niepełnosprawnych.	Uwaga uwzględniona. Przepis został adekwatnie przeredagowany

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
653.	Art. 26	Ust. 5	Stowarzysze nie Cool Eco Sport	Usunięcie zapisu	Ograniczenie finansowe, o którym mowa w przepisie spowoduje zmniejszenie dostępności do asystencji osobistej poprzez mniejszą liczbę oferowanych godzin, w szczególności przez organizacje „młode” ze stosunkowo niskimi przychodami. Jest to działanie dyskryminujące z uwagi na wielkość organizacji (wielkość przychodów).	Uwaga częściowo uwzględniona. Przepis został przeredagowany, a wzmiankowana kwota - zwiększona.
654.	Art. 27	Ust. 1	Stowarzysze nie Cool Eco Sport	Wojewoda dokonuje wpisu podmiotu do rejestru, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2, na czas nieoznaczony, na wniosek podmiotu.	Nie znajdujemy uzasadnienia dla 4-letniego okresu wpisu do rejestru, skoro w ustawie uregulowane zostało również wykreślenie z przedmiotowego rejestru (ust. 9 tegoż artykułu). W innych funkcjonujących h rejestrach wpis jest bezterminowy, dlaczego więc tu miałoby być inaczej? Wpis do rejestru powinien posiadać okres nieoznaczony.	Uwaga nieuwzględniona. Z racji na potrzebę zapewnienia wysokiej jakości świadczenia wsparcia oraz bezpieczeństwa dla osób z niepełnosprawnościami oraz asystentów, zastosowanie czasowe wpisu wydaje się właściwe. Jednocześnie docelowy okres wpisu został wydłużony do 5 lat.
655.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	Osoba prywatna	Rekomenduję obniżenie liczby wymaganych punktów	Wysokie kryterium uzyskania 80 punktów w skali oceny potrzeb wsparcia wykluczy wiele osób z niepełnosprawnościami.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby poniżej 80 punktów w skali oceny potrzeby wsparcia będą mogły korzystać z asystencji w systemie projektowym.
656.	Art. 6	Ust. 1 i 2, pkt 2	Osoba prywatna	Rekomenduję zniesienie limitu lub w inny sposób uwzględnienie wsparcia dla osób potrzebujących stałej opieki.	Limit przysługujących godzin pracy asystentów jest zbyt niski (do 240 godzin miesięcznie) dla osób, które wymagają stałej, nawet całodobowej opieki lub intensywnego, specjalistycznego wsparcia. Należy zadbać o osoby, dla których stała opieka asystentów to kwestia życia lub śmierci.	Uwaga nieuwzględniona. Asystencja osobista nie jest usługą mającą na celu zapewnienie stałej opieki, a wsparcie niezależnego życia osoby z niepełnosprawnością.
657.	Art. 63	Pkt 1 i 2	Osoba prywatna	Zarówno w art. 63 p. 1	Wysokie kryterium uzyskania odpowiednio 90 lub 85 punktów w skali oceny potrzeb wsparcia wykluczy wiele osób z	Uwaga częściowo uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				jak i art. 63 p. 2 rekomenduję obniżenie liczby wymaganych punktów.	niepełnosprawnościami.	Dla wniosków przedłużających dotychczasowe wsparcie zapewniono wystarczający bufor czasowy (6 msc) na rozpatrzenie sprawy.
658.	Art. 64	Ust. 1, pkt 1 i 2	Osoba prywatna	Rekomenduję zniesienie limitu lub w inny sposób uwzględnienie wsparcia dla osób potrzebujących stałej opieki.	Limit przysługujących godzin pracy asystentów jest zbyt niski (do 240 godzin miesięcznie) dla osób, które wymagają stałej, nawet całodobowej opieki lub intensywnego, specjalistycznego wsparcia. Należy zadbać o osoby, dla których stała opieka asystentów to kwestia życia lub śmierci.	Uwaga nieuwzględniona. Asystencja osobista nie jest usługą mającą na celu zapewnienie stałej opieki, a wsparcie niezależnego życia osoby z niepełnosprawnością.
659.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna	Nowy punkt do ustawy – brak uwzględnienia gwarancji ciągłości w przypadku długiego rozpatrywania wniosków pomiędzy cyklami asystencji. Jeżeli osoba nabyła prawo do asystencji osobistej i złożyła wniosek o kolejny okres, zachowuje	Jeżeli osoba nabyła prawo do asystencji osobistej i złożyła wniosek o kolejny okres, zachowuje ona prawo do dotychczas ustalonej miesięcznej liczby godzin asystencji osobistej do czasu prawomocnego rozpoznania tego wniosku.	Uwaga częściowo uwzględniona. Dla wniosków przedłużających dotychczasowe wsparcie zapewniono wystarczający bufor czasowy (6 msc) na rozpatrzenie sprawy.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				ona prawo do dotychczas ustalonej miesięcznej liczby godzin asystencji osobistej do czasu prawomocneg o rozpoznania tego wniosku.		
660.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna	Nowy punkt do ustawy - Brak uwzględnienia asystencji "interwencyjn ej" Niezbędny nowy punkt szybkiej ścieżki asystencji interwencyjnej .	Wsparcie asystenckie jest silnie przypisane do powiatu, brak rozwiązania w przypadku, gdy osoba będzie potrzebowała wsparcia w przypadkach nagłej potrzeby np. w trakcie pobytu osoby z niepełnosprawnością poza miejscowością zamieszkania czy powiatem. Dodatkowo brak procedury interwencyjnej w przypadkach, gdy jest potrzebne nagłe i ponadstandardowe wsparcie, np. w przypadku hospitalizacji opiekuna lub opiekunki osoby z niepełnosprawnością.	Uwaga częściowo uwzględniona. Usługa asystencji osobistej będzie mogła być świadczona również poza powiatem stałego pobytu użytkownika.
661.	Uw aga ogó lna		Polskie Forum Osób z Niepełnospra wnościami		Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami wyraża zadowolenie z projektu ustawy, spełniającego standardy wynikające z Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami oraz Komentarza generalnego nr 5. W szczególności cieszy możliwość swobodnego wyboru przez osobę z niepełnosprawnością zarówno realizatora usługi, jak i asystenta osobistego, a także samodzielnego zatrudnienia asystenta. Z satysfakcją odnotowujemy również fakt podniesienia w art. 7 ust. 2 podmiotowości osób ubezwłasnowolnionych (piszemy to oczywiście w oczekiwaniu na ustawę o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji). Popieramy także oparcie realizowania usługi o osoby spoza kręgu rodziny poprzez wyłączenie najbliższych (art. 16 ust. 2 pkt 9), dzięki	Uwaga uwzględniona. Podane zapisy pozostają podtrzymane.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					czemu usługa asystencji osobistej będzie faktycznie kierowana przez osobę z niepełnosprawnością, stanowi to także realne odciążenie rodziny.	
662.	Uw aga ogó lna		Polskie Forum Osób z Niepełnospra wnościami		<p>Projekt przewiduje, że podobnie, jak przy świadczeniu wspierającym, przy przyznawaniu prawa do asystencji osobistej wykorzystana będzie skala ustalania poziomu potrzeby wsparcia. Wykorzystanie tej bazującej na ocenie funkcjonalnej skali należy ocenić pozytywnie. Jednak konieczne jest podkreślenie dwóch kwestii.</p> <p>Po pierwsze, niezbędne jest poprawienie procesu wydawania decyzji o ustaleniu poziomu potrzeby wsparcia, w szczególności zapewnienie standaryzacji pracy zespołów ustalających poziom potrzeby wsparcia. PFON zwracał na to uwagę w piśmie do Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych z dnia 1 sierpnia 2024 r. (pismo w załączeniu).</p> <p>Drugim bardzo istotnym aspektem jest zastosowanie przy drugiej formie wsparcia opartej na ww. skali ponownie bardzo wysokiego progu wejścia.</p> <p>Rozumiejąc specyfikę usługi asystencji osobistej jako skierowanej do niezbyt dużej liczby osób, PFON zwraca uwagę, że w celu zapewnienia poczucia sprawiedliwości, a także pełnego wykorzystania skali poziomu potrzeby wsparcia należy w możliwie jak najszybszym czasie wprowadzić rozwiązania przyznające określone uprawnienia na podstawie uzyskania w ww. skali mniej niż 70 punktów. Oczywiście system powinien przyznać największy zakres wsparcia w postaci różnych form osobom z największą punktacją, jednak musi przewidywać też zakres wsparcia dla osób z niższą punktacją.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Trwa proces ewaluacji wydawania decyzji o ustaleniu potrzeby wsparcia. Jednocześnie próg 80 punktów jest niezbędny ze względu na ograniczone środki. Osoby poniżej tego progu będą wciąż mogły jednak skorzystać z asystencji osobistej poprzez program finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.</p>
663.	Uw aga ogó lna		Polskie Forum Osób z Niepełnospra wnościami		<p>Projekt przewiduje, że podobnie, jak przy świadczeniu wspierającym, przy przyznawaniu prawa do asystencji osobistej wykorzystana będzie skala ustalania poziomu potrzeby wsparcia. Wykorzystanie tej bazującej na ocenie funkcjonalnej skali należy ocenić pozytywnie. Jednak konieczne jest podkreślenie dwóch kwestii.</p> <p>Po pierwsze, niezbędne jest poprawienie procesu wydawania decyzji o ustaleniu poziomu potrzeby wsparcia, w szczególności zapewnienie standaryzacji pracy zespołów ustalających poziom potrzeby wsparcia. PFON zwracał na to uwagę w piśmie do Pełnomocnika</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Trwa proces ewaluacji wydawania decyzji o ustaleniu potrzeby wsparcia. Jednocześnie próg 80 punktów jest niezbędny ze względu na ograniczone środki. Osoby poniżej tego progu będą wciąż mogły jednak skorzystać z asystencji osobistej poprzez program</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych z dnia 1 sierpnia 2024 r. (pismo w załączeniu).</p> <p>Drugim bardzo istotnym aspektem jest zastosowanie przy drugiej formie wsparcia opartej na ww. skali ponownie bardzo wysokiego progu wejścia.</p> <p>Rozumiejąc specyfikę usługi asystencji osobistej jako skierowanej do niezbyt dużej liczby osób, PFON zwraca uwagę, że w celu zapewnienia poczucia sprawiedliwości, a także pełnego wykorzystania skali poziomu potrzeby wsparcia należy w możliwie jak najszybszym czasie wprowadzić rozwiązania przyznające określone uprawnienia na podstawie uzyskania w ww. skali mniej niż 70 punktów. Oczywiście system powinien przyznać największy zakres wsparcia w postaci różnych form osobom z największą punktacją, jednak musi przewidywać też zakres wsparcia dla osób z niższą punktacją.</p>	finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.
664.	Art. 2	Pkt 2	Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami	2) wsparcie przez doświadczenie – usługę wspierającą w zakresie praktycznego korzystania z asystencji osobistej, świadczoną przez osobę z niepełnosprawnością posiadającą doświadczenie w korzystaniu z asystencji osobistej lub osobę stale wspierającą taką osobę, na	<p>Termin „doradztwo wzajemne” może budzić wątpliwości terminologiczne i nie jest najlepszym wyborem. W języku polskim termin ten nie oddaje właściwie istoty tej formy wsparcia, która w języku angielskim określana jest jako „peer support” lub „peer counseling”.</p> <p>Istota tego rodzaju wsparcia polega na dzieleniu się własnym doświadczeniem przez osobę, która sama przeszła podobną drogę i radziła sobie z podobnymi wyzwaniem. W kontekście osób z niepełnosprawnościami jest to szczególnie istotne, ponieważ taka osoba nie tylko rozumie praktyczne aspekty funkcjonowania z niepełnosprawnością, ale także emocjonalne i społeczne wymiary tej sytuacji.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Określenie „doradztwo wzajemne” zostało wypracowane w ramach projektu „Aktywni Niepełnosprawni – narzędzia wsparcia samodzielności osób niepełnosprawnych” i, jako część Standardu Asystencji Osobistej było również szeroko konsultowane.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				rzecz użytkownika lub osoby stale go wspierającej. Wsparcie świadczone jest przez osobę, której doświadczenie związane z niepełnospraw nością odpowiada potrzebom osoby korzystającej ze wsparcia.		
665.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	Polskie Forum Osób z Niepełnospra wnościami	Postulujemy zmianę projektu ustawy o bonie senioralnym, zgodnie z zaproponowan ym przez PFON brzmieniem, zgłoszonym w ramach konsultacji ww. ustawy (pismo w załączeniu).	Załączamy uwagi do projektu ustawy o bonie senioralnym. Postulujemy zmiany projektu ustawy o bonie senioralnym w celu wyeliminowania wątpliwości konstytucyjnej dot. niezgodności wykluczenia z asystencji osobistej osób powyżej 65. roku życia.	Uwaga przyjęta. Należy jednak zauważyć, że za zmiany w zakresie ustawy o bonie senioralnym odpowiedzialna jest Ministra do spraw Polityki Senioralnej. Jednocześnie pragniemy wskazać, że aktywnie omawiamy z Ministrą do spraw Polityki Senioralnej kwestie konieczności komplementarności obu projektów ustaw i zgodnie z przekazanymi przez Ministrę do spraw Polityki Senioralnej uwagami do Ustawy o asystencji osobistej – projekt ustawy o bonie senioralnym ma być uzupełniany również w tym kierunku.
666.	Art. 61	Ust. 1	Polskie Forum Osób	Art. 61. 1. Minister	Propozycja dookreślenia terminu. Obecny wydaje się nieprecyzyjny.	Uwaga uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			z Niepełnospra wnościami	właściwy do spraw zabezpieczeni a społecznego, po upływie trzech lat oraz przed upływem czterech lat od dnia wejścia w życie ustawy, dokona: (...)		Przepisy adekwatnie zredagowano.
667.	Art. 4	Ust. 1, pkt 2	Polskie Forum Osób z Niepełnospra wnościami	Usunięcie pkt 1 i 2 i nadanie ust. 1 brzmienia: które ukończyły 13. rok życia do ukończenia 65. roku życia, i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób	W celu zapewnienia spójności systemów i uniknięcia sytuacji utraty prawa do asystencji osobistej „automatycznie” po ukończeniu 18. roku życia, proponujemy rozszerzenie oceny poziomu potrzeby wsparcia na osoby w wieku 13-18 lat.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na powiązanie oceny oziomu potrzeby wsparcia ze świadczeniem wspierającym, przysługującym osobie z niepełnosprawnością (nie zaś opiekunowi), rozszerzenie na ten moment katalogu osób otrzymujących ocenę poziomu potrzeby wsparcia o młodzież między 13 a 18 rokiem życia spowoduje w aktualnej sytuacji powstanie problemów z dodatkowym orzecznictwem.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				niepełnospraw nych, uzyskały co najmniej 80 punktów; [równoległa zmiana w art. 4b ustawy o rehabilitacji w celu objęcia ustalaniem poziomu potrzeby wsparcia osób pomiędzy 13. a 18. rokiem życia]		
668.	Art. 6		Polskie Forum Osób z Niepełnospra wnościami	Po pkt 1 dodanie pkt 1a o treści: 1a. W przypadku osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej	Zauważamy potrzebę zwiększenia wymiaru godzinowego asystencji osobistej dla osób wymagających najbardziej intensywnego wsparcia. Planowana obecnie docelowa liczba godzin nie zapewni im możliwości prowadzenia prawdziwie niezależnego życia.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na ograniczone środki budżetowe, nie jest możliwe zwiększenie docelowej liczby godzin dla tej grupy

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				oraz zatrudnianiu osób niepełnospraw nych, uzyskały co najmniej 95 punktów: 1) minimalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 45; 2) maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 360.		
669.	Art. 7	Ust. 1- 2	Polskie Forum Osób z Niepełnospra wnościami	Sugerujemy zmianę przepisów ust. 1 i 2 w celu ich uspójnienia.	Zgodnie z ust. 1, opiekun prawny lub osoba stale wspierająca w każdym przypadku potrzebuje zgody osoby z niepełnosprawnością na złożenie wniosku, natomiast ust. 2 nie wymaga takiej zgody, lecz przewiduje możliwość złożenia sprzeciwu przez osobę ubezważnowolnioną. Sytuację złożenia wniosku przez inną osobę niż osoba z niepełnosprawnością powinien kompleksowo regulować ust. 2.	Uwaga uwzględniona. Przepisy adekwatnie zredagowano.
670.	Art. 7	Ust. 4	Polskie Forum Osób z Niepełnospra wnościami	Dodanie pkt 8 o treści: 8) środki niezbędne do zapewnienia dostępności osobie z niepełnospraw nością w celu	Wprowadzenie tego przepisu ułatwi zapewnienie dostępności całego procesu osobom z niepełnosprawnościami oraz zgodność z obowiązującymi przepisami dot. dostępności.	Uwaga uwzględniona. Przepisy adekwatnie zredagowano.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				ustalenia prawa do asystencji osobistej.		
671.	Art. 9	Ust. 2	Polskie Forum Osób z Niepełnospra wnościami	2. W przypadku zmiany potrzeb użytkownika wniosek o ponowne ustalenie prawa do asystencji osobistej może zostać złożony bez zachowania terminu określonego w ust. 1	Zmiana ma na celu zwiększenie przejrzystości i zrozumiałości przepisów oraz uspoźnienie art. 9 ust. 2 z art. 7.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały adekwatnie zredagowane.
672.	Art. 11	Ust. 5	Polskie Forum Osób z Niepełnospra wnościami	5. W przypadku użytkownika niepełnoletnie go lub ubezwłasnowo lnionego, wyboru asystenta osobistego dokonuje użytkownik, za zgodą przedstawiciel a ustawowego,	Propozycja zmierza do zagwarantowania możliwości korzystania z usługi asystenta osobistego osobom, które nie mogą samodzielnie wybrać asystenta.	Uwaga uwzględniona. Przepis został adekwatnie przeredagowany.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej wobec niepełnoletnie go, osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka, w którym niepełnoletni przebywa lub dyrektora placówki opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego, w której niepełnoletni przebywa. W przypadku niedokonania wyboru asystenta osobistego przez użytkownika niepełnoletnie go lub ubezwłasnowo lnionego wyboru asystenta dokonuje		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				przedstawiciel ustawowy, osoba pełniąca funkcję rodziny zastępczej wobec niepełnoletnie go, osoba prowadząca rodzinny dom dziecka, w którym niepełnoletni przebywa lub dyrektor placówki opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego, w której niepełnoletni przebywa		
673.	Art. 14	Ust. 3	Polskie Forum Osób z Niepełnospra wnościami	3. W przypadku deklaracji, o której mowa w ust. 2, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje wynagrodzeni e na wyodrębniony rachunek	Niespójność z pozostałymi ustępami art. 14.	Uwaga uwzględniona. Przepis został adekwatnie przeredagowany.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				bankowy użytkownika asystencji osobistej.		
674.	Uw aga ogó lna		Polskie Forum Osób z Niepełnospra wnościami	Połączenie rozdziałów 6 i 7 pod wspólnym tytułem „Świadczenie asystencji osobistej	Obecny tytuł Rozdziału 6 sugeruje wspieranie asystenta osobistego, dodatkowo nie odpowiadając w pełni zakresowi przedmiotowemu.	Uwaga częściowo uwzględniona. Ustawa została gruntownie zredagowana.
675.	Art. 16	Ust. 6	Polskie Forum Osób z Niepełnospra wnościami	6. Stawka godzinowa asystenta osobistego wynosi nie mniej niż 50 złotych oraz nie więcej niż 65 złotych.	Obok stawki maksymalnej proponujemy uregulować również ustawowo stawkę minimalną w celu zapewnienia odpowiedniego wynagrodzenia asystentów osobistych i w ten sposób m.in. budowania prestiżu zawodu, przeciwdziałania tzw. selekcji negatywnej oraz dbania o odpowiednią liczbę kandydatów do wykonywania pracy asystenta osobistego. Zaproponowana stawka minimalna koresponduje ze stawkami funkcjonującymi w rządowych programach „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”.	Uwaga w większości uwzględniona. Wprowadzono stawki bazowe.
676.	Art. 16	Ust. 10, pkt 3	Polskie Forum Osób z Niepełnospra wnościami		Wobec braku standardów ewakuacji osób z niepełnosprawnościami oraz dostępnych zasad ewakuacji jedynie dla niektórych miejsc/placówek, PFON postuluje uwzględnienie specyfiki różnych niepełnosprawności w programie szkoleń.	Uwaga przyjęta.
677.	Art. 17		Polskie Forum Osób z Niepełnospra wnościami	Dodanie ust. 2 o treści: 2. Użytkownik asystencji osobistej może zawnioskować do realizatora do	Superwizja powinna być również możliwa do zrealizowania na wniosek użytkownika, także ze względu na równowagę stron i możliwość reakcji użytkownika na zaobserwowane trudności lub nieprawidłowości.	Uwaga nieuwzględniona. Superwizja pozostaje instrumentem fakultatywnym. Instrumentem zapewniającym równowagę stron jest w tym wypadku doradztwo wzajemne.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				przeprowadze nie superwizji asystencji osobistej.		
678.	Art. 18	Ust. 2, pkt 1	Polskie Forum Osób z Niepełnospra wnościami	posiada co najmniej dwuletnie udokumentow ane doświadczenie korzystania z asystencji osobistej lub, w przypadku osoby stale wspierającej osobę z niepełnospraw nością, posiada co najmniej dwuletnie udokumentow ane doświadczenie we wspieraniu osoby korzystającej z asystencji osobistej, w wymiarze co najmniej 30 godzin miesięcznie;	Warunek korzystania z asystencji osobistej może być spełniony jedynie w stosunku do osoby z niepełnosprawnością, tymczasem zgodnie z definicją doradcami wzajemnymi mogą być również osoby stale wspierające osobę z niepełnosprawnością. Dlatego należy uzupełnić przepis.	Uwaga uwzględniona. Przepis został adekwatnie przeredagowany.
679.	Art. 24		Polskie Forum Osób z		Warto rozważyć regularną ewaluację, która służyć będzie monitorowaniu i identyfikacji nieprawidłowości oraz poprawie jakości usługi asystencji osobistej, a nie tylko ewaluację dokonywaną pod	Uwaga przyjęta.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Niepełnospra wnościami		koniec świadczenia usługi.	Odpowiednie zapisy zostały wdrożone.
680.	Art. 26	Ust. 2, pkt 1	Polskie Forum Osób z Niepełnospra wnościami	1) do działań statutowych należy działalność na rzecz osób z niepełnospraw nościami	Rekomendujemy uspoźnienie przepisu z określeniem sfery zadań publicznych z art. 4 ust. 1 pkt 7 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1491).	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały adekwatnie zredagowane.
681.	art 26	Ust. 3 pkt 5	Polskie Forum Osób z Niepełnospra wnościami	realizuje superwizje dla zatrudnianych asystentów osobistych w wymiarze nie mniejszym niż 2 godziny na pół roku dla każdego asystenta osobistego;	Superwizja powinna być wsparciem obowiązkowym, niezależnym od wniosku asystenta lub użytkownika. Ma bowiem służyć zapewnieniu wysokiej jakości świadczonych usług.	Uwaga nieuwzględniona. Superwizja pozostaje wsparciem fakultatywnym, zależnym od woli asystenta osobistego.
682.	Art. 29	Ust. 3, pkt 1	Polskie Forum Osób z Niepełnospra wnościami	Propozycja usunięcia pkt 1	Wymóg posiadania wykształcenia wyższego we wskazanych dziedzinach i jednocześnie 3-letniego doświadczenia w pracy jako asystent osobisty może stanowić barierę w znalezieniu osób chętnych do pełnienia roli superwizora.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
683.	Art. 46		Polskie Forum Osób z Niepełnospra wnościami	Art. 46 1. Samorząd powiatowy organizuje usługi asystencji osobistej dla	Potrzeba wprowadzenia ustawowego standardu asystencji osobistej, która będzie nadal realizowana ze środków Funduszu Solidarnościowego. Doświadczenia wskazują, że obecnie zarówno samorządy, jak i organizacje pozarządowe mają zbyt daleko posuniętą swobodę w realizacji usługi. Skutkuje to brakiem standaryzacji usługi asystencji osobistej w różnych miejscach kraju, a w konsekwencji często daleką od Konwencji formą usługi.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnospraw ności albo orzeczenie o niepełnospraw ności, niespełniający ch warunków określonych w art. 4 ustawy. 2. Środki na organizację usług są przekazywane samorządowi powiatowemu z Funduszu Solidarności wego na podstawie algorytmu określonego przez Radę Ministrów w drodze rozporządzeni a. 3. Algorytm, o którym mowa w ust. 2, powinien uwzględniać w szczegółności liczbę		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>mieszkańców powiatu.</p> <p>4. Rada Powiatu w drodze uchwały określa zasady ubiegania się o asystencję osobistą, realizowanej na podstawie tego artykułu, i przyznawania jej osobom z niepełnosprawnościami.</p> <p>5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego organizuje konkursy dla organizacji pozarządowych na realizację usług asystencji osobistej dla osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>orzeczenie o niepełnosprawności, niespełniających warunków art. 4 ustawy.</p> <p>6. Konkursy, o których mowa w ust. 5, mogą mieć charakter jednoroczny lub wieloletni.</p> <p>7. Konkursy, o których mowa w ust. 5, należy ogłaszać co najmniej na 3 miesiące przed końcem zadań realizowanych na podstawie poprzednich konkursów.</p> <p>8. Maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej świadczonej na podstawie tego artykułu wynosi 240.</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				9. Osoba z niepełnosprawnością nie może korzystać równocześnie z usług asystencji osobistej organizowanych na podstawie niniejszego artykułu przez powiat i organizację pozarządową. 10. Do asystencji osobistej realizowanej na podstawie tego artykułu stosuje się odpowiednio art. 3, 5, Rozdziały 6-8, art. 31-32, 36-45, Rozdział 11.		
684.	Art. 51	Pkt 2	Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami	2) w art. 2 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Do ulgi 95% przy przejazdach	Ponieważ przepis powiązany z ustawą o asystencji osobistej, proponowane jest dostosowanie przepisu do terminologii czej, na której oparta jest ww. ustawa. Zmiana polega więc na zamianie określenia „opiekun” na „osoba wspierająca”.	Uwaga nieuwzględniona. Po konsultacjach międzyresortowych, ze względu na możliwe problemy interpretacyjne, projektodawca zrezygnował z postulowanej zmiany.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego oraz autobusowego , na podstawie biletów jednorazowych, jest uprawniony przewodnik lub osoba wspierająca w podróży osobę niewidomą albo osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji, a także asystent osobisty towarzyszący w podróży osobie z niepełnosprawnością.”.		
685.	Art. 60		Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami	Art. 60. Minister właściwy do spraw zabezpieczeni a społecznego, po upływie 18 miesięcy oraz przed	Propozycja dookreślenia terminu przeglądu stosowania przepisów ustawy. Obecny termin wydaje się nieprecyzyjny	Uwaga nieuwzględniona. Przepis wskazuje już datę rozpoczęcia przeglądu, co wydaje się wystarczające. Jednocześnie określanie bardzo konkretnej daty zakończenia może wpłynąć negatywnie na jakość i poziom szczegółowości przeglądu.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				upływem 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, dokona przeglądu stosowania przepisów ustawy oraz przepisów wydanych na jej podstawie, w celu dokonania oceny systemu świadczenia asystencji osobistej oraz przedstawieni a rekomendacji Radzie Ministrów w kwestii ewentualnej konieczności podjęcia działań korygujących w systemie świadczenia asystencji osobistej.		
686.	Art. 26	Ust. 2, pkt 2	Gdyńskie Centrum Usług	realizuje bezpośrednie wsparcie w	ONG realizujące rządowe Programy AOOzN realizowały je z przerwami , czyli nie przez okres 12 miesięcy z uwagi na terminy ogłaszanych Programów.	Uwaga uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Opiekuńczyc h	codziennym funkcjonowani u osób niepełnospraw nych, w szczegółności realizuje asystencję osobistą osób z niepełnospraw nościami w ciągu ostatniego roku licząc na dzień złożenia wniosku o wpis do rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2;	Obecny zapis wyeliminuje wiele organizacji z możliwości wpisu do rejestru.	Przepisy, po dodatkowej analizie prawnej, obejmą również w sposób przedstawiony przez Gdyńskie Centrum Usług Opiekuńczych organizacje realizujące AOOzN z przerwami wynikającymi z trybu projektowego.
687.	Art. 5	Ust.3	Gdyńskie Centrum Usług Opiekuńczyc h	Brak takiego zapisu. Limit godzin należy wykorzystać w danym miesiącu. Ewentualnie: w decyzji określić roczny limit godzin.	Utrudnienie rozliczania wykorzystanych godzin. Np. jeżeli ktoś ma przyznane 60 godz./ m-c i w 1 miesiącu wykorzysta 40, w 2 miesiącu wykorzysta 70 (czyli można liczyć na 2 sposoby: dodatkowo 10 z 1 m- ca lub 50 z obecnego i 20 z poprzedniego) to czy w 3 miesiącu może wykorzystać 70?	Uwaga częściowo uwzględniona. Wskazana kwestia została doprecyzowana w ustawie.
688.	Art. 5	Ust. 2	Gdyńskie Centrum Usług	Godziny asystencji osobistej sprawozdaje	Doprecyzowanie terminów	Uwaga częściowo uwzględniona. Wskazana kwestia została doprecyzowana w treści Ustawy.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Opiekuńczyc h	się za każdy miesiąc 30 dni po zakończeniu miesiąca oraz rozlicza się w okresach kwartalnych 30 dni po zakończeniu kwartału.		
689.	Art. 6	Ust. 1 i inne	Gdyńskie Centrum Usług Opiekuńczyc h	minimalna miesięczna liczba przyznanych godzin asystencji osobistej wynosi 30;	Nie jest sprecyzowane czy chodzi o przyznaną czy wykorzystaną minimalną liczbę godzin	Uwaga częściowo uwzględniona. Wskazana kwestia została doprecyzowana w treści Ustawy.
690.	Art. 11	Ust. 6, pkt 2	Gdyńskie Centrum Usług Opiekuńczyc h	posiadać co najmniej 6- miesięczne, udokumentow ane doświadczenie w udzielaniu bezpośrednieg o wsparcia osobom niepełnospraw nym Posiadanie doświadczenia może zostać udokumentow ane pisemnym	Doprecyzowanie	Uwaga częściowo uwzględniona. Wskazana kwestia została doprecyzowana w treści Ustawy.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				oświadczenie m podmiotu, który zlecał udzielanie bezpośredniej pomocy osobom z niepełnospraw nościami. Podmiotem tym może być również osoba fizyczna (a więc nie tylko osoba prawna, czy jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej)), która zleciła udzielenie bezpośredniej pomocy osobie z niepełnospraw nością Ocena posiadania przez osobę doświadczenia w udzielaniu bezpośredniej pomocy osobom z niepełnospraw		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				nościami należy do realizatora Programu		
691.	Art. 11	Ust. 9	Gdyńskie Centrum Usług Opiekuńczy ch	W szczególnych przypadkach Użytkownik ma prawo korzystać ze wsparcia maksymalnie 2 asystentów osobistych jednocześnie, w tym samym czasie i miejscu.	Podwójne finansowanie tego samego zadania.	Uwaga nieuwzględniona. Każdy asystent osobisty finansowany jest rozliczany w ramach przydzielonych godzin (przykładowo, jeśli ktoś skorzysta ze wsparcia dwóch asystentów podczas jednej godziny, to wykorzysta dwie z przysługujących mu godzin asystencji osobistej).
692.	Art. 6	Ust. 3	Gdyńskie Centrum Usług Opiekuńczy ch	1) formul arza oceny potrzeb w zakresie asystencji osobistej; 2) wywia du bezpośrednieg o	Obserwacja osoby z niepełnosprawnością może naruszać poczucie godności OzN.	Uwaga nieuwzględniona. Obserwacja jest niezbędnym narzędziem wspierającym ocenę potrzeby wsparcia asystenckiego. Jednocześnie w rozporządzeniu zostanie zaproponowana taka procedura obserwacji, która osobę występującą o prawo do asystencji osobistej będzie traktować w sposób godny i podmiotowy.
693.	Art. 8	Ust. 8, pkt 2	Gdyńskie Centrum Usług	poziom stawki godzinowej asystenta osobistego	doprecyzowanie	Uwaga częściowo uwzględniona. Wskazana kwestia została doprecyzowana w treści Ustawy.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Opiekuńczyc h	określonej na podstawie następujących kryteriów: -.... -.....		
694.	Art. 4	Ust. 1, pkt. 1	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicac h	Które ukończyły 18 rok życia do ukończenia 85 roku życia...	Uważamy, że wiek powinien być podwyższony, gdyż z naszego doświadczenia osobami potrzebującymi asystencji osobistej są osoby starsze nawet do 85 roku życia.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
695.	Art. 14	Ust. 9	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicac h		Zbyt skomplikowane i złożone działania dla osób z niektórymi niepełnosprawnościami.	Uwaga nieuwzględniona. W wypadku samozarządzania (a użytkownik może korzystać również z zarządzania Powiatu i NGO) jest to niezbędne do prawidłowego prowadzenia rozliczeń.
696.	Art. 7	Ust. 1	Osoba prywatna	"Wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej składa osoba z niepełnospraw nością, jej opiekun prawny lub realizator wsparcia, taki jak organizacja	Umożliwienie NGO i realizatorom wsparcia składania wniosków w imieniu osób z niepełnosprawnościami pozwoli na skuteczniejsze dotarcie do grup potrzebujących i ułatwi proces administracyjny, szczególnie dla osób z ograniczeniami w zakresie składania wniosków samodzielnie.	Uwaga nieuwzględniona. Zapewniono wsparcie powiatu oraz ZUS w procesie składania wniosków o asystencję. Jednocześnie ustawa nie zabrania wsparcia w wypełnieniu wniosku potencjalnym realizatorom, wciąż jednak złożenie wniosku powinno pozostawać w gestii wyłącznie osoby z niepełnosprawnością przy ewentualnym udziale osób stale wspierających.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				pozarządowa wspierająca osoby z niepełnospraw nościami		
697.	Art. 8	Ust. 10	Osoba prywatna	"W szczególnie uzasadnionych przypadkach [...] powiat zapewnia pomoc w poprawnym złożeniu wniosku, a także umożliwia wsparcie w tym procesie przez organizacje pozarządowe."	Organizacje pozarządowe dysponują wiedzą i doświadczeniem w pracy z osobami z niepełnosprawnościami, co pozwala na efektywniejszą realizację wsparcia przy składaniu wniosków.	Uwaga nieuwzględniona. Zapewniono wsparcie powiatu oraz ZUS w procesie składania wniosków o asystencję. Jednocześnie ustawa nie zabrania wsparcia w wypełnieniu wniosku potencjalnym realizatorom, wciąż jednak złożenie wniosku powinno pozostawać w gestii wyłącznie osoby z niepełnosprawnością przy ewentualnym udziale osób stale wspierających.
698.	Art. 9	Ust. 3	Osoba prywatna	"Zespół ustala miesięczną liczbę godzin asystencji osobistej we współpracy z organizacjami pozarządowy mi, które mogą dostarczyć dodatkowych danych na temat specyficznych	Włączenie NGO do procesu ustalania liczby godzin pozwoli na lepsze dopasowanie wsparcia do indywidualnych potrzeb beneficjentów.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na obiektywne spojrzenie ze strony niezależnego zespołu, proces decyzji o prawie do asystencji osobistej i liczbie godzin pozostaje przy WZON

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				potrzeb osób z niepełnosprawnościami."		
699.	Art. 7	Ust. 1	Osoba prywatna	"Realizator wsparcia, taki jak organizacja pozarządowa, powinien być odpowiedzialny za zatrudnienie i rozliczenie asystentów osobistych."	Proces zatrudniania asystenta i jego rozliczania jest skomplikowany, co może być trudne lub niemożliwe dla osoby z niepełnosprawnością. Jeżeli osoba z niepełnosprawnością jest w stanie to zrobić, wsparcie asystenta staje się niezasadne.	Uwaga nieuwzględniona. Samozarządzanie jako jedna z dostępnych opcji realizacji jest konieczne do realizacji usługi asystencji zgodnie z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych (szczególnie Komentarzem Generalnym nr. 5). Istnieją osoby potrzebujące wsparcia w zasadzie w każdej czynności życiowej, a jednocześnie obsługujące samodzielnie narzędzia cyfrowe przy pomocy odpowiednich dostosowań czy narzędzi technologicznych oraz w pełni sprawne intelektualne. Projektodawca nie widzi niezasadności w przyznaniu im prawa do asystencji oraz prawa do samozarządzania asystencją.
700.	Art. 8	Ust. 3	Osoba prywatna	"Orzeczenie o niepełnosprawności, które uwzględnia potrzebę wsparcia osoby drugiej (punkt 7), powinno być wystarczające do przyznania godzin wsparcia asystenta osobistego."	Dublowanie procesu oceny potrzeb generuje niepotrzebne koszty dla państwa i wydłuża proces przyznawania wsparcia.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na kwestię rozpoznania niezbędnego zakresu takiego wsparcia istotne jest oparcie się w procesie przyznawania asystencji osobistej na ocenie potrzeby wsparcia oraz dodatkowej ocenie określającej niezbędny zakres asystencji osobistej.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
701.	Art. 9	Ust. 5	Osoba prywatna	"Rozliczenie godzin asystenta powinno odbywać się w formie dotacji przekazywane j realizatorom wsparcia."	Organizacje pozarządowe często nie posiadają środków na finansowanie usług z wyprzedzeniem, co może utrudniać płynność finansową i zniechęcać potencjalnych pracowników do podjęcia pracy jako asystent osobisty.	Uwaga nieuwzględniona. Mechanizm ustawowy zagwarantuje każdorazowo odpowiednio wczesną wypłatę środków organizacjom pozarządowym.
702.	Art. 4	Ust 1	Osoba prywatna	"Osoby z niepełnospraw nością składają wniosek przez opiekuna lub realizatora wsparcia, który może to zrobić w imieniu osoby bez potrzeby zakładania profilu zaufanego."	Osoby z niepełnosprawnościami, szczególnie z ciężkimi ograniczeniami, często nie mają możliwości samodzielnego działania, a wsparcie realizatora znacząco poprawiłoby dostępność i efektywność systemu przy jednoczesnym przestrzeganiu RODO.	Uwaga nieuwzględniona. Zapewniono wsparcie powiatu oraz ZUS w procesie składania wniosków o asystencję. Jednocześnie ustawa nie zabrania wsparcia w wypełnieniu wniosku potencjalnym realizatorom, wciąż jednak złożenie wniosku powinno pozostawać w gestii wyłącznie osoby z niepełnosprawnością przy ewentualnym udziale osób stale wspierających.
703.	Art. 6	Ust. 10	Osoba prywatna	"Wniosek może zostać złożony przez realizatora wsparcia w imieniu osoby z niepełnospraw nością, bez konieczności zakładania	Wymóg składania wniosków w systemie teleinformatycznym jest znacznym obciążeniem dla wielu osób z niepełnosprawnościami. Możliwość działania przez realizatorów wsparcia uprości procedurę i uczyni ją bardziej dostępną.	Uwaga nieuwzględniona. Zapewniono wsparcie powiatu oraz ZUS w procesie składania wniosków o asystencję. Jednocześnie ustawa nie zabrania wsparcia w wypełnieniu wniosku potencjalnym realizatorom, wciąż jednak złożenie wniosku powinno pozostawać w gestii wyłącznie osoby z niepełnosprawnością przy ewentualnym udziale osób stale wspierających.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				profilu zaufanego."		
704.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Zniesienie ograniczeń wiekowych: Wykluczenie osób powyżej 65. roku życia jest nieuzasadnione i dyskryminujące. Wszystkie osoby z niepełnosprawnościami, niezależnie od wieku, powinny mieć dostęp do usług asystenta osobistego, szczególnie w kontekście starzejącego się społeczeństwa	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
705.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Znajomość potrzeb przez realizatorów wsparcia: Organizacje pozarządowe i lokalne instytucje, które mają bezpośredni kontakt z osobami z niepełnosprawnościami, najlepiej rozumieją ich potrzeby. Włączenie ich w proces decyzyjny pozwoli na bardziej efektywne przydzielanie wsparcia i lepsze dostosowanie usług.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na obiektywne spojrzenie ze strony niezależnego zespołu, proces decyzji o prawie do asystencji osobistej i liczbie godzin pozostaje przy WZON.
706.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Zmniejszenie biurokracji: Wymóg składania wniosków w systemie teleinformatycznym jest znaczącą barierą dla wielu osób z niepełnosprawnościami, które mogą nie posiadać odpowiedniego dostępu, narzędzi ani wiedzy. Należy umożliwić składanie wniosków przez realizatorów wsparcia, co uprości proces i zwiększy dostępność.	Uwaga nieuwzględniona. Zapewniono wsparcie powiatu oraz ZUS w procesie składania wniosków o asystencję. Jednocześnie ustawa nie zabrania wsparcia w wypełnieniu wniosku potencjalnym realizatorom, wciąż jednak złożenie wniosku powinno pozostawać w gestii wyłącznie osoby z niepełnosprawnością przy ewentualnym udziale osób stale wspierających.
707.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Koszty podróży asystenta: Jeżeli koszty podróży asystenta mają być uwzględnione w stawce wynagrodzenia, należy je jasno określić i uwzględnić w budżetach, gdyż obecna stawka może być niewystarczająca do pokrycia tych kosztów. Wskazane jest wprowadzenie oddzielnej puli finansowej lub refundacji kosztów podróży, aby nie obciążać asystentów czy organizacji realizujących wsparcie.	Uwaga nieuwzględniona. 1) Koszt transportu pozostaje kwestią do ujęcia w kontrakcie trójstronnym Koszt transportu zawarty zostaje w kwocie bazowej dla asystenta osobistego, w

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						ramach decyzji zespołu ustalającego prawo do asystencji.
708.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Wsparcie dla NGO w zakresie finansowym i proceduralnym: Rozliczanie usług w formie dotacji zamiast refundacji jest niezbędne, aby NGO mogły efektywnie działać, bez ryzyka opóźnień finansowych, które mogłyby utrudniać zatrudnianie asystentów osobistych.	Uwaga uwzględniona. Wskazana kwestia została doprecyzowana w treści Ustawy.
709.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Eliminacja zbędnych formalności: Powielanie komisji oceniających potrzeby osób z niepełnosprawnościami nie tylko generuje dodatkowe koszty dla państwa, ale także wydłuża proces uzyskiwania wsparcia, co może być problematyczne dla beneficjentów	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na obiektywne spojrzenie ze strony niezależnego zespołu, proces decyzji o prawie do asystencji osobistej i liczbie godzin pozostaje przy WZON.
710.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Propozycje uproszczenia: System powinien być zintegrowany z istniejącymi orzeczeniami o niepełnosprawności, które zawierają informacje o potrzebie wsparcia drugiej osoby (punkt 7). Dzięki temu można uniknąć zbędnego dublowania procedur i kosztów	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na kwestię rozpoznania niezbędnego zakresu takiego wsparcia istotne jest oparcie się w procesie przyznawania asystencji osobistej na ocenie potrzeby wsparcia oraz dodatkowej ocenie określającej niezbędny zakres asystencji osobistej.
711.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Propozycje uproszczenia: System powinien być zintegrowany z istniejącymi orzeczeniami o niepełnosprawności, które zawierają informacje o potrzebie wsparcia drugiej osoby (punkt 7). Dzięki temu można uniknąć zbędnego dublowania procedur i kosztów	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na kwestię rozpoznania niezbędnego zakresu takiego wsparcia istotne jest oparcie się w procesie przyznawania asystencji osobistej na ocenie potrzeby wsparcia oraz dodatkowej ocenie określającej niezbędny zakres asystencji osobistej.
712.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	Miejsko-Gminny	O prawo do asystencji	W ocenie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztumie niniejsza ustawa wyklucza znaczną część osób z niepełnosprawnością	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie	osobistej mogą ubiegać się osoby, o których mowa w art. 3: 1) które ukończyły 18 rok życia do ukończenia 75. roku życia, i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych uzyskały co najmniej 70 punktów, lub które posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnospraw	z możliwości uzyskania wsparcia w formie asystencji osobistej, które dzięki przedmiotowemu wsparciu mogłyby aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym. Pierwsza grupa, która nie została ujęta w ustawie to osoby z niepełnosprawnością, które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych uzyskały od 70 do 79 punktów. Jest to grupa osób, która ze względu na swój stan zdrowia i posiadane niepełnosprawności również posiada trudności w codziennym funkcjonowaniu, zaś wsparcie w formie asystencji osobistej pozwoliłoby na ich zniwelowanie. Jednocześnie z doświadczenia tutaj. Ośrodka w dotychczasowej realizacji przedmiotowej formy wsparcia wynika, że odbiorcy wsparcia w większości posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności i zgodnie z ww. orzeczeniem wymagają pomocy osób trzecich. Drugą grupę stanowią osoby z niepełnosprawnością, które ukończyły 65 rok życia do ukończenia 75. roku życia. Jest to grupa osób, która we współczesnych czasach nadal pozostaje aktywna w życiu społecznym. Możliwość uzyskania wsparcia w formie asystencji osobistej tej grupy osób umożliwiłoby przede wszystkim dalsze pozostanie w swoim środowisku lokalnym i utrzymanie dobrej kondycji psychiczno-emocjonalnej.	Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym. Osoby mające poniżej 80 punktów w skali ustalenia potrzeby wsparcia mają szansę uzyskać asystencję w ramach programu finansowanego z Funduszu Solidarnościowego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				ności lub traktowane na równi z tym orzeczeniem, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnospraw nych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44 z późn. zm.)		
713.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	Psycholog, psychoterap euta psychoanalit yczny Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychoanalit ycznej	O prawo do asystencji osobistej mogą ubiegać osoby, o których mowa w art.3, Które ukończyły 18 r.ż.. bez ograniczenia wieku. Rekomenduję obniżenie liczby	Wysokie kryterium uzyskania 80 punktów w skali oceny potrzeb wsparcia wykluczy wiele osób z niepełnosprawnościami. Wykluczenie osób powyżej 65r.z. jest niezgodne z zapisami Konstytucji RP oraz Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Zapis zastosowany w projekcie nie uwzględnia prawa wsparcia dla osób, u których choroba powoduje niepełnosprawność przez 65 i trwa po 65 r.ż r.ż jak i takich, iu których choroba np. neurodegradacyjna zaczęła się po 65 r. ż.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym. Osoby mające poniżej 80 punktów w skali ustalenia potrzeby wsparcia mają szansę uzyskać asystencję w ramach programu finansowanego z Funduszu Solidarnościowego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				wymaganych punktów.		
714.	Art. 6	Ust. 1 i 1	Psycholog, psychoterap euta psychoanalit yczny Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychoanalit ycznej	Rekomenduję zniesienie limitu lub w inny sposób uwzględnienie wsparcia dla osób potrzebujących stałej opieki.	Limit przysługujących godzin pracy asystentów jest zbyt niski (do 240 godzin miesięcznie) dla osób, które wymagają stałej, nawet całodobowej opieki lub intensywnego, specjalistycznego wsparcia. Należy zadbać o osoby, dla których stała opieka asystentów to kwestia życia lub śmierci.	Uwaga nieuwzględniona. Asystencja osobista nie jest usługą mającą na celu zapewnienie stałej opieki, a wsparcie niezależnego życia osoby z niepełnosprawnością.
715.	Art. 63	Pkt 1 i 2	Psycholog, psychoterap euta psychoanalit yczny Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychoanalit ycznej	Zarówno w art. 63 p. 1 jak i art. 63 p. 2 rekomenduję obniżenie liczby wymaganych punktów. Proponuję rozszerzyć dla osób po 65 r.ż	Wysokie kryterium uzyskania odpowiednio 90 lub 85 punktów w skali oceny potrzeb wsparcia wykluczy wiele osób z niepełnosprawnościami. Nie ma podstaw do prawnych do ograniczania wsparcia osobom po 65r.ż.- to dyskryminacja!	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na potrzebę stopniowego wdrażania systemowego usługi asystencji osobistej progi punktowe uważamy za zasadne. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
716.	Art. 64	Ust. 1, pkt 1 i 2	Psycholog, psychoterap euta psychoanalit yczny Polskiego Towarzystwa Psychoterapii	Rekomenduję zniesienie limitu lub w inny sposób uwzględnienie wsparcia dla osób potrzebujących stałej opieki.	Limit przysługujących godzin pracy asystentów jest zbyt niski (do 240 godzin miesięcznie) dla osób, które wymagają stałej, nawet całodobowej opieki lub intensywnego, specjalistycznego wsparcia. Należy zadbać o osoby, dla których stała opieka asystentów to kwestia życia lub śmierci.	Uwaga nieuwzględniona. Asystencja osobista nie jest usługą mającą na celu zapewnienie stałej opieki, a wsparcie niezależnego życia osoby z niepełnosprawnością.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Psychoanalit ycznej			
717.	Uw aga ogó lna		Psycholog, psychoterap euta psychoanalit yczny Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychoanalit ycznej	Nowy punkt do ustawy – brak uwzględnienia gwarancji ciągłości w przypadku długiego rozpatrywania wniosków pomiędzy cyklami asystencji. Jeżeli osoba nabyła prawo do asystencji osobistej i złożyła wniosek o kolejny okres, zachowuje ona prawo do dotychczas ustalonej miesięcznej liczby godzin asystencji osobistej do czasu prawomocneg o rozpoznania tego wniosku.	Gwarancja ciągłości wsparcia (jeśli upłynie termin, na który przyznano asystencję, nie może pojawić się przerwa w przypadku długiego rozpatrywania kolejnego wniosku), ponieważ dla prawdziwej niezależności wymagana jest ciągłość wsparcia	Uwaga częściowo uwzględniona. Dla wniosków przedłużających dotychczasowe wsparcie zapewniono wystarczający bufor czasowy (6 msc) na rozpatrzenie sprawy.
718.	Uw aga		Psycholog, psychoterap	Nowy punkt do ustawy -	Wsparcie asystenckie jest silnie przypisane do powiatu, brak rozwiązania w przypadku, gdy osoba będzie potrzebowała wsparcia	Uwaga częściowo uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
	ogó lna		euta psychoanalit yczny Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychoanalit ycznej	Brak uwzględnienia asystencji "interwencyjn ej". Niezbędny nowy punkt szybkiej ścieżki asystencji interwencyjnej .	w przypadkach nagłej potrzeby np. w trakcie pobytu osoby z niepełnosprawnością poza miejscowością zamieszkania czy powiatem. Dodatkowo brak procedury interwencyjnej w przypadkach, gdy jest potrzebne nagłe i ponadstandardowe wsparcie, np. w przypadku hospitalizacji opiekuna lub opiekunki osoby z niepełnosprawnością.	Usługa asystencji osobistej będzie mogła być świadczona również poza powiatem stałego pobytu użytkownika.
719.	Art. 4	Ust. 1	Fundacja Sowelo	2), które osiągnęły wiek emerytalny , , spełniają warunek w zakresie określenia poziomu potrzeby wsparcia wskazany w ust. 1, a którym prawo do asystencji osobistej na mocy niniejszej ustawy przyznano do ukończenia wieku emerytalnego – bezterminowo. Wymiar	1. Art. 4, pkt. 1, ust. 1 wskazuje wprost na 65 rok życia. W przypadku podniesienia wieku emerytalnego na mocy innych ustaw zachodzi ryzyko braku komplementarności przepisów prawa i/lub potrzeba nowelizacji Ustawy. 2. Wobec braku rozwiązań systemowych w Polsce dotyczących wsparcia osób w wieku senioralnym (a równocześnie opartego na poszanowaniu w praktyce niezależności tych osób), a także systematycznego wydłużania się wieku dużej aktywności życiowej, zachodzi potrzeba zapewnienia asystencji osobistej osobom jak na wstępie. Alternatywami są: pozostawienie ww. osób „na łasce” rodzin lub umieszczenie w DPS.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				godzinowy usług asystencji osobistej dla tych osób jest nie większy niż ustalony najpóźniej w dniu osiągnięcia przez nie wieku emerytalnego” .		
720.	art. 6	Ust. 3	Fundacja Sowelo	Zespół, ustala miesięczną liczbę godzin asystencji osobistej, oceniając rodzaj i intensywność potrzebnego wsparcia w wykonywaniu czynności i pełnieniu ról społecznych, których osoba ta nie może wykonywać i pełnić na równi z innymi osobami bez korzystania z asystencji osobistej	Niezależne życie, o którym mowa w przepisach ogólnych Ustawy odnosi się m.in. do pełnienia ról społecznych pełnionych przez osoby z niepełnosprawnością. Potrzeby użytkownika asystencji osobistej w zakresie czynności życia codziennego powinny być analizowane przez Zespół w kontekście ról społecznych, które osoba z niepełnosprawnością pełni lub chciałaby pełnić. Takiej potrzeby dowodzą m.in. wyniki pilotażu instrumentu „Asystencja osobista” w ramach ogólnopolskiego projektu wdrożeniowego „Aktywni niepełnosprawni”. Pilotaż usług asystencji osobistej pokazuje na tendencję, że im więcej ról społecznych osoba z niepełnosprawnością pełni, tym większego zakresu godzinowego asystencji osobistej potrzebuje. Nieuwzględnienie ww. czynnika w prowadzonej przez Zespół analizie potrzeb stwarza istotne ryzyko braku adekwatności przyznanej liczby godzin wsparcia w stosunku do faktycznych potrzeb Użytkownika.	Uwaga nieuwzględniona. Sytuacja społeczna osób z niepełnosprawnościami będzie jednak brana pod uwagę w ocenie zespołu – odpowiednio zostanie to ujęte w ramach rozporządzenia.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
721.	Art. 6	Ust. 3, pkt 2	Fundacja Sowelo	„obserwacji, o której czasie i miejscu prowadzenia osoba jej podlegająca musi zostać powiadomiona”.	Mając na uwadze konieczność poszanowania dobrostanu psychofizycznego osoby z niepełnosprawnością i osób z nią współzamieszkujących oraz mając w pamięci liczne w ostatnich latach przypadki nieuprawnionej inwigilacji osób fizycznych w RP, należy wykluczyć możliwość prowadzenia obserwacji, o której mowa, w sposób tajny.	Uwaga nieuwzględniona. Zapis ten nie jest konieczny w związku z charakterem obserwacji podejmowanych przez zespół.
722.	Art. 7	Ust 1	Fundacja Sowelo	Autor uwagi proponuje dookreślenie trybu udzielania odnośnej zgody oraz weryfikacji faktu jej udzielenia.	Brak uwzględnienia propozycji stwarza istotne ryzyko podejmowania przez osoby trzecie wobec osoby z niepełnosprawnością działań o charakterze prawnym, niezgodnych z jej wolą.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
723.	Art. 7	Ust 2	Fundacja Sowelo	Autor uwagi proponuje dookreślenie zakresu sprzeciwu, o którym mowa oraz terminu jego złożenia.	Przepis nie precyzuje, czy sprzeciw może dotyczyć samego faktu złożenia wniosku, czy również konkretnych treści zawartych w formularzu oceny potrzeb, stanowiącym załącznik do wniosku. Przepis nie precyzuje terminu złożenia wniosku, o którym mowa	Uwaga częściowo uwzględniona. Formuła sprzeciwu została usunięta z treści ustawy.
724.	art. 7	Ust. 3	Fundacja Sowelo	Autor uwagi proponuje dookreślenie, czy uczniowie szkół, w tym słuchacze szkół wyższych mogą składać	Z uwagi na specyfikę potrzeb edukacyjnych części osób z niepełnosprawnością oraz częściowo utrzymujący się segregacyjny model ich edukacji, wiele z nich kształci się w oddaleniu od miejsca zamieszkania w rozumieniu Kodeksu Cywilnego. Wśród ww. osób jest szereg spełniających kryteria pozwalające na ustalenie prawa do asystencji osobistej.	Uwaga częściowo uwzględniona. Właściwym miejscem ustalenia prawa do asystencji osobistej jest powiat pobytu osoby z niepełnosprawnością – może to być również pobyt na czas edukacji. Miejscem świadczenia asystencji osobistej nie musi być konkretny powiat – ani stałego zamieszkania, ani pobieranej edukacji

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				odnośny wniosek do Zespołu właściwego na miejsce pobytu w czasie pobierania nauki.		wyższej. Realizator, jakim jest powiat, może również zostać zmieniony w razie takiej potrzeby – ustalone prawo do asystencji pozostaje wtedy bez zmian.
725.	Art. 8	Ust 7, pkt 8	Fundacja Sowelo	„zakres szkoleń specjalistycznych, do których ukończenia asystent jest zobowiązany”.	Ukończenie szkoleń specjalistycznych poprawiających efektywność współpracy z użytkownikiem i realizacji jego potrzeb powinno być obowiązkiem, a nie uprawnieniem asystenta.	Uwaga nieuwzględniona. Kwestia pozostaje do dookreślenia między asystentem, realizatorem a użytkownikiem asystencji. Ze względu na elastyczność usługi i różnorodność umiejętności wskazywanych kandydatów niezależnie od odbytych szkoleń, nie ma potrzeby dookreślenia w ustawie takiego obowiązku dla asystenta osobistego.
726.	Art. 8	Ust. 9, pkt 12	Fundacja Sowelo	Autor uwagi proponuje dookreślenie, w jakim terminie od decyzji, o której mowa, osoba z niepełnosprawnością może złożyć kolejny wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej.	Wprowadzenie zmiany leży w interesie osób ubiegających się o ustalenie	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały adekwatnie zredagowane we wzmiarkowanym zakresie.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
727.	Art. 12	Ust. 3	Fundacja Sowelo	„Jeżeli użytkownik systematycz nie korzysta ze wsparcia więcej niż jednego asystenta osobistego, zawiera odrębny kontrakt trójstronny z każdym z tych asystentów”.	1. Korzystanie ze wsparcia danego asystenta w sposób incydentalny (na zastępstwo) nie powinno obligować użytkownika do zawierania z takim asystentem kontraktu trójstronnego. 2. Ustawa powinna określać dopuszczalne ramy czasowe zastępstwa za pracę asystentów, z którymi użytkownik zawarł kontrakty trójstronne.	Uwaga częściowo uwzględniona. Kwestia zastępstw i incydentalnego wsparcia została dookreślona w ramach ustawy.
728.	Art. 14	Ust. 1	Fundacja Sowelo	Autor uwagi proponuje dookreślenie, w jakim trybie i terminie możliwe jest wycofanie oświadczenia, o którym mowa, a następnie – korzystanie z usług realizatora asystencji osobistej w trybie art.10 ust. 2 Ustawy.	Decyzja o samodzielnym zatrudnieniu asystenta osobistego nie powinna mieć charakteru nieodwołalnego.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały adekwatnie zredagowane we wzmiarkowanym zakresie.
729.	Art. 17		Fundacja Sowelo	„Asystent osobisty jest	Dobro użytkownika asystencji osobistej i asystenta oraz efektywność ich wzajemnej współpracy wymaga obligatoryjności uczestnictwa	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				zobowiązany do korzystania z superwizji asystencji osobistej w wymiarze nie mniejszym niż 2 godziny na pół roku".	asystenta w superwizji.	Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
730.	Art. 18	Ust. 1	Fundacja Sowelo	„Użytkownikowi przysługuje nie więcej niż 4 godziny doradztwa przez doświadczenie w roku kalendarzowy m”. Realizator może zobowiązać uczestnika asystencji osobistej do udziału w doradztwie przez doświadczenie ”.	Proponowana nazwa będzie łatwiejsza do zrozumienia i zapamiętania dla użytkowników asystencji osobistej. W pełni oddaje charakter odnośnej formy wsparcia. Nawiązuje do określenia „ekspert przez doświadczenie”, które w Polsce funkcjonuje od lat w kontekście wspierania osób doświadczających kryzysu psychicznego. 2. Realizator powziawszy wiedzę o trudnościach w relacji między użytkownikiem, a asystentem powinien mieć prawo do skierowania użytkownika na doradztwo przez doświadczenie ponieważ udział w nim może doprowadzić do rozwiązania sytuacji problemowych.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na polskie doświadczenia w tym zakresie i przyjęty uzus projektodawca pozostaje przy proponowanym wcześniej nazewnictwie.
731.	Art. 18	Ust. 2, pkt 1	Fundacja Sowelo	Autor uwagi proponuje dookreślenie, że doświadczenie , o którym mowa obejmuje	Brak uwzględnienia proponowanej treści spowoduje: a)brak doradców wzajemnych spełniających wymogi ustawowe w pierwszych dwóch latach świadczenia asystencji osobistej na mocy Ustawy; b)trudności w jednoznacznym ustaleniu, czy kandydat na doradcę spełnia przedmiotowe kryterium.	Uwaga częściowo uwzględniona. Ustawa mówi o jednym ze sposobów realizacji asystencji osobistej, nie wykluczając innych, wspomina również o realizowanym programie. Nie ma więc potrzeby uwzględniania pierwszej części

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				także korzystanie z asystencji osobistej przed wejściem Ustawy w życie. Dookreślenia wymaga także sposób dokumentowania doświadczenia , o którym mowa.		uwagi – jest to bowiem jasno dorozumiane. Druga część uwagi zostanie uwzględniona w pełni.
732.	Art. 22	Ust. 2, pkt 1	Fundacja Sowelo	„Liczbę przyznanych godzin asystencji osobistej zmniejsza się o 50% w okresie korzystania przez danego użytkownika z usług realizowanych w: (...) Godzinowy wymiar zmniejszenia ustala się na poziomie średniej miesięcznej	Aktualna treść odnośnego zapisu nie uwzględnia krótkich przerw w korzystaniu ze wsparcia placówki wskutek rozmaitych okoliczności życiowych, czy też np. przerw wakacyjnych w działalności szkół i WTZ. Proponowany zapis jest bardziej sprawiedliwy społecznie – nie dyskryminuje np. uczniów starszych klas szkół ponadpodstawowych, którzy na terenie szkół spędzają dużo mniej czasu niż osoby młodsze. 2. Gdyby zapis o aktualnej treści obowiązywał w czasie pandemii Covid-19, uczniowie i uczestnicy WTZ byłiby de facto karani za decyzje władz publicznych czasowo zawieszające działalność tych placówek. 3. Możliwość nieobjętego odnośnym zmniejszeniem korzystania z asystencji przez osoby korzystające z nauczania indywidualnego w warunkach domowych zrekompensuje niedosyt aktywności i kontaktów społecznych u osób, których dotyczy.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				liczby godzin korzystania przez użytkownika ze wsparcia placówki, o której mowa w kwartale poprzedzającym kwartał, w którym użytkownik rozpoczął korzystanie z asystencji osobistej”. Zmniejszenie nie dotyczy osób korzystających z nauczania indywidualnego w warunkach domowych”.		
733.	Art. 25	Ust. 3	Fundacja Sowoło	Autor uwagi proponuje dookreślenie: a) na czyj wniosek i w jakim trybie Zespół ustala, że z asystencji osobistej korzystano w sposób	Mając na uwadze konsekwencje nienależnego korzystania z asystencji, doprecyzowanie treści przepisu leży w interesie osób z niepełnosprawnościami oraz Zespołów.	Uwaga uwzględniona. Przepisy dotyczące trybu kontroli i decyzji o nienależnym korzystaniu z asystencji zostały szczegółowo dopracowane.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				nienależny; b)czy od odnośnej decyzji Zespołu osobie z niepełnospraw nością przysługuje odwołanie; c)przez kogo, w jakim trybie i terminie jest ono rozpatrywane.		
734.	Art. 8	Ust. 8, pkt 5	Fundacja Sowelo	Mając na uwadze konsekwencje nienależnego korzystania z asystencji, doprecyzowani e treści przepisu leży w interesie osób z niepełnospraw nościami oraz Zespołów.	Jednym z bardzo silnych ryzyk dla efektywnego obejmowania osób z niepełnosprawnością wsparciem asystentów jest brak gotowości tych ostatnich do pracy na terenach wiejskich zwłaszcza położonych w oddaleniu od dużych lub średnich miast. Często są to obszary wykluczone komunikacyjnie, zwłaszcza gdy chodzi o środki transportu faktycznie dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. Proponowany zapis służy faktycznemu wyrównaniu szans w dostępie do asystencji osobistej dla osób z miejscowości o różnej liczbie ludności oraz zróżnicowanej infrastrukturze. Środki na dojazd asystenta do użytkownika oraz podróże wraz z użytkownikiem (do określonego kwotowo limitu) są przewidziane w rocznych programach asystenckich finansowanych z Funduszu Solidarnościowego. Ustawa powinna stwarzać co najmniej analogiczne możliwości finansowe w tym zakresie. Zespoły powinny rozpoznawać indywidualne potrzeby użytkowników w tym zakresie oraz wpływ wykluczenia komunikacyjnego na ich życie codzienne oraz pełnienie ról społecznych.	Uwaga uwzględniona. Wykluczenie komunikacyjne i związane z nim czasy dojazdu są jedną ze składowych dotyczących ustalania wysokości kwoty bazowej wynagrodzenia asystentów osobistych.
735.	Art. 16	Ust. 1	Fundacja Sowelo	„Asystentem osobistym może być osoba,	Proponowana zmiana ma zniwelować ryzyko braku możliwości efektywnej komunikacji między użytkownikiem, a asystentem, który go wspiera.	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				która:1) zna w stopniu komunikatywnym co najmniej jeden język werbalny, migowy lub sposób komunikacji alternatywnej, którym posługuje się użytkownik, z którym podejmuje współpracę”.		Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
736.	Art. 46		Fundacja Sowelo	„Program może mieć charakter jednoroczny lub wieloletni. Do usług asystencji osobistej realizowanych w ramach Programu stosuje się odpowiednio zapisy Ustawy: art. 10-12; 15, 16 (ust. 3-10); 20-23,26. Do usług realizowanych	Ustawa powinna określić minimalne wymagania dotyczące jakości, sposobu organizacji i realizacji usług asystencji osobistej realizowanych w ramach Programu. Brak uwzględnienia propozycji spowoduje duże ryzyko niskiej jakości usług, o których mowa w stosunku do wsparcia realizowanego bezpośrednio na mocy Ustawy. 2. Osoby, o których mowa w art. 63 Ustawy mają bardzo duże potrzeby w zakresie wsparcia w życiu codziennym, a jednocześnie nie będą mogły korzystać ze wsparcia na mocy Ustaw już w roku 2026. Każdy miesiąc braku takiej możliwości to istotne ograniczenia w życiu codziennym, realizacji potrzeb i zamierzeń. Aby zapobiec ryzyku pogorszenia warunków życia osób, o których mowa, czy też wręcz instytucjonalizacji tych osób rozpoczętej rok zanim mogłyby skorzystać z asystencji osobistej na mocy Ustawy, zaproponowano treść jak w kolumnie po lewej.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				w ramach Programu realizowanych w latach 2026 i 2027 uprawnione są w pierwszej kolejności osoby, o których mowa odpowiednio w ust. 1 lub 2 art. 63 Ustawy”.		
737.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	Stowarzysze nie Kujawsko- Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowy ch TŁOK	które ukończyły 18 rok życia i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych uzyskały	Wykluczenie z dostępu do wsparcia osób z niepełnosprawnością po 65. roku życia sprawia, że z usług asystencji nie będą mogły korzystać osoby w szczególnie trudnej sytuacji: niepełnosprawne, a jednocześnie w podeszłym wieku, często żyjące samotnie – i z tego względu w szczególności sposób potrzebujące wsparcia asystenckiego. Osoby starsze z niepełnosprawnościami nie przestają doświadczać niepełnosprawności po przekroczeniu 65. roku życia. Sytuację, w której z usług asystenckich będzie mogła korzystać osoba w wieku 64 lat, ale utraci to prawo po osiągnięciu 65. roku życia, uznać można za naruszenie zasady równości.	Uwaga częściowo uwzględniona. Osoby, które ukończą 65. lat, ale będą miały ważną decyzję o ustalonym prawie do asystencji, będą mogły korzystać z asystencji osobistej aż do zakończenia ważności decyzji. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				co najmniej 80 punktów;		
738.	Art. 26	Ust. 2	Stowarzysze nie Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządow ch TŁOK	Wpis do rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może uzyskać organizacja pozarządowa, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 i 1761), z wyjątkiem partii politycznych, europejskich partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych, fundacji utworzonych	Proponujemy możliwość rozszerzenia podmiotów, które mogłyby uzyskiwać wpis do rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 o kościelne osoby prawne, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego, oraz spółki non profit. Podmioty te świadczą usługi społeczne, w tym asystenckie, co pokazuje m.in. praktyka Programu "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" w ramach Funduszu Solidarnościowego. Usługi asystenckie w ramach ww. programu świadczą np. parafie, jednostki Caritas. Podmioty te posiadają wykwalifikowaną kadrę i doświadczenie w rozwijaniu usług asystenckich. Są wpisane w ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie obok spółdzielni socjalnych. Ponadto uwzględnia je również – w definicji podmiotów ekonomii społecznej – ustawa o ekonomii społecznej. Uwzględnienie ich w ustawie o asystencji zapewniłoby komplementarność systemu prawnego. Z kolei ich wykluczenie z możliwości rejestracji wpłynęłoby negatywnie na efektywność programu, eliminując ważną kategorię podmiotów społecznych zajmujących się asystencją.	Uwaga uwzględniona. Poszerzono katalog podmiotów, które mogą być włączone do Rejestru Realizatorów.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				przez partie polityczne i europejskich fundacji politycznych, lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1, 3 lub 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.		
739.	Art. 26	Ust. 2, pkt 1- 6	KAMILA KIERAŚ-Centrum Integracji Społecznej w Ustce	2. Wpis do rejestru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może uzyskać podmiot ekonomicznej, o których mowa w art.2 ust.5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. O ekonomii społecznej (Dz.U. 2024 poz. 113, późn.zm.)., jeżeli spełnia następujące warunki: 1) do zadań statutowych	W ramach realizacji usług asystencji osobistej, realizatorami – dotychczasowymi w ramach programów rządowych czy też projektów unijnych- są również PES- jest to szerszy katalog I w przypadku obszarów, gdzie brakuje organizacji pozarządowych, które spełniają przesłanki z art.26 jest szansa na to, że takie zadania będą realizowane m.in.przez CIS, KIS, w tym również samorządowe. Ponadto, warto pochylić się nad jednostkami poradnictwa specjalistycznego, jednostkami/podmiotami, które realizują wsparcie na rzecz ON	Uwaga uwzględniona. Poszerzono katalog podmiotów, które mogą być włączone do Rejestru Realizatorów.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>należy ochrona</p> <p>praw osób z</p> <p>niepełnospraw</p> <p>ią;</p> <p>2) realizuje</p> <p>bezpośrednie</p> <p>wsparcie w</p> <p>codziennym</p> <p>funkcjonowaniu</p> <p>osób</p> <p>niepełnospraw</p> <p>h, w szczegól</p> <p>realizuje</p> <p>asystencję</p> <p>osobistą osób z</p> <p>niepełnospraw</p> <p>iami, przez okr</p> <p>co najmniej 12</p> <p>miesięcy, licząc</p> <p>dzień złożenia</p> <p>wniosku o wpis</p> <p>rejstru, o któr</p> <p>mowa w ust. 1</p> <p>2;</p> <p>3) nie posiada</p> <p>zaległości w</p> <p>opłacaniu</p> <p>podatków i</p> <p>składek na</p> <p>ubezpieczenia</p> <p>społeczne lub</p> <p>zdrowotne;</p> <p>4) nie posiada</p> <p>zaległości we</p> <p>wpłatach na rz</p> <p>Państwowego</p> <p>Funduszu</p>	<p>(partnerstwa pomiędzy</p> <p>powiatem/samorządem),</p> <p>zlecanie zadań w ramach</p> <p>działalności pożytku.. Na</p> <p>obszarach -białych plamach-</p> <p>istnieje wówczas większa</p> <p>szansa na znalezienie</p> <p>realizatorów w większym</p> <p>katalogu</p>	

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>Rehabilitacji Os Niepełnospraw h lub innych zobowiązań na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Os Niepełnospraw h; 5) członkowie organu zarządzającego tego podmiotu byli ukarani zakazem pełnie funkcji związan z dysponowani środkami publicznymi or skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe; 6) posiada zas organizacyjne kadrowe pozwalające na zapewnienie wysokiej jakoś realizacji asystencji</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osobistej, w szczególności: a) zatrudnia lub może zaangażować co najmniej 3 osoby spełniające kryteria dla asystentów osobistych, wskazane w art. 16 pkt 2, b) zatrudnia osobę zapewniającą obsługę księgową lub ma podpisaną stosowną umowę z podmiotem świadczącym usługę obsługi księgową.		
740.	Art. 6	Ust. 3, pkt 2 i 3	Fundacja L'Arche	3. Zespół, ustala miesięczną liczbę godzin asystencji osobistej, oceniając rodzaj i intensywność potrzebnego wsparcia w wykonywaniu czynności, których osoba ta nie może wykonywać na	Często najlepszą wiedzę o osobie i jej funkcjonowaniu w środowisku ma placówka, która już udziela wsparcia tej osobie, np.. Środowiskowy Dom Samopomocy, Warsztat Terapii Zajęciowej, Dom Pomocy Społecznej, Mieszkania Wspomagane, Wspomagane Społeczności Mieszkaniowe. Fundacja L' Arche proponuje by Zespół ustalając miesięczną liczbę godzin asystencji osobistej wziął pod uwagę informacje o sytuacji środowiskowej od osoby wnioskującej o wsparcie, rodziny, opiekuna faktycznego ale też od specjalistów, np. pracownika socjalnego, asystenta, psychologa, terapeuty na co dzień wspierającego daną osobę. Wsparcie w postaci usługi asystenckiej mogłoby być elementem ustalonych i na bieżąco aktualizowanych indywidualnych planów wsparcia, indywidualnych programów rehabilitacji i terapii itp dotyczących OzN.	Uwaga nieuwzględniona. Pozyskane informacje innymi drogami są wystarczające by ocenić zakres niezbędnego wsparcia asystenckiego wg. rzeczywistych potrzeb osoby z niepełnosprawnością.

				<p>równi z innymi osobami bez korzystania z asystencji osobistej, na podstawie:</p> <p>1) formul arza oceny potrzeb w zakresie asystenc ji osobistej ;</p> <p>2) obser wacji;</p> <p>3) wywiadu bezpośre dniego.</p> <p>4. Obserwacja i wywiad bezpośre dni o których mowa w pkt. 3 ust. 2 i 3 zostaną przepro wadzone w miejscu zamieszk ania osoby wnioskuj</p>		
--	--	--	--	---	--	--

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>ację o wsparcie asystent a lub/i miejsca, w którym udzielan e jest wsparcie typu całodobo wego lub dzienne go. Obserwa cja i wywiad mogą uwzględ niać opinię podmiot u prowadz ącego wsparcie dzienne/ całodobo we o osobie, w celu określeni a w sposób wyczerp ujący</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				sytuacji środowis kowej.		
741.	Art. 22	Ust. 1	Fundacja L'Arche	<p>Art. 22. 1. Liczbę przyznanych godzin asystencji osobistej zmniejsza się o 75%, w okresie przebywania użytkownika w placówkach wymienionych w art. 21 ust. 2.</p> <p>3. Korzystanie przez użytkownika ze wsparcia asystenckiego w okresie przebywania w placówkach</p>	<p>Ustawodawca nie wyklucza wsparcia dla np. OzN będących mieszkańcami DPS ale poza siedzibą placówki. Czy Ustawodawca może wprost określić, że działanie takie nie powoduje występowania ryzyka podwójnego finansowania dla jednostki prowadzącej placówkę wymienioną w art. 21 ust.2 np.. DPS i nie będzie powodowała pomniejszenia dotacji dla podmiotu prowadzącego? Czy taka wykładnia może zostać przekazana do Urzędów Wojewódzkich kontrolujących działalność placówek całodobowych?</p> <p>Fundacja L'Arche proponuje także by wprost wskazać, że udzielenie wsparcia asystenckiego powinno zostać poprzedzone spotkaniem informacyjnym, w czasie którego zostaną określone zasady współpracy i wzajemnego informowania się o szczegółach realizacji wsparcia asystenckiego pomiędzy użytkownikiem, asystentem a placówką. Ustalenia zasad współpracy powinny zostać zaprotokołowane i podpisane przez wszystkie strony.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zasada unikania podwójnego finansowania jest również zasadą obowiązującą MRPiPS w wypadku projektowania przepisów. Oprócz tego wspomniany zapis ma również na celu powstrzymanie tzw. Wtórnej instytucjonalizacji, czy też wzmacniania instytucjonalizacji.</p> <p>Należy również dodać, że ważnym elementem projektowanej usługi jest niezależne życie osoby z niepełnosprawnością. Wydaje się więc, że uwzględnianie woli placówki co do formuły wsparcia asystenckiego byłoby złamaniem tej zasady, przyświecającej projektodawcy i wynikającej z art. 19 Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				wymie nionych w art. 21 ust. 2 nie jest kwalifi kowan e jako udziel anie wspar cia tego sameg o typu i nie powod uje ryzyka tzw. podwó jnego finans owani a. 4. Korzys tanie przez użytko wnika ze wspar cia asyste nckieg		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				o w okresi e przeby wania w placów ce wymie nionej w art. 21 ust.2 jest realizo wane poza siedzib ą tej placów ki i poprze dzone jest spotka niem inform acyjny m dotycz ącym realiza cji wspar cia, w który m		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				uczest niczą użytko wnik, asyste nt i przeds tawici el placów ki. Odpow iedzial ność za użytko wnika w czasie realiza cji wspar cia poza placów ką ponosi asyste nt osobis ty.		
742.	Art. 4	Ust. 1, pkt 3	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju	które ukończyły 18 rok życia, i które w zakresie	Po pierwsze, określając górną granicę wieku jest to dyskryminacja ze względu na wiek. Po drugie, osoby powyżej 65 roku życia też potrzebują takiego wsparcia i nie każdy może liczyć na wsparcie kogoś z rodziny czy innej osoby. Po trzecie, aby ujednolicić dwa systemy określenia wsparcia, tj. „świadczenia wspierające” oraz	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”	poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnospraw nych uzyskały co najmniej 70 punktów;	„usługi asystenckie” rekomendujemy również ujednolicenie uzyskania wsparcia od 70 punktów oraz podanie do konsultacji formularz pytań.	do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym. Osoby mające poniżej 80 punktów w skali ustalenia potrzeby wsparcia mają szansę uzyskać asystencję w ramach programu finansowanego z Funduszu Solidarnościowego.
743.	Art. 4	Ust. 2	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”	Brak treści – proponujemy usunięcie tego punktu ze względu na rekomendowa nie usunięcia górnej granicy wieku.	Jak wyżej. Górna granica wieku w usługach asystenckich nie powinna się pojawiać.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
744.	Art. 6	Ust. 1, pkt 1	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”	Brak treści – rekomenduje my usunięcie dolnej liczby godzin	Zapis jest niepotrzebny. Po pierwsze nie dopuszcza w praktyce mniejszego wymiaru wsparcia, a de facto, czasami może być potrzebny mniejszy wymiar wsparcia. Przez to wymusza to zawyżenie godzin dla kogoś kto będzie potrzebował np. 20 godzin miesięcznie. Liczba godzin powinna być przyznana na podstawie wniosku uczestnika oraz weryfikacji tego wniosku przez Zespół.	Uwaga częściowo uwzględniona. Obniżono minimalną liczbę godzin na 20 miesięcznie. Mniejsza liczba godzin wsparcia została oceniona jako nieefektywna dla projektowanej usługi.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
745.	Art. 6	Ust. 1, pkt 2	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”	Brak treści – rekomenduje my usunięcie górnej liczby godzin	Uwaga jak wyżej. Mogą być w rzeczywistości przypadki wymagające większego wymiaru wsparcia. Liczba godzin powinna być przyznana na podstawie wniosku uczestnika oraz weryfikacji tego wniosku przez Zespół.	Uwaga częściowo uwzględniona. Obniżono minimalną liczbę godzin na 20 miesięcznie. Mniejsza liczba godzin wsparcia została oceniona jako nieefektywna dla projektowanej usługi.
746.	Art. 8	Ust 4	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”	Do składu, o którym mowa w ust. 3, powinna należeć osoba z niepełnospraw nością jak najbardziej zbliżoną do rodzaju niepełnospraw ności osoby z niepełnospraw nością, której dotyczy wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej. W przypadku, gdy dany rodzaj niepełnospraw ności uniemożliwia pełnienie funkcji	Aby nie było problemów organizacyjno – prawnych na etapie kompletowania składów Zespołów, należy przerehabilitować zapis paragrafu. Poprawa zapisu poprawi płynność w postępowaniu i nie dopuści do sytuacji, w której nie można byłoby dokonywać oceny w momencie braku „osoby z niepełnosprawnością jak najbardziej zbliżoną” i „osoby stale wspierającej osobę z niepełnosprawnością.	Uwaga uwzględniona. Udział osoby z niepełnosprawnością w składzie Zespołu został zmieniony na fakultatywny.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				członka składu, do składu wchodzi osoba stałe wspierająca osobę z niepełnospraw nością jak najbardziej zbliżoną do rodzaju niepełnospraw ności osoby z niepełnospraw nością, której dotyczy wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej lub osoba, która ma wiedzę nt. danej niepełnospraw ności.		
747.	Art. 8	Ust. 5	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”	Członkom składu, o którym mowa w ust. 3, przysługuje ochrona prawna przewidziana dla funkcjonariusz	Proponujemy uzupełnienie zapisu paragrafu o dodanie kwestii związanej z wynagrodzeniem oraz zwrotem kosztów dojazdu dla członków Zespołu. Pozwoli to na przyciągnięcie większej liczby członków co z kolei będzie się przekładać na szybszy czas prowadzonych postępowań.	Uwaga częściowo uwzględniona. Wszystkim członkom Zespołów przysługuje wynagrodzenie za pracę.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				y publicznych, a także wynagrodzeni e za wykonane czynności oraz zwrot kosztów dojazdu w związku z pracami w składzie Zespołu.		
748.	Art. 8	Ust. 7	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”	Decyzję wydaje się na okres maksymalnie 7 lat.	Rekomendujemy, aby okres przyznawania usług asystenckich był tożsamy ze świadczeniami wspierającymi. Pozwoli to na ujednolicenie przepisów co będzie się przekładało na lepszą organizację jednego i drugiego wsparcia.	Uwaga częściowo uwzględniona. Wydłużono okres na którym można wydać decyzję do 5 lat.
749.	Art. 11	Ust. 3	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”	W przypadku niewskazania kandydata na asystenta osobistego przez użytkownika lub niezawarcia umowy z asystentem osobistym przez realizatora, realizator wskazuje co najmniej	Uważamy, że co do zasady wystarczy zaproponowanie jednego kandydata na asystenta. Proponowanie dwóch kandydatów może niejednokrotnie powodować problemy organizacyjne dla realizatora.	Uwaga nieuwzględniona. Proponowanie dwóch kandydatów jest ważnym elementem zapewniającym osobie z niepełnosprawnością możliwość wyboru, który jest niezbędny w wypadku usługi wymagającej budowy wzajemnego zaufania między użytkownikiem a asystentem. Ważne jest też, aby realizator miał jasno określony obowiązek do rozszerzania poszukiwań. Zapewnienie asystencji osobistej jest obowiązkiem powiatu. Szczególne przypadki, związane np. Z niedoborem kandydatów na rynku mimo zrobionego

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				jednego kandydatów, który jest zdolny do świadczenia asystencji osobistej użytkownikowi zgodnie z potrzebami wskazanymi w formularzu samooceny potrzeb w zakresie asystencji osobistej, spośród kandydatów na asystentów osobistych wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 36.		dokładnego rozeznania i skonsultowania się z funkcjonującymi na terenie powiatu bądź w powiatach ościennych, będą traktowane z uwzględnieniem tej szczególnej sytuacji.
750.	Art. 14	Ust. 1	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”		Zatrudnianie asystenta bezpośrednio przez użytkownika jest na pewno innowacyjnym przedsięwzięciem w Polsce, ale wzbudza wiele wątpliwości. Po pierwsze, wtedy umowa nie będzie trójstronna ale dwustronna, co może rodzić problemy zarówno organizacyjne jak również realizacyjne, w tym nadużycia, ponieważ nie będzie trzeciej strony, która powinna czuwać nad prawidłowym przebiegiem wsparcia. Po drugie, znając skomplikowane zasady rozliczania zatrudniania z ZUS, osoba, która nie jest księgowym/księgową może sobie z tym po prostu nie poradzić.	Uwaga przyjęta. Użytkownicy otrzymają adekwatne wsparcie w realizacji asystencji osobistej w tej formie – poprzez m.in. adekwatne szkolenia szkolenia.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
751.	Art. 16	Ust. 2, pkt 7	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”	ukończyła szkolenie z pierwszej pomocy w liczbie godzin ...	Rekomendujemy aby doprecyzować liczbę godzin szkolenia z pierwszej pomocy	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
752.	Art. 16	Ust.2, pkt 8	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”	ukończyła przeszkolenie z ewakuacji osób z niepełnospraw nościami w zakresie ...	Rekomendujemy doprecyzować zapis szkolenia dotyczącego ewakuacji	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
753.	Art. 16	Ust. 2, pkt 9	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”		Rekomendujemy, aby iść z duchem Ustawy o dostępności i w celu uniknięcia rozbieżności na etapie realizacji, wyjaśnić w Ustawie pojęcia takie jak „wspólnie gospodarującym z użytkownikiem” oraz „faktycznym pożyciu”	Uwaga nieuwzględniona. Pojęcia te są szeroko rozpowszechnione w polskim prawodawstwie. Niemniej na szkoleniach poświęconych stosowaniu ustawy z pewnością tego typu pojęcia będą szerzej omawiane.
754.	Art. 16	Ust. 3, pkt 6	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”	Stawka godzinowa asystenta osobistego wynosi nie więcej niż 65 złotych brutto wraz ze składkami pracodawcy	Rekomendujemy aby doprecyzować zapis.	Uwaga uwzględniona. Wskazany przepis został doprecyzowany – wprowadzono waloryzowane stawki bazowe.
755.	Art. 16	Ust. 3, pkt 7	Stowarzysze nie na Rzecz	Stawka godzinowa	Rekomendujemy zmienić zapis paragrafu, aby stawka była podawana przez Pełnomocnika przed nowym rokiem na rok kolejny.	Uwaga uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”	asystenta osobistego będzie podana do wiadomości w grudniu każdego roku na rok następny.		Stawka godzinowa jest wskazywana, zgodnie z treścią ustawy przed nowym rokiem na rok kolejny.
756.	Art. 17		Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”	Asystent osobisty ma prawo do korzystania z superwizji asystencji osobistej w wymiarze nie mniejszym niż 1 godzina na kwartał.	Rekomendujemy, aby przenieść paragraf do paragrafu 29, aby zapisy dotyczące superwizji były w jednym miejscu Ustawy. Po drugie, rekomendujemy aby superwizja odbywała się nie co pół roku, a co kwartał	Uwaga uwzględniona.
757.	Art. 22	Ust. 1	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”	Wykreślenie zapisu ustępu	Skoro w placówkach wymienionych w art. 21 ust. 2. nie mogą być realizowane usługi asystenckie, nie ma potrzeby zmniejszania ustawowo procentowej liczby godzin. Jeżeli godziny nie zostaną z tego powodu zrealizowane, przejdą na kolejne miesiące do zrealizowania. Po drugie, mogą zdarzyć się przypadki, kiedy użytkownik będzie przebywał np. mc czasu w takiej placówce, bądź krócej, ale nie będzie w stanie zrealizować w ogóle żadnych godzin w mc i dalej będzie problem z wykorzystaniem godzin. Ponadto, dlaczego w ogóle 75% a nie np. 50% jak już jest mowa o zmniejszaniu godzin.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
758.	Art. 21	Ust. 2	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno –	Wykreślenie zapisu ustępu	Uwagi jak wyżej. Ponadto, usługi mogą być przyznane na zupełnie inny zakres wsparcia i dlatego użytkownik ma mieć zmniejszone liczby tylko i wyłącznie przez to że bierze udział w jakiejś placówce.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Gospodarcze go „KLUCZ”			
759.	Art. 21	Ust. 5	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”	Liczba przyznanych godzin asystencji osobistej, pomniejszonym h w związku z ust. 1-4, nie może wynieść mniej niż 30 godzin miesięcznie.	Uważamy, że nie powinien funkcjonować zapis o minimalnej liczbie godzin usług asystenckich. Ale jeżeli w obecnym projekcie ustawy taki zapis występuje, to zapis ustępu koliduje z tym zapisem ustawy, w której zostały wskazane 30 godzin jako minimalna ilość usług asystenckich	Uwaga nieuwzględniona. Minimalna liczba godzin przyznanych w ramach decyzji zespołu może być wyższa od liczby godzin przysługujących w wypadku pomniejszania na bazie artykułu 21 ust 1-4. Nie stoi to w sprzeczności
760.	Art. 26	Ust. 5	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”	Realizator, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może realizować zadania z zakresu asystencji osobistej w danym roku kalendarzowy m na rzecz użytkowników, dla których łączna kwota środków przyznanych na świadczenie asystencji osobistej wynosi maksymalnie	Zapis spowodowałby, że w ogóle nie można wprowadzić usług w życie. Należy wprowadzić zapis dotyczący pierwszego roku od wejścia w życie Ustawy bądź dodanie pkt 5 art. 71, który będzie regulował tą kwestię, analogicznie do art. 70 oraz art. 69.	Uwaga częściowo uwzględniona. Wskazany przepis został uzupełniony i doprecyzowany.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				5-krotność kwoty przychodów realizatora za rok poprzedni. W pierwszym roku świadczenia usług asystenckich w ramach Ustawy, zapis nie obowiązuje.		
761.	Art. 27	Ust. 1	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”	Wojewoda dokonuje wpisu podmiotu do rejestru, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2, na okres 7 lat, na wniosek podmiotu	Rekomendujemy aby okres wpisu do rejestru był na okres 7 lat	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
762.	Art. 29	Ust. 3, pkt 1	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”	wykształcenie wyższe z zakresu nauk społecznych, lub wykształcenie wyższe w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, lub	Rekomendujemy, aby rozszerzyć wykształcenie o dodatkowe wykształcenia: pedagogiczne oraz psychologiczne. Zwiększenie katalogu wykształcenia nie dopuści do sytuacji kiedy nie będzie można zaangażować superwizora na stanowisku.	Uwaga uwzględniona. Wykształcenie pedagogiczne oraz psychologiczne zgodnie z prawem mieści się w kategorii nauk społecznych.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				wykształcenie wyższe pedagogiczne, lub wykształcenie wyższe psychologiczn e oraz		
763.	Art. 29	Ust. 3, pkt 2	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”	2-letnie doświadczenie zawodowe jako asystent osobisty	Rekomendujemy zmniejszenie doświadczenia do 2 lat. Uważamy, że jest to wystarczający okres aby znać specyfikę pracy i mieć wiedzę aby pomagać innym.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
764.	art. 48	Ust. 1, pkt 3	Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego Rozwoju Społeczno – Gospodarcze go „KLUCZ”	kosztami organizacyjny mi i administracyjn ymi realizatorów w wysokości 10% środków im przekazywany ch na zadania związane ze świadczeniem asystencji osobistej	Uważamy, że koszty administracyjne oraz organizacyjne powinny wynosić minimum 10% ogólnych kosztów	Uwaga nieuwzględniona. Kwota 7% jest wystarczająca do pokrycia kosztów administracyjnych i księgowych, co wynika z dotychczasowych doświadczeń z pilotażowego programu finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego.
765.	art. 63		Stowarzysze nie na Rzecz Zrównoważo nego		W paragrafie pojawia się w punkcie 1 informacja o 90 punktach, w punkcie 2 o 85 punktach, a we wcześniejszych zapisach Ustawy, jest informacja o tym, że z usług asystenckich mogą korzystać osoby, które uzyskają 80 pkt, czego nie ma w opisywanym paragrafie i	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na konieczność stopniowego wdrażania usługi, projektodawca

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Rozwoju Społeczno – Gospodarczego „KLUCZ”		należy to doprecyzować. My w ogóle rekomendujemy, aby z usług mogły korzystać osoby, które uzyskają 70 pkt. Prosimy również o podanie do konsultacji formularza pytań na podstawie którego będą przyznawane punkty.	zdecydował o rozpoczęciu wdrożenia od osób o najwyższych potrzebach wsparcia, stąd w każdym etapie wdrażania ustawy dopuszczane będą kolejne osoby aż do pełnego wdrożenia na poziomie 80 punktów w skali potrzeby wsparcia.
766.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1 i 1	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Szczecinie	Art. 4. 1. O prawo do asystencji osobistej mogą ubiegać się osoby, o których mowa w art. 3: 1) które posiadają potrzebę wsparcia na poziomie określonym w Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 23 listopada 2023 r w sprawie ustalania potrzeby wsparcia; 2) w sposób szczególny osoby z głębszą niepełnosprawnością	Aktualne zapisy wykluczają dużą grupę osób z niepełnosprawnościami z systemu wsparcia asystenta osobistego, tj. dzieci, osoby powyżej 65 roku życia, osoby, które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych uzyskały mniej niż 80 punktów, co jest praktyka dyskryminującą osoby wymagające mniejszego poziomu wsparcia. Ustawodawca w sposób szczególny powinien mieć na uwadze osoby z niepełnosprawnością intelektualną (głęboką niepełnosprawnością intelektualną) oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi bez względu na wiek.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym. Osoby mające poniżej 80 punktów w skali ustalenia potrzeby wsparcia mają szansę uzyskać asystencję w ramach programu finansowanego z Funduszu Solidarnościowego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				intelektualna oraz niepełnospraw nościami sprzężonymi		
767.	Art. 7	Ust. 8, pkt 1 i 2	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intellectualną Koło w Szczecinie	1 2 3 wersji papierowej do właściwego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.	Wymóg składania wniosku wyłącznie przez systemy informatyczne (ZUS-u lub ministra właściwego) znacznie utrudnia lub wręcz eliminuje możliwość złożenia wniosku przez część osób z niepełnosprawnościami (np. z niepełnosprawnością intelektualną lub wzrokową) oraz przez osoby ubezwłasnowolnione - por. art 7 ust. 2 (ze względu na brak możliwości potwierdzenia np. profilu zaufanego). Rozporządzenie ministra właściwego, o którym mowa w art. 7 ust. 11 powinno dla niektórych grup osób z niepełnosprawnościami przewidywać możliwość wypełnienia lub podpisania wniosku w formie tradycyjnej.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na efektywność usługi konieczne jest pozostawienie możliwości złożenia wniosku jedynie w formie cyfrowej. Aby uniknąć wspomnianych wykluczeń, zapewniono wsparcie powiatu (włącznie z możliwością wsparcia w miejscu pobytu osoby z niepełnosprawnością), ZUS (w siedzibie) czy osoby stale wspierającej.
768.	Art. 8	Ust. 1 pkt 10	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intellectualną Koło w Szczecinie	Od decyzji przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 30 dni od daty jej doręczenia. Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy składa się do Wojewody.	W postępowaniu odwoławczym k.p.a. odwołanie od decyzji organu pierwszej instancji co do zasady rozpatruje organ wyższego stopnia.	Uwaga częściowo uwzględniona. Wskazany przepis został doprecyzowany.
769.	Art. 8	Ust. 1, pkt 11	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością	"Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zostaje przekazany do	Rozpatrzenie odwołania od decyzji zespołu do tego samego zespołu (nawet przy założeniu, że sprawę rozpatruje inny skład) budzi wątpliwości co do bezstronności przy ponownym rozpatrzeniu sprawy. Proponowane rozwiązanie budzi większe zaufanie społeczne, a jednocześnie nie powoduje konieczności rozbudowania aparatu administracyjnego. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia	Uwaga nieuwzględniona. Odwołanie rozpatrywać będzie inny skład osobowy, ale w ramach tego samego województwa ze względu na efektywność takiego rozwiązania.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Intelektualną Koło w Szczecinie	wojewódzkieg o zespołu z sąsiedniego województwa" ,	społecznego powinien określić, w drodze rozporządzenia, które wojewódzkie zespoły rozpatrują odwołania z których województw oraz zasady pracy składów orzekających na posiedzeniach wyjazdowych, jeżeli rodzaj niepełnosprawności osoby składającej wniosek o ponowne rozpatrzenie uniemożliwia inny kontakt z odpowiednim składem orzekającym rozpatrującym odwołanie.	
770.	Art. 11	Ust. 5	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną Koło w Szczecinie	W przypadku użytkownika niepełnoletnie go lub ubezwłasnowo lnionego, wyboru asystenta osobistego dokonuje użytkownik, przy wsparciu przedstawiciel a ustawowego, osoby pełniącej funkcję rodziny zastępczej wobec niepełnoletnie go, osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka, w którym niepełnoletni przebywa lub dyrektora	Zgodnie z Konwencją ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami wybór asystenta powinien być absolutnie autonomiczną decyzją osoby niepełnoletniej czy ubezwłasnowolnionej, a rola opiekuna powinna mieć charakter pomocy wspierającej z poszanowaniem woli i preferencji ON.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				placówki opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego, w której niepełnoletni przebywa.		
771.	art. 11	Ust. 6, pkt 1 i 2	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną Koło w Szczecinie	Wykreślić artkuł, ponieważ wymagania co do asystenta zostały określone w artykule 16. Pkt. 2 projektu ustawy	Tak szeroki zakres kompetencji oraz wymagań wobec asystenta wypacza ideę asystencji, wg której asystent to osoba, która ma wspierać/pomagać a nie kierować. Tak szeroko rozbudowany zakres wymagań i kompetencji w praktyce spowoduje brak kandydatów na asystentów z powodu nie posiadania w/w kompetencji .	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na zapewnienie wysokiej jakości usługi niezbędne jest, aby osoba nie posiadająca specjalistycznej wiedzy posiadała doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z niepełnosprawnością. Poniższy punkt nie obowiązuje w wypadku asystentów wskazywanych bezpośrednio przez użytkownika (samozarządzanie bądź wskazanie realizatorowi), co z kolei zapewnia niezbędną swobodę.
772.	Art. 11	Ust. 9	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną Koło w Szczecinie	Użytkownik ma prawo korzystać ze wsparcia więcej niż jednego asystenta osobistego jednocześnie w tym samym czasie w uzasadnionych przypadkach po uprzednim poinformowaniu	Aktualny zapis daje możliwość nadużyć godzinowych przez asystentów oraz osób z niepełnosprawnością.	Uwaga częściowo uwzględniona. W wypadku korzystania ze wsparcia dwóch asystentów jednocześnie, wsparcie każdego asystenta liczone jest osobno do rozliczenia (przykładowo: wsparcie dwóch asystentów jednocześnie przez jedną godzinę liczy się do rozliczenia użytkownika z przysługujących mu godzin jako dwie godziny wsparcia asystenta osobistego)

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				u i uzyskaniu zgody od realizatora		
773.	Art. 13	Ust. 1	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną Koło w Szczecinie	Obsługa zarządzania asystencja osobistą odbywa się w systemie teleinformatyc znym asystencji osobistej którym mowa w art.34., lub w wersji papierowej.	Obsługa systemu teleinformatycznego np. przez osobę z niepełnosprawnością intelektualną lub Jego rodziców/rodzica w wieku mocno senioralnym wydaje się niemożliwa do zrealizowania dlatego proponujemy wersję papierową do zarządzania asystencji osobistej.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na efektywność usługi niezbędne jest pozostanie przy cyfrowej wersji zarządzania asystencją osobistą (przy zachowaniu odpowiedniego wsparcia dla użytkownika i osoby stale wspierającej).
774.	Art. 16	Ust. 2, pkt 6	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną Koło w Szczecinie	Asystentem może być osoba która została wskazana realizatorowi do zatrudnienia przez osobę z niepełnospraw nością lub jego opiekuna prawnego.		Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały zredagowane zgodnie z argumentami stojącymi za proponowaną zmianą.
775.	Art. 16	Ust. 2, pkt 8	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością	Przeszkolenie z ewakuacji osób z niepełnospraw nościami należy	W ocenie skutków regulacji przytaczane są dane z poprzednich edycji AOON dla NGO gdzie nie było wymogów ukończenia kursów i szkoleń, a założeniem konsultowanej ustawy jest zatrudnienie tych osób jako asystentów w systemowym rozwiązaniu. Dlatego proponujemy dać termin dwutygodniowy na zrobienie kursów i	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na różnorodność sytuacji realizatorów, projektodawca zdecydował się nie precyzować niniejszej kwestii w ustawie.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Intelektualną Koło w Szczecinie	przeprowadzić niezwłocznie w ciągu 2 tygodni od dnia podpisania kontraktu trójstronnego.	szkoleń, zaplanować w budżecie środki finansowe na ten cel i zlecić realizację tego wymogu realizatorowi.	
776.	Art. 16	Ust. 2, pkt 7	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Szczecinie	Szkolenie z zakresu pierwszej pomocy należy przeprowadzić niezwłocznie w ciągu 2 tygodni od dnia podpisania kontraktu trójstronnego.	W ocenie skutków regulacji przytaczane są dane z poprzednich edycji AOON dla NGO gdzie nie było wymogów ukończenia kursów i szkoleń, a założeniem konsultowanej ustawy jest zatrudnienie tych osób jako asystentów w systemowym rozwiązaniu. Dlatego proponujemy dać termin dwutygodniowy na zrobienie kursów i szkoleń, zaplanować w budżecie środki finansowe na ten cel i zlecić realizację tego wymogu realizatorowi.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na różnorodność sytuacji realizatorów, projektodawca zdecydował się nie precyzować niniejszej kwestii w ustawie.
777.	Art. 16	Ust. 2, pkt 9	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Szczecinie	W razie zgłoszonej potrzeby przez Asystenta osobistego istnieje możliwość przeprowadzenia superwizji .	Z doświadczenia wiemy żeby wykupić ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej dla asystenta potrzebne jest wykształcenie kierunkowe (egzamin zawodowy)	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na skalę przedsięwzięcia oraz wymienione w ustawie czynności asystenta ubezpieczenie OC zostanie zakupione za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który zapewnia, że na rynku znajdzie się adekwatna oferta.
778.	Art. 17		Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z	W razie zgłoszonej potrzeby przez Asystenta	Należy dać wybór asystentowi czy potrzebuje super wizji czynnie. Zachodzi obawa ze asystent świadczący usługi u 4 osób z niepełnosprawnością często będzie nieobecny ze względu na czas szkoleń i terminy szkoleń.	Uwaga uwzględniona. Superwizja będzie fakultatywna.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Niepełnospra wnością Intelktualną Koło w Szczecinie	osobistego istnieje możliwość przeprowadze nia superwizji .		
779.	Art. 20	Ust. 1	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelktualną Koło w Szczecinie	Proponujemy dodać "osobę stale wspierającą" do listy osób uprawnionych.	Porównanie: art. 7 ust.2 oraz art. 13 ust. 2.	Uwaga nieuwzględniona Ze względu na charakter usługi, jaką jest asystencja osobista – wsparcie w niezależnym życiu – nie należy dodawać do osób, które kierują usługą asystencji osobistej, osoby stale wspierającej.
780.	Art. 25	Ust. 6	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelktualną Koło w Szczecinie	Proponujemy usunąć.	Rozwiązanie całkowicie niezrozumiałe w świetle faktu, że decyzje ustalające prawo do asystencji osobistej wydawane są nawet na 4 lata. Oznacza to, że w czwartym roku od wydania decyzji ustalającej prawo do asystencji osobistej każda osoba może bez obaw korzystać w zbyt dużym wymiarze godzin (np. rozpocząć korzystanie z ośrodka wsparcia lub placówki, zapewniających wsparcie dzienne i nadal korzystać z asystencji osobistej w pełnym wymiarze godzin wskazanych w decyzji).	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
781.	Art. 26	Ust. 3	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelktualną Koło w Szczecinie	Realizator, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 I 2:	Wymienione w ust. 3 obowiązki realizatora powinny dotyczyć każdego realizatora (również powiatu), a nie tylko organizacji pozarządowych.	Uwaga uwzględniona. Przepis uległ adekwatnej redakcji.
782.	Art. 26	Ust. 5	Polskie Stowarzysze nie na rzecz	Zapis ten należy	Zapis wyklucza małe NGO które prowadzą działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami niszowymi.	Uwaga częściowo uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Osób z Niepełnospra wnością Intelaktualną Koło w Szczecinie	wykreślić z ustawy.		Dodano, że jeśli NGO nie ma takich przychodów bądź ma je w mniejszej kwocie niż 100 000 złotych, możliwe jest zlecenie mu zadania asystencji do kwoty 500 000 złotych. Z perspektywy projektodawcy jest to zapis niezbędny, aby zapewnić adekwatną obsługę wokół usługi asystencji przez realizatorów.
783.	Art. 27	Ust. 1	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelaktualną Koło w Szczecinie	Art. 27. 1. Wojewoda dokonuje wpisu podmiotu do rejestru, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2 na wniosek podmiotu.	Wpisy do rejestru Wojewody dokonywane są na wniosek podmiotu pod warunkiem spełnienia kryteriów określonych w ustawie. Wpis i jego ważność powinien być zależny tylko i jedynie od spełniania ustalonych kryteriów. Co oznacza, że nie spełnienie któregośkolwiek z warunków skutkuje wykreśleniem z wpisu do rejestru. Stawianie warunku odnawiania wpisu co 4 lata jest nieuzasadnionym merytorycznie nierównym traktowaniem realizatorów asystencji osobistej.	Uwaga częściowo uwzględniona. Okres przedłużono do 5 lat. Jednocześnie projektodawca widzi konieczność okresowego odnawiania wpisu ze względu na ewaluację sposobu świadczenia asystencji osobistej przez realizatorów.
784.	Art. 63	Ust. 1 i 2	Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelaktualną Koło w Szczecinie	O prawo do asystencji osobistej, o których mowa w art.4 ust. 1 mogą ubiegać się w 1.) 2026 r. 2.) 2027 r 3.)Osoby które nie zostaną objęte wsparciem w/w latach będą mogły starać się o	Wejście w życie ustawy zaplanowano na 1 lipca 2026 r. Wówczas obejmie ona jednak tylko osoby, które uzyskały od 85 do 100 pkt w skali potrzeby wsparcia. Pozostali będą objęci przepisami ustawy dopiero w następnych. Co będzie działać się z ludźmi potrzebującymi wsparcia w dwuletnim okresie przejściowym. Będą oni mogli wprowadzić korzystać z pomocy asystenta na wcześniejszych zasadach , ale tylko wtedy, gdy obecnie projektowane przepisy nie odbiorą im tej możliwości na dwa lata.	Uwaga częściowo uwzględniona. Program finansowany z Funduszu Solidarnościowego będzie funkcjonował na dotychczasowych zasadach.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				asystencję osobistą w ramach Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” (Fundusz Solidarnościowy)		
785.	Art. 64	Ust. 2	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Szczecinie	Maksymalną miesięczną liczbę godzin asystencji osobistej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, pomniejsza się odpowiednio o liczbę godzin asystencji osobistej uzyskiwanej na podstawie programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” przyjętego na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23	Przewidziano pomniejszenie liczby godzin "ustawowej" asystencji osobistej o liczbę godzin asystencji osobistej uzyskiwanej na podstawie programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” (Fundusz Solidarnościowy), ale nie przewidziano sposobu, w jaki realizator mógłby te liczby godzin weryfikować. Oznacza to, że realizator w zakresie ustalenia maksymalnej liczby godzin będzie musiał oprzeć się wyłącznie na oświadczeniu użytkownika asystencji o niekorzystaniu lub korzystaniu w określonym wymiarze z asystencji "programowej" (Fundusz Solidarnościowy).	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				października 2018 r. o Funduszu Solidarności wym. Nieodzowny dokument stanowić będzie harmonogram czasu pracy asystenta świadczącego wsparcie. Zeznanie nieprawdy w harmonogrami e skutkować będzie sankcjami karnymi		
786.	Inn e: Po mył ki red akc yjn o- dru kar ski e:		Polskie Stowarzysze nie na rzecz Osób z Niepełnospra wnością Intelektualną Koło w Szczecinie		1) art. 10 ust 1 oraz ust. 4 - powinno być "...albo wybiera tryb wskazany w art. 14" (nie: w art. 11) - chodzi o rozróżnienie trybów realizacji asystencji poprzez realizatora (opisany w art. 11) lub poprzez samodzielne zatrudnienie asystenta (opisany w art. 14) 2) art. 25 ust. 2 pkt 2. - powinno być "...o którym mowa w art. 21 ust 5 i 6" (nie: art. 14) - najprawdopodobniej, bo art. 14 całkowicie tu nie pasuje. 3) art 26 ust.2 pkt 6 - powinno być "...wskazano w art. 16 ust 2" (nie: pkt. 2) 4) art. 27 ust. 2 pkt 7 - powinno być " dokumenty potwierdzające spełnianie wymagań określonych w art. 26 ust. 2" (nie: ust. 3).- ponieważ w ustępie 3 określone są obowiązki, a wymagania sa w ust. 2	Uwagi uwzględnione. Przepisy zostały adekwatnie zredagowane.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>5) art. 27 ust 4 - powinno być: "...weryfikuje spełnianie przez wnioskodawcę wymagań określonych w art. 26 ust. 2 (nie: ust.3) i ust. 5" (nie 6 pkt. 1). - ponieważ j.w</p> <p>6) art 27 ust. 5 pkt 2 - powinno być: "...spełniania wymagań określonych w art. 26 ust. 2 (nie: ust. 3) i ust. 5" (nie: ust. 6 pkt 1) - ponieważ j.w.</p> <p>7) art 27 ust. 7 - powinno być "...wnioskodawca spełnia wymagania określone w art. 26 ust. 2 (nie ust. 3) i ust. 5 (nie: ust. 6 pkt 1.)</p> <p>8) art 27 ust. 9 pkt 2 - powinno być "...kontrolu, o której mowa w art. 32 ust. 1 pkt 6 (nie pkt 4).</p>	
787.	Art. 4	Ust.1, pkt 1	Stowarzysze nie Osób Niepełnospra wnych „Podkarpacie ”	<p>Art. 4. 1. O prawo do asystencji osobistej mogą ubiegać się osoby, o których mowa w art. 3:</p> <p>1)które ukończyły 18 rok życia, i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia , o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o</p>	<p>Ustawa nikogo nie powinna wykluczać. Dyskryminacja OzN 65+ jest niezgodna z art. 2 Konstytucji RP. Obecny zapis może wyłączyć z rynku pracy lub szkół, kursów, programów społecznych itp. niesamodzielne osoby 65+ a to jest sprzeczne ze strategią rządu by takie osoby pozostawały aktywne zawodowo i społecznie. Nadto zapis ten jest sprzeczny z wytycznymi KE dot. BAEL - vide „Należy zwrócić uwagę na zmianę definicji w BAEL od I kwartału 2021 - pytania o aktywność w badaniu dotyczą osób w wieku 15-89 lat., zmieniła się definicja osoby pracującej, co rzutuje ostatecznie na liczbę osób pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo oraz na wskaźniki.”</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych uzyskały co najmniej 80 punktów ;		
788.	Art. 4	Ust.1 pkt 1	Centrum Usług Społecznych Gminy Pruszcz Gdański	1) które ukończyły 18 rok życia i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu	Granica wieku do 65. roku życia może ograniczyć dostęp do aktywności i udziału w życiu społecznym osoby w wieku senioralnym, w sposób znaczący może ograniczyć również dostęp do opieki zdrowotnej. Istnieje realne zagrożenie, że po utracie wsparcia w ilości przewidzianej w czytany projekcie ustawy osoby niepełnosprawne, samotne mogą być zmuszone do pomocy instytucjonalnej np. do pobytów w domach pomocy społecznej , innych ośrodkach długoterminowej opieki całodobowej. Zatem zapis z granicą wieku może stać w sprzeczności z ideą deinstytucjonalizacji.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osób niepełnospraw nych uzyskały co najmniej 80 punktów;		
789.	Art. 4	Ust. 2	Centrum Usług Społecznych Gminy Pruszcz Gdański		Wykreślenie punktu po uwzględnieniu argumentacji granicy wieku.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
790.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Dla osób z dysfunkcją wzroku czy słuchu niektóre przygotowane zapisy będą większą przeszkodą niż pomocą. Wielu z nas nauczyło się żyć tak jak możemy. Przygotowują Państwo projekt, w którym uzyskanie asystenta osoby niepełnosprawnej uzależnione jest od uzyskania 80 punktów we wniosku o ustalenie potrzeby wsparcia. Osoby z dysfunkcjami słuchu i wzroku praktycznie nie mają szans na uzyskanie takiej wysokiej punktacji. Chodzimy, jesteśmy w stanie ubrać się samodzielnie. Jednak my też potrzebujemy asystenta. Wasza ustawa, a zwłaszcza wymaganie a osiągnięciu 80 punktów, jest dla nas nieosiągalne. Tak jak dotąd wystarczy wymaganie orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub umiarkowanym. Bardzo prosimy o usunięcie zapisu o otrzymaniu pomocy asystenta uzależnionego od ilości punktów z ustalenia potrzeby poziomu wsparcia.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby nie spełniające ustawowych przesłanek mogą liczyć na wsparcie asystenckie w ramach programu z Funduszu Solidarnościowego.
791.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Po pierwsze, nie każdy stara się o świadczenie wspierające, a więc taka osoba byłaby wykluczona wg aktualnych wytycznych.	Uwaga nieuwzględniona. Skala ustalenia potrzeby wsparcia, jako jedyna odnosząca się do potrzeb i funkcjonowania jednostki, jest jedyną skalą która jest adekwatną skalą wstępną dla usług asystenckich.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
						Osoby nie spełniające ustawowych przesłanek mogą liczyć na wsparcie asystenckie w ramach programu z Funduszu Solidarnościowego.
792.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Po drugie, co z osobami, które mają mniej niż 80 punktów? Sama nie spodziewam się otrzymać 80 punktów i oczywiście rozumiem, że są osoby o wiele głębiej niepełnosprawne niż ja, ale proszę spojrzeć na kilka przykładów z mojego życia. Kupiłam monitor, który po podłączeniu trzeba skonfigurować za pomocą przycisków na obudowie. Nie mam osoby, która mi w tym pomoże, a muszę odbyć rozmowę online przy użyciu kamery w tym monitorze właśnie. I muszę płacić informatykowi za tak banalną rzecz, którą zrobiłabym, gdybym miała asystenta do pomocy. Już nie wspomnę o tym, ile wydaję na taksówki, bo nie jestem w stanie gdzieś dotrzeć samodzielnie. Po znanych miejscach poruszam się sprawnie, ale w nowych, gdzie muszę być tylko raz, jest naprawdę trudno.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby nie spełniające ustawowych przesłanek mogą liczyć na wsparcie asystenckie w ramach programu z Funduszu Solidarnościowego.
793.	Art. 4	Ust. 1	Osoba prywatna	które ukończyły 18 rok życia do ukończenia 65. roku życia, i które mają ustaloną niezdolność do samodzielnej egzystencji, na zasadach i w trybie określonym ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.	Nie powinno uzależniać się prawa do ubiegania się o asystenta od skali potrzeby wsparcia, gdyż jej formuła i sposób wdrażania są niedoskonałe i pozostawiają wiele do życzenia. W pierwszej kolejności należy gruntownie zreformować obecny system wydawania decyzji o poziomie potrzeby wsparcia. Ponadto, próg 80 punktów jest stanowczo za wysoki i wyklucza zdecydowaną większość osób niepełnosprawnych niezdolnych do samodzielnej egzystencji z ustawowego prawa do ubiegania się o asystenta. Dlatego powiązanie tego prawa z posiadaniem orzeczenia o niezdolności do samodzielnej egzystencji jest o wiele bardziej sprawiedliwe. Jeżeli zrealizowanie tego postulatu nie jest możliwe od razu z powodu ograniczeń finansowych, to powinno być ustawowo zagwarantowane stopniowe poszerzanie w kolejnych latach kręgu osób uprawnionych do ubiegania się o asystenta o kolejne grupy osób najciężej niepełnosprawnych, w szczególności osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji nie posiadające opiekuna, na które nie jest pobierane z organu gminy świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby nie spełniające ustawowych przesłanek mogą liczyć na wsparcie asystenckie w ramach programu z Funduszu Solidarnościowego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
794.	Art. 8	Ust. 7	Osoba prywatna	7. Decyzję wydaje się na okres maksymalnie 7 lat.	Jako że maksymalny okres ważności decyzji o poziomie potrzeby wsparcia wynosi 7 lat, analogicznie powinno być w przypadku ustalenia prawa do asystencji osobistej, aby uprościć i maksymalnie ograniczyć biurokratyczne procedury oraz zmniejszyć częstotliwość poddawania się kolejnym ewaluacjom przez osobę niepełnosprawną.	Uwaga nieuwzględniona. Ewaluacja potrzeby wsparcia asystenckiego jest niezbędna – ze względu na zmieniającą się całościową sytuację życiową osoby z niepełnosprawnością i możliwe zmiany w jej otoczeniu społecznym i stanie zdrowia.
795.	Art. 8	Ust. 12	Osoba prywatna	12. Od decyzji Zespołu wydanej w wyniku ponownego rozpatrzenia wniosku przysługuje odwołanie do wojewódzkiego sądu administracyjnego.	Każdy obywatel ma konstytucyjne prawo odwołania się do sądu. W tym samym artykule mowa jest o właściwym wojewódzkim sądzie administracyjnym, na którego obszarze właściwości ma miejsce zamieszkania osoba ubiegająca się o ustalenie prawa do asystencji osobistej, więc prawdopodobnie nie uwzględnienie w ustępie 12 odwołania do sądu jest przeoczeniem.	Uwaga częściowo uwzględniona. Do odwołania się do sądu od decyzji WZON nie potrzeba zapisów w ustawie o asystencji osobistej.
796.	Art. 14	Ust. 4	Osoba prywatna	3)przechowywać dokumenty, o których mowa w pkt 2, przez okres 3 lat od dnia zakończenia wykonywania umowy o	Ponieważ w art. 25 Należności z tytułu nienależnego korzystania z asystencji osobistej ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat. Nie wydaje się decyzji o ustaleniu i zwrocie kosztów nienależnego korzystania z asystencji osobistej, jeżeli od dnia wydania ostatecznej decyzji ustalającej prawo do asystencji osobistej upłynęło więcej niż 3 lata.	Uwaga nieuwzględniona. Czynności kontrolne związane z możliwością nienależnego korzystania z asystencji osobistej nie są jedynym czynnikiem motywującym takie brzmienie wzmiankowanego punktu.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				świadcz nie asystenc ji osobistej ;		
797.	Art. 16	Ust. 2	Osoba prywatna	2)nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo albo za nieumyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, rodzinie i opiece, na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 i 1228);	Bezpieczniej maksymalnie poszerzyć katalog przestępstw.	Uwaga nieuwzględniona. Celem wzmiankowanego przepisu nie jest ograniczenie praw osób skazanych, a ochrona użytkowników przed ewentualnymi nadużyciami i przemocą.
798.	Art. 8	Ust. 1, pkt 7	Osoba prywatna	Decyzję wydaje się na okres minimalnie 2 lat a maksymalnie 4 lat.	Brak jest informacji o minimalnym okresie.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
799.	Art. 15	Ust. 2, pkt 7	Osoba prywatna		To zbędny wymóg.	Wnosimy, że chodziło o artykuł 16. Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na możliwe sytuacje, w których będzie zagrożone życie i zdrowie użytkownika asystencji, uznajemy obycie szkolenia za istotne dla jakości usługi asystencji.
800.	Art. 15	Ust.2, pkt 8	Osoba prywatna		To zbędny wymóg.	Wnosimy, że chodziło o artykuł 16. Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na możliwe sytuacje, w których niezbędne będzie bezpieczne wsparcie ewakuacji użytkownika asystencji, uznajemy to szkolenia za istotne dla jakości usługi asystencji.
801.	art. 16	Ust. 6	Osoba prywatna	Stawka godzinowa asystenta osobistego wynosi nie mniej niż 50 złotych i nie więcej niż 65 złotych	Brak jest informacji o minimalnym wynagrodzeniu.	Uwaga częściowo uwzględniona. Wprowadzono corocznie waloryzowane stawki bazowe, w tym minimalną stawkę.
802.	Art. 28	Ust.3, pkt 3, lit. a	Osoba prywatna		To zbędny wymóg.	Uwaga nieuwzględniona. Projektodawca wyraża przekonanie, że jest to dobra alternatywa dla doświadczenia asystenta osobistego na stanowisko koordynatora asystencji.
803.	Art. 28	Ust.3, pkt 3, lit. b	Osoba prywatna	posiada doświadczenie świadczenia asystencji osobistej jako asystent	Obniżenie kryterium zwiększy szansę znalezienia tych osób.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na jakość koordynacji usługi projektodawca zdecydował się pozostać przy wymaganiu.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osobisty, w wymiarze co najmniej 20 godzin miesięcznie przez co najmniej 1 rok lub sam był użytkownikiem asystencji		
804.	Art. 29	Ust.3, pkt 2	Osoba prywatna	2-letnie doświadczenie zawodowe jako asystent osobisty.	Obniżenie kryterium zwiększy szansę znalezienia tych osób.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na jakość koordynacji usługi projektodawca zdecydował się pozostać przy wymaganiu.
805.	Art. 36	Ust. 1	Osoba prywatna	Kandydat na asystenta osobistego składa wniosek o wpis w formie elektronicznej do rejestru zawierającego następujące dane	Brak doprecyzowania	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały doprecyzowane we wzmiankowanym zakresie.
806.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	Osoba prywatna	Rekomenduję obniżenie liczby wymaganych punktów.	Wysokie kryterium uzyskania 80 punktów w skali oceny potrzeb wsparcia wykluczy wiele osób z niepełnosprawnościami.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby nie spełniające ustawowych przesłanek mogą liczyć na wsparcie asystenckie w ramach programu z Funduszu Solidarnościowego.
807.	art. 6	Ust. 1 i 2	Osoba prywatna	Rekomenduję zniesienie	Limit przysługujących godzin pracy asystentów jest zbyt niski (do 240 godzin miesięcznie) dla osób, które wymagają stałej, nawet	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				limitu lub w inny sposób uwzględnienie wsparcia dla osób potrzebujących stałej opieki.	całodobowej opieki lub intensywnego, specjalistycznego wsparcia. Należy zadbać o osoby, dla których stała opieka asystentów to kwestia życia lub śmierci.	Asystencja osobista nie jest usługą mającą na celu zapewnienie stałej opieki, a wsparcie niezależnego życia osoby z niepełnosprawnością.
808.	Art. 63	Pkt 1 i 2	Osoba prywatna	Zarówno w art. 63 p. 1 jak i art. 63 p. 2 rekomenduję obniżenie liczby wymaganych punktów.	Wysokie kryterium uzyskania odpowiednio 90 lub 85 punktów w skali oceny potrzeb wsparcia wykluczy wiele osób z niepełnosprawnościami.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na konieczność stopniowego wdrażania usługi projektodawca zdecydował się rozpocząć jej wprowadzanie od osób o najwyższej potrzebie wsparcia.
809.	Art. 64	Ust.1, pkt 1 i 2	Osoba prywatna	Rekomenduję zniesienie limitu lub w inny sposób uwzględnienie wsparcia dla osób potrzebujących stałej opieki.	Limit przysługujących godzin pracy asystentów jest zbyt niski (do 240 godzin miesięcznie) dla osób, które wymagają stałej, nawet całodobowej opieki lub intensywnego, specjalistycznego wsparcia. Należy zadbać o osoby, dla których stała opieka asystentów to kwestia życia lub śmierci.	Uwaga nieuwzględniona. Asystencja osobista nie jest usługą mającą na celu zapewnienie stałej opieki, a wsparcie niezależnego życia osoby z niepełnosprawnością.
810.	Uw aga ogó lna			Nowy punkt do ustawy – brak uwzględnienia gwarancji ciągłości w przypadku długiego rozpatrywania wniosków pomiędzy	Gwarancja ciągłości wsparcia (jeśli upłynie termin, na który przyznano asystencję, nie może pojawić się przerwa w przypadku długiego rozpatrywania kolejnego wniosku), ponieważ dla prawdziwej niezależności wymagana jest ciągłość wsparcia	Uwaga częściowo uwzględniona. Dla wniosków przedłużających dotychczasowe wsparcie zapewniono wystarczający bufor czasowy (6 msc) na rozpatrzenie sprawy.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				cyklami asystencji. Jeżeli osoba nabyła prawo do asystencji osobistej i złożyła wniosek o kolejny okres, zachowuje ona prawo do dotychczas ustalonej miesięcznej liczby godzin asystencji osobistej do czasu prawomocneg o rozpoznania tego wniosku.		
811.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna	Nowy punkt do ustawy - Brak uwzględnienia asystencji "interwencyjn ej". Niezbędny nowy punkt szybkiej ścieżki asystencji interwencyjnej .	Wsparcie asystenckie jest silnie przypisane do powiatu, brak rozwiązania w przypadku, gdy osoba będzie potrzebowała wsparcia w przypadkach nagłej potrzeby np. w trakcie pobytu osoby z niepełnosprawnością poza miejscowością zamieszkania czy powiatem. Dodatkowo brak procedury interwencyjnej w przypadkach, gdy jest potrzebne nagłe i ponadstandardowe wsparcie, np. w przypadku hospitalizacji opiekuna lub opiekunki osoby z niepełnosprawnością.	Uwaga częściowo uwzględniona. Usługa asystencji osobistej będzie mogła być świadczona również poza powiatem stałego pobytu użytkownika.
812.	Art. 4	Ust. 1	Osoba prywatna		Projekt ustawy zakłada przedział wiekowy od 18 do 65 roku życia w jakim będzie przysługiwała usługa asystencji.	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					Co z osobami, które ukończyły 65 roku życia? Czy dla tej grupy wiekowej tylko „spokojna starość”	Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
813.	Art. 22	Ust.1, 5	Osoba prywatna		Projekt ustawy drastycznie ogranicza ilość godzin usługi asystenckiej osobom przebywającym w domach pomocy społecznej. Myślę, że ograniczenie o 75% jest zbyt dużym. A na pewno proponowany dolny próg 15 godzin na miesiąc to stanowczo za mało. Dojazd asystenta do uczestnika często zająłby więcej czasu jak praca asystencka, myślę, że 30 godzin miesięcznie miałoby jakiś sens. Należy się zgodzić, że pensjonariusze mają zapewnioną opiekę na terenie placówki jednak poza placówką nikt nie udziela im wsparcia. A przecież mieszkańcami DPS często są osoby niepełnosprawne, ale aktywne, które ze względu na, to że w Polsce nie zapewnia się odpowiednich warunków do ich samodzielnego funkcjonowania zmuszone są przebywać w domach pomocy społecznej. Tacy mieszkańcy chcieli by uczestniczyć w życiu społecznym, robić zakupy, korzystać z dóbr kultury, spacerów itd...	Uwaga nieuwzględniona. Zapewnienie wsparcia asystenckiego osobom z niepełnosprawnościami w domach pomocy społecznej musi być ograniczone czasowo ze względu na zasadę unikania podwójnego finansowania oraz – w wypadku braku takich ograniczeń - ryzyko wtórnej instytucjonalizacji.
814.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	Psychoterap euta psychoanalit yczny Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychoanalit ycznej	O prawo do asystencji osobistej mogą ubiegać osoby, o których mowa w art.3, Które ukończyły 18 r.ż.. bez ograniczenia wieku. Rekomenduję obniżenie liczby	Wysokie kryterium uzyskania 80 punktów w skali oceny potrzeb wsparcia wykluczy wiele osób z niepełnosprawnościami. Wykluczenie osób powyżej 65r.z. jest niezgodne z zapisami Konstytucji RP oraz Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Zapis zastosowany w projekcie nie uwzględnia prawa wsparcia dla osób, u których choroba powoduje niepełnosprawność przez 65 i trwa po 65 r.ż r.ż jak i takich, iu których choroba np. neuerodegradacyjna zaczęła się po po 65 r. ż.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				wymaganych punktów.		
815.	art. 6	Ust. 1 i 2	Psychoterap euta psychoanalit yczny Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychoanalit ycznej	Rekomenduję zniesienie limitu lub w inny sposób uwzględnienie wsparcia dla osób potrzebujących stałej opieki.	Limit przysługujących godzin pracy asystentów jest zbyt niski (do 240 godzin miesięcznie) dla osób, które wymagają stałej, nawet całodobowej opieki lub intensywnego, specjalistycznego wsparcia. Należy zadbać o osoby, dla których stała opieka asystentów to kwestia życia lub śmierci.	Uwaga nieuwzględniona. Asystencja osobista nie jest usługą mającą na celu zapewnienie stałej opieki, a wsparcie niezależnego życia osoby z niepełnosprawnością.
816.	Art. 63	Pkt 1 i 2	Psychoterap euta psychoanalit yczny Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychoanalit ycznej	Zarówno w art. 63 p. 1 jak i art. 63 p. 2 rekomenduję obniżenie liczby wymaganych punktów.	Wysokie kryterium uzyskania odpowiednio 90 lub 85 punktów w skali oceny potrzeb wsparcia wykluczy wiele osób z niepełnosprawnościami. Nie ma podstaw do prawnych do ograniczania wsparcia osobom po 65r.ż.- to dyskryminacja!	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na konieczność stopniowego wdrażania usługi projektodawca zdecydował się rozpocząć jej wprowadzanie od osób o najwyższej potrzebie wsparcia.
817.	Art. 64	Ust.1, pkt 1 i 2	Psychoterap euta psychoanalit yczny Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychoanalit ycznej	Rekomenduję zniesienie limitu lub w inny sposób uwzględnienie wsparcia dla osób potrzebujących stałej opieki.	Limit przysługujących godzin pracy asystentów jest zbyt niski (do 240 godzin miesięcznie) dla osób, które wymagają stałej, nawet całodobowej opieki lub intensywnego, specjalistycznego wsparcia. Należy zadbać o osoby, dla których stała opieka asystentów to kwestia życia lub śmierci.	Uwaga nieuwzględniona. Asystencja osobista nie jest usługą mającą na celu zapewnienie stałej opieki, a wsparcie niezależnego życia osoby z niepełnosprawnością.
818.	Uw aga		Psychoterap euta psychoanalit	Nowy punkt do ustawy – brak	Gwarancja ciągłości wsparcia (jeśli upłynie termin, na który przyznano asystencję, nie może pojawić się przerwa w przypadku długiego rozpatrywania kolejnego wniosku), ponieważ dla	Uwaga częściowo uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
	ogó lna		yczny Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychoanalit ycznej	uwzględnienia gwarancji ciągłości w przypadku długiego rozpatrywania wniosków pomiędzy cyklami asystencji. Jeżeli osoba nabyła prawo do asystencji osobistej i złożyła wniosek o kolejny okres, zachowuje ona prawo do dotychczas ustalonej miesięcznej liczby godzin asystencji osobistej do czasu prawomocneg o rozpoznania tego wniosku.	prawdziwej niezależności wymagana jest ciągłość wsparcia	Dla wniosków przedłużających dotychczasowe wsparcie zapewniono wystarczający bufor czasowy (6 msc) na rozpatrzenie sprawy.
819.	Uw aga ogó lna		Psychoterap euta psychoanalit yczny Polskiego Towarzystwa Psychoterapii	Nowy punkt do ustawy - Brak uwzględnienia asystencji "interwencyjn ej". Niezbędny nowy punkt	Wsparcie asystenckie jest silnie przypisane do powiatu, brak rozwiązania w przypadku, gdy osoba będzie potrzebowała wsparcia w przypadkach nagłej potrzeby np. w trakcie pobytu osoby z niepełnosprawnością poza miejscowością zamieszkania czy powiatem. Dodatkowo brak procedury interwencyjnej w przypadkach, gdy jest potrzebne nagłe i ponadstandardowe wsparcie, np. w przypadku hospitalizacji opiekuna lub opiekunki osoby z niepełnosprawnością.	Uwaga częściowo uwzględniona. Usługa asystencji osobistej będzie mogła być świadczona również poza powiatem stałego pobytu użytkownika.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Psychoanalit ycznej	szybkiej ścieżki asystencji interwencyjnej .		Procedura interwencyjnej asystencji nie zostanie rozwiązana w projektowanej ustawie.
820.	Art. 4	Ust.1	Osoba prywatna		A, co po 65 roku życia? Osoba z niepełnosprawnością przestaje żyć? Kto ma ją wspierać w działaniach zapewniających godne funkcjonowanie? Wymagane jest także uzyskanie 80 punktów. Ponownie kłania się bazowanie na kwestionariuszu, który stworzono do innego celu.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
821.	Art. 6	Ust. 3	Osoba prywatna		Dlaczego jednym z dokumentów składanych do wniosku o asystenta ma być punktacja określona w ramach kwestionariusza samooceny? Chyba, że mowa o innym dokumencie. Jeśli jednak chodzi o punktację w ramach Świadczenia Wspierającego, to stworzono go w zupełnie innym celu. Patrząc na obecnie obrany kierunek przez komisje przykładowo osoby niewidome mają małe szanse na odpowiednią ilość punktów. O ile rozumiem brak w takiej sytuacji wsparcia finansowego, to powstaje absurdalna sytuacja, w której osoba niewidoma nie otrzyma wsparcia asystenckiego. Jak ma dotrzeć do lekarza, iść na zakupy, do urzędu? Kto będzie ją wspierał? Błędne jest korzystanie z formularza oceny, który powstał w zupełnie innym celu.	Uwaga wyjaśniona. Punktacja ze skali określenia poziomu wsparcia jest jedną z podstaw do złożenia wniosku o ustalenie prawa do asystencji osobistej. Oprócz tego składa się również osobny, inny od znanego ze świadczenia wspierającego, kwestionariusz samooceny.
822.	Art. 6	Ust. 3, pkt 2	Osoba prywatna		Na czym ma polegać owa obserwacja, kto będzie obserwatorem osoby z niepełnosprawnością?	Uwaga wyjaśniona. Osoba z niepełnosprawnością będzie podlegała obserwacji członków zespołu ustalającego prawo do asystencji podczas umówionej wizyty.
823.	Art. 7	Ust. 7, pkt 8	Osoba prywatna		Wniosek i załączniki do wniosku, o których mowa w ust. 1-7, składa się za pomocą: i tutaj są wymienione różne możliwości oparte na systemach technologicznych. Pozostaje mieć nadzieję, że będą one w	Uwaga uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					pełni dostępne dla czytników ekranu, z których korzystają osoby niewidome. Mimo, że formularz konsultacji jest w Wordzie, to ma formę tabelki. Nie umiałam sobie poradzić samodzielnie z plikiem przy pomocy czytnika ekranu. Są jednak osoby z niepełnosprawnością, (zwłaszcza niewidome), które nie umiały poradzić sobie z tabelką i nie przestały swoich uwag	W procesie ustalania prawa do asystencji osobistej oraz zarządzania nią uwzględnione zostaną różnorodne potrzeby związane z dostępnością.
824.	Art. 8	Ust. 4	Osoba prywatna		Moim zdaniem błędem jest powoływanie do składu komisji osoby z podobną niepełnosprawnością. Zabraknie tutaj obiektywnej oceny możliwości osoby starającej się o wsparcie asystenta, gdyż z doświadczenia przekonałam się, że ocenia się drugą osobę z niepełnosprawnością przez pryzmat własnych możliwości i potrzeb. Często jest to błędna ocena, gdyż możliwości dwóch np. osób niewidomych będą bardzo zróżnicowane i potrzeby także. W małych miejscowościach, gdzie ludzie się znają pojawia się obawa, że na ocenę beneficjenta mogą mieć wpływ prywatne animozje. Czy osoba starająca się o asystenta będzie wiedziała wcześniej, kto będzie zasiadał w komisji żeby móc zgłosić swoje uwagi w odniesieniu do jej składu?	Uwaga częściowo uwzględniona. Osoba z podobną niepełnosprawnością, ze względu na znajomość realiów życia potencjalnego użytkownika asystencji i doświadczenia związane z barierami, po ukończeniu odpowiednich szkoleń, jest adekwatnym wsparciem dla rzetelnego ustalenia potrzeb osoby z niepełnosprawnością. Jednocześnie udział takiej osoby w komisji został zmieniony na fakultatywną dobrą praktykę.
825.	Art. 11	Ust. 9	Osoba prywatna		A, co w sytuacji, gdy z wsparcia asystenta korzysta osoba mieszkająca w DPS i chce realizować swoje zainteresowania np. zajmuje się rzeźbą i potrzebuje pomocy w zorganizowaniu sobie miejsca pracy na terenie DPS. Czy naprawdę asystent nie może wejść do jej pokoju i pomóc? Przecież takiego wsparcia nie zapewnia personel DPS. A, co w sytuacji gdy mieszkańcem DPS jest osoba niewidoma i potrzebuje wsparcia w uporządkowaniu dokumentów, konfiguracji sprzętu, asystent nie może tego zrobić? Dla mnie absurdałne.	Uwaga nieuwzględniona. Zapewnienie wsparcia asystenckiego osobom z niepełnosprawnościami w domach pomocy społecznej musi być ograniczone czasowo ze względu na zasadę unikania podwójnego finansowania oraz – w wypadku braku takich ograniczeń - ryzyko wtórnej instytucjonalizacji.
826.	Art. 22	Ust.1, 5	Osoba prywatna		Dlaczego zmniejsza się liczbę godzin aż o 75 % osobom z niepełnosprawnością mieszkającym w Domach Pomocy Społecznej? Warto zauważyć, że w tego rodzaju placówkach mieszka spora grupa osób z niepełnosprawnościami w wieku produkcyjnym. Oczywiście mają zapewnione wsparcie związane z opieką pielęgnacyjną, otrzymują posiłki, mają opiekę lekarską w ramach NFZ. Jednak w wielu sferach życia nie mogą uczestniczyć właśnie ze względu na brak wsparcia asystenckiego. A przecież mówi się o aktywizowaniu	Uwaga nieuwzględniona. Zapewnienie wsparcia asystenckiego osobom z niepełnosprawnościami w domach pomocy społecznej musi być ograniczone czasowo ze względu na zasadę unikania podwójnego finansowania oraz – w

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>także mieszkańców DPS-ów. Tylko jak mają się aktywizować jeśli nie mają możliwości pójścia do teatru, kina, na zakupy, do kawiarni, czy na wydarzenia kulturalne, spotkania organizowane przez różne placówki kulturalne? Wyjście do lekarza na wizytę prywatną nie jest wspierane przez DPS. Kto ma wtedy pomóc? Dlaczego przekreśla się szanse tych osób na pełniejsze funkcjonowanie w życiu społecznym? Są osoby, które mimo mieszkania w DPS działają społecznie, pomagają innym i do tej działalności potrzebują właśnie wsparcia asystenckiego. Warto zauważyć, że te osoby nie składały do tej pory wniosku o świadczenie wspierające, bo mieszkanie w DPS-ie wyklucza je z tego wsparcia. Jednak teraz powinny składać wniosek o określenie punktacji. Tylko czy zamieszkiwanie w DPS-ie nie będzie czynnikiem dyskryminującym? Przecież większość ludzi funkcjonuje na stereotypach, a te są bardzo negatywne w odniesieniu do mieszkańców DPS. Zazwyczaj uważa się, że ich mieszkańcy, to grupa ludzi nie mająca potrzeb, nie chcą żyć aktywnie na miarę swoich możliwości. Tutaj w najlepszej sytuacji osoba z niepełnosprawnością ma szansę na 15 godzin miesięcznie. Na co to starczy? Po rozbiciu godzin na miesiąc nawet na spacer trudno się wybrać, a o zakupach czy wyjściu do teatru nawet nie ma co marzyć. Niech to minimum wynosi chociaż 30 godzin miesięcznie.</p>	wypadku braku takich ograniczeń - ryzyko wtórnej instytucjonalizacji.
827.	Art. 4	Ust. 1, pkt 1	Towarzystwo Opieki nad Ociemniałym i Stowarzysze nie	które ukończyły 18 rok życia, i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej	<p>Ograniczenie ze względu na wiek w obecnych realiach systemowych wyklucza znaczną grupę osób zainteresowanych. Z usług asystenckich korzysta znaczna liczba seniorów. Dodatkowo zbyt wysoki próg punktowy skali oceny funkcjonalności zawęży znacznie grupę potencjalnych beneficjentów wśród osób niewidomych. Równolegle z ustawą powinny być prowadzone prace nad rozwiązaniem kwestii asystencji 65+.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.</p> <p>Osoby mające poniżej 80 punktów w skali ustalenia potrzeby wsparcia mają szansę uzyskać asystencję w ramach programu finansowanego z Funduszu Solidarnościowego.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				oraz zatrudnianiu osób niepełnospraw nych uzyskały co najmniej 60 punktów;		
828.	Art. 7	Ust. 1	Towarzystwo Opieki nad Ociemniałym i Stowarzysze nie	Wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej może złożyć także opiekun prawny lub osoba stale wspierająca osobę stale wspierająca osobę ubezwłasnowo lnioną	Jeśli osoba z niepełnosprawnością jest ubezwłasnowolniona to sama nie napisze wniosku i go nie złoży.	Uwaga uwzględniona. Taka możliwość (złożenia wniosku przez opiekuna prawnego lub osobę stale wspierającą) już teraz znajduje się w Ustawie, jednakże zostało to jeszcze dodatkowo doprecyzowane.
829.	Art. 11	Ust. 1	Towarzystwo Opieki nad Ociemniałym i Stowarzysze nie	Użytkownik i realizator wspólnie wybierają asystenta osobistego spośród kandydatów na asystentów osobistych, którzy wyrazili gotowość asystowania osobie z	Rejestr zmniejsza grupę potencjalnych asystentów, tworzy niepotrzebne bariery społeczne. Wiele osób mogących udzielać wsparcia osobom z niepełnosprawnościami nie chce być ujmowana w państwowych rejestrach i tym samym powstrzymuje się w udzielaniu pomocy. Nie ma rozwiązania przypadku gdy żaden ze wskazanych asystentów nie spełnia wymagań uczestnika.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na konieczność zapewnienia wysokiej jakości usługi nie jest możliwe nierejestrowanie asystentów osobistych i nie sprawowanie kontroli nad realizacją wsparcia w ramach asystencji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				niepełnospraw nościami.		
830.	Art. 11	Ust. 6, pkt 2	Towarzystwo Opieki nad Ociemniałym i Stowarzysze nie	posiadać co najmniej 200- godzinne, udokumentow ane lub poświadczone przez osobę z niepełnospraw nościami doświadczenie w udzielaniu bezpośrednieg o wsparcia osobom niepełnospraw nym, w szczegółności doświadczenie zawodowe lub udzielanie wsparcia osobom niepełnospraw nym w formie wolontariatu.	Takie doświadczenie zagwarantuje większą pewność, że asystent posiadał wiedzę i praktykę w obsłudze osoby z niepełnosprawnością. Może zajść sytuacja, że w ciągu 6 miesięcy asystent udzielił tylko kilką godzin usług asystencji.	Uwaga nieuwzględniona. Zaproponowane wymagania mogą być trudne do realizacji w praktyce przy obecnej sytuacji ograniczonej dostępności pracowników z odpowiednim doświadczeniem.
831.	Art. 11	Ust 6, pkt 2	Towarzystwo Opieki nad Ociemniałym i Stowarzysze nie	posiadać co najmniej 6- miesięczne, udokumentow ane lub poświadczone przez osobę z niepełnospraw nościami doświadczenie	Znaczna grupa osób udziela wsparcia osobom niepełnosprawnym nie angażując się w formy zinstytucjonalizowane. Zainteresowana osoba niepełnosprawna powinna mieć możliwość zatrudnić osobę, z którą poczucie się bezpiecznie, której może zaufać. Propozycja ma na celu zwiększenie liczby potencjalnych asystentów.	Uwaga uwzględniona. Taka możliwość już teraz znajduje się w Ustawie, jednakże zostało to jeszcze dodatkowo doprecyzowane.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				w udzielaniu bezpośredniego wsparcia osobom niepełnosprawnym, w szczególności doświadczenie zawodowe lub udzielanie wsparcia osobom niepełnosprawnym w formie wolontariatu.		
832.	Art. 14	Ust. 1	Towarzystwo Opieki nad Ociemniałym i Stowarzyszenie	Pełnoletni użytkownik może złożyć w systemie teleinformatycznym asystencji osobistej, o którym mowa w art. 34, oświadczenie o samodzielnym zatrudnieniu asystenta osobistego, Użytkownik posiadający ograniczoną zdolność do czynności prawnych	Rejestr zmniejsza grupę potencjalnych asystentów, tworzy niepotrzebne bariery społeczne. Wiele osób mogących udzielać wsparcia osobom z niepełnosprawnościami nie chce być ujmowana w państwowych rejestrach i tym samym powstrzymuje się w udzielaniu pomocy.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na konieczność zapewnienia wysokiej jakości usługi nie jest możliwe nierejestrowanie asystentów osobistych i nie sprawowanie kontroli nad realizacją wsparcia w ramach asystencji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				składa oświadczenie za zgodą opiekuna prawnego.		
833.	Art. 14	Ust. 3	Towarzystwo Opieki nad Ociemniałym i Stowarzysze nie	W przypadku deklaracji, o której mowa w ust. 2, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje wynagrodzeni e na wyodrębniony rachunek bankowy asystenta osobistego.	Rejestr zmniejsza grupę potencjalnych asystentów, tworzy niepotrzebne bariery społeczne. Wiele osób mogących udzielać wsparcia osobom z niepełnosprawnościami nie chce być ujmowana w państwowych rejestrach i tym samym powstrzymuje się w udzielaniu pomocy.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na konieczność zapewnienia wysokiej jakości usługi nie jest możliwe nierejestrowanie asystentów osobistych i nie sprawowanie kontroli nad realizacją wsparcia w ramach asystencji.
834.	Art. 14	Ust. 7, pkt 6	Towarzystwo Opieki nad Ociemniałym i Stowarzysze nie	Roczną liczbę godzin asystencji osobistej	Usługa ma być zapewnieniem ciągłości i przy rocznym rozdziale godzin użytkownikowi może ustalić asystenturę tak jak mu jest potrzebna.	Uwaga częściowo uwzględniona. Ze względu na konieczność elastyczności i zapewnienia ciągłości asystencji przyznane na dany miesiąc niewykorzystane godziny można wykorzystać w kolejnych miesiącach.
835.	Art. 16	Ust. 3, pkt 1	Towarzystwo Opieki nad Ociemniałym i Stowarzysze nie	Wykreślenie punktu.	Rejestr zmniejsza grupę potencjalnych asystentów, tworzy niepotrzebne bariery społeczne. Wiele osób mogących udzielać wsparcia osobom z niepełnosprawnościami nie chce być ujmowana w państwowych rejestrach i tym samym powstrzymuje się w udzielaniu pomocy.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na konieczność zapewnienia wysokiej jakości usługi nie jest możliwe nierejestrowanie asystentów osobistych i nie sprawowanie kontroli nad realizacją wsparcia w ramach asystencji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
836.	Art. 16	Ust 6	Towarzystwo Opieki nad Ociemniałym i Stowarzysze nie	Stawka godzinowa asystenta osobistego wynosi nie mniej niż 70 złotych brutto/netto.	Należy doprecyzować, czy jest to kwota po potrąceniach, czy wyjściowa. Poza tym winna być zdecydowanie wyższa.	Uwaga częściowo uwzględniona. Została doprecyzowana kwota minimalna, jako kwota brutto.
837.	Art. 36		Towarzystwo Opieki nad Ociemniałym i Stowarzysze nie	Wykreślenie artykułu.	Rejestr zmniejszy znacznie liczbę kandydatów na asystentów, znaczna grupa osób nie wyrazi zgody na ujęcie w ogólnokrajowym systemie teleinformatycznym. Proponuje się zobligować realizatora do gromadzenia danych własnych asystentów.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na konieczność zapewnienia wysokiej jakości usługi nie jest możliwe nierejestrowanie asystentów osobistych i nie sprawowanie kontroli nad realizacją wsparcia w ramach asystencji.
838.	Art. 46		Towarzystwo Opieki nad Ociemniałym i Stowarzysze nie		Proponuje się, aby program Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej finansowany z Funduszu Solidarnościowego został ujęty w formę ustawową i dedykowany był wyłącznie osobom z niepełnosprawnościami, które nie spełniają kryteriów omawianej ustawy np. nie mieszczą się w proponowanej skali oceny funkcjonalności.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
839.	art. 48	Ust. 1, pkt 3	Towarzystwo Opieki nad Ociemniałym i Stowarzysze nie	kosztami organizacyjn ymi i administracyjn ymi realizatorów w wysokości 10% środków im przekazywany ch na zadania związane ze	Aktualnie w trybie projektowym koszty organizacyjne i administracyjne są na zaniżonym poziomie.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na doświadczenia projektowe procent przyznanych środków na koszty administracyjne i organizacyjne pozostaje bez zmian.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				świadczeniem asystencji osobistej		
840.	Art. 4	Ust. 1	Fundacja Wielogłosu		<p>Postulujemy ograniczenie asystencji dla dzieci (szczególnie dla dzieci przebywających w całodobowych placówkach) oraz wprowadzenie asystencji dla osób powyżej 65 roku życia, przynajmniej dla aktywnych zawodowo i angażujących się w pracę społeczną. Niepełnosprawne dzieci i młodzież mają bardzo ograniczone kontakty rówieśnicze. Asystent w szkole czy nauczyciel wspomagający pomaga, ale niejednokrotnie także wyklucza. Młody człowiek nie uczy się nawiązywania relacji rówieśniczych, wspólnego spędzania czasu i proszenia o pomoc kolegów, ponieważ wszystkie jego potrzeby zaspokaja asystent. Poza tym, rodzic niepełnosprawnego dziecka, który pobiera świadczenie pielęgnacyjne, bez ograniczeń może pracować, natomiast opiekun osoby dorosłej nie może dorabiać do świadczenia. Rodzic ma więc dużo więcej możliwości na opłacenie opieki niż senior z niepełnosprawnością. Może także korzystać z bezpłatnej asystencji i opieki wytchnieniowej realizowanej w ramach projektów. Świadczenie pielęgnacyjne pobierają też niektórzy rodzice dzieci, które cały tydzień mieszkają w internacie lub innej placówce opiekuńczo-wychowawczej. Jeśli dziecko uczęszczające do takiej placówki dostanie asystenta aż na 80 godzin miesięcznie, rodzice całkowicie zostaną zwolnieni z obowiązków opiekuńczych i będą spędzać niewiele czasu z dziećmi. Natomiast wielu seniorów nie ma już rodziny i musi samodzielnie wykonywać różne zadania życiowe. Jest to coraz trudniejsze, ponieważ do niepełnosprawności dochodzą ograniczenia związane ze starzeniem się. Projekt bonu senioralnego zakłada, że będzie przysługiwał od 75 roku życia i wyłącznie osobom, które mają dzieci. Obie ustawy powinny być kompatybilne, by nie wykluczać osób w wieku 65-74 lat oraz bezdzietnych.</p> <p>Ponadto, konieczna jest modyfikacja zapisu o osiemdziesięciu punktach uprawniających do korzystania ze wsparcia asystenta lub doprecyzowanie, że będzie to inna skala niż ta stosowana przy aplikowaniu o świadczenie wspierające. Tamten formularz samooceny został przygotowany głównie z myślą o osobach z niepełnosprawnością ruchu i intelektualną. Wyklucza osoby z innymi niepełnosprawnościami, które również potrzebują wsparcia.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.</p> <p>Osoby poniżej 18 roku życia, jeśli wsparcie asystenta nie będzie istotne dla jego niezależnego życia i m.in. wzmacniania możliwości doświadczania adekwatnych kontaktów rówieśniczych, nie będą miały ustalanego prawa do asystencji osobistej (w związku z adekwatną oceną zespołu).</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					Przyznanie asystenta nie powinno być uzależnione od świadczenia wspierającego. Podczas zeszłorocznych konsultacji prezydenckiego projektu ustawy o asystencji osobistej biuro pełnomocnika rządu ds. osób niepełnosprawnych poparło stronę społeczną, która krytykowała uzależnianie wsparcia od świadczenia wspierającego. Tymczasem w tamtym projekcie pomoc miała przysługiwać osobom, które otrzymają co najmniej 70 punktów, a obecny projekt zakłada aż 80.	
841.	art. 7	Ust 1	Fundacja Wielogłosu	Do powyższej listy postulujemy dodanie pełnomocnika. Każda osoba ma prawo go ustanowić do czynności, w których potrzebuje wsparcia.		Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na formę cyfrową składania wniosku nie ma konieczności zapewniania możliwości wsparcia przez pełnomocnika.
842.	Art. 10	Ust. 2	Fundacja Wielogłosu	Postulujemy umożliwienie korzystania z usług kilku realizatorów. W początkowym okresie liczba realizatorów może być niewystarczająca i nie zaspakajać		Uwaga nieuwzględniona. Tym bardziej w wypadku niewystarczającej liczby realizatorów nie wydaje się być adekwatne zapewnienie możliwości zlecenia realizacji kilku podmiotom.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				wszystkich potrzeb.		
843.	art. 14		Fundacja Wielogłosu		Postulujemy uzupełnienie tego artykułu o możliwość podpisywania umów pomiędzy osobami fizycznymi i rozliczania się z asystentem w ramach działalności nieewidencjonowanej. Jeśli użytkownik otrzyma niewielką liczbę godzin lub będzie korzystał z pomocy kilku asystentów, kwoty wypłacane asystentom mogą mieścić się w limitach przewidzianych dla działalności nieewidencjonowanej. Taki sposób rozliczania może być łatwiejszy i bardziej przystępny zarówno dla uczestnika, jak i asystenta. Jest prosty i nie wymaga od użytkownika zakładania działalności gospodarczej	Uwaga nieuwzględniona. Możliwość samozarządzania asystencją osobistą bez konieczności zakładania działalności gospodarczej jest już zapewniona, a pozostałe ramy związane z działalnością nieewidencjonowaną rozmiągają się z koniecznością kontroli sposobu realizacji usługi.
844.	Art. 16	Ust. 1	Fundacja Wielogłosu		Postulujemy usunięcie tego zapisu. Jest niekorzystny dla osób aktywnych zawodowo i społecznie i niezgodny z konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Użytkownik powinien mieć prawo wyboru formy, w jakiej będzie świadczona usługa. Osoba niepełnosprawna nie zawsze potrzebuje, by asystent był obok niej. Czasem potrzebne jest wsparcie zdalne, np. pomoc w zakupach w sklepie internetowym, którego strona jest niedostępna dla czytników ekranu, pomoc osobie niewidomej w przygotowaniu slajdów do prezentacji lub wypełnieniu wniosku online, zdalny udział w rozmowie tłumacza języka migowego. Osoby z zaburzeniami lękowymi i autyzmem mogą preferować zdalną formę wsparcia. Ponadto, perspektywa wykonania pewnych czynności zdalnie, bez tracenia czasu na dojazd, może zachęcić osoby mniej mobilne lub mniej dyspozycyjne do świadczenia usług asystenckich i do udzielania wsparcia większej liczbie osób.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na znaczące zagrożenie nadużyciami nie uwzględniamy niniejszego postulatu.
845.	Art. 16	Ust. 10	Fundacja Wielogłosu		Postulujemy usunięcie tego punktu. Dystans pomiędzy miejscem zamieszkania a zakładem pracy nie ma wpływu na wysokość wynagrodzenia pracownika. Decydując się na pracę, nie oczekujemy od pracodawcy, że podwyższy nam wynagrodzenie ze względu na konieczność dojeżdżania do pracy. Poza tym, uzależnianie stawki godzinowej od odległości może spowodować, że osoby posiadające kwalifikacje do świadczenia usług asystenckich nie będą zainteresowane pracą w najbliższym sąsiedztwie czy swojej wiosce,	Uwaga nieuwzględniona. Potencjalne wykluczenie komunikacyjne może być istotnym elementem, który będzie utrudniał użytkownikowi znalezienie chętnego kandydata na asystenta w wypadku nieuwzględnienia tego faktu w

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					bo bardziej będzie opłacało się dojechać do większego miasta i obsłużyć kilku użytkowników.	decyzji zespołu o proponowanej wysokości stawki.
846.	Art. 17		Fundacja Wielogłosu		Postulujemy słowo „prawo” zmienić na „obowiązek”. Praca asystenta jest wymagająca, może dochodzić do nieporozumień i konfliktów, więc superwizja powinna być obowiązkiem. O superwizję dla asystenta powinna mieć prawoawnioskować także osoba niepełnosprawna, która korzysta z jego wsparcia.	Uwaga częściowo uwzględniona. Superwizja pozostaje fakultatywna co do zasady, a w wypadku nieprawidłowości w procesie jej świadczenia koordynator asystencji będzie mógł skierować asystenta na superwizję obligatoryjnie.
847.	Art. 18	Ust. 2	Fundacja Wielogłosu		Postulujemy usunięcie zapisu o miesięcznym wymiarze godzin. O tym, czy ktoś będzie odpowiednim doradcą, nie świadczy miesięczna liczba godzin wsparcia, z którego korzystał. Poza tym, od kilku lat osoby aplikujące do projektów asystenckich otrzymują pulę godzin na cały projekt, nie sztywną liczbę na dany miesiąc. Mogłoby się więc zdarzyć, że np. osoba niewidoma posiadająca wykształcenie psychologiczne, nie mogłaby zostać doradcą wzajemnym, bo korzystała z mniejszej liczby godzin usług asystenckich miesięcznie.	Uwaga uwzględniona. Przepis uległ adekwatnej redakcji.
848.	Art. 21	Ust.2, pkt 2	Fundacja Wielogłosu		Konieczne jest usunięcie z listy szpitali psychiatrycznych. Osoba niepełnosprawna podczas hospitalizacji może potrzebować jeszcze więcej wsparcia, m.in. z powodu niewystarczającej liczby personelu i braku kwalifikacji do pracy z osobami o złożonych potrzebach, np. z niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem, korzystających z komunikacji alternatywnej. Ponadto, gdy nasila się kryzys, pozbawienie wsparcia asystenta jeszcze bardziej go pogłębi.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na konieczność uniknięcia wzmocnienia instytucjonalizacji, uniknięcia podwójnego finansowania oraz obowiązek szpitala do zapewnienia adekwatnego wsparcia i opieki osobie z niepełnosprawnością nie możemy uwzględnić poniższej uwagi.
849.	Art. 26	Ust. 2	Fundacja Wielogłosu		Postulujemy dodanie podmiotów komercyjnych. Potencjał i zasoby organizacji pozarządowych mogą okazać się niewystarczające. Wiele osób, szczególnie z małych miejscowości, nadal może pozostać bez wsparcia. To, iż realizatorem będzie organizacja pozarządowa, nie gwarantuje, że nie będzie dochodziło do nieprawidłowości i nadużyć. Konieczne jest stworzenie mechanizmów kontrolnych i ścieżki zgłaszania nadużyć, bezpiecznych dla uczestników i asystentów	Uwaga nieuwzględniona W wypadku braku adekwatnych zasobów ze strony organizacji pozarządowej podstawowym realizatorem, mającym obowiązek zapewnić asystencję osobistą użytkownikowi, jest powiat.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
850.	Art. 28	Ust. 3			Należy zrezygnować z liczby godzin korzystania z asystencji. Uzasadnienie jak w art. 18. dotyczącym doradców wzajemnych	Uwaga nieuwzględniona. Adekwatne doświadczenie wraz z jego odpowiednią intensywnością pozwala rozumieć i przewidywać część problemów, z którymi mogą mierzyć się zarówno realizatorzy, asystenci osobiści jak i użytkownicy asystencji.
851.	Art. 43	Ust 1	Fundacja Wielogłosu	Do listy przesłanek postulujemy dodanie: na wniosek realizatora lub użytkownika zawierający uzasadnienie. Obecnie zdarza się, że asystent, który dopuścił się nadużyć, świadczy usługi asystenckie u innego realizatora, który z powodu braku bazy danych nie ma informacji o jego przeszłości.		Uwaga nieuwzględniona. W wypadku możliwości usunięcia wpisu na wniosek realizatora bądź użytkownika otwiera się ogromne pole do nadużyć ze strony użytkownika i realizatora w stosunku do asystentów, w wypadku których doszło do zwyczajnego konfliktu/niezgodności. Nie sprzyja to również zasadzie równowagi sił.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
852.	Art. 51		Fundacja Wielogłosu	Sugerujemy usunięcie art. 51	Sugerujemy usunięcie art. 51. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów. Do takich przejazdów ma prawo osoba towarzysząca osobie z niepełnosprawnością. Nie ma znaczenia, kto to jest: przewodnik, asystent, opiekun, koleżanka. Nie ma więc potrzeby wprowadzać zmian leksykalnych w ustawie o uprawnieniach do ulgowych przejazdów. Natomiast przydatna byłaby zmiana przepisu i przyznanie osobie towarzyszącej darmowych przejazdów.	Uwaga uwzględniona. Choć projektodawca rozpoznaje potrzebę wprowadzenia zmian leksykalnych poprzez wprowadzanie języka bliższego konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami, poniższy zapis mógłby być konfundujący i wprowadzać w błąd; zdecydowano się więc na jego usunięcie.
853.	Art. 64	Ust 2	Fundacja Wielogłosu		Postulujemy usunięcie tego punktu. Jeśli osoby korzystające z asystencji ustawowej będą miały prawo do korzystania także z projektowej, zabraknie godzin dla osób, które uzyskały poniżej 80 punktów, ale też potrzebują usług asystenckich.	Uwaga nieuwzględniona. Rozumiemy obawy z uwagi, jednak przepis jest jedynie czasowy i dotyczy osób, które uzyskają prawo do asystencji w 2026 roku, gdy przez znaczącą część roku, przed wejściem ustawy w życie, nie będą jeszcze mogli z niej skorzystać.
854.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Brakuje doprecyzowania co się stanie jeśli, żaden asystent nie będzie chciał podjąć się pracy z daną osobą niepełnosprawną (czy zamiast tego osoba, lub jej bliscy dostaną rekompensatę finansową	Uwaga nieuwzględniona. Za brak asystencji w wypadku przyznania prawa do niej nie będzie przysługiwać rekompensata finansowa.
855.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Wciąż nie ma proponowanej skali wg której przyznawane będą punkty. W szczególności brakuje informacji jaka będzie waga faktycznej sprawności, a jaka warunków życiowych na które składają się: 1)bariery architektoniczne w domu/ mieszkaniu 2)Obecność lub brak bliskiej osoby wspierającej, ale też realne możliwości świadczenia przez nią wsparcia np związane z jej obowiązkami zawodowymi, rodzinnymi czy stanem zdrowia. 3). Miejsce zamieszkania i związana z tym dostępność np lekarzy, terapeutów, potencjalnych miejsc pracy, ale też wszelakich punktów usługowych i wykluczenie komunikacyjne.	Uwaga uwzględniona. Projektowane rozporządzenie określające warunki przyznania prawa do asystencji i kryteria dla zespołów orzecznich zostanie opublikowane w niedługim czasie.
856.	Uw aga		Osoba prywatna		Pytania dotyczące rzetelności stanu funkcjonowania danej osoby przez komisje. (Co znaczy "zbliżony stan zdrowia" obecnego w komisji niepełnosprawnego? Ma to znaczenie zwłaszcza w przypadku	Uwaga przyjęta.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
	ogó lna				takich schorzeń jak Mózgowe Porażenie Dziecięce, gdzie to które mięśnie są słabsze, a które bardziej napięte ma kluczowe znaczenie dla funkcjonowania, podobnie jak wypracowane przez organizm kompensacje.	Ocena funkcjonalna, nie jedynie przez pryzmat ogólnej diagnozy, będzie istotna dla zespołów orzekających o prawie do asystencji osobistej/
857.	Art. 4	Ust. 1. Pkt 1	Osoba prywatna	które ukończył rok życia i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia o którym	Niepełnosprawność nie ustępuje po ukończeniu 65. roku życia, a osoby nią dotknięte nadal mogą potrzebować wsparcia. Dlatego ustalanie kryteriów wyłącznie na podstawie wieku może być niewystarczające i potencjalnie niesprawiedliwe.	Uwaga częściowo uwzględniona. Osoby, które będą miały ustalone prawo do asystencji przed ukończeniem 65 lat będą mogły skorzystać z asystencji osobistej do czasu ustania decyzji. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
858.	Art. 6	Ust. 1, pkt 2	Osoba prywatna	(...) maksymalną miesięczną liczbę godzin asystencji osobistej wynoszącą	W przypadku użytkowników programu, którzy wymagają 24 godzinnej opieki, maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej powinna wynosić 744.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na ograniczone środki budżetowe, niemożliwe jest zapewnienie asystencji osobistej w wymiarze 24 godzin na dobę.
859.	Art. 15	Ust. 1, pkt 6	Osoba prywatna	Asystencja osoba może być świadczona w godzinach porannych, wieczornych oraz nocnych, a także przez 7 dni w tygodniu, jeżeli	Osoba która wymaga 24h opieki powinna mieć zagwarantowaną pomoc przez 24h na dobę przez 365/366 dni w roku.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na ograniczone środki budżetowe, niemożliwe jest zapewnienie asystencji osobistej w wymiarze 24 godzin na dobę.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				wynika to z indywidualnych potrzeb użytkownika i zostało określone w decyzji przyznającej prawo do asystencji osobistej."		
860.	Art. 28	Ust. 3	Spółdzielnia Socjalna Horyzonty z siedzibą w Iławie	3. Koordynator asystencji osobistej: 1) musi posiadać co najmniej trzyletnie doświadczenie w bezpośrednim wsparciu osób niepełnosprawnych lub korzystających z asystencji osobistej, w wymiarze	Na analizowaną treść patrzymy z punktu widzenia ewentualnego realizatora asystencji osobistej, gdyż od 2021 roku jesteśmy podmiotem wdrażającym zarówno Program Asystencji Osobistej, jak i Opieki wytchnieniowej (wnioski na zlecenie MOPS oraz własne w edycji dla NGO). Obawiamy się, że wymogi stawiane Koordynatorowi asystencji osobistej są zbyt wysokie. Projekt przewiduje tu bowiem osobę zarówno doświadczoną w bezpośrednim udzielaniu wsparcia, jak i w koordynowaniu zespołami ludzkimi. Nasze doświadczenia wskazują raczej, że jeśli ludzie realizują swoją drogę zawodową jako asystenci/opiekunowie, to nie mają już miejsca (czasu) na bycie po drugiej stronie, a więc pracę w charakterze specjalistów zarządzających zasobami ludzkimi. Dla przykładu w naszej spółdzielni socjalnej nie ma ani jednej osoby, która spełniałaby wymogi stawiane w projekcie ustawy. Zbyt wysokie wymogi stawiane Koordynatorom mogą ograniczyć organizacjom pozarządowym i spółdzielniom socjalnym dostęp do realizacji ustawy w charakterze realizatora asystencji osobistej, co nie jest pożądane. Uważamy, że projekt ustawy nie powinien w żaden sposób tego dostępu ograniczać, gdyż poziom zaangażowania powiatów w dotychczasowych edycjach Programu AOON nie jest zbyt wysoki. W tej sytuacji organizacje pozarządowe i spółdzielnie socjalne powinny być ważnym partnerem w rozwoju asystencji osobistej. Dlatego też proponujemy, aby postawić wymóg spełnienia jednego z tych 2 wymogów, pozostawiając pozostałe wymogi bez zmiany.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na konieczność zapewnienia wysokiej jakości usługi, wymagania pozostały z jedynie drobnymi zmianami.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>e co najmniej 30 godzin miesięcz nie przez co najmniej 1 rok <u>lub</u> co najmniej roczne udokum entowan e doświadc zenie w koordyn owaniu pracy zawodow ej lub wolontar iackiej zespołów powyżej 5 osób;</p> <p>2) spełnia co najmniej jedno z poniższy ch wymaga ń: a)</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				posiadająca co najmniej roczne doświadczenie w zarządzaniu asystencją osobistą, lub innymi asystencją osobistą for		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				ma mi ind ywi dua lne go wsp arci a oso by z nie peł nos pra wn ości ą w wy kon yw ani u czy nno ści, któ ryc h nie mo że wy kon yw		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				ać bez kor zys tani a ze wsp arci a osó b trze cich na rów ni z inn ymi oso ba mi; b) pos iad a doś wia dcz eni e świ adc zen ia asy		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				ste ncji oso bist ej jak o asy ste nt oso bist y, w wy mia rze co naj mni ej 30 god zin mie sięc zni e prz ez co naj mni ej 1 rok ;		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				3)posiada wykształcenie co najmniej średnie.		
861.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Jednak nie zgadzam się na to by dyskryminował osoby niepełnosprawne 65+ Zapis ten nosi znamiona dyskryminacji i nierównych szans i niezgodny jest z : – Konwencją Praw ON, która nakazuje tworzenie warunków korzystania z praw na zasadzie równości. a także Konstytucją Polski - Art 30 Konstytucji R P mówi ; wszyscy są wobec prawa równi i wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą mogły korzystać z komplementarnych usług w ramach bonu senioralnego. Mogą również skorzystać z asystencji w ramach programów finansowanych z Funduszu Solidarnościowego.
862.	Art. 2	Pkt 4	Fundacja JESTEŚMY WAŻNI		Osoba stale wspierająca to osoba, która długotrwale, systematycznie i nieodpłatnie wspiera osobę z niepełnosprawnością. Rodzice pobierający świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach formalnie otrzymują wynagrodzenie za opiekę nad dzieckiem z niepełnosprawnością, co może wykluczać ich z tej definicji i automatycznie wyklucza ich z doradztwa wzajemnego zdefiniowanego w art. 2 pkt 2.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały adekwatnie zreagowane.
863.	Art. 4	Ust .1	Fundacja JESTEŚMY WAŻNI		Ustawa daje prawo do korzystania z ustawy o asystencji dopiero od 13 roku życia. Co z młodszymi dziećmi z orzeczeniami o niepełnosprawności? Jaka jest planowana pomoc rodzinom z tymi osobami? Nasze pytanie: W mieście naszej podopiecznej na ponad 400 zgłaszających się osób do asystencji, 60 kilka miejsc idzie do seniorów, niecałe 20 miejsc idzie do dzieci. Teraz ustawa też jest skierowana do seniorów, wykluczając osoby niepełnoletnie. Czy asystencja projektowa będzie w takim razie teraz bardziej skierowana do małoletnich? Mamy obawy że nie dość że nasze dzieci zostały wykluczone z ustawy to sytuacja projektowa i tak się nie	Uwaga wyjaśniona. Osoby poniżej 13 roku życia będą mogły korzystać z asystencji osobistej w ramach projektów finansowanych z Funduszu Solidarnościowego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					zmieni.	
864.	art. 6	Ust 1	Fundacja JESTEŚMY WAŻNI		Nałożenie limitów godzinowych, bez możliwości otrzymania faktycznie potrzebnej ilości godzin wsparcia, wyklucza podejście podmiotowe i indywidualne do użytkowników ustawy. Skoro wzorujecie się na innych krajach to dlaczego nie ma zapisu podobnego do tego w Szwecji, że do asystenta kwalifikuje się każda osoba potrzebująca pomocy ponad 20 godzin tygodniowo?	Uwaga częściowo uwzględniona. Zmieniono dolną granicę na 20 h miesięcznie. Większa liczba godzin od projektowanej w ustawie (240 h, 80 h) jest niemożliwa ze względu na ograniczenia budżetowe.
865.	art. 6	Ust. 3	Fundacja JESTEŚMY WAŻNI		Formularz oceny potrzeb, obserwacje i wywiad bezpośredni stanowią podstawę do ustalenia liczby godzin asystencji. Nie wyjaśniono jednak, czy opiekunowie osób niepełnosprawnych, zwłaszcza dzieci i osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym mogą wypełnić formularz i być uwzględnieni w wywiadzie.	Uwaga częściowo uwzględniona. Osoba z niepełnosprawnością w toku ustalania prawa do asystencji osobistej oraz zarządzania usługą może korzystać ze wsparcia opiekuna prawnego lub osoby stale wspierającej.
866.	art. 7	Ust. 1- 2	Fundacja JESTEŚMY WAŻNI		Wniosek o asystencję osobistą mogą złożyć użytkownicy osobiście lub ich opiekunowie prawni za ich zgodą. W przypadku osób ubezwłasnowolnionych wniosek składa opiekun prawny, ale osoba ubezwłasnowolniona ma prawo wyrazić sprzeciw. Ustawa nie określa, jak postępować w przypadku osób, które nie mogą świadomie wyrazić zgody, np. dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym. Niejasności w procesie składania wniosków i wypełniania formularzy mogą utrudniać dostęp do usług asystencji osobistej osobom niepełnoletnim lub z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym.	Uwaga uwzględniona. Sposób wnioskowania został uproszczony we wzmiankowanym zakresie.
867.	Art. 8	Ust. 1	Fundacja JESTEŚMY WAŻNI		Ocena funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością obejmuje formularz, obserwacje i wywiad. Nie określono jednak, z kim przeprowadza się wywiad w przypadku osób niepełnoletnich lub z niepełnosprawnością intelektualną które nie będą w stanie samodzielnie i świadomie wypełnić formularza	Uwaga częściowo uwzględniona. Osoba z niepełnosprawnością w toku ustalania prawa do asystencji osobistej oraz zarządzania usługą może korzystać ze wsparcia opiekuna prawnego lub osoby stale wspierającej.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
868.	art. 9	Ust 2	Fundacja JESTEŚMY WAŻNI		Użytkownik, albo, za świadomą zgodą osoby ubezwłasnowolnionej, jego opiekun prawny lub osoba stale wspierająca może wystąpić z wnioskiem o ponowne ustalenie prawa do asystencji osobistej w przypadku zmiany jego potrzeb. Ponowie nie ma jednoznacznej definicji co w przypadku gdy użytkownikiem są np. dzieci, które nie są ubezwłasnowolnione i samodzielnie nie są w stanie wystąpić z wnioskiem	Uwaga częściowo uwzględniona. Osoba z niepełnosprawnością w toku ustalania prawa do asystencji osobistej oraz zarządzania usługą może korzystać ze wsparcia opiekuna prawnego lub osoby stale wspierającej.
869.	art. 11	Ust. 5	Fundacja JESTEŚMY WAŻNI		Wybór asystenta dokonuje użytkownik (osoba z niepełnosprawnością) za zgodą przedstawiciela ustawowego. Zakłada, że użytkownik dokonuje wyboru asystenta samodzielnie, ale opiekun może tylko wyrazić zgodę. Nie może wybrać zamiast użytkownika. Ustawa nie określa, jak postępować w przypadku osób, które nie mogą świadomie wybrać asystenta, np. dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym	Uwaga częściowo uwzględniona. Istotą usługi asystencji osobistej jest realizacja woli osoby z niepełnosprawnością. Osoba z niepełnosprawnością w toku ustalania prawa do asystencji osobistej oraz zarządzania usługą może korzystać ze wsparcia opiekuna prawnego lub osoby stale wspierającej.
870.	Art. 26	Ust. 1	Fundacja JESTEŚMY WAŻNI		Realizatorzy są przypisani do powiatów, co powoduje, że zmiana miejsca zamieszkania lub czasowego pobytu użytkownika może prowadzić do przerwania dostępu do usług. Brak mechanizmu zapewniającego ciągłość wsparcia może być szczególnie problematyczny dla osób wymagających intensywnej opieki.	Uwaga wyjaśniona. Realizatorzy, jakimi są organizacje pozarządowe, nie są przypisani do powiatu w zakresie realizowania asystencji osobistej. Przewidziano również procedurę zmiany realizatora w wypadku, gdy jest nim np. powiat.
871.	Uw aga ogó lna		Fundacja JESTEŚMY WAŻNI		Dodatkowa komisja do weryfikacji w zakresie ilości godzin przyznanej asystencji, podczas gdy Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przygotowuje nowelizację ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, mającą na celu usprawnienie procesu orzekania o niepełnosprawności. Celem jest wprowadzenie przepisów usprawniających pracę zespołów ds. orzekania oraz doprecyzowanie obecnych regulacji i zmniejszenie liczbę komisji na które musi stawać osoba z niepełnosprawnościami. Planowane zmiany mają wejść w życie w 2025 r. Jak to się ma do stworzenia teraz kolejnej komisji na którą muszą się stawiać osoby z niepełnosprawnościami? Żaden inny kraj na którym się wzorujecie z ustawą nie wprowadza dodatkowej komisji,	Uwaga nieuwzględniona. Żadne inne orzeczenie nie daje aktualnie podstaw do stwierdzenia, w jakim zakresie osoba z niepełnosprawnością może potrzebować wsparcia asystenta osobistego. Ministerstwo jednocześnie ma na względzie przedstawioną wątpliwość w kontekście przygotowywanych zmian w orzecznictwie o niepełnosprawności.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					to jest znów polski "wymysł". Dlaczego bierzemy z praktyk innych krajów tylko to co nam utrudnia a pominięte są praktyki które mogłyby ułatwić dostęp do tej ustawy?	
872.	Uw aga ogó lna		Fundacja JESTEŚMY WAŻNI		Brak określenia minimalnej liczby godzin dla osób w najwyższa liczba punktów przy świadczeniu wspierającym, czyli dla OzN posiadających brak samodzielnej egzystencji, punkt 7 w orzeczeniu, stopień znaczny orzeczenia oraz dla dzieci posiadających w orzeczeniu pkt.7.	Uwaga częściowo uwzględniona. Wytyczne dla zespołów stwierdzających o prawie do asystencji uwzględnia konieczność adekwatnie wysokiego wsparcia osób z najwyższymi potrzebami.
873.	Uw aga ogó lna		Fundacja JESTEŚMY WAŻNI		Brak gwarancji równomiernego dostępu do usług asystencji osobistej w całym kraju, co może prowadzić do wykluczenia osób z niepełnosprawnościami zamieszkałych na terenach wiejskich lub oddalonych od dużych ośrodków.	Uwaga wyjaśniona. Zobowiązanie powiatów do świadczenia asystencji jest najlepszą, znaną projektodawcy, metodą gwarancji realizacji ustawowej asystencji osobistej na terenie całego kraju bez względu na miejsce zamieszkania.
874.	Uw aga ogó lna		Fundacja JESTEŚMY WAŻNI		Wieloetapowa procedura (formularze, wywiady, obserwacje) może być trudna do realizacji dla osób z ograniczeniami fizycznymi, intelektualnymi lub komunikacyjnymi, co wydłuża czas otrzymania wsparcia.	Uwaga nieuwzględniona. Adekwatne rozpoznanie potrzeb jest niezbędne w procesie orzekania o prawie do asystencji osobistej.
875.	Uw aga ogó lna		Fundacja JESTEŚMY WAŻNI		Brak szczególnych rozwiązań dla osób z wielorakimi niepełnosprawnościami, wymagających specjalistycznego wsparcia, np. w zakresie komunikacji alternatywnej (AAC) lub zachowań trudnych	Uwaga uwzględniona. Rozwiązania te zostaną uwzględnione w programie szkoleń dla asystentów, a stopień skomplikowania wsparcia znajdzie swoje odzwierciedlenie w stawce wyznaczonej za usługę asystencji dla konkretnej osoby z niepełnosprawnością.
876.	Uw aga		Fundacja JESTEŚMY WAŻNI		Dla osób z najbardziej intensywnymi potrzebami nie przewidziano możliwości zapewnienia całodobowej asystencji, co może ograniczać ich niezależność i bezpieczeństwo	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
	ogó lna					Ze względu na ograniczenia budżetowe nie jest możliwe rozszerzenie maksymalnego wsparcia.
877.	Uw aga ogó lna		Fundacja JESTEŚMY WAŻNI		Osoby z niepełnosprawnościami mogą potrzebować wsparcia w różnych okresach czasu, np. w sytuacjach nagłych, ale ustawa nie przewiduje łatwego mechanizmu dostosowania godzin do zmieniających się potrzeb	Uwaga częściowo uwzględniona. Przewidziano tryb ponownego zwrócenia się o określenie adekwatnych godzin wsparcia w razie zmiany potrzeb oraz elastyczność w zarządzaniu godzinami asystencji osobistej.
878.	Uw aga ogó lna		Fundacja JESTEŚMY WAŻNI		Brak planu awaryjnego na wypadek braku dostępnych asystentów, np. w przypadku rezygnacji asystenta, co może pozostawić osoby z niepełnosprawnościami bez pomocy w kluczowych momentach.	Uwaga częściowo uwzględniona. Część sytuacji awaryjnych będzie dookreślona w kontrakcie trójstronnym.
879.	Art. 12	Ust. 2, pkt 3	Osoba prywatna	3) przybliżoną planowaną miesięczną liczbę godzin asystencji osobistej realizowaną przez asystenta osobistego;	Sztywne precyzyjne określenie ilości godzin będzie powodować trudności dla użytkownika w swobodnym planowaniu swojego niezależnego życia i realizacji usługi asystencji osobistej	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały zredagowane zgodnie z argumentem przedstawionym w uzasadnieniu.
880.	Art. 12	Ust. 3	Osoba prywatna	3. Jeżeli użytkownik systematyczni e korzysta ze wsparcia więcej niż jednego asystenta osobistego,	Dopisać "systematycznie" - ponieważ korzystanie ze wsparcia asystenta, którego realizator wyznaczył na zastępstwo nie wymaga zawierania kontraktu.	Uwaga częściowo uwzględniona. Zasady zastępstw zostaną określone w kontrakcie i będą zatem obowiązywały również osoby podejmujące się zastępstwa. Projektodawca nie przewiduje osobnych kontraktów trójstronnych w wypadku wsparcia wyłącznie w awaryjnych, określonych innym kontraktem, sytuacjach.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				zawiera odrębny kontrakt trójstronny z każdym z tych asystentów.		
881.	Art. 14	Ust. 7, pkt 6	Osoba prywatna	6) przybliżoną planowaną miesięczną liczbę godzin asystencji osobistej;	Szttywne precyzyjne określenie ilości godzin będzie powodować trudności dla użytkownika w swobodnym planowaniu swojego niezależnego życia i realizacji usługi asystencji	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały zredagowane zgodnie z argumentem przedstawionym w uzasadnieniu.
882.	Art. 14	Ust. 3	Osoba prywatna	3. W przypadku deklaracji, o której mowa w ust. 2, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje wynagrodzeni e na wyodrębniony rachunek bankowy użytkownika asystencji wskazany w rejestrze, o którym mowa w art. 36.		Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały zredagowane, poprzednie brzmienie było pomyłką redakcyjną.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
883.	Art. 21	Ust.2	Osoba prywatna	Tutaj trzeba dopisać że nie dotyczy szpitali powiatowych wojewódzkich itp. w przypadku standardowego leczenia użytkownika asystencji.	Opieka w szpitalu nad pacjentami nie odbywa się w trybie 1 pacjent 1 pracownik personelu dlatego użytkownicy wymagający asystencji osobistej powinni móc z niej korzystać podczas leczenia by w komfortowych warunkach mógł odbyć leczenie.	Uwaga częściowo uwzględniona. Dopisano tryb pozwalający adekwatnie korzystać z asystencji bez podwójnego finansowania tego samego zakresu.
884.	Art. 23	Pkt 3	Osoba prywatna	3) świadczeń szpitalnych lub stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych innych niż świadczenia szpitalne, finansowanych ze środków publicznych, o których mowa w art. 2 pkt 11 i 12 ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 799), dopisać że nie dotyczy nie	Będę wdzięczny za sprawdzenie czy wentylacja respiratorem się nie wlicza w te świadczenia? - bo jeśli tak to trzeba wykluczyć.	Uwaga nieuwzględniona. W wypadku pokrywania się świadczeń i usług szpitalnych asystencja osobista nie powinna obejmować tych czynności.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				dotyczy - " Świadczenia gwarantowane z zakresu świadczeń pielęgniacyjnyc h i opiekuńczych dla pacjentów wentylowanyc h mechanicznie definiuje rozporządzeni e Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanyc h z zakresu świadczeń pielęgniacyjnyc h i opiekuńczych w ramach opieki długotermino wej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1658), z uwzględnienie m zmian wprowadzonyc h:		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
885.	art. 6	Ust.1, pkt 2	Osoba prywatna	2) maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 320.	Biorąc pod uwagę fakt że część osób najniżej funkcjonujących wymaga 24 godzinowego wsparcia a proponowana maksymalna ilość 240 godzin umożliwia na zapewnienie jedynie 8 godzin dziennie usług asystencji a w przypadku osób wymagających w czynnościach takich jak toaleta, kąpiel, itp. obecności dwóch asystentów realny czas usług asystencji w przeliczeniu na jeden dzień w miesiącu to około 5 godzin więc w pozostałych 19 godzinach doby użytkownik asystencji ustawowej będzie zmuszony zatrudnić sobie asystenta ze środków własnych. 19h x 30 dni to 570 godzin miesięcznie przyjmując najniższą krajową stawkę godzinową 35zł brutto brutto użytkownik na asystencję musiałby przeznaczyć 570h x 35zł sumę ponad 19 550zł. Jest to kwota znacznie przekraczająca wszystkie otrzymywane świadczenia, będąca poza zasięgiem finansowym osób ze znaczną niepełnosprawnością. Dlatego proponuję by maksymalna liczba godzin asystencji w kolejnych latach była sukcesywnie zwiększana aż do pełnych dwóch etatów czyli 320 godzin tak by użytkownik wraz ze wsparciem finansowym np. w postaci Świadczenia Wspierającego oraz renty miał możliwość zapewnienia sobie podstawowych potrzeb życiowych bez konieczności przebywania w placówkach typu DPS.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na ograniczone środki budżetowe nie jest możliwe zwiększenie maksymalnej liczby godzin asystencji.
886.	Art. 12	Ust. 2, pkt 3	Osoba prywatna	3) przybliżoną planowaną miesięczną liczbę godzin asystencji osobistej realizowaną przez asystenta osobistego;	Sztywne precyzyjne określenie ilości godzin będzie powodować trudności dla użytkownika w swobodnym planowaniu swojego niezależnego życia i realizacji usługi asystencji osobistej	Uwaga częściowo uwzględniona. Zarówno projekt, jak i punkty odnoszące się do kontraktu trójstronnego, pozwalają na możliwie swobodne dysponowanie przyznanymi godzinami.
887.	Art. 12	Ust. 3	Osoba prywatna	3. Jeżeli użytkownik systematyczni	Dopisać "systematycznie" - ponieważ korzystanie ze wsparcia asystenta, którego realizator wyznaczył na zastępstwo nie wymaga zawierania kontraktu.	Uwaga częściowo uwzględniona. Zasady zastępstw zostaną określone w kontrakcie i będą zatem obowiązywały

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				e korzysta ze wsparcia więcej niż jednego asystenta osobistego, zawiera odrębny kontrakt trójstronny z każdym z tych asystentów.		również osoby podejmujące się zastępstwa. Projektodawca nie przewiduje osobnych kontraktów trójstronnych w wypadku wsparcia wyłącznie w awaryjnych, określonych innym kontraktem, sytuacjach.
888.	Art. 14	Ust. 7, pkt 6	Osoba prywatna	6) przybliżoną planowaną miesięczną liczbę godzin asystencji osobistej;	Sztynne precyzyjne określenie ilości godzin będzie powodować trudności dla użytkownika w swobodnym planowaniu swojego niezależnego życia i realizacji usługi asystencji	Uwaga częściowo uwzględniona. Zarówno projekt, jak i punkty odnoszące się do kontraktu trójstronnego, pozwalają na możliwie swobodne dysponowanie przyznanymi godzinami.
889.	Art. 14	Ust. 3	Osoba prywatna	3. W przypadku deklaracji, o której mowa w ust. 2, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje wynagrodzenie na wyodrębniony rachunek bankowy użytkownika		Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały zredagowane, poprzednie brzmienie było pomyłką redakcyjną.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				asystencji wskazany w rejestrze, o którym mowa w art. 36.		
890.	Art. 21	Ust.2	Osoba prywatna	Tutaj trzeba dopisać że nie dotyczy szpitali powiatowych wojewódzkich itp. w przypadku standardoweg o leczenia użytkownika asystencji.	Opieka w szpitalu nad pacjentami nie odbywa się w trybie 1 pacjent 1 pracownik personelu dlatego użytkownicy wymagający asystencji osobistej powinni móc z niej korzystać podczas leczenia by w komfortowych warunkach mógł odbyć leczenie.	Uwaga częściowo uwzględniona. Dopisano tryb pozwalający adekwatnie korzystać z asystencji bez podwójnego finansowania tego samego zakresu.
891.	Art. 23	Pkt 3	Osoba prywatna	3) świadczeń szpitalnych lub stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych innych niż świadczenia szpitalne, finansowanych ze środków publicznych, o których mowa w art. 2 pkt 11 i 12 ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o działalności	Będę wdzięczny za sprawdzenie czy wentylacja respiratorem się nie wlicza w te świadczenia? - bo jeśli tak to trzeba wykluczyć.	Uwaga nieuwzględniona. W wypadku pokrywania się świadczeń i usług szpitalnych asystencja osobista nie powinna obejmować tych czynności.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>leczniczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 799), dopisać że nie dotyczy nie dotyczy - "</p> <p>Świadczenia gwarantowane z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych dla pacjentów wentylowanych mechanicznie definiuje rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1658), z</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				uwzględnienie m zmian wprowadzonyc h:		
892.	art. 6	Ust.1, pkt 2	Osoba prywatna	2) maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 320.	Biorąc pod uwagę fakt że część osób najniżej funkcjonujących wymaga 24 godzinowego wsparcia a proponowana maksymalna ilość 240 godzin umożliwia na zapewnienie jedynie 8 godzin dziennie usług asystencji a w przypadku osób wymagających w czynnościach takich jak toaleta, kąpiel, itp. obecności dwóch asystentów realny czas usług asystencji w przeliczeniu na jeden dzień w miesiącu to około 5 godzin więc w pozostałych 19 godzinach doby użytkownik asystencji ustawowej będzie zmuszony zatrudnić sobie asystenta ze środków własnych. 19h x 30 dni to 570 godzin miesięcznie przyjmując najniższą krajową stawkę godzinową 35zł brutto brutto użytkownik na asystencję musiałby przeznaczyć 570h x 35zł sumę ponad 19 550zł. Jest to kwota znacznie przekraczająca wszystkie otrzymywane świadczenia, będąca poza zasięgiem finansowym osób ze znaczną niepełnosprawnością. Dlatego proponuję by maksymalna liczba godzin asystencji w kolejnych latach była sukcesywnie zwiększana aż do pełnych dwóch etatów czyli 320 godzin tak by użytkownik wraz ze wsparciem finansowym np. w postaci Świadczenia Wspierającego oraz renty miał możliwość zapewnienia sobie podstawowych potrzeb życiowych bez konieczności przebywania w placówkach typu DPS.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na ograniczone środki budżetowe nie jest możliwe zwiększenie maksymalnej liczby godzin asystencji.
893.	Art. 4	Ust. 1 pkt 1	Stowarzysze nie Polski Instytut Spraw Niepełnospra wnych	które ukończyły 18 rok życia do ukończenia 65. roku życia, i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia	Kryterium 80 punktów przyczyni się do wykluczenia i dyskryminacji znacznej części osób z niepełnosprawnościami potrzebujących pomocy i wsparcia ze strony asystenta osobistego, zatem zasadne i konieczne jest obniżenie kryterium punktacji skali poziomu potrzeby wsparcia, tak aby wynosiło ono co najmniej 70 punktów, to są rozwiązania adekwatne do skali poziomu potrzeb wsparcia osób z niepełnosprawnościami, nie możemy wykluczać wielu osób z niepełnosprawnościami. Projekt ustawy o AOOD powinien objąć możliwie szeroką grupę beneficjentów i nie ograniczać się do wąskiego grona adresatów.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na ograniczenia budżetowe, oraz możliwość korzystania z programu finansowanego z Funduszu Solidarnościowego, nie jest możliwe obniżenie kryterium określonego na skali poziomu potrzeby wsparcia.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych uzyskały co najmniej 70 punktów;		
894.	Art. 6	Ust. 1 pkt 1	Stowarzyszenie Polski Instytut Spraw Niepełnosprawnych	minimalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 60;	Minimalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 30, w przypadku części beneficjentów będzie to niewystarczające. Jak wiemy część osób z niepełnosprawnościami charakteryzuje się potrzebą nawet całodobowego wsparcia. Zatem zasadne i konieczne jest zwiększenie minimalnej miesięcznej liczby godzin asystencji osobistej które będzie wynosić 60; gdyż część osób z niepełnosprawnościami które ukończyły 18 rok życia do ukończenia 65. roku życia wymaga całodobowego wsparcia.	Uwaga nieuwzględniona. Liczba przyznanych godzin asystencji będzie zależna od decyzji zespołu orzekającego o prawie do asystencji osobistej. Może on wynosić zarówno 20, 30 jak i 60 czy 240 godzin, w zależności od określonych potrzeb.
895.	Art. 6	Ust. 2 pkt 1	Stowarzyszenie Polski Instytut Spraw Niepełnosprawnych	minimalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 60;	Minimalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 30, w przypadku części beneficjentów będzie to niewystarczające. Jak wiemy . część osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym charakteryzuje się potrzebą nawet całodobowego wsparcia. Zatem zasadne i konieczne jest zwiększenie minimalnej miesięcznej liczby godzin asystencji osobistej które będzie wynosić 60; gdyż część osób z niepełnosprawnościami które ukończyły 13 rok życia do ukończenia 18. roku życia wymaga całodobowego wsparcia.	Uwaga nieuwzględniona. Liczba przyznanych godzin asystencji będzie zależna od decyzji zespołu orzekającego o prawie do asystencji osobistej. Może on wynosić zarówno 20, 30 jak i 60 czy 240 godzin, w zależności od określonych potrzeb.
896.	Art. 6	Ust. 2 pkt 2	Stowarzyszenie Polski Instytut Spraw Niepełnosprawnych	maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 150.	Maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 80, w przypadku części beneficjentów będzie to niewystarczające. Jak wiemy . część osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym charakteryzuje się potrzebą nawet całodobowego wsparcia. Zatem zasadne i konieczne jest zwiększenie maksymalnej miesięcznej liczby godzin asystencji osobistej które będzie wynosić 150; gdyż część	Uwaga nieuwzględniona. Widzimy potrzebę ustalenia maksymalnej liczby godzin na 240 godzinach.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					osób z niepełnosprawnościami które ukończyły 13 rok życia do ukończenia 18. roku życia wymaga całodobowego wsparcia. U osób z niepełnosprawnościami które ukończyły 18 rok życia do ukończenia 65. roku życia maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 240, jest to dyskryminujące w stosunku do osób z niepełnosprawnościami które ukończyły 13 rok życia do ukończenia 18. roku życia, które mają o wiele niższą w projekcie ustawy o AOON tj. maksymalną miesięczną liczbę godzin asystencji osobistej która wynosi 80.	
897.	art. 8	Ust. 7	Stowarzysze nie Polski Instytut Spraw Niepełnospra wnych	Decyzję wydaje się na okres maksymalnie 7 lat.	W przypadku świadczenia wspierającego Komisja swoją decyzją może przyznać to nin. świadczenie wspierające maksymalnie na okres 7 lat, zaś w proponowanej projektowanej ustawie o AOON – decyzję wydaje się na okres maksymalnie 4 lat, jest to niekonstytucyjne i krzywdzące wiele osób z niepełnosprawnościami, stąd proponujemy analogiczne rozwiązania tak jak w przypadku świadczenia wspierającego, decyzję ws. ustalenia prawa do asystencji osobistej powinno określić się na okres maksymalnie 7 lat.	Uwaga nieuwzględniona. Projektodawca widzi potrzebę ewaluacji świadczenia asystencji osobistej, również w zakresie przyznanych godzin, w okresie czteroletnim, ze względu na zmieniającą się sytuację społeczną, życiową i zdrowotną użytkownika.
898.	Art. 16	Ust. 6	Stowarzysze nie Polski Instytut Spraw Niepełnospra wnych	Stawka godzinowa asystenta osobistego wynosi nie więcej niż 85 złotych.	Stawka godzinowa asystenta osobistego zaproponowana w projektowanej ustawie o AOON jest za niska, wpływa ona demobilizująco i demotywująco na osoby mające zamiar podjąć pracę w charakterze asystenta osobistego OzN, należy zwiększyć kwotę z 65 zł do 85 zł – stawka godzinowa asystenta osobistego musi być odpowiednia i współmierna do realizowanych obowiązków wynikających z ustawy o AOON.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na ograniczone środki budżetowe kwoty bazowe (waloryzowane corocznie) zostały ustalone na innym poziomie.
899.	art. 51	Ust. 2	Stowarzysze nie Polski Instytut Spraw Niepełnospra wnych	w art. 2 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Do ulgi 95% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego oraz	W projektowanej ustawie o AOON mamy nieprecyzyjny zapis dotyczący ulgi – 95% – asystentów towarzyszących osobie z niepełnosprawnością” podczas przejazdów środkami transportu publicznego, stąd proponujemy uzupełnienie w art. 2 ust. 3 nin. ustawy o dopisanie: asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami. Musi to być spójne z Art.51 ust.1 pkt. 1a) i nawzajem powinna się ona uzupełniać, pełna korelacja zapisów ustawy w celu rozwiania wątpliwości interpretacyjnych ustawy.	Uwaga częściowo uwzględniona. Ze względu na możliwość wprowadzenia dodatkowego zamieszania nie zmieniającego jednocześnie stanu faktycznego, projektodawca zdecydował się nie zmieniać przepisów o ulgach w transporcie publicznym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				autobusowego , na podstawie biletów jednorazowyc h, jest uprawniony przewodnik lub opiekun towarzyszący w podróży osobie niewidomej albo osobie niezdolnej do samodzielnej egzystencji, a także asystent osobisty osoby z niepełnospraw nościami towarzyszący w podróży osobie z niepełnospraw nością.”.		
900.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		Osoby w wieku od 13 lat do 18 lat. Wiek od 13 lat wyklucza taką rodzinę jak moja, synowie mają 8 lat, jesteśmy rodziną 5 osobową, oboje z mężem pracujemy. Mój syn nie porusza się samodzielnie, nie jest samodzielny właściwie w żadnej kwestii, bez asystenta jest wykluczony z życia społecznego, nie może mieć odpowiedniej liczby godzin rehabilitacji (bo nie ma kto z nim pójść), nie korzysta w wystarczającej ilości ze spacerów, nie zwiedza, nie ma jak iść na basen, poczytać książek, pograć. Nie mamy możliwości zapewnienia mu tego, gdyż musimy oboje pracować, by zarobić na kosztowny sprzęt i rehabilitację dla niego i utrzymać się.	Uwaga nieuwzględniona. Osoba poniżej 13 roku życia będzie mogła skorzystać z asystencji w formule projektowej finansowanej z Funduszu Solidarnościowego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					Poza tym od 30 do 60 godzin to śladowe ilości, oznaczają 1 lub 2 godziny dziennie, w tym czasie nic nie da się zrobić.	
901.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		<p>Asystentem musi być osoba obca.</p> <p>To znaczy nie może to być ktoś z rodziny osoby z niepełnosprawnością.</p> <p>Nie rozumiem dlaczego w przypadku dzieci nie może to być na przykład babcia? Bliska osoba, do której dzieci mają zaufanie, która zna ich potrzeby, nie rozumiem, do jakich nadużyć mogłaby to doprowadzić?</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na prymat woli osoby z niepełnosprawnością w usłudze asystencji osobistej oraz możliwość konfliktu roli zawodowej i społecznej nie widzimy możliwości zmiany zapisów również w wypadku osób niepełnoletnich.</p>
902.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna		<p>Uwagi do istniejącego już programu:</p> <p>Z mojego doświadczenia wynika, że dużo lepiej radzą sobie z organizacją i rozliczeniami fundację, tu wszystko działa sprawnie. W urzędzie (mam doświadczenie ze stołecznym), niestety pracownikom brakuje empatii, konieczne są ciągłe wizyty w urzędzie, np. byłam zmuszona stawić się osobiście z niepełnosprawnym dzieckiem, co jak wiadomo wymagało ogromnej logistyki. Przecież powinno wystarczyć orzeczenie, dlaczego pracownik urzędu życzy sobie oglądać dziecko? Nie jest lekarzem.</p> <p>Zdarzało się przepisywanie kart pracy asystenta, bo były wydrukowane w poziomie a nie w pionie, nieprzyjemne komentarze, gdy w danym miesiącu, np. z powodu choroby nie można było przyjechać do urzędu podpisać rozliczenia.</p> <p>Konieczność osobistego, comiesięcznego rozliczania się z pracy jest bardzo uciążliwa, asystentowi zajmuje to 3 lub więcej godzin, bo przecież trzeba dojechać z odległej dzielnicy, co zajmuje dużo czasu. Dla asystentów są to dodatkowe godziny. Przecież w innych pracach, nie musimy co miesiąc jechać na koniec miasta, żeby się rozliczyć i podpisać dokumenty niezbędne do otrzymania wypłaty.</p> <p>Wszyscy wiemy jak trudno o kogoś do tej pracy więc ułatwienie procedur rozliczania na pewno by pomogło.</p> <p>Można na przykład podpisać umowę ramową.</p>	<p>Uwaga przyjęta.</p> <p>Uwaga nie dotyczy przedmiotowego projektu, niemniej została przyjęta do wiadomości w kontekście doświadczeń z pilotażową formułą asystencji osobistej.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
903.	Uw aga ogó lna		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl		Uwaga ogólna – ustawa nie widzi lub nie wyszczególnia osób, które mieszkają same i są na tyle niesamodzielne, że zatrudniają osoby głównie ze wschodu, które najczęściej pracują „na czarno” i mieszkają z OzN. Ustawa również nie widzi małżeństw / par / rodzic z dorosłym dzieckiem, gdzie obie osoby są niesamodzielne (mają powyżej 90 punktów) – takie sytuacje powinny być traktowane z pierwszeństwem w przyznawaniu usług oraz zapewnienie usługi całodobowej. Inaczej w sytuacji tych osób nic nie ulegnie zmianie – nadal będą musiały osobno zatrudnić osobę, która zapewni im wsparcia 24h/dobę.	Uwaga częściowo uwzględniona. Sytuacja społeczna będzie brana pod uwagę w procesie ustalania prawa do asystencji osobistej.
904.	Uw aga ogó lna OS R		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl		Uwaga ogólna do wyliczeń OSR – jeżeli jednym z celów ustawy jest faktyczna deinstytucjonalizacja – w wyliczeniach finansowych może trzeba uwzględnić zmniejszanie obciążenia budżetów gmin z tytułu finansowania pobytu OzN w DPS – wynikająca ze zmniejszeniem liczby osób kierowanych do dps? Kolejna uwaga – czy nie należy wprowadzić zmiany w treści ustawy o pomocy społecznej – art. 53, który przesądza o losie osób wymagających całodobowej opieki?	Uwaga nieuwzględniona. Na dzień dzisiejszy niemożliwe jest pełne szacowanie wpływu projektu na postęp w zakresie deinstytucjonalizacji.
905.	Uw aga ogó lna OS R		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	Dotychczas usługi asystencji osobistej były realizowane w formie projektowej, głównie w ramach Programu Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” finansowanego z Funduszu Solidarność	Rozszerzenie źródeł finansowania projektów asystenckich. Należy zastosować w innych częściach dokumentu, gdzie mowa jest o finansowania usług tylko z programu rządowego.	Uwaga uwzględniona. OSR oraz uzasadnienie zostały uzupełnione we wzmiankowanych zakresach.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				wego, ale także ze środków PFRON w ramach zlecania zadań organizacjom pozarządowym (art. 36 ustawy o rehabilitacji /.../ oraz środków pochodzących ze źródeł zewnętrznych (głównie UE), co nie zapewniało ciągłości i powszechności wsparcia.		
906.	Uw aga ogó lna OS R		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	Polska, jako strona Konwencji ONZ o Prawach Osób z Niepełnosprawnościami, jest zobowiązana do zapewnienia tym osobom odpowiedniego wsparcia i możliwości	Propozycja uzupełnienia zdania.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				prowadzenia niezależnego życia w społeczności lokalnej		
907.	Uw aga ogó lna OS R		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	Do 31 grudnia 2023 r. funkcjonujący system nie pozwalał precyzyjnie dopasowywać wsparcia posługując podziałami na trzy stopnie niepełnospraw ności (lekki, umiarkowany i znaczny). Decyzje przyznające określony stopień nie zawierały opisu potrzeb, oprócz ogólnych wskazań. .Podział na stopnie niepełnospraw ności nadal jest realizowany i jest podstawą do korzystania	Propozycja zmiany opisu – oddając rzeczowo funkcjonujący nadal system orzekania.	Uwaga częściowo uwzględniona. Przepis został przeredagowany.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				z ulg i uprawnień Aktualnie osoby te, z wyjątkiem wsparcia dostępnego w niewielkiej liczbie samorządów (czy realizowanego przez organizacja pozarządowe w formie projektowej lub programowej) , nie mają realnych i stabilnych alternatyw choćby dla zamieszkania w instytucjach całodobowych, takich jak domy pomocy społecznej czy zakłady opiekuńczo- lecnicze.		
908.	Uw aga		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra	Aktualnie osoby te, z wyjątkiem	Poprawa stylu.	Uwaga częściowo uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
	ogó lna OS R		wnych ONE.pl	wsparcia dostępnego w niewielkiej liczbie samorządów (czy realizowanego przez organizacja pozarządowe w formie projektowej lub programowej) , nie mają realnych i stabilnych alternatyw choćby dla zamieszkania w instytucjach całodobowych, takich jak domy pomocy społecznej czy zakłady opiekuńczo- lecnicze.		Zapis został przeredagowany.
909.	Uw aga ogó lna OS R		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	Skutkuje to ograniczoną dostępnością usług asystencji osobistej oraz przerwą w ich realizacji (pomiędzy	Uzupełnienie o ważny aspekt dotyczący przerw w realizacji usługi.	Uwaga uwzględniona. Zapisy OSR oraz uzasadnienia uzupełniono.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				kolejnymi naborami rocznymi) - w skali całego kraj.		
910.	Uw aga ogó lna OS R		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	Proponujemy celem przyspieszenia realizacji wniosków i wykorzystania zasobów, organizację wydawania decyzji przez powiaty. Z doświadczeń wydawania decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia widać wyraźnie, że województwa nie są przygotowane na odpowiednią realizację tego zadania.	W programie w roku 2023 usługi asystenckie świadczyło 30 tys. osób (asystentów). Pytanie – czy wyliczenie zawiera osoby świadczące usługę asystencji realizowaną z innych niż FS środków?	Uwaga nieuwzględniona. Adekwatnymi zasobami do wydawania decyzji i organizacji w zakresie zespołów ustalających prawo do asystencji dysponują wojewodowie.
911.	Uw aga ogó lna		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl		Mając na uwadze powyższe, podkreślenia wymaga fakt, że przez wszystkie lata realizacji programów finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego nie występował problem polegający na niewystarczającej liczbie asystentów osobistych.	Uwaga uwzględniona. Uzasadnienie zostało poprawione we wzmiankowanym zakresie

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
	OS R				Zdanie to nie jest prawdziwe. Niektóre samorządy w 2024 r. ograniczyły możliwość skorzystania z usługi asystenta tylko do osób, które wskazały „swojego” kandydata (np. Warszawa), a wiele OzN i NGO wskazuje na brak do wykonywania tego zajęcia.	
912.	Uw aga ogó lna OS R		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl		Podobnie jak w Słowacji, /.../ Wcześniej w ramach listy państw, które realizują usługę asystencji wpisano Słowenię. W kolejnych akapitach mowa już o Słowenii.	Uwaga uwzględniona. Poprawiono pomyłkę redakcyjną.
913.	Uw aga ogó lna OS R		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl		W większości badanych krajów asystentem osobistej, po spełnieniu szeregu warunków, może zostać osoba bliska osoby z niepełnosprawnością. W Polsce nie zdecydowano się na takie rozwiązanie, ze względu na niewielki udział takich przypadków w innych krajach (Szwecja – 3%) oraz raportowane nadużycia w tym zakresie (Słowenia). Należy poddać jednak ponownej analizie tak restrykcyjne podejście do kwestii możliwości zatrudnienia osoby z rodziny – w małych miejscowościach tylko osoby z dalszej lub bliższej rodziny mogą być dostępne do hipotetycznej realizacji usługi.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na doświadczenia innych krajów i możliwe nadużycia oraz potencjalnie rodzący się konflikt między niezależnym życiem osoby z niepełnosprawnością, kierownictwem w ramach umowy o asystencję a rolami rodzinnymi i zobowiązaniami nie uważamy podobnego rozwiązania za adekwatne.
914.	Uw aga ogó lna OS R		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl		W 2026 roku każda osoba korzystająca z AOON otrzymuje wsparcie przez średnio 90 godzin miesięcznie, 90 godzin miesięcznie przy średniej liczonej od 30 dni = 3 godziny dziennie. Jeżeli OzN nie wstaje samodzielnie i nie kładzie się, potrzebuje wsparcia w korzystaniu z toalety, aktywności zawodowej i społecznej – jest to ilość kompletnie nie dająca podstawy do zaspokojenia potrzeb. O realnej deinstytucjonalizacji nie ma co marzyć... Może trzeba tą mniejszą liczbę godzin rocznie liczyć w stosunku do hipotetycznego okresu wejścia w życie ustawy? Taka liczba raczej nosi znamiona opieki wytchnieniowej a nie asystencji. W Szwecji asystent dla jednej osoby przychodzi rano i świadczy	Uwaga nieuwzględniona. O dokładnym wymiarze asystencji decyzję będą podejmowały zespoły.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					usługi związane np. z przygotowaniem do wyjścia do pracy. W miejscu pracy ma ona innego asystenta. Po czym w domu ma kolejnego. Skutek – faktyczna deinstytucjonalizacja.	
915.	Uw aga ogó lna OS R		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl		Nie przewiduje się skutków dla przedsiębiorstw (małych i dużych) – czy faktycznie nie przewiduje się zmniejszenia osób kierowanych /przebywających w dps?	Uwaga nieuwzględniona. Dokładny wpływ na przedsiębiorstwa nie jest na aktualnym etapie prac możliwy do przewidzenia.
916.	Uza sad nie nie		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	Usługa asystencji osobistej osób z niepełnospraw nościami ma na celu aktywne włączenie i pełny udział tych osób w życiu społecznym oraz zawodowym – na równi z innymi osobami. Usługa polega na indywidualny m wsparciu tych osób w wykonywaniu codziennych czynności, których osoby te nie mogą	Poprawa stylistyki i uproszczenie zapisu.	Uwaga częściowo uwzględniona. Zapis został poprawiony.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				realizować samodzielnie.		
917.	Uzasadnienie		Stowarzyszenie Kobiet Niepełnosprawnych ONE.pl	Istniejące do tej pory rozwiązania nie zapewniają trwałych i powszechnych warunków realizacji takiej usługi, ponieważ mają one charakter konkursowy lub tylko regionalny oraz podlegają ograniczeniom czasowym.	Korekta stylistyczna.	Uwaga częściowo uwzględniona. Zapis został poprawiony.
918.	Uzasadnienie		Stowarzyszenie Kobiet Niepełnosprawnych ONE.pl	Projektowana ustawa realizuje postulaty zgłaszane od wielu lat przez osoby z niepełnosprawnościami oraz organizacje zrzeszające lub reprezentujące te osoby.	Uszczegółowienie opisowe „strony społecznej”.	Uwaga nieuwzględniona. Strona społeczna jest pojęciem adekwatnie szerszym od zaproponowanego uszczegółowienia.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
919.	Uza sad nie nie		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	Dotychczas usługi asystencji osobistej były realizowane głównie w ramach Programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnospraw nej” finansowaneg o z Funduszu Solidarności wego oraz ze środków PFRON w ramach tzw. „zadań zlecanych” (art. 36 ustawy o rehabilitacji /.../), co nie zapewniało ciągłości i powszechności tego wsparcia.	Uzupełnienie sposobu realizacji usług asystencji osobistej.	Uwaga uwzględniona. Zapis został adekwatnie poprawiony.
920.	Uza sad nie nie		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	Sprawia, że wspieranie osób z niepełnospraw nościami w życiu codziennym	Poprawa stylu	Uwaga częściowo uwzględniona. Poprawka stylistyczna została naniesiona w innym brzmieniu.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				staje się główną, a często – z konieczności – jedyną rolą społeczną osób, które zapewniają opiekę (zazwyczaj kobiet).		
921.	Uza sad nie nie		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	Osoby z niepełnospraw nościami charakteryzuj ą się zróżnicowany mi potrzebami wsparcia, co do 31 grudnia 2023 r. nie miało odzwierciedlen ia w sposobie orzekania o niepełnospraw ności stosując prosty podział na trzy grupy osób niepełnospraw nych. Na system orzekania o niepełnospraw ności nałożony został kolejny	Doprecyzowania opisanego nakładania się systemu orzekania o niepełnosprawności i orzekania o potrzebie wsparcia.	Uwaga nieuwzględniona. Nie jest to istotne uzupełnienie dla omawianej ustawy.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				– orzecznictwo o potrzebie wsparcia, który wskazuje na konkretne obszary wsparcia, jakiego potrzebuje osoba z niepełnosprawnością. Trzystopniowy system orzekania o niepełnosprawności nie pozwalał precyzyjnie dopasowywać wsparcia.		
922.	Uzasadnienie		Stowarzyszenie Kobiet Niepełnosprawnych ONE.pl	Ma to szczególne znaczenie wśród zróżnicowanej grupy osób z niepełnosprawnościami, ponieważ dotychczas systemy „nie widziały” osób wymagających intensywnego wsparcia –	Uczytelnienie zdania i poprawa stylu	Uwaga częściowo uwzględniona. Fragment po redakcji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				również całodobowego (persons with high-support needs).		
923.	Uza sad nie nie		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	Od roku 2019 realizowany jest przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej program „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością”, zwany dalej „Programem”. W ramach Programu ogłaszane są roczne nabory wniosków i ofert przez jednostki samorządu terytorialnego (gminy i powiaty) oraz organizacje pozarządowe.	Poprawa stylu. Uproszczenie zapisów.	Uwaga częściowo uwzględniona. Fragment po redakcji.
924.	Uza sad nie nie		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra	W 2025 r. będzie to około 250 podmiotów.		Uwaga częściowo uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			wnych ONE.pl			Ze względu na czas publikowania powtórnego dokumentu zmieniono czas na teraźniejszy.
925.	Uza sad nie nie		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl		Proponuje się usunięcie nawiasu, ponieważ w chwili skierowania projektu do konsultacji oba nabory (dla jst i ngo) zostały rozstrzygnięte.	Uwaga częściowo uwzględniona. Ze względu na czas publikowania powtórnego dokumentu zmieniono czas na teraźniejszy.
926.	Uza sad nie nie		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl		To zdanie nie jest prawdziwe. Liczne ngo twierdzą, że brak osób do świadczenia takich usług. W Warszawie w 2024 r. usługa była realizowana tylko dla OzN, które wskazały swojego asystenta. CUS nie miał w zasobach osób, które taką usługę mogły realizować. Skutek – OzN, które nie wskazały „swoich asystentów”, innych z miasta nie dostały.	Uwaga uwzględniona. Zapis został adekwatnie poprawiony.
927.	Uza sad nie nie		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	Asystencja osobista to usługa wsparcia osoby z niepełnospraw nością w wykonywaniu czynności dnia codziennego, których samodzielnie nie jest w stanie wykonywać.	Styl	Uwaga częściowo uwzględniona. Definicja została zredagowana.
928.	Uza sad nie nie		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	w wieku 18-65 lat, posiadające orzeczenie o stopniu niepełnospraw ności, które	Ujednolicenie przepisu z przepisaniem o świadczeniu wspierającym. Osoby uzyskujące obecnie poniżej 80 pkt również w określonym zakresie potrzebują wsparcia AAON, szczególnie mieszkające samodzielnie. Może być w mniejszym zakresie, ale nie powinniśmy stosować tak wygórowanej punktacji w projektowanej ustawie.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na ograniczone środki budżetowe projektodawca nie bierze pod uwagę możliwości rozszerzenia grona użytkowników asystencji osobistej.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				uzyskają w skali poziomu potrzeby wsparcia łącznie co najmniej 70 punktów,		
929.	Uza sad nie nie		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	W skład Zespołu ustalającego prawo do asystencji osobistej będą wchodziły co najmniej dwie osoby w tym osoba z niepełnospraw nością zblizoną do niepełnospraw ności osoby składającej wniosek.	styl	Uwaga częściowo uwzględniona. Ze względu na zmianę merytoryczną zdanie zostało znacząco przeredagowane.
930.	Uza sad nie nie		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	Osoba z niepełnospraw nością będzie mogła korzystać z usług jednego asystenta w tym samym miejscu i czasie. Co znaczy, że w ciągu doby usługę może	Zapis, że OzN będzie mogła korzystać z kilku asystentów w tym samym miejscu i czasie jest nieprecyzyjny. Co to znaczy kilku i dlaczego kilku? Może to również spowodować zmniejszenie lub brak dostępnych asystentów dla innych OzN – nierówny dostęp do usługi.	Uwaga częściowo uwzględniona. Zapis został doprecyzowany. Ze względu na znajomość potrzeb osób z niepełnosprawnościami, możliwość korzystania ze wsparcia kilku asystentów naraz w ramach przyznanego limitu godzin została podtrzymana.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				świadczyc w kolejnych godzinach inny asystent.		
931.	Uza sad nie nie		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	Wsparcie przez asystenta osobistego	Ten śródtytuł nie dotyczy wsparcia dla asystenta osobistego.	Uwaga uwzględniona. Uzasadnienie zostało przeredagowane we wzmiankowanym zakresie
932.	Uza sad nie nie		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl		Proponuje się dodać do katalogu zamieszkanie w wsm, gdzie na daną OzN prowadzący wsm dostaje środki w ramach programu PFRON „Finansowanie funkcjonowania wspomaganych społeczności mieszkaniowych”.	Uwaga nieuwzględniona. Niejasna propozycja zmiany.
933.	Uza sad nie nie		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	Brak propozycji	Wątpliwość – jakie szkolenia mają być organizowane przez Pełnomocnika i dla jakich OzN”	Uwaga nieuwzględniona.
934.	Uza sad nie nie		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	zapewnia doradztwo wzajemne – polega ono na otrzymaniu wsparcia od innej osoby z niepełnospraw nością, która korzysta w asystencji osobistej,	Literówka – słowo „ma” na słowo „na”, wykreślenie „również”, to wynika z treści zdania.	Uwaga uwzględniona. Przepis adekwatnie przeredagowano.
935.	Art. 1	Ust.3	Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra	3. Asystencja osobista umożliwia osobie z niepełnospraw	Proponuję rozdzielenie ust. 3 na ust 3 i ust 4 lub na dwa zdania, co podkreśli wagę drugiej części zdania.	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji do redakcji tekstu ustawy

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			wnych ONE.pl	nością niezależne życie, o którym mowa w art. 19 Konwencji o prawach osób niepełnospraw nych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217). 4. Asystencja osobista realizowana jest w sposób określony przez tę osobę.		
936.	Art. 4	Ust. 1 Pkt 1	Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	1) które ukończyły 18 rok życia i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz	Ujednolicenie przepisu z przepisaniem o świadczeniu wspierającym. Osoby uzyskujące obecnie poniżej 80 pkt – więcej niż 70 np. są uwzględniane przy wyliczeniu środków na finansowanie funkcjonowania wsm. Polityka społeczna powinna przewidywać wsparcie w zakresie aktywności zawodowej i społecznej przy wieku aktywności zawodowej. Ograniczenie dostępu do usługi asystencji powoduje niespójność tego kierunku polityki państwa. Szczególnie OzN mieszkające samotnie lub wspólnie z inną osobą z niepełnosprawnością potrzebują usługi asystenta. Zastosowanie jednej bariery – punktowej wydaje się wystarczający do uzyskania tego wsparcia.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na ograniczone środki budżetowe projektodawca nie bierze pod uwagę możliwości rozszerzenia grona użytkowników asystencji osobistej.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				zatrudnianiu osób niepełnosprawnych uzyskały co najmniej 70 punktów;		
937.	Art. 4 ust. 2		Stowarzyszenie Kobiet Niepełnosprawnych ONE.pl	2. Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nabyła prawo do asystencji osobistej przed ukończeniem 65. roku życia, jest uprawniona do korzystania z asystencji osobistej po ukończeniu 65. roku życia do upływu okresu, na który została wydana decyzja, o której mowa w art. 8 ust. 6.	Doprecyzowanie informacji o podstawie nabycia prawa do asystencji osobistej.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały doprecyzowane
938.	Art. 5 ust. 3		Stowarzyszenie Kobiet Niepełnosprawnych ONE.pl	3. Jeżeli użytkownik nie wykorzystał godzin asystencji w	Uproszczenie zapisu.	Uwaga częściowo uwzględniona. Przepis został przeredagowany pod kątem merytorycznym

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				danym miesiącu, może on wykorzystać te godziny w kolejnych miesiącach, jednak suma godzin w każdym kolejnym miesiącu nie może przekroczyć dwukrotności miesięcznego wymiaru, o którym mowa w ust. 1.		
939.	Art. 6 ust. 3 pkt 1		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	1) formul arza samooceny i oceny potrzeb w zakresie asystencji osobistej;	Wydaje się, że w tym miejscu powinien być brany pod uwagę formularz samooceny, którego definicja zawarta jest w art. 2 pkt 3. Lub formularz samooceny i oceny – rozumiem, że wtedy są to dwa formularze. Czy nie powinny być one dodefiniowane? – trochę dla OzN sporo nowin.	Uwaga uwzględniona. Przepis został preredagowany pod kątem merytorycznym.
940.	Art. 6	Ust. 4	Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	4. Minister właściwy do spraw zabezpieczeni a społecznego określi, /.../.	Powinno być słowo „spraw”, nie „sprawy”.	Uwaga uwzględniona. Przepis został preredagowany pod kątem merytorycznym.
941.	Art. 7	Ust. 4 pkt 2	Stowarzysze nie Kobiet		Czy zapis „/.../ w przypadku osób posiadających decyzję ustalającą poziom potrzeby wsparcia” oznacza, że do złożenia wniosku OzN nie	Uwaga uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Niepełnospra wnych ONE.pl		potrzebuje być orzeczona w systemie ustalania poziomu potrzeby wsparcia? – to byłoby w sprzeczności z art. 4 ust. 1 pkt 1 projektu ustawy.	Przepisy zostały zredagowane.
942.	Art. 8	Ust. 4	Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl		Pytanie o zmierzenie znaczenia określenia „jak najbardziej”, które jest określeniem ocennym, wydaje się, że określenie „zbliżona” jest wystarczające.	Uwaga częściowo uwzględniona. Przepis został przeredagowany.
943.	Art. 8	Ust. 8 pkt 4	Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	4) okres, na jaki przysługuje osobie z niepełnospraw nością prawo do asystencji osobistej;	Poprawa określenia.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały zredagowane.
944.	Art. 8	Ust. 14	Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	14. Do rozpoznania spraw sądowoadmini stracyjnych w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. — Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjn ymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935 i 1685) właściwy jest wojewódzki sąd administracyjn	Poprawa czytelności zapisu.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały zredagowane i poprawione pod kątem merytorycznym .

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				y właściwy ze względ miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do asystencji osobistej lub użytkownika.		
945.	Art. 8	Ust. 16 pkt 1	Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	1) szczeg ółowy sposób postępowania przy wydawaniu decyzji ustalających prawo do asystencji osobistej, kwalifikacje oraz sposób powoływania i odwoływania członków zespołów, a także sposób działania tych składów;	W art. 2 pkt znajduje się definicja zespołu. Średnik na końcu punktu. Podobnie w pozostałych punktach tego ustępu.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały zredagowane.
946.	art. 8	Ust. 16 pkt 2	Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	2) tryb szkolenia i minima programowe szkoleń dla członków	j.w.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały zredagowane.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				zespołów – mając na względzie zachowanie jednolitości stosowania przez zespoły narzędzia do oceny poziomu potrzeby wsparcia oraz rzetelnej oceny poziomu potrzeby wsparcia;		
947.	Art. 11	Ust. 9	Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl		Jeżeli dopuszczamy taką ewentualność należy wskazać maksymalną liczbę asystentów i szczególne sytuacje uzasadniające zatrudnienie więcej niż jednego asystenta dla jednej osoby w tym samym miejscu i czasie. W sytuacji totalnego braku chętnych do wykonywania pracy asystenta będzie to zapis powodujący protesty i poczucie niesprawiedliwości OzN, które „nie załapią się” z różnych powodów na tą usługę. Ta sama uwaga dotyczy art. 12 ust. 3.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na zapis odnośnie korzystania z usług więcej niż jednego asystenta w ramach przysługującego limitu godzin, projektodawca nie widzi zasadności proponowanej zmiany.
948.	Art. 13	Ust. 1	Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	1. Obsługa zarządzania asystencją osobistą odbywa się w systemie teleinformatyc znym, o którym mowa w art. 34.	Należy unikać niepotrzebnych powtórzeń. Podobnie w ust. 2, 3, 4 – pozostałych podobnie.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały zredagowane.
949.	Art. 14	Ust. 12	Stowarzysze nie Kobiet	12. Za asystenta	Usunięcie znaku cudzysłowia.	Uwaga uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Niepełnospra wnych ONE.pl	osobistego samodzielnie zatrudnionego przez użytkownika /.../ o systemie ubezpieczeń społecznych.		Przepisy zostały zredagowane.
950.	Art. 14 ust. 15		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl		Należy stosować średniki po punktach.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały zredagowane.
951.	Art. 15		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	3. Minister właściwy do spraw zabezpieczeni a społecznego określi, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw zdrowia, w drodze rozporządzeni a, listę czynności, które mogą być wykonywane w ramach asystencji osobistej oraz przeszkolenia potrzebne dla	Zbyt rozbudowana beletrystyka. Ustawa ma na celu wspieranie niezależnego życia, nie trzeba powtarzać celu ustawy o którym mowa w art. 1 ust. 3	Uwaga częściowo uwzględniona. Przepisy zostały zredagowane.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				bezpiecznego wykonywania tych czynności.		
952.	Art. 16, 21, 23, 25, 26, 29, 38, 48		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl		Należy stosować średniki po punktach.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały zredagowane.
953.	Art. 33	Pkt 2	Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	2) prze ka zuje środki na asystencję osobistą uzyskane w ramach dotacji z budżetu państwa na wydzielony rachunek bankowy realizatora, a użytkownikowi samodzielnie zatrudniające mu asystenta osobistego – na wydzielony rachunek bankowy użytkownika;	Poprawa stylistyczna.	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały zredagowane.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
954.	Art. 48	Ust. 4	Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl	Powtórzenie zapisu z art. 33 pkt 2		Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały zredagowane.
955.	Art. 71		Stowarzysze nie Kobiet Niepełnospra wnych ONE.pl		Należy przejrzeć zakresy zadań wskazanych do wejścia w określonych datach – czy faktycznie niektóre zadania mają być realizowane od dnia ogłoszenia ustawy?	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały przejrzane pod wzmiarkowanym kątem.
956.	Art. 4	Pkt 1	Osoba prywatna	które ukończyły 18 rok życia do ukończenia 65. roku życia, i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnospra wnych uzyskały co najmniej 70 punktów;	Ustawa zakłada że jednym z warunków będzie posiadanie 80 punktów w skali poziomu potrzeby wsparcia. Sporo osób niewidomych otrzymuje 70-79 punktów w obecnych komisjach dotyczących świadczenia wspierającego. Skoro aktualnie pieniądze przyznawane są od 70 punktów to i asystent powinien być przyznawany od 70 a nie od 80. Niewolno odcinać niewidomych i słabowidzących od pomocy asystenta.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na ograniczone środki budżetowe projektodawca nie bierze pod uwagę możliwości rozszerzenia grona użytkowników asystencji osobistej.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
957.	uza sad nie nie		Fundacja Blind&Proud	Należy bowiem zaznaczyć, że zakres i znaczenie programów realizowanych ze środków FS, po wejściu w życie ustawy, znaczaco się zmniejszy i spowoduje „przejście” asystentów do świadczenia usług realizowanych na podstawie ustawy. - Należy usunąć sformułowanie .	Zapowiadaliście Państwo utrzymanie usług w trybie projektowym. Jeśli zakres znacząco się zmniejszy, to oznacza, że osoby, które również potrzebują asystenta a nie będą się kwalifikować do usługi w ramach ustawy z uwagi na zbyt niską liczbę punktów, stracą możliwość pozyskania go w ramach dotychczasowych programów z FS. Dotyczy to w szczególności osób niewidomych, których wiele otrzymuje oceny poniżej 80 punktów.	Uwaga nieuwzględniona. W dniu dzisiejszym z trybu projektowego korzysta znacząca część użytkowników asystencji w rozumieniu ustawy o AOON.
958.	uza sad nie nie		Fundacja Blind&Proud	Ponadto rozwiązaniem które ma zwiększyć dostępność do wsparcia w miejscu zamieszkania jest procedowany aktualnie w ramach konsultacji	Niedokończone zdanie uzasadnienia.	Uwaga uwzględniona. Uzasadnienie zostało zredagowane.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				publicznych projekt - Należy uzupełnić zapisy		
959.	uza sad nie nie		Fundacja Blind&Proud	Wskazana granica 65 lat jest powszechnie stosowana w krajach europejskich. - Należy uzupełnić.	Fakt, że dane rozwiązanie jest stosowane powszechnie w innych krajach, w tym UE, nie oznacza, że jest to dobre rozwiązanie. Brakuje informacji – np. wyników badań ewaluacyjnych przeprowadzonych we wskazanych krajach wśród OzN, które potwierdzą, że określony próg wieku jest adekwatny względem potrzeb.	Uwaga nieuwzględniona. Osobom starszym będzie przysługiwać asystencja w ramach projektów lub komplementarne usługi w ramach bonu senioralnego.
960.	uza sad nie nie		Fundacja Blind&Proud	Jednakże, aby zapewnić, że osoby powyżej 65. roku życia będą miały dostęp do wsparcia – w wyniku wdrożenia ustawowej asystencji osobistej program resortowy „Asystent Osobisty Osoby Niepełnospraw nej” w kolejnych latach obejmie seniorów w większym	Treść uzasadnienia powyżej wskazuje na wady rozwiązań projektowych. Natomiast z drugiej strony ustawodawca zakłada, że te same rozwiązania projektowe będą stosowane wobec rosnącej liczby seniorów. Postulujemy stopniowe podwyższanie wieku osób, które mogą korzystać z asystencji osobistej, tak, by po 10 latach miały do niej prawo osoby do ukończenia 75 roku życia. Żyjemy coraz dłużej a rozwiązania w zakresie opieki dla seniorów dedykowane są osobom starszym niż 65 lat, stąd proponowana granica wieku. Stopniowe jej podnoszenie z 65 do 75 lat pozwoli rozłożyć w czasie skutki finansowe.	Uwaga nieuwzględniona. Osobom starszym będzie przysługiwać asystencja w ramach projektów lub komplementarne usługi w ramach bonu senioralnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowa a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				stopniu.- Rozważyć usunięcie i zmianę przepisów.		
961.	uza sad nie nie		Fundacja Blind&Proud	Zaproponowa ne w projekcie ustawy rozwiązania nie wpływają na funkcjonowani e mikro-, małych i średnich przedsiębiorcó w - Ponowna analiza i uzupełnienie.	Najpierw uzasadnienie wymienia korzyści z asystencji – większa samodzielność, aktywność społeczna i zawodowa a następnie wskazuje, że nie będzie to miało żadnego wpływu na przedsiębiorstwa. Asystencja oznacza konkretne korzyści dla przedsiębiorców, w tym: dodatkowi pracownicy na rynku pracy, większa konsumpcja z uwagi na więcej osób aktywnych (zarówno OzN jak i opiekunowie), rozwój mikro z uwagi na obsługę samozatrudniających asystentów osób. Obecnie jest niespójność z OSR w tym zakresie, który wskazuje na pozytywny wpływ.	Uwaga nieuwzględniona. Czym innym jest wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorców w zakresie możliwych regulacji dotyczących bezpośrednio ich działalności (tego dotyczy wspomniane zdanie z uzasadnienia), a czym innym wzmiankowany przez państwa pozytywny wpływ ustawy o AOON na gospodarkę.
962.	uza sad nie nie		Fundacja Blind&Proud	Wskazane w tabeli wydatki stanowią dodatkowe środki z budżetu państwa, jednakże obniżone o zmniejszenie poziomu finansowania Funduszu Solidarności wego z budżetu państwa, w	Ustawa o asystencji osobistej obejmie niecałe 10% osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Dane przedstawione w uzasadnieniu i OSR pokazują jak znacząco rośnie zapotrzebowanie na usługi asystencji osobistej. Dlatego, aby utrzymać ich poziom i deklarowane przekierowanie dla seniorów oraz osoby, które nie otrzymają minimum 80 punktów w ramach oceny potrzeby wsparcia, należy utrzymać adekwatne finansowanie dla Funduszu Solidarnościowego.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na ograniczone środki budżetowe nie jest możliwe podtrzymanie wsparcia we wzmiankowanym w uwadze zakresie.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				zakresie realizacji programowej asystencji osobistej w roku 2026 (200mln zł) i latach kolejnych (500mln zł) w stosunku do wartości założonych na rok 2025. - Odstąpienie od zmniejszenia finansowania FS z budżetu państwa.		
963.	Art. 4	Ust. 1 pkt 1	Fundacja Blind&Proud	O prawo do asystencji osobistej mogą ubiegać się osoby, o których mowa w art. 3: 1) które ukończyły 18 rok życia do ukończenia 65. roku życia – w latach 2026-2030, 70 roku życia – w latach 2031-2035,	Główne instrumenty wsparcia dla seniorów w ramach polityki senioralnej są i mają być dostępne (bon senioralny) od 75 roku życia. Dlatego należy stopniowo doprowadzić do sytuacji, by osoba z niepełnosprawnością miała ciągłość wsparcia najpierw w ramach asystencji dla OzN, potem jako OzN senior. Dodatkowo państwo deklaruje, że wspiera aktywność zawodową po 65 roku życia. Obecnie jest to także wiek dalszej aktywności społecznej. Należy uwzględnić te uwarunkowania w przepisach. W przeciwnym razie dojdzie do sytuacji, w której np. pracujące OzN zostaną z dnia na dzień pozbawione asystenta wspierającego wykonywanie pracy.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby między 65 a 75 rokiem życia będą mogły skorzystać z usług asystencji w ramach projektowych.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				75 roku życia – od roku 2035, i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnospraw nych uzyskały co najmniej 80 punktów;		
964.	Art. 4	Ust. 2	Fundacja Blind&Proud	Rezygnacja z przepisu	Narusza równość wobec prawa różnych osób z niepełnosprawnościami. Część osób będzie mieć prawo do asystenta do 65 lat a część do 69 lat. Należy stopniowo wydłużyć wiek, który uprawnia do asystencji zgodnie z uwagą numer 7 w sposób spójny dla wszystkich uprawnionych. Inaczej osoby z niepełnosprawnością będą zmuszone kalkulować kiedy składać wnioski, aby ostatnią decyzję otrzymać tuż przed 65 urodzinami.	Uwaga nieuwzględniona. Decyzja o prawie do asystencji osobistej jest wydawana na określony okres na dzień składania wniosku. Projektodawca nie widzi podstaw do podnoszenia argumentu nierówności wobec prawa.
965.	Art. 7	Ust. 4	Fundacja Blind&Proud	Wniosek zawiera dane dotyczące osoby z niepełnosprawnością obejmujące:	Wniosek powinien być maksymalnie prosty. Należy odstąpić od wymagania danych, które organ może ustalić samodzielnie w oparciu o podane informacje. Zespół powinien mieć możliwość uzyskania danych o decyzji ustalającej potrzebę wsparcia w oparciu o imię i nazwisko oraz PESEL. Dane kontaktowe jako ogólne pojęcie do wyboru sposobu kontaktu przez wnioskodawcę powinny być wystarczające. Nieznany powód wymagania obywatelstwa oraz płci.	Uwaga częściowo uwzględniona. Zapewniono automatyczny dostęp do wzmiarkowanej decyzji dla zespołów orzeczniczych, dalej jednak jest ona częścią wnioskowania o asystencję osobistą i ustawa nie może pomijać tego aspektu.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				1) imię i nazwisko; 2) numer PESEL, a w przypadku, gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzając ego tożsamość; 3) dane kontaktowe.		
966.	Art. 7	Ust. 10	Fundacja Blind&Proud	W szczególnie uzasadnionych przypadkach na wniosek osoby, o której mowa w ust. 1, powiat właściwy ze względu na miejsce pobytu tej osoby zapewnia pomoc w poprawnym złożeniu wniosku i załączników osobie z niepełnospraw	Należy dopuścić także inny niż pisemny lub ustny wniosek. Na przykład wniosek nagrany. Ustawodawca nie przewidział, że wiele osób z niepełnosprawnością, w tym ubezwłasnowolnionych, nie może się podpisać. Zatem forma elektroniczna będzie dla nich niedostępna. Mimo, że ustawodawca przewiduje możliwość złożenia przez nie wniosku. Dlatego w tych wyjątkowych okolicznościach należy dopuścić formę papierową. Dane powinien wprowadzać Zespół. Jednocześnie w przeciwieństwie do podstawowego trybu, nie będzie wymagany podpis a oświadczenie woli potwierdzi powiat.	Uwaga nieuwzględniona. W razie problemów z samodzielnym wypełnieniem i złożeniem wniosku zapewniono adekwatne wsparcie powiatu oraz ZUS.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				nością w miejscu jej pobytu. W razie potrzeby powiat właściwy ze względu na miejsce pobytu tej osoby zapewnia osobie z niepełnosprawnością dostęp do środków technicznych umożliwiających złożenie wniosku i załączników. Dopuszcza się wówczas złożenie wersji papierowej, bez podpisania przez wnioskodawcę. Złożenie oświadczenia woli o złożeniu wniosku potwierdza na wniosku powiat.		
967.	Art. 8	Ust. 2	Fundacja Blind&Proud	albo w siedzibie	Brak w ustawie odniesienia do wymagań dostępności informacyjno-komunikacyjnej – sprzęt dla osób słabosłyszących. Należy mieć na	Uwaga uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				Zespołu albo w miejscu przez niego wyznaczonym, spełniającym warunki, o których mowa w art. 6 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.	uwadze, że wymagania te obowiązują każde miejsce, w którym zespół wyznaczy spotkanie, niezależnie od faktu wpisania odniesienia do ustawy o zapewnianiu dostępności lub nie. Zespół jako podmiot publiczny ma obowiązek spełniać co najmniej minimalne wymagania dostępności w ramach prowadzonej działalności, niezależnie czy jest właścicielem budynku, z którego korzysta. Postulujemy usunąć metryki z projektu ustawy. Ich pozostawienie będzie wymagać systematycznej nowelizacji ustawy.	Adekwatna dostępność zostanie zapewniona podczas całości procesu wnioskowania i zarządzania asystencją osobistą.
968.	Art. 8	Ust. 15	Fundacja Blind&Proud	Osobie, która uzyskała ostateczną decyzję o ustaleniu prawa do asystencji osobistej przekazuje się na adres wskazany w tej decyzji dane umożliwiające dostęp do systemu teleinformatycznego asystencji osobistej, o którym mowa	Należy zapewnić dostępność informacji dla wnioskodawcy.	Uwaga uwzględniona. Ze względu na inne uwagi merytoryczne dostęp do systemu teleinformatycznego dającego możliwość zarządzania usługą asystencji osobistej zostanie zapewniony w inny sposób, z uwzględnieniem dostępności adekwatnej do niepełnosprawności.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				w art. 34. Dane przekazuje się w formie dostępnej dla tej osoby.		
969.	Art. 11	Ust. 3	Fundacja Blind&Proud	W przypadku niewskazania kandydata na asystenta osobistego przez użytkownika lub niezawarcia umowy z asystentem osobistym przez realizatora, realizator wskazuje co najmniej dwóch kandydatów, którzy wyrazili wolę i są zdolni do świadczenia asystencji osobistej użytkownikowi zgodnie z potrzebami wskazanymi w formularzu	Uniknięcie fikcji wskazywania kandydatów zdolnych do świadczenia asystencji, jednak bez ich wiedzy i zgody. Powodowałoby to sytuację, w której osoba z niepełnosprawnością wybierałaby spośród osób, które w ogóle mogą nie być zainteresowane świadczeniem dla niej usług.	Uwaga częściowo uwzględniona. Realizator musi zaproponować kandydatów, którzy są zainteresowani wsparciem danej osoby z niepełnosprawnością.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				samooceny potrzeb w zakresie asystencji osobistej, spośród kandydatów na asystentów osobistych wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 36		
970.	Art. 11	Ust. 7	Fundacja Blind&Proud	7. W przypadku gdy użytkownik przebywa w podmiocie, o którym mowa w art. 21 ust. 2 lub korzysta z usług wskazanych art. 22 ust. 2, asystentem osobistym nie może być osoba zatrudniona w ramach stosunku pracy, w ramach umowy cywilnoprawne j lub innej umowy	Potrzeba uwzględnić inne formy, w tym wykonawstwo w ramach zamówień publicznych i kontrakty.	Uwaga nieuwzględniona. Zbytnie rozszerzenie wzmiankowanego zapisu.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				odpłatnej w tym podmiocie.		
971.	Art. 26	Ust. 2	Fundacja Blind&Proud	Nie prowadzi działalności gospodarczej	Aby wykluczyć konflikt interesów wynikający z działalności zarobkowej oraz realizacji zadania zlecanego, należy dopuścić do wpisu na listę realizatorów wyłącznie organizacje, które nie prowadzą działalności gospodarczej. Istnieje ryzyko, że podmioty prowadzące działalność gospodarczą w formie organizacji pozarządowej, mając dostęp do informacji o osobach potrzebujących asystencji osobistej, będą wykorzystywać te dane do osiągania dodatkowych przychodów.	Uwaga nieuwzględniona. Zbyt daleko idące wykluczenie.
972.	Art. 49	Ust. 1	Fundacja Blind&Proud	Art. 49. 1. W razie stwierdzenia w wyniku kontroli, że zarząd powiatu nie realizuje zadania, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 1, właściwy wojewoda, biorąc pod uwagę przyczyny zaniechania, nakłada na członków zarządu powiatu administracyjn ą karę pieniężną, w wysokości od	Zamiast możliwości należy wprost przewidzieć obowiązek nałożenia kary administracyjnej.	Uwaga nieuwzględniona. Nałożenie bądź nie kary powinno być zależne od okoliczności nierealizowania zadania.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				jednomiesięcz nego do trzymiesięczne go jej wynagrodzeni a za pracę, i wyznacza odpowiedni termin, nie dłuższy niż 3 miesiące, do wykonania zaniechanego obowiązku.		
973.	Uw agi ogó lne		Osoba prywatna	1) Minimalna Liczba Godzin to 4 dziennie zamiast 3,co daje minimum 80 h w miesiącu... 2) Talony na Asystenta, tak aby każdy miał równe szanse dostępu do projektu 3) Ogólnopolska Baza Asystentów. 4) Program w Systemie ciągłym		Uwagi częściowo uwzględnione. Uwaga 1 – nieuwzględniona. Dokładny zakres godzin dla użytkownika będzie zależał od decyzji zespołu. Uwaga 2 – każdy użytkownik będzie miał zapewniony równy dostęp do usługi. Uwaga 3 – baza będzie ogólnopolska, z uwzględnieniem możliwości asystentów osobistych Uwaga 4 – Asystencja będzie prowadzona w trybie ciągłym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
974.	Uwagi ogólne		Stowarzyszenie Dlaczego NIE z Gdyni	<p>1. Mocne unormowanie (ucywilizowani a i ustandaryzowania) w ustawie również asystencji projektowej (w tym gwarancja ciągłości)</p> <p>2. Wyższy limit maksymalny godzin pod określonymi weryfikowanymi zasadami wejścia (m.i. chodzi o osoby zamieszkujące samodzielnie)</p> <p>3. Zobowiązanie Biura Osób Niepełnosprawnych / MRPiPS do ogłaszania konkursów z dużym wyprzedzeniem i twardymi</p>		<p>Uwagi częściowo uwzględnione.</p> <p>1 – uwaga częściowo uwzględniona – asystencja projektowa została zapisana w ustawie</p> <p>2 – uwaga częściowo uwzględniona – sytuacja społeczna będzie brana pod uwagę w ocenie zespołu przyznającego prawo do asystencji.</p> <p>3 – uwaga nieuwzględniona. Projektodawca dochowa jednak wszelkich starań w zakresie adekwatnego prowadzenia asystencji projektowej.</p> <p>4 – uwaga nieuwzględniona. Projektodawca dochowa jednak wszelkich starań w zakresie adekwatnego prowadzenia asystencji projektowej.</p> <p>5 – uwaga wyjaśniona. Dokładny zakres możliwych szkoleń zostanie wyjaśniony w rozporządzeniu i będzie zależny od potrzeb konkretnych użytkowników asystencji osobistej</p> <p>6 – uwaga niejasna.</p> <p>7-11 – uwagi nieuwzględnione. Brak stosownej argumentacji.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>terminami na to ogłoszenie</p> <p>4.</p> <p>Zawar cie w ustawie zapisów obligujących do ogłaszania bez zwłoki konkursów na AOON projektowy gwarantujący ciągłość w projekcie, jak również nakładające się- obowiązek nadzoru nad właściwą rekrutacją oraz realizacją zgodną z celem programu i wskazanymi grupami docelowymi</p> <p>5. Jaki rodzaj szkolenia dla Asystentów ? Gdzie będzie można odbyć ?</p> <p>6. Kto będzie</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>odpowiadał za szkolenia ?</p> <p>7.</p> <p style="padding-left: 40px;">Zamia st określenia „pół roku doświadczenia w pracy z OZN- ilość godzin spędzonych z Osobą z niepełnosprawnością</p> <p>8.</p> <p style="padding-left: 40px;">Wyraż ne wyodrębnienie asystencji osoby z niepełnosprawnością od usług opiekuńczych dla seniorów</p> <p>9.</p> <p style="padding-left: 40px;">Komisj a- doprecyzowani e określenia „jedna z osób w komisji z podobną niepełnosprawnością jak osoba orzekana”</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				10. Podkreślić, że Rodzic/Opieku n prawny nie może być asystentem 11. Doprecyzować czas na jaki można zawrzeć umowę.		
975.	Art. 4	Pkt 1	Osoba prywatna	które ukończyły 18 rok życia do ukończenia 65. roku życia, i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych uzyskały co najmniej 70 punktów;	Ustawa zakłada że jednym z warunków będzie posiadanie 80 punktów w skali poziomu potrzeby wsparcia. Sporo osób niewidomych otrzymuje 70-79 punktów w obecnych komisjach dotyczących świadczenia wspierającego. Skoro aktualnie pieniądze przyznawane są od 70 punktów to i asystent powinien być przyznawany od 70 a nie od 80. Niewolno odcinać niewidomych i słabowidzących od pomocy asystenta.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na ograniczone środki budżetowe projektodawca nie przewiduje rozszerzania grona uprawnionych do asystencji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
976.	Uw aga ogó lna		Osoba prywatna	Piszę jako rodzina zastępcza chłopca z niepełnospraw nością znaczłą uprawiającego sport, z sukcesami. Trzykrotne mistrzostwo Polski w grach zespołowych. Aktualnie borykamy się z problem otrzymania asystenta na kolejny rok, a tylko takie wsparcie może zapewnić regularny udział Krzysia w treningach. Dlatego dziękuję za troskę o dostępność Asystentów i zrozumienie dla rodzin osób z niepełnospraw nością. Krzysztof		Uwaga wyjaśniona. Osoby, które nie otrzymały 80 punktów w skali potrzeby wsparcia, będą mogły korzystać z asystencji osobistej w ramach programów finansowanych m.in. z Funduszu Solidarnościowego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				skończył 18 lat i nie mamy jeszcze określonej punktacji wsparcia. Niepełnospraw ność Krzysia jest sprzężona: ruchowa (porusza się na wózku inwalidzkim) i intelektualna. Piszę zastanawiając się czy gdy Krzysztof nie uzyska 80 pkt będzie pozbawiony możliwości wsparcia Asystenta?		
977.	Art. 4	Ust. 1 pkt 1	Osoba prywatna	które ukończyły 18 rok życia do ukończenia 65. roku życia, i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b	Zbyt wysoki próg punktowy który wyklucza osoby z niepełnosprawnościami z możliwości korzystania z pomocy asystenta	Uwaga nieuwzględniona. Projektodawca nie przewiduje rozszerzenia adresatów projektu ze względu na ograniczone środki budżetowe. Osoby nie spełniające wymogów ustawowych będą mogły skorzystać z asystencji w ramach programów finansowanych z Funduszu Solidarnościowego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych uzyskały co najmniej 50 punktów		
978.	Art. 10	Ust. 1 pkt 2	Osoba prywatna	Użytkownik może korzystać z asystencji osobistej organizowanej i realizowanej przez kilku realizatorów pod warunkiem zachowania limitu godzin o których mowa a art. 4.1.	Zmiana ma na celu uwzględnienie braku dostępu do usługi asystenckiej u realizatora z dużą liczbą złożonych wniosków.	Uwaga nieuwzględniona. Pozostanie możliwość korzystania z jednego konkretnego realizatora. Istnieje jednak możliwość zmiany realizatora.
979.	Art. 2	Pkt 8	Osoba prywatna	8) powiatowy zespół - powiatowy zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, o którym mowa	Proponuje się uzupełnienie procedury postępowania w zakresie nabywania, zmiany i utraty prawa do asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami poprzez wprowadzenie jako organu I. instancji: powiatowych (miejskich) zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności. Powiatowe zespoły cechuje większa dostępność i bliskość w kontakcie z osobami z niepełnosprawnością. Dzięki bowiem swojej „lokalnej” skali działania nie są tak rozbudowane jak wojewódzkie zespoły. Zasadność takiego rozwiązania potwierdzają obecne „opóźnienia” przy wydawaniu decyzji ustalających poziom	Uwaga nieuwzględniona. Przewidziane rozwiązania ustawowe pozwalają na zwiększenie zatrudnienia i efektywności w zespołach wojewódzkich.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, 858, 1089, 1165 i 1494);</p> <p>9) wojewódzki zespół - Zespół - wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu</p>	<p>potrzeby wsparcia, które pomimo trzymiesięcznego terminu na załatwienie sprawy nie są w tym czasie załatwiane – pomimo zwiększenia zasobów kadrowych, jak i podniesienia efektywności organizacyjnej zespołów wojewódzkich.</p>	

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osób niepełnospraw nych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, 858, 1089, 1165 i 1494).		
980.	Art. 7	Ust. 1	Osoba prywatna	Prawo do asystencji osobistej ustala powiatowy Zespół, na wniosek osoby z niepełnospraw nością, lub na wniosek jej opiekuna prawnego albo za zgodą osoby z niepełnospraw ności na wniosek osoby stałe wspierającej, osoby pełniącej funkcję rodziny zastępczej wobec osoby z niepełnospraw nością, prowadzącego rodzinny dom	Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 1061): nie mają zdolności do czynności prawnych osoby, które nie ukończyły lat trzynastu, oraz osoby ubezwłasnowolnione całkowicie. W obecnym stanie prawnym zasadnym zdaje się zatem konieczność posiadania legitymacji do wszczęcia postępowania.	Uwaga częściowo uwzględniona. Zapewniono wsparcie osoby stałe wspierającej w procesie wnioskowania i zarządzania asystencją.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				dziecka w którym osoba z niepełnosprawnością przebywa lub dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, w której osoba z niepełnosprawnością przebywa.		
981.	Art. 7	Ust. 2	Osoba prywatna	Właściwość miejscową powiatowego i wojewódzkiego zespołu się według miejsca stałego pobytu osoby z niepełnosprawnością w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności.	Proponuje się „przeniesienie” zasad dot. właściwości miejscowej zawartych w postępowaniu o wydanie orzeczenia lub o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia	Uwaga częściowo uwzględniona. Przepis został przeredagowany.
982.	Art. 7	Ust. 3	Osoba prywatna	Art. 7 ust. 3. Właściwość miejscową zespołu ustala się według miejsca	Proponuje się „przeniesienie” zasad dot. właściwości miejscowej zawartych w postępowaniu o wydanie orzeczenia lub o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia	Uwaga częściowo uwzględniona. Przepis został przeredagowany.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>pobytu osoby z niepełnosprawnością w przypadku gdy taka osoba:</p> <p>1) jest bezdomna;</p> <p>2) przebywa poza miejscem stałego pobytu ponad dwa miesiące ze względów zdrowotnych lub rodzinnych;</p> <p>3) przebywa w zakładzie karnym, okręgowym ośrodku wychowawczym, zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich;</p> <p>4) przebywa w domu pomocy społecznej lub ośrodku wsparcia w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
983.	art. 7	Ust. 4 pkt 2	Osoba prywatna	Wniosek zawiera dane dotyczące osoby z niepełnosprawnością obejmujące: datę wydania prawomocnej decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia, o której mowa w art. 6b3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, określenie organu, który ustalił poziom potrzeby wsparcia oraz okres ważności tego ustalenia, w przypadku osób	Proponuje się przyjęcie konieczności legitymowania się prawomocnym orzeczeniem bądź decyzją. Należy bowiem zwrócić uwagę na tryb odwoławczy od orzeczeń oraz decyzji ustalających potrzebę wsparcia. Zasada bowiem trybu odwoławczego od orzeczenia / decyzji wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności wynikająca z art. 6c ust. 8 ustawy o rehabilitacji oraz z art. 4778 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.; zwanej dalej: k.p.c.), zasadza się na tym, że wnioskodawca odwołując się od decyzji organu uzyskuje przeniesienie sprawy na drogę cywilnego postępowania sądowego, przy czym – co istotne dla sprawy – nie jest to zaskarżenie decyzji ostatecznej w trybie „nieważnościowym”, bowiem odwołanie od orzeczenia wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności dokonywane jest w postępowaniu zwyczajnym (odrębnym od trybów nadzwyczajnych). Odwołanie od orzeczeń wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności jest szczególnym pismem procesowym – „pozewem”, które choć wszczyna postępowanie sądowe - nie podlega rygorom przewidzianym dla pozwu wynikających z art. 187 k.p.c. (per analogiam: Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2005 r., II UZ 52/05; wyrok dostępny na stronie internetowej: Bazy Orzeczeń Sądu Najwyższego: www.sn.pl). Przedmiotem tego postępowania nie jest jedynie ocena zgodności z prawem decyzji w aspekcie formalnym, ale również w materialnym. Sąd powszechny samodzielnie, we własnym zakresie, rozstrzyga wszelkie kwestie związane z prawem objętym decyzją, od której wniesiono odwołania. Zgodnie bowiem z art. 47714 § 2 k.p.c.: przypadku uwzględnienia odwołania sąd zmienia w całości lub w części zaskarżoną decyzję organu rentowego lub zaskarżone orzeczenie wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności lub decyzję tego zespołu i orzeka co do istoty sprawy; natomiast na podstawie art. 47714 § 1 k.p.c.: sąd oddala odwołanie, jeżeli nie ma podstaw do jego uwzględnienia.	Uwaga częściowo uwzględniona. Przepis uległ znaczącemu przeredagowaniu.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				posiadających decyzję ustalającą poziom potrzeby wsparcia albo datę wydania prawomocneg o orzeczenia ustalającego niepełnospraw ność lub stopień niepełnospraw ności o których mowa w art. 1 pkt 1 lub 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnospraw nych		
984.	Art. 7	Ust. 3 pkt 3	Osoba prywatna	Wniosek zawiera dane dotyczące osoby z niepełnospraw nością obejmujące	Z uwagi na modyfikację właściwości miejscowej koniecznym jest uwzględnienie żądanych również na wniosku	Uwaga częściowo uwzględniona. Przepis został przeredagowany.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				adres miejsca stałego pobytu lub miejsca pobytu wraz z oświadczenie m o jednej z form charakteru takiego pobytu o której mowa w art. 7 ust. 3		
985.	art. 7	Ust. 4 pkt 6	Osoba prywatna	Wniosek zawiera dane dotyczące osoby z niepełnospraw nością obejmujące: numer ewidencyjny Powszechnego Elektroniczneg o Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) albo informację o obywatelstwie w przypadku cudzoziemca nieposiadające go numeru PESEL wraz z nazwą, serią i numerem dokumentu	Uwaga redakcyjna poprzez rozwinięcie skrótu PESEL, oraz modyfikację zasad dot. ustalania tożsamości cudzoziemców	Uwaga nieuwzględniona. Poniższe zmiany nie są istotne dla rozumienia przepisów.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				potwierdzając ego tożsamość.		
986.	Art. 7	Ust. 4 pkt 7	Osoba prywatna	Wniosek zawiera dane dotyczące osoby z niepełnospraw nością obejmujące: adres korespondenc yjny oraz numer telefonu, jeżeli go posiada	Proponuje się doprecyzowanie pozostałych elementów wniosku	Uwaga częściowo uwzględniona. Doprecyzowano potrzebne dane osobowe.
987.	Art. 7	Ust. 5 pkt 2	Osoba prywatna	W przypadku gdy wniosek złożyła osoba inna niż osoba z niepełnospraw nością, wniosek zawiera również dane tego wnioskodawcy : adres stałego pobytu lub pobytu	Proponuje się dostosowanie zapisów do jednolitej terminologii	Uwaga częściowo uwzględniona. Terminologię uwzględniono.
988.	Art. 7	Ust. 5 pkt 3	Osoba prywatna	Wniosek zawiera dane dotyczące osoby z niepełnospraw	Proponuje się doprecyzowanie pozostałych elementów wniosku	Uwaga częściowo uwzględniona. Doprecyzowano potrzebne dane osobowe.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				nością obejmujące: adres korespondenc yjny oraz numer telefonu, jeżeli go posiada		
989.	Art. 7	Ust. 8	Osoba prywatna	Wniosek i załączniki do wniosku, o których mowa w ust. 1-7, składa się za pomocą systemu teleinformatyc znego utworzonego przez ministra właściwego do spraw zabezpieczeni a społecznego o którym mowa w art. 6b3 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób	Proponuje się możliwość składania wniosków poprzez system teleinformatyczny utworzony przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego o którym mowa w art. Art. 6b3 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 44 z późn. zm.), który po utworzeniu ma służyć składaniu wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności / o stopniu niepełnosprawności oraz decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia.	Uwaga nieuwzględniona. Wnioskowanie odbędzie się za pośrednictwem systemu Emp@tia.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				niepełnospraw nych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 44 z późn. zm.)		
990.	Art. 7	Ust. 9	Osoba prywatna	Wniosek i załączniki do wniosku, o których mowa w ust. 1-7, można złożyć również w postaci papierowej	Pominięto art. 7 ust. 9. „W tym miejscu” postuluje się możliwość zachowania formy papierowej złożenia wniosku. Zachowanie wyłącznie formy cyfrowej z uwagi na w dalszym ciągu występujący nierówny dostęp do technologii cyfrowych – co dyskryminuje często osoby starsze, z niskimi dochodami lub mieszkające na obszarach wiejskich (brak inkluzyjności). Wyłącznie cyfrowa procedura może naruszać prawo do równego dostępu i być sprzeczna z zasadą powszechności usług publicznych.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na konieczność sprawnego prowadzenia procesu ustalania prawa do asystencji osobistej, zostanie zachowana wyłącznie forma cyfrowa z możliwym uzyskaniem wsparcia w jego wypełnieniu ze strony powiatu i ZUS.
991.	art. 8	Ust. 4	Osoba prywatna	Do składu, o którym mowa w ust. 3, w razie potrzeby powołuje się dodatkowo osobę z jak najbardziej zbliżoną do rodzaju niepełnospraw ności osoby z niepełnospraw nością, której dotyczy wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej albo osoba stale wspierająca	Możliwość powołania odpowiedniej liczby osób z niepełnosprawnością jak najbardziej zbliżoną do rodzaju niepełnosprawności osoby z niepełnosprawnością, której dotyczy wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej, pomimo słuszności intencji, może w istocie nastroczać wielu trudności organizacyjnych zespołom tak pod względem możliwości zapewnienia odpowiedniej liczby kandydatów posiadających jak najbardziej różnorodny rodzaj niepełnosprawności. Kontrowersyjna będzie również możliwość ogłaszania naborów wskazujących na konieczność „posiadania” odpowiedniego rodzaju niepełnosprawności. Sugeruje się zatem możliwość powoływania takich osób wyłącznie w razie potrzeby.	Uwaga częściowo uwzględniona. Wymóg zmieniono na fakultatywną dobrą praktykę.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osobę z niepełnosprawnością jak najbardziej zbliżoną do rodzaju niepełnosprawności osoby z niepełnosprawnością, której dotyczy wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej.		
992.	art. 8	Ust. 7	Osoba prywatna	Decyzję ustalającą prawo do asystencji osobistej, o której mowa w ust. 6 wydaje się na okres ważności decyzji o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 albo orzeczenia o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. a lub b jednakże na okres nie dłuższy 4 lata.	Proponuje się powiązanie okresu wydania decyzji z okresem ważności decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia albo orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności z zachowaniem maksymalnego 4. letniego okresu	Uwaga nieuwzględniona. Ocena powinna odbywać się na dzień ustalenia prawa do asystencji niezależnie od prawa do świadczenia wspierającego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
993.	Art. 8	Ust. 10	Osoba prywatna	Od decyzji o której mowa w ust. 6 przysługuje odwołanie w terminie 14 od dnia doręczenia decyzji. Odwołanie wnosi się do właściwego wojewódzkieg o zespołu za pośrednictwe m powiatowego, który wydał decyzję.	Postuluje się wprowadzenie 14 dniowego terminu na wniesienie odwołania z uwagi na konieczność zachowania dynamiki postępowania i precyzyjności proceduralnej	Uwaga częściowo uwzględniona. Przepis został przeredagowany pod kątem merytorycznym i zgodnie z argumentem przedstawionym w uzasadnieniu.
994.	Art. 8	Ust. 11	Osoba prywatna	Powiatowy zespół, który wydał decyzję, jeżeli uzna, że to odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie , może wydać nową decyzję, w której uchyli lub zmieni zaskarżoną decyzję.	Proponuje się przeniesienie procedury z k.p.a.	Uwaga nieuwzględniona. Decyzja pozostaje przy wojewódzkich zespołach ds. orzekania o niepełnosprawności.
995.	Art. 8	Ust. 12	Osoba prywatna	Powiatowy zespół, który wydał decyzję,	Proponuje się przeniesienie procedury z k.p.a.	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				obowiązany jest przesłać odwołanie wraz z aktami sprawy organowi odwoławczemu w terminie 14 dni od dnia, w którym otrzymał odwołanie, jeżeli w tym terminie nie wydał nowej decyzji w myśl art. 8 ust. 8		Decyzja pozostaje przy wojewódzkich zespołach ds. orzekania o niepełnosprawności.
996.	art. 8	Ust. 14	Osoba prywatna	Od decyzji o której mowa w art. 8 ust. 6 wydanej przez wojewódzki zespół przysługuje odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych.	Postuluje się wprowadzenie procedury odwoławczej analogicznej jak w przypadku orzeczeń i decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia	Uwaga nieuwzględniona. Decyzja pozostaje przy wojewódzkich zespołach ds. orzekania o niepełnosprawności.
997.	Art. 8	Ust. 15	Osoba prywatna	Osobie, która uzyskała prawomocną decyzję o ustaleniu prawa do asystencji	Postuluje się zastąpienia pojęcia ostateczności - prawomocnością	Uwaga częściowo uwzględniona. Wzmiankowany artykuł usunięto.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osobistej przekazuje się na adres wskazany w tej decyzji dane umożliwiające dostęp do systemu teleinformatycznego asystencji osobistej, o którym mowa w art. 34.		
998.	Art. 9	Ust. 1	Osoba prywatna	Kolejna decyzja ustalająca prawo do asystencji osobistej może zostać wydana na wniosek złożony nie wcześniej niż 6 miesięcy przed upływem okresu, na który została wydana dotychczasowa decyzja.	Proponuje się wykreślenie zdania drugiego. Wydanie bowiem nowej decyzji w okresie ważności dotychczasowej prowadziłoby do sytuacji istnienia w tym samym czasie dwóch decyzji i w konsekwencji oznaczałoby nieważność powyższych decyzji, co wynika z reguł postępowania określonych przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 572; zwanej dalej: k.p.a.). Zgodnie z art. 156 § 1 pkt 3 k.p.a. organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która dotyczy sprawy już poprzednio rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną. Nie ma przy tym znaczenia, jaki okres pozostał do upływu terminu ważności posiadanej decyzji.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na przejrzystość przepisów uznano za celowe pozostawienie drugiego zdania.
999.	Art. 9	Ust. 2	Osoba prywatna	Użytkownik, lub jej opiekun	Postuluje się analogiczne rozwiązania jak przy „pierwszorazowym” składaniu wniosku	Uwaga uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				prawny albo za zgodą osoby z niepełnospraw ności na wniosek osoby stałe wspierającej, osoby pełniącej funkcję rodziny zastępczej wobec osoby z niepełnospraw nością, prowadzącego rodzinny dom dziecka w którym osoba z niepełnospraw nością przebywa lub dyrektora placówki opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego, w której osoba z niepełnospraw nością przebywa, może wystąpić z wnioskiem o ponowne		Przepisy zostały adekwatnie zredagowane.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				ustalenie prawa do asystencji osobistej w przypadku zmiany jego potrzeb. Art. 8 ust. 3-14 stosuje się odpowiednio.		
1000.	Art. 9	Ust. 3	Osoba prywatna	Wnioski, o których mowa w art. 7 ust. ust. 1 i art. 9 ust. 1 rozpatrywane są w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia wpływu do powiatowego zespołu. Odwołania od decyzji powiatowych zespołów rozpatrywane są w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia wpływu do wojewódzkiego o zespół.	Postuluje się wprowadzenie odrębnych od k.p.a. terminów na rozpatrzenie wniosku	Uwaga nieuwzględniona. Brak stosownej argumentacji
1001.	Art. 50		Osoba prywatna	W ustawie z dnia 17	Postuluje się wprowadzenie procedury odwoławczej analogicznej jak w przypadku orzeczeń i decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1568, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: w art. 4778 w § 2 w pkt 4a kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4aa w brzmieniu: „4aa) o ustalenie prawa do asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami .”		Brak stosownej argumentacji.
1002.	art. 60		Osoba prywatna	W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226, z późn. zm.) w art. 21 w ust. 1 po pkt 114	„techniczne” przesunięcie artykułu	Uwaga uwzględniona. Przepisy zostały adekwatnie zredagowane

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				dodaje się pkt 114a w brzmieniu: 114a) wartość otrzymanych świadczeń w ramach asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami, o której mowa w ustawie z dnia o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (Dz. U. poz. ...);”.		
1003.	Uwagi ogólne		Warmińsko-Mazurski Sejmik Osób Niepełnosprawnych	Propozycje: - proponujemy nie ograniczać wieku korzystających z usług, - proponujemy umożliwić korzystanie z usług osobom ze znacznym i umiarkowanym stopniem		Uwaga częściowo uwzględniona. 1 i 2) Projektodawca ze względu na ograniczenia budżetowe nie przewiduje rozszerzenia katalogu uprawnionych do asystencji ustawowej. 2) Rozliczenie nastąpi w sposób wskazany wcześniej w ustawie; 3) Osoby G/głuche oraz niewidome zostały uwzględnione po spełnieniu pozostałych kryteriów ustawowych 4) Asystencja projektowa będzie kontynuowana.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>niepełnosprawności bez nowego systemu weryfikacji,</p> <p>-</p> <p>proponujemy, aby NGO realizujące usługi mogły otrzymywać środki zaliczkowo na ich realizację,</p> <p>-</p> <p>proponujemy uwzględnić w ustawie osoby niesłyszące, posługujące się językiem migowym, by mogły korzystać z asystentów-tłumaczy języka migowego i osoby niewidome - asystent - przewodnik osoby niewidomej,</p> <p>-</p> <p>proponujemy kontynuację</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				Programów AOON z FS, finansowania asystencji z art. 36 Ustawy o rehabilitacji ze środków PFRON, z funduszy UE, w tym umowy wieloletnie, szczególnie na rzecz osób, które nie będą miały na razie możliwości korzystania z usług z ustawy o asystencji i na prowadzenie asystencji interwencyjnej (w nagłych, nieprzewidzianych sytuacjach).		
1004.	Art. 2	Ust. 2	Fundacja Avalon – Bezpośrednia Pomoc Niepełnosprawnym	Proponuje dodać definicję doradcy wzajemnego brak jej w słowniku. Tym samym trudno zdefiniować kim jest ta/te	Brak definicji doradcy wzajemnego uniemożliwia zdefiniowanie jego roli w procesie asystencji.	Uwaga uwzględniona. Wzmiankowana definicja została uzupełniona

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osoby w procesie asystencji		
1005.	Art. 2	Ust. 2	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnosprawnym	Proponuje dodać definicję osoby z niepełnosprawnością bowiem jest ona w Ustawie używana równocześnie z sformułowanie m Użytkownik. Rozumiem, że tylko określony typ i stopień niepełnosprawności będzie uprawniony do korzystania z asystencji osobistej (to wnioskuję po uzasadnieniu do Ustawy gdzie mówimy tylko osobach z znaczną niepełnosprawnością) kontraktu trójstronnego – definicja	<p>Dla jasność interpretacyjnych przepisów dodanej tej definicji wydaje się niezbędne.</p> <p>Proponujemy dodać definicję kontraktu, która pojawia się treści art. 10, gdzie nie ma wyjaśnienia co to za dokument.</p> <p>Proponujemy dodać definicję kontraktu, która pojawia się treści art. 24, gdzie nie ma wyjaśnienia co to za dokument.</p>	Uwaga częściowo uwzględniona. Dodano definicję osoby z niepełnosprawnością.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				koordynator asystencji osobistej- definicja		
1006.	Art. 5	Ust. 1	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym	Art. 5. 1. Liczba godzin asystencji osobistej ustalana jest w wymiarze miesięcznym. 2. Godziny asystencji osobistej sprawozdaje się za każdy miesiąc oraz rozlicza się w okresach kwartalnych. 3. Jeżeli użytkownik nie wykorzystał godzin asystencji w danym miesiącu, może on wykorzystać te godziny w kolejnych miesiącach, jednak nie więcej niż dwukrotność liczby godzin	Z Ustawy jasno powinno wynikać iż istnieje swobodna możliwość regulowania faktycznie wykorzystywanych godzin w danym kwartale z zastrzeżeniem pkt.3. Przy obecnym kształcie zapisów, można uznać iż taka możliwość istnieje, jednak nie jest ona prawem użytkownika.	Uwaga częściowo uwzględniona. Zrezygnowano z odniesienia do okresów kwartalnych.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				asystencji osobistej ustalonej w wymiarze miesięcznym, o której mowa w ust. 1. 4. Wykorzystanie godzin asystenckich rozliczane jest łącznie dla całego kwartału, zatem istnieje możliwość swobodnego regulowania ilością wykorzystanyc h godzin w miesiącu z zastrzeżeniem zapisów art.5 ust.3		
1007.	Art. 6	Ust. 4	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym	4. Minister właściwy do sprawy zabezpieczeni a społecznego określi, w terminie 30 dni od dnia przyjęcia Ustawy, w	Rekomendujemy dodanie terminu w którym minister właściwy będzie musiał w drodze rozporządzenia wydać wzory dokumentów obowiązujących w procesie, tak aby jak najpłynniej przejść do wdrażania zapisów Ustawy.	Uwaga nieuwzględniona. Wskazanie tak krótkich okresów nie jest możliwe, ani realistyczne. Należy zwrócić także uwagę, że projekt rozporządzenia co do zasady podlega konsultacjom publicznym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				drodze rozporządzeni a, formularz oceny potrzeb w zakresie asystencji osobistej, uwzględniając w nim wskaźniki dotyczące obecnej i planowanej aktywności życiowej, w tym zawodowej i społecznej, mając na względzie konieczność poprawnej weryfikacji potrzeb osoby z niepełnospraw nością oraz zapewnienie jej odpowiednieg o zakresu wsparcia.		
1008.	Art. 7	Ust. 11	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc	11. Minister właściwy do spraw zabezpieczeni a społecznego	Rekomendujemy dodanie terminu w którym minister właściwy będzie musiał w drodze rozporządzenia wydać wzory dokumentów obowiązujących w procesie, tak aby jak najpłynniej przejść do wdrażania zapisów Ustawy.	Uwaga nieuwzględniona. Wskazanie tak krótkich okresów nie jest możliwe, ani realistyczne.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Niepełnospra wnym	określi, w terminie 30 dni od dnia przyjęcia Ustawy, w drodze rozporządzeni a : 1) wzór wniosku o ustalenie prawa do asystencji osobistej wraz z wzorem formularza samooceny potrzeb w zakresie asystencji osobistej, 2) sposób zapewniania przez właściwy powiat pomocy w poprawnym złożeniu wniosku i załączników osobie z niepełnospraw nością w miejscu jej pobytu oraz dostępu do		Należy zwrócić także uwagę, że projekt rozporządzenia co do zasady podlega konsultacjom publicznym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>środków technicznych umożliwiających złożenie wniosku i załączników</p> <p>– mając na względzie konieczność poprawnej weryfikacji potrzeb osoby z niepełnosprawnością,</p> <p>zapewnienie jej odpowiedniego zakresu wsparcia, jak również zapewnienie efektywności realizacji oraz dostępności procesu składania wniosku o ustalenie prawa do asystencji osobistej, w szczególności uwzględniając aktywne przeciwdziałanie wykluczeniu</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				cyfrowemu osób chcących złożyć wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej.		
1009.	art. 7	Ust. 1	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnosprawnym	Art. 7. 1. Prawo do asystencji osobistej ustala Zespół, na wniosek osoby z niepełnosprawnością, albo, za zgodą osoby z niepełnosprawnością, na wniosek jej opiekuna prawnego lub osoby stale wspierającej, osoby pełniącej funkcję rodziny zastępczej wobec osoby z niepełnosprawnością, prowadzącego rodzinny dom dziecka w którym osoba	Proponujemy rozszerzyć katalog podmiotów które mogą wnioskować o wsparcie asystencie na rzecz użytkownika, a które nie spełniają definicji osoby stale wspierającej czy opiekuna prawnego, jednakże na co dzień mają kontakt z osobą z niepełnosprawnością. Ułatwi to docieranie z pomocą asystencką do osób samotnych spełniających warunki określone w art. 4, korzystające obecnie tylko ze wsparcia opieki społecznej i służb społecznych.	Uwaga nieuwzględniona. O ile możliwe jest wsparcie opieki społecznej w uzyskiwaniu asystencji – poprzez np. poinformowanie o takiej możliwości czy możliwości wnioskowania do powiatu o zapewnienie wsparcia w jego wypełnieniu – nie przewidujemy możliwości wnioskowania tych podmiotów o asystencję osobistą, która powinna być autonomiczną decyzją osoby z niepełnosprawnością. Tak jak uznajemy możliwość uzyskania wsparcia w procesie wnioskowania ze strony osób bliskich, tak uważamy, że rodzaj tego typu możliwego nacisku instytucjonalnego na osobę z niepełnosprawnością może być źródłem nadużyć.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				z niepełnosprawnością przebywa lub dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, w której osoba z niepełnosprawnością przebywa, lub na wniosek pracownika służ pomocy społecznej.		
1010.	Art. 7	Ust. 8	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnosprawnym	8. Wniosek i załączniki do wniosku, o których mowa w ust. 1-7, składa się za pomocą: 1) profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń	Brak możliwości składania dokumentów w formie tradycyjnej wyklucza osoby nie posiadające możliwości skorzystania z podpisu elektronicznego, bez możliwości założenia profilu (z uwagi na swoją niepełnosprawność lub ograniczenia w zakresie dostępności podmiotów które mogą ten profil uwiarygodnić). Pozostawienie możliwości składania dokumentacji również w formie tradycyjnej będzie zapewniało równość w dostępie do tej procedury.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na niezbędną efektywność procesu pozostajemy przy drodze cyfrowej jako jedynej możliwej dla złożenia wniosku o ustalenie prawa do asystencji osobistej. Osoby wykluczone cyfrowo, komunikacyjnie czy z uwagi na swoją niepełnosprawność wymagające wsparcia w złożeniu wniosku, otrzymają wsparcie w zakresie złożenia wniosku ze strony powiatu. Uzyskanie wsparcia będzie również możliwe ze strony ZUS.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>Społecznych; albo</p> <p>2) syste mu teleinformatyc znego utworzonego przez ministra właściwego do spraw zabezpieczeni a społecznego, po uwierzytelnien iu wnioskodawcy przy użyciu profilu zaufanego, profilu osobistego, innego środka identyfikacji elektronicznej wydanego w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 21a ust. 1 pkt</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				2 lit. a ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1725), adekwatnie do poziomu bezpieczeństwa środka identyfikacji elektronicznej wymaganego dla usług świadczonych w tym systemie, danych weryfikowanych za pomocą kwalifikowanego certyfikatu podpisu elektronicznego, jeżeli te dane pozwalają na identyfikację i uwierzytelnienie wymagane w celu realizacji usługi online, albo innych		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				technologii, jeżeli zostaną udostępnione w tym systemie. 3) w formie papierowej, droga pocztową lub osobiście do właściwego Zespołu.		
1011.	Art. 8	Ust. 16	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym	16. Minister właściwy do spraw zabezpieczeni a społecznego określi w terminie 30 dni od przyjęcia Ustawy, w drodze rozporządzeni a: 1) szczeg ółowy sposób postępowania przy wydawaniu decyzji ustalających prawo do asystencji osobistej, kwalifikacje	Rekomendujemy dodanie terminu w którym minister właściwy będzie musiał w drodze rozporządzenia wydać wzory dokumentów obowiązujących w procesie, tak aby jak najpłynniej przejść do wdrażania zapisów Ustawy.	Uwaga nieuwzględniona. Wskazanie tak krótkich okresów nie jest możliwe, ani realistyczne. Należy zwrócić także uwagę, że projekt rozporządzenia co do zasady podlega konsultacjom publicznym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>oraz sposób powoływania i odwoływania członków wojewódzkich zespołów ustalających prawo do asystencji osobistej, a także sposób działania tych składów,</p> <p>2) tryb szkolenia i minima programowe szkoleń dla członków wojewódzkich zespołów ustalających prawo do asystencji osobistej – mając na względzie zachowanie jednolitości stosowania przez zespoły orzekające narzędzia do oceny poziomu potrzeby wsparcia oraz</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>rzetelnej oceny poziomu potrzeby wsparcia, 3)</p> <p>możliw e zakresy innych szczególnych potrzeb użytkowników związanych z asystencją osobistą, 4)</p> <p>możliw e zakresy szkoleń specjalistyczn ych przysługujących h asystentom osobistym – uwzględniając konieczność zapewnienia jednolitości, rzetelności, efektywności, ustalania prawa do asystencji osobistej, jak również podmiotowego</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				traktowania osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do asystencji osobistej, jak również konieczność zapewnienia efektywnego oraz indywidualizo wanego sposobu korzystania z asystencji osobistej oraz wysoką jakość jej świadczenia		
1012.	Art. 11	Ust. 9	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym	9. Użytkownik ma prawo korzystać ze wsparcia więcej niż jednego asystenta osobistego jednocześnie, w tym samym czasie i miejscu. Przy czym godziny wsparcia liczone są jednostkowo	Zapis wymaga doprecyzowania w kontekście liczenia godzin asystencji. Czy jak Użytkownik korzysta z więcej niż jednego asystenta w tym samym czasie godziny asystencji dzieli się np. 2 (jeśli asystencji udzielają 2 osoby) czy nie ma to znaczenia dla liczby godzin przyznanych i sposoby uch liczenia?	Uwaga uwzględniona. Wskazana kwestia została doprecyzowana.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				na Użytkownika nie na asystenta.		
1013.	Art. 12	Ust. 4	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym	Minister właściwy do spraw zabezpieczeni a społecznego określi, w drodze rozporządzeni a w terminie 30 dni od przyjęcia Ustawy, wzór kontraktu trójstronnego, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając konieczność efektywnego świadczenia asystencji osobistej oraz zagwarantowa nia praw i obowiązków wszystkich stron kontraktu.	Rekomendujemy dodanie terminu w którym minister właściwy będzie musiał w drodze rozporządzenia wydać wzory dokumentów obowiązujących w procesie, tak aby jak najpłynniej przejść do wdrażania zapisów Ustawy.	Uwaga nieuwzględniona. Wskazanie tak krótkich okresów nie jest możliwe, ani realistyczne. Należy zwrócić także uwagę, że projekt rozporządzenia co do zasady podlega konsultacjom publicznym.
1014.	art. 13, 14	Ust. 1 i 4	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc	Art. 13. 1. Obsługa zarządzania asystencją	Pomiędzy zapisami art. 13 i zapisami art. 14 istnieje pewna rozbieżność interpretacyjna. Skoro całość procesu ma być dokumentowana w systemie, to skąd w art. 14 konieczność przechowywania dokumentacji przez 5 lat i dokonywanie	Uwaga uwzględniona. Zrezygnowano z przepisów dot. przechowywania dokumentacji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Niepełnospra wnym	<p>osobistą odbywa się w systemie teleinformatycznym asystencji osobistej, o którym mowa w art. 34. I formie papierowej poprzez rejestr wykonanych świadczeń asystenckich.</p> <p>4. Użytkownik jest obowiązany:</p> <p>1) prowadzić na bieżąco ewidencję godzin świadczenia asystencji osobistej w systemie teleinformatycznym asystencji osobistej, o którym mowa w art. 34;</p>	<p>dokumentacji wykonywanych świadczeń? Koniecznie trzeba uściślić te zapisy, tak aby Użytkownik jasno wiedział jakie są jego obowiązki, co ma przechowywać a co nie, jak dokumentować asystencje, co oznacza słowo „na bieżąco” prowadzenie ewidencji asystencji (24h na wprowadzenie do systemu) czy dni robocze tylko czy wszystkie dni roku)?</p>	

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>2) dokum entować wykonywanie umowy o świadczenie asystencji osobistej, prowadząc rejestr wykonanych świadczeń asystenckich;</p> <p>3) przech owywać dokumenty, o których mowa w pkt 2, przez okres 5 lat od dnia</p> <p>zakońc zenia wykonywania umowy o świadczenie asystencji osobistej;</p> <p>4) udziela ć powiatowi, właściwemu miejscowo województwie i Zakładowi Ubezpieczeń Społec</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				znych wszelkich wyjaśnień dotyczących rozliczenia godzin świadczenia asyste ncji osobistej oraz przedstawić na ich żądanie dokumenty potwierdzając e wykon ywanie umowy o świadczenie asystencji osobistej.		
1015.	Art. 14	Ust. 15	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym	15. Minister właściwy do spraw zabezpieczeni a społecznego określi w terminie 30 dni od przyjęcia Ustawy, w drodze rozporządzeni a: 1) sposób rozliczania i prowadzenia	Rekomendujemy dodanie terminu w którym minister właściwy będzie musiał w drodze rozporządzenia wydać wzory dokumentów obowiązujących w procesie, tak aby jak najpłynniej przejść do wdrażania zapisów Ustawy.	Uwaga nieuwzględniona. Wskazanie tak krótkich okresów nie jest możliwe, ani realistyczne. Należy zwrócić także uwagę, że projekt rozporządzenia co do zasady podlega konsultacjom publicznym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>dokumentacji związanej z zatrudnieniem asystenta osobis</p> <p>tego,</p> <p>2) wzór umowy o świadczenie asystencji osobistej,</p> <p>3) szczeg</p> <p>ółowy program i zakres godzinowy szkoleń dla użytkowników samodzielnie rozlicz</p> <p>ających i prowadzących dokumentację związaną z zatrudnieniem asystenta osobis</p> <p>tego, a także minimalne kwalifikacje osób prowadzących te szkolenia</p> <p>–</p> <p>uwzględniając zrozumiałość</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				treści, łatwość rozliczania i prowadzenia dokumentacji oraz konieczność efektywnego świadczenia asystencji osobistej.		
1016.	Art. 15	Ust. 1 pkt 3	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym	Art. 15. 1. Asystencja osobista obejmuje wsparcie we wszelkich czynnościach życia codziennego w obszarach: 1) czynno ści samoobsługow ych, w tym utrzymania higieny osobistej; 2) czynno ści zaleconych przez lekarza oraz wybranych czynności medyczo-	Wypełnianie ról w rodzinie wykracza poza działania asystenckie i może być źródłem różnej interpretacji, rekomendujemy usunięcie zapisu.	Uwaga nieuwzględniona. Wsparcie asystenckie jest niezbędne dla wielu osób z niepełnosprawnością w całości niezależnego życia, w tym wsparciu np. w trakcie sprawowania opieki nad dzieckiem.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>pielęgniacyjnyc h; 3) prowa dzenia gospodarstwa domowego; 4) przemi eszczania się; 5) komun ikowania się z otoczeniem; 6) podej mowania aktywności życiowej, w tym społecznej i zawodowej.</p>		
1017.	Art. 15	Ust. 3	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym	3. Minister właściwy do spraw zabezpieczeni a społecznego określi w terminie 30 dni od przyjęcia Ustawy, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do	Rekomendujemy dodanie terminu w którym minister właściwy będzie musiał w drodze rozporządzenia wydać wzory dokumentów obowiązujących w procesie, tak aby jak najpłynniej przejść do wdrażania zapisów Ustawy.	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Wskazanie tak krótkich okresów nie jest możliwe, ani realistyczne.</p> <p>Należy zwrócić także uwagę, że projekt rozporządzenia co do zasady podlega konsultacjom publicznym.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				spraw zdrowia, w drodze rozporządzeni a, listę czynności, które mogą być wykonywane w ramach asystencji osobistej oraz przeszkolenia potrzebne dla bezpiecznego wykonywania wybranych czynności, uwzględniając szczególne potrzeby osób wymagających wsparcia w ramach asystencji osobistej, których zapewnienie jest konieczne dla urzeczywistnie nia niezależnego życia użytkownika.		
1018.	Art. 16	Ust. 2	Fundacja Avalon –	2. Asystentem osobistym	Rekomendujemy doprecyzowanie zapisów dot. kryteriów dla osób które mogą wykonywać usługi asystenckie, tak aby nie narazić	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym	może być osoba, która: 12) posiada orzeczenie lekarskie o możliwości wykonywania czynności asystenckich 13) nie jest w trakcie leczenia odwykowego lub terapeutyczne go w zakresie uzależnień	Użytkowników na kontakt z osobami nie zdolnymi fizycznie lub psychicznie do realizacji tych zadań.	Ze względu na szeroki wachlarz możliwości, jeśli chodzi o usługi asystenckie, nie jest możliwe przekazanie lekarzom jednego wzorca, wg którego będą mogli oni orzekać o zdolności/możliwości wykonywania czynności asystenckich. Podobnie nieuprawnione wydaje nam się eliminowanie z grona asystentów osobistych tych osób, które są w trakcie leczenia odwykowego – takie leczenie ma też różne etapy, włącznie z terapią odbywającą się w momencie daleko posuniętego czasu trzeźwości. Wykluczenie tych osób względami bezpieczeństwa uznajemy za zbyt daleko idącą prewencję.
1019.	Art. 16	Ust. 6	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym	6. Stawka godzinowa asystenta osobistego wynosi nie więcej niż 65 złotych netto.	Należy doprecyzować jaką wartością się wskazana kwota netto czy brutto?	Uwaga uwzględniona. Wskazana kwestia została doprecyzowana.
1020.	Art. 16	Ust. 10 i 11	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym	10. Minister właściwy do spraw zabezpieczeni a społecznego określi w terminie 30 dni od przyjęcia Ustawy,, w drodze	Rekomendujemy dodanie terminu w którym minister właściwy będzie musiał w drodze rozporządzenia wydać wzory dokumentów obowiązujących w procesie, tak aby jak najpłynniej przejść do wdrażania zapisów Ustawy.	Uwaga nieuwzględniona. Wskazanie tak krótkich okresów nie jest możliwe, ani realistyczne. Należy zwrócić także uwagę, że projekt rozporządzenia co do zasady podlega konsultacjom publicznym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				rozporządzeni (...) 11. Minister właściwy do spraw zabezpieczeni a społecznego, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, w terminie 30 dni od przyjęcia Ustawy, określi, w drodze rozporządzeni a, szczegółowy zakres ubezpieczenia, (...)		
1021.	Art. 17		Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym	Art. 17. Asystent osobisty ma prawo do korzystania z superwizji asystencji osobistej w wymiarze nie mniejszym niż	Proponujemy zmienić zapis aby nie sugerował iż, tylko w okresach półrocznych (nie wiadomo jak liczonych) można korzystać z superrewizji. Wprowadzenie informacji o miesiącach wykluczy inną interpretację zapisów.	Uwaga częściowo uwzględniona. Przepis doprecyzowano.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				2 godziny raz na 6 miesięcy.		
1022.	Art. 18	Ust. 2 pkt 2	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym		Brak informacji co to za szkolenie, kto organizuje, kto za to płaci ect.	Uwaga uwzględniona. Wskazana kwestia została doprecyzowana.
1023.	Art. 22	Ust. 2	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym	2. Liczbę przyznanych godzin asystencji osobistej zmniejsza się o 30% w okresie korzystania przez danego użytkownika z usług realizowanych w: 1) placów ce oświatowej niezapewniają cej całodobowej opieki; 2) ośrodka wsparcia dla osób zaburzeniami psychicznymi, o którym	Fakt korzystania z placówki dziennego wsparcia nie powinien wpływać na możliwość korzystania z asystncji. Może to prowadzić do ograniczenia aktywności Użytkowników na rzecz możliwości korzystania z wsparcia asystenckiego co będzie ze szkodą społeczną dla Użytkownika. Rekomendujemy zmniejszenie % zmniejszenia godzin. Należy pamiętać iż fakt korzystania z placówek dziennych przerywany jest słabsza formą Użytkowników, czy chorobami, co realnie wymusza większe potrzeby asystenckie. Wskazana wartość 50% ograniczenia godzin w sytuacji korzystania z usług- bez definicji tego korzystania, określenia precyzyjnego czasu- jest krzywdząca do Użytkowników.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>mowa w art. 51 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 i 1572);</p> <p>3) klubie integracji społecznej;</p> <p>4) centru m integracji społecznej;</p> <p>5) warszt acie terapii zajęciowej;</p> <p>6) innym niż wymienione w pkt 1-5 ośrodku wsparcia lub placówce, zapewniając h wsparcie dzienne.</p>		
1024.	Art. 26	Ust. 2	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym	3)nie posiada zaległości w opłacaniu podatków i składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne;	Jak to będzie weryfikowane, co z czasowymi zaległościami albo rozłożonymi na spłaty zgodnie z umową z organem?	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				4) nie posiada zaległości we wpłatach na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub innych zobowiązań na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;		
1025.	Art. 26	Ust. 5	Fundacja Avalon – Bezpośrednia Pomoc Niepełnosprawnym	5. Realizator, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może realizować zadania z zakresu asystencji osobistej w danym roku kalendarzowym na rzecz użytkowników, dla których łączna kwota środków przyznanych	Należy wprowadzić mechanizm aby nowe organizacje i podmioty również mogły realizować działania z zakresu asystencji osobistej.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				na świadczenie asystencji osobistej wynosi maksymalnie 5-krotność kwoty przychodów realizatora za rok poprzedni. W przypadku braku takich świadczeń w poprzednim roku – Realizator może realizować zadania na łączną kwotę nie przekraczającą 5-krotności wartości działań na rzecz osób niepełnosprawnych poniesionych w ubiegłym roku.		
1026.	Art. 29 i 31		Fundacja Avalon – Bezpośrednia Pomoc	Art. 29. 1. Realizator zapewnia w trybie ciągłym,	Uwzględnienie terminu dostępności szkoleń z tego zakresu determinować może liczbę asystentów którzy będą mogli realizować usługi. Warto aby oczekiwanie na szkolenie nie utrudniało dostępu do asystencji.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Niepełnospra wnym	szkolenie ogólne dla asystentów osobistych, szkolenie z pierwszej pomocy oraz przeszkolenie z ewakuacji osób z niepełnospraw nościami dla asystentów osobistych Art. 31. Powiat zapewnia w trybie ciągłym, szkolenie ogólne dla asystentów osobistych, szkolenie z pierwszej pomocy oraz przeszkolenie z ewakuacji osób z niepełnospraw nościami dla asystentów osobistych.		możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
1027.	Art. 33	Ust. 1	Fundacja Avalon – Bezpośredni	Art. 33. Zakład Ubezpieczeń	Prośba o doprecyzowanie zakresu zapewniania (stałe czy czasowo) jakich środków technicznych konkretnie.	Uwaga uwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			a Pomoc Niepełnosprawnym	<p>Społecznych realizuje zadania określone w ustawie:</p> <p>1)</p> <p>zapewnia osobom z niepełnosprawnościami pomoc, w tym dostęp do środków technicznych tj. umożliwiających złożenie wniosku o ustalenie prawa do asystencji osobistej i załączników do tego wniosku;</p>		Zgodnie z brzmieniem ustawy zapewnianie środków technicznych ma charakter stały i odbywa się w oddziałach ZUS.
1028.	Art. 34		Fundacja Avalon – Bezpośrednia Pomoc Niepełnosprawnym	Art. 34. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, we współpracy z Pełnomocnikiem Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych stworzy i udostępni	Rekomendujemy dodanie terminu, tak aby jak najpłynniej przejść do wdrażania zapisów Ustawy. Aby brak systemu nie wstrzymywał ewentualnie uruchomienia wsparcia.	Uwaga nieuwzględniona. Stworzenie tak skomplikowanego systemu w ciągu 30 dni od przyjęcia Ustawy nie jest w żadnym razie możliwe, ani realistyczne.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				Użytkownikom i uczestnikom procesu w terminie 30 dni od przyjęcia Ustawy, rozbudowuje, dostosowuje i utrzymuje system teleinformatyczny asystencji osobistej.		
1029.	Art. 3	Pkt 3 lit d	Fundacja Avalon – Bezpośrednia Pomoc Niepełnosprawnym	<p>przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie wizy krajowej w celu prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych, lub – w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej naukowca na warunkach określonych w art. 156b ust. 	<p>Zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE jest zezwoleniem, które uprawnia do stałego pobytu w Polsce. Decyzja w sprawie wydania zezwolenia na pobyt jest wydawana na czas nieoznaczony. Sama karta pobytu jest ważna przez 5 lat, co oznacza, że co 5 lat należy kartę wymienić w ramach procedury wymiany karty. Nie ma natomiast potrzeby ponownego składania wniosku o wydanie zezwolenia i przechodzenia przez proces jego uzyskania, co oznacza, że obywatele innych Państw – nie należących do Unii Europejskiej oraz z brakiem wiążących Rzeczpospolitą Polską dwustronnych umów międzynarodowych o zabezpieczeniu społecznym, powinni mieć równe prawa, gdyż mają zagwarantowaną legalnie na mocy prawa stałą możliwość zamieszkiwania terenów Rzeczypospolitej Polski. Zezwolenie to uprawnia do wykonywania pracy w Polsce bez konieczności uzyskania dodatkowych dokumentów.</p> <p>Okoliczności udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE:</p> <p>Zezwolenie na pobyt długoterminowego rezydenta UE może otrzymać cudzoziemiec, który:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przebywał w Polsce legalnie i nieprzerwalnie przez co najmniej 5 lat; 	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,</p> <p>- z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres nieprzekraczający 6 miesięcy, chyba że dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej,</p> <p>- na podstawie karty rezydenta długoterminowego UE,</p> <p>- na podstawie posiadanego stałego pobytu w RP,</p>	<p>2. Posiada stabilne i regularne źródło dochodu w ciągu 3 lat pobytu w Polsce bezpośrednio przed złożeniem wniosku (w przypadku osób, posiadających Niebieską Kartę stabilnych zarobków jest wymagany przez okres 2 lat);</p> <p>3. Posiada ubezpieczenie zdrowotne;</p> <p>4. Posiada zagwarantowane prawo do lokalu;</p> <p>5. Przedstawi dokument potwierdzający posiadanie zameldowania czasowego albo zaświadczenie o braku możliwości uzyskania takiego zameldowania;</p> <p>6. Posiada potwierdzoną znajomość języka polskiego (na poziomie co najmniej B1).</p> <p>Wszystkie powyższe informacje wskazują na to, iż osoba zamieszkująca RP zgodnie z Polskim prawem. Takie osoby też mogą ulec wypadkowi w trakcie zamieszkiwania na terenie RP, które również mogą potrzebować wsparcia asystenta osobistego, nie powinniśmy im odbierać takiego prawa w związku z powyższym uważamy, że ten zapis powinien zostać uwzględniony.</p> <p>Tak samo tyczy się to osób z przyznanym statusem i legitymującymi się kartą stałego pobytu.</p>	

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
1030.	art. 4	Ust. 1 pkt 2	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym	Art. 4. 1. O prawo do asystencji osobistej mogą ubiegać się osoby, o których mowa w art. 3: 1) które ukończyły 18 rok życia do ukończenia 65. roku życia, i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnospraw nych uzyskały co najmniej 80 punktów;	<p>W uzasadnieniu do ustawy wyszczególniona jest informacja „Podstawowym celem projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami jest systemowe uregulowanie dostępu do tej formy wsparcia, jaką jest asystencja osobista. Dzięki niej w sposób znaczący rośnie szansa na niezależne życie dla osób wymagających intensywnego wsparcia (persons with high-support needs). Usługa asystencji osobistej, polegająca na indywidualnym wsparciu osób z niepełnosprawnościami w wykonywaniu codziennych czynności, których osoby z niepełnosprawnościami te nie mogą realizować na równi z innymi osobami, ma na celu aktywne włączenie i pełny udział tych osób w życiu społecznym oraz zawodowym.”</p> <p>Uważamy, że w dalszym ciągu powinny móc ubiegać się o asystenta osobistego, również osoby lub opiekunowie tych osób – z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym i znacznym.</p> <p>Jak wskazuje ustawa komisja przydziela punktację i liczbę godzin, które może uzyskać dana osoba.</p> <p>W art. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Dz.U.2024.44 t.j.</p> <p>Art. 4. [Opis stopni niepełnosprawności]</p> <p>1.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na ograniczenia budżetowe oraz duże prawdopodobieństwo, że osoba legitymująca się orzeczeniem w stopniu umiarkowanym nie otrzyma w późniejszym okresie 80 punktów na skali potrzeby wsparcia, nie jest planowane rozszerzanie grona osób uprawnionych do korzystania z asystencji osobistej</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>2) które ukończyły 13 rok życia do ukończenia 18. roku życia, i które posiadają:</p> <p>a)</p> <p>orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo</p>	<p>Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z</p> <p>naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.</p> <p>2.</p> <p>Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z</p> <p>naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.</p> <p>Jak wskazuje informacja – osoba z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, również potrzebuje częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych. Są to również osoby, które mają naruszoną sprawność organizmu co powoduje, że nie zawsze będą w stanie ugotować sobie posiłek, czy też wyjść z domu i przejechać np. do lekarza czy innych niezbędnych miejsc.</p>	

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				b) orzecz enie o znacznym lub umiarkowany stopniu niepełnospraw ności.		
1031.	Art. 8	Ust. 4 pkt 4	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym	4. Do składu, o którym mowa w ust. 3, należy osoba z niepełnospraw nością w stopniu lekkim, znacznym lub umiarkowany m.	<p>Zapis pierwotny budzi wiele wątpliwości ze względu na wiele sytuacji, które mogą uniemożliwić zebranie się składu, który ma ocenić możliwość przydzielenia asystenta osobistego.</p> <p>Nasuwa nam się kilka kluczowych pytań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na jakiej podstawie będą wybierane osoby do dwuosobowego składu? Czy to będą osoby zatrudniane każdorazowo przez Urząd prowadzący czynności? - Czy będzie prowadzona rekrutacja z wyszczególnionymi niepełnosprawnościami? <p>Czy Urząd będzie miał bazę takich osób?</p> <ul style="list-style-type: none"> - W dużych miejscowościach jest to bardziej prawdopodobne, natomiast w mniejszych miejscowościach, gdzie liczba mieszkańców jest znacznie mniejsza pojawia się pytanie czy wprowadzenie obligatoryjnie najbardziej zbliżonych do rodzaju niepełnosprawności osoby z niepełnosprawnością może znacząco wydłużyć proces ubiegania się o asystenta osoby z niepełnosprawnością. <p>Wprowadzenie ustawy miało ułatwić OzN ubieganie się o asystenta wraz z ciągłością jej zachowania.</p> <p>Zgadzamy się z tym, aby w komisji zasiadała osoba z niepełnosprawnością natomiast zapis o zbliżonych niepełnosprawnościach budzi wiele wątpliwości.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Wymóg osoby z niepełnosprawnością w ramach składu komisji orzeczniczej został zamieniony na fakultatywną dobrą praktykę.</p> <p>Jednocześnie pozostajemy przy stanowisku, że istotne jest, aby ta niepełnosprawność miała zbliżony charakter do wnioskującego o asystencję osobistą. Zwiększy to adekwatność oceny składu orzekającego o uprawnieniu do asystencji osobistej.</p>
1032.	Art. 4	Pkt 1	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc	Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nabyła prawo	Jeżeli użytkownik nabył uprawnienia do AOON przed ukończeniem 65 roku życia nie powinien być jej jednoznacznie pozbawiany ze względu na wiek.	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Osoby w wieku senioralnym będą mogły korzystać z asystencji projektowej lub</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Niepełnospra wnym	do asystencji osobistej przed ukończeniem 65. roku życia, jest uprawniona do korzystania z asystencji osobistej po ukończeniu 65. roku życia do upływu okresu, na który została wydana decyzja, o ile nie została ona przedłużona kolejną decyzją.		komplementarnych rozwiązań w ramach bonu senioralnego.
1033.	Art. 6	Ust. 2	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym	maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 240.	Osoba w wieku szkolnym powinna mieć prawo do asystenta w wymiarze pozwalającym na uczestniczenie w życiu szkolnym, ale również w celu pełnienia innych ról społecznych. Wymiar 80 godzin będzie w tym wypadku zdecydowanie nie wystarczający.	Uwaga nieuwzględniona. Osoba poniżej 18 roku życia podlega obowiązkowi szkolnemu, a szkoła – z tytułu niepełnosprawności dziecka – otrzymuje podwyższoną subwencję oświatową i jest obowiązana zapewnić mu adekwatne wsparcie w czasie realizacji obowiązku szkolnego.
1034.	Art. 6	Ust. 3	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc	Zespół, ustala miesięczną liczbę godzin asystencji osobistej,	Doprecyzowanie służy uspoźnieniu zapisu.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Niepełnospra wnym	oceniając rodzaj i intensywność potrzebnego wsparcia w wykonywaniu czynności i pełnieniu ról społecznych, których osoba ta nie może wykonywać na równi z innymi osobami bez korzystania z asystencji osobistej, na podstawie: 1) formul arza oceny potrzeb w zakresie asystencji osobistej; 2) obser wacji; 3) wywia du bezpośrednieg o.		możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
1035.	Art. 6	Ust. 4	Fundacja Avalon –	Minister właściwy do	Należy podać maksymalny termin, w którym zostanie wydane rozporządzenie. Uwaga ma zastosowanie do wszystkich miejsc, gdzie	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym	sprawy zabezpieczeni a społecznego określi w terminie 30 dni , w drodze rozporządzeni a, formularz oceny potrzeb w zakresie asystencji osobistej, uwzględniając w nim wskaźniki dotyczące obecnej i planowanej aktywności życiowej, w tym zawodowej i społecznej, mając na względzie konieczność poprawnej weryfikacji potrzeb osoby z niepełnospraw nością oraz zapewnienie jej odpowiednieg o zakresu wsparcia.	w ustawie znajdują się odwołania do wydania rozporządzeń.	Wskazanie tak krótkich okresów nie jest możliwe, ani realistyczne. Należy zwrócić także uwagę, że projekt rozporządzenia co do zasady podlega konsultacjom publicznym.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
1036.	Art. 7	Ust. 1	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym	Prawo do asystencji osobistej ustala Zespół, na wniosek osoby z niepełnospraw nością, albo, za zgodą osoby z niepełnospraw nością wyrażoną w formie pisemnej, na wniosek jej opiekuna prawnego lub osoby stale wspierającej, osoby pełniącej funkcję rodziny zastępczej wobec osoby z niepełnospraw nością, prowadzącego rodzinny dom dziecka w którym osoba z niepełnospraw nością przebywa lub dyrektora	Należy doprecyzować sposób w jaki udzielona powinna być zgoda.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				placówki opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego, w której osoba z niepełnospraw nością przebywa.		
1037.	art. 7	Ust. 2	Fundacja Avalon – Bezpośredni a Pomoc Niepełnospra wnym	Wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej może złożyć również osoba z niepełnospraw nością, która jest ubezwłasnowo lniona. Wniosek taki może złożyć także opiekun prawny lub osoba stale wspierająca osobę ubezwłasnowo lnioną. Od wniosku złożonego przez opiekuna prawnego lub osobę stale	Należy doprecyzować termin oraz formę złożenia sprzeciwu.	Uwaga uwzględniona. Wskazana kwestia została doprecyzowana.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				wspierając osobie ubezwłasnowolnionej przysługuje sprzeciw w terminie 30 dni od daty powzięcia informacji o złożonym wniosku składany w formie pisemnej od właściwego Zespołu.		
1038.	Art. 12	Ust. 3	Fundacja Avalon – Bezpośrednia Pomoc Niepełnosprawnym	Jeżeli użytkownik systematycznie korzysta ze wsparcia więcej niż jednego asystenta osobistego, zawiera odrębny kontrakt trójstronny z każdym z tych asystentów.	Należy uściślić zapis o systematyczność korzystania z większej liczby asystentów celem unikania sytuacji, w której ze względu na zastępstwo trzeba by było podpisywać osobny kontrakt.	Uwaga nieuwzględniona. Wypadki zastępstwa określa „podstawowy” kontrakt w zakresie asystencji osobistej. Nie ma potrzeby dopracowywania przepisów ustawy.
1039.	Art. 26	Ust. 2 pkt 1	Fundacja Avalon – Bezpośrednia Pomoc	do zadań statutowych należy działalność na rzecz osób	Z racji odwoływania się do ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie należy korzystać z sfer w niej określonych?	Uwaga uwzględniona. Wskazana kwestia została doprecyzowana.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
			Niepełnospra wnym	niepełnospraw nych		
1040.	Art. 4	Ust. 1 pkt 1	Osoba prywatna	(...) które ukończyły 18 rok życia i które w zakresie poziomu potrzeby wsparcia, o którym (...).	Po ukończeniu 65 roku życia niepełnosprawność nie mija i osoby nią obciążone dalej mogą potrzebować pomocy. Tworzenie widełek, opierających się o wiek może okazać się w tym przypadku krzywdzące.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
1041.	Art. 6	Ust. 1 pkt 2	Osoba prywatna	(...) maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 744 (...).	Biorąc pod uwagę przypadki użytkowników programu, którzy mogą potrzebować 24 godzinnej opieki, maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej powinna dla nich wynosić 744.	Uwaga nieuwzględniona. Z uwagi na ograniczenia budżetowe projektodawca nie przewiduje zwiększenia maksymalnej liczby godzin w decyzji o prawie do asystencji.
1042.	Art. 6	Ust. 2 pkt 2	Osoba prywatna	(...) maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 248 (...).	Biorąc pod uwagę przypadki użytkowników małoletnich, którzy mogą potrzebować 24 godzinnej opieki, odliczając 8 godzin zajęć szkolnych i 8 godzin snu, podczas których opiekę nad nim sprawują rodzice, bądź opiekunowie prawni, maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej	Uwaga nieuwzględniona. Z uwagi na ograniczenia budżetowe projektodawca nie przewiduje zwiększenia maksymalnej liczby godzin w decyzji o prawie do asystencji.
1043.	Art. 11	Ust. 6 pkt 1 i 2	Osoba prywatna	Kandydaci zaproponowani i przez realizatora, o których mowa w ust. 3 i 4, powinni posiadać co najmniej 6-	Bazując na doświadczeniu z całą odpowiedzialnością mogą stwierdzić, że o efektywności i jakości prezentowanej przez asystenta nie świadczą tytuły i dyplomy, a charakter i umiejętność słuchania drugiego człowieka. Warunek posiadania 6-miesięcznego doświadczenia powinien być obligatoryjny. Zawarte w treści ustawy warunki zawężają krąg kandydatów, mogących starać się o posadę asystenta, co w mniejszych miejscowościach może skutkować brakiem „odpowiednich” ludzi do podjęcia wspomnianego zawodu. W przypadku kandydata wyznaczonego przez użytkownika, nie	Uwaga nieuwzględniona. Adekwatne wykształcenie zapewnia komplementarną do doświadczenia pracy z osobami z niepełnosprawnością wiedzę, pozwalającą podjąć pracę z osobami o znaczących potrzebach wsparcia.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				miesięczne, udokumentow ane doświadczenie w udzielaniu bezpośrednieg o wsparcia osobom niepełnospraw nym, w szczegółności doświadczenie zawodowe lub udzielanie wsparcia osobom niepełnospraw nym w formie wolontariatu.	powinny mieć miejsca żadne ze znajdujących się obok uwarunkowań. Osoba niepełnosprawna lepiej orientuje się w tym, kto jest jej potrzebny do pomocy, niż ustawodawca.	
1044.	Art. 21 ust. 1		Osoba prywatna	Na zarządzenie kierownictwa jednostki, prawo do asystencji osobistej ulega zawieszeniu na czas przebywania: (...).	Asystenci mogący pomóc w opiece nad użytkownikiem w trakcie, gdy ten przebywa w wymienionych w ustawie jednostkach, będą stanowić obciążenie dla personelu jednostki, co jest ważne biorąc pod uwagę braki kadrowe, z jakimi zmagają się gospodarka. Rozwiązanie to pozwoli użytkownikowi zachować pewność siebie, spokój oraz dobre samopoczucie, związane z tym, że opiekę nad nim będzie sprawować osoba, którą zna i jest z nim zżyta. Oczywiście mogą występować okoliczności, wobec których dana opieka nie powinna mieć miejsca. Wtedy kierownictwo jednostki zarządza jej brak, wskazując pisemnie przyczyny powziętej decyzji.	Uwaga nieuwzględniona. Usługa asystencji osobistej ma na celu wsparcie osoby z niepełnosprawnością w niezależnym życiu, i pomóc w realizacji deinstytucjonalizacji. Nie jest jej celem wsparcie personelu instytucji.
1045.	Art. 23	Pkt 3	Osoba prywatna	W przypadku jednoczesnego korzystania z: (...) świadczeń szpitalnych lub	Asystenci mogący pomóc w opiece nad użytkownikiem w trakcie, gdy ten przebywa w szpitalu, będą stanowić obciążenie dla personelu szpitala, co jest ważne biorąc pod uwagę braki kadrowe, z jakimi zmagają się gospodarka. Rozwiązanie to pozwoli użytkownikowi zachować pewność siebie, spokój oraz dobre samopoczucie,	Uwaga nieuwzględniona. Kierownictwo szpitala nie jest adekwatnym organem do rozstrzygnięcia we wzmiankowanym zakresie.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych innych niż świadczenia szpitalne, finansowanych ze środków publicznych, o których mowa w art. 2 pkt 11 i 12 ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 799), (...) czynności realizowane w ramach wymienionych usług oraz w ramach asystencji osobistej mogą nie być wykonywane w tym samym czasie i obejmować tych samych czynności.</p>	<p>związane z tym, że opiekę nad nim będzie sprawować osoba, którą zna i jest z nim zżyta.</p> <p>Oczywiście mogą występować okoliczności, wobec których dana opieka nie powinna mieć miejsca. Wtedy kierownictwo szpitala zarządza jej brak, wskazując pisemnie przyczyny powziętej decyzji.</p>	
1046.	art. 28	Ust. 3	Osoba prywatna	Koordinator asystencji	Tak szczegółowe uwarunkowania zawężą pulę kandydatów na opisywane stanowisko, co w mniejszych miastach może uniemożliwić	Uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osobistej powinien posiadać następujące kompetencje i kwalifikacje: (...).	dokonanie zatrudnienia. Wskazane warunki powinny być obligatoryjne, lub powinno się je uszczuplić.	Brak stosownej argumentacji.
1047.	Art. 29	Ust. 3	Osoba prywatna	Superwizorem asystencji osobistej może być osoba, która posiada certyfikat superwizora pracy socjalnej lub: 1) wykształcenie wyższe z zakresu nauk społecznych, lub wykształcenie wyższe w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, oraz 2) 3-letnie doświadczenie zawodowe jako asystent osobisty lub 3) 3-letnie doświadczenie	Doświadczenia jakie posiadają użytkownicy asystentury osobistej są tak samo cenne, jak doświadczenia asystentów. Poszerzając możliwość bycia superwizorem również osobom niepełnosprawnym, przyczynia się do ich aktywizacji zawodowej.	Uwaga częściowo uwzględniona. Uwzględniono możliwość pełnienia funkcji superwizora przez osobę z niepełnosprawnością – użytkownika asystencji osobistej.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				jako użytkownik asystentury osobistej, o ile nie ma przeciwwska żń w związku z aktualnie posiadany stanem zdrowia.		
1048.	Uw aga ogó lna		Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	Zapisy ustawy powinny zawierać rozwiązania zapewniające dostosowanie trybu uzyskania i realizacji usług do potrzeb dorosłych osób z głębokim autyzmem i lub NI, które nie zostały ubezwłasnowo lnione, a które nie są w stanie samodzielnie podejmować aktywnie czynności zastrzeżonych	<p>Według wielu zapisów ustawy dorosła osoba może występować jedynie sama, a w przypadku osoby ubezwłasnowolnionej reprezentuje ją opiekun prawny. Ustawa nie przewiduje, poza prawem do złożenia wniosku, niemal żadnych innych uprawnień dla osoby stale wspierającej osobę z niepełnosprawnością.</p> <p>Skutkiem projektowanych zapisów byłby albo brak dostępu do dobrej jakości usług dla osób nie będących w stanie aktywnie podjąć szeregu czynności przewidzianych ustawą np. ustalić warunków umowy trójstronnej, albo zmuszanie do ubezwłasnowolnienia osoby z głębokim autyzmem czy NI w celu realizacji prawa do asystencji osobistej.</p> <p>Jest to niezgodne z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych.</p> <p>Przepisy dotyczące rozwiązań alternatywnych dla ubezwłasnowolnienia są w fazie wstępnych projektów i minie wiele czasu, zanim osoby z niepełnosprawnością będą miały zapewnione formalne wsparcie w tym zakresie.</p> <p>Ustawa o asystencji osobistej, skierowanej do osób wymagających największego wsparcia musi przewidywać procedury, w ramach których w przypadku osób niezdolnych do podejmowania aktywnie czynności przewidzianych w ustawie, prawo do tych czynności może realizować osoba stale udzielająca wsparcia.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Osoba stale wspierająca może wspomóc osobę z niepełnosprawnością na każdym etapie wnioskowania o asystencję osobistą, jak również w instruktażu przeprowadzanym dla asystenta osobistego.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>dla nich w projektowanej ustawie.</p> <p>Rozwiązania te powinny przewidywać możliwości dokonywania wszelkich czynności przez osoby stale wspierające. Szczegółowe zapisy wskazane są w dalszej części uwag.</p> <p>Dodatkowo niezbędne są precyzyjne zapisy gwarantujące osobom z niepełnosprawnością lub osobom udzielającym im stałego wsparcia przewidzianych w ustawie, nie potrafiących korzystać z</p>	<p>Zapisy przewidujące konieczność występowania użytkownika we własnym imieniu nie gwarantują praw osobom, które nie są w stanie porozumieć się skutecznie z otoczeniem.</p> <p>Jest wprost przeciwnie.</p> <p>Osoby nie będące w stanie przekazać w sposób zrozumiały dla otoczenia swoich decyzji, wyborów, doświadczeń i emocji, byłyby pozbawione głosu, możliwości korzystania z praw przyznanych użytkownikom przez ustawę i w wielu przypadkach zdane na decyzje urzędników.</p> <p>Dlatego, jeśli to konieczne, w ich imieniu powinny mieć prawo występowania osoby stale je wspierające. Nie dlatego, żeby mówić zamiast nich, ale żeby ich decyzje, zrozumiałe dla osób stale je wspierających i bronić ich interesów.</p> <p>Ta ustawa, odnosząca się do osób wymagających największego wsparcia powinna uwzględniać realia życia osób z głęboką niepełnosprawnością w zakresie umiejętności poznawczych i komunikacji społecznej.</p> <p>Paradoksem, oględnie rzecz ujmując, jest w tej sytuacji nakładanie na osobę z autyzmem czy NI obowiązku składania oświadczenia o świadomości odpowiedzialności karnej oraz zagrożenie jej odpowiedzialnością karną za nieprawdziwe dane.</p> <p>Uprawnienie osoby wspierającej do składania oświadczeń może określać Zespół jako inne szczególne potrzeby użytkownika (art. 8 ust 7 pkt 5).</p>	

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>narzędzi cyfrowych pomoc lub alternatywne sposoby działania na każdym etapie uzyskiwania i korzystania z usług asystencji osobistej.</p> <p>Dla zapewnienia dostępności asysty osobistej dla osób z różnymi niepełnospraw nościami, konieczne jest prześledzenie całego trybu postępowania przy założeniu, że o usługi asystenckie ubiegać się będzie np. 45- letnia osoba z głębokim autyzmem i /lub NI, nie ubezwłasnowo</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				Iniona, którą stale wspiera 75 – letni rodzic, nie posługujący się aktywnie Internetem.		
1049.	Art. 2	Ust. 3	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	3) formularz oceny osobistej - narzędzie pozwalające osobie z niepełnospraw nością lub – jeśli jest to uzasadnione – osoby stale ją wspierającej, na określenie jego potrzeb w zakresie asystencji osobistej	<p>Projektowany zapis jest analogiczny, jak w przepisach dotyczących ustalania poziomu wsparcia i dotknięty tymi samymi wadami oraz podobnie dyskryminuje osoby z autyzmem i NI.</p> <p>Osoba z autyzmem i/lub NI ze orzeczonym wysokim poziomem niezbędnego wsparcia, która może ubiegać się o asystę osobistą, nie jest w stanie wypełnić tego formularza, co uniemożliwia przekazanie Zespołowi szeregu istotnych informacji. Istotnych już na poziomie ustalania składu zespołu.</p> <p>Są to informacje kluczowe, jak przyczyny niepełnosprawności. Przepisy nie przewidują podania tych informacji we wniosku, a wiele orzeczeń o niepełnosprawności zwłaszcza tych na czas nieokreślony sprzed wielu lat, nie podaje wszystkich przyczyn niepełnosprawności. Dodatkowo np. osoby z autyzmem przez dziesiątki lat otrzymywały różne kody (U, P, N), bo kodu CZR nie było.</p> <p>Nie ma też gwarancji, że decyzja ustalająca poziom wsparcia będzie zawierała wszystkie przyczyny niepełnosprawności a także dodatkowe schorzenia.</p> <p>Osoby z autyzmem czy NI nie mogłyby także przekazać dodatkowych informacji dla wymiaru asysty, wykraczających poza wywiad Zespołu (np. częstotliwość i przebieg ataków epilepsji, niemożliwość rozpoznania niebezpieczeństwa lub powodowania zagrożeń dla życia czy zdrowia, jak wypicie żrących substancji chemicznych, skłonność do połykania wszelkich dostępnych tabletek, skłonność do ucieczek, agresja, autoagresja).</p> <p>Wszystkie te informacje powinny znaleźć się w formularzu oceny osobistej, który powinna móc wypełnić osoba stale wspierająca.</p>	Osoba stale wspierająca może wspomóc osobę z niepełnosprawnością na każdym etapie wnioskowania o asystencję osobistą, jak również w instruktażu przeprowadzanym dla asystenta osobistego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					Proponujemy też zmianę nazwy formularza na formularz oceny osobistej, aby uniknąć wątpliwości, że formularz nie oznacza wyłącznie samooceny i nie jest zastrzeżony dla OzN.	
1050.	Art. 4	Ust. 2	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	Jeżeli osoba, o której mowa w ust.1 pkt 1, nabyła prawo do asystencji osobistej przed ukończeniem 65 roku życia, jest uprawniona do korzystania z asystencji osobistej po ukończeniu 65 roku życia.	Odebranie prawa do asystencji osobistej osobom, które wcześniej z niej korzystały, znacząco pogorszyłoby jakość ich życia i miałyby charakter dyskryminacyjny.	Uwaga nieuwzględniona. Osoby starsze będą korzystały w niedalekiej przyszłości z Bonu Senioralnego, który zapewni komplementarne usługi w stosunku do asystencji osobistej. Mogą one również korzystać z asystencji w trybie projektowym.
1051.	Art. 6	Ust. 1	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	W przypadku osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1: 2) maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej wynosi 720	Osoby z niepełnosprawnościami wymagające wysokiego poziomu wsparcia np. z autyzmem i niepełnosprawnością intelektualną (szczególnie niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym i głębokim [profound mental disability]) oraz/lub z nasilonymi problemami zachowania – autoagresją, agresją, zachowaniami destrukcyjnymi, wymagają wsparcia całodobowego 24h/dobę 1x1. A zatem asystent osobisty powinien im towarzyszyć średnio 720 godzin w miesiącu, takie są ich potrzeby w zakresie wsparcia wynikające z rodzaju niepełnosprawności i profilu funkcjonowania. W projekcie zakłada się maksymalnie 240h godzin wsparcia w miesiącu a więc 1/3 tego niezbędnego czasu. Brak asysty przez 16 godzin na dobę to zagrożenie bezpieczeństwa, brak możliwości realizacji potrzeb i konieczność umieszczenia w instytucji całodobowej. W takich przypadkach limit godzin musi więc ulec zwiększeniu a Zespoły powinny mieć możliwość przyznania puli 720 h w miesiącu.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na ograniczone środki budżetowe projektodawca nie przewiduje wsparcia w trybie 24 h na dobę.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
1052.	Art. 6	Ust. 3, pkt 3	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	3) wywiadu bezpośredniego z osobą z niepełnosprawnością lub – jeśli jest to uzasadnione – osoby stale ją wspierającej,	Osoba z autyzmem i/lub NI ze orzeczonym wysokim poziomem niezbędnego wsparcia, która może ubiegać się o asystę osobistą, nie jest w stanie odpowiadać na pytania lub odpowiadać w sposób wiarygodny, co uniemożliwia przekazanie Zespołowi prawdziwych informacji dla wymiaru asysty (nie mówi lub stosuje echolalie lub na każde pytanie odpowiada twierdząco, lub nie używa mowy do celów komunikacji). W efekcie taki wywiad nie może i nie powinien być podstawą do wydania decyzji.	Uwaga częściowo uwzględniona Osoba stale wspierająca może wspomóc osobę z niepełnosprawnością na każdym etapie wnioskowania o asystencję osobistą, jak również w instruktażu przeprowadzanym dla asystenta osobistego
1053.	Art. 6	Ust. 3, pkt 4	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	4) formularza oceny osobistej	Brak zapisu o formularzu, uregulowanym we wcześniejszych przepisach, stanowiącym wg art. 7 załącznik do wniosku i stanowiącym, według uzasadnienia do ustawy podstawę wydania decyzji. Uzasadniona jest nazwa formularza omówiona szczegółowo w uwadze nr 2 dotyczącej nazwy i definicji formularza	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na charakter formularza, proponujemy pozostanie przy aktualnej nazwie.
1054.	Art. 7	Ust 4, pkt 8	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	wniosek o powołanie do składu, o którym mowa w art.8 ust. 3, osoby stale wspierającej osobę z niepełnosprawnością jak najbardziej zbliżoną do rodzaju niepełnosprawności osoby z niepełnosprawnością, której dotyczy wniosek o ustalenie prawa do	Jak podano szczegółowo w uzasadnieniu do uwagi nr 10, ustawa powinna przyznawać osobie składającej wniosek prawo do żądania, aby w składzie orzekającym była osoba stale wspierająca osobę z niepełnosprawnością jak najbardziej zbliżoną do rodzaju niepełnosprawności osoby z niepełnosprawnością, której dotyczy wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej. Dla osób z głębokim autyzmem, czy niepełnosprawnościami sprzężonymi np. autyzm, NI oraz epilepsja – osobą mającą praktyczną wiedzę i umiejętności oceny potrzeb w zakresie asysty jest jedynie osoba stale wspierająca osobę z takimi niepełnosprawnościami. Proponowana tu zmiana jest konsekwencją proponowanego rozwiązania.	Uwaga częściowo uwzględniona. Ze względu na problemy natury praktycznej, szczególnie newralgiczne w pierwszych dwóch latach funkcjonowania ustawy, wymóg osoby o zbliżonej niepełnosprawności do wnioskodawcy został zamieniony na możliwość powołania takiej osoby do składu orzekającego o prawie do asystencji. Jednocześnie, Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych będzie zalecał taką praktykę wojewódzkim zespołom ds. orzekania o niepełnosprawności jako szczególnie pożądaną z perspektywy adekwatnej oceny potrzeb użytkownika asystencji.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				asystencji osobistej.		
1055.	Art. 7	Ust. 6	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	6. Do wniosku dołącza się formularz oceny osobistej potrzeb w zakresie asystencji osobistej, odnoszący się do obszarów wskazanych w art. 15 ust.1 oraz zawierający inne istotne informacje dotyczące sytuacji wnioskodawcy	Uzasadnienie w uwadze nr 2, dotyczącej nazwy i definicji formularza	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na charakter formularza, proponujemy pozostanie przy aktualnej nazwie.
1056.	Art. 7	Ust. 10	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na pisemny lub ustny wniosek osoby, o której mowa w ust. 1, lub osoby stale ją wspierającej, powiat właściwy ze względu na miejsce	Uzasadnienie prawa do złożenia wniosku przez osoby stale wspierające oraz w konsekwencji objęcia ich wsparciem w tym zakresie jest w uwadze nr 1	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>pobytu tej osoby zapewnia pomoc w poprawnym złożeniu wniosku i załączników osobie z niepełnosprawnością lub osobie stale ją wspierającej, w miejscu pobytu osoby, o której mowa w ust.1. W razie potrzeby powiat właściwy ze względu na miejsce pobytu tej osoby zapewnia osobie z niepełnosprawnością lub osobie stale ją wspierającej dostęp do środków technicznych umożliwiających złożenie wniosku i załączników.</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
1057.	Art. 7	Ust. 11, pkt 1	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	wzór wniosku o ustalenie prawa do asystenc ji osobistej wraz z wzorem formular za oceny osobistej potrzeb w zakresie asystenc ji osobistej ,	Uzasadnienie w uwadze nr 2, dotyczącej nazwy i definicji formularza	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na charakter formularza, proponujemy pozostanie przy aktualnej nazwie.
1058.	Art. 8	Ust. 1	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	Prawo do asystencji osobistej ustala się na podstawie oceny funkcjonowani a osoby ubiegającej się o prawo do asystencji, w oparciu o obserwację, wywiad bezpośredni oraz	Uzasadnienie jak w uzasadnieniu do uwagi nr 2. Podkreślić należy, że przez wywiad bezpośredni należy rozumieć wywiad wg. definicji zaproponowanej w uwadze nr 3.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na charakter formularza oraz wywiadu, proponujemy pozostanie przy aktualnej nazwie.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				informacje wskazane w formularzu oceny osobistej, przy zastosowaniu formularza oceny potrzeb w zakresie asystencji osobistej.		
1059.	Art. 8	Ust. 4	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	4. Do składu, o którym mowa w ust. 3, należy osoba z niepełnosprawnością jak najbardziej zbliżoną do rodzaju niepełnosprawności osoby z niepełnosprawnością, której dotyczy wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej. W przypadku, gdy wniosek dotyczy osoby z do składu wchodzi osoba	<p>Zapis w ustawie nie wskazuje, jakie rodzaje niepełnosprawności uniemożliwiają pełnienie funkcji członka składu.</p> <p>W tej sytuacji konieczne jest doprecyzowanie tego zapisu w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 16.</p> <p>Natomiast już ustawa powinna przyznawać osobie składającej wniosek prawo do żądania, aby w składzie orzekającym była osoba stale wspierająca osobę z niepełnosprawnością jak najbardziej zbliżoną do rodzaju niepełnosprawności osoby z niepełnosprawnością, której dotyczy wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej.</p> <p>Dla osób z głębokim autyzmem, czy niepełnosprawnościami sprzężonymi np. autyzm, NI oraz epilepsja – osobą mającą praktyczną wiedzę i umiejętności oceny potrzeb w zakresie asysty jest jedynie osoba stale wspierająca osobę z takimi niepełnosprawnościami.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Ze względu na problemy natury praktycznej, szczególnie newralgiczne w pierwszych dwóch latach funkcjonowania ustawy, wymóg osoby o zbliżonej niepełnosprawności do wnioskodawcy został zamieniony na możliwość powołania takiej osoby do składu orzekającego o prawie do asystencji.</p> <p>Jednocześnie, Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych będzie zalecał taką praktykę Wojewódzkich Zespołom ds. Orzekania o Niepełnosprawności jako szczególnie pożądaną z perspektywy adekwatnej oceny potrzeb użytkownika asystencji.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>stale wspierająca osobę z niepełnosprawnością jak najbardziej zbliżoną do rodzaju niepełnosprawności osoby z niepełnosprawnością, której dotyczy wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej.</p> <p>We wniosku o ustalenie prawa do asystencji osobistej, osoba składająca wniosek ma prawo zawrzeć wniosek o powołanie do składu, o którym mowa w ust 3 oraz 11, osoby stale wspierającej osobę z niepełnospraw</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				nością jak najbardziej zbliżoną do rodzaju niepełnosprawności osoby z niepełnosprawnością, której dotyczy wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej.		
1060.	Art. 8	Ust. 8, pkt 5	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	inne szczególne potrzeby użytkownika związane z asystencją osobistą, w tym uprawnienie osoby stale wspierającej do podejmowania czynności i składania oświadczeń w sprawach dotyczących przyznania i korzystania z usług określonych w	<p>Szereg zasad ogólnych ustalonych w ustawie jest co do zasady zrozumiały i zasadny.</p> <p>Są to m.in. zakaz świadczenia usług asystenckich przez osoby bliskie czy zakaz świadczenia usług w określonych w ustawie sytuacjach.</p> <p>W odniesieniu do osób ze specyficznymi deficytami, w tym osób z głębokim autyzmem czy niepełnosprawnościami sprzężonymi może to jednak powodować niedostępność usługi dla tych osób.</p> <p>Ustawa powinna więc dawać możliwość odstępstw od tych reguł w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Wydaje się, że rozpoznanie tych przypadków oraz wydanie decyzji w tym zakresie powinno należeć do składu i być zawarte w decyzji ustalającej prawo do asystencji.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				niniejszej ustawie, oraz prawa określone w art. 11 ust.10, pkt 11, art. 16 ust.2 pkt 12 i art. 23 ust.2 pkt 12.		
1061.	Art. 8	Ust 10	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	Od decyzji przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 30 dni od daty jej doręczenia. Wniosek mogą złożyć osoby wymienione w ust 1 i 2. Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy składa się do Zespołu, który wydał decyzję.	Zapis w proponowanym kształcie będzie jednoznaczny i jasny dla OzN i osób stale je wspierających. Będzie też, w sposób niebudzący wątpliwości, legitymował osoby stale wspierające do złożenia wniosku i reprezentowania OzN w procedurze odwoławczej. Pozwoli tym samym uniknąć wątpliwości, czy wniosek lub skargę do WSA złożyła osoba do tego uprawniona.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
1062.	Art. 8	Ust. 16, pkt 1	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	szczegółowy sposób postępo wania przy wydawa niu decyzji	Przepisy powinny regulować podstawy uwzględnienia wniosku określonego w ust 4 zdanie 3 i jest potrzeba zapisania tego w ustawie	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				ustalając ych prawo do asystenc ji osobistej , kwalifika cje oraz sposób powoływ ania i odwoływ ania członków wojewód zkich zespołów ustalając ych prawo do asystenc ji osobistej , w tym podstaw y uwzględ nienia wnioskó w, o których mowa w ust 4 zdanie 3,		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				a także sposób działania tych składów,		
1063.	Art. 10	Ust. 1	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	Użytkownik, lub – jeśli jest to uzasadnione – osoba stale go wspierająca, dokonuje wyboru realizatora albo wybiera tryb wskazany w art. 11, za pomocą systemu, o którym mowa w art. 34.	Uzasadnienie analogiczne jak w uzasadnieniu pkt 1	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
1064.	Art. 10	Ust. 3	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	3. Użytk ownik lub – jeśli jest to uzasadnione – osoba stale go wspierająca może dokonać zmiany realizatora po upływie miesiąca od dnia złożenia: 1) wypow	Uzasadnienie analogiczne jak w uzasadnieniu pkt 1	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>iedzenia kontrakt u trójstron nego, o którym mowa w art. 12 ust. 1, albo</p> <p>2) wypow iedzenia umowy o świadcze nie asystenc ji osobistej , o której mowa w art. 14 ust. 6</p> <p>—liczonego od ostatniego dnia miesiąca, w którym złożył wypowiedzeni e.</p>		
1065.	art. 10	Ust 4	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	4. Przed zawarciem kontraktu trójstronnego, o którym	Uzasadnienie analogiczne jak w uzasadnieniu pkt 1	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				mowa w art. 12, użytkownik lub – jeśli jest to uzasadnione – osoba stale go wspierająca może zmienić realizatora lub wybrać tryb wskazany w art. 11 przed upływem okresu wypowiedzenia.		możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
1066.	art. 11	Ust. 4	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	Użytkownik może wybrać asystenta osobistego spośród kandydatów wskazanych przez realizatora. Jeśli jest to uzasadnione, oświadczenie o wyborze użytkownika może przekazać osoba stale go wspierająca.	<p>Zapis w proponowanym kształcie gwarantuje prawo wyboru asystenta przez Uczestnika, a jednocześnie prawo do wsparcia w przekazaniu decyzji o wyborze dla tych osób, które nie są w stanie przekazać swojej decyzji w sposób powszechnie zrozumiały.</p> <p>Prawo do wyboru asystenta jest niezmiernie ważne, szczególnie w odniesieniu do osób z zaburzeniami kontaktu, jak osoby z głębokim autyzmem. Osoby te potrafią dokonać wyboru, potrzebują do tego jednak wsparcia i w zakresie organizacyjnym i w zakresie oznajmienia swojej woli otoczeniu.</p> <p>Zapisy, zwłaszcza ust 5 w obecnym brzmieniu niejako wymuszają ubezwłasnowolnienie osoby bezradnej, mając na uwadze, że prace nad formalnym wsparciem osoby bezradnej trwają od kilkunastu lat i nie wiadomo, kiedy wejdą w życie.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPIPS
1067.	Art. 11	Ust. 10	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	<p>W szczególnie uzasadnionych przypadkach, wynikających ze szczególnych potrzeb użytkownika, w szczególności wobec osób o znacznych barierach w komunikacji, zespół w decyzji ustalającej prawo do asystencji osobistej, może przyznać tej osobie prawo do świadczenia na jego rzecz usług asystenckich przez osoby określone w ust 7, pod warunkiem, że osoba ta zostanie wybrana przez użytkownika.</p>	<p>Rekomendujemy wprowadzenie zmiany, która umożliwi – w szczególnie uzasadnionych przypadkach, wynikających ze szczególnych potrzeb użytkownika – świadczenie usług asystencji osobistej przez osoby wskazane w ust. 7. Będzie to szczególnie pożądane np. w przypadku osób z zaburzeniami mowy lub jej brakiem, osób przejawiających silne zachowania agresywne, mieszkających w bardzo małych miejscowościach wykluczonych komunikacyjnie.</p> <p>W przeciwnym wypadku usługi asystenckie dobrej jakości będą dla tych osób niedostępne.</p> <p>Osoby z barierami w komunikacji z otoczeniem z trudem nawiązują więzi, współpracują z innymi osobami. Takie więzi tworzone są często przez lata i dotyczą osób znanych użytkownikom. Nie zastąpią ich szkolenia czy doświadczenie w pracy z osobami z innymi rodzajami niepełnosprawności. Takie osoby, to najczęściej osoby zatrudnione w taki czy inny sposób w placówce lub organizacji, świadczącej usługi na rzecz użytkownika.</p> <p>Formalne wykluczenie ich z grona potencjalnych asystentów osób znanych i lubianych przez użytkowników odbiera tym użytkownikom dostęp do najlepszej usługi.</p> <p>Podobne wykluczenie dla użytkowników może mieć miejsce w przypadku miejscowości, w których jedyni profesjonaliści zajmujący się wsparciem dla osób z daną niepełnosprawnością są skupieni w jednej placówce czy organizacji. Projektowany zapis odbierałby użytkownikom możliwość skorzystania z usług profesjonalistów.</p> <p>Byłoby to szczególnie dyskryminujące dla osób z autyzmem i/lub NI, które ze względu na swoje ograniczenia nie są w stanie skorzystać z możliwości stworzonej w art.14 ustawy i samodzielnego zatrudniania asystenta. Asystent takiego użytkownika (poza osobami ubezwłasnowolnionymi) musi być zatrudniony przez inny podmiot.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Wyłączenie bliskich użytkownika z grona osób mogących świadczyć usługę asystencji osobistej jest związane z charakterem tej usługi, mającej na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami niezależnego życia. Należy wskazać, że świadczenie usługi asystencji osobistej związane jest z wykonywaniem poleceń osoby z niepełnosprawnością, co często będzie stawiało asystenta w konflikcie interesów pomiędzy np. dobrymi stosunkami rodzinnymi a wolą osoby z niepełnosprawnością. Tymczasem istotą tej usługi jest prymat niezależności użytkownika asystencji, który ciężko byłoby uzyskać w wypadku dopuszczenia bliskich osoby z niepełnosprawnością ze względu na szczególny status matek, ojców czy ogółem więzów rodzinnych w polskiej kulturze. Tego typu intuicję potwierdza również raport Europejskiej Sieci Niezależnego Życia (European Network of Independent Living) "Personal assistance in Slovenia and the problem of understanding Independent Living" dostępny pod adresem https://enil.eu/personal-assistance-in-slovenia-and-the-problem-of-understanding-independent-living/.</p> <p>Istotna pozostaje również nieostrość zaproponowanego sformułowania o „szczególnych przypadkach”. Tak ujęty katalog otwiera furtkę, by na rodzinę osoby z niepełnosprawnością przerzucać odpowiedzialność za asystencję osobistą, co</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>Podkreślić też należy, że proponowany zapis stoi w sprzeczności z Konwencją ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, która wyraźnie podkreśla prawa osób z niepełnosprawnością do wyboru osób, świadczących bezpośrednio usługi na ich rzecz.</p> <p>Sama ustawa podkreśla to prawo wielokrotnie, ale jednocześnie stawia bariery, uniemożliwiające w praktyce dokonania takiego wyboru.</p> <p>Poszanowanie prawa do wyboru dla OzN w praktyce, jako wyjątek od sztywnych reguł znalazło odzwierciedlenie w szeregu przepisów m.in. w Wytycznych kwalifikowalności wydatków ze środków europejskich na lata 2021-2027, gdzie zgodnie z sekcją 3.2.1. pkt j zasady konkurencyjności nie stosuje się do zamówień, których przedmiotem są m.in. usługi opiekuńcze i usługi asystenckie świadczone osobiście przez osoby wskazane lub zaakceptowane przez uczestnika projektu.</p> <p>Rozumiejąc przyczyny wprowadzenia tego zapisu, postulujemy jednak o uznanie nadrzędnego znaczenia prawa OzN do wyboru, zwłaszcza jeżeli użytkownikiem jest osoba wymagająca szczególnego dostosowania świadczonych usług.</p> <p>Kontrola prawidłowości wykonania tych usług należy do realizatora, użytkownika i w razie potrzeby osoby stale ją wspierającej.</p>	<p>stoi wprost w sprzeczności z celami niniejszej regulacji.</p> <p>Ważnym argumentem za takim wyłączeniem jest również umożliwienie niezależnego życia osobom, które dziś w rodzinie podejmują opiekę nad osobą z niepełnosprawnością. Zgodne z doświadczeniami innych krajów jest to, że realizator w wypadku trudności ze znalezieniem kandydatów na asystenta dla danej osoby z niepełnosprawnością, proponuje to członkom rodziny, zamiast poszerzyć poszukiwania.</p>
1068.	Art. 12	Ust. 1	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	Po dokonaniu wyboru asystenta osobistego w trybie określonym w art. 11, w celu rozpoczęcia korzystania z asystencji	Uzasadnienie analogiczne jak w uzasadnieniu pkt 1	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osobistej użytkownik lub – jeśli jest to uzasadnione – osoba stale go wspierająca, realizator oraz asystent osobisty, który te usługi będzie wykonywać zawierają kontrakt trójstronny.		
1069.	Art. 13	Ust. 2	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	2. Prawo do asystencji osobistej jest realizowane po rejestracji użytkownika w systemie teleinformatyc znym asystencji osobistej, o którym mowa w art. 34. W przypadku osób niepełnoletnic h i ubezwłasnowo lnionych	Proponowany zapis jest, jak się wydaje zgodny z intencją ustawodawcy, a jedynie bardziej jednoznaczny.	Uwaga częściowo uwzględniona. Przepis został przeredagowany.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>obowiązku ich rejestracji dokonuje opiekun prawny lub osoba stale wspierająca, osoba pełniąca funkcję rodziny zastępczej wobec niepełnoletniego, osoba prowadząca rodzinny dom dziecka, w którym niepełnoletni przebywa lub dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, w której niepełnoletni przebywa, a w przypadku osób pełnoletnich nieubezwłasno wolnionych, jeśli jest to uzasadnione –</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowa n a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osoba stale wspierająca.		
1070.	Art. 15	Ust 1, pkt 7	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	7) Organizacji wolnego czasu	Dodanie proponowanego punktu jest potrzebne w celu doprecyzowania przepisu. Dla wielu osób z dużą potrzebą wsparcia, w tym z autyzmem i niepełnosprawnościami sprzężonymi, brak umiejętności i możliwości organizacji wolnego czasu stanowi wyjątkową barierę w możliwie samodzielnym życiu. Jednocześnie brak tego zapisu może wpływać negatywnie na dostępność do usług asystenckich dla osób z autyzmem czy niepełnosprawnościami sprzężonymi, jeśli ich aktywność w wymienionych w projekcie sferach jest ograniczona.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
1071.	Art. 15	Ust. 2	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	Asystent osobisty może, po odpowiednim przeszkoleniu i za pisemną zgoda swoją oraz użytkownika lub jego przedstawiciel a ustawowego, lub jeśli jest to uzasadnione – osoby stale go wspierającej bądź osoby pełniącej funkcję rodziny zastępczej wobec użytkownika,	Uzasadnienie analogiczne jak w uzasadnieniu pkt 1	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka, w którym użytkownik przebywa albo dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, w której użytkownik przebywa wykonywać wobec użytkownika czynności medyczno-pielęgnacyjne, które na co dzień wykonuje lub mogłaby wykonywać osoba stale wspierająca.		
1072.	Art. 16	Ust 2, pkt 9	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	nie jest wstępnym oraz zstępnym, krewnym w linii bocznej do trzeciego stopnia,	Uzasadnienie podane w uzasadnieniu do uwagi nr 26	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				małżonkiem, wstępnym oraz zstępnym małżonka, krotnym w linii bocznej małżonka do trzeciego stopnia, zięciem, synową, macochą lub ojczymem użytkownika, ani osobą wspólnie gospodarującą z użytkownikiem lub pozostającą z nim w faktycznym pożyciu, a także osobą pozostającą w stosunku przysposobieni a z użytkownikiem z uwzględnienie m ust 12		
1073.	Art. 16	Ust 2, pkt 12	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	12. W wyjątkowo uzasadnionych przypadkach,	Rekomendujemy wprowadzenie zmiany, która umożliwi – w szczególnie uzasadnionych przypadkach, wynikających ze szczególnych potrzeb użytkownika – świadczenie usług asystencji osobistej przez osoby wskazane w ust. 9.	Uwaga nieuwzględniona. Wyłączenie bliskich użytkownika z grona osób mogących świadczyć usługę asystencji

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				wynikających ze szczególnych potrzeb użytkownika, w szczególności wobec osób o znacznych barierach w komunikacji, zespół w decyzji o przyznaniu prawa do asystencji osobistej może przyznać tej osobie prawo do asystencji osobistej świadczonej przez osoby określone w ust 9 pod warunkiem, że osoba będąca asystentem osobistym nie pobiera żadnego świadczenia z tytułu sprawowania opieki nad	<p>Będzie to szczególnie pożądane np. w przypadku osób z zaburzeniami mowy lub jej brakiem, osób przejawiających silne zachowania agresywne, mieszkających w bardzo małych miejscowościach wykluczonych komunikacyjnie.</p> <p>Z drugiej strony osoby o dużym potencjale intelektualnym nie są go w stanie wykorzystać, jeżeli nie otrzymują dostosowanego do ich potrzeb wsparcia.</p> <p>Już teraz osoby te często nie korzystają z usług asystencji osobistej, gdyż jedyną osobą, która usługi te może świadczyć jest <i>de facto</i> członek rodziny, który zna potrzeby, ograniczenia danej osoby, wie jak na nie szybko, bezpiecznie i adekwatnie odpowiedzieć, potrafi się z nią skomunikować.</p> <p>Wieloletniego doświadczenia nie zastąpi w takim przypadku najlepsze szkolenie czy doradztwo wzajemne.</p> <p>Wyłączenie osób stale wspierających z grona asystentów osobistych utrwali jedynie obecną sytuację, kiedy usługi te świadczą np. rodzice i nie jest to ich wyborem, ale koniecznością. Wprowadzenie regulacji ustawowych w projektowanym kształcie w przypadku tych osób nie zmieni nic. Proponujemy wprowadzenie tego rozwiązania nie jako reguły, ale wyjątku, wskazując, że odnosi się ono do szczególnych sytuacji, kiedy jest to podyktowane szczególnymi potrzebami użytkownika.</p> <p>Wskazujemy również, iż rozwiązanie to nie jest sprzeczne z Konwencją ONZ, mało tego – praktykowane w innych krajach tj. Szwecja, Słowenia, Szkocja, Czechy.</p> <p>Dodatkowo zauważamy, iż przyznanie prawa do świadczenia usług asystencji osobistej przez członka rodziny OzN nie wiązałoby się z kumulacją świadczeń – w szczególności zbiegiem prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.</p>	<p>osobistej jest związane z charakterem tej usługi, mającej na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami niezależnego życia. Należy wskazać, że świadczenie usługi asystencji osobistej związane jest z wykonywaniem poleceń osoby z niepełnosprawnością, co często będzie stawiało asystenta w konflikcie interesów pomiędzy np. dobrymi stosunkami rodzinnymi a wolą osoby z niepełnosprawnością. Tymczasem istotą tej usługi jest prymat niezależności użytkownika asystencji, który ciężko byłoby uzyskać w wypadku dopuszczenia bliskich osoby z niepełnosprawnością ze względu na szczególny status matek, ojców czy ogółem więzów rodzinnych w polskiej kulturze. Tego typu intuicję potwierdza również raport Europejskiej Sieci Niezależnego Życia (European Network of Independent Living) "Personal assistance in Slovenia and the problem of understanding Independent Living" dostępny pod adresem https://enil.eu/personal-assistance-in-slovenia-and-the-problem-of-understanding-independent-living/.</p> <p>Ważnym argumentem za takim wyłączeniem jest również umożliwienie niezależnego życia osobom, które dziś w rodzinie podejmują opiekę nad osobą z niepełnosprawnością. Zgodne z doświadczeniami innych krajów jest to, że realizator w wypadku trudności ze znalezieniem kandydatów na asystenta dla danej osoby z niepełnosprawnością,</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				członkiem rodziny		zapropnuje to członkom rodziny, zamiast poszerzyć poszukiwania.
1074.	Art. 16	Ust. 3, pkt 2	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	zawarcie z danym użytkownikiem lub jeśli jest to uzasadnione – z osobą stale go wspierającą kontraktu trójstronnego, o którym mowa w art. 12 ust. 1, lub umowy o świadczenie asystencji osobistej, o której mowa w art. 14 ust. 6,	Uzasadnienie analogiczne jak w uzasadnieniu pkt 1	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
1075.	art. 18	Ust 1	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	Użytkownikowi lub jeśli jest to uzasadnione – osobie stale go wspierającej przysługuje nie więcej niż 4 godziny doradztwa wzajemnego w roku	Uzasadnienie analogiczne jak w uzasadnieniu pkt 1	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				kalendarzowy m.		
1076.	art. 18	Ust 2, pkt 1	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	posiada co najmniej dwuletnie udokumentow ane doświadczenie korzystania z asystencji osobistej przez siebie lub osobę, której udziela stałego wsparcia, w wymiarze co najmniej 30 godzin miesięcznie	Uzasadnienie analogiczne jak w uzasadnieniu pkt 1	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.
1077.	Art. 20	Ust. 1, pkt 1	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	Asystent osobisty świadczy wsparcie pod kierunkiem użytkownika lub jeśli jest to uzasadnione – osoby stale go wspierającej.	Uzasadnienie analogiczne jak w uzasadnieniu pkt 1	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na wagę poruszanej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
1078.	Art. 21	Ust. 2	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	<p>Proponujemy wykreślić punkt 1):</p> <p>1) szpitala psychiatr ycznego lub innej jednostki typu zamknięt ego,</p> <p>Zmienić numerac ję pozostał ych punktów</p> <p>1) domu pomocy społecz nej,</p> <p>2) rodzin nego domu pomocy, o którym mowa w art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r.</p>	<p>Osoby z niepełnosprawnościami wymagające wysokiego poziomu wsparcia np. z autyzmem i niepełnosprawnością intelektualną z problemami komunikacyjnymi, całym szeregiem problemów sensorycznych, nierozumiejące zasad ani przyczyn umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym lub innej jednostce typu zamkniętego wymagają wsparcia asystenta, osoby znanej i zaufanej, pomagającej w komunikacji, dostarczającej osobie wspieranej jak i personelowi placówki informacji o indywidualnych potrzebach tej osoby, o jej sensorycznym profilu, dolegliwościach, pomagając w rozmowie i adaptacji. Przy braku asystenta, wzrasta poziom lęku, nasilają się zachowania trudne, tendencje ucieczkowe często stosowany jest w takich sytuacjach przymus bezpośredni czy unieruchomienie, co byłoby zbędne w przypadku obecności asystenta. Nie jest to podwójne finansowanie, asystent osobisty nie pełni funkcji medycznych.</p> <p>Stąd wniosek o wykreślenie tego zapisu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz.1283 i 1572),</p> <p>3) zakładu opiekuńczo-leczniczego,</p> <p>4) zakładu pielęgnacyjno-opiekuńczego,</p> <p>5) hospicjum stacjonarnego,</p> <p>6) placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, interwen</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>cyjnego ośrodka preadopc yjnego, 7) innej niż wymieni one w pkt 1-7 placówki zapewni ającej całodobo wą opiekę osobom z niepełno sprawno ściami, przewlek le chorym lub osobom w podeszły m wieku</p> <p>– o ile podmiot wymieniony w pkt. 1-7) jest zobowiązany do zapewnienia opieki użytkownikowi .</p>		

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				pełnej opieki całodobowej użytkownikowi .		
1079.	art. 22	Ust. 2, pkt 2	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	Należy zmienić zapisy na - wykreślić: 2) ——— ośrodka wsparcia dla osób zaburzeniami psychicznymi, o którym mowa w art. 51 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 i 1572); (...) 5) ——— warszt acie terapii zajęciowej	Osoby z niepełnosprawnościami wymagające wysokiego poziomu wsparcia np. z autyzmem i niepełnosprawnością intelektualną i innymi niepełnosprawnościami współistniejącymi oraz/lub z nasilonymi problemami zachowania – autoagresją, agresją, zachowaniami destrukcyjnymi, problemami komunikacyjnymi, problemami sensorycznymi wymagają wsparcia 1x 1. To warunek konieczny aby mogły zaistnieć, aby mogły być przyjęte i utrzymać się jako Uczestnicy/Uczestniczki Warsztatu Terapii Zajęciowej lub Środowiskowego Domu Samopomocy. Bez tego wsparcia asystenckiego nie mają takiej szansy, zagrożenie bezpieczeństwa dla innych i kadry, grupowy charakter zajęć, konieczność posiadania podstawowych kwalifikacji społecznych i komunikacyjnych i umiejętności przestrzegania zasad i norm, przez Uczestników powoduje iż osoby tych kwalifikacji pozbawione nie są przyjmowane do placówek dziennych lub szybko te miejsca tracą. Placówki te oferują głównie zajęcia grupowe, nie mają możliwości kadrowych na wsparcie 1 x1. Wsparcie asystenckie jest tu konieczne. Bycie w grupie, kontakt z rówieśnikami, relacje i więzi społeczne, aktywność w pracowniach, to wielka wartość, dzięki asystenturze osoby z niepełnosprawnościami wymagające wysokiego poziomu wsparcia będą mogły z tej szansy skorzystać bez zmniejszenia puli godzin do 50%. Stąd wniosek o wykreślenie tych zapisów.	Uwaga nieuwzględniona Uwaga nieuwzględniona ze względu na unikanie podwójnego finansowania.
1080.	art. 23	Ust. 2	Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	2. W wyjątkowo uzasadnionych przypadkach, wynikających ze szczególnych potrzeb użytkownika,	Proponowane zapisy wykluczają możliwość realizowania usług asystencji osobistej w przypadku korzystania z określonych w ustawie przypadkach, jeżeli czynności są wykonywane w tym samym czasie i obejmują te same czynności. Zapis ten ma na celu zapobieganie podwójnemu finansowaniu, a zakaz tożsamyh czynności wydaje się umożliwić korzystanie z usług asystenta osobistego, kiedy oferta usług czy placówki jakiejś czynności nie obejmuje.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga nieuwzględniona ze względu na unikanie podwójnego finansowania.

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				<p>w szczególności wobec osób o znacznych barierach w komunikacji, zespół w decyzji przyznającej prawo do asystencji osobistej może przyznać tej osobie prawo do korzystania z usług asystencji osobistej w tym samym czasie, co usługi określone w ust. 1 pkt 3, 5, 6 i 7.</p>	<p>Niestety w przypadku osób z autyzmem czy NI taki zapis w praktyce może wykluczyć te osoby z bardzo potrzebnego wsparcia. Ma to szczególne znaczenie w placówkach dziennego wsparcia takich jak WTZ, ZAZ czy ŚDS.</p> <p>O ile łatwo jest odróżnić z katalogu czynności przewidzianych dla asystenta osobistego czynności medyczne czy przemieszczania się, które nie wchodzą w zakres czynności takich placówek, o tyle większość czynności wykonywanych przez asystentów osobistych osób z autyzmem i/lub NI mieści się teoretycznie w czynnościach z zakresu integracji społecznej i zawodowej i może być uznane za czynności tożsame z czynnościami wykonywanymi w placówkach.</p> <p>W przypadku osób z autyzmem i/lub niepełnosprawnością intelektualną, borykających się z problemami zaburzeń mowy lub jej brakiem, wsparcie asystenta na terenie wskazanych placówek jest natomiast nieodzowne.</p> <p>Pojawia się konieczność skomunikowania OzN z personelem, adekwatnego i bezpiecznego reagowania np. na zachowania trudne, ataki paniki, które mogą się pojawić w związku ze zmianą strukturalizacji otoczenia, rytmu dobowego OzN.</p> <p>Tak jak nauczyciel wspomagający wykonuje na rzecz ucznia z autyzmem te same czynności w tym samym czasie, co nauczyciel wiodący, ale jest uczniowi konieczny dla skorzystania z edukacji. Realizowany kilka lat temu projekt PFRON obejmujący wsparcie osób z autyzmem przez asystentów w placówkach takich jak WTZ< ZAZ czy ŚDS pozwolił wielu dorosłym osobom z autyzmem po raz pierwszy móc skorzystać ze wsparcia w tych placówkach.</p> <p>Proponujemy stworzyć dla osób ze szczególnymi barierami możliwość korzystania z usług asystencji osobistej, szczególnie w</p>	

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
					<p>placówkach które na poziomie wsparcia innych osób nie są dostosowane do potrzeb osób z autyzmem i/lub NI.</p> <p>Takim miejscem jest WTZ i ZAZ, w których finansowanie, a co za tym idzie skala wsparcia jest identyczna dla osób dotkniętych bardzo różnymi niepełnosprawnościami.</p> <p>Należy zauważyć, iż w przypadku osób korzystających z ww. miejsc, usługi asystenckie mogą stanowić kluczowe wsparcie we włączeniu osoby z niepełnosprawnością w społeczność lokalną. Bez tego rodzaju wsparcia, osoby przebywające w nich nadal będą skazane na izolację społeczną.</p> <p>Zakłady Aktywności Zawodowej, Warsztaty terapii zajęciowej i wciąż jeszcze środowiskowe domy samopomocy często odmawiają przyjęcia np. osób w spektrum autyzmu, gdyż brakuje kadry, w tym asystenta dla osoby, która wymaga większego wsparcia indywidualnego i z tego też względu bardzo mało osób z autyzmem korzysta z aktywizacji społecznej i zawodowej w ŚDS i WTZ (powyższe potwierdza Informacja o wynikach kontroli NIK z 2019 r.: „WSPARCIE OSÓB Z AUTYZMEM I ZESPOŁEM ASPERGERA W PRZYGOTOWANIU DO SAMODZIELNEGO FUNKCJONOWANIA).</p>	
1081.	Art. 24		Porozumieni e AUTYZM- POLSKA	W ostatnim miesiącu obowiązywani a kontraktu trójstronnego, koordynator asystencji osobistej dokonuje ewaluacji świadczenia asystencji osobistej. W	Uzasadnienie analogiczne jak w uzasadnieniu pkt 1	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Ze względu na wagę poruszonej kwestii uwaga będzie rozpatrywana pod kątem możliwości jej wdrożenia na dalszych etapach procesu legislacyjnego.</p>

Lp.	Art yku ł	Ustęp/p kt/lit/tir et/str	Podmiot/ osoba	Proponowan a treść	Uzasadnienie dla zmiany	Stanowisko MRPiPS
				ewaluacji bierze udział użytkownik lub jeśli jest to uzasadnione – osoba stale go wspierająca i jego asystent osobisty. W ewaluacji osoby niepełnoletniej lub o ograniczonej zdolności do czynności prawnych bierze udział jej przedstawiciel ustawowy. Na wniosek użytkownika w ewaluacji może uczestniczyć doradca wzajemny, o którym mowa art. 18 ust. 2.		